Nicolae C. Dinu
POVESTEA UNEI MARI IUBIRI

CUVÂNT ÎNAINTE

Mi-am propus să prezint în această carte povestea iubirii dintre doi tineri, Cosmina şi Titus, cu datele, faptele, păcatele, suferinţele şi slăbiciunile lor.

Am scris acest roman ca un omagiu adus dragostei, marii iubiri dintre un bărbat şi o femeie, la care nu am adăugat nimic de la mine, cu excepţia punerii ei în pagină şi a formei literare care îmi aparţine, ca şi a unor intervenţii în discuţiile cu Titus, pe care nu le-am putut evita.

Menţionez că Titus este prietenul şi fostul meu camarad din perioada stagiului militar, care mi-a rămas prieten până astăzi.

„Povestea unei mari iubiri” este povestea lui, pe care am ascultat-o cu înţelegere, compasiune şi respect.

Pentru a proteja personajele şi pentru a evita unele neplăceri, am schimbat în mod intenţionat numele acestora, astfel încât orice potrivire de nume este pur întâmplătoare. În cazul în care unele personaje se vor recunoaşte în faptele povestite în cuprinsul cărţii, bănuiesc că nu vor avea motive de supărare, dimpotrivă, s-ar putea să fie mulţumite.

Cu prilejul narării acţiunilor din carte am încercat să spun despre fiecare personaj cât mai multe, socotind că într-un roman pot ieşi la vedere şi gândurile, deoarece acolo lumea se deschide mai mult decât propriul nostru suflet, oferind cititorului o deplină şi profundă satisfacere a curiozităţii.

De asemenea, întrucât viaţa nu ne mai poate fi ascunsă, la ea poate participa şi cititorul.

Iubirea dintre Titus şi Cosmina a fost o mare iubire – aşa cum veţi constata şi dumneavoastră – ea a depăşit stadiul de căutare de la începuturi, transformându-se într-

o pasiune mistuitoare, dăruire, apoi într-un uragan. Dar paradisul visat de ei, acel drum între prezentul plin de dragoste şi acel viitor ceţos, cu orizontul îndepărtat, se va închide fără ca ei să mai poată ajunge pe acel tărâm miraculos al „tinereţii fără bătrâneţe şi al iubirii fără sfârşit”, pe care îl descoperiseră împreună la Mamaia.

Despărţirea lor a fost dureroasă pentru amândoi. Rămas singur şi bântuit de gânduri sumbre, Titus a devenit conştient că o pierduse, poate pentru totdeauna, pe Cosmina, acea fiinţă încântătoare, iubitoare, plină de setea de iubire şi de libertate, dureri care nu-i puteau fi potolite cu nimic.

Adesea se întreba în singurătatea casei lui: „De ce începe dragostea cu această pecete a instinctelor? Oare acesta o fi misterul sufletelor?”

La fel se tânguia şi suferea în tăcere şi Cosmina, care aşteaptă să se producă un miracol menit să-i schimbe viaţa.

După ce se căsătorise cu Marius şi, mai apoi, după plecarea lui Titus din Buzău, Cosmina renunţase la o serie de plăceri, preferinţe şi năzuinţe, în speranţa că se va putea bucura de ele mai târziu, când va avea mai mult timp şi alte posibilităţi.

Din dorinţa de a nu-i crea probleme în familie, Titus va evita, pe cât posibil, s-o deranjeze. Două tentative eşuate de a se întâlni l-au dezamăgit profund şi abia după paisprezece ani au reuşit să se revadă. Această reîntâlnire a avut darul de a-i mai linişti un pic, dar le-a întărit convingerea că visul lor de a mai fi împreună este imposibil de îndeplinit.

Deşi Cosmina i-a sugerat că îl aşteaptă oricât, Titus, gândind matur, i-a propus să rămână prieteni de suflet pentru totdeauna.

Printre cititorii acestei cărţi – dacă şi câţi vor fi ei – poate se vor găsi unii care vor manifesta intoleranţă sau se vor supăra pe mine pentru că la vârsta pe care o am, mă mai încumet să iau condeiul în mână şi să mai descriu aventuri de dragoste terminate cu insuccese şi lacrimi.

S-ar putea să aibă dreptate, dar eu mă mulţumesc să cred că raţionamentul meu a fost întemeiat şi îmi justifică opţiunea. M-am gândit că aş fi putut greşi, dar şi greşeala este omenească şi, până în prezent încă mai cred că am făcut bine. Timpul va hotărî.

Autorul.

POVESTEA UNEI MARI IUBIRI

PARTEA I

Cap. 1 – Regăsirea camaradului meu drag

Pe Titus Ştefănescu l-am cunoscut la sfârşitul lunii ianuarie 1958 în U.M. 03080 Tulcea, unde ne satisfăceam amândoi stagiul militar. Deşi eram din oraşul Constanţa, nu ne întâlniserăm niciodată până atunci. El fusese recrutat de Centrul Militar Constanţa, iar eu de cel de la Giurgiu, deoarece înainte de armată lucrasem pe vapoarele Regionalei Navrom din acel port.

La începutul stagiului militar ne-am instruit în unităţi diferite şi abia în ianuarie 1958 ne-am întâlnit, când am fost selecţionaţi pentru cursul de comandaţi-instructori; ne-am întâlnit în cadrul aceluiaşi pluton.

Ştiţi cum sunt militarii? Se întreabă unii pe alţii de unde sunt de loc sau „de glie” şi aşa am descoperit amândoi că suntem din acelaşi judeţ, iar de atunci am devenit buni camarazi şi prieteni şi aşa am rămas până astăzi.

La sfârşitul stagiului militar ne-am despărţit, eu plecând la Călăraşi, unde am lucrat doi ani de zile, apoi trei ani în Bucureşti, după care m-am mutat cu serviciul în Constanţa, dar şi aşa nu m-am mai întâlnit cu Titus, având fiecare preocupări diferite.

Miracolul s-a produs abia la 29 ianuarie 1966 în Bucureşti, la Cantina din Campusul studenţesc din cartierul Grozăveşti, unde mă cazasem pentru o vreme, inclusiv cu masa la acea cantină. Privind pe culoarul dintre mese, l-am observat pe Titus Ştefănescu angajat într-o discuţie cu un alt tânăr, în timp se strecura printre mese. L-am strigat, iar el a venit la masa mea.

— Ce faci aici, dragă prietene? l-am întrebat.

— Păi, s-ar zice că sunt student pe aici şi locuiesc în căminul B. din Grozăveşti.

— La ce facultate eşti?

— La Institutul Politehnic – Facultatea de Mecanică, în anul al patrulea. Dar tu ce cauţi pe aici?

— Sunt şi eu tot student, tot în anul al patrulea, dar la Facultatea de Drept – primul an la fără frecvenţă.

— Te aştept să termini de mâncat, apoi să mai stăm şi noi de vorbă, că nu ne-am mai întâlnit din 1960, când am terminat stagiul militar. Măi, ce chestie! a mai spus Titus.

După ce am terminat eu de mâncat, am pornit împreună spre camera în care mă cazasem pe perioada examenelor.

— Măi, băiete, mă bucur foarte mult că ne-am întâlnit! Nu credeam să ne vedem – spune el, aşezându-se comod într-un fotoliu aflat în faţa ferestrei. Despre mine, ce să-ţi spun? Ieri am terminat sesiunea de examene din iarnă, iar astăzi plec spre Constanţa cu trenul de 15, 27. Tu când începi examenele?

— Pe data de 02 februarie am prima întâlnire cu „Balaurul”. Primii trei ani de facultate i-am parcurs la zi, în cadrul Şcolii de Ofiţeri de miliţie din Bucureşti, cu sediul pe Şos. Olteniei.

— Hopa! Deci eşti ofiţer de poliţie? Curcani, sticleţi, caralii – înşiră el câteva porecle ce se atribuiau apărătorilor legii.

— Da, recunosc eu.

— Am auzit că în şcoala voastră se face carte nu glumă!

— Aşa este, dar cu multe privaţiuni, iar libertatea nu este nici pe sfert ca la facultăţile civile.

— Deci, tu lucrezi. În ce oraş te-ai stabilit?

— În Constanţa, din vara anului trecut, la Direcţia Miliţiei Regiunii Dobrogea.

— Asta e bine. Poate aşa vom reuşi să ne întâlnim şi noi mai des, spune el, continuând să mă studieze cu interes, ca pe un obiect nou, miraculos.

— Îţi mai aduci aminte de perioada cătăniei? încerc

eu să-i abat atenţia de la preocuparea lui vădită faţă de profesia mea.

— Da. Aceea a fost o perioadă pe care nu mi-o pot scoate din memorie. Cum să-l pot uita pe sergentul Ingeana Nicolae, care avea numai 1, 50 metri înălţime şi care scotea pe „goarnă” aproape o mie de comenzi pe minut cu care ne ameţea? Sau pe plutonierul Ciobanu, care intra în sala de mese şi ne întreba: „Bună mâncarea, băieţi?”. „Da”. „V-aţi săturat?”. „Nu”. „Lasă gălăgia, leat!”. Sau pe doctorul unităţii, căpitanul Hoca, când ne drămuia medicamentele la infirmerie: „Două cofeină, două contra tuşă, o vitamina C pe cale bucală… scrie Roşule, scrie!”, i se adresează infirmierului.

— Dar de cazul sergentului Radu Netejoru îţi mai aminteşti?

— Da. Aceea a fost o mare lucrătură politică, pusă în scenă de ofiţerul ăla maghiar de la C.I. imediat ce ne-am întors de la „Blocul de paradă militară” de la Bucureşti.

— Spune-mi, Titus, ce ai făcut după armată? Te-ai căsătorit?

— Să începem cu ultima parte a întrebării tale. Nu m-am căsătorit, încă. Fata de care îţi povesteam atunci, în armată, m-a dezamăgit, căsătorindu-se cu altul. Eu am înţeles-o, nu putea să mă aştepte patru ani de zile, cât era pe atunci stagiul la marina militară. După liberare ce crezi că am făcut? Timp de vreo două luni de zile mi-am „trăit copilăria” cu prietenii mei din cartier, iar în toamnă am încercat să intru la facultate, fără succes. În lipsă de altceva, m-am angajat ca funcţionar la întreprinderea de Transporturi Auto (I.T.A) Constanţa, unde am lucrat până în vara anului 1962 când am reuşit la examenul susţinut la Facultatea Mecanică unde sunt student şi astăzi. Ce a fost mai greu a trecut, acum mă mai preocupă examenul de diplomă (de licenţă) de anul viitor şi apoi blestemata aia de Repartiţie Guvernamentală, ca să văd unde mă va trimite. La voi, la armată, este mai uşor, dar în civilie…

— Nu este deloc uşor nici la noi. Repartiţia se face în raport de mediile generale, atât la obiectele de facultate,

cât şi la cele de specialitate, în profesie.

— Tu eşti căsătorit. Din câte îmi aduc eu aminte te-ai căsătorit prin anul II s-au III, în perioada stagiului militar.

— Da. Am şi un cavaler isteţ care împlineşte cinci ani pe data de 17 februarie anul acesta.

— Bravo! Să-ţi trăiască! Eşti un om fericit.

— Aşa s-ar spune, încuviinţez eu. Zici că pleci cu trenul de 15, 27? Când te mai văd?

— Păi, la vară, când iau vacanţă. Dacă tot lucrezi tu în Constanţa, poate vii la plajă şi ne întâlnim acolo.

— Vara noi nu prea facem plajă pentru că lucrăm pentru a-i proteja pe turiştii care vin pe litoralul Mării Negre, iar concediul de odihnă îl consum aici, cu examenele. Dar să trăim până la vară şi vom vedea atunci.

— Da şi asta este o problemă, recunoaşte Titus, clătinând uşor din cap. Poate, totuşi, ne vom întâlni, a mai spus el înainte de a părăsi încăperea, zorit să ajungă la timp în Gara de Nord pentru a prinde trenul care să-l ducă acasă, la Constanţa.

…De atunci au trecut mai bine de zece ani în care nu am reuşit să ne întâlnim niciodată. Dar, ca un făcut, în luna aprilie 1976 ne-am pomenit faţă-n faţă în biroul şefului de la Autoservice al Automobil Clubului Român din Buzău, unde mersesem să fac verificarea tehnică anuală (V.T.A.) a autoturismului proprietate personală.

— Ce faci aici, în Buzău, măi băiete!? mă întâmpină Titus curios, dar cu o explozie de bucurie, îmbrăţişându-mă cu drag.

— Aici lucrez.

— Păi, eu ştiam că lucrai la Constanţa.

— Asta era mai demult, dar în februarie 1968 când au fost înfiinţate judeţele, am fost mutat la Tulcea, iar în februarie 1971, am fost trimis aici, la Buzău. Aşa se procedează la armată, te mută unde are nevoie, fără să te mai întrebe dacă eşti de acord, dacă ai şi tu unele probleme.

— Tovarăşul căpitan este şeful serviciului de circulaţie de la noi, de aici, păi cum altfel?! încearcă să mă

laude şeful de atelier care asistase la discuţia mea cu Titus.

— Dar tu ce cauţi aici? îl întreb, la rândul meu, pe Titus.

— La fel am fost şi eu mutat aici, dar din luna mai 1975, la început singur, iar în octombrie am primit apartament la bloc şi mi-am adus şi familia; până atunci am locuit cu chirie pe unde am putut. Locuiesc în Micro-5 şi poate îţi faci timp să treci pe la mine, pe acasă, să mai stăm de vorbă, că nu ne-am văzut de atâta amar de vreme! a adăugat el, în timp ce îmi întindea o carte de vizită.

— Poate vin – i-am răspuns, luând cartea de vizită. Care este maşina ta?

— Fordul acela negru de pe rampă. Dar a ta?

— Volga aceea neagră de la intrarea în atelier.

— Hei! Maşina e fainã, grea, sigură şi aproape nouă! exclamă Titus, cântărind-o profesional din ochi. A mea este ceva mai veche, dar merge foarte bine. Am cumpărat-o de la un turist italian care a buşit-o de parapetul unui pod, am reparat-o, iar de atunci ea este calul meu cel mai drag de care nu mă despart decât atunci când mă culc.

— Eu am cumpărat-o în rate de la Inspectoratul de Poliţie, după ce şi-a făcut norma de exploatare şi a fost casată. Este bună şi sunt mulţumit că îmi fac treaba cu ea.

— Se vede că este ţapănă, iar caroseria este ne atinsă.

După ce s-a terminat verificarea tehnică a ambelor autoturisme şi am primit talonul V.T.A., ne-am strâns mâinile, am pornit motoarele şi am ieşit din curtea Autoservice A.C.R., despărţindu-ne.

Abia la începutul lunii septembrie acelaşi an am reuşit să-i fac o vizită acasă. După ora 17,00 l-am sunat şi l-am întrebat dacă este dispus să stăm de vorbă.

— Vino, prietene! Te aştept cu plăcere, mi-a răspuns el afabil. Abia am sosit şi eu acasă de vreun sfert de ceas. Ştii care este blocul în care locuiesc? De la intrarea din B-dul Lenin, este al patrulea de pe partea stângă.

— Da, îl ştiu! i-am răspuns eu. Ajung la tine în zece

minute.

Când am sunat la sonerie şi s-a deschis uşa de la apartament, m-a întâmpinat în prag o doamnă blondă, plinuţă la trup şi nu prea înaltă. După ce mi-am spus numele, aceasta a trecut lângă perete, făcându-mi loc să trec în hol.

— Poftiţi! Vă aşteptam, a adăugat, închizând uşa în urma mea.

În pragul uşii de la sufragerie mă aştepta Titus, cu faţa luminată de un zâmbet larg şi mâna dreaptă întinsă să mi-o întâlnească pe a mea.

— Salut, tinere! m-am adresat eu râzând.

— Noroc, vechiul meu camarad de arme! a răspuns el. Greu te laşi convins, măi băiete. De când ne-am întâlnit atunci la A.C.R., abia azi ai reuşit să vii, măi?

— Aş fi vrut să vin mai devreme, dar n-am avut timp pentru că alerg toată ziua pe teren, la cercetarea accidentelor de circulaţie sau la şedinţele de prevenire cu diferite categorii de populaţie, examene cu acei care solicită permis de conducere, sistematizarea rutieră şi timpul se duce.

— Ai o muncă grea, ştiu asta. Fă-te comod şi ia loc pe scaun mai aproape de masă, că soţia mea ne va aduce o gustare şi un vin bun!

— Dragă Titus, te anunţ că eu nu consum niciun fel de băuturi alcoolice încă din anul 1965, de când lucrez la circulaţie. De atunci m-am obişnuit aşa şi consider că este foarte bine atât pentru serviciu cât şi pentru sănătatea mea. Nici nu simt nevoia să beau.

— Nu se poate! ripostează Titus. Eu ştiam că numai adventiştii şi cei care sunt bolnavi grav sunt abstinenţi.

— Ba se poate să existe şi unul ca mine. Şi află că sunt sănătos tun şi nu fac parte din nicio sectă!

În cameră intrase şi soţia lui Titus, iar el a făcut prezentările. I-am sărutat mâna şi am rugat-o să mă scuze pentru deranj, iar doamna Emilia Ştefănescu a spus, râzând:

— Cum să ne deranjaţi? Noi ne bucurăm că aţi venit

pe la noi. Soţul mi-a vorbit despre dumneavoastră şi mi-a spus că va invitat, încât vă aşteptam de mult.

— Auzi, dragă, el este un om care nu bea alcool! i se adresează Titus soţiei sale.

— Îmi pare rău că ne refuzaţi. Am pregătit şi ceva cald.

— Nu vă deranjaţi, doamnă, că eu am mâncat abia la ora 16°° când am ajuns acasă, de la serviciu, nu este vorba de un refuz, iar alcool nu beau din obişnuinţă.

Mă privea şi clătină din cap, semn de mare dezamăgire.

— Dar o cafea bei? intervine Titus.

— Beau. Dar să nu fie prea tare, trotil cum o fac unii.

Doamna Emilia a plecat spre bucătărie, iar eu am rămas în încăpere cu Titus, care continua să mă privească mirat, nevenindu-i să creadă că refuz să beau cu el un pahar cu vin. M-am făcut că nu observ atitudinea lui şi am adus în discuţie probleme de familie.

— Voi încă nu aveţi copii? îl întreb, rotind privirea prin cameră.

— Avem doi, un băiat care a împlinit zilele trecute şapte ani şi o fetiţă de patru ani, dar momentan nu sunt acasă. Din 20 iulie până la 17 august au fost la părinţii soţiei, la Ploieşti, iar de la 22 august i-am dus la părinţii mei, la Constanţa. Cel mare va merge la şcoală la 15 septembrie, aşa încât va trebui să plec şi să-i aduc acasă până atunci.

— Eu v-am întrecut. Am doi băieţi şi o fetiţă, în ordine de: 14, 8 şi 6 ani.

— Păi ai noştri sunt mai mici pentru că ne-am căsătorit abia în martie 1968. Pe soţie o cunoşteam din anul patru de facultate, ea fiind studentă a Institutului de Ştiinţe Economice. Tot atunci i-am cunoscut şi părinţii, conducând-o de câteva ori acasă, la Ploieşti. Când am terminat amândoi studiile, Emilia a fost repartizată la Rafinăria „1 Mai” Ploieşti ca economistă, iar pe mine m-au trimis la I.T.A. Galaţi, iar de acolo, la Tecuci, unde am muncit până în aprilie 1968. Profitând de brambureala

produsă de noua reformă administrativă şi ajutat de „pilele” pe care mi le-a pus socrul meu, fiind căsătorit, am venit să mă transfer la I.T.A. Ploieşti. De atunci am locuit împreună cu socri.

— De ce te-ai mutat de la Ploieşti? Nu era mai bine acolo?

— La serviciu era bine, dar de când mi se născuse şi fetiţa am avut unele neînţelegeri cu Emilia, la care au contribuit şi părinţii ei, a spus el cu glas scăzut. Îţi povestesc eu altă dată, acum nu pot, şopteşte din nou, făcând semn spre bucătărie unde se afla Emilia. Acesta a apărut în prag, ducând în mâini o tavă pe care se aflau trei ceşti cu cafea aburindă şi o farfurie cu fursecuri, după care s-a întors iar la bucătărie, după ce s-a scuzat faţă de mine:

— Vă rog să nu vă supăraţi că tot vin şi plec, dar am ceva la bucătărie de făcut, treburi de gospodină.

— Nu face nimic, doamnă!

— Cu serviciul meu în fiecare zi, rămân multe nefăcute prin casă, se justifică ea.

După ce Emilia a ieşit din încăpere, Titus a continuat:

— Părinţii soţiei se amestecau în familia mea, începuseră să mă învinuiască de tot felul de fapte, inclusiv că nu mă ocup de copii, lăsându-i în grija exclusivă a Emiliei. Au mai fost şi unele discuţii privind masa: eu voiam să mâncăm separat, iar soţia să-mi pregătească ce aş fi dorit să mănânc, nu ce mi se oferea. Iniţial am vrut să ne mutăm la Constanţa, dar n-am găsit loc corespunzător. La Buzău avea nevoie de ingineri mecanici şi mi s-a aprobat pe loc cererea de transfer. M-am bucurat că am plecat de la socri şi vom trăi pe picioarele noastre. Nu-mi convenea să rămân sub tutela lor.

La început am venit singur şi m-am cazat la hotelul de lângă gară.

— Te-am văzut de câteva ori cu o fată în maşină şi mi-am închipuit că este soţia ta, dar prea era tânără şi nu ştiam ce să cred. Avea părul lung şi ochii vioi.

— Sst! Lasă că despre asta vorbim altă dată! în continuare am abordat alte subiecte care ne-au mai amintit

de armată, de facultate, de viaţa de fiecare zi.

Mai târziu ni s-a alăturat şi Emilia, care ne-a povestit din viaţa ei din perioada studenţiei, aducându-şi aminte de reuniunile şi ceaiurile la care a participat când a locuit şi ea în cămin.

Nici nu ne-am dat seama când s-a înserat.

— Să aprindem lumina! a spus Titus, apăsând pe comutatorul de lângă uşă.

M-am ridicat de pe scaun, pregătindu-mă de plecare.

— Mai stai, măi! intervine Titus. Unde te grăbeşti? Abia ne mai relaxăm şi noi, amintindu-ne de trecut.

— Trebuie să plec. Mă tem să nu fiu căutat de la serviciu. Oricând se poate produce un accident de circulaţie şi atunci sunt căutat ca să dispun cine şi cum să acţioneze.

— Dar nu s-o produce tocmai acum, mai stai puţin!

— Nu pot acum, dar poate revin altă dată.

— E greu şi la voi să stai permanent la ordin.

…De atunci ne-am mai întâlnit de câteva ori în Buzău, dar despre frumoasa lui prietenă n-am mai discutat cu el.

În luna aprilie 1979 am mers la I.T.A. Buzău pentru a închiria un autotren pentru transport bagaje; cu o lună în urmă făcusem raport la Minister să mi se aprobe transferul la Miliţia Judeţului

Constanţa, aprobarea o primisem, dar mutarea mea efectivă se producea abia în luna iulie. Cu toate acestea eu am profitat de ocazia că un coleg se muta din Constanţa în Buzău şi am făcut amândoi schimb de locuinţe.

La I.T.A. l-am căutat pe Titus Ştefănescu, care mi-a urgentat obţinerea documentelor de transport, prilej cu care a trebuit să explic motivul.

— Ce transporţi la Constanţa? m-a întrebat el.

— Mobila şi toate celelalte bagaje ale familiei mele.

— Tot nu înţeleg. Vrei să spui că te muţi din Buzău?

— Da. Mi s-a aprobat mutarea la Constanţa. Acum îmi mut familia, iar în vară plec şi eu. Fac schimb de locuinţă cu un coleg de serviciu care se mută aici, în

Buzău.

— Abia acum am înţeles. La voi este altfel, a mai spus Titus, privind în gol. Cred că voi încerca şi eu să mă mut acasă, o am pe mama singură şi bolnavă.

— Dar de ce porţi doliu? l-am întrebat privindu-i panglica neagră prinsă pe reverul hainei.

— A murit tata. L-am înmormântat pe 14 martie.

— Ce a avut? Parcă nu era prea în vârstă.

— Avea 62 de ani. El a lucrat la silozul din port, iar după ce a ieşit la pensie, fiind bolnav de silicoză, n-a mai trăit decât şapte ani şi s-a dus.

— Condoleanţe! îmi pare foarte rău. Şi mama ta este singură acum?

— Da. Mai am o soră mai mare decât mine, dar ea este căsătorită în oraşul Panciu. Voi încerca eu, poate reuşesc să mă mut la Constanţa.

— M-aş bucura mult să ţi se aprobe şi să ne întâlnim la Constanţa.

La sfârşitul lunii iulie l-am căutat din nou, dar nu l-am mai găsit. Un coleg de birou cu Titus mi-a spus că s-a mutat, deja, la Constanţa de câteva zile. Parcă îmi părea rău că el a plecat înaintea mea, dar peste câteva zile mi-a venit şi mie aprobarea de mutare şi am plecat în oraşul meu de la mare.

Munca de fiecare zi nu mi-a permis să-l caut până în luna noiembrie 1979. Iar atunci ne-am întâlnit din întâmplare în apropierea gării C.F.R., unde eu desfăşuram nişte activităţi profesionale împreună cu alţi colegi. Titus aştepta lângă cabina unei staţii de autobuz, cufundat într-o adâncă visare. Părea obosit, privea într-un loc fix şi avea pe chip întipărită o vie întruchipare a durerii. Nici nu m-a observat când m-am apropiat de el.

— Ce faci, măi, Titus? La ce te gândeşti aşa profund?

— Bine, camarade. Aştept un coleg să plec cu el la Eforie unde avem de rezolvat o lucrare.

— Nu te-am mai văzut de la sfârşitul lunii mai, iar când te-am căutat la serviciu, colegul tău mi-a spus că ai plecat la Constanţa.

— Da, am plecat de acolo pe 23 iunie. Tu când te-ai mutat?

— La câteva zile după plecarea ta. Unde lucrezi?

— Lucrez în cadrul întreprinderii de Transport Constanţa şi locuiesc cu familia mea şi cu mama în casa părintească din cartierul Medeea. De ce nu m-ai căutat până acum?

— O vreme şefii mei de la Judeţ m-au trimis să lucrez la Miliţia care are în supraveghere lucrările de pe Canal Dunăre-Marea Neagră. Abia la întâi octombrie am fost adus într-o funcţie de conducere aici în oraş. Asta este! De acum va fi mai uşor să ţinem legătura între noi. Iată numărul meu de telefon de la serviciu şi de acasă.

Mi l-a dat şi Titus pe al lui, dar a adăugat la urmă:

— Cred că ar fi mai bine să mă cauţi tu, fie acasă, fie la serviciu şi să ne întâlnim undeva.

Ne-am strâns mâinile şi ne-am despărţit. Priveam în urma lui şi mă tot întrebam: de ce este atât de obosit şi de supărat? Era îmbrăcat simplu, dar în el recunoşteai omul de factură nobilă, omul delicat, cu o educaţie aleasă, iar fiecare obiect de îmbrăcăminte pe care-l purta era aşezat cu gust.

Au trecut alte luni de zile în care nu l-am mai întâlnit, deşi ne-am mai sunat la telefon şi am schimbat saluturi şi câteva idei şi atât.

Prin luna septembrie 1980 tocmai mă întorsesem de la un curs de „reciclare” pe linie profesională, după care am intrat în concediu de odihnă. Am trecut pe la el pe la serviciu, numai ca să-l văd şi l-am găsit într-un birou cufundat în hârtii.

— Ce faci, dragă prietene? Te-ai transformat în şobolan de birou?

— Mai pun un pic de ordine în dosarele astea, că s-au adunat o grămadă de rapoarte şi note de constatare care sunt puse anapoda şi, când le cauţi, le găseşti greu. Dar tu ce faci? Ce te aduce pe la mine? Să nu-mi spui că eşti în concediu!?

— Tocmai asta este. Sunt în concediu de odihnă şi n-

am plecat pe nicăieri, deocamdată, având copiii la şcoală, iar soţia la serviciu. Tot mă aflam pe aici, prin zonă şi m-am gândit să-ţi fac o vizită.

— Eşti cu maşina?

— Nu. Am lăsat-o să se mai odihnească.

— Atunci eşti invitatul meu. Mergem să bem o bere la restaurantul gării? Sau nici acum nu bei alcool!?

— Dacă ţii neapărat, astăzi voi bea cu tine un pahar cu bere şi o cafea, cu o condiţie.

— Care?

— Să-mi povesteşti de ce eşti aşa trist. Ce te frământă atât de tare? Am înţeles că familia ta locuieşte cu tine aici, ai obţinut locul de muncă pe care ţi l-ai dorit. Care mai este cauza tristeţii tale?

— Da. Soţia locuieşte cu mine, cu copiii, cu mama, este economistă la Chimpex, copiii sunt la şcoală, s-ar zice că toate sunt la locul lor.

— Atunci ce-ţi lipseşte?

— Hai să mergem la restaurant şi acolo îţi voi spune! s-a învoit el.

Am intrat în local, ne-am aşezat la o masă, iar după ce ospătarul (chelnerul) ne-a luat comanda, Titus a scos din buzunar pachetul de ţigări şi bricheta, şi-a aprins o ţigară şi privindu-mă prin fumul alb şi dens, m-a întrebat:

— Cum de ai reuşit să-ţi încalci principiul privind consumul de alcool?

— Ei, nu beau nici acum, doar gust câte un pahar cu bere foarte rar. De când m-am întors la Constanţa, nu mai lucrez la circulaţie, fiind departe de şoferi, de accidente, etc.

— Păcat! La Buzău toată lumea te lăuda, inclusiv colegi de-ai voştri te considerau as în circulaţie.

— Asta a fost odată, s-o lăsăm acolo, departe. Acum te rog să-mi răspunzi la întrebarea pe care ţi-am pus-o când veneam pe drumul spre restaurant! Ce te frământă?

— Prietene, sunt omul cel mai nenorocit de pe acest pământ.

— De ce eşti atât de nenorocit? Ai făcut vreo faptă

gravă?

— Nu te arunca la fapte grave dintre cele pe care le cercetaţi voi! Este vorba de tânăra de le Buzău cu care m-ai văzut şi tu plimbând-o cu maşina. Deşi m-am despărţit de ea de atâta vreme, o iubesc şi acum cu o patimă nebună.

— Asta era? Păi, se ştie că dragostea este un sentiment nobil, iar aventura ta este una omenească, deci, nu văd de ce ar trebui să fie ciudată, înduioşătoare şi să-ţi producă regrete, ba chiar să-ţi stoarcă şi lacrimi.

— Ce ştii tu despre asta!?

— E drept că nu prea ştiu, dar nici nu încerc să te determin să-mi spui taina ta şi toate peripeţiile prin care ai trecut. Dar fii atent! Dacă eu îţi pot fi de folos cu ceva concret, te asigur de tot sprijinul meu.

— Desigur, ajutorul în astfel de cazuri…

— Deci, tot despre frumoasa ta este vorba?

— Da, prietene, dar preferam să nu-ţi mai aduci aminte de suferinţa mea. Amintirile din acea perioadă au darul de a-mi zgândări vechile răni care mă dor, pentru că şi după ce a trecut o vreme, continuă să-mi stăruie vie în minte şi-i aud aievea trilurile de râs şi expresiile neaşteptate pe care le folosea, dând strălucire frazelor ei. În prezenţa ei, în compania ei plăcută, îmi trecea toată oboseala de peste zi. Pe atunci am petrecut împreună cu ea foarte multe zile de neuitat, în care natura gândurilor mele se armoniza întru totul cu natura acelor locuri liniştite în care ne adăposteam pe înserat, departe de ochii curioşilor.

În anii din urmă am colindat prin ţară, prilej cu care am frecventat „lumea bună” care mi-a ieşit în cale, am mai avut şi alte prietene apropiate, dar amintirea persistentă a Cosminei le-a anihilat pe toate celelalte, poate pentru că se pierduse însăşi floarea senzaţiei şi îmi scăzuseră ambiţiile minţii.

De când am părăsit-o şi am poposit la Constanţa, sufăr şi cu toate eforturile pe care le depun în muncă, sperând s-a uit, figura ei îmi revine tot mai aproape. În

clipele de răgaz iau câte o carte în mână, dar după ce citesc câteva pagini, gândul îmi zboară către ea şi parcă îi aud glasul, ca un ecou îndepărtat, ca un sunet de clopot adus de vânt. Atunci încerc să mi-o amintesc aşa cum era în zilele frumoase când eram împreună. Te rog să mă crezi că nu exagerez! Cosmina este o femeie frumoasă, iar pe atunci era ca un clar de lună într-o noapte de vară când în jur totul vibrează de parfumul florilor, era ca o umbră blândă din amurgul înserării. Iar mie mi se părea că semăna cu o zână din basm aievea întruchipată. Trupul ei frumos putea fi asemuit cu o minunată vioară din care eu înălţăm melodii pe care, încă, nu le descifrasem până atunci, ca un imn de bucurie care înfruntă vremea. Când era lângă mine îi străluceau privirile destul de straniu, ca şi cum înăuntrul ei se aprindea o văpaie.

— Cum ai reuşit să te păcăleşti?

— Poate n-ai să mă crezi, dar îţi mărturisesc că vreme de un an de zile nu m-am atins de ea, deşi plecam destul de des împreună cu maşina în diferite locuri, ne plimbam, discutam, ne sărutam, dar am reuşit să mă abţin, gândindu-mă permanent la situaţia mea. Recunosc că o vreme chiar m-am străduit să încetez să mă mai întâlnesc cu ea, fără succes. Aveam sentimentul celui care îşi astupă urechile, nasul şi închide ochii, pregătindu-se să sară într-o apă adâncă pentru a găsi acolo o perlă adevărată şi aşa se face că am persistat.

Ca orice sceptic şi eu am crezut că inima mea va avea mai multă putere să renască, precum trandafirul din Ierichon care, uscat fiind, l-a atins o picătură de ploaie care l-a înviat. Citisem, mai înainte, aceste date undeva. Situaţia mea se asemăna în parte pentru că, pe atunci, aveam nişte neînţelegeri în familie, iar iubirea adevărată care a urmat – despre care vorbesc abia acum – mi-a redat încrederea în viaţă şi în puterea acestui sentiment nobil. Cosmina mă chemase cu glasul tinereţii sale, cu prospeţimea ei nesecată, iar râsul ei binefăcător m-a determinat să-mi uit necazurile. Eu trecusem prin experienţa vieţii şi ajunsesem la o oarecare înţelepciune a

vârstei mature, care ne învaţă că este lipsit de noimă şi de înţelegere să descurajezi tinereţea. Nu uitasem nici faptul că eu însumi fiind tânăr m-am avântat în viaţă, deschizându-mi calea în dragoste cu preţul zdrobirii propriilor mele aripi, după care am suferit, fiind nevoit să sorb din cupa durerii sufletului.

Atunci m-am hotărât să-i fiu Cosminei îndrumător dezinteresat, ceea ce am făcut timp de un an de zile. În ochii ei citisem nevinovăţie, încredere în mine şi simţise că ţin la ea. Nu se temea de loc de mine, văzându-mi comportarea plină de grijă şi de pudoare, dar nu era nici dispusă să renunţe la mine, mă voia şi atât.

Constatam, pe zi ce trecea, că curajul cerea curaj, iar adevărul pretindea adevăr întotdeauna. Deşi în mine se trezise un fel de dragoste cavalerească, combinată cu un fel de adoraţie pătimaşă – sentimente care inundă şi încălzesc deopotrivă inima unui bărbat, mă purtam cu ea cu sfială, alegându-mi la început cuvintele, întocmai ca un adolescent de 16 – 17 ani. Mai târziu am simţit la Cosmina o oarecare reţinere deoarece, pentru ea, stângăcia părea ceva caraghios şi respingător, acceptând numai nobleţea şi perfecţiunea care trebuiau să meargă mână-n mână. Uneori îmi ghicea starea sufletească. Odată mi-a spus:

— Simt că eşti nefericit în familia ta, dar dacă nu poţi să-mi spui, nu-mi spune! S-ar putea să fie ceva mai presus decât prietenia noastră.

— Munca pe care o prestez are darul de a mă cam ofili, iar starea de melancolie poate mi se datorează şi mie, că mai visez şi eu uneori.

În rest ne împăcăm minunat, ca doi prieteni adevăraţi. Şedeam alături în maşină ore întregi şi discutam şi eram atât de a – aproape, ne sărutam, iar eu o mângâiam pe tot trupul, de parcă visam. Ea tăcea, nu se opunea niciodată, iar când începea să vorbească, o făcea pentru a mă trezi din visare şi atunci râdea, manifestându-şi bucuria de a se afla împreună cu mine. Asemenea momente au avut darul de a-mi confirma, încă o dată, că iubirea este o reacţie a întregii fiinţe a individului şi ea

ţine, mai ales, de iraţional.

Adesea îi repet numele în gând, odată cu închipuirea trupului ei, pe care încerc să-l mângâi şi să-l sărut de la distanţă. În închipuirea mea o văd frumoasă, bună, serioasă, duioasă, iar acea imagine mă ajută să le şterg din memorie pe celelalte, care mi se par a nu fi tocmai favorabile.

Deşi mă lupt cu mine, nu pot să-mi alung din minte acea dimineaţă de iunie în care ne-am despărţit, iar eu am plecat din Buzău fără să ştiu dacă voi mai reveni vreodată. Câte lacrimi, frământări şi păreri de rău au fost atunci! în cei patru ani care trecuseră de când eram împreună, Cosmina se maturizase, era echilibrată, ponderată, dârză, dar tare îngândurată şi afectată. Nu mai era acea fiinţă exuberantă, în preajma căreia mă puteam adăposti ca la o umbră răcoroasă şi binefăcătoare, unde ajungeam după ce străbătusem un drum greu sub arşiţa razelor unui soare torid.

De atunci n-am mai văzut-o până astăzi, dar o păstrez în amintire şi pe zi ce trece încep să cred că n-a fost decât un vis frumos, ca o zi de sărbătoare, care a durat numai patru ani de zile, după care a dispărut ca zăpada de primăvară de pe coastă, zvântată de un soare aprins, ajutat de o adiere de vânt, lăsând în urmă numai o importantă întrebare din viaţa mea: „de ce s-a dus tot ce a fost frumos?”

Pentru acele minunate clipe de iubire am acceptat, în mod tacit, pe acelaşi taler şi amărăciunea pe care mi-o oferise soarta, precum şi necazurile venite din altă parte.

Abia acum înţeleg de ce toţi îndrăgostiţii se simt oameni liberi, plutind „în al nouălea cer”. Suntem blestemaţi să iubim fără a avea o clipă de răgaz, căutând la nesfârşit iubirea, apoi ne considerăm norocoşi când o întâlnim; ea ne surâde o clipă, făcându-ne să ne simţim fericiţi, după care îşi ia tălpăşiţa şi dispare.

…Titus Ştefănescu a tăcut o vreme, privind în gol, iar eu i-am respectat tăcerea. După aceea a reluat:

— Cosmina avea numai nouăsprezece ani, abia ieşise

din adolescenţă. Era o fiinţă bine făcută, înaltă, zveltă, mlădioasă, având la fel de multă măreţie şi graţie, nobleţe şi feminitate, o puritate a chipului şi o căutătură piezişă, dar blândă a privirii ei mirate. Odată mi-a spus că iubeşte şi-l mulţumeşte Ziditorului pentru dragostea ei, ceea ce m-a surprins, iar în 1979, când ne-am despărţit, mi-a spus printre lacrimi: „Ştiu că nu-ţi poţi abandona familia şi serviciul pentru a fi împreună cu mine, ar fi un preţ prea mare, dar dacă vreodată vei fi liber, ştii unde să mă găseşti”. Astăzi regret că nu pot face acest pas uriaş şi sufăr. Nu pot pentru că ar trebui să-i stric şi ei familia, iar pentru mine consecinţele sunt nenumărate.

— Eşti încă tânăr, Titus! încerc eu să-l încurajez. Se ştie că prima femeie cu care ne căsătorim nu înseamnă şi fericirea. Mulţi bărbaţi au nimerit-o mai bine din a doua încercare. S-a cam perimat proverbul „ce-i întâi, pe urmă nu-i”.

— Aşa este, dar eu o vreau numai pe Cosmina pentru că ne potrivim amândoi în toate şi viaţa ar fi altfel cu ea. Când am reuşit să ne cunoaştem mai bine, fiecare atingere a ei mă umplea de o mulţumire plenară pe care n-o încercasem niciodată cu Emilia. Ca un făcut, cu Cosmina ne înţelegeam tainic prin porii pielii şi prin respiraţie, dincolo de gesturi şi cuvinte. Cosmina tremura la pieptul meu la fel ca oricare femeie aflată la pieptul bărbatului care o stăpânea deplin. Atunci ea căpăta o febrilitate aparte, iar vocea ei avea un accent diferit, tremurându-i uşor. Ridica faţa spre mine şi mă privea drăgăstoasă, urmându-mă cu mirare şi încântare în acelaşi timp, dublate de o curiozitate specială.

— Din cele ce-mi spui, constat că ai avut o mare înrâurire asupra ei, pentru care porţi o vină importantă. Cum explici atunci zicala: „noi cei în vârstă ar trebui să le fim îndrumători şi sfătuitori celor tineri, să nu-i ispitim la rătăcire?” l-am întrebat eu pe un ton perceptor sau ca un frate mai mare, prin care îl trăgeam la răspundere, cu un sentiment involuntar de superioritate, deşi îi dădeam dreptate în sinea mea.

— Tainele vieţii omeneşti sunt adânci, iar dragostea este, de departe, cea mai de nepătruns dintre ele. Anii tinereţii şi ai vieţii se scurg vijelios şi nu se mai întorc şi poate de aceea ne grăbim să iubim, chiar cu preţul greşelilor care ne costă mult prea mult.

Tu ai dreptate. Aşa ar trebui să procedăm. Să-i ajutăm să se îndrepte spre tinerii de vârsta lor, arătându-le că s-au înşelat apropiindu-se sentimental prea mult de noi. Dar pentru asta trebuie, mai întâi, să-ţi birui propria-ţi voinţă, ceea ce eu n-am putut, ba, dimpotrivă, după mai multe întâlniri, din paşii ei şovăielnici cu care venea spre mine mi-am făcut un motiv de joacă, socotind că sunt destul de matur şi stăpân pe situaţie, încât o pot lămuri uşor să renunţe la mine. În acelaşi timp mă simţeam mândru că o fetişcană se aprinsese după mine şi voiam să aflu în ce mod reuşeşte dragostea să aprindă virginitatea inimii ei. Curios mod de gândire! pot spune azi. Nici chiar eu, cel care în adolescenţa mea trecusem prin cea dintâi „ardere”, nu mi-am dat seama de drumul pe care-l parcursesem. Ştiam, doar, cât de mult am suferit după ce am fost trădat cu acel prilej.

Recunosc că fiinţele omeneşti nu trebuie nivelate cu tăvălugul vârstelor, ci având în vedere gradul de înţelegere al fiecărui individ.

— Şi ai aflat cum se aprinde dragostea? l-am întrebat eu râzând, în timp ce turnam bere în pahare.

— Da, am aflat. Gândeşte-te la plăcerea pe care o ai atunci când aceste manifestări sunt puse la cale de inimă! Acea plăcere creşte în aşa măsură încât îţi întunecă raţiunea. Aşa s-a întâmplat şi cu mine când Cosmina a venit cu sufletul tremurând şi sângele fierbinte, punându-şi inima pe tavă, în cunoştinţă de cauză.

Am urmărit cu multă atenţie acel proces şi pot spune că nimic nu este mai frumos, mai interesant şi mai omenesc decât această bătălie a adolescenţei pentru a realiza primul salt spre viaţă. Dar acel salt m-a cuprins şi pe mine, lăsându-mă dus în jocul respectiv, încrezător că tocmai raţionamentul meu mă va apăra de greşeli. M-am

înşelat amarnic. De la rolul meu de observator şi îndrumător pentru Cosmina – pe care nici nu mă gândeam că îl voi depăşi – m-am trezit călcând toate normele morale, iar în final, m-am îndrăgostit de ea.

Pe de altă parte nici Cosmina nu-şi dădea seama spre ce se îndrepta. Parcă o otrăvise o presupusă fericire nouă al cărei înţeles nici nu se străduia să-l afle, continuând să meargă cu ochii închişi spre acea taină care o atrăgea. În inima ei creştea acel ceva nou care o făcea să defileze tinereşte pe o cărare neumblată, fără vreo împotrivire.

Vâltoarea care m-a cuprins şi pe mine nu a fost deloc simplă, poate fi denumită tragică, dar m-am lăsat în voia jocului domol al întâmplării şi al trăirilor care mă cuprindeau, trecând lin ca o apă în sufletul meu, în care începuse să se înfiripe acel sentiment nobil.

Astfel a intrat Cosmina în sufletul meu şi nu o mai pot scoate nici astăzi. A pătruns încet, cu respiraţia ei caldă, cu aroma ei de fată tânără şi cu mângâierea mâinilor ei catifelate, pe care n-a putut s-o întreacă nici cea mai dibace vrăjitoare, cucerindu-mi inima.

Deşi la început Cosmina s-o fi gândit şi la ceea ce ar putea fi al ei din ceea ce încă nu i s-a dat, ea a reuşit să alunge din mine întâi instinctele, ca la început s-o iubesc, apoi să vină şi restul. Parcă vrând să-i fac pe plac, procedând şi eu ca un cavaler uitat de vremuri, am făcut tot posibilul s-o apăr de acele instincte.

Pentru că cunosc bine caracterul feminin pot spune că ea era unică, avea gândirea matură şi putea judeca corect orice problemă pusă în discuţie. Cred că a atârnat destul de mult în cântar şi felul în care i-am prezentat viaţa cu înţelesul ei tot mai complex, încercând să-i ofer în mod direct lumina care a scos-o din umbră, ajutând-o să capete relief şi personalitate.

Trebuie să accept că ea nu era cuprinsă într-un joc de suprafaţă, ci într-o luptă în care trebuia să se folosească de toate armele ei, cu sentimente curate şi fără viclenie. Şi a reuşit pentru că toate porneau din sufletul ei nobil.

— Dacă eşti sigur că mai ai şanse de izbândă, nu

abandona, continuă s-o cauţi!

— Deocamdată nu prea ştiu ce să fac, trebuie să mă mai gândesc, a spus Titus oftând, în timp ce se pregătea de plecare.

Am plătit consumaţia şi am ieşit din local, dar afară, lângă gară, am rămas împreună câteva minute, schimbând câteva fraze. Vorbea mai degajat, semn că se eliberase, în parte, de tensiunea lăuntrică ce pusese stăpânire pe el în restaurant. M-a privit cu o figură care cerea ajutor.

— Când ai timp, te rog să treci pe la mine ca să mai discutăm! Tu eşti apropiat de mine, mă sfătuieşti bine şi, pe deasupra, ai darul de a mă consola. Te aştept acasă la mine unde este linişte şi putem discuta orice.

— S-ar putea să te vizitez în luna viitoare deoarece mai am o restanţă din concediul de odihnă.

— Te aştept, oricum. Încerc să iau şi eu concediul în acea perioadă, măcar să mă odihnesc, că de plecat n-am putut pleca nicăieri, fiind mereu ocupat la serviciu. Salut şi să nu mă uiţi! a adăugat el, în timp ce îmi strângea mâna la despărţire.

— Salut! Să ţinem legătura şi sigur ne vom întâlni, mai ales că avem destule să ne spunem. À-propos! Nu mai ai maşina „Ford” îl întreb eu.

— Nu. Am vândut-o imediat ce am revenit în Constanţa şi au cumpărat o „Dacia” la mâna a doua. Tu mai ai „Volga”?

— Am vândut-o şi eu – am spus râzând de coincidenţa faptelor noastre.

La începutul lunii octombrie l-am sunat la telefonul de acasă şi mi-a confirmat că se află în concediu şi mă aşteaptă.

— Vin mâine pe la zece! l-am anunţat eu.

Când am ajuns la el l-am găsit în grădină, la gardul dinspre stradă, discutând cu doctorul Cernea, aflat şi el în concediu de odihnă. Doctorul ţinea de zgardă un câine ciobănesc german, bine dezvoltat, în vârstă de patru ani, după spusele stăpânului său.

Titus mi-a făcut cunoştinţă cu acesta, care, privindu-

mă mai atent, mi-a spus că mă cunoştea din perioada în care am lucrat la Insp. Jud. Tulcea. A menţionat în mod expres: „Vă cunosc din martie 1968 de când mâneam toţi la Cantina de la T.C.L. Tulcea”.

După câteva minute de discuţii, dr. Cernea s-a scuzat că trebuie să se întoarcă acasă pentru că „bătrânica lui nu se simte prea bine”.

Am intrat în curte şi de acolo în casă împreună cu Titus, iar după ce m-a instalat în fotoliul din camera dinspre stradă, acesta să scuzat şi a dispărut din încăpere, revenind cu o tavă pe care tronau două cafele aburinde. Şi-a adus pachetul de ţigări şi bricheta, apoi s-a aşezat comod în fotoliul din partea opusă mie.

— Ce mai faci? l-am întrebat aşa, în general.

— Ce să fac? Mă lupt din greu cu amintirile pe care nu le mai pot face să tacă. De când am revenit acasă, în Constanţa, duc un trai otrăvit şi gol, năpădit de griji şi frământări. O simt ca pe o pocăinţă amară şi searbădă, o încercare zadarnică de uitare şi o suferinţă dureroasă de netăgăduit.

Mereu m-am gândit că situaţia mea seamănă destul de bine cu o datorie pe care trebuie s-o plătesc leu cu leu, dar fiind prea mare suma, încerc să cred că nu voi ajunge niciodată s-o achit. Nu ştiu de ce m-a cuprins şi un fel de resemnare, amestecată cu o dorinţă de izolare, încât am început să duc o viaţă de melc, retras de restul lumii, ceea ce se cam potriveşte cu starea mea sufletească din ultima vreme. Dragostea mea s-a dus, iar dacă n-aş fi obligat să merg la serviciu, n-aş mai ieşi din casă deloc.

— Continui să suferi din dragoste. Iubirea, dragă prietene, este o trăire atât de profundă şi devastatoare încât marginile suferinţei şi entuziasmului ajung să se suprapună uneori. Pentru cel care iubeşte ea poate însemna înălţare, prăbuşire şi chiar vrajă.

— Ştim asta şi poate tocmai de aceea recurg atât de des la amintiri; ele mă mai ajută să-mi reînvie marile bucurii din viaţa mea, rămase ascunse în trecutul plin de acele clipe frumoase de linişte şi iubire, în care Cosmina se

cufunda fără să ceară nimic zilei care trecea şi fără s-o preocupe ziua de mâine. În ochii ei citeam încrederea nemărginită, o simţeam că credea în mine cu toată fiinţa ei. Odată am întrebat-o: „Nu te temi de mine?”. „Cum să mă tem de omul care mă ocroteşte? Poate nu te înţeleg uneori, nu-ţi înţeleg ataşamentul şi toleranţa pe care le afişezi faţă de mine, dar n-am de ce să mă tem”. Asemenea răspunsuri mă dezarmau şi mă determinau să dau înapoi întocmai ca o mare în reflux, gândindu-mă: „Oare am eu dreptul să mă bucur de acest suflet nobil? Am eu dreptul să-i leg viaţa tânără, plină de credinţă şi încredere, de îndoielile mele, de neputinţa mea spirituală, de scepticismul meu fără speranţă? Voi putea da eu anii înapoi pentru a înflori din nou alături de ea, cu o nouă tinereţe sufletească?”. În acelaşi timp, Cosmina pusese stăpânire pe gândurile mele, încât îmi venea greu să mă despart de ea, dimpotrivă, o doream şi mai mult.

Pe măsură ce ne cunoşteam mai bine îi descopeream noi calităţi: inteligentă, bună, drăgăstoasă, care, împreună cu frumuseţea ei, alcătuiau un lanţ puternic în jurul meu, pe care îl simţeam atât de plin de farmec, încât mă socoteam norocos dacă nu m-aş fi eliberat de el niciodată. Sufletul ei are mai multe file decât au fetele de vârsta ei, iar pe multe din ele se va scrie viitorul ei, la care se va adăuga şi acea parte trăită alături de mine o vreme.

Cosmina simţea şi înţelegea totul, ştia să asculte, concentrându-se şi deschizând larg ochii ei inteligenţi, Când şi-a dat seama că o plac era fericită şi încerca să cocheteze puţin. Cochetăria ei era încântătoare pentru că pornea dintr-o inimă plină de bucurie, străduindu-se din răsputeri să-mi placă. Nu aveam nicio îndoială că pe zi ce trecea sufletul ei se îndrepta spre mine aidoma fluturilor de noapte spre lumină. Atunci mă dojeneam în gând: „de ce faci fata să se îndrăgostească de tine, ştiind bine ce situaţie ai în familie şi cât va cântări această greşeală în menţinerea slujbei?”. Când mă reîntâlneam cu ea şi ne simţeam bine împreună, uitam să-mi mai răspund la întrebare. Mare greşeală! Era o adevărată fericire s-o ştiu

zi de zi în preajma mea. Când se aşeza pe pieptul meu îi simţeam bătăile inimii, uşoare ca aripile unui fluture aplecat peste corola unei flori scăldate de razele soarelui. O văd şi astăzi în închipuirea mea, când surâzătoare, când liniştită, alteori gânditoare sau nepăsătoare, dar mereu foarte atrăgătoare, cu sprâncenele ei arcuite şi catifelate precum blana de zibelină, care străjuiau genele-i lungi şi îndreptate în sus, cu ochii ei mari şi luminoşi ca o zi însorită, care se adânceau sub gene; şi tabloul n-ar fi complet dacă nu-i amintesc buzele cărnoase, frumos desenate, care străluceau de un roz gingaş şi feciorelnic, precum petalele unui trandafir regal.

— Iubirea… am cunoscut şi eu acest sentiment năvalnic. Iubirea îţi dă aripi şi îţi vine să zbori spre libertate, spre locuri în care să-ţi afli tămăduirea. Uneori ea durează puţin şi te trezeşti din visare dezamăgit. Şi, cu toate acestea, viaţa merge înainte, cu zile bune şi furtuni, cărora, pentru a le simţi apropierea ar trebui să fii înzestrat cu acea clarviziune şi sensibilitate de nepământean.

— Ai dreptate, dar când eşti îndrăgostit nu ai timp să te mai gândeşti lucid şi la consecinţe. E bine şi atât.

— Şi, totuşi, cum ai reuşit tu să-ţi pierzi capul?

— Află prietene că nebunia mea pentru Cosmina a fost cât se poate de reală. Am avut şi am pentru ea sentimente de preţuire şi de gratitudine pentru clipele senine pe care mi le-a dăruit în cei aproape patru ani în care afecţiunea ei faţă de mine a fost foarte caldă. Totul s-a instalat treptat, apoi am simţit că „profesorul” din mine îşi măcina poza de pedagog şi „eleva” mea pe cea de şcolăriţă, apropiindu-ne tot mai mult unul de celălalt, atraşi de o forţă nevăzută.

Atunci am simţit că întineresc cu acelaşi număr de ani cu care înaintam în viaţă; eu dădeam anii înapoi, iar ea îi adăuga vârstei sale.

Fiind mereu împreună, am înţeles cât de mult înseamnă un zâmbet sau un „da” răspicat, dacă acela era răspunsul pe care îl aşteptam, dar care valora mai mult

decât aurul.

— Bine, bine, dar tu ştii că dragostea eternă nu există? Chiar şi cea mai puternică pasiune are o viaţă anume, iar când bate ceasul şi ea se sfârşeşte.

— Poate, dar Cosmina îmi devenise indispensabilă. Ce puteam face? Greşelile sunt şi ele omeneşti. Atunci când dragostea lasă mintea să alerge fără frâu, omul înlătură orice piedică în calea închipuirii, căpătând o atmosferă liniştitoare sau o alunecare în infern. Ştiu că era un pas nesăbuit în căutarea fericirii, dar pe atunci pe mine tocmai setea de fericire mă ardea de mai mulţi ani şi aşa am ajuns să-mi provoc destinul prin acea iubire.

Pasul următor a fost plecarea noastră împreună în staţiunea Mamaia în august 1976, iar acolo s-a produs inevitabilul. Aşa se întâmplă când patimile reuşesc să ne tulbure mintea, în timp ce ochii ne sunt acoperiţi de o negură albastră, iar trupul se pregăteşte de acţiune aidoma fiarei din junglă, care urmează să execute săritura asupra prăzii.

— Dacă oamenii ar trăi veşnic, experienţa căpătată le-ar fi de ajuns ca în viaţa următoare să se ferească de belele, iar dacă omul ar avea două vieţi, ar trebui să închine una regretelor zadarnice şi întristării, spun eu încet.

— Dar, din păcate, avem numai una. Ce să facă cel care nu mai este tânăr? Să-şi smulgă inima din piept? mă întreabă Titus puţin iritat. Ani la rând m-am străduit să reduc la tăcere în inima mea ceea ce aparţinea trecutului, dar n-am reuşit. Mă tem că poate dacă aş reuşi, când se va întâmpla asta mă voi uita mirat în jurul meu, nevenindu-mi să cred că este adevărat.

— Cu răbdare, sper să reuşeşti să te îndepărtezi de acest sentiment.

— E greu. Iar eu nu cred că este posibil să te poţi elibera de propriul tău trecut, mai ales atunci când devii conştient de teama că după aceea nu vei mai rămâne cu nimic, iar experienţa dobândită pe tărâmul renunţărilor nu-ţi mai este de folos dacă deja ai îmbătrânit.

— Poţi ajunge şi tu ca mine: nu beau alcool, nu fumez, iar pentru că modestia a fost pâinea mea obişnuită, fiind deprins cu traiul simplu, nici astăzi nu râvnesc la lux sau la alte avantaje materiale. Nu mai pot spune că munca îmi dă satisfacţii morale ca altă dată.

— Nu ştiu ce să mai cred. Nici mie munca de fiecare zi numi mai dă satisfacţii morale ca altă dată când reuşeam să-mi rezolv destul de uşor problemele de serviciu; întâmpin piedici de tot felul aproape zilnic, greutăţi neaşteptate mă umplu de nervi şi de lehamite. Toate îmi merg anapoda şi mă lupt, fără rezultat, cu cei care fac treabă de mântuială, mulţi dintre ei incompetenţi şi slugarnici.

— Dragă Titus, am trecut şi eu printr-o situaţie asemănătoare care a fost şi motivul pentru care m-am pensionat. Mă deranja linguşeala unora care mă scârbea pentru că îi ştiam incompetenţi şi pârâcioşi, adică „turnau” minciuni în urechile unor şefi fără discernământ.

Îmi povesteai odată că ţi-a spus Cosmina ceva în legătură cu destinul tău la Constanţa, ceva cu ghicitul. Despre ce este vorba?

— Ei, prietena aceea a ei – Valeria – i-a ghicit ceva despre mine. Nu ştiu dacă trebuie să-i dau atenţie, deşi câte ceva pare să se potrivească, însă acum nu mă mai interesează nici munca. Abia aştept să ies la pensie.

— Eşti foarte afectat de dragostea ta rămasă acolo, departe, constat eu.

— Este şi asta o cauză, recunoaşte Titus. Regret despărţirea de femeia iubită. Numai evocarea ei – în gând, bineînţeles – îmi insuflă curaj, seninătate şi putere, în condiţiile în care fericirea oamenilor a ajuns să fie aproape o crimă, iar cei care sunt fericiţi trebuie să se ascundă cât mai mult de ochii curioşilor.

— În dragoste totul este să iubeşti şi să fii iubit, nu mai contează părerile altora, care nu pot valora nici cât fumul care trece şi se împrăştie, spun eu pentru a-l încuraja.

— Păcat că abia acum am devenit mai înţelept, când

între mine şi Emilia, soţia mea, s-a ridicat un perete de gheaţă pe care nici sfântul soare nu-l mai poate topi cu razele lui cele mai fierbinţi din iulie. Îţi spun sincer că mă bate gândul să divorţez de ea, s-o fac în mod legal şi demn, fără a mai calcula consecinţele. Ştiu că asta ar fi o prăbuşire pentru amândoi, dar simt nevoia să plec pentru o vreme, să evadez din infernul creat de ea şi să mă fac uitat de toţi.

— La copii te-ai gândit?! îl somez eu cu un fel de aer de dojană, specific unui părinte sau unui frate mai mare. Te înţeleg ca pe omul care suferă, dar căsătoria ar trebui să aibă o semnificaţie aparte, o bucăţică de divin, de care cuplurile nu au voie să-şi bată joc; căsnicia nu poate fi comparată cu o invitaţie la o plimbare în parc sau la o prăjitură. Nu vreau să fiu moralist cu tine, mai ales că am procedat la fel, cu câţiva ani înaintea ta, dar soluţia trebuie bine gândită.

— În aceşti ani de obidă neîntreruptă am constatat că viaţa, ca şi dragostea, are multe pete negre, pete de întuneric, care influenţează pregnant existenţa oamenilor pe pământ. Să ştii că m-am gândit mult şi la copii. Numai ei m-au ţinut în familie atâţia ani. Răceala între mine şi Emilia se instalase încă de la Ploieşti, când rămăsese însărcinată cu fetiţa, apoi s-a accentuat când au început certurile cu părinţii ei. Atât mama Emiliei, cât şi colegele ei, au încurajat-o zicându-i: „Mai fă-i un copil şi leagă-l definitiv!”. Şi m-a păcălit. Atunci am avut acea împreunare nefericită, peste cenuşa deja răcită a dragostei de la început, deşi ea a crezut că a fost dovada că ar mai fi în stare să trezească flacăra de sub cenuşă. Nu şi-a dat seama că dragostea noastră murise demult şi nu mai putea fi trezită pe această cale.

— Povestea ta mă uimeşte, Titus.

— De ce?

— Pentru că prea seamănă cu a mea. La fel am fost şi eu prins în capcana căsniciei mele, pe care am acceptat-o, la început din spirit de dreptate, pentru a repara greşeala din prima tinereţe, apoi, odată cu trecerea anilor totul s-a

năruit şi am ajuns să mă zbat ca să scap şi ea, capcana, se strângea şi mai tare, făcându-mi viaţa un iad.

— Poate pe tine te iubeşte şi a devenit geloasă, mai ştii?

— Nu, Titus, nu acesta este motivul. Iar dacă ar fi gelozia, aceasta este o boală care distruge tot ce atinge, mai ales când i se adaugă şi prostia, alături de ura neîmpăcată. Am trăit şi eu multe momente dureroase pe care aş vrea să le uit cât mai repede, ca pe nişte amintiri total neplăcute. Treptat am început să mă resemnez.

Marele fizician şi om de ştiinţă, Albert Einstein, spunea către sfârşitul vieţii sale: „99% din concluziile la care am ajuns s-au dovedit a fi false”. La fel gândesc şi eu despre trăirile mele.

— Şi, totuşi, amintirile ne aparţin şi rămân în memorie. Omul lipsit de amintiri este lipsit de istorie şi ar putea rămâne gol pe câmpiile reci ale veşniciei – îmi atrage atenţia Titus, care mă întrebă ritos:

Ce sunt amintirile? Ar putea fi ceva istorie? Oamenii şi obiectele se păstrează neschimbate în memoria lumii, dar ai văzut ce surprins rămâi când te întâlneşti cu cineva peste ani de zile şi observi cum a acţionat timpul asupra lui? Eşti pus în situaţia să te miri, să te sperii sau să te bucuri, după caz.

— Desigur, cât timp se zbat în tine gândurile eşti om şi ai vrea să fii veşnic, dar omul nu poate exista fără sprijin. Uneori oamenii au nevoie de un impuls, dacă nu de ajutor, de un pretext, de o întâmplare ca cea în care îi copleşeşte deznădejdea fără speranţe, aşa cum suntem şi noi amândoi în situaţia de acum.

Ar trebui să nu uităm că anii zboară şi nu se mai întorc, deşi în viaţa omului nu anii sunt atrăgători, ci zilele, orele, clipele.

Data trecută mi-ai povestit ceva despre veselie, despre râsul care întinereşte. Omul ar trebui să înveţe să râdă, aşa cum a învăţat să meargă, să vorbească sau să facă şi alte lucruri folositoare. Este demonstrat ştiinţific că râsul ajută omului, ridicându-i moralul.

Citeam odată într-o carte că Giuseppe Verdi, marele compozitor, ajuns la vârsta de 27 de ani, îşi pierduse soţia iubită – Giuseppina Strepponi – şi copii lor, fapt pentru care era disperat şi nu voia să mai trăiască. În această stare fiind, a primit de la un alt autor, libretul operei „Nabucodonosor” cu rugămintea de a-i compune muzica, dar maestrul nici n-a vrut să audă şi l-a aruncat pe birou. Privind, totuşi, manuscrisul, pe fila de deasupra lui a citit cuvintele: „zburaţi gânduri pe aripi de aur spre colinele îndepărtate!” (acesta era cântecul celor luaţi în robie de babelonieni). Efectul acestor cuvinte a fost hotărâtor, determinându-l să compună muzica în aceeaşi zi.

Titus mă asculta, dar în paralel se gândea şi la altceva încât imediat ce am tăcut, mi-a pus următoarea întrebare:

— Îţi mai aduci aminte când m-ai vizitat acasă, la Buzău prima dată şi mi-ai spus: „Te-am văzut cu o fată frumoasă în maşină. Nu-mi place comportarea ta”.

— Da, da, îmi amintesc. Te văzusem cu ea de câteva ori în maşină şi bănuiam că nu te duci cu ea la biserică. Dar ţi-am spus adevărul. Era frumoasă, tânără, cu părul ei lung, semănând cu Madona lui Da Vinci. Poate că te-am certat în vreun fel pentru că te ştiam familist.

— A doua oară când am discutat cu tine ţi-am spus că o iubesc foarte mult, iar tu mi-ai replicat cam tăios: „Am aflat că o iubeşti. Vreau să ştii că un coleg de-al meu are informaţii că îi dă târcoale un tânăr de pe la Vadu Paşii; să nu ajungi ca „cel ce ştie să învingă, dar nu ştie să-şi păstreze cuceririle”.

— Da, atunci mi-ar fi părut rău s-o pierzi. Nu ştiu de ce.

— A doua zi am pus pe colegul meu, Puiu Iordan, să verifice toate aspectele din sat, el fiind născut acolo şi având multe rude pe care se putea bizui. Cosmina a lucrat o vreme la V. Paşii şi a participat, după programul de lucru, la repetiţiile care se ţineau la căminul cultural pentru acea „Cântare a României” instituită în toată ţara de Nicolae Ceauşescu. Acolo a întâlnit-o tânărul respectiv şi şi-a

încercat norocul ţinându-se după ea o vreme. Până când am aflat adevărul începusem să mă îndoiesc de ea, n-o mai simţeam ca înainte, considerând-o cea mai vicleană dintre femei şi trei luni de zile n-am mai căutat-o şi nu i-am răspuns la telefon. Nu mai era pentru mine acea fiinţă vulnerabilă şi nevinovată, lipsită de apărare. Mă gândeam că dacă ea a căzut în plasa acelui tânăr, probabil urmărea să-şi confirme feminitatea, deoarece, după episodul din octombrie 1976, când rămăsese însărcinată, eu continuam s-o protejez. De asemenea, recunoşteam necesitatea în jurul ei a distracţiei. Era tânără şi dorea să fie viaţă în jurul ei; cu mine totul se producea pe ascuns, la adăpostul nopţii, departe de ochii lumii. Îmi părea rău şi-mi ziceam: „O inimă ca a mea i-ar fi trebuit credincioasei Didona – regina legendară care a întemeiat Cartagina – dar ea n-a rezistat când Enea a plecat din ţara sa şi s-a sinucis”. Eu, însă am supravieţuit, poate şi pentru că sunt destul de puternic şi atunci nu puteam crede că mă înşela pentru că ea ştia că o adoram şi trăiam numai pentru ea. Şi, cu toate acestea, în mintea mea ceva se răzvrătea şi striga: „e cu neputinţă să se întâmple aşa ceva!”

Puiu Iordan a făcut toate verificările şi când s-a întors l-am întrebat:

— Ei, ce ai aflat?

— Este vorba de un tânăr inginer care lucrează la zootehnie în comună. Participă şi el la „Cântarea României”, împreună cu toţi tinerii de acolo. Fata i-a plăcut şi i-a tot dat târcoale, apoi i-a propus prietenie, dar ea l-a refuzat în mod politicos: „Domnule, eu nutresc mult respect pentru dumneata, dar văd că mă sileşti să spun lucruri pe care le-aş fi evitat cu plăcere. Simt că este de datoria mea să-ţi spun că nu am niciun fel de sentiment pentru dumneata, deci nu mai continua să te ţii după mine! îmi pare rău, dar recunoaşte şi dumneata că este mai bine să-ţi vorbesc deschis şi sincer, decât să te amăgesc cu nişte promisiuni pe care nu le voi putea onora niciodată”, a adăugat ea cu o voce mai scăzută, privindu-i faţa tânărului pe care acesta afişase un zâmbet palid. „De ce nu-mi laşi

nici măcar o speranţă?” a întrebat el. „Nu se poate! înţelege, te rog, să nu mai continuăm această discuţie fără rost!”. „Iubeşti pe altul?”. „Dacă da, este atât de important pentru dumneata?”. „Foarte important!” a apăsat tânărul cuvintele. „Da, iubesc pe altcineva. Eşti mulţumit? Te rog ca această discuţie să fie ultima pe acest subiect!”

Dar tânărul nu s-a dat bătut. Într-o zi a întâlnit-o în oraşul Buzău şi a oprit-o, spunându-i o serie de fraze înflăcărate. Cosmina l-a respins autoritar, privindu-i figura care părea îmbătată şi picioarele paralizate, de parcă se clătina într-o cascadă imaterială. Cuvintele cu care îşi începuse declaraţia, pline de înflăcărare tinerească şi adâncă afecţiune, altfel aproape convingătoare, se stingeau treptat. Cosmina i-a întins mâna în semn de recunoştinţă şi i-a spus: „Regret, sunt căsătorită”.

Întors la Vadu Paşii, inginerul a trecut pe la ruda mea, căreia i se confesează şi i-a spus: „Măi, fata asta este neînduplecată.

M-a respins şi m-a lăsat pe trotuar fără niciun cuvânt de rămas bun. Respingerea ei m-a durut, deşi a fost cât se poate de politicoasă şi a adus argumente. Simţeam că mi se urcă sângele la tâmple, dar m-am abţinut să nu mă manifest nepotrivit cu o fată. De fapt eu eram vinovatul pentru că prevăzusem că voi primi un astfel de răspuns, dar îmi venea greu să accept că aşa ceva mi se întâmplă tocmai mie. După plecarea ei am trecut pe celălalt trotuar şi am pornit cu paşi rari spre centrul oraşului, gânditor şi cu sufletul pustiu. M-am oprit în dreptul unei vitrine, dar priveam obiectele expuse fără să le văd. M-am tot gândit: de ce insist? Ce se petrece cu mine? Ştiu sigur că nu sunt îndrăgostit de ea, dar îmi place fizicul ei atrăgător care mă îndeamnă s-o strâng în braţe, s-o sărut şi să fac dragoste cu ea. Asta seamănă mai mult cu o dorinţă de seducţie. M-am întors acasă bulversat. M-am aşezat pe pat, dar n-am putut să adorm decât foarte târziu, răsucindu-mă pe toate părţile, dar somnul nu se lipea de mine cu niciun chip. În cap era un haos, gândurile mi se învălmăşeau şi se amestecau”. „Las-o în pace, Vasile!”, l-a sfătuit ruda mea,

care o ştia pe Cosmina destul de rebelă şi încăpăţânată când era vorba de astfel de situaţii. Ele erau şi colege şi bune prietene.

— Cum arată acest inginer Vasile? l-am întrebat pe Puiu. Face şi el sport, este un băiat vesel?

— Nu ştiu dacă face sport, dar este văzut adesea jucând şah cu câţiva bătrâni din sat pe la căminul cultural, în loc să facă mişcări în aer liber pentru îmbunătăţirea ritmurilor cardiac şi respirator. În privinţa fetei să ştii că te pizmuiesc.

— De ce?

— Cosmina este o fată frumoasă şi aş prefera-o celui mai glorios viitor. Dacă ar fi prietene mea, aş fi în stare să dispreţuiesc toate împărăţiile lumii.

— Bravo, măi! Deci tu ai văzut-o?

— Da. Am întâlnit-o chiar acolo la ruda mea, după care am fost şi la căminul cultural unde se făceau repetiţiile pentru „Cântarea României”, dorind să aflu cât mai multe amănunte.

*

…După discuţiile avute cu Puiu, m-am liniştit. Am ridicat-o din nou pe piedestalul de pe care o coborâsem când aflasem povestea aceea, iar sentimentele mi se limpezeau treptat. Un singur „val” mai puternic ar fi putut nărui relaţia noastră. Când am întrebat-o, Cosmina a fost surprinsă de unde ştiu. Nu ştia că dispun de mijloacele necesare ca să verific situaţia şi astfel să fiu cu un pas înainte, cum îi stă bine unui învingător. Răspunsul ei a fost simplu: „o femeie iubeşte o singură dată în viaţă, aşa că poţi fi liniştit”.

N-am mai insistat şi toate au decurs normal până în ziua în care ne-am despărţit. Ajuns la Constanţa, m-am dedicat total muncii profesionale, încercând s-o uit, dar n-am reuşit. Mă stăpânea teama că n-o voi mai vedea niciodată, mai ales că nu ştiam nimic de ea şi m-a cuprins tristeţea. Zilele şi nopţile treceau tot mai greu, părându-mi totul o eternitate şi-mi petreceam o parte din puţinul meu timp liber meditând la viaţa căreia nu prea îi mai găseam

corespondentul.

Am mai primit câteva scrisori de la Puiu Iordan, căruia îi cerusem să se intereseze ce face Cosmina, dar şi el mă ceartă uneori pentru că nu încetez să mă terorizez cu astfel de gânduri:

„Măi, Titus, măi băiete, credeam că te-ai vindecat, dar constat că m-am înşelat. Obişnuieşte-te cu gândul că şi Cosmina este căsătorită, are familia ei, are viaţa ei. Constat că s-a creat o mare diferenţă între ideile tale inteligente şi comportarea ta, iar purtările pe care le ai nu mai fac cinste judecăţii tale limpezi pe care o ştiam eu. Ce se întâmplă cu tine, prietene? Pe Cosmina am văzut-o zilele trecute pe bulevardul N. Bălcescu, de mână cu o fetiţă de câţiva anişori, dar foarte frumoasă. Are cui semăna, nu?”, etc.

— I-am răspuns şi eu, dar l-am certat ca pe unul pe care sunt gelos: „Deci, tu ai văzut-o! Se cheamă că eşti un om fericit, pe când eu oftez ca un osândit, cu temerea că n-o voi mai vedea niciodată, deşi tânjesc permanent după ea. Nici nu-ţi pot descrie zbuciumul inimii mele de când m-am despărţit de ea, lăsându-i inima mea care n-a încetat nicio clipă să bată pentru dragostea noastră”.

*

…Cel ce scrie această carte îl ascultam pe Titus, rugându-mă, în gând, la Dumnezeu să-l salveze de slăbiciunea şi de orbirea sa. Rugile mele erau atât de fierbinţi încât chiar nădăjduiam în schimbarea lui.

A urmat o tăcere adâncă de câteva minute, apoi eu l-am rugat să se adune şi să-mi istorisească, de la început, toată povestea iubirii lui. Titus a tras aer în piept ca atunci când te pregăteşti să plonjezi în apă şi a istorisit totul cu multă însufleţire şi cu lux de amănunte, înşirând toate faptele, păcatele, suferinţele şi slăbiciunile lui, legate toate de acea mare iubire la care a fost nevoit să renunţe pentru a-şi păstra familia, reputaţia şi calitatea de partid, care îi asigurau şi locul de muncă, în acea etapă a vieţii, de care au avut parte şi alţi cetăţeni ai României.

Din frazele lui, ca într-un film documentar, prindeau

contur oraşe, oameni, păduri încărcate de verdeaţă în amurg de seară, cu ciripit de păsări ale codrului sau ţipăt de păsări călătoare ce traversau văzduhul în zborul lor spre ţinuturi mai calde. Toate topeau pentru o clipă calmul amintirilor şi aduceau căldura dragostei adevărate. De aici nu voi mai interveni decât dacă va fi nevoie.

Cap II – Povestea unei mari iubiri

1 Clipa hotărâtoare

Aşa cum ţi-am mai spus, în mai 1975 am obţinut transferul cu serviciul la I.T.A. Buzău, dar neavând locuinţă, familia mi-a rămas la Ploieşti.

O vreme am locuit în hotelul de lângă gară, pe care îl ştii. Era un hotel modest, dar convenabil ca preţ şi aproape de orice mijloc de transport. Locuiam într-o cameră la etajul întâi şi în fiecare dimineaţă deschideam fereastra pentru a primi aerul proaspăt cu mireasmă de primăvară. Fereastra dădea înspre o stradă dosnică, plină mereu de maşini şi căruţe pentru că la parter se afla un bufet care oferea mici şi băuturi ieftine. Bufetul avea şi o curte în partea dinspre răsărit unde îşi depozita tot felul de ambalaje, adesea stivuite în dezordine. Era un permanent du-te-vino de persoane îmbrăcate mai modest sau chiar muncitori şi căruţaşi în salopete, care-şi serveau băutura direct din sticle şi contribuiau cu gălăgia lor la vacarmul general.

Reţin că în prima noapte am adormit destul de repede, fiind prea obosit, dar în dimineaţa următoare m-am trezit odată cu ivirea zorilor şi am privit pe fereastră. Acoperişurile caselor încă mai dormeau cu rouă pe ele Am deschis larg fereastra şi în faţă mi s-a arătat cerul de culoare albastru – auriu, puţin însângerat de ivirea zorilor. Pe acoperişul casei de vis-à-vis şedea o cioară care se iţea când pe o parte, când pe cealaltă cârâind de zor la o pisică ce se odihnea pe pervazul unei ferestre şi se spăla de zor cu labele; era galbenă la culoarea blănii, având şi pete negre ca ghepardul.

„Va ploua”, mi-am zis în gând. Când eram acasă la părinţi, de câte ori vedea mama pisica noastră că îşi spăla

botul şi blana cu lăbuţele, zicea că va ploua şi nu trecea mult timp că cerul se întuneca de nori, apoi trăgea şi o răpăială de ploaie.

În curtea bufetului cu pricina a apărut un bărbat îmbrăcat într-un halat gri, decolorat de prea multă purtare, care trăgea spre poartă o navetă plină cu sticle, iar frecarea acesteia de ciment producea un zgomot strident. Mai încolo, în stradă, un căruţaş îşi certa caii care se muşcau între ei, proptind căruţa în zidul unei case. Animaţia a început şi zgomotele s-au amplificat. Mie îmi făcea bine aerul rece, răcorindu-mi faţa pe care mi-a apărut zâmbetul de bună dispoziţie.

M-am bărbierit, m-am spălat şi m-am îmbrăcat, plecând spre serviciu cu gândul să mă opresc pe drum pentru a lua o gustare şi o cafea. Mă obişnuisem să nu fumez dimineaţa înainte de micul dejun.

În acel hotel am locuit vreo zece zile, după care m-am mutat cu chirie la Puiu Iordan, colegul meu, care locuia la curte pe strada Transilvaniei. Toată săptămâna lucram, iar sâmbătă seara plecam la Ploieşti să-mi văd familia. Dar erau rare ocaziile când eram complet liber, deoarece uneori lucram şi duminica, verificând şoferii pe traseele din judeţ sau desfăşuram alte acţiuni ordonate.

La data de 23 August n-am mai putut pleca din Ploieşti. Terminând ce aveam de făcut la serviciu, pe la orele nouă şi jumătate am plecat cu maşina mea la Popasul Merei unde urma să aibă loc o serbare câmpenească. Acolo, în mulţimea adunată am întâlnit-o pe Silvia Banu, o cunoştinţă a mea de la o întrunire de la Consiliul Populat Judeţean Buzău pe probleme profesionale. Silvia era însoţită de o tânără pe care mi-a recomandat-o ca fiind sora ei, Cosmina, iar pe mine m-a prezentat scurt: „Ţi-l prezint pe domnul Ştefănescu”, a spus ea cu sobrietate. Câtă vreme am stat împreună cu ele le-am tot observat pe fiecare. Mi-a atras atenţia comportarea Cosminei care, deşi o bucată de timp şi-a privit admirativ sora s-a întors spre mine şi mi-a aruncat o privire plină de superioritate, dar pretenţioasă în acelaşi timp. Mi s-a părut vanitoasă,

afişând siguranţă de sine. îi priveam discret bărbia, puţin voluntară şi agresivă, precum şi privirea inteligentă, dar plină de mister. Am surprins-o cum mă măsura şi ea cu coada ochiului, mascându-şi privirile sub genele lungi şi grele. Cu ochii ei de felină, puţin şireţi, puţin îngăduitori şi puţin naivi, ea îmi cântărea atentă vârsta, farmecul, puterea şi poate, sentimentele, examinându-mi ochii cu luare aminte, aşa cum făceam şi eu, dar cu experienţa omului trecut prin multe.

Ştiam că ochii femeilor care se feresc să privească direct o persoană, o fac discret şi atunci cuprind în raza lor vizuală mult mai mult decât bărbaţii. Cu toate acestea fata îmi plăcea şi mă atrăgea, dar nu vedeam vreo posibilitate să i-o spun.

Am dedus că, deşi foarte tânără, Cosmina a înţeles repede că îmi plac femeile, iar pe ea o voi găsi destul de interesantă, chiar dacă încă nu avea de gând să-mi acorde prea multă atenţie.

Observând că mă tot studia cu interes, i-am zâmbit, iar ea, văzându-se surprinsă astfel, mi-a răspuns la fel şi faţa i s-a luminat, devenind teribil de încântătoare şi nevinovată, ca o fetiţă neştiutoare şi stângace. Zâmbetul ei m-a tulburat, punându-mă în încurcătură. Mi se părea că ea mi-ar fi oferit un trofeu. Chiar şi aura ei mi se părea că s-a schimbat. Semăna cu o fecioară din Grecia Antică, ea însăşi fiind ofranda ce se oferea.

Cred că acele clipe au fost hotărâtoare în tot ce a urmat, atât pentru mine cât şi pentru ea, aşa cum voi constata mai târziu: o forţă nevăzută pusese stăpânire pe noi. Pentru ea a fost la început acea revelaţie care, departe de a-i aduce bucurie, a avut mai curând darul să-i copleşească sufletul de durere. Aşa cum mi-a povestit ea mai târziu, treptat a pus stăpânire pe sufletul ei o tristeţe tulbure şi chinuitoare, care era fără scop şi fără temei, lipsită de orice formă de consistenţă şi aştepta să vadă ce se va întâmpla mai departe.

Înainte de a mă despărţi de ele am mai examinat-o odată din creştet până la tălpi, constatând că ea adora

culoarea roz şi ceasurile matinale, trandafirii de la începutul zilei, atunci când tot pământul se trezeşte din somnul nopţii, cu parfumul florilor şi al viselor trecătoare. O vedeam cum trăgea adânc aer în piept, în timp ce boarea de vânt ce venea dinspre pădure îi pătrundea prin ţesătura subţire a bluzei sale, ajungând până la piele, înfiorându-i cu răcoarea lui trupul molatic.

Când a observat că o privesc cu interes, pe măsură ce privirea mea cobora de pe faţă pe piept, pe sâni şi mai jos, am observat că o tulbura, de parcă ar fi fost un contact real care o ardea. Astfel stânjeneala care o cuprindea devenise atât de puternică încât o împiedica să mai urmărească conversaţia.

Concluzia la care am ajuns pe loc a fost că fata era frumoasă şi merita atenţie; avea un zâmbet irezistibil, puţin obosit, dar ştia să afişeze un aer preocupat, fără să pară că are vreun interes deosebit sau să producă vreun efect special. Se vedea că nu avea nimic de ascuns. Această concluzie mi s-a confirmat mult mai târziu când am constatat, cu surprindere, că ea mă voia pe mine şi atât. Nu se temea de nimeni şi de nimic, purtând în ochi nevinovăţia şi încrederea.

Cu privirea în ochii ei, gândeam: „Ce frumoasă e tinereţea! Ar trebui să murim tineri, dar Dumnezeu ne cere ca viaţa care ne-a fost dată s-o trăim”.

M-am scuzat că am ceva de rezolvat şi trebuie să plec, le-am sărutat, pe rând, mâinile ambelor surori şi m-am îndreptat spre mina de petrol „Sărata Monteoru” pe care am vizitat-o împreună cu alţi oameni, după care am plecat acasă, la Ploieşti.

…Au trecut aproape două săptămâni de la întâlnirea mea cu cele două surori, iar eu uitasem de Cosmina. Nici nu mă gândeam s-o mai întâlnesc, dar într-o zi minunea s-a produs: la sfârşitul programului de lucru, am mers la parcul „Crâng” cu gândul să stau pe o bancă sub pomi. Abia parcasem maşina la intrare şi priveam în lungul bulevardului Stadion, când am văzut-o pe ea pe trotuar, apropiindu-se. Păşea agale, purtând pe umăr o geantă

neglijent aruncată. Era îmbrăcată într-o rochie bleu, culoarea cerului fără nori, croită pe talie şi uşor evazată înspre genunchii pe care îi acoperea în întregime. În picioare purta nişte sandale uşoare, care-i permiteau să păşească fin, elegant şi elastic, de parcă plutea întocmai ca o felină ce se furişa în apropierea prăzii. Înainta fără grabă, legănându-şi faldurile rochiei în ritmul mersului ei ca de regină, ţinând buzele întredeschise pe care lumina un zâmbet. Cu cât se apropia de mine, zâmbetul ei devenea tot mai accentuat.

Ajunsă în faţa mea a întins mâinile, iar eu, ca un automat i le-am prins şi i le-am sărutat politicos. Abia atunci mi-am dat seama că pe braţe şi pe faţă Cosmina avea o piele fină din care emana un parfum specific de om tânăr care nu are nevoie să folosească spray-uri.

Prin rochie i se profilau nişte umeri graţioşi care se uneau la baza unui gât zvelt, maiestuos, frumos modelat şi nişte braţe de formă sculpturală, albe, din care radia forţă. O priveam cu interes, amestecat cu respect şi simpatie. Era o fetişcană la început de drum, având toată viaţa înainte ca să-şi facă visuri şi proiecte, cu condiţia ca totul să fie bine chibzuit, paşii greşiţi fiind excluşi din start. Dar soarta ei va depinde în primul rând de ea, apoi de noroc şi dacă drumul îi va fi lung şi interesant şi nu se va încheia undeva în mediocritate.

— Bună ziua, domnule! Ce mai faceţi? m-a întâmpinat Cosmina puţin încurcată şi cu faţa îmbujorată.

— Bună! Mulţumesc, bine! i-am răspuns zâmbind. Abia am sosit de la serviciu şi intenţionez să mă odihnesc pe o bancă aici, în parc.

— V-aş însoţi şi eu cu plăcere, dar mă grăbesc să ajung acasă unde mă aşteaptă sora şi cumnatul meu. Trebuie să plecăm undeva împreună. Îmi pare rău că mă despart de dumneavoastră, dar trebuie să ajung la timp.

— Da, da! am îngânat eu. Poate ne întâlnim altă dată ca să continuăm discuţia?! i-am spus eu.

— Desigur, joi, dacă vă convine! a menţionat ea după o clipă de gândire.

— Perfect! Joi la ora 17.00, pe strada Democraţiei. Mergi pe trotuar spre strada Transilvaniei, iar eu te ajung din urmă cu maşina. E bine aşa?

— Da! spune ea răspicat, întărind răspunsul şi cu mişcarea aprobativă din cap, în timp ce se îndepărta.

Priveam în urma ei şi mă gândeam: „Inima femeii este ca un sertăraş plin cu contradicţii şi surprize”.

Cât timp stătuse faţă-n faţă cu mine, sânii ei liberi şi supli îi vibraseră sub ţesătura rochiei, căreia îi transmiteau toate frământările lor încă nedesluşite şi a unei vieţi neştiute. Cordonul din piele care îi strângea rochia peste mijloc îi subţia şi mai mult talia şi-i rotunjea şoldurile, arătând-o şi mai înaltă decât era în realitate.

Deşi încă nu mă consideram prietenul ei, n-o tratam cu răceală sau indiferenţă pentru că nu doream să-i las impresia că aş fi un stângaci, ori încrezut, deoarece nu eram niciuna, nici alta. Recunosc că mă simţeam un pic intimidat ca un şcolar. Cu toate acestea, îmi propusesem s-o cuceresc pe Cosmina. Până atunci eu nu prea cucerisem fete, ele mă cuceriseră pe mine, cu eforturi minime din partea mea. Pe atunci explicaţia o puneam pe seama câtorva calităţi pe care credeam că le am: un fizic plăcut, ceva cultură şi educaţie corespunzătoare.

În privinţa Cosminei consideram că venise vremea să judec altfel şi aşa îmi intrase în cap ideea că va trebui s-o cuceresc chiar dacă va fi nevoie să lupt pentru ea şi chiar dacă până în acel moment nu ştiam prea bine cine este, ce „hram” poartă şi mai ales în ce situaţie încurcată aş fi putut intra.

Când am ajuns acasă am stat puţin şi m-am gândit. Aveam un coleg de la serviciu care locuia în acelaşi bloc cu sora Cosminei. Ştiam acest fapt deoarece îl dusesem acasă cu maşina de câteva ori, mai înainte de a o cunoaşte pe Cosmina. Dacă apelez la el, se poate interesa pentru a obţine datele de care aveam nevoie. Mi-am amintit, însă, definiţia (cu aproximaţie) a dragostei, pe care o citisem într-o carte: „dragostea este o taină pe care îndrăgostiţii o ascund şi o poartă în umbră de frica luminii”. Cu acest

gând am renunţat la ajutorul lui. Simţeam, la rândul meu, că acea dragoste sau acea relaţie dintre un bărbat şi o femeie trebuie să rămână bine păzită de cei doi parteneri, ferită de ochii şi urechile altor persoane. Într-o atare situaţie, dragostea pe care o află şi alţii se veştejeşte, îşi pierde vraja care-i învăluia pe cei doi, devenind ceva banal şi poate ajunge cu uşurinţă subiect de discuţie la „radio – şanţ”, în special când ai avut neşansa să încredinţezi taina ta unei persoane de factură îndoielnică şi limbută, pe deasupra.

În ziua stabilită m-am hotărât să merg la întâlnire cu Cosmina. Înainte de a pleca spre locul cu pricina m-am întrebat dacă ea va veni sau nu şi mi-am răspuns afirmativ. Nădăjduiam că va veni pentru că citisem pe chipul ei voinţă, precum şi acea fire inteligentă, dublată de o minte şi o privire sfredelitoare. Astfel că, cu cinci minute înainte de ora fixată intram cu maşina pe strada Democraţiei. De departe i-am observat silueta inconfundabilă, care plutea ca un nor diafan în rochia ei albă, păşind încet cu pas elastic, puţin săltat, pe trotuarul din dreapta. Când am ajuns în dreptul ei, am tras aproape de trotuar, i-am deschis portiera din spate, făcându-i semn să urce. După ce a închis la loc portiera am salutat-o, privind-o în oglinda retrovizoare, iar ea mi-a zâmbit, părând puţin mirată. Gestul ei mi-a produs accelerarea pulsului şi ceva mi-a apăsat pieptul.

Am pătruns pe strada Transilvaniei şi de acolo am continuat pe drumul naţional ce duce spre Nehoiu – Braşov. După ce am parcurs câţiva kilometri, am virat la dreapta pe un drum care traversa un Ian de ceapă ce se întindea pe suprafaţă de mai multe hectare, oprindu-ne sub coroana unui copac rotat şi destul de umbros.

— Vino aici, în faţă, ca să ne vedem mai bine şi să putem discuta! am invitat-o eu.

Cosmina a venit şi s-a aşezat pe locul din dreapta mea, apoi am început să discutăm, să schimbăm impresii. Pe măsură ce discuţia avansa, între noi se amplifica forţa de atracţie. Avea un parfum discret care o învăluia, iar în

poziţia în care şedea pe canapea în dreapta mea, lăsa să i se vadă piciorul lung terminat cu o gleznă frumos modelată, acoperită de o piele fină prin care o venă subţire se distingea pulsând pe dedesubt. Îşi adunase mâinile în poala rochiei, peste genunchii rotunzi a căror linie inocentă scăpase de sub marginea rochiei.

— V-am aşteptat câteva minute şi mă temeam că nu veţi veni, a început Cosmina, fără ca eu s-o întreb ceva. Mi-ar fi părut rău să se întâmple aşa, mai ales că eu îmi doream să ne întâlnim şi să stăm de vorbă.

— Bine ai făcut. Nu puteam să te las să aştepţi, nu obişnuiesc să mint pe cineva şi apoi, am şi eu aceeaşi dorinţă, i-am spus râzând, iar ea a înregistrat cu plăcere atitudinea mea.

— Îmi cer scuze pentru comportarea mea de atunci, de la Popasul Merei.

— Nu văd motivul pentru care trebuie să-ţi ceri scuze.

— Ei, atunci am fost cam insolentă, dar fără să vreau, credeţi-mă! Nu prea eram în apele mele. Mai târziu, când v-am analizat mai atentă, v-am găsit multe calităţi.

— Mie nu mi s-a părut că ai fost insolentă – am minţit eu – deşi descifrasem la ea acel aspect care mă deranjase.

— Ba da, aşa a fost şi vă rog să mă scuzaţi!

— Nu-ţi mai face atâtea reproşuri! Eu te-am iertat de atunci, considerând-o o scăpare tinerească. Dar hai să stabilim pe loc o regulă: nu mi te mai adresa cu apelativul dumneavoastră! Suntem prieteni sau nu?

— Da, în cazul că mă acceptaţi ca prietenă.

— Atunci dă-mi mâna! Titus Ştefănescu – m-am recomandat eu cu glas tare.

— Cosmina Căruntu! a strigat ea, râzând cu gura deschisă. La şcoală colegii mă strigă C.C.

Am râs amândoi cu poftă, apoi eu am întins mâna şi i-am atins părul lung şi mătăsos, fin şi senzual, după care i-am mângâiat obrazul şi de acolo braţul. Se înfiorase şi pe pielea fină de pe braţul ei au apărut broboane de transpiraţie, care îi brodau pielea întocmai ca rouă

dimineţii căzută pe plante. În trupul meu am simţit un fel de electrizare, ceea ce m-a apropiat de ea, dându-mi încrederea că ea poate fi femeia pe care s-o iubesc şi s-o ocrotesc pentru restul vieţii şi căreia să-i ofer tandreţea, credinţa şi energia mea bărbătească.

Înfiorarea trupului la care s-a adăugat roşeaţa macului din obraji dovedea că nu este obişnuită cu astfel de senzaţii plăcute, care erau noi pentru ea. Degeaba încerca să pară nepăsătoare, că freamătul nărilor ei îi trădau emoţia. La început a încercat să închidă ochii şi să-şi ţină răsuflarea, aşteptând ca acel fior plăcut să i se reverse în tot trupul, dar când m-am apropiat de ea şi cu trupul, respiraţia ei s-a precipitat, socotind că era mai bine să mă retrag pe locul meu, ceea ce am şi făcut. Aşa am reuşit să înţeleg sensul acelui curent plin de sentimente umane care ne năpădise pe amândoi.

Un astfel de curent, deşi se produce rar, când este vorba de sentimente, inundă cu sânge din belşug atât inima cât şi faţa şi ambele te trădează.

— Ai prieteni, Cosmina? am întrebat-o eu spre informare.

— Nu! a răspuns ea prompt.

— De ce? Ai vreun motiv anume?

— Da. Eu consider prietenia ca fiind o relaţie foarte pretenţioasă.

— S-ar putea să ai dreptate. Deşi o întâlnim destul de des, prietenia adevărată a devenit din ce în ce mai rară, încât poate fi comparată ca valoare, cu aurul acolo unde ea există.

— Eu consider că prietenia adevărată este o floare rară, chiar mult mai rară decât preţiosul metal.

— Tocmai de aceea prietenia, dragostea, cinstea, nu cresc în grădina oricui. Cu toate acestea prietenia se verifică în viaţă. Există sumedenie de posibilităţi, dar şi de ocazii, când te poţi convinge de prietenia cuiva, adaug eu.

— Cred că prietenia presupune, în primul rând, respect faţă de celălalt, faţă de opiniile lui. Nu e neapărat necesar ca cei doi prieteni să se asemene sau să aibă

acelaşi păreri, să fie în unanimitate – cum se obişnuieşte la şedinţele politice.

— Prietenia presupune o libertate totală, altfel ea nu poate exista.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, o consider o alegere liberă a inimii, care să se bazeze neapărat pe o încredere totală între cei doi prieteni.

— Iar eu adaug că prietenia presupune plăcerea de a te afla în preajma celuilalt – nu din interes, cum se mai întâmplă câteodată – precum şi arta de a tăcea împreună.

A urmat o pauză în care am tăcut amândoi, apoi eu am reluat discuţia, încercând să aflu de ce nu are un prieten:

— Scuză-mă că insist! Tu de ce nu ai un prieten? Dacă nu poţi sau nu vrei, nu-mi spune!

— Ba pot să vă spun. Au fost şi în jurul meu nişte tineri curtezani, dar nu prea am avut ce să discut cu ei.

Răspunsul ei mi-a plăcut. De parcă mi-ar fi ghicit gândul, Cosmina mi-a aruncat o căutătură fugară şi iscoditoare, apoi a râs cu subînţeles, mişcându-se în scaun cu nişte gesturi drăgălaşe, cu graţie şi îndemânare. Pe faţa ei a luminat un zâmbet, completat cu freamătul nărilor, buzelor şi sprâncenelor. Ochii ei strălucitori priveau cu îndrăzneală printre genele lungi şi dese lăsate în jos. Se vedea de departe că intenţiona să joace în faţa mea un rol nou, acela al domnişoarei manierate şi bine crescute. Am aşteptat să văd ce va spune.

— Încă de când v-am văzut acolo, la Popasul Merei, am avut impresia că dumneavoastră nu puteţi gândi şi vorbi decât despre lucruri foarte serioase şi înălţătoare – a început ea. Mă uimiţi cât de multe lucruri ştiţi. Acum vă spun un secret: în ziua aceea, când ne-am întors acasă, am discutat cu sora mea, Silvia, despre dumneavoastră şi am lăudat-o pentru modul cum ştie să-şi aleagă prietenii. Mie mi-aţi părut un om capabil şi foarte simpatic, care sunteţi iubit de femei. Şi meritaţi asta! a adăugat ea.

— Pe Silvia am considerat-o o cunoştinţă interesantă şi plăcută, nimic mai mult. À-propos! Ce face Silvia?

— Oricum noi vă apreciem amândouă. Bine, cu familia ei.

— Mulţumesc! Dar te-am rugat mai devreme să nu mi te mai adresezi cu „dumneavoastră”.

— Voi încerca, dar te rog să ai răbdare cu mine.

— Despre prietenii tăi nu vrei să-mi spui nimic? insist eu.

— Ce să-ţi spun? Sunt nişte tineri imberbi, nişte mucoşi! a sărit ea ca arsă. Este greu să-i iei în serios pe nişte puştani atât de plini de romantism şi de idei ridicole, încât jumătate din timp habar n-au ce spun, bat câmpii cu improvizaţii romantice. Toţi sunt nişte imberbi cu feţe de băieţandri, care nu poartă în ochi pe seducătorul pătimaş, ci mai degrabă, o sfială incurabilă ce s-a cuibărit în inimile lor de cocoşi neîmplătoşaţi, care se fălesc în armura lor de pene tari.

Am râs cu poftă de comparaţia ei cu cocoşii, care scotea în evidenţă faptul că avea un mod de abordare direct şi tăios cu acei tineri la care făcea referire, ceea ce îi făcea să se simtă intimidaţi în prezenţa ei, poate mult mai stângaci de cum se comportau ei în alte împrejurări.

— Ciudată fată eşti, draga mea! Ai atâta vitalitate şi te exprimi cu atâta vehemenţă când este vorba de tineri!

— Cred că mă înţelegi. Asemenea tineri mă plictisesc groaznic, mai ales când sunt atât de anoşti şi de prostuţi, încât nu reuşesc nici să poarte o conversaţie. Nişte puştani, cum am mai spus. Nu ştiu ce părere ai despre mine, dar recunosc că şi tu eşti greu de abordat. Poate pentru că ştii atât de multe, ai o experienţă de viaţă destul de mare, într-un cuvânt eşti un om important. De aceea cred că unei femei i-ar fi foarte greu să afle cum ai dori să fie pentru a-ţi fi pe plac, a adăugat ea, zâmbind cu subînţeles.

— Da, s-ar putea să ai dreptate. Femeia pe care aş alege-o acum, aş dori să fie unică, dacă se poate.

— Am impresia că nu-i va fi deloc uşor. Cine ştie care ar fi aceea care să se angajeze într-o astfel de relaţie? Este o sarcină dificilă, a mai spus Cosmina, clătinând din cap.

— Trebuie să recunosc că, din nefericire pentru mine, aproape toate femeile pe care le-am cunoscut ar fi putut fi soţii ideale pentru alţi bărbaţi, dar nu şi pentru mine.

— Înţeleg. Îţi doreşti o femeie care să întruchipeze foarte multe calităţi, pe care o cauţi de mult, dar încă nu ai reuşit s-o găseşti. Mai insistă, s-ar putea s-o găseşti şi astfel să-ţi împlineşti visul! a adăugat ea zâmbind în colţul gurii.

— Am răbdare şi mai caut, i-am replicat eu pe acelaşi ton ironic. Până atunci încerc să mă mulţumesc cu ce am.

Am tăcut amândoi. Cosmina era pierdută în gânduri şi călătorea undeva departe. Eu accept tăcerea totală numai atunci când sunt singur, altfel o suport greu.

— Cu ce te ocupi? Ce faci în timpul liber? am bombardat-o eu cu întrebări care s-o scoată din visare.

— Timp liber nu prea am. Vin de la serviciu şi mă apuc de studiu. Încerc să mă pregătesc şi eu pentru examenele din vară la facultate. Sunt cam nehotărâtă.

Absorbiţi de discuţiile noastre nici n-am observat că în jur totul fusese cuprins de întuneric. Noaptea se lăsase ca o plapumă grea peste natura adormită şi pe pământ se aşternuse o linişte de mormânt.

— Câtă linişte este aici! spune Cosmina.

— Întotdeauna este linişte mai departe de larma oraşelor. Mai tulbură tăcerea doar vântul şi freamătul planelor, care nu deranjează auzul ele fiind manifestări cât de poate de normale.

N-am terminat vorba, că din senin au început să cadă peste maşină picături mari de ploaie repezite, însoţite de grindină.

— Hai să plecăm de aici! Dacă plouă mai mult se moaie pământul şi vom ieşi mai greu la şoseaua asfaltată.

Am pornit motorul şi ne-am îndreptat spre şosea, dar după câteva minute grindina a încetat să mai cadă, însă ploaia s-a înteţit şi venea tot mai repezită, antrenată de rafalele de vânt care o însoţeau. Ne-am oprit într-un loc de refugiu şi am continuat discuţia, abordând o serie de

subiecte vesele, care ne-au făcut să râdem din toată fiinţa noastră. M-am privit în oglinda retrovizoare şi am constatat că toate trăsăturile feţei mi se destinseseră, încât nu mă mai recunoşteam. Este uimitor cât de mult te întinereşte râsul!

Cosmina n-a observat gestul meu, fiind absorbită de cele cerni relata. Aşa am continuat minute în şir să râdem şi să beneficiem de acel „miracol” care întinereşte inima şi trăsăturile feţei.

Treptat ploaia şi-a sporit puterea, păstrându-şi un fel de demnitate în curgerea ei abundentă care se prăvălea peste maşina noastră cu zgomot monoton.

În liniştea relativă din interiorul maşinii eu o sfătuiam – ca un veritabil pedagog – pe Cosmina să procedeze cu tact în viaţă, cu discernământ şi gravitate, pentru a nu aluneca în maturitatea gândurilor care ar putea s-o trimită pe un drum greşit. O făceam de la înălţimea vârstei şi experienţei mele, iar ea mă asculta, mă asculta atentă, luând o figură gravă, semn că vorbele mele o încântau şi o influenţau, în acelaşi timp. Am ajuns chiar s-o sfătuiesc să nu se îndrăgostească, deoarece dragostea aduce multă suferinţă.

— Cum aşa!? întreabă ea mirată.

— Dragostea este cea mai grea osândă în cazul în care ai neşansa să nu te poţi bucura de cel pe care îl iubeşti, iar acea osândă se întâmplă s-o porţi până la sfârşitul vieţii tale. În lume au existat şi mari iubiri între un bărbat şi o femeie, dar tocmai marile iubiri sunt cele de care trebuie să te ţii cât mai departe.

— Din cele ce îmi spui, ca şi din cele pe care le-am citit prin cărţi, am ajuns să cred că viaţa este un joc primejdios, a spus Cosmina aproape în şoaptă. Totul se petrece ca şi în infinita natură unde cele mai frumoase flori se pot ofili dacă nu au apă, aer şi lumină.

— Ai sesizat foarte bine, o aprob eu. Pe de altă parte, frumuseţea este la fel de efemeră ca şi visele, ambele având la bază aceeaşi plămadă. Tocmai de aceea se cere ca viaţa să ţi-o clădeşti singur, dacă nu vrei să te scufunzi

într-o mocirlă şi într-o înspăimântătoare plictiseală, iar apoi să ajungi să te târăşti în urma mulţimii de învingători.

Cosmina a rămas din nou pradă gândurilor. Am pornit motorul şi ne-am îndreptat spre oraş. Când am ajuns în apropierea blocului în care locuia, ne-am luat rămas bun fără să stabilesc cu ea o altă întâlnire.

În drum spre domiciliul meu provizoriu continuam să mă gândesc la ea: „n-am dezamăgit-o prea mult cu cele ce i-am spus? Cred că este o fată enigmatică, puţin melancolică, dar care ştie să fie şi veselă, însă respinge tot ceea ce nu-i convine. Este destul de perspicace şi desluşeşte uşor faptul că, dincolo de bucuria de a trăi există şi rezonanţa amară a deşertăciunii. Şi asta este foarte bine”.

Ne-am întâlnit absolut din întâmplare peste o săptămână în apropierea zonei centrale şi am invitat-o la o plimbare cu maşina în afara oraşului. Era pe la ora 17.00 şi ne-am oprit tocmai în pădurea Spătaru. Fiind o zi senină de toamnă, aerul era nemişcat în jur şi era un fel de zăpuşeală, deşi soarele se apropia de asfinţit. În pădure era o linişte deplină. Aveam senzaţia că urma să plouă şi chiar o mireasmă de ploaie şi răşină venea din desişuri, aşteptând să plouă dintr-o clipă în alta.

Deschisesem geamul lateral şi ascultam liniştea profundă a codrului în asfinţit, din care lipseau foşnetul frunzelor şi obişnuitul ciripit în cor al păsărilor înainte de a se instala în culcuşul lor nocturn.

Am privit-o tandru pe Cosmina şi am întrebat-o:

— Ce ai mai făcut de când nu ne-am văzut?

— Ce fac în fiecare zi, la serviciu şi acasă. La mine totul este monoton.

— Astăzi nu eşti prea veselă. Poţi să-mi spui ce te frământă?

— Sunt puţin obosită, în rest totul este normal.

I-am mângâiat obrazul cu palma, iar ea a tresărit uşor.

— Ce mână caldă şi fină ai tu! mi-a spus încet, continuând să mă privească duios. Am tras-o mai aproape

de mine şi am strâns-o la piept, apoi am sărutat-o. Buzele ei, de obicei nerujate, erau umede, pure şi cu o mireasmă plăcută. Aşa cum era aplecată pe braţele mele, în ochii ei se reflecta cerul. îi priveam şi mă întrebam în gând: „ce cereau acei ochi căprui pierduţi în intensitatea azurului? Cunoaştere”.

Într-adevăr Cosmina era avidă de cunoaştere, mai ales voia să cunoască misterele relaţiei dintre un bărbat şi o femeie. Am continuat s-o mângâi şi s-o sărut, iar ea mi-a încolăcit grumazul cu ambele braţe, răspunzând chemării mele. Am coborât mâna pe sânii ei şi le-am simţit căldura care străbătea prin bluza de mătase, prilej cu care le-am constatat starea de excitaţie. Ceva m-a oprit să merg mai departe, poate acel gând matur care-mi spunea că între noi exista o diferenţă de vârsta de aproape şaptesprezece ani, pe care eu o consideram atunci ca pe un handicap. Ceva îmi şoptea se ocolesc sau s-o las o vreme să reflecteze şi să hotărască singură. M-am gândit că acesta ar fi şi un mijloc de a verifica dacă este curajoasă şi dacă mă iubeşte. Oricum trebuie să încerc s-o opresc sau cel puţin să-i las răgazul necesar pentru a chibzui dacă se poate încurca cu unul ca mine bântuit de necazuri. M-am înarmat cu răbdare şi am aşteptat. Răbdarea mă ajutase întotdeauna în relaţiile mele cu femeile.

După o scurtă pauză Cosmina şi-a revenit şi m-a întrebat:

— Ce face doamna ta? Ştiu de la tine că eşti căsătorit.

— Ce să facă? Ea este la serviciu şi copiii la grădiniţă.

— Cred că v-aţi căsătorit din dragoste? continuă ea să mă chestioneze.

— Nu tocmai, a fost răspunsul meu sec, deşi simţeam că Cosmina ar fi dorit detalii.

În minte mi-a luminat ideea mai veche care m-a condus adesea în relaţiile cu femeile, anume o oarecare indiferenţă faţă de sexul opus. Din această cauză cei care mă cunoşteau mă considerau cumpătat în toate şi un bun

familist, pentru care eram admirat. De această dată aveam senzaţia că ceva era pe cale să se schimbe, iar motivul îl constituia Cosmina care mi se părea atât de fermecătoare şi avea darul să mă influenţeze, mai ales de când aflasem că era atât de tânără, abia ieşită din adolescenţă. O curiozitate greu de explicat pusese stăpânire pe mine: voiam să aflu ce şi cum gândeşte.

La rândul ei, Cosmina nu se simţea deloc stânjenită de relaţia noastră, prinzându-se destul de repede în acel joc periculos, în opinia mea.

O priveam discret şi am constatat că nu era satisfăcută de răspunsul meu. Dorea ceva concret la întrebarea pe care tocmai mi-o pusese. Emoţia care i se citea pe faţă o făcea să fie şi mai atrăgătoare. Poate că atât dulceaţa privirilor ei, cât şi umbra de tristeţe care îi întunecase faţa când a rostit acele cuvinte sau, mai degrabă puterea destinului nostru care ne trăgea spre prăpastie, m-au apropiat şi mai mult de ea.

Totodată constatam, cu părere de rău că nu mai era la fel de surâzătoare ca la primele noastre întâlniri, cu ochii ei mari, obrazul oval şi gingaş pe care un surâs larg îi scălda faţa într-o lumină blândă, aidoma celei care străbate printr-o umbrelă de soare viu colorată.

Îmi plăcea mult această fată şi continuam s-o respect, astfel că în mine nu-şi mai avea loc nici patima, nici dorinţa. Am apropiat-o de mine şi am sărutat-o pe obrazul lipit de al meu. îi simţeam faţa arzând şi fremătând de dor şi de dragoste, la fel şi trupul şi respiraţia precipitată. Şi atunci, apoi şi mai târziu, mi-am dat seama că ea căuta la mine dragostea şi i se părea, asemenea „Fetei Morgana”, atât de aproape şi de amăgitoare, în timp ce aştepta de la mine să-i spun „Te iubesc!”, dar aceste cuvinte întârziau; între timp ei i se părea că mă tot îndepărtam şi era obligată să aştepte următoarea întâlnire care, poate va fi mai darnică, mai fructuoasă.

— Pot să-ţi spun ceva? m-a întrebat Cosmina, după ce şi-a mai domolit respiraţia.

— Desigur.

— Poate n-ai să mă crezi, dar îţi spun, sub cuvânt de onoare, că eşti primul bărbat care m-a sărutat.

— Dar tu n-ai fost îndrăgostită niciodată?

— Nu. Poţi să iei act că eu nu prea ştiu cum să procedez. Aştept să mă înveţi tu, care cred că ai fost îndrăgostit, având şi mai multe ocazii de acest fel.

— Da, am fost şi eu îndrăgostit odată, mai demult, dar am şi uitat. Mă mir că îmi pui o asemenea întrebare.

— Aş vrea să ştiu şi eu, dacă nu te deranjează. Cred că aceea te-a iubit. Poţi să-mi povesteşti ce s-a întâmplat?

— Nu sunt sigur dacă m-a iubit. Dovadă că n-am putut să ne căsătorim amândoi. Să iubeşti este mai uşor, mai greu este să fii iubit, mai ales că iubirea este virtutea femeii, care, pentru dragoste îşi glorifică păcatele şi tot de la dragoste dobândeşte curajul să-şi înfrunte remuşcările şi să-şi aline durerile. Iubirea este mai tare decât belşugul, decât bogăţia şi toate comorile, cu toate că şi ea are nevoie de ajutorul lor; sunt situaţii când sărăcia îl poate duce la disperare pe îndrăgostitul care nu-şi poate întreţine iubita sau familia. Tot astfel se cunoaşte şi faptul că iubirea nu se împacă aproape niciodată cu înţelepciunea.

— Hai, te rog, spune-mi cum a fost prima ta iubire!

— Nu cred că diferă de alte iubiri. Numai că atunci inima mea era plină de acea fată şi nu mă mai interesau deloc celelalte fete sau femei cu care mă întâlneam. Când mă aflam în faţa iubitei mele mă simţeam de parcă eram în faţa *sfintei frumuseţi*”, ca să folosesc expresia poetului rus Alex. Sergheevici Puşkin într-o lucrare a sa.

Totuşi am învăţat că prin dragoste viaţa merită să fie trăită pentru că, fără iubire, nu valorează nici cât o ceapă degerată. Se cere, însă, o condiţie: să fie dragoste adevărată.

Iubirea dintâi este asemenea unei revoluţii care rupe, într-o clipă, monotonia vieţii celui care-i cade pradă.

Aceasta se întâmplă aşa şi pentru faptul că tinereţea este capabilă să fluture pe baricade stindardul ei strălucitor cu o crasă nepăsare faţă de urmări şi de eventualele întâmplări. Există şi persoane care-şi strigă în

public, cu o cutezanţă de invidiat, sentimentul nobil care le-a subjugat şi le-a umplut inima, pentru că prima iubire este ca o descătuşare a întregii fiinţe. Adesea se întâmplă ca adolescenţii şi tinerii cuprinşi de dragoste să devină poeţi fără să-şi dea seama, rătăcind în labirintul unei fericiri sublime, ireale chiar, prin preaplinul ei.

— Ce frumos ai prezentat totul! Şi de ce nu v-aţi căsătorit? a vrut ea să afle.

— Ei, de ce? Pentru mine a venit armata, apoi altele şi ea s-a măritat cu altul.

— Desigur, era o fată frumoasă? Te rog să-mi povesteşti mai departe! a insistat Cosmina, rugătoare ca un copil.

— Era frumoasă. Sau poate că aşa o vedeam eu cu ochii tânărului îndrăgostit. Fiecărui bărbat care iubeşte i se pare că femeia iubită este cea mai frumoasă dintre toate, fiind mereu tentat să-i atribuie calităţi pe care nu le are întotdeauna. Ce îţi pot spune despre ea e simplu: era o fată dintr-o comună din Dobrogea care fusese şcolită la o şcoală din oraşul Constanţa, iar eu am cunoscut-o la un bal, apoi la un film, o plimbare în parc şi tot aşa.

— Şi astăzi te-ai pricopsit şi cu mine. Ce te faci că la origine tot fiică de ţăran sunt şi eu? a spus Cosmina, râzând în hohote, aruncându-şi strengăreşte pe spate buclele ei bogate care îi acopereau obrajii pe jumătate. Dar soţia ta din ce loc este?

— Din Ploieşti. Cu Emilia m-am căsătorit în anul 1968. De fapt „m-am măritat” cu ea pentru că eu am mers în familia lor şi în perioada 1968 – 1975 am locuit împreună cu părinţii ei. Tot acolo, în luna mai 1969 ni s-a născut fiul, apoi în 1972 fetiţa noastră, devenind astfel o familie durabilă.

— De ce v-aţi mutat de la Ploieşti?

— Am avut nişte neînţelegeri cu părinţii soţiei, iar eu am hotărât să ne separăm total de ei, transferându-mă la Buzău cu serviciul. Aştept să primesc apartament şi să-i aduc aici pe toţi. Aşa este în viaţă, trebuie să treci şi prin unele încercări, mai ales când eşti tânăr. Ca toţi ceilalţi

oameni te căsătoreşti, faci copii, apoi din diferite motive intervine blazarea, treptat simţi că îţi lipseşte ceva, în special atunci când amorul dintre soţi devine o rutină, iar în final apare criza cuplului şi gata… Se spune că dacă în acea perioadă în viaţa bărbatului se iveşte o femeie atrăgătoare, iar relaţia cu aceasta merită sacrificiul, el începe să se îndepărteze de soţia sa, sfârşitul fiind aproape. Ceva asemănător li se întâmplă şi femeilor.

— Pe soţia ta ai iubit-o?

— Nu pot spune că mariajul meu a fost întemeiat pe iubire, dar au fost obligaţii morale şi sociale care ne-au ţinut atâta vreme împreună. Află de la mine că este foarte greu să fii legat toată viaţa de o fiinţă faţă de care nu simţi acea atracţie sufletească şi trupească. Consider că aceasta este o grea pedeapsă pe care o merită numai partenerul care este nedemn şi care în timp n-a acordat suficientă atenţie semnelor vieţii lui lăuntrice, lăsându-se atras şi ameţit de aparenţele exterioare. Cine ştie dacă această pedeapsă nu vine tocmai pentru a-l scutura şi a-l trezi la viaţă?

— Deci, nu te-ai căsătorit din dragoste? repetă întrebarea Cosmina.

— Nu. A fost o conjunctură nefericită, mai mult o necesitate. Chiar dacă motivul ar fi fost dragostea, astăzi am sentimentul că acea căsnicie n-ar fi fost însoţită prea multă vreme de armonia specifică şi atât de necesară, deoarece lipsea acel liant – iubirea totală –, fără de care nu se poate. Dragostea este o stare excepţională al cărui sfârşit nu este previzibil; odată ea trebuie să sece, instalându-se rutina, apoi blazarea, iar când degradarea atinge cota de avarie, atunci se aşteaptă ruptura, aproape inevitabilă în multe cazuri.

Acum, după ce au trecut atâţia ani, trebuie să recunosc că am avut o căsnicie ratată, ceea ce este destul de dureros.

— Este foarte greu să judeci un om despre care nu ştii nimic, spune Cosmina oftând. Mai ales când nu ai nici posibilitatea să pătrunzi şi să priveşti în sufletul lui pentru

a afla ce se petrece acolo. Numai aşa poţi să-i cunoşti marile frământări şi suferinţe.

— Marile dureri nu dor de la început, dar ele sunt mari pentru că deschid o rană care nu se mai vindecă.

…Aşa i-am prezentat eu Cosminei situaţia familiei mele, fără prea multe amănunte. A fost un fel de monolog debordând de persuasiune şi amărăciune, în timp ce ea mă privea cu emoţie şi cu drag, făcându-mă să mă întreb în gând: „Ce simte, oare, în aceste momente, la auzul acestor vorbe, o tânără plină de viaţă, care stă lângă un bărbat încă tânăr, viril, în mijlocul naturii în care miresmele toamnei plutesc în aer? Nu este aceeaşi persoană pe care am sărutat-o cu câteva clipe în urmă?”. Privindu-i faţa întrebătoare, am adăugat:

— Astăzi, când am acumulat atâta experienţă de viaţă, pot spune că am greşit alegerea. Ce mai pot face? Trebuie să plătesc pentru păcatele din tinereţe. Ea nu mă mai iubeşte de mulţi ani. Nu pretind nici eu că o înţeleg la fel ca mai înainte sau că mă înţeleg mai bine pe mine însumi. Mărturisesc că eu am iubit femeile şi încă mai cred că ar putea exista undeva una care să ţină la mine.

— Păcat! Meritai mai mult de la viaţă. Tu ai putea conduce lumea, Titus. Ai multe calităţi, nu eşti un neajutorat.

— Exagerezi, dragă. Nimeni n-o poate face mai bine decât Cel Atotputernic.

— Nu m-am referit la Univers, poate la o societate mai mică.

— Da, există oameni care consideră că o pot face, dar se conving repede că nu pot şi atunci renunţă.

…Am observat că m-a privit cu un fel de compătimire, care m-a făcut să mă gândesc: „Oare i se păruse firesc tot ce auzise de la mine, prin care lua cunoştinţă direct de toată amărăciunea care mă copleşise?”

Dar Cosmina nu-şi exprimase în niciun fel părerea, ea mă asculta şi atât. Am întins mâna spre ea şi am mângâiat-o pe păr şi pe obraz, spunându-i:

— Să nu te temi de mine niciodată!

— Nu m-am temut şi nici nu mă gândesc s-o fac, dar m-aş bucura mult dacă ai ţine un pic la mine.

— De unde ştii că nu ţin? Tu eşti o fiinţă adorabilă, iar faptul că eşti lângă mine are darul de a mă face fericit. Ştiu că pentru tine este mai greu să-ţi dai seama din ce aluat sunt plămădit, dar cu timpul…

M-am oprit intenţionat în mijlocul frazei pentru a nu-i dezvălui intenţia mea de a persevera să mi-o apropii.

Lipit de trupul ei cald îmi simţeam arterele furnicând de o senzaţie plăcută şi-i priveam profilul feţei, cu buzele întredeschise şi uşor arcuite, semănând cu un copil bosumflat care tocmai fusese certat. Poveste mea o cam tulburase şi încă nu se încumeta să pătrundă sensul frazelor mele, care nu fuseseră deloc puţine. Am strâns-o la piept şi am sărutat-o, Cosmina răspunzându-mi cu patimă, ca de fiecare dată, după care m-am retras pe locul meu, în dreptul volanului.

Văzând-o preocupată de gânduri, am întrebat-o:

— La ce meditezi?

— Mă gândesc şi eu. Poate m-am înşelat, crezând că numai eu te iubesc, dar dacă e adevărat că şi tu ţii la mine…

— E adevărat! am confirmat eu.

După această confirmare neaşteptată, faţa i s-a luminat iar pe buze i-a apărut un surâs puţin obraznic.

— Acum ştiu de ce îmi placi tu şi nu „mucoşii” de vârsta mea.

— Totuşi, ar fi bine să fii foarte prudentă! o sfătuiam eu. Nu trebuie să te ataşezi prea mult de mine, ca să nu suferi mai târziu! E bine să ne oprim la relaţia de prietenie.

Cosmina asculta, cu o figură crispată, cum o povăţuiam, erijându-mă în rolul unchiului sever care doreşte numai binele nepoatei sale. În sinea mea mă bucuram că mai există pe pământ o fiinţă care mă iubeşte şi care îmi aparţine, o simt aproape şi am posibilitatea să-i spun tot ce mă frământă, dorind să fie lângă mine cât mai multă vreme. Cosmina şedea cu bărbia sprijinită în palme,

rezemată de bordul maşinii. I-am luat mâinile şi i-am întors faţa spre mine.

— Ce faci, plângi?

— Nu plâng, mă gândeam şi eu la unele planuri pe care le-am lăsat neterminate.

Mi-a zâmbit, apoi, cu toată faţa care s-a îmbujorat, pe chip strălucindu-i scăpărările sentimentului ce se întindea ca raza unei mari pasiuni, după care iar se stingea. Treptat, glasul ei a sunat din nou argintiu şi limpede.

— Nu insist să-mi spui care sunt acele planuri dacă nu poţi.

— De ce se căsătoresc oamenii, Titus? întreabă ea brusc.

— Păi – am început eu oarecum preocupat de răspuns – motivele care îi mână spre o astfel de decizie sunt mai multe: unii o fac din dragoste, alţii din necesitate, alţii din interes, dar toţi sfârşesc mai târziu prin a se plictisi în cuplu deoarece o căsnicie face ca, odată cu trecerea timpului, totul să devină obişnuinţă, ca un fel de ritual.

Din diferite motive soţii ajung să doarmă separat, deci bărbatul să nu se mai trezească dimineaţa cu tovarăşa lui de viaţă alături de el în pat, calmă, mândră, blândă şi sfioasă, ca în primii ani, când era plină de afecţiune. Se uită uşor de primele jurăminte prin care se legau până la moarte, dacă nu interveneau alte evenimente obiective care să scurteze termenul.

— Eu credeam că atât femeile, cât şi bărbaţii au aceeaşi năzuinţă, să-şi găsească perechea pentru toată viaţa, care să le ofere acea icoană a liniştii şi curgerii line a iubirii în interiorul cuplului. Aşa văd eu că ar fi normal, acea dragoste între bărbat şi femeie.

— Ce spui tu, ar fi ideal, dar este foarte greu de pus în practică în majoritatea cazurilor. Dar se pare că tu ai citit cam multe roman de dragoste unde ai dat de cupluri perfecte. Acum hai să mergem că s-a făcut târziu!

Când am ajuns lângă blocul ei, înainte de a coborî din maşină, i-am spus că ne vom întâlni sâmbăta care urma, cu condiţia să nu plouă.

— Mă voi ruga să nu plouă, a spus Cosmina.

— Aşa să faci!

Am pornit motorul şi m-am îndreptat spre gazda mea, gândindu-mă tot la Cosmina: „Iată că această fiinţă nevinovată mă iubeşte. Nu cumva mă visează ea în rol de Făt-Frumos, mlădios, înalt, cu plete negre şi plin de puteri ascunse, viteaz peste măsură şi posesorul unui glas muzical? E drept că şi mie îmi place fata pentru că nu minte ca alte femei şi, în plus, mă priveşte cu respect şi interes”.

În sâmbăta următoare, de parcă i-ar fi ascultat cineva rugăciunea, era o zi frumoasă de toamnă târzie, iar soarele lumina cerul, dar nu mai avea putere să dogorească solul. Era aproape ora optsprezece.

— Unde mergem? am întrebat-o când a urcat în maşină şi s-a cuibărit pe canapea.

— Unde vrei tu.

— Hai în pădurea „Frasinul”!

Când am ajuns în pădure soarele cobora spre asfinţit. Am rămas în maşină discutând, încât nici n-am observat când s-a lăsat noaptea, aşternându-se încet şi luând în stăpânire toată natura.

Privind spre faţa Cosminei, am pufnit în râs.

— De ce râzi? m-a întrebat ea.

— De bucurie. Mă bucur că te simţi bine în prezenţa mea şi-mi transmiţi această stare şi mie.

De câte ori urca în maşină alături de mine, chipul ei se lumina brusc şi atunci puteam începe conversaţia.

Pentru mine Cosmina era în acele zile o tânără fecioară, simpatică, vioaie, inteligentă, dar şi puţin ironică, pe care o asemănăm cu o lumină adusă într-o odaie pentru a scoate din umbră toate obiectele, aducând, în acelaşi timp, puţină veselie şi căldură. Uneori o simţeam că nu este prea sigură dacă o iubesc şi suferea din această cauză, mai ales când vedea că eu mă port cu decenţă şi respect faţă de ea, deşi sunt deschis la dialog, prietenos şi atent.

Am încercat multă vreme s-o povăţuiesc, să-i fiu

îndrumător, căutând de fiecare dată să mă exprim deschis, clar, cu fraze limpezi şi bine închegate într-o situaţie sau alta pe care o analizam împreună. Odată, după o astfel de discuţie, Cosmina nu s-a putut abţine şi mi-a spus:

— Parcă citeşti dintr-un manual de educaţie, atât de bine le prezinţi pe toate. Câteodată am impresia că te pregăteşti special, ca un veritabil profesor, pentru întâlnirea cu mine.

— Te înşeli, dragă! S-ar putea să fie experienţa mea de viaţă care mă trădează adesea.

Râzând, cu subînţeles, m-a întrebat:

— Îmi dai voie să-ţi spun ceva?

— Desigur. Dă-i drumul!

— Când am ieşit din oraş şi ai oprit la semafor, pe trecerea de pietoni au trecut câteva femei. Am observat că le priveai cu plăcere, deci îţi plac femeile. Ce anume îţi place mai mult la ele? a întrebat ea cu o nevinovată curiozitate.

— Eşti geloasă? îmi pare cam curioasă întrebarea ta, dar îmi pare bine că eşti interesată şi îmi vorbeşti direct.

— Să ştii că nu te-am întrebat la întâmplare, nici din gelozie. Totuşi te rog să-mi spui cam cum ai dori tu să fie o femeie ca să-ţi placă!?

Mi-am adus aminte că odată îmi spusese că sunt cam indiferent faţă de ea, iar această situaţie o punea pe seama faptului că eu aş fi găsit o altă femeie. îi răspunsesem cam aşa:

— Eşti geloasă? În cazul de faţă cred că nu se justifică acest lucru. Eu caut pe orice cale să te protejez, să nu greşesc faţă de tine, tocmai pentru că te respect. Apoi, nici nu vreau să-mi creez complicaţii la serviciu şi în familie. Vreau să fiu lângă tine, dar evit consecinţele negative, deoarece, dacă între noi s-ar petrece ceva, amândoi am avea de suferit, ceea ce nu cred că ţi-ar conveni. Te sfătuiesc să nu-ţi scurtezi tinereţea pe care încă n-ai reuşit s-o trăieşti, pentru că mai târziu n-ai mai putea s-o lungeşti, oricât de mult ai dori. Află că numai anii copilăriei şi ai tinereţii sunt frumoşi, păcat că oamenii nu

ştiu sau nu pot să se folosească de ei cum se cuvine. Viaţa este ticăloasă şi adesea înşelătoare, iar eu vreau să te feresc cât pot de toate relele din ea.

— Mi-ai mai spus asta. Eu cred că repetarea ucide încrederea, iar eu nu vreau să-mi pierd încrederea în tine. Zici că viaţa este ticăloasă. Atunci eu cum voi putea intra în ea singură? Fără tine nu mă voi pierde? Mai înainte mi-ai dat de înţeles că alunec spre pierzanie. Cred că te înşeli. Merg pe un drum care nu mi se pare deloc periculos când este vorba de tine.

— Draga mea, eu lupt cu mine, cu conştiinţa mea tocmai pentru a nu-ţi face rău, deoarece ţin la tine, deci nu-mi eşti deloc indiferentă. Ar fi bine să dai acestui sentiment al meu înţelesul adevărat. Şi, poate nu este timpul trecut să te îndrepţi spre tineri de vârsta ta, acolo unde există sentimente reciproce specifice vârstei.

— Care tineri? Mucoşii ăia? Mai bine spune direct că nu mă vrei! Nu mă mai amesteca mereu cu ei! De ce te miri? a continuat ea, văzându-mă puţin contrariat.

La reacţia ei poate că citise uimirea de pe faţa mea, care spune: „Cosmina este o fată matură, e greu s-o amăgeşti”. Aşa şi gândeam, dar mi-am susţinut, în continuare, ideea:

— Dragă Cosmina, tinereţea trebuie alăturată tot tinereţii, ceea ce înseamnă că şi lângă tine trebuie să bată o inimă la fel de tânără. Nu te lăsa amăgită de maturitatea şi de experienţa mea de viaţă!

— Să ştii că am aflat şi eu, Titus, că dragostea nu are vârsta anilor. Degeaba încerci tu să mă ameţeşti cu vârsta şi cu căldura din sânge. Toată filosofia constă în a reuşi să-ţi găseşti perechea în viaţă.

Cosmina se agitase şi se înfierbântase la propriu. Fiind lipit de trupul ei îi simţeam căldura care era asemenea celei pe care o iei cu tine când te ridici din patul în care ai petrecut noaptea întreagă făcând dragoste.

În acele momente nu-mi ardea să fac portrete de femei care să-mi intre în graţii, dar nu puteam s-o refuz, să nu-i satisfac dorinţa, zugrăvindu-i în câteva cuvinte, femeia

ideală, adică: să fie inteligentă, blândă, iubitoare, o bună gospodină, o mamă şi o soţie care să aducă în cămin căldura.

Făceam toate acestea pentru că o ştiam la început de drum, lipsită de experienţă şi nu avea la cine sau nu putea să ceară sfatul corespunzător referitor la paşii pe care urma să-i facă în viaţă şi cum să acţioneze practic. Tocmai de aceea era nesigură şi înainta încet, încercând parcă, cu piciorul terenul pe care urma să păşească. Îşi pusese speranţa în experienţa şi corectitudinea mea, ceea ce o făcuse să aibă mare încredere în mine. Cu toate acestea de la o vreme am observat că trăia într-o lume nouă, pe care o socotea a fi numai a ei, discretă, neştiută de nimeni, fără a trezi atenţia celorlalţi şi fără zbucium aparent.

— Ştii ceva? încep să cred că viaţa mea începe cu adevărat abia acum, spune ea precipitată.

— Vrei să-mi explici?

— Da. Cumnatul meu, Paul, într-o discuţie, mi-a spus că va trebui să mai cresc şi abia atunci voi simţi că încep să trăiesc. Atunci nu l-am luat în seamă, ba chiar m-am supărat. Astăzi îi dau dreptate. Să nu râzi de mine dacă îţi spun ceva! Dragostea este o foarte grea şcoală a vieţii. Nu ştiu de ce, dar aş vrea să fiu mereu cu tine, iar atunci când nu ne întâlnim mai multe zile, îţi duc dorul şi chiar sufăr. Mai mult decât atât, când sunt alături de tine, mă simt bine chiar şi în clipele în care tăcem amândoi. Ce zici de asta?

Nu i-am răspuns imediat. Mai întâi am privit-o cu atenţie, cântărindu-i în gând vorbele şi faptele şi am ajuns la concluzia că avea dreptate. Cosmina iubea, iar pentru ea abia acum începea viaţa. În organismul ei se treziseră toate sentimentele şi toate puterile, iar în jurul ei fremăta viaţa. De când eram prieteni ea se schimbase mult, pot spune că făcuse un salt mare şi înflorea odată cu dragostea ei; ochii îi deveniseră mai luminoşi, mişcările trupului mai graţioase, iar pieptul îi trepida de câte ori se afla alături de mine.

Punea întrebări, iar eu îi explicam totul cu lux de

amănunte, atât despre viaţă, natură, cât şi despre dragoste, prezentându-i o lume pe care încă nu o cunoştea suficient, abia acum se deschidea în faţa ei. Ca unul care cunoşteam bine astfel de lucruri, care avusesem de-a face cu viaţa şi cu iubirea femeilor şi care înregistrasem atât fericire, cât şi suferinţă.

Dornică să afle cât mai multe, Cosmina mă împinsese la tot felul de mărturisiri, cu o curiozitate aprinsă şi violenţă, cu scopul de a pătrunde existenţele bărbaţilor despre care citise în diferite romane. Astfel, povestirile mele exprimate cu cuvinte calde scoteau în evidenţă durerea amintirilor care le făcea, adesea, pătimaşe.

— Ştiu eu, Cosmina? Poate că totul este altfel pentru că iubeşti. Mai verifică-te! Dacă este într-adevăr aşa, atunci eşti o fiinţă fericită. Iubirea este singurul sentiment omenesc care ne justifică existenţa, ea reprezentând acea bogăţie a sufletului, pe care nu trebuie s-o distrugi, s-o calci în picioare. De fapt, cum ai putea renunţa la ceea ce este cel mai de preţ în fiinţa ta? Propria ta fericire nu merită să fie sacrificată pentru a obţine preţuirea oamenilor sau o funcţie socială, o poziţie oarecare, aşa cum am fost eu nevoit să fac. Nu vreau să te supăr, dar pentru dragoste tu ai nevoie de un prieten care să fie liber şi de vârsta ta, draga mea prietenă. Numai aşa poţi porni în viaţă alături de el, cu elan tineresc şi încredere Cosmina mă asculta în tăcere, iar eu continuam cu cuvinte potrivite, care exprimau subtilitatea dorinţei şi aşteptării, furtuna pe care o aduce deznădejdea îndoielii, precum şi emoţia aproape de nebunie pe care o aduce primul sărut. Aşa am ajuns, pe nesimţite, să-i zugrăvesc o lume în care ea păşea sfioasă, cu paşi mărunţi.

Cu acel prilej mi-am descoperit şi darul înnăscut de povestitor care zăcea în mine, iar pe lângă realităţile crude am început să strecor şi nişte amănunte drăgălaşe care aveau darul să-i mişte inima, alături de multe galanterii care dau eleganţă şi frumuseţe legăturilor de dragoste dintre oameni. Pe nesimţite, toate acestea au căzut în inima Cosminei precum grăunţele aruncate într-un pământ

roditor, dar virgin. Încă de la început am fost cucerit de nevinovăţia ei, care m-a supus propriei mele naturi, gata să mă dărui şi s-o înconjur cu o căldură grijulie. E drept că la început Cosmina îmi era dragă ca un copil, apoi ca o logodnică pe care, deşi o doream, mă temeam s-o ating, mulţumindu-mă doar se sărut, s-o strâng la piept pentru a-i simţi căldura trupului şi palpitaţiile inimii ei, care se accelerau la orice atingere a mea.

Am constatat că era prea sensibilă şi dornică să se apropie cu încredere de cineva pentru a discuta despre sentimentele care se năşteau în adâncul inimii sale. La început se comporta precum copiii, interesându-se de lucrurile misterioase la care nu îndrăznea să spere că le-ar putea atinge. Ulterior am aflat de la ea că tinerii care încercaseră s-o curteze şi pe care ea îi numea *„mucoşi imberbi”*, etc., niciunul nu procedase atât de lejer şi direct cum o făcusem eu, cu cuvinte calde, adevărate şi intenţii bune.

Odată, venind vorba de mijloace de comunicare între oameni, i-am explicat, că intelectul uman nu este singurul mijloc, ca şi adevărul adevărat care nu poate fi rostit întotdeauna prin cuvinte; acestea pot, uneori, să devină obstacole şi i-am oferit exemplul cântecului:

„Îndrăgostiţii n-au nevoie de cuvinte.

Lor le ajunge doar o noapte înstelată.

— Dar morala ce legătură are cu logica? întreabă Cosmina.

— Sufletul omenesc poate înlocui morala prin logică, adică, dacă un suflet are moralitate, atunci pentru el nu mai există probleme morale, doar logice. Tocmai de aceea între două fiinţe omeneşti care au atins aceeaşi altitudine a emoţiei, minciuna este imposibilă.

— Dar între ele există dragoste? intervine Cosmina cu aceeaşi curiozitate infantilă.

— Da, există. La început aceasta se prezintă ca o trăire, ca o experienţă fizică aparţinând excitaţiilor epidermice, ca o simplă plăcere, apoi urmează experienţa propriu-zisă, sufletească a iubirii.

— Ştii ce iubesc eu cel mai mult? intervine ea cu intenţia vădită de a abate discuţia pe alt făgaş.

— După cum te cunosc, bănuiesc că iubeşti libertatea.

— Da şi asta! a răspuns ea cu accent grav de neîndoielnică sinceritate. Acea libertate care poate exista oricând şi în cadrul familiei. Asta numai dacă cei doi soţi sunt oameni moderni şi se respectă reciproc.

N-am prea înţeles explicaţia ei. Din tot ce discutasem cu ea rezulta că ajunsese să-şi dea seama tot mai mult că în acest răstimp ceva se petrecuse în fiinţa ei. Cosmina iubea şi cu fiecare zi care trecea convingerea ei în acest sens devenea tot mai clară şi mai profundă. O cuprinsese o ciudată şi tulburătoare vrajă, un fel de ameţeală, de vârtej care îi tăia respiraţia şi o învăluia din toate părţile cu atingeri nevăzute, care o răpeau, o imobilizau şi o purtau peste pajişti, dealuri şi câmpii, peste dealuri înflorite, până hăt, departe, spre necunoscut.

Aşa se face că iubirea Cosminei creşte, manifestându-se cu o mare bucurie, ce se amesteca cu uimire şi teamă, fericire şi admiraţie, ca o trăire înălţătoare faţă de marea descoperire din inima ei, pe care o aproba, o respecta şi o preţuia, în acelaşi timp, ca pe un giuvaier de preţ bine ascuns.

— Şi în afară de libertate, te iubesc pe tine care îmi eşti de ajuns, reia Cosmina ideea de mai sus. Dacă vrei, te-aş ruga ca din acest moment să evităm subiectul acela cu „tinerii de seama mea”. Să ştii că nu-mi face de loc bine!

— Bine! am aprobat eu scurt, afirmativ.

…Cosmina era ca o floare rară, inconştientă de coloritul ei viu şi de parfumul inconfundabil. N-o interesa dacă cineva o apreciază deoarece se ştia tot timpul ea însăşi. În cazul ei inteligenţa şi frumuseţea şi-au dat mâna. Ea evita oamenii proşti şi egoişti. Căuta bărbatul lângă care să se simtă iubită şi în siguranţă. Apreciindu-i calităţile ea a devenit uşor pentru mine o revelaţie şi o oază de linişte. Aşa cum se prezenta ea, o fiinţă modestă, blândă, calmă, simplă şi senină, părea că este venită din

altă lume. Încercam s-o analizez şi mă gândeam că ar putea fi sufletul meu pereche, încât m-am apropiat de ea şi de atunci viaţa mea s-a transformat.

Cosmina m-a lăsat să trăiesc timp de patru ani de zile în preajma ei, primindu-mă în viaţa ei ca pe un copil rătăcit, care se trezise dintr-un vis urât. Datorită ei am învăţat să iubesc din nou oamenii şi pe ea din toată inima. A fost o iubire de o frumuseţe şi o profunzime pe care nu mi mai puteam imagina după ce trecusem prin anii mei de suferinţă. În cei aproape 37 de ani pe care îi aveam, abordasem existenţa şi viaţa ca şi dragostea, numai pe baza unor reguli şi principii pe care „le bătusem în cuie", în mod nejustificat. Descoperisem abia acum că dragostea adevărată este un fenomen viu, complet, incognoscibil în infinitatea lui, dar mi-am dat seama despre asta, cu regrete tardive.

...Dar în acele clipe încă mă mai luptam cu mine şi mă străduiam s-o apăr şi pe ea de propria-i greşeală.

Văzând-o că stă îmbufnată şi tăcută, aproape lipită de portiera din dreapta a maşinii, am încercat s-o îmbunez şi s-o antrenez în discuţii:

— Cosmina, draga mea, tu te grăbeşti în aprecierea acestui nobil sentiment. Deşi mă simt măgulit, chiar profund emoţionat, mă gândesc la realitatea existentă: cum aş putea eu, un bărbat care se apropie de 40 de ani, să primesc acest preţios dar al tinereţii şi frumuseţii tale? Nu crezi că te poţi înşela? Ar trebui să iei în calcul situaţia mea familială, care este de natură să spulbere orice speranţă. Pe de altă parte, eu sunt conştient de faptul că nu am niciun drept să-ţi tulbur destinul; tu ai un drum al tău pe care trebuie să-l urmezi. Tu eşti o fată extraordinară, care pentru mine înseamnă o fetişcană şi o femeie la un loc, ai o comportare frumoasă şi o naturaleţe pe care rar am avut prilejul să le întâlnesc.

Tu meriţi mai mult, iar eu nu-ţi pot oferi nimic momentan, în afară de respect şi păreri de rău, regretând că n-o pot face.

...Nici de această dată n-a spus nimic, dar privea cu o

figură tristă pe geamul lateral al maşinii, în bezna nopţii. Am încercat s-o înveselesc, dar fără rezultat. Bănuiam că în sufletul ei se declanşase furtuna. Începuseră şi la mine unele remuşcări care priveau familia mea, dar mă şi dojeneam pentru că o atrăsesem pe această fată.

— Spune şi tu ceva! am insistat eu.

— Dar nu te superi ce vei auzi?!

— Accept orice. Doar nu mă vei face criminal, că nu sunt.

— Bine. Ştiu că nu-ţi sunt deloc indiferentă şi asta ai recunoscut-o şi tu odată. Cu mine, însă, te porţi foarte prudent – ca să nu spun cu teamă – pentru că te temi de situaţia ta de familist şi de om de societate cu obligaţii. Fii liniştit în privinţa mea! Nu aştept de la tine fapte eroice ori sentimente pe care nu poţi sau nu vrei să le exteriorizezi şi să mi le oferi. Doresc numai să mă laşi lângă tine ca să te ajut atât cât mă pricep eu, pe plan spiritual. Îţi înţeleg situaţia prin care treci şi te compătimesc într-un fel. În acelaşi timp mă mir, înciudată pe soţia ta, care a abdicat de la mândrie şi demnitate, comportându-se ca un duşman faţă de tine. Cum poate cel mai apropiat om, în care investeşti încredere, să pună poveri pe umerii unui bărbat atât de bun şi de răbdător cum eşti tu?

Poate că eu nu merit fericirea de a fi soţia ta vreodată, dar nu-mi interzice brutal să-mi doresc acest lucru! Repet cu acest prilej că eu te iubesc oricum, indiferent de cum vor evolua faptele în viitor.

— Draga mea, te înţeleg şi te aprob în parte, dar… Ştiu ce înseamnă să fii iubit de cineva, pentru că eu însumi am iubit. Iubirea adevărată este un dar mai de preţ decât orice obiect de valoare care poate fi cumpărat cu bani. Este ceva inestimabil şi îţi mulţumesc din suflet pentru el!

…M-am mai bâlbâit puţin apoi am rămas pe gânduri, într-o tăcere ca de mormânt: „Fata asta nu-şi poate stăpâni răscolirile din suflet care o fac să se frământe. Pe ea o interesează doar prezentul, nu se mai gândeşte deloc la viitor. De fapt nu este prima femeie pe care o interesează un bărbat căsătorit şi care gândeşte că ar fi posibilă o

iubire aprinsă între noi. Dar eu ce să fac în situaţia dificilă în care mă găsesc?”. Am reluat discuţia:

— Eşti tânără, Cosmina şi încă nu cunoşti toate primejdiile vieţii – am început eu cu o voce calmă. Noi doi ne-am obişnuit să fim împreună şi totul pare normal, dar nu ştim ce ne poate aduce viitorul. Mie îmi placi foarte mult şi se poate întâmpla odată să uit de toate, cugetul să-şi piardă limpezimea şi, orbit de pasiune, să comit acea greşeală care ar deschide prăpastia dintre noi.

— Tu crezi că dacă nu te-aş fi cunoscut bine, nu m-aş fi temut de tine şi aş mai fi continuat să te însoţesc cu maşina pe toate coclaurile? Mai ales să ne prindă şi noaptea prin diferite locuri? a adăugat ea cu mândrie în glas.

— Au existat şi cazuri când o femeie care a găsit răsplata în dragoste a fost în stare să jertfească totul.

— Nu cred că va fi nevoie să ajungem până acolo, deci eu nu mă tem de tine.

— Deocamdată eu am obligaţia morală să te apăr şi nu te voi lăsa să aluneci în prăpastie. Consider că până când vei căpăta experienţa necesară ai nevoie de sprijin, iar pe mine poţi să mă consideri un frate mai mare care îţi vrea binele.

— Bănuiam că aşa îmi vei răspunde, a spus ea în şoaptă, după ce a chibzuit câteva clipe în tăcere. De fapt, acesta s-ar fi putut să fie răspunsul corect dat femeii a cărei dragoste nu are ecou în inima bărbatului perfect, a adăugat ea, înghiţindu-şi cuvintele.

— Greşeşti, Cosmina! Apreciez mult sentimentul tău nobil şi sunt copleşit de acest dar nepreţuit, dar asta nu înseamnă că trebuie să-l sacrifici pentru mine, care nu ţi-aş putea oferi nimic în situaţia dată, pe care o ştii. Peste mine au trecut viaţa, anii care au lăsat urme adânci în fiinţa mea, necazuri care mi-au lovit sufletul, rănindu-l, încât nu mai cred că aş putea porni la drum cu tine ca parteneri egali, plini de elan şi speranţe.

— Îmi vine greu să cred că un bărbat ca tine poate fi înfrânt de greutăţile vieţii şi să rămână marcat de suferinţe

ce nu pot fi vindecate. Să ştii că eu am răbdare şi voi aştepta oricât va fi nevoie ca să-ţi tămăduieşti rănile.

— Nu ştiu la ce te gândeşti şi ce speri tu de la mine.

— Mă gândesc că în viaţă ai avut unele decepţii care te-au marcat. Poate ele n-au lipsit nici în dragoste. Greşesc?

— Nu despre dragoste este vorba, ci despre căsnicia mea ratată – aşa cum ţi-am mai spus – agravată şi de existenţa copiilor, pe care nu-i pot părăsi.

— Sunt de acord cu tine, problema copiilor este dificilă. Copii n-au nicio vină că s-au născut.

— După toate câte ai aflat mai eşti dispusă să te sacrifici pentru a fi alături de un om cu probleme şi care mai are şi câţiva ani în plus faţă de tine?

— Află că tocmai acum sunt mai hotărâtă s-o fac, fiind în cunoştinţă de cauză. Vreau să fiu lângă tine. Iar de rest nu-mi pasă!

Ce puteam să-i mai spun? Hotărârea ei mă lăsase fără replică. Era dispusă să înfrunte totul, să treacă peste toate piedicile numai ca să poată iubi, dăruindu-mi mie acest sentiment nepreţuit.

— Îmi pare rău că nu m-am născut mai devreme – reia Cosmina discuţia. Te-aş fi cunoscut, poate, înaintea celeilalte şi situaţia ar fi fost alta. Ea nu te apreciază, dovadă că nu este demnă de tine şi nu are simţul cunoaşterii valorilor prea dezvoltat şi nu să străduit deloc să-şi întreţină propria fericire alături de tine.

…O ascultam cum analiza, judeca şi fixa sentinţe. Era înzestrată cu instincte puternice şi cu o inteligenţă care o ajuta să discearnă şi să nu înşele. Dar se vedea că dragostea ei o determinase să intre de bunăvoie în „cuşcă”, fără să-şi dea seama că va rămâne acolo datorită greşelii ei nebuneşti, aidoma insectei încurcată în pânza de păianjen.

Deodată a ridicat sprâncenele şi a continuat cu patos:

— Dragul meu prieten sau „frate mai în vârstă”! Eşti primul bărbat din viaţa mea pe care mă străduiesc din răsputeri să-l cuceresc şi nu reuşesc. Te rog să ai milă de

mine, de lipsa mea de experienţă şi ajută-mă – dacă consideri că faci bine – să rezolv această problemă serioasă!

— Mă faci să râd. Te-aş ajuta cu plăcere, dacă aş putea, dar nici eu nu am experienţa necesară în relaţia cu o fetişcană ca tine. Eu fusesem obişnuit cu femei mature.

— Atunci învaţă mai repede, ca să te poţi ocupa şi de mine!

Am râs amândoi de cele ce spusese ea, apoi am luat-o în braţe şi am ţinut-o aşa câteva clipe. Trupul ei emana căldură şi vibra provocator lângă al meu.

— Te avertizez că te joci cu focul şi-ţi pui în joc destinul! I-am spus, privindu-i ochii care mă fixau galeş.

— De destin nu m-am temut niciodată. El este fixat o dată pentru totdeauna şi nimănui nu-i stă în putere să-l schimbe.

— Chiar dacă ştii tu câte ceva despre destin, eu îţi spun că te porţi cu multă uşurinţă, de parcă ai dori să-l înfrunţi şi să-l influenţezi neapărat.

— Nu este uşurinţă din partea mea. Iar destinul îşi urmează cursul său inevitabil, cu sau fără voinţa mea. Dar să lăsăm asta. Vrei să-ţi povestesc ceva personal?

— Te ascult.

— În seara care a trecut am făcut baie şi stând aşa în cadă, în apa fierbinte care mă moleşise de tot, visam, gândindu-mă la tine, că tu eşti un bărbat distins, sobru, uneori cu mult „charm”, având totodată ceva foarte degajat şi lipsit de oficial, care lipseşte multor bărbaţi frumoşi şi robuşti. Mă doare uneori când te văd trist. Îmi închipui atunci că inima ta este ca o pădure întunecată, deşi pe chip păstrezi un fel de frumuseţe a abandonării, care se naşte tot din suferinţă. Am observat că şi acum când mă ţii în braţe, chipul şi ochii tăi mă emoţionează.

— Şi ce zici că visezi? am întrebat-o pentru a-i opri şirul aprecierilor la adresa mea.

— De când trăiesc în preajma ta constat că m-am maturizat încât nici eu nu mă mai recunosc. Mi se pare că la „muzica” vieţii noastre se adaugă zi de zi note noi, mai

joase şi mai grave, pe care tu le inspiri, determinându-mă să devin tot mai receptivă la natura bărbaţilor. Îmi spui că iubind mă apropii tot mai mult de prăpastie. Să ştii că nu mă tem de prăpastie, mai ales când sunt cu tine, dar m-aş simţi mai liniştită dacă aş şti că mă iubeşti şi tu puţin.

— Poate te iubesc? Dragostea îl prinde pe om fără veste, dar când vine o întâmpini cu bucurie, chiar şi atunci când ştii bine că ea te-ar putea ucide.

…Cu acest răspuns uşor evaziv încercam s-o temperez. Nu mia răspuns. Privea afară prin parbrizul maşinii la arborii care căpătau treptat siluete întunecate ca de tuş, odată cu lăsarea întunericului, care se căznea să ia locul amurgului cu fond roşiatic, în timp ce cerul mai păstra frânturi de raze ce se proiectau pe nişte grupuri de nori cenuşii adunaţi spre apus.

— În cadrul prieteniei noastre, cu trecerea timpului, beneficiind de experienţa şi de cunoaşterea vieţii, mă afundasem tot mai mult în labirintul gândurilor şi firii ei. îi descopeream de fiecare dată trăsături şi calităţi noi, pe care i le studiam. Aşa am observat că mintea ei cerea, pe lângă viaţă şi hrană, multe învăţăminte şi experienţă. Numai astfel se justificau întrebările ei fără răgaz. Eu mă angajam în jocul ei şi îi povesteam totul, aproape fără să-mi dau seama, depănând gânduri şi sentimente până când am ajuns să constat că noi doi duceam un fel de viaţă comună.

Printre multele frământări, Cosmina avea una dificilă. Se străduia să afle de ce fericirea ei nu este completă? Cauza o plasa în situaţia mea de familist – aşa cum socotea ea adesea – iar ea era îndrăgostită de mine şi nu-şi putea arunca la coş sentimentele. Se ferea să-mi dezvăluie cauza frământărilor ei, dar eu o ştiam, îi dădeam dreptate, dar o lăsam în pace, deoarece şi eu mă frământam, fără să-i pot mărturisi direct că o iubesc. Aveam momente când mă mustram, în gând, pentru fapta mea: „Mă simt ca un laş care tăgăduieşte dragostea, deşi plutesc şi eu în mireasma ei ca un adolescent. Cu toate acestea ar trebui să-mi fie ruşine că o ademenesc, oprind-o

de la prietenia cu un tânăr de vârsta ei. Dar cum să-i spun ce gândesc, fără s-o rănesc şi s-o întristez?”

Mi-am pus mâna în dreptul inimii, constatând că bătea puternic, dar egal, ca la omul cinstit, ceea ce m-a liniştit. Până la urmă i-am spus doar fraza cu „să-mi fie ruşine”.

— Ce vrei să spui cu asta? m-a întrebat ea uşor iritată.

— Ceea ce ai înţeles şi tu foarte bine. De-ai şti cât de greu îmi vine chiar şi numai când pronunţ asemenea vorbe care poartă o astfel de încărcătură.

Chiar dacă aş fi vrut neapărat să ne despărţim, îmi dădeam seama că acest fapt era imposibil. Mă obişnuisem atât de mult cu ea, încât socoteam că nu puteam trăi fără prezenţa ei. Mă întrebam: „Dar ea putea trăi fără mine?”, când o ştiam cât de greu îşi stăpânea emoţiile când se afla lângă mine, iar în obraji îi năvălea acea roşeaţă şi era nevoită să lupte din răsputeri pentru a-şi ascunde frigurile dragostei.

Cosmina mă iubea. Dar nici eu nu eram un visător şi nu doream o patimă clocotitoare, doream o dragoste obişnuită, care să curgă precum un râu în curgerea lui lină, în matcă, acea dragoste care să ne astâmpere setea la amândoi.

Ani la rând, în relaţiile mele cu unele femei mă ferisem cu dibăcie de toate frământările şi chinurile, iar acum căzusem în mrejele iubirii şi toate se adunaseră la un loc, năpustindu-se asupra mea. Pusese stăpânire pe mine acea încordare a voinţei, a minţii şi a nervilor, care mă copleşeau, iar situaţia mea familială mă înnebunea, gândindu-mă că îmi trece viaţa fără rost.

În minte mi se învăluiseră alte gânduri: „Deci, Cosmina mă iubeşte. Dar am eu dreptul să-i dau curaj să continue? Nu cumva am ieşit în calea ei din greşeală, procedând ca un hoţ şi răpind astfel bunul altuia mai tânăr? Nu este bine ce fac. Dar pe Cosmina cum aş putea s-o conving să renunţe, fără s-o fac să sufere? Totuşi v-a trebui să găsesc o cale prin care să pun capăt acestui

chin!” Recunosc că îmi părea rău s-o supăr, dar mai ales, s-o pierd. Cunoscându-i foarte bine înaltele calităţi, virtuţi şi însuşiri sufleteşti, precum şi sinceritatea ei înnăscută şi lipsită de făţărnicie, n-o puteam învinui de cochetărie.

...Cosmina tăcuse tot timpul acelei pauze, iar acum mă privea şi aştepta ceva:

— Ştii... am început eu... tu meriţi un bărbat mai bun, mult mai bun... am încercat să-i explic, dar ea m-a oprit brusc, cu expresia:

— De unde ştii tu ce-mi trebuie mie? Depinde de ceea ce consider eu că e bun, nu ce îmi stabilesc alţii. Te rog foarte mult să încetezi şi să laşi faptele aşa cum sunt! Inima are un fel de inteligenţă a ei, ştie dinainte ce vrea şi, tot astfel, prevede din vreme ce se va întâmpla cu ea.

— Cosmina dragă, ştiu şi eu ce înseamnă să iubeşti cu deznădejde, dar la fel de bine ştiu că din această iubire vom suferi amândoi, vom fi doi nefericiţi. Când se va nărui, se va aşterne suferinţa în sufletele noastre, iar peste ea praful, care ascunde amintirile. Ar fi bine să ne oprim aici.

— Niciodată! E voinţa ta? Dacă este aşa, totul mi se pare clar.

— Ei, dragă, cum aş vrea eu să fie! Dar în situaţia în care mă găsesc, nu am posibilitatea să-mi exprim voinţa, aşa cum simt şi cum vreau eu.

La acest răspuns, Cosmina parcă s-a prăbuşit. A lăsat capul pe bordul maşinii şi n-a mai vorbit. Medita, dar nu mi-a destăinuit nimic decât după trecerea unui an, când şedeam cu ea în pat, la Mamaia: „Ştii, în mintea mea, după primele noastre întâlniri, mi se cuibărise ideea că ţi-am fost hărăzită ţie pentru totdeauna”.

Freamătul nărilor ei trădau emoţia, deşi ea se străduia din răsputeri să pară nepăsătoare. O priveam în tăcere şi o lăsam în compania gândurilor ei, în timp ce mă dojeneam aspru pentru purtarea mea nesăbuită de la început, când i-am dat speranţa şi i-am scos în evidenţă valoarea ei de femeie, de domnişoară, care mai păstra parfumul plăcut şi proaspăt al adolescenţei, precum şi candoarea care fascinează şi-i tulbură pe bărbaţi.

Îl întrebam, în gând, pe Cel Atotputernic, rugându-L să mă îndrume: „Ce să fac cu ea, Doamne? Cosmina este o naivă romantică, dar eu o iubesc aşa cum este. Eu, însă, nu-i pot oferi nimic în afară de inima mea. Este plină de curaj şi de acea candoare adolescentină şi poartă pe buze acel surâs inocent care rătăceşte în căutarea adevărului despre iubire, care să-i susţină prima floare a dragostei sale”.

Experienţa mea îmi aducea aminte că în „*Comedia iubirii*”, cei doi eroi apar, aproape întotdeauna, în rolurile de călău şi victimă, după caz. Dacă la început rolul de calau mi se potrivea mie, după ce a trecut ceva vreme am fost şi eu afectat de dragoste ca şi ea.

Îmi părea rău de ea când o vedeam aşa de abătută, tristă, parcă total desprinsă de tot ce o înconjura, lăsând-o captivă în lumea ei interioară care îi aparţinea în totalitate, devenind chiar gravă

Parcă ghicindu-mi gândurile, a ridicat capul de pe bord, m-a privit ca atunci când vrei ca ceva să se ştie bine şi mi-a spus:

— Mă tem că având atâta experienţă nu mai ştii cum să te porţi cu o fată care abia a împlinit nouăsprezece ani. Poate te temi sau chiar nu mai ştii cum poţi s-o iubeşti. O invidiez pe soţia ta că are un bărbat atât de serios, sobru şi atât de important, dar mult prea cuminte.

S-a oprit, a tras aer în piept şi m-a privit cu coada ochiului, aşteptând să vadă ce efect au produs vorbele ei.

La început cuvintele ei m-au cam înţepat şi m-au îndârjit pe moment, în mintea mea încolţind gândul s-o seduc. Cosmina era atrăgătoare, de o frumuseţe care îi dădea o notă aparte, o personaliza, aşa cum am mai arătat. Distincţia ei feminină, deşi tinerească, era deosebită. Eu o consideram ca fiind, încă, o copilă plină de visuri şi de romantism, trăsături pe care i le puneam pe seama anilor ei puţini. Pe atunci nu vedeam în ea femeia formată, capabilă de dragoste şi, cu toate acestea, îi admiram puritatea sentimentelor, dorinţelor şi chemărilor ei spre poezia iubirii pe care o aştepta cu înfrigurare. Era o tânără

naturală, simplă, dar destul de abilă, şi lipsită de capricii şi cochetărie, trăsături care mă captivau.

Când ne priveam faţă în faţă, citeam pe chipul ei: „Vreau să treacă zilele cu viteza cu care răsfoieşti filele unei cărţi, iar la sfârşit să mă iei în braţe şi să mă iubeşti, apoi să rămân veşnic a ta”.

Aşa interpretam chemarea ei. Ce aflam mă bucura, dar în acelaşi timp mă şi înspăimânta, ştiind ce ar putea urma. În inima mea şi în trup simţeam o atracţie copleşitoare, dar raţiunea şi onestitatea mă împiedicau s-o seduc, deşi eram aproape sigur de reuşită.

Nu i-am răspuns la vorbele provocatoare prefăcându-mă că nu m-au atins deloc. I-am zâmbit larg şi faţa i s-a luminat brusc, ca soarele care iese din spatele unui nor, după ce a stat mai multă vreme acoperit. Şi-a întins mâinile spre mine şi şi-a cerut scuze pentru frazele rostite, iar eu am iertat-o.

Aşa cum era, luminoasă şi zâmbitoare, Cosmina arăta ca o floare în căldura soarelui, având o frumuseţe profundă, primitivă, de parcă ar fi fost atunci culeasă de pe valea unui pârâu molcom. Pricepuse şi ea că o chemam la dragoste în doi, cu inima, cu glasul, cu ochii, cu toată fiinţa mea care parcă fusese învăluită într-o aureolă pentru a o atrage în sfera mea plină de gânduri şi dorinţe stranii.

Eram, încă, tânăr şi plin de energie înflăcărată, iar Dumnezeu îmi dăruise forţa, virilitatea şi o imaginaţie creatoare, menite să mă ajute în orice împrejurare, nu doar la munca de zi cu zi. Am deschis geamul şi am privit afară. În jurul nostru aerul era înmiresmat, vibra şi parcă era încărcat de cântec şi de voie bună.

M-am întors sore Cosmina, a, luat-o în braţe şi ne-am sărutat prelung. Când şi-a recăpătat suflul respiraţiei, mi-a zâmbit şi a spus:

— Te iubesc, dragul meu. De când te-am cunoscut pe tine, niciodată nu m-am gândit la alt bărbat pentru că în tine am văzut bărbatul de care orice femeie poate fi mândră că îi aparţine.

Recunosc că eu nici nu îndrăzneam să sper la acest

statut. Cred că şi tu simţi că te iubesc?

— Ştiu, Cosmina, iar aceste sentimente unice sunt teribile. Şi eu te iubesc, dar mă tem de urmări.

— Cu toate acestea, îţi repet că te iubesc din toată fiinţa mea, deşi ştiu că nu am dreptul la mai mult, aşa cum mi-aş dori.

Iar am tăcut amândoi. Era adevărat ce citisem prin cărţi; îndrăgostiţii nu prea au nevoie de cuvinte, ei vorbesc doar din priviri, oftiri, sărutări şi declaraţii scurte, iar restul timpului când se află împreună tac.

Mă gândeam: „De ce s-o părăsesc pe Cosmina? Este o fată frumoasă, inteligentă şi ne iubim, iar eu nu mă tem de dragostea ei. Cât de mult aş vrea s-o pot face soţia mea pentru toată viaţa! Asta dacă aş fi liber şi cum nu sunt, un pas mai departe ne-ar crea probleme, atât mie, cât şi ei, care abia se pregăteşte să intre în viaţă”.

Din pădure adia o briză răcoroasă, care aducea spre noi miros de răşină şi de pământ reavăn. Cu o zi în urmă plouase, iar ploaia spălase frunzele copacilor care străluceau la lumină ca şi cerul luminat de o jumătate de lună ce se plimba pe deasupra pădurii.

— Priveşte cât de frumos este totul în jurul nostru! am atenţionat-o eu pe Cosmina.

— Am văzut, mi-a răspuns ea, privind afară. Şi cerul este luminat şi senin. Mie mi-ar plăcea să zbor cât mai sus, iar de acolo, dacă aş fi împreună cu tine, aş dori să ne pierdem pentru totdeauna în tăriile cerului albastru.

— Dar pentru a zbura ar trebui să ne crească aripi. Am avut şi eu un asemenea vis în perioada copilăriei, dar de zburat abia am reuşit să zbor de două ori cu avionul.

— Eu nici cu avionul n-am reuşit să zbor până acum, a spus ea, rămânând pe gânduri.

— La ce te gândeşti? am întrebat-o mai mult pentru a o scoate din visare.

— La tine, mi-a răspuns ea prompt, dar cu o voce cam sugrumată. Nu mă crezi?

— Ba te cred. Care este conţinutul cugetării tale referitor la mine?

— E simplu: mă gândeam ce să fac pentru a-ţi intra în graţii, în inimă şi-n suflet. O invidiez pe soţia ta că te are.

Nu i-am răspuns. Ea aştepta şi de această dată să vadă dacă a reuşit să mă pună în dificultate şi-mi zâmbea ca un ştrengar. M-am văzut obligat să-i dau o povaţă:

— Ei bine, pentru asta nu ai decât să te porţi ca şi până acum, fără să faci eforturi deosebite.

— Recunosc că întotdeauna am fost fericită în prezenţa ta, dar aş vrea mai mult din prietenia noastră, poate nişte garanţii că ea va fi trainică, ceva aşa… nu prea mă pricep eu să explic cam cum aş vrea.

— Nu este nevoie de o explicaţie savantă, filosofică. Am înţeles ce doreşti, dar uiţi destul de uşor că sunt căsătorit şi mai am, pe deasupra şi nişte obligaţii sociale, iar în asemenea condiţii vitrege e greu să mai găseşti şi nişte garanţii despre care vorbeşti tu, deşi poate ar fi legitime.

— M-ai înţeles greşit, Titus. Lasă că mă pregătesc şi îţi explic data viitoare. Acum aş vrea să discutăm despre altceva.

— Te rog să continui, dacă ai început!

— Bine. Ştii că eu te iubesc. Odată tot tu mi-ai spus că iubirea este un har divin de care nu trebuie să te ruşinezi. Da, te iubesc, iar această taină o ştiu eu, tu şi Dumnezeu. Tu eşti căsătorit, dar având atâtea necazuri cu soţia ta, ai hotărât să-mi dai mie în păstrare acea „comoară”, care este iubirea. Dacă aşa este, eu mă simt datoare să veghez toată viaţa mea asupra acestei preţioase comori, simţindu-mă foarte fericită să păstrez lângă mine şi să păzesc acest suflet nobil. Ce părere ai?

— Mă uimeşti cu raţionamentul tău! am spus aproape involuntar.

Cosmina continua să viseze. Deşi nu realiza în totalitate ce se întâmpla cu ea, se complăcea să trăiască la înălţime acel vis frumos pe care refuza să-l mai analizeze. Avea o filosofie proprie când venea vorba de visuri şi anume că acestea „trebuie lăsate nedezlegate pentru că ele ar putea fi de ajutor în clipele de alean şi restrişte”.

…Un nor trecuse peste suprafaţa de argint a lumii şi întunecase totul în jurul nostru pe pământ. Plapuma nopţii se lăsa tot mai grea peste natura adormită şi liniştită din care făceam şi noi parte. Năpădiţi de gânduri uitaserăm că e noapte. În pacea generală care ne înconjura s-au auzit ţipete ascuţite de păsări care zburau sus, în văzduh.

— Vin ţipete din cer, dinspre stele! spune Cosmina încet.

— Da. Trec păsările călătoare spre zonele mai calde ale globului.

— Tare aş vrea să pot pleca şi eu cu ele! Să zbor printre nori, cât mai departe, reia blând Cosmina ideea de mai înainte.

— Şi pe mine să mă laşi singur?

— Te iau şi pe tine, dacă vrei. Abia scăpăm de această lume nebună, a adăugat ea râzând.

— Este uşor de zis, greu de realizat. Mă bucur că te văd râzând, am adăugat imediat.

…Aveam la dispoziţie toată seara şi chiar toată noaptea pentru noi şi sentimentele noastre de tihnă şi siguranţă care ar fi trebuit să ne liniştească fiinţele, încât veselia Cosminei a destins atmosfera şi am gustat împreună bucuria repausului. S-a întors spre mine, şi-a încolăcit mâinile în jurul gâtului meu, a făcut o grimasă, apoi ma sărutat dulce şi mi-a cerut rugătoare:

— Hai să uităm discuţia de mai înainte şi să ne veselim!

Treptat obrajii ei au devenit purpurii, poate de emoţie, poate datorită frământărilor sufletului ei, sângele venind din adâncuri spre suprafaţă, împins de efortul uriaş al spiritului.

Ne găseam în acel loc singuri, nevăzuţi de alţi ochi curioşi, liberi să facem orice ne-ar fi trecut prin cap. Niciunul dintre noi nu rostea vreun cuvânt, dar simţeam că o voce interioară din trupurile noastre îl chema pe celălalt peste adâncuri de simţire cărora nu le dădusem glas.

Ne priveam ca doi copii care ajunseseră pe o înălţime care le fusese interzisă, dar de pe care descoperiseră o

lume nouă, aflată de această dată, la picioarele lor; acea lume înfăşurată în liniştea nopţii căzuse peste noi.

Pentru a întrerupe acea emoţie şi tăcerea prelungită care se instalase între noi, am întrebat-o:

— Te văd preocupată. Vrei să-mi povesteşti ceva anume? – îmi place liniştea din jurul nostru. Este o noapte ca în basme, deşi ne aşteptăm să se instaleze iarna.

— Şi eu mă simt bine aici. Priveliştea nu se vede, dar se simte la adăpostul nopţii şi este odihnitoare, mai ales când lipsesc ochii curioşilor şi eşti însoţit de cineva drag, care nu se supără când nu prea eşti în formă.

Astăzi nici eu nu prea am avut chef de nimic toată ziua şi abia aşteptam să evadez din aglomeraţia noastră citadină.

— Nici eu nu prea m-am simţit în largul meu la serviciu.

— Ai avut o zi grea sau ceva neplăceri?

— Astăzi am văzut-o pe directoarea mea plină de bijuterii. Nu mă deranjează că le are, dar le etalează aproape ostentativ de fiecare dată când are prilejul s-o facă. Dispune de nişte perle perfecte, iar strălucirea lor, precum şi săgetarea rubinelor de pe contrastul hainelor ei bine alese, ca şi razele reflectate de safire de un albastru intens, mi-am adus aminte că şi în socialism există inegalitate socială, pe care o credeam apusă. Trebuie să recunosc că toate, toate sunt perfecte şi lucrate de o mână iscusită.

— Cine este directoarea ta?

— Soţia unui ştab, îl ştii şi tu. Am mai vorbit despre el.

— Nu toţi oamenii se pot bucura în mod egal de viaţă. Uneori, când sunt numai cu mine, am momente când regret că trăiesc într-o lume nedreaptă şi că îmi irosesc în zadar viaţa, dar îmi spun tot eu: „Viaţa ne-a fost dată şi suntem datori s-o trăim aşa cum este, aşteptându-i verdictul”. Cam la fel se pune problema şi cu dragostea, când te loveşte.

— Dar dragostea dintre oameni nu ţine seama de

condiţii, nici de verdictul pe care îl dă viaţa.

— Dragostea dintre două persoane poate dura o zi, două sau o viaţă de om. Dintotdeauna au existat şi oameni care au susţinut că dragostea nu există, iar asta tocmai pentru că ei n-au avut puterea s-o trăiască. Eu sunt convins că sufletul celui care iubeşte şi suferă, trăieşte o stare sublimă. Numai acei oameni care au întâlnit dragostea se pot considera fericiţi, fie de s-ar întâmpla ca ei să moară a doua zi.

— Sunt perfect de acord cu tine. Adaug şi eu că dragostea îi dă aripi celui care iubeşte.

— Hai să mergem acasă! i-am propus eu. E târziu şi trebuie să ne întoarcem.

— Nu găseşti că în relaţia noastră ne aflăm pe un drum fără întoarcere? m-a întrebat Cosmina, privindu-mă discret cu coada ochiului, după cum îi era obiceiul.

— Posibil, dar pe acest drum cred că trebuie luate în seamă şi opiniile noastre, care ar putea conta la nevoie. Cred că ar fi bine să fie aşa, altfel totul ar fi doar fum.

În drumul de întoarcere în oraş am trecut pe lângă un câmp întins semănat cu lucernă, al cărui verde închis luna îl transforma în negru fosforescent. Parcă era un covor fără sfârşit, învăluit în liniştea nopţii, care dormea şi respira uşor sub razele lunii aflată în creştere.

Am intrat în oraş, iar după ce am lăsat-o pe Cosmina în apropierea blocului în care locuia, m-am dus acasă la mine. Mă mutasem într-un bloc nou de locuinţe în cartierul „Micro 5”, aproape de Bariera Brăilei şi îmi adusesem familia de la Ploieşti. Când am pătruns în apartament era linişte. Ai mei dormeau toţi. Nu-mi era foame şi m-am dus să mă culc, dar n-am adormit decât foarte târziu, frământat de gânduri.

În minte mi se răsucea, ca un clopoţel, vocea Cosminei care repeta „destin inevitabil”.

Analizând mai profund anumite perioade din viaţa mea, am fost nevoit să recunosc că ea se derulase tot după un fel de „destin inevitabil”, deci nici eu nu făceam excepţie de la regulă, cu toate că prin şcolile pe care le

urmasem până atunci, învăţasem că omul îşi făureşte singur destinul. Astăzi cred că este cu totul altfel, omul îşi poate făuri bunăstarea lui şi a familie sale, nicidecum destinul, care este dat de o forţă supremă. „Ce probleme încurcate!” mi-am zis, întorcându-mă pe o parte e să dorm.

Curând iarna şi-a intrat în drepturi, cu ninsori, viscole, drumuri troienite, ger şi alte neajunsuri determinate de capriciile acestui sezon.

Ne-am mai întâlnit de câteva ori pe stradă, iar de două ori am luat-o pe Cosmina de la serviciu cu maşina şi am dus-o până acasă. Altă dată am vorbit doar la telefon. Nu mai puteam ieşi cu ea în afara oraşului. Abia în luna mai 1976 am reuşit să ieşim împreună din oraş, îndreptându-ne spre Bucureşti. Când am ajuns în dreptul pădurii „Spătaru”, Cosmina, care era obişnuită să virez dreapta, spre pădure, m-a întrebat:

— Nu ne oprim aici?

— Nu. Hai să facem o plimbare până la Bucureşti! Nu sunt decât o sută de kilometri. Vrei să mergem sau întorc maşina?

— Vreau! De ce nu?

Am continuat drumul spre Bucureşti, cu viteză destul de bună, şoseaua fiind liberă la acea oră matinală. Prin localităţile pe care le traversam – atât la ducere, cât şi la întoarcere – am observat în grădini liliacul înflorit, apoi lalelele şi trandafirii, care răspândeau în văzduh o mireasmă plăcută, care îmi amintea de nostalgia copilăriei şi a tinereţii mele zbuciumate.

În Bucureşti n-am zăbovit prea mult. După ce am făcut câteva cumpărături, am pornit înapoi spre casă. Ne-am oprit vreo oră la Popasul Sineşti unde am mâncat, apoi ne-am continuat drumul. Când am ajuns în dreptul pădurii Spătaru, am poposit acolo, unde am rămas până seara.

În pădure era o atmosferă încântătoare. Copacii înverziseră, crescuse iarba grasă şi nu lipseau florile, care dovedeau că întreaga natură se trezise la viaţă.

— Vai ce frumos este aici! a spus Cosmina cu încântare. Este la fel ca la sărbătoarea Dragobetelui, aşa

cum se făcea odată prin satele noastre.

— Eu ştiam că Dragobetele se sărbătorea pe la sfârşitul lunii februarie, ea dezlegând primele semne ale primăverii, odată cu cântecul piţigoiului şi când muştele învie la căldura razelor de soare care trec prin ferestrele caselor. Mai mult, sărbătoarea Dragobetelui semnifică ziua iubirii şi a împerecherii a tot ceea ce este viu în natură: oameni, animale, păsări, insecte şi plante. Atunci inima omului tresaltă şi ea în acel început de primăvară pentru că sufletul este cheia vieţii, aşa cum susţin oamenii de ştiinţă.

Cosmina şedea dreaptă în faţa mea şi mă asculta cu atenţie. Faţa ei se îmbujorase ca macul din lanul de grâu care, după ce împodobeşte câmpul cu purpura lui, păstrează în capsulă narcoticul. Obrajii trădau faptul că în sufletul ei aprinsesem acele tresăriri care o frământau, iar bucuria o făcea să lăcrimeze, dar se străduia din răsputeri să strivească între gene acea lacrimă care se încăpăţâna să curgă şi s-o dea de gol. Era lacrima care-i stârnise adevărata dragoste, care vestea inimii, la fel ca o ploaie care stropeşte floarea speranţei, că e vremea sentimentelor sacre.

O priveam cu duioşie, gândindu-mă că inima femeii rămâne toată viaţa o inimă de copil, cu condiţia să nu fie bântuită de acele furtuni dăunătoare care sunt neîncrederea şi depravarea.

— Ce este cu tine, Cosmina? am întrebat-o, netezindu-i părul.

— Nimic. Te ascultam şi visam. Te iubesc, Titus! Asta e.

— Şi eu! i-am răspuns, în timp ce o încălzeam la pieptul meu.

Îi simţeam căldura trupului şi pulsaţia sângelui. O vreme am rămas îmbrăţişaţi şi tăcuţi, învăluiţi în sublima toropeală a sufletelor îndrăgostite, care visează şi trăiesc în lumea poeziei, amestecate cu lumini şi umbre.

Am continuat să ne sărutăm cu patimă, cu acea sărutare fierbinte a jăraticului din soare care cade asupra

petalei proaspete de crin, lăsându-i urme de neşters. Inima mea începuse să bată cu putere, iar tâmplele îmi zvâcneau atât de tare, încât mi se părea că şi Cosmina le aude. Ce puteam face? Doar ţineam în braţe o comoară. Nici ea nu suportase apropierea noastră prea uşor, încât, atunci când am eliberat-o din strânsoare, rămăsese mută, iar trupul îi tremura precum lujerul unui crin pe care a coborât din zbor o privighetoare, care a încercat în zadar să se oprească, dar n-a reuşit să-şi strângă aripile, lujerul fiind prea fragil şi atunci minunata pasăre a fost nevoită să-şi continue zborul în căutarea unui suport mai trainic, lăsându-l vibrând în aer. Emoţia pe care am citit-o pe chipul ei m-a făcut să mă gândesc cât de insondabilă este lumea iubirii, făcând abstracţie de partea poetică a dragostei.

Oare există vreun foc comparabil cu cel care alimentează iubirile imposibile? Dacă da, de ce atunci când cei doi îndrăgostiţi sunt departe unul de celălalt, aerul pe care singurătatea li-l oferă inimilor care suferă în asfixia durerii mute este impregnat de melancolie şi, totuşi, pare încălzit de balsamul consolării?… Simţeam nevoia să-i vorbesc despre primăvară şi am început oarecum didactic:

— Toţi îndrăgostiţii, toţi romanticii şi toate fiinţele omeneşti care manifestă bucurie pentru primăvară şi pentru agonia încărcată de fericirea primelor ei zile, se încarcă cu o nouă energie. Însă omul, pe măsură ce trece vremea, risipeşte acel sentiment al iubirii, care se usucă treptat, până când constată că în locul lui este altceva şi aşa totul se uită la un moment dat, la fel cum se uită trăirile ireale, visele şi închipuirile.

Când se întâmplă ca dragostea să te cuprindă la o vârstă mai târzie, atunci te ruşinezi, socotind-o adesea că a venit în mod nejustificat şi că ai fi avut dreptul la acest nobil sentiment numai pe la optsprezece ani, adică la vârsta care îţi dă dreptul să te prezinţi la vot pentru prima dată în viaţă.

…Ca întotdeauna Cosmina continua să mă asculte cu atenţie şi observam că medita în tăcere la fiecare frază pe

care o rosteam. Pentru că lumea bărbaţilor îi rămăsese străină până atunci, dorea să afle cât mai multe; în acelaşi timp ignora, chiar dispreţuia lumea femeilor şi a tinerilor pe care ea îi numea imberbi.

Deşi învăţase la şcoală că natura se bazează pe unitatea şi lupta contrariilor, ea tânjea după o atmosferă tandră şi o viaţă în unitate şi fără contradicţii.

Cosmina iubea, încercând o nouă experienţă de viaţă. Este greu de apreciat cum cuprinde iubirea o femeie, dar poate fi comparată cu o apă care se adună întotdeauna în locul cel mai adânc, nu şi cel mai plăcut. Dar un om sau o fiinţă pot fi făcute mai frumoase, numai iubindu-le. Nu cred că ar exista în toată lumea alt mijloc mai potrivit şi mai plăcut.

Din maşină am scos un pled pe care l-am întins pe iarbă. Neam aşezat pe el amândoi, stând alături, pe burtă. Discutam, râdeam şi ne priveam. Simţeam că inimile noastre vibrau de dragoste şi reuşiseră să se contopească, mergând una în întâmpinarea celeilalte, întocmai cum se contopesc izvoarele subterane, pe nevăzute, pe neauzite şi fără putinţă de împotrivire.

Înserarea se lăsa încet peste pământ şi peste pădure, iar din desişuri se auzea ciripit de păsări. Veselia lor era fără margini şi o exprimau ca într-un concert de adio înainte de a se duce la culcare. Când peste pădure s-a făcut linişte, dintr-un desiş ceva mai apropiat de locul unde ne găseam noi, s-a auzit cântecul privighetorii, care ne-a umplut sufletul cu dulcea otravă a trilurilor ei. Cântecul ei voia să spună că fusese stârnită de ciripitul plin de sunete prea puţin acordate ale păsărilor şi, parcă puţin indignată de acest fapt, şi-a slobozit peste pădure trilurile diafane şi inconfundabile care-i conferă de fiecare dată titlul de „soprană” necontestată. De cântecul ei pădurea răsuna ca în Paradis şi noi, amândoi îl ascultam copleşiţi de emoţie. Am simţit brusc că începuse să-mi cânte inima de bucurie. În acele clipe parcă iubeam totul: natura, oamenii, păsările, totul şi mă întrebam, în gând: „Aceasta poate fi fericirea?”. Nici nu îndrăzneam să-i spun pe nume.

Observând că sunt vesel, Cosmina a râs şăgalnic, dar a continuat să asculte până la sfârşit cântecul.

Abia şi-a terminat recitalul privighetoarea, că din depărtare o ciocănitoare a şi început să lovească în scoarţa copacului, cu lovituri din ce în ce mai puternice, amplificate şi de ecoul pădurii.

— Este ciocănitoarea! am spus eu. Loveşte puternic cu „dalta” ei în căutarea insectelor, hrana ei preferată.

Cosmina a aprobat prin înclinarea capului. O priveam cu drag şi mă bucuram că suntem împreună. Zâmbetul ei larg spunea că este la fel de bucuroasă şi mulţumită. Se deschisese ca o floare, iar o lumină fermecată îi inunda chipul. Avea privirea femeii care iubeşte şi un farmec tainic, adumbrit de sfială, care lăsa să se întrevadă faptul că era preocupată intens de persoana mea. Ochii ei se dăruiau, se încredeau, implorau şi parcă întrebau mereu ceva.

M-am aplecat spre ea şi am sărutat-o, iar ea s-a întors cu faţa în sus, m-a cuprins cu amândouă braţele, slobozind un oftat, după care ne-am sărutat pătimaş minute în şir. La sfârşit, cu un glas sugrumat a spus:

— De când te aştept eu! ca un ecou dureros al sentimentului care o frământa de atâta vreme.

— Şi mie îmi este la fel de greu, dar raţiunea îmi dictează altfel, i-am şoptit eu la ureche.

Trupul şi mintea mi se înfierbântaseră. Mă gândeam: „Aş greşi oare? Dar Cosmina mă iubeşte şi nu pot să-i fac rău. Dar eu o iubesc?”. Mă temeam să privesc în adâncul propriului meu suflet pentru a nu descoperi ceea ce ştiam deja, că fiinţa din faţa mea reuşise să pătrundă acolo şi să se cuibărească pentru a rămâne multă vreme, poate chiar toată viaţa mea.

Înserarea a cuprins totul în jur, noaptea învingea tot mai mult lumina. Era o seară calmă şi plăcută. Pe cer apăreau pe rând stelele, între care Luceafărul trona, strălucind intens şi aflat la oarecare depărtare de luna care începuse să se rotunjească, fiind ajunsă în ultimul pătrar; parcă era o pâine ţărănească, bine rumenită, abia

scoasă din cuptor şi se sprijinea leneşă pe creasta pădurii, galbenă şi răutăcioasă, cu petele ei întunecate, care reprezentau: ciobanul cu oile, câinii, ceaunul în care făceau mămăliga, etc., imagini care mă fascinaseră în copilărie când ascultam poveştile celor mai mari decât mine.

— Este lună nouă! mă atenţionează Cosmina, privind cerul.

— Asta este lună plină! o contrazic eu, deşi nu sunt prea sigur. Se zice că este lună nouă când luna se găseşte pentru două-trei zile între pământ şi soare, iar fenomenul este aşa-zisa conjuncţie de planete. Cu acel prilej în natură se simt impulsuri puternice de înnoire. Chiar şi omul simte că primeşte noi energii odată cu natura. Astfel, primăvara este un nou început în fiecare an. La fel se manifestă şi pădurea, totul înverzeşte şi înfloreşte. Miresmele trezite ale pământului împreună cu întreaga vegetaţie proaspătă se înălţau la cer, trezind oamenilor dorinţa să privească partea frumoasă a lucrurilor.

— Să ştii că eu mă simt bine în orice anotimp dacă eşti lângă mine! spune Cosmina veselă.

O priveam în lumina difuză care venea din plafoniera maşinii. Nu avea pic de cochetărie, niciun artificiu, nimic neplăcut sau de ochii lumii şi o apreciam pentru toate acestea. Ea poseda toate calităţile, toate darurile spiritului şi toate farmecele frumuseţii care pot subjuga inima unui bărbat.

Când mă întâlneam câteodată pe stradă cu ea, observam cum se opreau unele persoane în loc pentru a-i admira fizicul armonios, care era plămădit cu o sobră artă şi migăloasă desăvârşire. Nasul ei avea o linie graţioasă, buze pline, uşor răsfrânte, ochii cu o expresie de gândire concentrată, de culoare căprui, vioi, cărora nu le scăpa nimic; capul uşor aplecat înainte era aşezat pe gâtul delicat şi mândru, iar mişcarea generală a trupului era lină păşind aproape fără zgomot. Când ne întâlneam, mă întâmpina râzând şi în zâmbetul ei puteam citi ca într-o carte trăirea sufletului său.

„Doamne, cât de tânără şi de frumoasă este! Deşi pare răutăcioasă uneori, constat în fiecare zi că are un suflet plin de bunătate” mi-am zis în gând.

La început când am simţit că mă iubeşte, am crezut că pot stăpâni aprinderea ei, iar după întâiul asalt pe care i-l va da inima îşi va reveni şi se va mulţumi să se aşeze temeinic în apele ei de fată tânără. Mai târziu am avut surpriza să constat că la ea nu era vorba numai de încălzirea sângelui, dimpotrivă, ea se maturizase psihic şi înţelegea perfect faptele în care era prinsă. În această situaţie eu trebuia să acţionez cu luciditate şi să evit complicaţiile. Recunosc că am încercat, o vreme am reuşit să-mi respect propriile-mi principii, dar până la urmă tot am greşit. Tot discernământul meu şi toată experienţa acumulată în relaţiile cu alte femei, care-mi fuseseră de ajutor în alte situaţii, în cazul Cosminei nu m-au putut ocroti. Autocontrolul dobândit greu în ani, era pierdut cu desăvârşire de parcă nu l-aş fi avut niciodată, încât, orice încercare de a o respinge discret se lovea de atitudinea ei perseverentă, tandră, melancolică şi visătoare.

La toate acestea a contribuit, ca o agravantă, slăbiciunea mea faţă de ea, care m-a făcut să uit că am o familie, precum şi nevoia de iubire care mă făcuse să sufăr de mai mulţi ani de zile.

După atâtea întâlniri mă obişnuisem atât de mult s-o am lângă mine, încât, atunci când eram mişcat de iubirea ei melancolică, eram pe punctul să-i promit că voi divorţa de Emilia pentru ca să fiu cu ea într-o zi. Aveam chiar şi unele momente când credeam că o voi face, dar n-am fost în stare să pun în practică acel gând. Astăzi mă căiesc că n-am făcut-o. În lupta care se dădea atunci în mine, biruia imaginea copiilor mei de fiecare dată. La ei nu puteam să renunţ cu niciun preţ, deoarece se aflau în plină formare şi dezvoltare şi aveau mai multă nevoie de mine. Acum, după ce au trecut atâţia ani, tot nu ştiu dacă am făcut bine, am făcut rău? Numai Dumnezeu ştir ce trebuia să fac.

…Am alungat gândurile şi m-am întors spre ea, am mângâiat-o pe obraz şi am întrebat-o:

— Vrei să mergem acasă?

— Aş vrea să mai rămânem puţin, dacă nu te grăbeşti. A, aprobat prin înclinarea capului, apoi am luat-o în braţe şi ne-am sărutat. În sărutările ei fierbinţi simţeam balsamul dulce, ameţitor al unei fericiri totale, care-mi crea strania senzaţie că mă aflu pe un tărâm sfinţit. Când făceam pauză, respiraţia Cosminei se precipita, obrajii deveneau purpurii, iar ochii îi scânteiau.

— Niciodată n-am visat să fiu iubită astfel de către un bărbat! a spus ea, după ce şi-a mai revenit.

— Totuşi ţi se întâmplă acum şi asta este foarte bine. Chinul de a iubi l-am cunoscut şi eu cu ani în urmă, dar am cunoscut şi amărăciunea trădării. Nici astăzi nu ştiu dacă atunci am fost iubit cu adevărat, deşi eu aşa am crezut. O vreme chiar am fost fericit, crezând că sunt iubit. Cât de mult doream să fiu iubit de o femeie bună, cuminte, care s-o facă din tot sufletul şi dezinteresat!

Dar

— Iată că acum ai acest prilej! Eu te iubesc exact aşa cum îţi doreşti tu, numai că nu am şi celelalte mijloace cu care să te pot ajuta.

— Mă bucur mult că mă iubeşti. Iubirea ta mi-a schimbat întreaga stare sufletească. Pentru iubirea ta îţi mulţumesc! La fel îi mulţumesc şi Ziditorului nostru că mi te-a scos în cale. Constat, cu fiecare zi care trece, că iubirea ta s-a descătuşat ca o primăvară ciudată care te-a năpădit şi te scaldă mereu în undele dragostei.

— Cum faci tu că le afli şi mereu eşti sigur de toate?

— Nu sunt totdeauna atât de sigur. Uneori mă ajută experienţa, cunoaşterea, instinctele. Dar ca să faci un lucru temeinic trebuie să acţionezi conştient, cu curaj, fără să te temi vreodată de înfrângeri.

Draga mea, viaţa este ca o coală albă de hârtie pe care n-a fost scris nimic la început şi ni se cere s-o umplem. Aşa facem fiecare dintre noi, cât trăim o umplem cu faptele şi trăirile noastre, unele mai bune, altele mai rele…

…Cosmina mă asculta cu privirile pierdute. Deodată

m-a întrebat:

— Voi câţi ani de căsnicie aveţi?

— Opt. De ce mă întrebi?

— Aşa… Aş fi vrut ca cel puţin jumătate din ei să-mi fi aparţinut mie.

— Cine ştie ce surprize ne va mai oferi destinul? am spus eu, clătinând din cap. Orice om caută spre lumină, aşa cum fac şi plantele. Unele ajung mai uşor, altele mai greu sau deloc. Cele care nu ajung la lumină se ofilesc şi mor.

— Greu, foarte greu! Şi eu am aşteptat mult până când să ajung la tine.

— Hai să mergem acasă! i-am spus, sărutând-o pe obraz.

— Mergem, s-a învoit ea, răspunzând ca în transă.

Am pornit motorul şi am ieşit în şoseaua naţională. În câteva minute am ajuns în intersecţia dintre strada Unirii şi bulevardul Lenin şi am oprit la semafor. Cosmina m-a atenţionat:

— Ia-o înainte pe strada Unirii!

— De ce? Nu vrei să te duc acasă?

— Mai întâi am o surpriză pentru tine, zice ea, râzând strengăreşte.

Am acceptat să mă las dirijat de ea pe o alee care pornea din strada Unirii, printre blocurile de locuinţe, până când am ajuns într-un loc de parcare.

— Lasă maşina aici şi hai cu mine în acel bloc! mai spune ea, arătându-mi blocul din faţa noastră. Dar te rog să nu pui întrebări!

Am urmat-o în bloc şi am ajuns la etajul al doilea, iar după ce am parcurs câţiva paşi pe hol, Cosmina s-a oprit în dreptul unei uşi, a descuiat yala şi m-a invitat înăuntru.

— Fă-te lejer şi aşteaptă-mă câteva clipe, te rog! a spus ea, dispărând în altă încăpere.

În cameră era cald, o atmosferă care te trăgea la somn. Mi-am scos haina şi am aşezat-o pe spătarul unui scaun. Între timp a intrat în cameră şi Cosmina, ducând în mâini un platou cu apetitive şi o sticlă cu vin roşu.

— Te rog să deschizi vitrina aceea şi să-mi dai două pahare! Vrei să mai aştepţi câteva minute până când prăjesc nişte carne? Hai că nu durează mult!

A trecut apoi lângă televizor pe care l-a deschis. Se transmitea meciul de fotbal dintre Steaua şi Dinamo.

— Te interesează?

— Lasă-l pe acest post până termini tu treaba!

Era un meci-derby, cu mare miză şi l-am urmărit până când s-a întors Cosmina cu carnea prăjită şi a trebuit să ne aşezăm la masă. La sfârşit am întrebat-o:

— Cine locuieşte aici?

— O rudă din partea tatălui meu. Acum sunt plecaţi în concediu la Buşteni şi se întorc peste o săptămână. Mi-au lăsat cheia să ud florile şi să am grijă de casă până când se vor întoarce ei.

— Înţeleg, am spus, rotindu-mi privirea prin cameră.

— Ştii ce zi este astăzi?

— Şapte mai! spun eu după o clipă de gândire.

— Da. Astăzi este ziua mea de naştere. Nu aveai de unde să ştii pentru că nu ţi-am spus niciodată.

— De ce nu mi-ai spus când ne aflam în Bucureşti?

— Acolo nu mi-am adus aminte. Abia când e apropiam de Buzău mi-am amintit.

M-am ridicat în picioare, am luat-o în braţe şi i-am făcut tradiţionala urare: La mulţi ani, sănătate, fericire şi îndeplinirea tuturor dorinţelor. După aceea ne-am sărutat, prelungind clipele de emoţie şi fericire.

— Pentru că este ziua mea, aş vrea să-ţi destăinui câteva lucruri: Data trecută când ne-am despărţit, am adormit foarte târziu. M-am tot gândit la situaţia noastră. Tu eşti un om bun şi după cele ce mi-ai spus, am tras concluzia că ai unele neplăceri în familie, pentru care ai suferit şi încă suferi.

— Opreşte-te! am întrerupt-o eu. Nu te grăbi cu aprecierile! A fost o vreme când ne-am înţeles bine.

— Dacă mă laşi să termin, vei afla ce vreau să spun. M-am gândit dacă aş putea recompensa eu nedreptatea pe care ţi-a pricinuit-o cealaltă. Astfel că mă întreb dacă aş

reuşi, cu căldura şi sensibilitatea mea, să trezesc în inima ta puterea de a iubi, încât să poţi spune: „Alături de tine sunt fericit!”

— Îţi mulţumesc pentru grija pe care mi-o porţi! Constat că tu te gândeşti mai puţin la tine şi la fericirea ta, dar te preocupi de persoana mea, de fericirea mea şi de problemele pe care le am. Ce eşti tu, psihologă, asistentă socială, asistentă medicală, de te interesează liniştea şi sănătatea mea spirituală?

— Nu sunt niciuna, nici alta, dar vreau să-mi asum misiunea de a îndrepta măcar o parte din suferinţele pe care le-ai îndurat. Tu meriţi asta şi, pentru a-ţi fi de folos, niciun sacrificiu nu-l consider prea mare.

— Mă simt obosit şi ar trebui să plec acasă, am spus eu, privind cadranul ceasului de la mână.

— Credeam că rămâi la mine, fiind şi ziua mea?!

— Nu pot, te rog să mă înţelegi!

Am sărutat-o şi am plecat. În maşină mă gândeam: „Fetele tinere se tem de bărbaţi mai mult în mintea lor decât în realitate. E drept că există multe lucruri pe care omul şi le doreşte mai mult tocmai atunci când nu le poate avea. Cât va mai dura teama aceasta a mea? Noroc că eu nu fac parte din categoria celor care se grăbesc să afle dacă fata poate ilustra mitul perfect al „tinereţii fără bătrâneţe”.

2. Mamaia. Iubirea învinge raţiunea.

Întâlnirile noastre au avut frecvenţa de una până la trei întâlniri pe lună, până în 15 august de Sfânta Maria, când am plecat în pădurea Frasinul unde am rămas toată ziua. Emilia plecase la părinţii ei din Ploieşti împreună cu copiii, aşa că nu aveam niciun chef să mă întorc acasă.

Din pădure venea o briză plăcută, aducând un aer rece, încărcat cu mireasma de răşină, iarbă, flori şi pământ umed.

— Ce bine ar fi acum pe plaja de la mare, sub soarele dogoritor care te coace ca pe oul de struţ în nisip! spune Cosmina râzând, în timp ce îşi ştergea fruntea de sudoare.

La început am tratat expresia ei ca pe o simplă

glumă, dar după ce am mai abordat şi alte subiecte, am revenit la plăcerea pe care o poate oferi o baie în mare şi o plajă pe nisipul fierbinte.

— Tu eşti în concediu de odihnă. Ce ar fi să iau şi eu vreo zece zile de concediu şi să dăm o fugă până la Mamaia?

— Mi-ar plăcea la Mamaia, am mai fost acolo! a fost de acord Cosmina. Dar cum să facem? îşi storcea ea mintea pentru rezolvarea problemei, continuând să-şi tamponeze fruntea şi gâtul cu o batistă din care se degaja un parfum discret de verbină.

— Săptămâna viitoare voi încerca să obţin câteva zile libere şi dăm o fugă până la mare.

— Ai fi tu dispus să mă duci la mare? întreabă ea cu o voce moale, din care răzbătea mirarea şi duioşia.

— Da, dacă ai curajul să mi te încredinţezi.

— Ce vorbă! Păi, cu tine am curaj să zbor şi pe lună.

— Atunci aşa facem: obţin eu concediul şi plecăm fără să anunţăm pe nimeni.

— Abia aştept să ajungem acolo, să ne pierdem în mulţimea aceea de lume necunoscută. Aici am obosit tot ascunzându-ne de ochii lumii, fiind nevoiţi să ne întâlnim mereu pe întuneric, ca liliecii.

Peste câteva zile am plecat din Buzău, dis-de-dimineaţă, pe răcoare, când traficul rutier este mai scăzut. Pe drumul de la Buzău la Slobozia am întâlnit puţine autovehicule, abia de acolo spre Constanţa traficul era mai intens, datorită maşinilor care veneau din Bucureşti şi din ţară, toate cu direcţia spre litoralul Mării Negre.

Cu toată aglomeraţia de pe şosea, în jurul orelor zece am ajuns în Mamaia, intrând în parcarea din faţa I.H.R. Mamaia (întreprinderea Hoteluri şi restaurante Mamaia).

— Acum ce facem? mă întreabă Cosmina.

— Mergem să obţinem o cameră de la Administraţia Cazării într-un hotel.

Acolo era mare înghesuială, dar cu un „ajutor garantat”, într-o oră am reuşit să obţin o cameră cu două paturi, la etajul unu în hotelul „Doina”.

— Nu este prea arătoasă noua noastră locuinţă, spune Cosmina, studiind încăperea. Bine că este cu faţa spre mare.

— Aşa este în toiul sezonului turistic, se obţin foarte greu camerele, încât trebuie să ne mulţumim că e normală. Mai important este faptul că ne aflăm aici împreună.

— Unde vom mânca? mă întreabă ea din nou.

— Am cumpărat bonuri de masă pentru zece zile aici, la cantina-restaurant a hotelului.

I-am arătat bonurile, iar ea a aprobat din cap, fapt că era mulţumită şi liniştită în această privinţă.

Ne-am aşezat obiectele personale în dulapuri şi în noptiere, apoi ne-am pus costumele de baie şi ne-am hotărât să dăm o tură pe plajă înainte de masa de prânz. Cu o sacoşă în care pusesem cearşaful pentru plajă, o carte, portofelul şi cheia de la uşa camerei, am coborât şi am pornit pe aleea care ne ducea spre plajă.

— Hai să căutăm un loc pe nisip în apropierea staţiei „Rad io vacanţa”! i-am propus eu.

— Nu vrei să mergem mai aproape de apă? întreabă Cosmina.

— Acolo nu este prea comod, fiind şi loc de trecere pentru cei care şi-au aşezat cearşafurile mai departe, pe nisip.

Am căzut de acord, în final şi am căutat un loc mai în centrul spaţiului de plajă, pe care tocmai îl eliberase o familie. Cosmina s-a întins pe cearşaf, iar eu am plecat la un bufet din apropiere, de unde m-am întors cu câteva plăcinte cu mere şi pepsi-cola de la gheaţă.

Pepsi-Cola se producea la Fabrica „Munca” Ovidiu şi se găsea pe atunci în toate restaurantele şi magazinele alimentare de pe litoralul Mării Negre.

Plăcintele ne-au stricat foamea, determinându-ne să renunţăm să mai mergem la masa de prânz; am preferat să ne bălăcim în apă şi să facem plajă. Abia spre seară ne-am întors în cameră, am făcut duş, ne-am schimbat hainele şi am mers la masă.

Prima zi de plajă a fost inedită pentru Cosmina, care,

parcă nu avea deloc astâmpăr.

— Abia aştept să intru în apă, zicea ea privind spre mare.

— Să aşteptăm puţin până când ne dogoreşte soarele.

— Întotdeauna mi-a plăcut să mă bălăcesc în apă.

— Şi mie. O baie în apa mării te face să uiţi de toate şi când ieşi, parcă ai fi nou născut, atât te simţi de uşor.

Şedeam alături pe cearşaf, cu ochelarii de soare la ochi şi priveam mulţimea multicoloră care popula nisipul plajei, în picioare, pe cearşaf sau în apă. Erau mii de oameni înfrăţiţi sub soarele torid şi nu lipseau din peisaj umbrelele, shez-longurile, precum şi bărcile de agrement şi nelipsitul fotograf „la minut”, dotat cu barca, maimuţa, palmierul şi aparatul de fotografiat, mereu proaspăt în reclama lui ademenitoare: „colorata, mâine-i gata!”

Din când în când îşi făceau apariţia ţigăncile cu porumb fiert şi nămol pentru plajă, strigând „Ia porumbul!”. Marea era liniştită, fără valuri, doar o briză uşoară adia, încreţindu-i suprafaţa în apropierea ţărmului.

Am făcut de două ori baie în apa aproape caldă şi am dormit aproape o oră pe cearşaf, sub razele fierbinţi care ne-au colorat pielea într-un roz discret.

Seara, când am pornit spre hotel, am fost însoţiţi de grupuri care se târau şi ei încet spre camerele lor, toropiţi de căldură, bărbaţi, femei, adolescenţi şi copii, cărând cu ei sacoşele cu obiectele de plajă, saltele pneumatice, beţele folosite pentru umbrare, etc., majoritatea încălţaţi cu papuci de plajă sau chiar desculţi. Intrau pe rând în hotel, aducând cu ei nisip şi umezeala de pe plajă, împreună cu buna-dispoziţie ce li se putea citi pe feţe şi pe trupurile bronzate, de culoarea ciocolatei, opera soarelui, apei şi brizei mării.

…Întorşi de la masa de seară, am pornit pe la magazinele din apropiere şi am colindat în zonă până când s-a înserat, după care am urcat în cameră.

La început ne-am aşezat pe scaunele din jurul mesei şi am discutat, ne-am exprimat păreri, impresii despre mare, plajă şi vreme, după care am tăcut amândoi,

gândind fiecare la noaptea care urma.

— Iată-ne împreună într-o cameră pe care va trebui s-o împărţim timp de zece zile şi nopţi! am rupt eu tăcerea. Aici există două paturi şi avem posibilitatea să dormim separat sau împreună. Ce zici?

— Paturile sunt cam înguste pentru ca să încapă lejer două persoane, încât va trebui să dormim separat, dacă vrem să ne trezim dimineaţa odihniţi, a spus Cosmina, privindu-mă pe sub sprâncenele ei mătăsoase, sub care genele lungi se zbăteau ca aripile unui fluture.

Mi-a zâmbit, iar zâmbetul ei m-a pus în încurcătură.

— Tu ştii că eu am o părere mai aparte în ceea ce priveşte demnitatea şi moralitatea, de aceea cred că ar fi bine să te gândeşti la toate înainte de a lua o hotărâre. Ştii cât de mult ţin la tine şi n-aş fi în stare să-ţi fac vreun rău. Tu mi-ai spus că mă iubeşti, dar ar fi normal să-ţi cercetezi mai temeinic inima pentru ca mai târziu să nu constaţi că totul n-a fost decât o amăgire şi ţi-ai irosit visurile. Spun toate acestea pentru că îţi vreau numai binele.

— Dragă Titus! Eu ţi-am spus totul despre mine, ce simt, ce vreau şi credeam că m-ai înţeles. Mă bucur că sunt cu tine şi nu cred că voi avea ceva de regretat iar dacă şi tu mă iubeşti, ce mai aştepţi? Iată-mă! Dar ia-mă cu totul în inima ta!

Zicând toate acestea, Cosmina s-a ridicat în picioare. M-am ridicat şi eu de pe scaun şi i-am cuprins mijlocul în braţele mele, sărutând-o. Cu braţele ei fierbinţi încolăcite peste grumazul meu, ea răspundea cu săruturi pline de graţie care ieşeau din gura ei dulce ca florile de primăvară. Trupul cald şi-l lipise complet de al meu şi-l simţeam arzând ca o vâlvătaie, la fel ca şi obrajii şi urechile pe care i le cuprinsesem în palme.

— Aş vrea să stai mereu cu mine! a şoptit ea.

— Până când?

— Până la sfârşitul vieţii! a murmurat ea din nou.

— Draga mea, nu crezi că ai risca prea mult, având în vedere că nu mai am anii tăi?

— Nu te mai considera aşa de departe în ani faţă de

mine! mai ai destul de mult de trăit, ani în care vom putea fi fericiţi împreună. Ştii bine cât de mult te iubesc, de ce te mai îndoieşti? Reţine şi cu această ocazie că nu pot trăi fără să te ştiu lângă mine.

— Tu eşti încă tânără şi ai puţină experienţă de viaţă şi asta mă face să mă îndoiesc. Poate tu doar mă simpatizezi sau poate mă admiri pentru ceea ce sunt, iar până la iubirea adevărată să existe încă mult. Abia peste o lună sau peste un an de zile vei reuşi să-ţi dai seama că te-ai grăbit. Mai gândeşte-te!

— M-am gândit suficient. Dovadă că mă aflu aici cu tine.

Argumentul ei părea să stea în picioare, iar eu mă abţineam din ce în ce mai greu. În braţe ţineam un trup tânăr şi frumos, care ardea ca o flacără. I-am scos încet rochia de pe trup, m-am aplecat puţin, am ridicat-o în braţe şi am dus-o pe pat peste cearşaful alb. Era frumoasă, atât fizic, cât şi prin nobleţea ei sufletească, sublimă în mărinimia şi jertfa ei, ceea ce mă făcea să mă simt ca un ticălos, văzând-o, deja, condamnată. O doream din toată fiinţa mea şi mă dojeneam în gând pentru neputinţa mea de a divorţa de Emilia, ca să pot fi cu ea. Dacă aş fi făcut-o, aş fi riscat să-mi pierd slujba care era legată de partid şi să fiu dat afară cu pompă.

M-am apropiat de fereastră şi mi-am lipit obrazul de sticla rece, încercând să caut o soluţie pentru a evita ceea ce avea să urmeze, dorind încă s-o apăr de ea însăşi. Când m-am întors lângă pat, Cosmina era învelită cu colţul cearşafului şi mă aştepta cu faţa uşor îmbujorată. M-am dezbrăcat şi m-am aşezat în pat lângă ea, mângâind-o de la cap şi până la tălpi, apoi ne-am sărutat cu patimă. Cosmina tremura de emoţie şi îşi ţinea faţa ascunsă la pieptul meu. I-am scos încet costumul de baie de pe trup şi am continuat s-o mângâi, dar ea se tot strângea.

În casa părintească fusese crescută în crezul pudorii, care se păstra chiar şi între femei, încât îi rămăsese întreagă vraja-i feciorelnică. îi priveam trupul gol, cu linii armonioase ca un cântec şi cu pielea trandafirie la care

lucrase puţin şi soarele de peste zi. O mână o ţinea peste sâni, iar genunchii erau strânşi şi clipea des din genele ei lungi ca o zbatere de aripi de fluture, în aşteptarea deznodământului.

— Te rog să stingi veioza! a şoptit ea.

Am stins-o şi am continuat s-o mângâi peste tot şi s-o sărut, fiind şi eu emoţionat de apropierea clipei hotărâtoare.

Aşa cum şedea lipită de mine, îi simţeam prezenţa prin toţi porii fiinţei mele. M-am ridicat într-un cot şi am privit-o fix, ca atunci când mi-aş fi propus să-mi rămână întipărită în minte pentru totdeauna. Părul ei bogat acoperea aproape în întregime faţa pernei, cu faldurile lui având reflexe aurii, iar ochii îi scânteiau de o vrajă nemărginită.

Frumuseţea ei îmi tulbura simţurile şi-mi amplifica dorinţa, lucru pe care nu mi-l închipuisem. În cameră stăruia acel parfum delicat şi suav.

Dacă eu prilejul întâlnirilor noastre de la Buzău îi vorbisem despre dragoste aşa, în general, ca o problemă de cultură generală, de această dată ne vedeam în faţa unui fapt real, iar emoţia ne cuprinsese fiinţele deopotrivă. îi simţeam obrazul dogorind, precum şi bătăile precipitate ale inimii, care zvâcnea lângă pieptul meu. Continuam s-o mângâi, s-o sărut şi să-i vorbesc tandru, străduindu-mă să fiu calm şi stăpân pe situaţie. Ameţită de atmosfera creată, Cosmina trăia un fel de sentiment de teamă amestecat cu voluptate şi mister.

În timp ce se cuibărea mai aproape la pieptul meu, cu nasul vârât sub bărbia mea, iar trupul lipit de al meu pe toată lungimea, ceea ce făcea să-i simt din plin dogoarea, mi-a şoptit, ca în transă: „Te iubesc, Titus!”

Tot sărutându-ne, aproape n-am sesizat când ne-am unit efectiv în acel dans nebunesc al dragostei, care ne-a făcut să uităm că trăim pe pământ. A fost doar o fracţiune de secundă în care Cosmina a fost nevoită să-şi înăbuşe un ţipăt surd, lipindu-şi gura de pieptul meu, după care totul a intrat în normal şi ne-am iubit ca doi nebuni. Excitaţia ne

crescuse pulsul şi amândoi respiram mai des. Am strâns-o şi mai mult la pieptul meu, continuând să-i mângâi părul mătăsos, faţa, gâtul şi sânii, care o făceau să salte de plăcere. Tânăra Cosmina gusta pe viu plăcerea pe care abia o intuise până atunci. De această dată o simţeam că dorea s-o savureze, s-o respire şi apoi să se arunce cu totul în vâltoarea ei. Ştiam cum se procedează în situaţii de acest fel. Bărbatul, dacă are experienţă – de care eu nu duceam lipsă – trebuie să transforme totul într-o dragoste mare, procedând cu delicateţe, cel puţin la început, prima noapte, pentru că răbdarea lui va trebui să-i aducă fetei acea mulţumire rară, care să-i lase o amintire plăcută, nu una umilitoare, vrednică de plâns. Dacă se procedează cu brutalitate, aceasta ar face ca fata să nu înţeleagă ce s-a întâmplat cu ea, iar din toată acţiunea n-ar reţine decât traumele şi ruşinea. Un asemenea tratament fizic şi psihic nu va dispărea din conştiinţa ei multă vreme.

Continuam să-i mângâi trupul înmiresmat şi fierbinte care dogorea ca o sobă supraîncălzită, precum şi şoldurile ei tinere acoperite de o carne tare, apoi sânii, faţa, gâtul şi buzele-i fierbinţi pe care le sărutam, simţindu-i palpitaţiile şi emoţia puternică.

Sub mângâierea tandră a mâinii mele, sânii Cosminei se întăreau şi se rotunjeau apoi de pofte, dar plini de o duritate elastică şi dulce. Am coborât încet mâna, lunecând pe pântecele ei mătăsos, spre picioare, şi am dat de locul fierbinte, care era pregătit pentru împreunare şi tresălta în aşteptare.

Peste câteva zile Cosmina avea să-mi povestească: „Când ai pus mâna „acolo”, m-am speriat, zicând în gând: Oare cum va fi, că până astăzi n-am ştiut de bărbat?

La început o aşezasem cu capul pe pernă, dar odihnindu-se în căuşul palmei mele drepte. În timpul frământărilor noastre capul şi trupul i-au alunecat mai jos, iar părul foşnind, i s-a împrăştiat pe toată suprafaţa pernei. Trupul ei înfierbântat emana un parfum discret şi plăcut, care m-a făcut să închid ochii şi să-l trag încet pe nări. îi simţeam răsuflarea pe obrazul meu, iar bărbia mi-o gâdilau

buzele ei întredeschise care fremătau la fiecare moment de plăcere.

Cosmina se contopise cu mine şi continuam s-o mângâi ţinând ochii închişi. Când i-am deschis am descoperit, la lumina lunii şi stelelor ce pătrundea în cameră prin perdeaua subţire de la fereastră, că ochii ei mă priveau intens, scăpărători. Ne-am sărutat lung şi ne-am decuplat.

Când trupurile s-au liniştit şi s-au destins, Cosmina s-a ridicat într-un cot, dându-şi la o parte părul care îi acoperea faţa şi a privit spre sfârcurile sânilor ei rotunzi, apoi spre coapse, după care s-a strecurat pe marginea patului şi de acolo a pornit spre baie, nesesizând petele de pe cearşaf.

Rămas singur în pat, am reconstituit pe scurt filmul întregii acţiuni: „În momentul cheie Cosmina a scâncit, pronunţând „Nu!” fără să opună rezistenţă fizică. A fost un moment în care s-au împletit în ea clipele de forţă cu clipele de slăbiciune, după care să relaxat, lăsând ca soarta să hotărască pentru ea”. Totul s-a petrecut ca într-un delir, mai presus de închipuire. În acele momente m-aş fi însurat imediat cu ea, dacă nu m-ar fi oprit „zestrea” mea, care consta în serviciul la stat şi o căsnicie nefericită.

Când plecase Cosmina spre baie o urmărisem cu privirea. Era o fetişcană fermecătoare, de o drăgălăşenie feciorelnică şi gravă, având o piele aurită şi atât de fragedă, deloc fardată şi cu nişte ochi mari, strălucitori şi limpezi. Cu mine era blândă, liniştită şi docilă şi manifesta îndrăzneală numai faţă de alţii. Nu voi uita momentele din întâlnirile noastre anterioare, în care îi vorbeam de dragoste şi atunci obrajii ei căpătau culoarea macului înflorit.

Când a revenit de la baie a urcat în pat, s-a aplecat şi m-a sărutat, apoi s-a întins alături de mine pe pernă, a închis ochii şi a luat poziţia pioasă, îngăduind lumii să se oprească în loc. Sub pleoapele ei ochii pulsau neîncetat, semn că nu dormea, ci îşi rumega gândurile. Nu i-am spus nimic despre sângele cu care pictase cearşaful, deoarece îl

schimbasem cu al nostru de la plajă.

O priveam discret, în tăcere. Simţeam nevoia să justific într-un fel cele întâmplate şi am început:

— Văpaia dragostei ne-a învăluit pe amândoi şi ne-a luat minţile. Totuşi comportarea noastră o consider normală, pentru că dragostea este şi trebuie să rămână pentru om împlinirea supremă şi refuzul lui spiritual.

— Da, dar după ce am aflat şi după cele ce am citit, înclin să cred că dragostea este şi ea trecătoare.

— Mai este ceva, o completez eu: dragostea nu depinde întotdeauna nici de reciprocitate, nici de virtuţile celui spre care se îndreaptă. Totul stă în valenţele propriului nostru suflet şi în capacitatea lui de a vibra intens. De aceea ţi-am spus odată şi îţi repet: orice iubire înseamnă cătuşe morale. Raţiunea, ca facultatea majoră a spiritului are o mare însemnătate până la limita care îi este accesibilă, iar de acolo începe fantezia, acea însuşire a intelectului care a dat naştere de-a lungul vremii tuturor artelor, religiilor, etc. Aşa că, uneori dragostea depăşeşte raţiunea şi ajungem să comitem fapte pe care apoi le regretăm.

— Eu am pornit spre tine cu braţele şi cu inima deschise, de aceea sper că voi găsi în sufletul tău acele însuşiri alese care îi determină pe bărbaţi să iubească pururi aceeaşi femeie. Vreau să ştii că în ceea ce te priveşte, dragostea mea este fără margini şi simt că nu mă mai pot lipsi de tine. În afară de tine, inima mea n-a sărutat niciodată alt bărbat. Te-am sărutat de mii de ori în gând de când te cunosc, deşi până astăzi nu ţi-am spus-o. Mi-e teamă uneori şi mă întreb: „Ce este dragostea? Ce este iubirea? Nu cumva este un fum, o amăgire?”

— Nu trebuie să judeci astfel. Anii fără dragoste au dispărut pentru noi. Să ne bucurăm, să ne iubim şi să ne străduim să păstrăm dragostea noastră.

— Te iubesc! a spus Cosmina cu vocea ridicată, aproape că a strigat. Vreau să ştii asta.

— Şi eu te iubesc! am spus cu glas mai scăzut.

Îmi părea rău, în interiorul meu, că declaraţia din

acele clipe nu exprima tot adevărul, adică o iubeam, dar nu cu focul cu care am iubit-o pe prima mea prietenă din perioada anilor 18 – 19 ai tinereţii mele, când am suportat acele chinuri nesfârşite.

Alături de Cosmina, în pat, mă simţeam alt om, iar pentru ea aveam dragoste, respect şi o căldură deosebită.

Mă durea teribil de mult inima, când mă gândeam că nu simţeam, încă, dragostea fierbinte faţă de femeia care şedea ghemuită la pieptul meu, singura femeie din lume care mă iubea fără nicio reţinere. Degeaba ştiam eu teoria că iubirea cuprinde laolaltă aproape toate sentimentele omeneşti. Această ştiinţă nu-mi mai era de ajuns.

— Acum sunt cu totul a ta, mi-a şoptit ea la ureche.

— Da. Eşti soţia mea şi te iubesc.

— Vai! Ai spus „soţia mea”? Dacă te aude vreun cunoscut?

— Poate să audă oricine, pentru că eu asta simt şi asta spun.

Am coborât din pat şi am mers la baie, după care m-am întors tiptil în pat, gândindu-mă că poate a adormit, deoarece stinsese veioza, camera fiind luminată doar de razele lunii. Cosmina nu dormea. S-a întors spre mine cu tot trupul, s-a ridicat în cot şi a spus cu glas grav:

— Tu eşti singurul bărbat din viaţa mea şi aşa aş dori să rămânem.

Glasul i-a pălit şi s-a lăsat liniştea. Am reluat discuţia despre lume, în general, apoi am ajuns iar la iubirea noastră. Cosmina mă privea drept în ochi, cu o curiozitate intensă de parcă m-ar fi văzut pentru prima dată. Ca şi ea, simţeam că ne regăseam amândoi în aceeaşi stare de spirit, după multă vreme de aşteptare, când, deşi o descoperisem, o priveam numai dinafară. Acum totul era altfel, după ce inevitabilul s-a produs, iar instinctele biruiseră conştientul. Mi-am dat seama că între noi strălucise acea rază blândă, trandafirie, a iubirii care urma să încălzească în chip nevăzut viaţa noastră în doi, încercând s-o absoarbă. Aceea a fost clipa în care iubirea a devenit temeiul vieţii puternice şi tainice pentru noi, iar

manifestările ei vor fi simple şi obişnuite.

De atunci Cosmina a început să privească viaţa cu mai multă limpezime şi înţelepciune, iar soarta şi-o vedea cu un instinct sigur, nădăjduind în sinea ei unirea celor două râuri şi avându-mă pe mine alături, în dubla calitate de îndrumător şi călăuzitor permanent.

Uneori îmi povestea impresiile ei despre viaţă, din care am tras concluzia că era o persoană fără teamă, care nu se lăsa uşor tulburată, continuând să fie la fel de hotărâtă şi naturală ca însăşi viaţa.

...Luna ne privea prin perdeaua subţire de la fereastră, luminându-ne cu razele ei reci trupurile goale care şedeau alăturate pe cearşaful alb.

— Am citit undeva că razele lunii au influenţe asupra dragostei dintre două persoane, spune Cosmina.

— Da, mai cu seamă asupra persoanelor îndrăgostite. Ceea ce se petrece în nopţile cu lună are caracterul irepetabilului şi al unei intensităţi mai presus de fire, al generozităţii şi al exteriorizării dezinteresate. Totul se petrece de la sine şi fără vreun gând ascuns, iar fiecare dăruire este o acceptare care se împleteşte cu tulburările nopţii.

Cosmina mă asculta cu atenţie. Deodată a scos un oftat adânc şi a izbucnit:

— De ce există atâtea piedici în dragoste? Nu cunoşti un descântec, un farmec care să rupă vraja care ne împiedică să fim împreună, care ne desparte şi ne stă împotrivă ca un zid?

Apoi a suspinat atât de firesc, încât nici nu şi-a dat seama că o făcuse. I-am mângâiat trupul gol, umezit de sudoare, simţind că sub palma mea pielea i se înfiora, devenind brobonată ca pielea de găină.

— Te rog să-mi faci loc, ca să merg la baie, apoi să mă îmbrac! îmi spune ea încet.

— Nu este nevoie să te îmbraci, lasă pudoarea la o parte când eşti cu mine! în cameră este foarte cald, iar ţinuta şi comportarea noastră să rămână normale.

Orice tulburare puternică pe care două fiinţe o

trăiesc împreună până la capăt, lasă în urma ei intimitatea dezgolită a epuizării, mai ales atunci când totul este însoţit de tandreţea şi delicateţea sentimentelor.

Cât timp a lipsit Cosmina din încăpere eu am trecut la fereastră şi am privit afară. Luna se înălţase mult deasupra mării şi, în traiectoriei spre înalturi, lăsase o dâră argintie pe suprafaţa liniştită ca oglinda a mării, un fel de drum aurit care ajungea până la malul nisipos.

Când a revenit din baie, s-a lipit cu trupul de spatele meu şi îi simţeam pe umăr respiraţia caldă.

— Afară este o privelişte minunată! îmi şopteşte ea, privind acea profundă, dar limitată, bucată de lume cu luna argintie şi rece plimbându-se pe cerul spuzit de stele, atât cât se putea vedea prin dreptunghiul ferestrei.

— Aici sunt toate: marea, cerul, pământul şi noi doi! spun eu, strângând-o în braţe.

— Da, încuviinţează Cosmina, doi muritori care se agaţă de viaţă împreună.

Am îndepărtat-o de mine câţiva centimetri ca s-o văd mai bine în lumina venită de la lună. Era de o frumuseţe irezistibilă, cu trupul ei gol, zvelt, frumos clădit, pe care-l încadrau de minune umbrele din încăpere. Am sărutat-o, apoi am ridicat-o pe braţe şi am depus-o pe pat, ţinând-o strâns de talia ei suplă. Acolo am continuat să ne mângâiem şi să ne sărutăm, până când ne-am înfierbântat din nou şi iar am ajuns în paradis.

— Cred că nu te-am dezamăgit?! a spus ea când totul s-a terminat. Te-am ascultat şi ţi-am îndeplinit dorinţa, mi-a şoptit, din nou, la ureche.

— Da, ai făcut totul foarte bine, i-am confirmat eu.

— Dar acum nu eşti de părere să ne oprim aici?

— Dacă am proceda astfel, ar însemna să ni se răpească dintr-odată toate capacităţile de a gândi şi de a acţiona, deoarece sufletele noastre sunt făcute pentru ceea ce se repetă şi nu pentru ceea ce iese din obişnuinţă. Cred că nu este cazul să renunţăm tocmai la actul care ne contopeşte şi ne încarcă de fericire.

— Eu sunt atât de fericită cu tine, încât nici măcar nu

mai ştiu unde mă aflu! Mă simt aşa… scufundată în izvorul iubirii întocmai ca în apa mării, de unde nu mai aud şi nu mai văd nimic.

— Mă bucur pentru tine. Se spune că pentru zei un Mileniu are durata unei clipiri a ochiului. Cred că merită să trăim şi noi acea clipire valoroasă.

O vreme am continuat să discutăm cu ochii închişi, apoi am tăcut amândoi. Crezând că am adormit, Cosmina s-a ridicat într-un cot şi şi-a apropiat faţa de a mea.

— Ce faci, dormi? Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi!

— Ai dreptate! Aceasta este o poruncă sfântă, nobil – pasionată, generoasă şi plină de o mare bucurie, i-am spus. Mă bucur că şi tu ai constatat faptul că eu sunt cel mai aproape de tine.

— Eşti de multă vreme omul cel mai aproape de mine. De azi înainte trebuie să mi te laşi în seamă fără să ai vreo grijă şi abia după aceea vei afla întregul adevăr…

N-am mai auzit şi cuvinte din frază, pe care aproape le şoptise şi n-am putut să le desluşesc. Poate a dorit şi ea să nu le aud, deoarece limbajul iubirii rămâne aproape întotdeauna secret, continuând să fie nedesluşit, la fel ca o îmbrăţişare.

— Draga mea, oamenii nu se iubesc între ei numai pentru părerile lor, ci şi pentru că sufletele lor se apropie.

— Ţie nu ţi s-a întâmplat până acum să iubeşti pe cineva mai presus de orice şi să te dispreţuieşti din această cauză?

— Nu ştiu ce ai în vedere, dar motivul de a te dispreţul se află numai în celălalt, în cazul că nu te iubeşte şi prin aceasta te decepţionează.

— Ai dreptate! recunoaşte ea. Dragostea nu depinde de ceea ce faci şi ce spui, ci, mai degrabă de ceea ce simţi cu adevărat.

— Iubirea trebuie să fie sacră. Fiind unul dintre cele mai intense sentimente şi cele mai bine definite, acea categorie de trăiri lăuntrice total deosebite de celelalte simţiri ale omului, iubirea se detaşează ca un sentiment în

raport cu cel atât de riguros al cunoaşterii. Este un sentiment complex, mult diferit de eros, sexualitate şi libido, iar oamenii îl simt aproape totdeauna şi fizic, prin trăirea unei emoţii.

Iubirea este diferită atunci când este vorba de un prieten, faţă de iubirea pentru sexul opus, pentru un animal sau pentru un obiect la care ţii, etc.

— Sunt de acord cu tine. dar iubirea dintre oameni – vorbesc de iubirea adevărată – presupune un sentiment foarte puternic.

— Şi, cu toate acestea, în majoritatea cazurilor, instinctele sunt cele cărora lumea le datorează frumuseţea şi progresul ei, ca şi perpetuarea speciei.

— Ca şi nelinişstea ei, a lumii, adaugă Cosmina.

— Da, da, aşa este! aprob eu. Dar pentru mulţi oameni este greu de acceptat această idee că omul ar datora progresul social tocmai acestui instinct care reprezintă treapta sa animalică.

— Spune-mi, te rog, de ce oamenii se iubesc pe ei înşişi mai presus decât pe ceilalţi?

— Din instinct, care este un mecanism de autoapărare. De aici s-a născut şi ideea că fiecare om are o părere bună despre propria lui persoană. Poate se întâmplă astfel şi datorită faptului că fiecare om se cunoaşte mai puţin decât tot ce se află în jurul lui şi instinctul îl determină să se iubească mai mult.

— Dar Dumnezeu spune să-ţi iubeşti aproapele ca pe tine însuţi.

— Aşa este. Dar aceasta presupune să-l iubeşti chiar dacă nu-l cunoşti, deci fără amestecul raţiunii şi al inteligenţei. Cel pe care îl iubeşti, fie el om, obiect sau animal, atunci când este iubit devine frumos.

— Vrei să spui că iubirea îl face pe om mai frumos?

— Întocmai. Mai ales când este vorba de fiinţa omenească despre care nu trebuie să avem altă cunoaştere, trebuie doar să ne dăm seama că acea fiinţă ne face rodnice propriile noastre gânduri.

— Tu cum mă vezi pe mine? mă întreabă Cosmina,

râzând cu glasul ei de clopoţel.

— Te văd exact aşa cum am nevoie să fii. Prin comportarea ta faţă de mine mă ajuţi să te văd aşa cum eşti, dar aşa cum am eu nevoie să fii.

— Dar şi sentimentele se schimbă, nu-i aşa?

— În multe situaţii. Aşa cum există şi sentimente care rezistă, se păstrează, se ţin pe loc. Cum se poate menţine cineva pe treapta de sus a fericirii – presupunând că a putut ajunge acolo? Aceasta a fost şi rămâne o problemă destul de serioasă, care ar trebui să preocupe pe oricine.

Sentimentele pot dăinui multă vreme. Ele nu ajung perisabile cu condiţia să fie permanent întreţinute de cei doi parteneri. Aici se potriveşte zicala populară: „ochii care nu se văd se uită”.

De asemenea certurile şi ambiţiile care se manifestă în interiorul cuplului duc la destrămarea dragostei. Se ştie că sentimentele oamenilor se exprimă prin intermediul simţurilor şi prin limbă. Spui partenerului „te iubesc” numai când simţi acest fapt, deoarece acest sentiment este lăuntric, s-a format în interiorul nostru, dar este influenţat şi din exterior.

Sentimentele oamenilor sunt fluide, aflate într-o permanentă mişcare şi transformare. Poate tocmai de aceea ele nu pot fi disecate şi studiate pentru a afla care este misterul pe care îl portă.

— Eu cred că omul care iubeşte cu patimă dăruieşte celuilalt totul, nu ţine nimic pentru el – intervine Cosmina.

— Depinde de consistenţă şi durata acelui sentiment, precum şi de seriozitatea celor doi parteneri. Nu crezi că ar fi cazul să punem capăt acestor discreţii despre teoria iubirii şi mai bine să ne bucurăm de partea practică? am insistat eu.

Cosmina nu mi-a răspuns, dar m-a cuprins în braţe şi şi-a pus capul pe umărul meu. Ne-am mângâiat pe tot trupul, ne-am sărutat pătimaş, cercetându-ne reciproc trupurile goale luminate de razele lunii care ne privea dintr-o parte, apoi am făcut dragostea până târziu, în noapte.

După ce am făcut fiecare vizita la baie, ne-am întors în pat. Cosmina s-a cuibărit pe pernă, lângă mine, cu faţa în scobitura umărului meu, iar eu i-am pus palma căuş sub cap pentru a o sprijini, aşa cum procedează mama cu un copil agitat şi, după câteva minute, i-am auzit respiraţia regulată. Adormise. Cosmina era frumoasă, bagatelizând eleganţa altor fete şi femei pe care le întâlnisem în acele zile pe plajă sau pe faleză.

Voiam s-o las singură în pat, dar m-am temut să n-o trezesc când urma să scot mâna se sub capul ei. Privind pe celălalt pat, l-am văzut ocupat cu obiectele noastre de îmbrăcăminte pe care trebuia să le aşez în altă parte şi am renunţat.

M-am mai gândit o vreme, apoi am adormit şi nu mai ştiu nimic. Dimineaţa m-au trezit razele calde ale unui soare blând care-mi mângâi faţa. Cosmina dormea în aceeaşi poziţie. Era prima dată când mă trezeam din somn şi ea era în pat, alături de mine. A deschis ochii, mi-a zâmbit şi mi-a mângâiat pieptul cu mâna. Era fericită ca şi mine. Amândoi eram bucuroşi, amintindu-ne de bucuriile din timpul nopţii şi că nu muriserăm în extaz.

— Bună dimineaţa, doamna mea! am spus, mângâindu-i obrazul catifelat.

— Bună dimineaţa, omul meu drag! Te iubesc mult, mult de tot! a adăugat ea printre dulci şi tandre sărutări care au urmat.

— Şi eu te iubesc! i-am răspuns, trecându-mi palma peste obrazul ei care mai dogorea şi acum.

— De ce îmi spui atât de rar? îmi face bine s-o aud mai des.

— Acest sentiment scump este mai bine să fie spus mai rar pentru a nu-l bagateliza. Este bine să-l simţi mai des.

— Sunt atât de fericită, Titus! Acum sunt a ta şi eşti al meu.

Mi-a surâs, apoi a ridicat ambele perne pe spătarul patului şi s-a rezemat de ele, întinzând mâinile spre mine:

— Vino şi tu aici, sus, lângă mine!

M-am ridicat şi m-am rezemat de perne alături de ea. Cosmina era fericită şi frumoasă la fel ca în ajun. Cele câteva ore de somn îi şterseseră oboseala de pe faţă, nu şi cearcănele de sub ochi. Ora fatală fusese depăşită, iar acum se simţea femeie în toată puterea cuvântului. Privind la lumina de afară şi-a amintit de nebuniile noastre din timpul nopţii şi a surâs ruşinată, privind în podea. Erau fapte pe care nu le făcuse până atunci şi era încurcată. A clătinat din cap şi şi-a continuat gândul cu voce tare: „Trebuia să se întâmple şi asta odată”. Nu mai era fetiţa zglobie şi novice.

S-a ridicat din pat şi şi-a căutat halatul de casă pe care l-a pus alene pe umeri, în timp ce îşi cerceta în grabă trupul obosit de experienţa unei nopţi de dragoste. Era voioasă şi zglobie, veselă ca într-o zi de sărbătoare. Rămăsesem în aceeaşi poziţie, rezemat de perne şi o priveam cum intra în baie. Când a revenit în încăpere avea faţa luminată de un zâmbet larg.

— Îmi vine să strig de bucurie, dar îmi e teamă că voi fi auzită de vecini, spune ea.

— Ce vrei să strigi?

— Sunt femeie! Sunt îndrăgostită de un om bun! Vreau să trăiesc! Ceasurile petrecute împreună cu tine în noaptea care abia a trecut au fost doar o introducere pătimaşă a voluptăţii.

— Bravo! Aşa te vreau! am spus eu, bătând din palme.

Prin ţesătura fină a halatului îi ghiceam silueta trupului urmărindu-i curbura coapselor şi şoldurilor încă feciorelnice, precum şi linia dreaptă a pântecului, într-o admirabilă armonie cu unduirea zveltă a spatelui, apoi sânii încordaţi a căror linie se pierdea într-un arc de cerc spre gâtul ei ca de lebădă, tot ansamblul având o formă sculpturală.

Ochii săi de culoarea castanei coapte prinseseră să se înflăcăreze, iar nările străvezii, cu formele lor delicate, fremătau uşor. Râdea într-o cadenţă sinceră, iar dinţii ei completau acel râs zglobiu şi, totuşi, reţinut.

„În felul ei este unică”, îmi ziceam în gând, continuând s-o studiez. Desigur, este dreptul fiecăruia dintre noi să creadă şi chiar să spună: „sunt unic şi inimitabil”. Numai gemenii s-ar putea să aibă unele probleme în acest sens, dar şi ei le-ar putea rezolva dacă se străduie să găsească soluţia problemei.

În dragoste lucrurile se pot petrece asemănător. Fiecare bărbat are dreptul să iubească o singură femeie tocmai pentru faptul că ea este unică, inimitabilă şi de neînlocuit.

Dar ce va face cel căruia nu-i este împărtăşită iubirea? Suferă. În suferinţă el poate fi comparat cu omul care se aventurează într-o expediţie de cercetare în ţinuturile îngheţate, suportând condiţiile vitrege şi unde poate muri de foame sau de frig, degerat de gerurile năprasnice, trosnitoare sau de ceţurile albe ca zăpada sub jocul viu al „Aurorei Boreală” şi a altor străluciri polare. Adesea cercetătorul plecat să exploreze Oceanul îngheţat Arctic mai poate spera că se va întoarce acasă sănătos, aureolat de o nouă glorie şi îmbogăţit cu o nouă pradă ştiinţifică, dar îndrăgostitul? El va suporta toată viaţa suferinţa pricinuită de o dragoste neîmplinită.

Cosmina a venit lângă mine şi, după ce m-a sărutată de câteva ori cu zgomot, a trecut la oglindă unde a început să-şi pieptene părul. Avea un păr bogat, lung şi arămiu, care îi cădea în falduri peste umeri şi pe spate, întocmai ca o cunună. Trecând prin păr, pieptănul îl făcea să scoată un sunet deosebit care semăna cu cel al grâului legănat de vânt în perioada de maturitate, înainte de a fi secerat.

Îi vedeam în oglindă faţa ovală, albă-rozie şi trupul împlinit în dreptul sânilor şi subţire în talie, acolo unde linia i se frângea sub piept; şoldurile ei uşor rotunjite şi mobile se sprijineau pe nişte picioare lungi de forma sticlei de lampă. Aşa cum era Cosmina îmi plăcea mult.

Ce să fac? Puritatea este la fel de vindicativă şi despotică în egală măsură prin intoleranţa sa ca şi viciul, dar atunci când ea se pierde devine mai groaznică şi mai păgubitoare ca orice catastrofa.

M-a surprins că o privesc şi mi-a zâmbit cu chipul ei de şcolăriţă candidă, dar fără lacrimi.

— Îmi placi mult! îi spun eu. Să fii mereu ordonată! Dezordinea exterioară exprimă fidel dezordinea lăuntrică.

— Aşa şi fac. Ştii ceva? îmi este o foame de lup.

— Merg şi eu să mă spăl, apoi mergem să mâncăm, am spus, în timp ce mă îndreptam spre toaletă.

Când am revenit în încăpere, Cosmina dispăruse. Am găsit-o în balcon, privind înspre largul mării. În depărtare apa mării avea culoarea albastră, cu reflexe verzui, iar valurile ei unduiau lin spre mal unde se prelingeau peste nisipul fin.

Pe plajă începuse forfota. Deşi nu era lume multă, se auzeau strigătele copiilor care ţâşneau spre bolta de un albastru imaculat al cerului. De pe şinele lui liliputane, „Trenuleţul vacanţei” claxona intermitent, chemându-i pe prichindei la o plimbare prin satul de vacanţă, trecând pe la Delfinariu şi retur în staţiunea Mamaia.

Aplecată peste balustradă, Cosmina trăgea puternic în piept aerul răcoros al dimineţii. M-a privit duios şi cu un aer împăcat a spus:

— Cred că aici ne vom simţi bine împreună. Este locul potrivit pentru o adevărată şi binemeritată vacanţă. Briza mării este ca o mângâiere şi trece prin aerul curat şi străveziu purtând pe aripile ei miros de iod şi alge marine. Sunt atât de fericită aici, cu tine!

— Hai la masă!

— Te rog să mă aştepţi câteva minute până spăl cearşaful pe care l-am pătat, din neatenţie. L-am pus la muiat ceva mai devreme şi îl spăl repede.

De la cantina-restaurant ne-am întors în cameră, ne-am pus pe noi costumele de baie şi am pornit spre locul de plajă, având în mână numai sacoşa în care aveam cearşaful, o carte şi portofelul.

Am lăsat-o să meargă în faţa mea. Cosmina păşea pe nisip de parcă plutea. Era suplă ca un crin regal cu lujerul înalt şi drept, inspirând profund aerul dimineţii. Zâmbea cerului şi mării, întorcând mereu privirile când într-o

parte, când în alta, cu ochii ei vioi care scăpărau printre genele lungi şi arcuite. Păşea voioasă, cu mersul ei controlat, ca al unei balerine, care îi permitea să-şi mişte discret şoldurile din talie şi să-şi împingă decent bustul înainte şi să-şi menţină braţele îndoite ca într-o plutire de vis. Mersul ei avea un erotism încântător, iar în acele clipe o asemănăm cu o curtezană din vechea Eladă. Acesta era privilegiul ei, nu-i semăna nicio femeie în acest sens, nic măcar Silvia, sora ei, care era o femeie aproape la fel de frumoasă, având o personalitate puternică, distincţie, spiritualitate şi o nobleţe sufletească rar întâlnite la semenele ei.

Cu faţa ei ovală, încadrată de părul bogat de culoarea bronzului patinat, moale şi mătăsos, cu o linie splendidă a gâtului şi sânilor, rotunjimi armonioase, Cosmina se detaşa ca o apariţie fermecătoare, ca o viziune de basm, iar ce era mai evident la ea, era conştientă de acea frumuseţe pe care o purta cu demnitate.

Era prima zi în care încetase să se mai simtă ca o fetişcană. Considerându-se femeie în toată firea, se străduia să-şi ia în serios rolul de soţie şi amantă, care i se potriveau. La ea firea şi mintea erau lucruri autentice. La ele se adăugau ochii căprui, umezi şi scânteietori în acelaşi timp, nările fremătătoare, buzele cărnoase şi pielea trandafirie, care-i dădeau un farmec deosebit, determinându-i pe bărbaţi să întoarcă după ea privirile. Uneori, aceste calităţi erau imprevizibile şi cu toane, făcând-o visătoare.

Cosmina avea şi momente când semăna cu interiorul colorat al unei scoici de stridie de pe mările Sudului. Atunci era caldă, gingaşă şi exotică şi găseai în ea forţă, frumuseţe, senzualitate şi o aleasă cochetărie, având pe buze o expresie victorioasă care te captiva.

Ne-am căutat un loc şi ne-am întins cearşaful pe nisip, apoi ne-am aşezat amândoi pe burtă, privindu-ne vecinii. După o vreme, Cosmina s-a apropiat de mine şi mi-a sărutat umărul, şoptindu-mi la ureche:

— Ce bun şi afectuos eşti tu! De aceea te iubesc.

— Poate arăt aşa pentru că astăzi sunt fericit. Omul îşi arată caninii numai atunci când este nemulţumit şi suferă.

— Şi te mai iubesc pentru că eşti profund moral, uman, şi foarte instruit. Tu ştii să răspunzi, aproape instantaneu, la întrebări privind orice domeniu al vieţii.

— Cu „moralul” n-ai prea nimerit-o.

— Ei, legătura noastră este o excepţie şi poate fi considerată ca fiind morală pentru că nu facem rău nimănui, a spus ea râzând de cuvântul „moral”.

— Râzi, dar să nu râzi de mine! i-am spus. Altfel poţi râde oricât de mult deoarece râsul este un mijloc de terapie intensivă care te descarcă de angoase şi are efectul asemănător cu cel al tranchilizantelor.

— Dar tu ştii ceva? Mă simt atât de bine, încât îmi vine să mă ridic şi să dansez aşa… cu frenezia muzicii africane, în care predomină dansurile tribale.

— Dacă avem noroc, sâmbătă mergem la un bal. Pe aici joia au loc nişte „reuniuni tovărăşeşti”, iar sâmbăta baluri sau „ceaiuri dansante”, cum li se mai spune. Cândva ştiam şi localurile unde se desfăşurau acestea.

— Tare aş vrea să merg şi să dansez cu tine. Când dansez mă simt în elementul meu, uit de toate şi folosesc prilejul să-mi consum energia în mod util.

— Eşti tânără ca o floare. Poate numai acesta este motivul pentru care ai atâta nevoie de distracţie şi de iubire. Se spune că o floare delicată are nevoie de un grădinar priceput. Nu ştiu dacă tocmai eu îndeplinesc condiţiile să fiu grădinarul care să te poată ocroti cu grija şi sensibilitatea necesare.

Am tăcut amândoi. Cosmina privea în largul mării, având sprâncenele ridicate, în timp ce clipea repede din ochi, semn că se gândea la ceva cu o intensitate maximă. Am întrebat-o ceva cu scopul de a scoate din muţenie, dar mi-a răspuns cu oarecare întârziere şi în vocea ei am simţit că este stăpânită de o tulburare stranie. Eram sigur că s-a petrecut ceva cu ea, fără să-i văd chipul. I-am simţit obrazul lipit de umărul meu, arzând, de parcă ar fi fost

dogorit de o plită încinsă, iar când privirile noastre s-au întâlnit, ochii îi străluceau plini de sclipirea acelui foc nevăzut. Pe chipul ei şi în tot ce făcea i se citea iubirea. Cosmina iubea intens, iar în mişcările ei desluşeam o somnolenţă luminoasă pe care razele de soare o dădeau trupului, iar dragostea sufletului. Părea extaziată, atât de calmă devenise şi toată fiinţa ei râdea lung, ca o creangă înmugurită de cais, care abia aştepta să înflorească.

Sub arşiţa soarelui aţipiseră şi simţurile noastre, dar mintea lucra, în subconştient amintirile se succedau aprinzându-se pe rând, aidoma stelelor după apusul soarelui.

Cosmina şi-a apropiat gura de urechea mea şi a şoptit:

— Fiecare om ar trebui să dăruiască, fără să ia înapoi.

— Ce să dăruiască?

— Dragostea. Dacă o împărţi cu omul drag ea nu se împuţinează niciodată. Dar acest fapt cred că nu este posibil atunci când considerăm că dragostea este o comoară pe care egoismul din noi ne îndeamnă s-o păstrăm intactă.

Spunând acestea, Cosmina mă sfredelea cu privirea, iar uitătura ei avea o patimă care-mi provoca un fior puternic.

— Desigur, draga mea. Atunci cei doi se iubesc, dragostea lor sporeşte, iar în jocul iubirii trupurilor se acumulează mari emoţii care produc deliciile îndrăgostiţilor, căpătând puterea apăsătoare a unei forţe a naturii.

— Hai în apă, că dacă mai stau aici simt că iau foc!

— Mai aşteptă puţin până se întorc vecinii ca să le lăsăm în grijă hainele!

— Mă duc singură, că nu mai rezist, a spus ea, ridicându-se de pe cearşaf.

— Să nu te îndepărtezi prea mult de mai! îţi mai aminteşti textul: „fecioara de pe ţărm este neajutorată în lupta cu sirena când îşi dispută acelaşi iubit…”? Deci, ai

grijă, pentru că altfel, dacă fecioara se încumetă să se avânte în larg, este o victimă predestinată, care este adusă la mal moartă! am adăugat eu, râzând.

— Voi ţine seama se sfatul tău, mi-a răspuns ea zâmbind, apoi s-a îndreptat spre apă, legându-şi părul la spate.

Priveam în urma ei, fixându-i linia trupului zvelt care se mlădia ca o liană şi sânii care săltau, proiectându-se cu îndrăzneală prin sutienul decoltat, apoi şoldurile ei frumos arcuite, gâtul lung pielea catifelată pe care razele darnice ale soarelui o colorase în roz, părul arămiu care-i acoperea umerii şi spatele ca o cunună şi picioarele lungi care imitau forma sticlei de lampă numărul unsprezece. Cosmina era aproape perfectă.

După ce a ajuns în apă, lângă mine şi-au făcut apariţia şi vecinii de cearşaf.

— Aş vrea să vă rog să vă uitaţi şi la hainele noastre! am spus eu, adresându-mă domnului.

— Desigur. Nu vă faceţi griji cât suntem noi aici!

Am pornit şi eu spre apă, în urma Cosminei, urmărindu-i mişcările de la o oarecare distanţă. Aceasta s-a aruncat în apă, înălţând în jurul ei o dantele înspumată formată din stropii luminaţi de razele soarelui.

Aşa cum înota în undele albastre, mi se părea că este aidoma unei zeităţi care, după ce a rătăcit pe pământ mai multă vreme, se întoarce în împărăţia marii, acolo unde este pe deplin stăpână peste apă şi peste toate vietăţile din adâncuri.

Am pornit şi eu înot în urma ei, ajungând-o în câteva minute. Când m-a observat, s-a apropiat de mine, mi-a încolăcit grumazul cu braţele şi m-a sărutat.

— Bine ai făcut că ai venit după mine în apă. Hai să ne bălăcim! a insistat ea, după ce ne-am odihnit câteva minute, timp în care s-au echilibrat pulsul şi respiraţia.

Ne-am jucat în apă, băgând-o de câteva ori la fundul cu nisip moale şi curat, apoi ne-am îndreptat spre plajă.

La ieşirea din apă am luat-o pe braţe şi am depus-o pe cearşaf ca pe un dar preţios pe care mi-l oferiseră apele

mării, cu toate protestele ei, amestecate cu rafalele de râs vesel şi sacadat.

După câteva minute, Cosmina s-a aplecat la urechea mea şi mi-a şoptit repede, amestecând cuvintele:

— Hai să mergem la hotel! Mă cam strânge pielea.

— Mergem după ce ne mai uscăm, am fost eu de acord.

— De ce are soarele un efect atât de distrugător asupra pielii? mă întreabă ea, privind spatele unui bărbat care avea numai răni pe umeri şi pe braţe.

— Există o întreagă teorie, mai mult sau mai puţin ştiinţifică. Cert este că omul din faţa noastră a stat prea mult la soare, dorind să se bronzeze cât mai repede. Nu a avut răbdare să se expună treptat, în fiecare zi, iar soarele torid dintre orele 1100—00 are tăria focului.

— Se vede că i-a ars pielea până în straturile profunde.

— Aşa este. Pielea omului este dispusă pe trup în trei straturi: epiderma, derma şi ţesutul adipos. La suprafaţa se găseşte stratul epidermic gros de 1 – 4 mm. care este granules, cărnos şi foarte rezistent la agenţii externi. Deşi nu toată lumea ştie, acest strat este format din vreo treizeci de rânduri de celule moarte, aşezate unele peste altele, dar la suprafaţă, peste aceste rânduri, stau melanitele, acel strat viu de celule care protejează trupul de efectele dăunătoare ale razelor ultraviolete emanate din soare. Prin acest strat de melanite trec terminaţiile nervoase, orificiile glandelor sebacee şi sudoripare, precum şi firele de păr.

Sub epiderm se află dermul, un strat ceva mai gros format dintr-un ţesut conjunctiv şi elastic, străbătut de vase de sânge, precum şi glandele pe care le-am amintit mai înainte. În profunzime, sub derm, se află hipodermul, un ţesut adipos, compus din grăsimi, sânge şi colagen.

— Atunci cum se bronzează pielea?

— Culoarea pielii este determinată de cantitatea de melanină care, în contact cu razele solare fac pielea maronie. Toamna şi iama celulele melaninei mor, iar pielea

revine la culoarea ei palidă.

— Dar care este rolul unguentelor de plajă?

— Unguentele protejează pielea împotriva agresiunii razelor ultraviolete, iar unele grăbesc formarea bronzului.

— M-ai convins. De unde ştii tu toate aceste detalii?

— Le-am citit, mai demult, într-o publicaţie de sănătate. Iar acum hai să mergem la hotel! Ne uscăm pe drum.

Ajunşi în camera de hotel, ne-am scos costumele de baie, pe care Cosmina le-a întins pe o sârmă din balcon ca să se usuce, apoi am făcut duş şi ne-am aşezat pe pat. După mai multe mângâieri şi sărutări a coborât din pat, a răsucit cheia în uşă şi a spus dezinvolt:

— Te vreau! şi a urcat lângă mine, râzând cu poftă.

— Şi eu te vreau! Până la masa de prânz mai sunt două ore, aşa că avem suficient timp să zburăm şi în cosmos.

Am făcut dragoste până aproape de ora mesei, apoi ne-am spălat şi ne-am îmbrăcat decent pentru a merge la masă.

Când am intrat în cantina-restaurant, turiştii aflaţi la mese au întors capul în direcţia noastră. Cosmina a roşit şi mi-a şoptit la ureche:

— Privirile lor parcă ar spune: „Ştim că n-aţi fost cuminţi!”

— Ţi se pare ţie. Ne privesc curioşi pentru că suntem îmbrăcaţi. Nu vezi că mai toţi au venit în slip, ca la malul mării? Şi apoi, când intri în sala de mese, venind de pe plajă, toată lumea este flămândă şi se gândeşte la mâncare, nu la ce îţi închipui tu, chiar dacă în cazul nostru este adevărat.

Ne-am căutat loc la masă şi am aşteptat să fim serviţi. Când a venit ospătară, am rugat-o să ne aducă şi două sticle de bere, pe care le-am consumat acolo, la masă.

De la cantină ne-am întors în cameră.

— Ce zici, Cosmina, ne întoarcem pe plajă?

— Hai să ne odihnim o oră, că m-a cam moleşit

berea! Doar tu ai spus că între orele 11 – 15°° soarele este periculos pentru plajă. Mergem mai pe seară.

Am acceptat, tacit, atât cererea, cât şi motivaţia ei. Ne-am dezbrăcat şi ne-am întins pe pat. Cosmina s-a cuibărit lângă mine, ţinându-şi capul pe umărul meu şi mă privea tandru de jos în sus.

— Aici mă simt atât de bine, Titus! Totul este frumos: apă, soare, aer curat, cerul senin, marea albastră şi tu, de care nu m-aş mai despărţi niciodată.

Nu i-am răspuns, deşi îi aprobam într-un totul părerea. Fiind obosită, a adormit în câteva minute, cu o mină luminoasă de fericire pe chip, păstrând şi în somn seninul unui zâmbet, care se însoţeşte aproape întotdeauna cu somnul liniştit şi fără griji al pruncilor.

Eu am rămas mai multă vreme treaz şi meditam: „Dragostea este deopotrivă bucurie şi suferinţă. Poate de aceea nimic din câte există pe această lume nu aduce mai importante schimbări în viaţa oamenilor, cum reuşeşte să aducă dragostea. Ea este în stare să te facă mai înţelept, mai curajos şi te poate aduce în stare să rişti orice, chiar şi sufletul”.

Am privit-o cum dormea, continuând să-i studiez chipul, până când am adormit şi eu.

Când ne-am trezit din somn şi am privit pe fereastră, soarele cobora spre asfinţit.

— Cât este ceasul? mă întreabă Cosmina.

— Aproape cinci, îi răspund, după ce consult ceasul de pe noptiera de la capul patului.

— Nu eşti de acord să rămânem în cameră până la masa de seară? propune ea.

— Da. Să mergem la masă pe la ora şapte, apoi să facem o plimbare pe faleză, după care să ne aşezăm undeva, aproape de malul mării, de unde să privim înserarea. Ai să vezi cât de frumos se aşterne înserarea, apoi noapte, la malul mării!

Am urmat întocmai planul stabilit. Când am ieşit de la masă, am pornit pe faleză şi am urmărit o vreme grupurile de turişti care părăseau nisipul plajei, târând

după ei saltelele pneumatice, colaci de salvare, sacoşe pline cu obiecte personale şi jucării de tot felul, majoritatea din material plastic. Unii îşi cărau în braţe copiii obosiţi, aproape adormiţi, iar alţii îi târau de mână pe puştii arşi de soare, cu lacrimi în ochi, trăgând îndărătnic să se întoarcă în apa caldă de lângă mal.

Când s-a înserat şi plaja a rămas aproape pustie, noi doi am traversat zona nisipoasă, ajungând la o bărcuţă care era folosită ziua ca recuzită pentru a se fotografia turiştii şi fusese trasă pe nisip, la depărtare de câţiva metri de apa mării.

Ne-am aşezat pe copastia (marginea) ei, unul lângă celălalt şi am privit întinderea de apă peste care trecea lin briza de seară, care-i încreţea suprafaţa, făcând să alerge dinspre larg spre ţărm valuri mici cu crestele albite de spumă. În apropierea plajei, câţiva pescăruşi ţipau de zor, plonjând din când în când în apă, ca nişte săgeţi, după care ieşeau la suprafaţa apei, unde pluteau o vreme şi iar îşi luau zborul, sporind vacarmul. Alţi pescăruşi cu penajul alb-strălucitor patrulau pe nisipul plajei cu pas măsurat, cercetând şi ciugulind resturile de alimente abandonate la plecare de turiştii neglijenţi.

Peste mare şi peste uscat s-a lăsat înserarea şi treptat, umbrele nopţii s-au aşternut peste tot înjur.

Cerul s-a umplut şi el de stele, de parcă cineva ar fi desfăşurat, cu grijă, un covor fermecat. La scurtă vreme, din adâncurile mării s-a ridicat pe cer o lună imensă, roşie şi rotundă, scăldând încet, dar sigur, întunericul nopţii într-o lumină blândă, aruncată peste mare ca un cearşaf mare şi strălucitor.

De departe auzeam respiraţia adâncă a mării, ridicându-se şi coborând cu obişnuita ei mişcare de noapte, iar briza, care se pornise din larg odată cu înserarea, aducea spre ţărm miros de iod, peşte şi alge, care ajungea până la noi odată cu murmurul mării.

În partea dinspre nord, la câţiva kilometri distanţă se vedeau luminile înfăşurate, ici şi colo în aburi, de la Rafinăria „Petromidia Năvodari”.

Priveam şi tăceam amândoi, vrăjiţi de splendoarea naturii şi de pacea care plutea deasupra apei şi pământului. Acea pace aproape divină ne cuprindea sufletele şi se aşeza pe ele întocmai ca rouă pe plante, umezindu-le şi răcorindu-le totodată. Ne-a prins ora unsprezece din noapte privind marea şi cerul de pe acea bărcuţă, în răcoarea binefăcătoare a nopţii.

— Brr! a exclamat Cosmina. M-a luat frigul.

— Hai să mergem la hotel! i-am propus eu. Vor mai fi şi alte seri în care o vom mai privi de aici, de pa mal.

Ne-am întors în cameră unde era cald. Ne-am dezbrăcat repede, de această dată fără jena din prima seară şi ne-am întins în pat. Razele lunii care traversau cu uşurinţă perdeaua subţire de la fereastră, luminând patul alb şi trupurile noastre goale, înroşite de expunerea la soare. Am pufnit în râs amândoi, apoi ea s-a lipit în totul de mine, punându-mi palma peste ochi. Am început ritualul iubirii, cu sărutări şi mângâieri, care devenise cava obişnuit de câte ori ne aflam amândoi în pat, care ne-a purtat pe aripile plăcerii, până când am ajuns amândoi în „paradis”.

După ce am vizitat baia, pe rând, ne-am pregătit de culcare. Cosmina a adormit repede, lăsându-mă pe mine pradă gândurilor. Am trecut în revistă faptele de peste zi şi am tras concluzia că amândoi reuşiserăm, în câteva zile, să adăugăm pasiuni şi un sentiment de căldură, naturaleţe, familiaritate şi multă dragoste.

Cosmina dormea cu mâna pe pieptul meu gol şi cu capul pe pernă. Mă bucuram pentru ea că se simte bine şi radia de fericire; un flux de speranţă îi năpădise făptura, înecându-i sufletul, în timp ce spiritul ei parcă îşi luase zborul spre înălţimi ca un balon căruia îi fusese tăiată funia care îl ţinea ancorat la sol şi pornise în sus, pierzându-se în tăriile cerului.

Prima dată când i-am spus că o iubesc nu m-a crezut, cerându-mi să repet fraza. Pe atunci mă credea ancorat în trecutul meu, părându-i inaccesibil. Mai târziu, însă, când a descoperit iubirea în ochii mei, acea realitate a avut

darul s-o facă fericită şi, de atunci, a nutrit mereu speranţa că va veni o zi când ne vom căsători amândoi. Constatasem în multe împrejurări că se simţea fericită ştiindu-se iubită, iar iubirea mea pentru ea o îmbăia într-un fluid cald, care o făcea să fie impermeabilă la altceva. Nu-i venea să creadă că este posibilă atâta fericire. I se părea adesea că preaplinul iubirii ei zboară spre ceruri şi o auzeam spunând: „Oare nu visez? Eşti cu mine aici sau mi se pare?”

La un moment dat Cosmina s-a mişcat uşor şi s-a întors cu spatele la mine. Mi-am lipit pieptul de spatele ei şi am adormit.

Dimineaţa m-am trezit la revărsatul zorilor. Mâna mea se odihnea pe sânul ei într-un gest tandru şi posesiv. M-am ridicat într-un cot şi m-am aplecat asupra ei, simţindu-i aerul cald şi delicat, ca de trandafir, al respiraţiei şi al trupului ei. Cu faţa în sus şi capul încadrat de părul ei lung şi mătăsos căzut pe pernă în valuri, Cosmina semăna cu un copil care îşi făcea somnul inocent. M-am strecurat din pat fără zgomot, m-am îmbrăcat şi am ieşit din cameră, având grijă s-o învelesc cu un cearşaf. Mi-am privit ceasul. Era 5.45.

Am ajuns repede la malul mării. Era o dimineaţă liniştită şi senină, iar plaja era pustie, părând încremenită. La răsărit se vedeau săgeţi roşietice care brăzdau cerul, semn că va răsări curând soarele. Era linişte peste tot, încât se auzea distinct murmurul mării.

Am făcut paşi de-a lungul plajei aşteptând să răsară soarele. Cât de frumos este un răsărit de soare la mare! Parcă răsare direct din apa mării, mai întâi un segment de cerc, apoi o suprafaţă dintr-o sferă, o jumătate, apoi tot discul, luminând cerul, marea şi pământul.

Când soarele s-a ridicat de câţiva stânjeni deasupra mării, razele străluceau pieziş dinspre răsărit, făcând să apară dantele albe, lucitoare, pe crestele înspumate ale valurilor care unduiau leneşe dinspre larg, ajungând până pe nisipul auriu la plajei, în graţia şi transparenţa unor meduze.

Dinspre larg adia briza răcoroasă care-mi mângâia obrajii. Au apărut câţiva pescăruşi albi, ţipând pe deasupra apei, dar au părăsit locul, zburând în apropierea digului unde au executat câteva plonjări verticale în apă.

M-am întors în camera de hotel, intrând tiptil să n-o trezesc din somn pe Cosmina, dar ea m-a simţit şi a deschis ochii în lumina mângâitoare a primelor raze de soare care pătrund prin perdea, ajungând la ea în pat.

— Unde ai fost? m-a întrebat ea.

— Pe malul mării să văd răsăritul de soare. E magnific.

— Nici nu te-am simţit când ai plecat… în următoarea dimineaţă rolurile s-au schimbat. Cosmina s-a trezit din somn înaintea mea, dar n-a coborât din pat. Când am deschis eu ochii, am surprins-o că mă studia cu atenţie. Clipea destul de repede, semn că gândea intens.

Privirile ni s-au întâlnit şi atunci mi-a zâmbit, simţindu-se mângâiată de privirea pătimaşă cu care o învăluiam.

— Vrei să-mi spui la ce te gândeşti? am întrebat-o.

— Da. Privirile tale mi-au furnicat tot trupul, care freamătă din creştet şi până-n tălpi.

— Dar mai înainte de asta la ce te gândeai atât de intens?

— Ei, vrei prea multe. Nu pot să-ţi spun.

— Avem, deja, secrete? o întreb râzând forţat.

— Nu tocmai, dar nu prea îndrăznesc să-ţi spun.

— Nici dacă te rog?

— Mă gândeam şi eu aşa: „Acest bărbat este legat acum de carnea şi de inima mea prin acel lanţ ruşinos care ne-a unit ca femeie şi bărbat. De atunci sunt femeia lui, iubita lui; la rândul meu îl iubesc şi îl consider bărbatul meu, aşa cum şi eu îi aparţin lui”. Visam şi eu. Dar să ştii că tot ce am spus este adevărat. În plus, îmi dau seama că mă aflu pe o pantă alunecoasă, iar tu, în situaţia în care te găseşti – cu serviciul şi familia ta – nu mă poţi lua de soţie. Dar eu te iubesc şi de rest nu-mi pasă.

— Să mai avem răbdare, Cosmina. Viaţa ne poate

oferi multe surprize. Cine ştie cum se mai pot schimba vremurile, situaţiile?

— Da, ai dreptate, a acceptat ea varianta mea.

— Hai să ne spălăm şi să mergem la masă!

— Nu-mi este foame. Mai bine să mai lenevim în pat.

Am luat-o în braţe şi ne-am sărutat, ne-am mângâiat şi apoi ne-am iubit mult de tot, până când am obosit. Ne-am făcut toaleta şi am alergat la masă.

— Mi s-a făcut o foame de lup! a spus Cosmina în timp ce ospătară depunea pe masă micul dejun.

— Dacă nu ajunge ce ne dă aici, mâncăm ceva la un bufet de pe plajă.

Ne-am întors în cameră, ne-am scos hainele şi ne-am pus costumele de baie. La plecare mi s-a părut că patul în care dormiserăm rămăsese în dezordine, cearşaful răvăşit, iar o pernă căzuse lângă pat. M-am întors de la uşă şi le-am pus pe toate în ordine, apoi m-am grăbit s-o ajung pe Cosmina, care coborâse pe scară, la ieşirea din hotel.

— De ce ai întârziat? m-a întrebat ea.

— Am aranjat un pic paturile şi pe noptiere.

— Asta este treaba cameristei.

— Este, dar ordinea din cameră spune ceva şi despre cel care o ocupă.

Afară era cald, chiar zăpuşeală. Soarele dogorea şi nu adia niciun pic de vânt. Pe plajă era lume multă, încât abia ne-am găsit un loc pe nisip unde să ne întindem cearşaful de plajă.

— De ce o fi aşa de aglomerată plaja? mă întreabă Cosmina.

— Astăzi e sâmbătă, iar o parte dintre salariaţi sunt liberi. Tot aşa va fi şi mâine.

Peste puţin timp am rugat o bătrânică, vecină cu noi de cearşaf, să ne supravegheze bagajele şi am intrat amândoi în apa mării, unde am înotat aproape o oră în apa caldă, apoi am jucat volei pe plajă cu un grup de tineri.

După ce ne-am spălat de nisip şi de sudoare, ne-am înapoiat la cearşaf. Cosmina s-a întins cu faţa spre cer şi cu picioarele depărtate, iar eu am rămas în picioare pentru

a se scurge apa de pe trup şi din slip. M-am întins şi eu lângă ea. Clipea repede din gene, semn că iar gândeşte intens.

— La ce te gândeşti? am întrebat-o.

— Aş dori ca acest concediu cu tine să dureze toată viaţa. Ştiu că nu este posibil, dar visez. La fel aş dori să dureze şi deplina ta putere asupra mea pentru că îmi convine.

I-am sărutat obrazul şi am întrebat-o în şoaptă:

— Cum ai dormit în noapte care tocmai a trecut?

— Bine. Ca o valiză uitată în camera de bagaje din gară. a adăugat ea fără să deschidă ochii.

Pe trupul ei razele soarelui se jucau cu stropii de apă care nu apucaseră să se usuce. Pielea începuse să capete nuanţa bronzului abia scos din foc, dar înnegrirea ei nu era prea departe.

Cosmina s-a ridicat în şezut. Avea părul legat la ceafa cu o panglică lată, albastră şi era foarte frumoasă, scoţându-i în evidenţă faţa rozalie, cu trăsăturile ei cizelate. Aşa veselă cum era, Cosmina devenise încântătoare, cu ochii care surâdeau, cu glasul de clopoţel de argint, plin de tinereţe şi prospeţime. Tocmai atunci un nor eliberase suprafaţa soarelui, lăsând drum liber unei raze luminoase care îi poleia chipul fermecat.

— Ştii că mi s-a făcut foame? mă anunţă ea.

— Mergem la restaurant? Sau merg eu să cumpăr ceva de mâncare?

— Nu, te rog! Nu mai este nicio oră până la masa de prânz şi ar fi păcat să ne stricăm pofta de mâncare.

— De unde ştii tu cât este ceasul? Ale noastre au rămas în camera de hotel.

— De la domnul din faţa noastră. Nu vezi ce orologiu are?

— Da. Este dintre cele folosite de aviatori. Este aproape ora douăsprezece. Hai să mergem în cameră, că este prea mare zăpuşeală pe plajă! Abia facem un duş şi ne mai răcorim, apoi mergem la masă mai proaspeţi.

— Mergem! a spun Cosmina zâmbindu-mi cu

subînţeles, apoi s-a ridicat de pe cearşaf, a strâns obiectele cu care veniserăm şi am pornit spre hotel.

Cum am ajuns în cameră, a fugit în baie, apoi s-a întors şi s-a cuibărit în pat. Am făcut şi eu un duş rece, care m-a înviorat, după care m-am băgat în pat lângă ea.

— Vai, ce rece eşti! Ai făcut duş numai cu apă rece?

— Da, am spus, ridicând cearşaful de pe trupul ei gol, pe care l-am privit câteva clipe cu plăcere. Îmi place cum ţi s-a bronzat tot trupul, fără arsuri sau piele jupuită. Pielea s-a netezit, s-a catifelat şi bronzul s-a prins uniform, mai puţin sânii şi aici – am adăugat eu, în timp ce mângâiam locurile care se întăreau la fiecare atingere a mâinii mele, fără ca ea să se împotrivească.

Sânii ei rotunzi şi mari pulsau ritmic. Am coborât mâna pe genunchii ei şi atunci mi-am dat seama că şi pulsul meu se accelerase şi simţeam inima zvâcnind în piept. Cosmina îmi urmărea mişcările cu ochii ei căprui, umbriţi de genele lungi şi dese ce scânteiau sub sprâncenele mătăsoase şi uşor arcuite peste arcade. Avea chipul bronzat, care se potrivea cu părul ei castaniu care căpătase reflexe aurii din cauza expunerii îndelungate la soare.

Deşi abia trecuse de frumoasa vârstă de douăzeci de ani, trăsăturile ei căpătaseră noi valenţe, avea fizionomia unei distinse doamne în devenire, înzestrată şi cu bogate maniere. Am sărutat-o şi am mângâiat-o, iar ea mi-a răspuns pe măsură, mângâindu-mi trupul aşa cum ştiu s-o facă numai fecioarele. Tandreţea ei m-a dus cu gândul la prostituate şi la soţiile care au uitat acest gest de mai multă vreme.

— Mă simt atât de bine cu tine! Mor de fericire, a şoptit ea.

— Iar eu mă bucur de două ori, adică şi pentru că te pot face fericită.

Treptat, treptat, ne-am înfierbântat şi ne-am pierdut în dansul dragostei, uitând de toate, încât am întârziat puţin şi la masa de prânz.

După masă ne-am întors în cameră pentru odihnă,

urmând să revenim pe plajă după ce avea să se mai domolească arşiţa.

— Ai văzut ce era în sala de mese? Aproape toţi cei ce mâncau erau doar în costume de baie, a spus Cosmina.

— Oricât de cald ar fi, eu socot că gestul nu este deloc decent. Masa este ceva sfânt şi trebuie să i se acorde respectul cuvenit. În plus, consider neigienic să stai la masă în pielea goală.

— Sunt de aceeaşi părere.

— Ce facem, ne mai culcăm puţin? o întreb eu.

— Doar n-o să mergem să jucăm şah. Ne odihnim o oră, apoi plecăm din nou la plajă. De ce râzi?

— Mi-am adus aminte de un banc în care se spune ceva despre un miliţian şi doi tineri aflaţi pe o bancă în parc.

— Spune-l, te rog! Hai, spune-l! insistă ea.

— Un miliţian i-a amendat, iar ei au făcut contestaţie. Şeful lui l-a chemat să explice de ce i-a amendat, dacă ei jucau şah, aşa precum el a scris în procesul-verbal de contravenţie. „Da, zice miliţianul, el zicea Şşş! iar ea Ah”.

— Deci, despre asta era vorba? Tinerii făceau dragoste? se declară mulţumită Cosmina, continuând să râdă în hohote.

De atunci, când ne apropiam amândoi de pat, nu ne puteam abţine să nu zâmbim cu gândul la „şah”.

După amiază ne-am pus costumele şi am mers la plajă, întinzând cearşaful pe nisipul din apropierea bărcuţei unde se afla fotograful însoţit de maimuţa lui. Deşi trecuse de ora şaisprezece, aerul era fierbinte deoarece soarele dogorea şi nu sufla niciun pic de vânt. Ne-am întins pe cearşaf, dar continuam să simţim aerul care vibra pe deasupra nisipului calcinat şi fierbinte.

— Ne coacem de căldură aici, şopteşte Cosmina.

— Ca oul de struţ în deşertul Saharei, îi răspund eu. În văzduh stăruia un miros cu gust amărui de ierburi putrezite şi iod. Numai marea albastră continua să respire ritmic, ca o tainică chemare spre adâncuri.

Ne-am întors în cameră spre seară pentru a ne

pregăti să mergem la masă. Intrând în încăpere am avut senzaţia stranie că m-am întors „în casa noastră”. Nu mi se mai întâmplase până atunci şi i-am spus Cosminei:

— Mi se pare că m-am întors în casa noastră, acel cuibuşor de nebunii, în care regăsesc acelaşi parfum care îţi aparţine.

— Eu am simţit astfel încă de a doua zi de la sosire, iar prezenţa ta aici, cu mine, o simt prin toţi porii de fiecare dată.

Rotesc privirea prin cameră. Văd patul puţin răvăşit, cu cearşaful atârnându-i un colţ pe covor, iar pătura făcută sul, pusă de-a lungul peretelui. Din pat parcă venea spre mine căldura trupului Cosminei, fluidă şi tulburătoare, rămasă acolo de la odihna din timpul prânzului. Cu puţin efort, îi aud glasul, vocea ei vibrând gingaşă şi ademenitoare.

M-am aplecat şi am făcut ordine, până când a venit Cosmina de la baie, apoi ne-am îmbrăcat şi am plecat la masa de seară. Pe drum mi-a spus:

— Nu mi s-a părut prea confortabil acest hotel.

— Este, totuşi, un adăpost excelent pentru doi îndrăgostiţi aşa ca noi, cărora n-ar trebui să le pese prea mult de confort, ci să se bucure că sunt împreună. Eu consider că este de preferat ca doi oameni care se iubesc să locuiască într-un bordei găurit şi pavat cu lut pe jos, decât într-un palat somptuos, cu pat de aur, dar ei nu se iubesc.

— Ce om bun eşti tu! Şi tandru, şi iubitor. Rămâi mereu aşa cum eşti!

— Cam exagerezi tu! Poate ţi se pare că sunt bun, că doar nu sunt chiar duhovnicul unei mănăstiri de călugăriţe pioase. Mai am şi eu unele ciudăţenii la serviciu, acasă.

— M-am referit la persoana ta şi repet: eşti bun ca om, ai un suflet bun, iar cu mine te-ai purtat întotdeauna ireproşabil. Caracterul tău te-ar fi ajutat, poate, mult mai bine dacă îmbrăţişai meseria de pedagog. Ai fi fost un profesor strălucit.

S-a oprit brusc şi şi-a acoperit trupul cu cearşaful.

— De ce te acoperi? Aşa repede ai devenit pudică?

— Aşa mi-a venit. Ce dacă ai lăsat în urmă jumătate din tine, înseamnă că ai pierdut jumătate din valoarea iniţială?

— Ce vrei să spui?

— Nu ştiu nici eu. Este o întrebare obsesivă pe care mi-o tot pun de o bucată de vreme.

N-am mai insistat să aflu atunci ce o frământa. În noaptea aceea avea o frumuseţe eterică, dar de când se întinsese pe pat, lângă mine, o nelinişte pusese stăpânire pe ea.

— Când eram mică – a început ea cu vocea calmă – voiam să vină la mine Făt-Frumos.

— Da, da, poţi să-l aştepţi în continuare! Făt-Frumos este tânăr şi încă mai poate veni.

— Nu râde de mine! Acum nu insinua că tu eşti bătrân, pentru că nu eşti deloc la 37 de ani.

În mintea mea se contura tot mai vie credinţa că ea mă iubea, iar eu înclinam să cred că aceasta semăna cu o victorie. Dacă la început mi se părea că era mândră şi superficială, de această dată iubirea reuşise să-i alunge din suflet acea mândrie nejustificată. Constatam cu fiecare zi că, pe măsură ce ne apropiam tot mai mult unul de celălalt, atât trupul, cât şi sufletul ei se transformau, devenind uşor de modelat pentru mâinile mele. Ajunsesem să mă bucur neîngrădit de toată frumuseţea şi gingăşia ei. Dar încă mai aveam de străbătut un drum lung, conştient de faptul că nu-i pătrunsesem toate tainele şi numai Dumnezeu îşi poate cunoaşte creaturile.

De fiecare dată când mă aflam în faţa trupului ei gol mă cuprindea o stranie însufleţire, iar când o ţineam aşa, în braţe, aveam senzaţia că posed cea mai preţioasă comoară.

Ridicat într-un cot ca s-o pot vedea mai bine, o priveam de sus. Deodată am dibuit în ochii ei acele lacrimi dulci în care strălucea viziunea norocului. Pe loc m-a cuprins o dorinţă fierbinte de a o reţine în irişii mei aşa cum era atunci, ca să mă pot îmbăta mereu cu acei ochi

care au fost în stare să-mi pricinuiască o astfel de emoţie voluptuoasă. Mi se părea că toate râd în cameră, iar pe mine mă îneca bucuria amestecată cu parfumul de verbină care se degaja din trupul şi din pletele ei calde, învăluindu-mă.

Am sărutat-o de mai multe ori, apoi mi-am lipit obrazul de sânul ei gol, tare şi plăcut ca o zi de mai. Aşa cum şedeam acolo nemişcat, ascultam bătăile inimii sale, care au declanşat în mine puteri incendiare. La rândul ei, Cosmina vibra din tot trupul ei cald şi catifelat, care-mi osândea inima şi-mi aprindea simţurile, încât aproape că mă dureau. Buzele ei calde, parfumate şi amoroase se uneau cu ale mele şi ne-au făcut să ne prăbuşim, din nou, într-o dragoste adâncă.

Acele clipe petrecute împreună, atunci şi acolo, au fost pure, desăvârşite, fără vreo pată sau suferinţă, părându-ne amândurora ca o binecuvântare a Cerului, iar un înger ne veghea, bătând din aripi deasupra noastră, pentru a ne răcori şi linişti inimile agitate cu adierea lor blândă, alinătoare. Au fost clipe unice.

Când s-a întors de la baie, Cosmina m-a privit pe sub genele ei lungi şi a spus:

— A fost nemaipomenit de bine!

— Da, acestea pot fi numite „clipe unice”. Există, din păcate, şi puteri contrare, care privesc cu invidie spre fericirea omenească.

— Of, Doamne! Iartă-mă că iubesc un bărbat care nu-mi este soţ. Învaţă-mă cum să-l păstrez fără să-i înveninez viaţa! am auzit-o spunând, aşezată într-o poziţie pioasă, cu faţa spre răsărit şi palmele împreunate în dreptul bărbiei.

Gestul ei m-a emoţionat profund şi am spus aproape involuntar, fără să analizez temeinic cele ce spusese ea:

— De ce te îndoieşti că sunt al tău?

— Din prudenţă. Viaţa are multe capcane, iar viaţa mea adevărată a început în momentul în care te-am cunoscut pe tine. Acesta este şi motivul pentru care ţi-am jertfit ţie totul, fără nicio reţinere, fecioria, viaţa şi dragostea mea curată, deoarece am simţit că fericirea care

m-a cuprins numai ţie ţi-o datorez.

Ascultasem această declaraţie, care mă uimise pentru a doua oară în cursul aceleaşi zile. Intuiam că nu reuşisem s-o cunosc profund şi de atunci mi-am propus să o cunosc mai bine. Cosmina se dovedea a fi o fiinţă mult mai complexă decât mi s-a arătat la început şi necesita ceva mai mult timp pentru a o explora şi descoperi în totalitate.

Era frumoasă, inteligentă, plină de viaţă, spontană şi, pe deasupra, beneficia de un trup bine armonizat. Când o priveam mă consideram un om fericit şi, de departe, cel mai bogat din lume. Aveam atâta bogăţie, toată reflectând din fiinţa ei.

Îmi spusese odată: „Cu tine am curaj să merg până la capătul pământului. Tocmai de aceea, atunci când eşti lângă mine pot să râd, să glumesc şi chiar să fac nebunii, fără să-mi pese de consecinţe. Aşa văd şi simt eu fericirea”.

Poate tocmai datorită fericirii ei, am preferat eu iadul cu o femeie frumoasă şi deşteaptă, decât Paradisul în compania uneia proaste, egoiste şi răutăcioase.

Cosmina s-a aplecat deasupra mea şi m-a sărutat cu tandreţe, spunându-mi:

— Mă simt bine cu tine, omul meu drag!

Încăperea era scăldată într-o lumină ireală, pe care luna neo trimitea, ca de obicei, prin perdeaua de la fereastră. În razele lunii distingeam faţa îmbujorată şi puţin obosită, dar mulţumită.

— Mă simt bine şi sunt fericită! repetă ea.

— E foarte bine când eşti tânără şi fericită! o încurajez eu.

— Îmi este tare somn.

— Culcă-te aici, iar eu voi trece în celălalt pat!

— Nu pleca, rămâi lângă mine! Vreau să te simt tot timpul. Numai aşa mă simt liniştită şi împăcată.

I-am introdus sub cap palma făcută căuş pentru a i-l susţine, aşa cum fac mamele cu pruncii lor, apoi Cosmina şi-a pus capul pe palmă şi a adormit cu mâna pe pieptul

meu. îi simţeam respiraţia uniformă şi căldura trupului lipit de al meu. Privind razele lunii care albeau patul, în minte mi-au venit versurile unei poezii-cântec:

„Intră lună pe fereastră.

Intră-n odăiţa noastră, în singurătatea mea să-mi alini o clipă inima!

Raza ta să mai rămână la tristeţea mea să-i spună Cum în taina nopţilor Am ţesut zăbranic viselor… etc”.

Lângă mine Cosmina respira uşor, pieptul ei ridicându-se şi coborând sub cearşaful cu care o acoperisem până în apropierea umerilor. Buzele erau întredeschise ca la omul însetat, iar genele i se mişcau repede, semn că visa ceva care o solicita intens. Mai târziu am adormit şi eu.

…Astăzi, când răscolesc acele amintiri, parcă trăiesc aievea clipele pline de tandreţe, voluptate şi iubire, care mi-au mângâiat sufletul. Mă cutremur de un fior nedefinit şi un amestec de spaimă, voluptate şi regrete.

În dimineaţa următoare Cosmina s-a trezit înaintea mea şi a mers la baie, dar când a păşit peste mine, am simţit-o şi m-am trezit din somn.

Din cadrul uşii de la baie îmi zâmbea. Avea pe faţă acel zâmbet larg şi luminos de mulţumire. Era veselă şi proaspătă.

— Mai dormi? m-a întrebat ea.

— Singur nu mai dorm.

— Aşteaptă puţin că vin şi eu în pat lângă tine. Este destul de devreme, ceasul este abia şase fără un sfert, a adăugat ea, după ce a cercetat un ceas de pe noptieră.

S-a înapoiat în baie, iar peste câteva minute a urcat în pat lângă mine. Ispititoare cum era, am luat-o în braţe şi cu sărutări şi mângâieri, am ajuns din nou în „Al nouălea Cer”. Ea a spus râzând: „Iar am jucat şah”.

După ce ne-am făcut toaleta, dar înainte de a ne îmbrăca, am mai rămas întinşi pe pat. Expresia folosită de ea m-a determinat s-o întreb:

— În seara în care am făcut dragoste pentru prima dată ţi-ai înăbuşit ţipătul ţinând gura presată pe pieptul

meu, dar după aceea te-am văzut de câteva ori crispându-te când începeam actul. Ce se întâmpla?

— Simţeam o durere, dar numai la penetrare, apoi m-am obişnuit. Cred că s-a vindecat ceva acolo.

Ne-am îmbrăcat în tăcere şi am părăsit camera. Pe drumul spre cantina-restaurant Cosmina a fredonat o melodie cântată de Dan Spătaru:

„Aşa e de când lumea şi pământul.
Nimic în dragoste nu s-a schimbat;
Aşa e în iubire jurământul.
Dar nouă ni se pare câte-o dat
Că inventăm ce de fapt visele au inventat.
Se întâmplă câteodată
Când îţi apare în drum dragostea.
Se întâmplă câteodată când îţi bate în piept inima.

De întâmplă când o fată. Se întâlneşte-n taină cu-n băiat.

Se întâmplă uneori, când îi prinde lumea-n zori şi nu-i ceartă că s-au sărutat

— De unde ştii tu cântecul?

— De la aparatul de radio din maşina ta.

— Mă bucur mult când te văd veselă.

— Odată mi-ai promis că mă vei duce undeva să dansăm.

— Da, n-am uitat. Vom merge chiar sâmbătă.

După micul dejun ne-am oprit pe aleea din apropierea hotelului şi am întrebat-o:

— Astăzi cerul e înnorat, e vreme închisă şi nu vom putea face plajă. Vrei să închiriem o barcă ca să ne plimbăm pe ghiolul mare? Poate ajungem şi pe insula Ovidiu, unde se află un frumos peisaj, cu un restaurant.

— Sunt de acord! a spus Cosmina, bătând din palme, semn că fusese cuprinsă de un val de bucurie.

Am mers la debarcaderul de lângă „Casa vapor”, aflat pe malul ghiolului mare, de unde am închiriat o barcă, dar am cerut şi ramele (lopeţile).

— Ştiţi să manevraţi o barcă cu vele (pânze)? m-a întrebat omul de la bărci. Nu este o treabă prea uşoară,

insistă el, privindu-mă cu oarecare neîncredere.

— Mă pricep foarte bine, altfel nu m-aş încumeta s-o iau. Vă rog să-mi daţi şi o pereche de rame! Pentru orice eventualitate, am adăugat eu.

— V-aţi gândit bine. Se poate să stea vântul sau…

Am intrat în barcă şi, înainte de a porni spre larg, am verificat dacă în chesoanele bărcii există găleata din lemn (ghiordel) şi făraşul (ispol) cu care se scoate apa din barcă. Am trecut apoi la catarg şi am cercetat dacă există scripeţi pentru manevră, apoi ocheţii pentru prinderea velei pe catarg.

După ce am montat-o pe catarg, am manevrat, cu precauţie, murele şi scotele şi am pornit în larg, sub privirile omului care rămăsese pe ponton, curios, probabil, să vadă cum mă descurc.

De când terminasem armata la marină, nu prea mai făcusem yachting, dar m-am adaptat la situaţie destul de repede.

Dinspre mare bătea, cu întreruperi, un vânt slab, în rafale scurte sau mai lungi, după toane, când umflând pânza de la barca noastră, când lăsând-o să fâlfâie ca o cârpă agăţată de catarg. Mă instalasem la cârmă în pupa bărcii, ţinând mâna stângă pe echea din lemn, iar cu dreapta manevram saulele, adică murele şi scotele cu care acţionam asupra randei.

Cu un asemenea vânt în pânze, am făcut aproape o oră şi jumătate până la insula Ovidiu. Am lăsat barca legată de un ţăruş din dreptul potecii care ducea sus, la restaurant şi am pornit, unul după altul, să urcăm.

Auzisem că pe insulă sunt şerpi, dar am tăcut pentru a nu o speria pe Cosmina, care era destul de entuziasmată de această plimbare.

La restaurantul de pe insulă am mâncat peşte proaspăt şi am băut bere, simţindu-ne destul de bine. Dacă până la prânz soarele s-a mai arătat pentru perioade foarte scurte prin spărturile norilor care acopereau partea dinspre răsărit a cerului, după ce a trecut de amiază nu s-a mai văzut deloc, cerul fiind complet acoperit de pânza

norilor, care făceau să se instaleze umbra întunericului. Peste ghiol a coborât răcoarea, iar vântul a sporit în intensitate.

— Cred că este timpul să plecăm! îi şoptesc Cosminei.

— Te rog, să mai stăm! Mă simt bine aici. Dacă mergem dincolo, tot nu este vreme de plajă, a insistat ea.

— Mă tem că va începe furtuna şi nu mai putem pleca, iar aici pe insulă, nu sunt şi condiţii de cazare.

— Tu ştii mai bine ce este de făcut, a recunoscut ea în final şi a fost de acord să plecăm.

Am coborât pe cărare, printre buruienile înalte, până la locul unde legasem barca, fiind mereu atent să nu apară din tufişuri vreun şarpe.

Când am ajuns la apă, barca noastră dansa, în sus şi în jos, legănată de valuri. Am cercetat cerul acoperit de nori. Printre norii plumburii care alunecau spre apus, câte o fâşie subţire de lumină se căznea să ajungă până la noi, dând impresia că soarele va reuşi să alunge cohortele de nori şi să aducă lumina pe pământ. Speranţele mi-au fost înşelate. În mai puţin de o jumătate de ceas, peste mare s-a aşternut o negură densă care a întunecat zările, de parcă o mână nevăzută întinsese un cort cenuşiu ce se întindea de la răsărit şi până la apus, închizând totul în beznă. Odată cu bezna s-a intensificat vântul, care umfla valurile, iar acestea bubuiau puternic în bordajul bărcii noastre, apoi lăsau în urmă o spumă albă şi învolburată care o purtau pe crestele ascuţite.

Aerul tot mai rece atingea braţele goale ale Cosminei, făcându-i „pielea găinii”. Ea şedea pe bancheta din faţă.

Începuse furtuna cu valuri, vânt, la care mai apoi s-a adăugat şi ploaia, care venea pieziş, cu picături mari şi repezi.

— Îţi este frig? o întreb eu.

— Da, puţin. Când ajungem la Mamaia? Se interesează ea. – într-o oră, dacă totul va merge fără alte probleme.

Cosmina era îngrijorată şi a clătinat din cap, semn de nesiguranţă.

Barca se comporta bine, înainta tăind valurile ca un cal nărăvaş şi aduna în vela umflată toată forţa vântului care sufla din tribord la travers.

În jurul nostru negura devenise tot mai densă şi valurile tot mai înalte şi zgomotoase, zgâlţâind barca la fiecare izbitură. Nu mai semănau deloc cu valurile care ne însoţiseră când ne îndreptam spre insulă, care parcă torceau alene ca o pisică blajină mângâiată sub bărbie. Unele erau mari şi se ridicau până la copastia bărcii, lovind ca un baros în bordaj, ameninţând să-l spargă, iar stropii şi apa cădeau în barcă. Negura nu ne mai permitea să vedem malul cu clădirile de la Mamaia, astfel că o vreme am navigat la întâmplare, iar vântul ne-a împins spre stânga, încât am ajuns aproape de „Hanul Piraţilor”. Atenţia mea fusese îndreptată, mai ales, pe manevrarea corectă a bărcii pentru a evita loviturile laterale ale valurilor, care o puteau răsturna uşor.

Ţineam cârma dreaptă şi manevram randa cu precauţie, încercând să tai valurile cu prova bărcii şi, cu toate acestea, n-am scăpat de loviturile de ciocan ale valurilor care se spărgeau şi cădeau în interiorul bărcii.

Tocmai speram că am scăpat de loviturile laterale, când peste barcă a căzut un val care ne-a acoperit complet, încât am fost pe punctul de a scăpa din mâini cârma şi saulele cu care manevrasem vela. Din prova bărcii am auzit strigătul înfundat al Cosminei, care fusese îmbăiată de apa rece, dar rămăsese tot pe banchetă. Am privit-o şi i-am zâmbit, ca să-şi menţină curajul.

După trecerea valului, deşi aproape jumătate cu apă în ea, barca şi-a reluat drumul, săltând din când în când. Cosmina se ţinea strâns de copastia bărcii cu ambele mâini şi mă privea speriată printre şuviţele ude de păr, care îi atârnau peste faţă şi umeri.

— Vrei să mă ajuţi? i-am strigat eu.

— Da, dar nu prea ştiu ce să fac.

— Caută acolo, în prova, sub capacul chesonului şi

scoate căldarea şi făraşul! Dacă poţi, scoate apa din barcă şi arunc-o în ghiol, altfel ne ducem la fund cu barca dacă se umple. Ai grijă să nu te dezechilibrezi şi să cazi în apă!

Cosmina n-a mai aşteptat alte explicaţii şi a trecut la treabă. Când am văzut că a obosit, am chemat-o şi i-am pus în mână cârma, am fixat saulele în cârlige şi am început să scot apa care se tot aduna în barcă cu fiecare val.

— Să ţii cârma dreaptă, fără să-i schimbi poziţia, până termin eu! Ştiu că va fi greu, dar trebuie făcut ceva până trecem de această furtună nebună.

Cu eforturi mari am reuşit să scot apa din barcă, apoi am trecut din nou la cârmă. Mă gândeam să montez ramele (lopeţile) şi să vâslesc în continuare, dar valurile ar fi ridicat mereu barca şi aş fi vâslit în aer, fără rost, aşa că am renunţat. Prin negură am văzut clădirile de la popasul „Hanul Piraţilor”. Am virat la dreapta şi am navigat la mică distanţă de mai şi de şoseaua care leagă Mamaia de Năvodari. Pe şosea circulau maşini având luminile aprinse.

Începuse să-mi fie frig. Eram îngrijorat şi de Cosmina să nu se îmbolnăvească, dar nu puteam face altceva decât să aştept să ajungem la hotel. Când mai erau câteva sute de metri până la ponton, furtuna a încetat ca prin minune. Am predat barca. Omul de la bărci ne-a întrebat:

— Aţi prins furtuna şi am fost tare îngrijorat. Cum v-aţi descurcat?

— Binişor! i-am răspuns, fără să fac pe eroul, dar am ţinut să rămân stăpân pe situaţie. O vreme am stat pe insula Ovidiu, iar furtuna ne-a prins când ne întorceam. A fost cam greu, dar ne-am întors cu bine.

L-am salutat şi ne-am îndreptat spre hotel, grăbind pasul.

— Ce vor zice cei care ne văd aşa plouaţi – ciuciulete? întreabă Cosmina.

— Că ne-a prins ploaia departe de vreun adăpost

După ce am ajuns în camera de hotel şi am închis uşa, Cosmina mi s-a aruncat în braţe, m-a sărutat şi a spus:

— Ştii ce spaimă am tras în timpul furtunii? Nu mai

speram că mai scăpăm, mai ales după ce barca s-a umplut cu apă, malul dinspre Mamaia nu se mai vedea, iar valurile bubuiau neîncetat în barcă, încât credeam că o va rupe în bucăţi. De speriată ce eram mi se făcuse inima cât un purice şi bătea atât de tare, că o simţeam cum pulsează aici, în gâtlej, îmi arată ea locul cu mâna. Te priveam cum ţineai calm de cârma bărcii şi aşa mă mai linişteam un pic.

— Nu se putea întâmpla ceva rău, decât dacă se răsturna barca, la o manevrare greşită sau dacă se umplea complet cu apă şi s-ar fi dus la fund. În acest caz ar fi trebuit să ne întoarcem înotând, ceea ce n-ar fi fost deloc uşor pe o asemenea vreme. Se poate spune că am avut noroc, pe care l-am ajutat şi noi, scoţând apa din barcă şi manevrând cu prudenţă cârma şi vela.

— Toate astea le-ai făcut tu, că eu nu ştiam cum să mă ţin mai bine de barcă, să nu mă ia valul cu el. Nu credeam că ne mai întoarcem, repetă ea, strângându-mă mai tare în braţe.

Eram amândoi uzi şi îngheţaţi. În cameră era cald.

— Facem un duş fierbinte, apoi stăm puţin în pat ca să ne odihnim înainte de masa de seară, propun eu.

— De acord. Iată ce păr mi-a făcut furtuna! îmi arată ea în timp ce se privea în oglindă. Trebuie să-l spăl. Spre seară ne-am îmbrăcat şi am plecat la cantina-restaurant. Cerul se înseninase de parcă nici nu fâisese acoperit de nori. Soarele pregătit să apună, cobora încet, fastuos, spre cealaltă parte a pământului. Părul Cosminei strălucea precum chihlimbarul sub lumina oblică a amurgului, iar ochii ei căpătaseră o reflecţie de jad. Priveliştea care mi se oferea în acele clipe mă ameţea uşor, dar îmi plăcea.

În cantină era puţină lume, semn că programul de servire se apropia de sfârşit. Am mâncat repede şi ne-am întors la hotel, unde ne-am iubit, apoi am adormit.

Dimineaţa a debutat cu un răsărit de soare magnific, începând cu cerul ca de jăratic şi terminând cu discul astrului zilei, care se ridica treptat la linia orizontului, părând că iese direct din apa mării. Priveam extaziat acest fenomen din balconul hotelului şi mă gândeam: „Fiecare

trezire în zori este o înviere. Moartea este un proces ireversibil, în care intri ca într-un somn de seară din care nu te mai trezeşti”.

Deşi eram liniştit, devenisem tot mai conştient de faptul că începusem s-o iubesc cu adevărat pe Cosmina şi că acest sentiment se exprimă numai atunci când devine *o rană care doare*. Fericirea n-o poţi găsi decât în speranţă şi în căutări. De aceea susţin că minte cel care spune că atunci când a iubit, a trăit adevărata fericire. Iubirea este durere, este acel tremur dintre dorinţă şi împlinire.

M-am întors, fără zgomot, în cameră, la fel cum o făcusem şi când m-am strecurat în balcon. M-am apropiat de patul în care dormea Cosmina, cu o mână sub pernă şi cealaltă de-a lungul trupului, respirând ritmic printre buzele întredeschise. În acea noapte am dormit în paturi separate. Am intrat în baie şi m-am bărbierit. Când am revenit în încăpere, Cosmina se trezise şi privea afară pe fereastră.

— Bună dimineaţa, frumoasa mea! Astăzi va fi o zi însoritã.

— Bună dimineaţa, Fiul Mărilor! mă gratulează ea cu un nume de roman. Câte zile mai avem de stat aici?

— Două. De ce întrebi, te-ai plictisit?

— Dimpotrivă. Am întrebat doar pentru a afla numărul lor. În aceste două zile care ne-au mai rămas va trebui să trăim intens, ca să ne ajungă până la adânci bătrâneţi.

— Păi dacă aşa trebuie, atunci să ne pregătim temeinic pentru a stoarce toată vlaga şi voluptatea pe care ni le pot dărui făpturile noastre, i-am răspuns eu râzând. Cine ştie când vom mai avea acest prilej plăcut şi condiţii de discreţie totală?!

Am luat-o în braţe, am sărutat-o, apoi am depus-o înapoi în pat, unde ne-am jucat o vreme şi ne-am contopit într-o dragoste care ne-a purtat peste munţi şi mări.

Când s-a întors de la baie, Cosmina afişa o mină gânditoare.

— La ce te gândeşti? La ce va urma după?

— După Mamaia? Nu. Mă gândeam numai la noi doi şi la dragostea noastră, pe care aş dori-o eternă.

— Sper să nu regretăm niciunul dintre noi.

— Eu nu regret absolut nimic.

O vedeam puţin obosită, dar şi eu mă simţeam la fel. Datorită efortului depus cu prilejul zbenguielii noastre, amândoi eram transpiraţi, iar părul ei răvăşit în cosiţe, i se lipise de frunte, sporindu-i inocenţa. Am mers şi eu la baie, apoi m-am întors în pat lângă ea, care abia a aşteptat să mă aşez pe pernă, ca să-şi culce tâmpla pe pieptul meu. I-am sărutat obrazul şi fruntea, trăgând pe nări mireasma trupului ei tânăr de care nu mă mai săturam.

Se bronzase uniform, iar pielea îi devenise mată şi catifelată. Doar în locul protejat de costumul de baie rămăsese albă.

— Îmi place cum te-ai bronzat! îi spun eu. Ai dobândit nuanţa pâinii rumenite, abia scoasă din cuptor.

— Şi tu la fel, a şoptit ea, apoi n-a mai spus nimic.

— De ce ai amuţit aşa?

— Mi-e aşa de bine! Am fost în al nouălea cer. La un moment dat am început să cred că mi-am pierdut echilibrul mintal. Şi în zilele care au trecut, mi s-a mai întâmplat s-o iau razna, dar în această dimineaţă am plutit efectiv undeva departe.

— Asta este foarte bine. Starea de plutire, de extaz, se numeşte orgasm în termeni medicali.

— Teoretic ştiam, dar a fost ceva care nu-l pot defini, ca atunci când aş fi învins marea. E greu să-ţi explic.

— Atunci înseamnă că te bucuri că trăieşti?

— Desigur. Mai ales când sunt lângă tine şi simt că sunt iubită. Atunci îmi zburdă şi-mi creşte inima mare de tot, întocmai ca o pâine făcută la ţară – a murmurat ea ca în transă.

— Draga mea, iubirea este un foc ascuns, este ca o rană care provoacă durere şi plăcere, în acelaşi timp; poate fi asemuită cu o otravă delicioasă, o dulce amărăciune, un chin, o boală şi, în final, o moarte atrăgătoare.

— Îi dai prea multe denumiri. Eu o consider sclavie, o slăbiciune care reuşeşte să-i scoată din minţi şi pe cei mai puternici oameni.

— Sper că nu faci aluzie la mine?

— Nu. Mă gândeam la împăratul roman Iulius Cezar, care a purtat atâtea războaie prin care a cucerit o lume întreagă, dar a fost învins de dragostea pentru o femeie. Se poate spune că pe el l-a învins Cleopatra, regina Egiptului.

— Ei doi au trăit o dragoste mare. După ce Cezar a fost ucis de senatorii săi din Roma, Cleopatra a plătit pentru dragostea lor, lăsându-se muşcată de o viperă al cărei venin a ucis-o.

Despre iubire, această boală fără leac, avertizează şi poetul roman Ovidius Naso în „Remedia amoris”. Nici el n-a reuşit să scape de iubire, pentru care a fost exilat la Pontul Euxin (Tomis-Constanţa) unde şi-a găsit şi sfârşitul.

— Eu sunt fericită, Titus! Am citit şi eu mai multe cărţi în care se spune că fericirea nu există aici, pe pământ şi că nimeni nu poate gusta fericirea înainte de a muri şi a ajunge acolo, în rai. Dar eu sunt fericită.

În acele zile cât vieţuiserăm împreună, amândoi căpătaserăm o stare sufletească deosebită. Trăiserăm un proces de purificare care ne înălţa spre fericirea necuprinsă, darnică şi de lungă durată. I-am răspuns în câteva vorbe:

— Fericirea există în anumite perioade ale vieţii, dar durează prea puţin şi nu poate anihila durerea şi suferinţa. Omul rămâne să se mângâie cu speranţa.

— Şi totuşi, iubirea dă omului şi bucurii, pe lângă speranţă.

— Prin anul 1920, Avicena scria în „Canonul ştiinţei medicale” că „dragostea este o boală în genul nălucirii, asemănătoare cu melancolia, iar stabilirea obiectului dragostei reprezintă mijlocul de lecuire”. Era un medic de origine tadjicopersană.

— Am citit şi eu ceva despre asta. Acolo scria că acest Avicena punea mâna lui pe mâna bolnavei şi repeta

cu voce tare numele unor bărbaţi, iar dacă pulsul ei creştea la auzul unui nume, acela era iubitul care provocase boala fetei.

— Când dragostea este suficient de puternică, atunci este foarte greu de învins. Omul poate învinge frica şi neliniştea numai sub influenţa unei manifestări exterioare. Dar dragostea…?

— Cum explici tu frica şi celelalte?

— Păi e simplu. De exemplu, o femeie îndrăgostită poate uita complet de dragoste când trece peste o apă, păşind pe puntea îngustă sau atunci când o sperie un câine care latră la ea vehement.

— Depinde de câine! zice Cosmina râzând.

— Acum hai să mergem la masă! După aceea mergem pe plajă, iar după masa de prânz ne odihnim vreo oră-două. Deseară mergem la bal, dacă mai vrei.

— Vreau! Abia aştept să merg, că n-am mai dansat de mult. Trebuie să ne odihnim ca să fim în formă acolo.

Cum şedea ea în picioare în faţa mea, îi contemplam linia trupului zvelt care se mlădia ca o liană în adierea vântului, cu şoldurile arcuite terminate cu picioare lungi, gâtul lung, acoperit în parte de părul de culoarea bronzului, cu reflexe aurii, care-i cădea în falduri pe umeri. Faţa ei ovală devenise şi ea maronie, având tentă de purpuriu, pe care o despărţea în două un nas acvilin cu nările fremătânde. Văzând că o studiez, Cosmina a început să râdă în hohote, iar sânii ei trepidau, împingând cu îndrăzneală în ţesătura fină a bluzei. Avea o privire care te sfredelea, în timp ce uitătura ei îţi provoca un fior puternic. Am apreciat că e o fiinţă fără cusur.

Când ne-am întors de la masă, ne-am pus costumele de baie şi am plecat la plajă. Stând pe cearşaf, înainte de a face o baie în mare, am mai discutat diverse lucruri, mai mult în şoaptă.

— De ce pricep oamenii atât de târziu că viaţa este ireversibilă? mă întreabă Cosmina.

— Nu viaţa. Numai moartea este ireversibilă.

— Bine, ai dreptate! Hai să ne răcorim puţin în apă!

— Du-te singură! Dacă merg cu tine, te bag la fund.

— Accept şi asta, numai să mă însoţeşti în apă.

I-am satisfăcut dorinţa, dar preţ de vreo zece minute a stat mai mult sub apă, căutând scoici.

Pe la ora unsprezece soarele frigea prea tare şi am plecat la hotel, iar după masa de prânz ne-am odihnit, aşa cum ne-am propus.

În timp ce ne îmbrăcam pentru bal, Cosmina mă întreabă:

— Te-ai gândit unde mergem?

— Ştiam câteva locuri din oraş unde se ţineau baluri şi reuniuni „tovărăşeşti”, dar eu am plecat cam de mult de pe aici şi trebuie să mă interesez. Nu-ţi face griji în privinţa dansului! Dacă nu găsim unul din cele pe care le ştiu eu, mergem la un restaurant din zona centrală unde există şi orchestră, iar acolo servim ceva de mâncare şi dansăm. Mai întâi vom face o tură cu maşina prin oraş, trecem pe malul portului, ne oprim puţin în parcul de la Cazino, apoi trecem pe strada Mircea unde ne vom opri deasupra plajei „Modern” şi de acolo, mergem la localul de dans.

— Avem timp pentru toate?

— Da. Cu maşina vom parcurge totul în jumătate de oră.

— Atunci e perfect, dacă mergem cu maşina.

— Cu maşina ne deplasăm mai repede, mai comod şi avem cu ce să ne întoarcem, dacă întârziem după miezul nopţii.

Am coborât în parcare, am pornit motorul şi am ieşit în şoseaua Constanţa – Năvodari, îndreptându-ne spre centrul oraşului Constanţa. Când am ajuns în faţa Institutului de învăţământ Superior de pe Bulevardul Lenin (Mamaia, în prezent) am dat peste un afiş mare pe care scria: „Astăzi, ora 18°° în I.I. Superior C-ţa, BAL – MARE BAL. Intrarea pe bază de invitaţie”. Am oprit maşina pe marginea din dreapta, cu două roţi pe trotuar şi am traversat bulevardul, pe jos, spre numitul institut. L-am întrebat pe portar: „De unde pot lua invitaţii pentru bal?”,

„Invitaţiile sunt personale şi se dau numai de la Cancelaria Institutului”.

I-am pus în mână o monedă de 50 de lei, rugându-l să-mi procure două invitaţii, pe numele, iar acesta a pornit voios spre Cancelarie, de unde s-a întors cu ele. I-am mulţumit şi am plecat la maşină.

— Ce-ai făcut? m-a întrebat Cosmina.

— Balul începe la ora 18°°, timp suficient să ne plimbăm prin oraş. Am luat două invitaţii. Le-am scos din buzunar şi i le-am arătat.

— Este un local bun?

— Este, cel puţin, mai select decât altele, îl ştiu încă din perioada anilor mei de liceu. Aici era Şcoala Tehnică de Lucrări Edilitare şi veneam deseori la reuniunile şcolare. Acum cred că sunt numai studenţi, profesori, poate şi alţi invitaţi, rude cu cei dintâi enumeraţi.

Am dat o raită cu maşina prin centrul oraşului, după care am intrat pe strada Traian, mergând cu viteză redusă pe malul portului, iar de la poarta nr. 2, pe unde se intră în port, ne-am îndreptat spre Cazino, circulând pe Bulevardul Marinarilor, tot pe malul portului, privind totul de sus.

— Vai, cât de întins este portul Constanţa! se miră Cosmina.

— Este singura noastră poartă maritimă mai importantă, unde funcţionează o mulţime de întreprinderi specializate, printre care şi cel mai mare şantier naval.

— Parcă ar fi un adevărat furnicar.

— Astăzi este sâmbătă şi la această oră lucrează doar o parte din întreprinderi, cele cu „foc continuu”, dar în celelalte zile ale săptămânii îşi merită numele de furnicar.

După ce am trecut şi de poarta nr. 1, am oprit pe strada de deasupra parcului din dreptul Cazino-ului şi am coborât până la statuile lui Eminescu şi Veronicăi Micle. Ne-am aşezat pe banca din faţa lor, continuând să privim marea.

— Ce este acolo jos unde intră lumea aceea? întreabă Cosmina.

— Acvariul.

— Hai să-l vedem şi noi! Am auzit că este interesant.

— Nu mai avem timp să-l vizităm. Poate altă dată. Este destul de mare şi destul de interesant, are toate speciile de peşte. Trebuie vizitat încet, în linişte, pentru că el aduce aici fauna şi liniştea din adâncuri.

Am urcat în maşină şi am pornit spre Piaţa Ovidiu, oprindu-ne în dreptul statuii poetului roman Ovidiu Naso.

— Ce viaţă a avut şi acesta, departe de patria lui!

— A plătit pentru îndrăzneala de a se fi îndrăgostit de o mare doamnă romană, iar împăratul l-a exilat aici, la Pontul Euxin, unde a şi murit. Nu i-a iubit pe români, numindu-i barbari, iar ţinuturile noastre, aride.

Aşa cum am stabilit încă de la plecarea din hotel, am oprit şi pe strada Mircea, deasupra plajei Modern, de unde am privit câteva minute, mai de sus, întinderea de ape care sclipea sub razele soarelui ce lumina pieziş, în timp ce cobora spre apus.

— Este aglomeraţie mare pe nisip şi aici! constată Cosmina.

— Această plajă este folosită mai mult de localnici. Cei care locuiesc foarte aproape, vin aici dezbrăcaţi, gata pentru plajă. La Mamaia merg mai rar.

Am pornit spre Bulevardul Lenin pentru a nu întârzia la bal. Maşina am parcat-o pe strada Abile Mihail, în apropierea intersecţiei cu strada Ion Raţiu, după care am intrat în Institut, ajungând în sala de bal.

Încăperea fusese împodobită cu ghirlande de hârtie colorată, având becuri aprinse din loc în loc, iar într-o sală alăturată – probabil sală de cursuri – fusese instalat un bufet cu dulciuri, răcoritoare şi sandviciuri reci. Balul era în toi, multe perechi alunecau pe parchet în sunetele melodioase ale unei orchestre cam modeste. Totuşi mi s-a părut a fi destul de muzicală şi eficientă, umplând toată încăperea cu melodiile interpretate.

La început ne-am aşezat lângă o fereastră şi am privit lumea, dar după o pauză scurtă, orchestra a interpretat o melodie lentă şi ne-am lansat în dans printre ceilalţi, tangoul fiind dansul preferat pentru lentoarea lui.

În braţele mele Cosmina radia de fericire şi îşi unduia graţios şoldurile, zâmbindu-mi mulţumită. Priveam în ochii ei limpezi şi senini care-mi reflectau chipul, iar când vorbea, glasul ei suna cristalin. În acele clipe era senzuală, frumoasă, având puritatea unei monede greceşti, puţin cochetă, afişând pe buzele ei răsfrânte o expresie victorioasă care te captiva.

Mi-a zâmbit tandru şi atunci am strâns-o şi mai tare la pieptul meu. Prin ţesătura fină a rochiei subţiri de vară îi simţeam conturul trupului ei zvelt, mlădios ca o răchită verde, încă crudă, precum şi zvâcnirile ritmice ale inimii ei calde. Am sărutat-o pe obraz şi mi-am apropiat gura de urechea ei, întrebând-o în şoaptă:

— Te temi de relaţia noastră?

— Deocamdată n-am motive. Aştept să văd ce îmi va rezerva viitorul.

Cosmina ştia că o plăceam. Observase acest fapt şi la alţi bărbaţi, care o priveau intens. Devenise oarecum conştientă de puterea ei de atracţie şi încerca s-o pună în valoare, după priceperea sa, dar păstrând măsura.

Acesta era felul ei de a se purta şi nu încerca să-l schimbe deoarece până atunci nu întâlnise omul care să merite aceasta şi nimeni nu i-o ceruse. Consideram că nu venise vremea s-o schimb, o preferam aşa cum era. În preajma ei aveam senzaţia că mă trezeam din nou la viaţă, mai ales când era veselă şi zburda. Râsul ei ca de clopoţel era pentru mine ca un balsam, ca o adiere uşoară de vânt care te răcoreşte într-o zi călduroasă din toiul verii.

— Eşti frumoasă şi îmi placi mult! i-am şoptit eu.

— Ooo! A făcut ea, ţuguindu-şi buzele în forma literei „o”, chipul ei devenind şi mai încântător. Mi-ai atribuit atâtea calităţi de când suntem împreună la Mamaia, încât cred că într-o zi voi ajunge să mă consider „aşa şi pe dincolo”.

Căldura din salonul de dans, la care se adăugaseră şi cuvintele mele măgulitoare, avuseseră un efect imediat, deoarece obrajii i se îmbujoraseră, parcă erau cuprinşi de valul unei puternice pasiuni. Habar nu avea câtă atracţie

exercita asupra mea în acele momente, dar mă străduiam să ascund sub masca unor trăsături exterioare riguroase acel temperament înflăcărat care mă stăpânea, preferând ca ea să mă considere doar un om activ, dinamic şi aparent puţin sentimental.

Cosmina dansa privindu-mi pieptul şi tăcea.

— Vrei să-mi spui la ce te gândeşti? Sper că nu eşti supărată?

— Nu sunt supărată, poate puţin preocupată.

— Preocupată de ce anume? insist eu. Necazurile, ca şi bucuriile ar trebui să le împarţi cu mine. Zic bine?

— Da, aşa ar fi corect dacă vrem să rămânem împreună.

— Am nevoie de tine, Cosmina! Poate şi tu ai nevoie de mine?

— Câtă nevoie am eu de tine, Titus, numai Dumnezeu ştie.

Cu toate că uneori părea o fire apatică, visătoare, Cosmina era o fiinţă plină de dinamism şi pasiune, care, odată ce era stârnită, greu se mai putea stăpâni. Pe măsură ce mi se dezvăluia, constatam că era copleşită de persoana mea. Câteodată, când îi povesteam ceva, o surprindeam privindu-mă de parcă trecea dincolo de trupul meu. La insistenţele mele îmi declara: „Mă gândeam şi eu cât de minunat este când te iubeşte un astfel de om! Cât de vibrantă şi plină de culoare poate deveni viaţa alături de el!”. Asta era.

Nu încetam nici eu s-o studiez şi o făceam cu ochiul critic al omului cu experienţă. Calitatea ei nepreţuită i-o dădea tinereţea care îi asigura şi detaşarea pe care o avea în faţa vieţii. În ea mocnea o puternică flacără interioară, iar pasiunea ei în dragoste începuse să rivalizeze cu a mea.

Cosmina nu semăna cu niciuna dintre femeile pe care le cunoscusem până atunci. Ceea ce i se oferea, ea primea cu oarecare indiferenţă.

Îmi plăcea la ea felul în care se îmbrăca, întocmai cum îmi plăceau florile din grădină şi o iubeam deoarece farmecul ei nu putea fi învins prea uşor, cu toate că m-am

străduit multă vreme să scap de jugul iubirii.

Descoperisem că ea făcea parte din tânăra generaţie care, în taină, începuse să-şi pună întrebări legate de etica şi moravurile tradiţionale. În cazul ei, considera că are dreptul la viaţă indiferent de consecinţele ce decurg din faptele pe care, eventual, le-ar săvârşi, ceea ce semăna cu o mostră de libertinaj.

Din prietenia cu mine şi din relaţia care ne unise, Cosmina învăţase destul de multe lucruri despre viaţă şi despre adevăratul sens al dragostei şi al pasiunii. De aici şi momentele în care o surprindeam căzută pe gânduri, pe care mi le relata cam aşa: „tu împărţi între mine şi acea doamnă „arogantă, vanitoasă şi răutăcioasă" dragostea noastră. Pe Emilia o văzuse o singură dată în parcul „Crâng" din Buzău.

Dintre fiinţele vii, femeile sunt cele care se tem de femei întotdeauna şi, în special, atunci când este vorba de o femeie frumoasă. Avea Cosmina motive să se teamă?

— La ce te gândeşti, totuşi? Te văd plecată departe. Ce te frământă? insist din nou.

— La nimic.

— Pe cine vrei tu să păcăleşti? Te gândeşti profund la ceva, încât ai devenit visătoare ca o băştinaşă din ţinuturile arse de soare ale Africii.

A râs pe înfundate de comparaţia folosită de mine.

— Mă gândeam ce îmi va aduce şi mie viitorul.

I-am strâns talia, lipind-o de trupul meu, încât îi simţeam prin rochia subţire de mătase, toţi muşchii coapselor, sânii şi căldura trupului. S-a împiedicat şi m-a călcat pe pantof.

— Stai cuminte că iau foc! mi-a şoptit la ureche, râzând.

M-a pufnit şi pe mine râsul, dar din alt motiv.

— Râzi de mine?

— Nu. Mi-am adus aminte din perioada când nu aveam decât 20 de ani. Tot aşa am fost la un bal şi am dansat cu o fată care venise la bal pentru prima dată şi nu ştia să danseze. M-a călcat pe bombeurile pantofilor pe

care îi încălţasem întâia dată, de abia îi cumpărasem din magazin.

— Ca mine acum. Dar să ştii, Titus, că sunt fericită! Am aşa, o senzaţie, că toate femeile îndrăgostite din lume sunt surorile mele şi le consider pe toate nişte făpturi alese, care au avut noroc în dragoste. Eu sunt fericită pentru că tu mi-ai dat posibilitatea să simt acea plăcere care face cât toate coroanele regale din lume şi, de aceea, nu mă căiesc deloc de ceea ce am făcut.

— Este o mare plăcere să împărtăşeşti totul, inclusiv dragostea, cu femeia iubită, am fost eu de acord cu ea.

După miezul nopţii ne-am simţit obosiţi şi ne-am înapoiat la hotel. În timp ce se dezbrăca, Cosmina se privea în oglindă, cuprinsă de o apăsare care semăna cu nostalgia. Mi-a mărturisit fără ocol:

— Sunt tânără şi am nevoie de iubire şi de emoţii care să mă cuprindă ca un vârtej, îmi doresc un bărbat care să fie numai al meu, cu care să fac copii, copiii noştri. Ştiu că îmi vei răspunde că nu se poate, că un ceva e împotrivă…

Cosmina depăşise pragul ignoranţei. Ştia că un copil este rodul contactului dintre bărbat şi femeie, acel contact fizic care, dacă ai noroc, te poartă în Paradis. Dar ştia la fel de bine că morala momentului nu aproba acest fapt decât în cupluri legal constituite, în caz contrar femeia trebuie să suporte ruşinea. Pentru o fată ar fi fost greu de îndurat părerea celor din jur dacă năştea un copil, deşi nu avea un soţ.

Despre toate acestea am discutat amândoi după ce ne-am aşezat în pat.

La un moment dat am tăcut amândoi. Prin fereastră treceau razele lunii care ajungeau până la noi. I-am recitat versurile:

„Intră luna prin fereastră.

Intră-n odăiţa noastră!… „etc, la care ea mi-a replicat:

— Dragul meu, eu mă aflu aici împreună cu tine, nu sunt singură într-o odăiţă de unde să implor luna să-mi

asculte şi să-mi aline inima şi singurătatea. În plus, eu sunt fericită aici, cu tine şi aş vrea să rămânem veşnic aşa.

Deşi era târziu, n-am renunţat să facem dragoste, iar după ce ne-am „încălzit” amândoi, în pat am avut parte de un adevărat uragan erotic, pe care nu-l vom uita multă vreme.

Am adormit aproape spre dimineaţă, dar am dormit până după ora opt. Cosmina s-a ridicat din pat somnoroasă, spunând că o doare capul. Până la baie s-a mişcat mai greu, dar când a revenit în încăpere mi-a spus că se simte mai bine de când a făcut un duş rece şi că îi este foame. M-am spălat şi eu şi am fugit la masă, după care ne-am întors la hotel.

— Astăzi vreau să trec pe acasă, pe la părinţii mei, ca să văd ce mai fac sau dacă au nevoie de ceva. Dacă vrei, poţi merge la plajă singură. Mă voi întoarce până la masa de prânz, aşa că te rog să mă aştepţi în cameră în jurul orelor douăsprezece, ca să te însoţesc la masă!

— Cum vei justifica faţă de ei prezenţa ta aici?

— Mă descurc eu. Important este să aflu cum se mai simt ei. Mama era bolnavă acum o lună şi sunt curios dacă s-a însănătoşit.

— Atunci e mai bine să te aştept aici, până când te întorci. Citesc ceva şi-mi trece timpul.

— O carte o poţi lua cu tine şi pe plajă. Profită de soare!

— Aşa voi face, dar te rog să nu întârzii!

Ne-am sărutat, apoi am coborât în parcarea hotelului, am luat maşina şi am dat o fugă în cartierul Medeea, unde locuiau părinţii mei. I-am găsit bine. Mamei îi trecuse răceala, iar tata îmi spunea că o duce bine, s-a obişnuit cu silicoza lui „ca ţiganul cu scânteia”. Venirea mea la Constanţa am motivat-o pe linie profesională, spunându-le că suntem veniţi mai mulţi colegi, iar a doua zi vom termina ce avem de făcut şi ne întoarcem la Buzău.

Le-am lăsat nişte bani şi i-am prevenit să nu ne mai aştepte – pe mine, pe Emilia şi copiii – deoarece vor începe şcoala.

Când am revenit la hotel şi am deschis uşa camerei, Cosmina şedea în picioare şi privea mirată la un buchet mare de trandafiri roşii, care avea în mijloc trei trandafiri galbeni, iar în mână ţinea biletul care îi însoţise, scris în termeni decenţi, dar şi cu iz de declaraţie de dragoste. Mi se părea că o cuprinsese visarea din cauza magiei florilor. Atunci am cugetat: „Câtă taină ascunde o floare şi cât de simplă este realitatea!”

— De unde ai aceste minunăţii? am întrebat-o.

— Mi i-a trimis un tânăr prin intermediul cameristei. Erau aici pe noptieră când m-am întors de pe plajă. Pe tânăr l-am remarcat pe plajă cum se hlizea la mine, iar când mă aflam pe aleea ce duce spre intrarea în hotel, m-am pomenit cu el în faţa mea şi a început să se bâlbâie, în timp ce mă sorbea din ochii lui care, parcă emanau văpăi. La un moment dat chiar am avut senzaţia că îmi paralizaseră mâinile şi picioarele, încât începusem să mă clatin de parcă eram beată. Nu mi-am dat prea bine seama care era cauza, poate cuvintele lui înflăcărate de atâta afecţiune tinerească, adâncă şi convingătoare. I-am întins mâna, ca în transă, în semn de recunoştinţă pentru vorbele frumoase şi i-am spus încet: „Mulţumesc!”, apoi mi-am continuat drumul. El nu s-a lăsat, m-a urmat şi în holul hotelului. Aici discuţia a fost mai directă şi lămuritoare. „Doamnă, eu vă urmăresc de câteva zile şi vă ador, etc. etc”. „Domnule, te rog să mă scuzi, îmi pare rău de eforturile dumitale, dar sunt căsătorită”. El a rămas blocat pe loc, iar eu am urcat în cameră, unde am găsit acest buchet de trandafiri.

— Bravo! Deci, eşti căsătorită? Asta e bine. Buchetul de trandafiri este frumos. Sunt flori nevinovate, poate şi intenţia tânărului a fost la fel.

Cosmina se schimba imperceptibil în fiecare zi, încât mi se părea că se umplea de o lumină tainică, fericită şi nestatornică. În ea se trezise femeia şi, ca orice femeie, se simţea iubită, devenind tot mai conştientă de acest lucru. Îmi povestea că se simte uşoară, parcă ar pluti pe un râu cu apă lină şi caldă, care o învăluie din toate părţile şi cu

cât pluteşte mai departe, se simte tot mai în siguranţă şi fără griji.

— Sunt mulţumită că datorită ţie am aflat cât de bine este să fii, pur şi simplu, femeie. De un singur lucru mă tem: să nu rămân însărcinată. Îţi dai seama cât de vulnerabilă poate fi o femeie singură într-o astfel de situaţie?

— Da, ai dreptate în tot ce ai spus. Acum hai să mergem la masă!

Când ne-am înapoiat în hotel, în timp ce ne dezbrăcăm de haine în vederea odihnei, Cosmina mi-a povestit câte ceva de pe plajă.

— Astăzi a fost mare înghesuială pe plajă. Abia am găsit un loc unde să-mi întind cearşaful.

— Este duminică şi pe lângă numărul mare de turişti, vin şi localnicii să se însorească, iar municipiul Constanţa are vreo 400.000 de locuitori, fiecare având viaţa lui.

Numai noi trăiam în lumea noastră în care continuam să plutim de fericire. Regretam că zilele rezervate pentru acest mini concediu la mare se sfârşiseră prea repede şi urma să părăsim litoralul înainte de a sorbi ultimele picături din acea fericire insaţiabilă.

Ne-am urcat în pat. Cosmina s-a lipit de trupul meu, care-i dădea siguranţa şi căldura, mi-a pus mâna pe piept şi capul pe braţ, apoi a adormit cu sufletul liniştit.

Căldura trupurilor noastre şi consolarea totală leagă somnul care împleteşte atât trupul, cât şi sufletul în binefacerile lui. În ciuda celor afirmate de igienişti că soţii ar fi bine să doarmă separat, eu susţin şi astăzi că cel mai desăvârşit somn e acela pe care îl împărţi cu femeia iubită, căreia ai prilejul să-i auzi respiraţia, să-i simţi pulsul inimii, căldura şi parfumul trupului. Asta mai ales în anii năbădăioşi ai tinereţii.

Prezenţa Cosminei o simţeam prin toţi porii fiinţei mele. Când ne-am trezit din somn am ieşit în balcon. Soarele se mai domolise şi am plecat iar la plajă, de unde ne-am întors spre seară.

Cosmina a intrat în baie şi a dat drumul apei în cadă,

apoi a intrat să se spele. De câteva zile se obişnuise cu mine şi nu mai închidea uşa la baie. O priveam cum se spăla. Deodată a rămas pe gânduri, purtată undeva departe, cu privirile pierdute şi cu buretele în mână, fără să facă vreo mişcare. Am intrat şi i-am atins uşor umărul.

— Nu fi tristă, iubito!

— Îmi pare rău că plecăm. A fost atât de frumos!

— Vom reveni aici şi altă dată.

— Oare? îmi este teamă să sper, ca să nu mă învăţ cu năravi, a adăugat ea, chicotind. Vino şi tu aici, în cadă! a mai spus, în timp ce îmi făcea loc.

Am ascultat-o şi am intrat alături de ea în apa caldă. Constatasem şi de această dată că în ea pierise fetiţa de odinioară şi se născuse femeia adevărată. Din clipa în care mi se dăruise, intrase într-o stare de vrajă, care mă cuprinsese şi pe mine, iar zilele şi nopţile treceau ca visele, fără să ne pese de cei din jurul nostru.

Apa caldă o îmbujorase, iar faţa ei căpătase culoarea piersicii de toamnă cu pieliţa netedă, în timp ce ochii îi deveniseră mai strălucitori. Arăta ca o floare care se deschidea, înflorind în toată splendoarea ei.

Despre mine ce să mai spun? Nu mai sperasem că voi fi vreodată în stare să iubesc din nou, dar iată că se produsese minunea şi eram puţin ameţit.

Am ieşit din cadă, lăsând-o pe ea să-şi limpezească trupul şi m-am întors în patul încă răvăşit de frământarea noastră anterioară şi păstrând parfumul şi căldura trupurilor înfierbântate. Am ridicat pernele pe spătarul de la capul patului şi am stat rezemat cu spatele de ele în aşteptarea Cosminei. N-a durat prea mult şi s-a strecurat şi ea în pat, şi-a pus capul pe pieptul meu, cum făcea de obicei, privindu-mă de jos în sus. Mi-am plimbat mâna peste trupul ei gol, de la gât şi până la coapse, apoi am strâns-o în braţe, îngropându-mi faţa în părul ei bogat, în timp ce mâna îmi aluneca peste sânii ei tari, peste talia zveltă, pe pântece, până în acel loc fierbinte.

— Aceasta va fi ultima noastră noapte de dragoste! a şoptit ea aproape de urechea mea.

— Abia mâine la prânz vom pleca înapoi, spre casă.

— Mi-ar plăcea ca această noapte s-o desprindem din timp, din zi, din ceas şi chiar din calendar, mi-a murmurat, din nou, sub bărbie.

— Vom proceda întocmai! am încredinţat-o eu. Vom face ca această noapte să existe pentru noi separată de toate celelalte şi nimic să n-o poată atinge. Ea va rămâne cel mai frumos basm pe care îl poate închipui mintea, dar care nu va avea nicio legătură cu lumea în care suntem nevoiţi să ne întoarcem mâine.

— Pentru mine, aceste câteva zile împreună, au însemnat mult. A fost darul cel mai de preţ pe care mi l-ai făcut. Mi-ai dăruit tot ce puteam spera de la un bărbat. Te iubesc, Titus! Mă gândesc, totuşi, cu groază la cele ce vor urma după ce ne vom întoarce acasă, când va trebui să trăim despărţiţi şi cât de greu va fi să ne mulţumim cu acele întâlniri, pe furiş, departe de ochii curioşi ai lumii.

— Şi mie îmi va fi la fel de greu. Dar poate vom reuşi să ne vedem mai des.

— Da, va trebui să ne obişnuim cu toate, adaugă ea oftând.

— Desigur. Obişnuinţa ajunge cu timpul precum şofatul sau mersul pe bicicletă, odată ce le-ai învăţat, nu le mai uiţi, transformându-se în reflexe condiţionate.

— Reflexe condiţionate precum la animalele lui Pavlov. Poate nici noi oamenii nu suntem prea departe de acele comportamente dirijate, care sunt induse necuvântătoarelor – a spus ea cu amărăciune în glas.

— Ei, nici chiar caşa! Omul este o fiinţă superioară.

Am tăcut amândoi o vreme. Cosmina s-a ridicat în şezut, şi-a întors spre mine faţa liniştită şi, cu un glas aproape stins, m-a întrebat:

— Ce este iubirea, Titus? Este un fenomen?

— Iubirea este un sentiment, nu ştiu dacă ar putea fi considerată fenomen. Eu cred că este un sentiment sacru şi intangibil. Deci, nu ne aparţine, nu-l putem dirija după plac şi nu avem dreptul să ne atingem de el decât atât cât ne este permis. Iubirea atinge sufletul omului care face

parte din Universul nesfârşit, ca o părticică infinitezimală. E o teorie prea pretenţioasă.

După o asemenea abordare, Cosmina s-a lipit iar de mine şi am început să ne sărutăm, să ne mângâiem şi să ne întoarcem în pat, până când trupurile noastre au început să freamăte intens, semn că sângele alerga nebun prin vene. Trupul Cosminei zbârnâia şi ardea de dorinţa împerecherii. Ne-am unit trupurile, dansând ca pe valurile unduitoare ale mării, până când am căzut amândoi în extaz, sleiţi de puteri. Şi am tot repetat aceste dansuri, cu pauze mai lungi sau mai scurte, până când zorile ne-au zâmbit în fereastră. Abia atunci ne-am culcat, renunţând să mai mergem la micul dejun.

Ne-am trezit din somn aproape de prânz. Cosmina îmi zâmbea mulţumită, dar cearcănele de sub pleoape arătau că efortul o obosise destul. Cred că şi eu arătam la fel.

— Hai să mergem la Buzău! i-am spus.

— Renunţăm şi la masa de prânz? Mie îmi este foame.

— Până când încălzesc eu motorul, tu mergi la un restaurant din apropiere şi iei ceva de mâncare. Pe parcursul drumului spre casă ne vom opri să mâncăm undeva. Hai să ne mai odihnim puţin în pat, că avem destul timp toată ziua!

…Stând cu capul pe umărul meu, Cosmina se gândea intens la ceva şi îşi mişca buzele şi sprâncenele.

— La ce te gândeşti?

— Mi-am adus aminte de discuţia noastră din seara trecută. De unde ştii tu atât de multe despre religie, despre suflet şi celelalte?

— Am citit tot ce mi-a căzut în mână, fără să selectez informaţiile şi din fiecare domeniu am reţinut ceea ce m-a impresionat. Odată am avut şi un prilej inedit să ascult nişte date interesante. Era prin anul 1967 şi mă aflam în trecere prin comuna Ostrov, din Dobrogea. Este o localitate de la graniţa cu Silistra, un orăşel din Bulgaria, care a aparţinut României de drept şi de fapt până în anul

1940.

În apropiere de Ostrov de află mănăstirea Dervent, un locaş de cult religios încărcat de istorie, unde se află şi peştera în care a locuit o vreme Sfântul Andrei, precum şi un izvor cu apă tămăduitoare.

Am intrat şi eu acolo, mai mult din curiozitate, neştiind concret despre ce este vorba. Acolo am avut prilejul să întâlnesc un călugăr foarte bine informat, căruia i-am pus mai multe întrebări, unele vizând pildele lui Iisus Hristos din Sfânta Scriptură, astfel:

— Ce înţeles are porunca: „Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi”?

— Toate poruncile lui Hristos se referă la suflet, tinere. Noi, oamenii, la exterior ne urâm între noi, ne blamăm, dar în interior trebuie să ne iubim unii pe alţii pentru că acolo suntem unul şi acelaşi, în interior există Dumnezeu. Sentimentul iubirii este cel al comunicării cu Dumnezeu.

— Dar atunci, ce semnificaţie are iubirea dintre o fată şi un băiat sau cea dintre un bărbat şi o femeie? insist eu.

— Între ele există diferenţe. Iubirea, comunicarea cu omul iubit, este secundară, adică ea urmează după comunicarea cu Dumnezeu, Cel care ne-a creat şi de la care luăm iubirea pentru semenii noştri. De aceea trebuie să menţinem contactul permanent cu Dumnezeu. Vom fi sănătoşi, atât la trup cât şi la suflet, numai atâta timp cât dăinuie credinţa în Dumnezeu şi iubirea faţă de el.

Iubirea faţă de om are două componente: iubirea faţă de rup, care este învelişul pământesc şi iubirea pentru grăuntele Divin din interiorul trupului pe care am căpătat-o cu prilejul botezului sfânt, când Duhul Sfânt a pogorât în pruncul scăldat în cazan, după ce a fost săvârşită slujba religioasă de către preot.

— Dar iubirea ne cuprinde pe toţi în diferite moduri.

— Aşa este. Toţi avem nevoie de iubire, aşa cum ne-a lăsat Dumnezeu, indiferent că suntem oameni, animale sau plante. În afară de om, toate celelalte fiinţe se pricep mai

bine să deosebească sentimentele sincere de cele prefăcute, pe când omul acceptă, în multe cazuri, să fie minţit că este iubit de celălalt partener. Iubirea ne face bine întotdeauna, ne întăreşte moralul şi ne motivează în toate faptele noastre.

— Omul poate iubi cu adevărat la orice vârstă?

— Dacă te referi la dragostea pământească, să ştii că există unele excepţii. Însă dragostea pentru Divinitate trebuie să fie unică şi permanentă, altfel ea nu există. Oamenii au noroc că dragostea nu are vârstă, iar timpul nu are putere asupra ei.

Au mai fost şi alte întrebări la care preotul respectiv mi-a răspuns cu plăcere şi cu multe detalii, dar nu le mai ţin minte pe toate. Memoria are şi ea linişte.

Cosmina mă privea cu respiraţia tăiată, în timp ce pe chipul ei se mişca un muşchi sau ridica sprâncenele.

— M-ai surprins câte ştii tu despre aspecte care, oficial, sunt interzise.

— Află că teoria marxist-leninistă nu sunt decât teoriile lui Hegel şi a lui Kant, răsturnate cu capul în jos, iar adevărurile, fie ele şi religioase, nu pot fi ascunse în totalitate. Şi arta cercetează sufletul, deşi uneori o face mascat.

Multe piese de teatru au fost adevărate capodopere care au rezistat, trecând peste timp, precum piesa „Hamlet” a inegalabilului Shakespeare – sau rusul Anton Pavlovici Cehov cu piesa „Pescăruşul”, considerată capodoperă cu sclipiri de briliant, pentru care Academia din Moscova şi-a ales drept emblemă tocmai „Pescăruşul”.

Îmi amintesc că am văzut piesa „Pescăruşul” prin anul 1964 în Bucureşti. M-a impresionat scena în care clovnul Treplev ucide pescăruşul, pe care nu îl considera o pasăre oarecare, iar prin acest gest considera că şi-a ucis iubirea şi sufletul.

Poate nu ştii, dar marinarii au credinţa că sufletele celor înecaţi ar trece în pescăruşi. Nu ştiu de ce au această credinţă, probabil pentru că şi noi, oamenii, am ieşit din mare. N-ai observat când te scufunzi în apă, că trebuie să-

ţi reţii respiraţia? în acele momente se produce o blocare, un fel de frânare a conştiinţei.

…A urmat iar o tăcere care s-a prelungit ceva mai mult de un minut. M-am ridicat de pe pat şi am început să mă îmbrac. Cosmina m-a imitat. Ne-am strâns bagajele şi am coborât la Recepţia hotelului, unde am predat cheia şi ne-am anunţat plecarea.

În parcare maşina mea se odihnea, plină de praf Pe capota motorului un binevoitor scrisese cu degetul „Spalămă”, fără linia despărţitoare între verbul Spală şi pronumele personal – forma scurtă mă. (spală-mă)

— Nu prea ştie gramatică tipul, mormăi eu.

— Ar fi trebuit spălată, dar unde? intervine Cosmina.

— Există destule spălătorii, dar eu nu am timp.

Am pus valiza în portbagajul maşinii şi am pornit motorul. Cosmina a mers la restaurantul de pe plajă şi a cumpărat patru mici şi o plăcintă cu mere.

Am mai privit odată în urmă spre hotelul care ne adăpostise atâtea zile dragostea noastră, în „*<cuibuşorul de nebunii*” unde neam aparţinut unul altuia, plutind într-o lume în care nu eram decât noi amândoi.

Pe la ora 14°° intram în oraşul Slobozia, iar la prima intersecţie am virat la stânga şi am intrat pe şoseaua care ocoleşte centrul oraşului.

— De ce ai luat-o pe aici? întreabă Cosmina.

— Mergem la restaurantul „Privighetoarea” să mâncăm ceva. Se află pe linia de centură a oraşului.

— Mie nu prea mai îmi este foame.

— Mâncăm câte o friptură şi plecăm.

Am oprit în parcare şi am intrat în restaurant unde era puţină lume. Am comandat friptura, iar la sfârşit, o prăjitură „Profiterol” pentru Cosmina. Eu nu obişnuiam să mănânc prăjituri pe atunci.

Cu cât ne apropiam mai mult de Buzău, deveneam tot mai îngrijorat de cele ce se puteau întâmpla acasă la mine şi doream să ajung mai repede.

După amiază am ajuns în Buzău, am lăsat-o pe Cosmina în colţul străzii Unirii, în faţa blocului în care

locuia ruda ei, iar eu am plecat acasă la mine.

Am descuiat yala de la intrare şi am pătruns în apartament. Linişte totală peste tot şi niciun obiect nu fusese mişcat de la locul lui de când plecasem eu. Am tras concluzia că Emilia şi copiii nu se întorseseră de la Ploieşti. „Asta e bine!”, mi-a zis în gând. Am făcut un duş şi m-am culcat o oră, apoi am urmărit programul de la televizor.

3. Sunt însărcinată!

A doua zi m-am prezentat la serviciu, fără chef de muncă, dar a trebuit să rezolv multe probleme. După ce am scăpat de sarcinile curente, am început să lucrez la un material de analiză, dar gândurile la Cosmina şi la escapada noastră de la Mamaia îmi năpădeau mintea şi mă împiedicau să gândesc coerent. Erau atât de vii şi de intense, încât nu mă puteam elibera de ele. Continuau să-mi amintească acele momente inedite de dragoste petrecute cu zile în urmă, care o făceau tot mai prezentă în sufletul meu, stăpână pe sentimentele mele. Iubirea pentru ea constituia principalul motiv pentru care o vedeam şi mai frumoasă, mai inteligentă şi-i descopeream noi calităţi, noi însuşiri sufleteşti.

Începusem să-mi repet în gând: „Mă iubeşte o inimă de fecioară tânără şi curată. Trăiesc din nou o poveste de iubire”.

Eram tot mai conştient că dragostea este un zeu pretenţios cu care nu te poţi târgui deoarece este destul de şiret; la începutul târgului cere puţin, dar pe parcurs creşte preţul, până când ajunge să te lase sărac, lipsit de forţă şi de apărare.

La despărţirea de Cosmina n-am stabilit data următoarei noastre întâlniri. Aşteptam să mă sune la telefon, astfel că totul era lăsat la voia întâmplării din partea mea.

Peste câteva zile m-a sunat ea la serviciu, reparând acea neglijenţă. Am luat-o dintr-o staţie de autobuz şi am pornit cu maşina în afara oraşului.

— Unde vrei să mergem? am întrebat-o.

— Oriunde – a fost răspunsul ei. Am la dispoziţie toată ziua, toată noaptea şi tot restul vieţii.

— Nu ştiu de ce am o stare de disconfort, care mă face să fug de lume, să trăiesc izolat undeva departe, pe o insulă pustie sau să mă pierd într-o pădure virgină.

— Foarte bine! Când te hotărăşti să pleci, anunţă-mă şi pe mine să te însoţesc! Ca să începi o viaţă nouă ai nevoie şi de o tovarăşă de viaţă nouă, iar eu sunt hotărâtă să merg cu tine oriunde în lume. M-am tot gândit în ultima vreme la viaţă şi am ajuns la concluzia că Paradisul pe care îl visez se află acolo unde suntem împreună. Ce zici de asta?

— Ce să zic? Cred că ai dreptate, omul are o singură viaţă pe care ar trebui s-o trăiască fericit, nu ca un rob sau ca un fricos. Deşi ştiu ce ar trebui făcut, pentru că sunt neputincios să acţionez aşa cum gândesc, nu sunt altceva decât un visător incorigibil.

Cosmina mă urmărea cu ochii ei căprui, pătrunzători, încercând să descifreze cele ce spuneam. Mi s-a părut că mă compătimea pentru că mă frământam şi nu reuşeam să găsesc calea spre fericire, deşi era atât de aproape încât o puteam atinge cu mâna.

În condiţiile sociale de atunci îmi dădeam seama că iubirea noastră era fără speranţă, fără finalizare, iar serviciul şi familia îmi înăbuşeau dorinţa de schimbare, cerându-mi să mă resemnez. Astfel că eu sufeream din dragoste, copleşit de greutăţi şi neputinţa de a acţiona, pe când Cosmina era dispusă la orice compromis, neputându-se desprinde de dragostea ei.

— Dragă Titus, mă doare când te văd suferind. Vreau să ştii că eu mă mulţumesc să fiu lângă tine şi să te ajut cu ceea ce pot în lupta cu greutăţile. Nu am altă pretenţie. Înţeleg că nu pot să-ţi fiu soţie, dar nu-mi interzice să-mi doresc acest lucru! Lasă-mă să visez, să mă mângâi şi eu, gândindu-mă la acest statut!

— Draga mea, ştii bine care este dorinţa mea, nu diferă de loc de a ta, dar situaţia în care mă găsesc mă împiedică, deocamdată, să rezolv favorabil problema. Îţi

sunt recunoscător pentru tot ce ai făcut pentru mine. Mi-ai oferit, fără să ceri nimic în schimb, tinereţea, frumuseţea şi iubirea ta.

— Nici acum nu-ţi cer altceva, decât să mă iubeşti şi să mă încălzeşti cu dragostea ta. Asta depinde numai de tine. În rest, să avem răbdare şi să aşteptăm ce ne va aduce trecerea timpului. Ştiu că va trebui să sufăr până atunci.

Tot discutând aşa, nici n-am observat că ne apropiam de oraşul Râmnicu-Sărat.

— Unde mergem? mă întreabă ea.

— La Focşani. Facem o plimbare în afara judeţului. Oraşul mi s-a părut cam posomorât, iar circulaţia vehiculelor destul de rară, deşi era ora 17°°. Am oprit în parcarea din faţa hotelului Unirea şi am pornit pe stradă.

Cosmina avea o ţinută care îi conferea distincţie. Era îmbrăcată într-o jachetă de culoare verde, peste o bluză albă din dantelă, al cărei guler bogat se răsfrângea peste gulerul jachetei, scoţându-i în evidenţă faţa ovală pe care mai stăruia bronzul căpătat pe plaja din Mamaia, încadrată de părul ei castaniu cu reflexe aurii. Jacheta se mula pe şoldurile ei uşor curbate, continuând cu o fustă ecosez, în carouri maro cu verde, apoi cu pantofii de culoarea măslinei murate care-i scoteau în prim-plan gleznele delicate. O priveam cu plăcere şi eram mulţumit că se află acolo cu mine.

După ce am vizitat câteva magazine, am intrat în restaurantul hotelului unde am mâncat, după care am pornit înapoi spre Buzău.

Se înserase bine şi m-am gândit s-o duc acasă la sora ei, dar când am întrebat-o, mi-a răspuns scurt:

— Nu mai locuiesc la ei.

— Dar unde?

— În apartamentul rudelor mele din strada Unirii, acolo unde te-am mai invitat odată când ne-am întors de la Bucureşti. Ei au fost mutaţi cu serviciul la Rm. Sărat, unde au primit o locuinţă de serviciu, iar aici m-au lăsat pe mine să am grijă şi să le plătesc taxele.

N-am mai insistat cu alte întrebări. Am intrat pe aleea care ducea în parcarea din faţa scărilor de la intrarea în bloc, apoi am pornit împreună spre apartamentul cu pricina.

Ajunşi înăuntru, Cosmina s-a dezbrăcat de hainele de pe drum, şi-a pus pe ea un halat de casă şi s-a îndreptat spre bucătărie, nu înainte de a-mi spune:

— Fă-te lejer şi caută-ţi o ocupaţie până mă întorc eu din bucătărie! Deschide radioul sau televizorul ori răsfoieşte revistele de lângă pat! Hai că nu durează mult! a adăugat în timp ce se apropia de uşă, preocupată să-şi prindă părul cu o agrafă mare.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Da. Dacă vrei, poţi să aşezi tu faţa de masă. Vezi că se află în sertarul mesei! Paharele sunt în barul de la bibliotecă. Scoate-le şi lasă-le pe masă până mă întorc eu!

La câteva minute am văzut-o intrând în încăpere cu faţa îmbujorată de căldura aragazului, purtând peste halat un şorţ înflorat de gospodină. Aducea în mâini un platou cu fripturi aburinde şi un coşuleţ cu pâine. S-a întors la bucătărie de unde a adus tacâmuri şi o sticlă cu vin de la Pietroasele.

— Miroase foarte frumos friptura! o complimentez eu.

— Este de porc. Să ştii că salată nu avem. Am nişte castraveţi acriţi într-un borcan. Să-i aduc?

— Desigur, cad bine la friptură, o încurajez eu din nou.

...Ne-am aşezat la masă şi am mâncat cu poftă, apoi am turnat în pahare vinul alb-gălbui şi am ciocnit amândoi, pronunţând, aproape în acelaşi timp, urarea: Noroc şi sănătate!

— Deci, tu locuieşti aici pe termen nedefinit. Sora ta ce zice?

— Nu este treaba ei, ci a mea. Doar sunt majoră, vaccinată şi, pe deasupra, sunt a ta. Atât cât este aici, îmi ajunge.

— Am un fel de reţinere, de teamă. Nu-i găsesc deloc

explicaţia.

— De cine te temi? De mine?

— Nicidecum. Mă tem de prea multă fericire. Recunosc că atunci când eşti cu mine sunt fericit. Poate fi şi un fel de melancolie.

La auzul acestor cuvinte, Cosmina mi-a luat mâna stângă pe care mi-a pus-o în dreptul inimii sale, apoi pe obrazul care frigea de emoţia.

Prin fereastra larg deschisă ajungea până la noi o briză răcoroasă, care flutura şi vălurea perdelele. Oraşul se cam liniştise, doar pe trotuarul aproape pustiu din apropierea blocului se auzeau paşii cadenţaţi ai unui trecător întârziat, zgomotul lor fiind acoperit, din când în când, de huruitul motorului unui autobuz.

Dinspre grădina de vară a restaurantului din apropiere ajungea până la noi o melodie de dans. Cosmina s-a ridicat şi a închis fereastra, iar în încăpere s-a aşternut liniştea, însă a învârtit butonul radioului din care am auzit refrenul romanţei „Te aştept pe acelaşi drum de altă dată”, care se revărsa încet în încăpere, ca o şoaptă de amor şi o chemare.

Am abandonat masa şi ne-am aşezat pe pat, continuând să discutăm.

— Ce mai mănânci tu pe la serviciu? Sardele în ulei, tocană de legume sau omlete? mă întreabă ea.

— La prânz merg la un bufet din apropiere, de unde iau ceva cald: o friptură, mici sau chiar ciorbă de burtă.

— Să nu te îmbolnăveşti de ulcer! spune ea, grijulie faţă de sănătatea mea.

Dinspre gară s-a auzit şuieratul strident al unei locomotive care se pregătea de plecare.

— Cine te mai vizitează aici? am întrebat-o, rotindu-mi privirea prin cameră.

— Deocamdată, de acest loc mai ştie mama, care vine destul de rar. Eşti singurul meu vizitator. Numai pe tine te aştept.

— Scuză-mă! Am întrebat doar aşa…

Am luat-o în braţe, ne-am sărutat, ne-am mângâiat şi

apoi am făcut dragoste.

Când s-a întors de la baie, Cosmina a trecut în faţa oglinzii, unde şi-a pieptănat, cu mişcări molatice, părul lung şi mătăsos, care-i cădea peste umerii rotunzi şi peste sânii trandafirii, ce tronau pe trupul ei zvelt, ca două cupe ale căror vârfuri arătau precum culoarea zmeurii coapte.

Când a terminat, a venit lângă pat şi a ridicat cele două perne pe spătarul înalt, apoi s-a cuibărit şi ea lângă mine.

Afară s-a auzit un bubuit puternic, urmat de un fulger în zigzag, care a luminat tot cerul. La scurt timp s-au auzit picături mari de ploaie izbind în geamuri.

— Vezi? Acesta era motivul stării tale melancolice. Vremea.

— Nu este numai vremea, am şi alte frământări – i-am răspuns.

Între timp fulgerele s-au înteţit, brăzdând şi despicând cerul din toate părţile, iar bubuitul lor creştea necontenit în intensitate, de credeam că se apropie sfârşitul lumii. Burlanele de scurgere urlau la trecerea apei care şiroia în cascade, iar când ajungeau pe trotuare şi în stradă, se formau bălţoace în care se opreau hârtiile şi gunoaiele aduse de vântul care sufla cu putere.

Priveam amândoi pe fereastră la potopul de afară, fără să scoatem o vorbă. Treptat, vântul a scăzut în intensitate, până când s-a potolit, ploaia măruntă a mai continuat să curgă cu oarecare demnitate, după care a încetat complet, iar peste oraş s-a aşternut liniştea.

Cosmina a aprins lumina. Ne-am apropiat de masă şi am sorbit din pahare câte o înghiţitură de vin. Am turnat din nou în pahare. Cosmina ţinea privirile plecate pe desenul covorului, de parcă se ruşina că bea vin. Avea privirea de o puritate celestă, care mă îndemna s-o iau în braţe şi s-o sărut, ceea ce am şi făcut. îi plăcea vinul demi-dulce şi berea blondă, însă gusta mai mult decât să bea.

Ne-am aşezat din nou pe pat, Cosmina lipindu-şi trupul cald de al meu.

— Credeam că a venit potopul, a şoptit ea liniştită.

— Sunt ploi declanşate de perturbaţii magnetice, încerc eu să-i explic. Bine că asta n-a ţinut prea mult.

După o scurtă pauză, Cosmina s-a ridicat într-un cot şi, privindu-mă fix, m-a întrebat:

— De ce trebuie să ne tot ascundem de lume?

— Trebuie să fim prudenţi în acţiunile noastre. Şi ştii de ce.

— N-ar trebui să fim atât de prudenţi, că doar nu furăm.

— Ba, s-ar putea chema că furăm puţin din dreptul alteia şi suntem în culpă. Cu cât vom tăinui faptele, cu atât ne vom putea bucura mai mult timp de iubirea noastră.

— Ştii ceva? Mie nu-mi plac oamenii care se uită, mai întâi, de după colţ şi apoi traversează strada.

— Poţi traversa fără teamă numai când ai conştiinţa curată, când ştii că nu faci rău nimănui, dar în cazul nostru… Sau poate, în cazul tău, consideri că ai dreptate?

— Nu ştiu. Mie, însă, îmi place să spun direct ceea ce gândesc. De obicei, pe mine mă pun în încurcătură oamenii inteligenţi, dar, cu tine m-am obişnuit şi mă pot exprima direct.

Pot spune că reuşisem s-o cunosc. Sinceritatea ei senină părea să destăinuie, dar şi să ascundă câte ceva, în acelaşi timp. Ea îmi declara direct că mă iubea din toată inima şi că sunt singurul bărbat care o făcea să guste din plin dulceaţa dragostei. Cu toate acestea, încerca să-şi ascundă amărăciunea că situaţia mea de familist, având şi copii, îndepărta tot mai mult posibilitatea de a finaliza, în avantajul ei, iubirea ce ne lega. Deşi avea unele îndoieli, nu-şi făcea totdeauna probleme pentru viitor şi nu părea să fie preocupată să despice firul în patru.

În acea toamnă târzie ne trăiam zilele, întâlnindu-ne cât mai des. Erau clipe de veselie şi de fericire pe care le surprindeam de fiecare dată pe chipul ei, scoţând la iveală dragostea explozivă care-i răzbătea din interior, luminându-i sufletul. Cosmina era ca o lumină caldă de vară şi se împlinise puţin la trup. Căpătase acea distincţie feminină, având o trăire impetuoasă, dublată de o mină

serioasă.

Intimităţile noastre ne scuteau de alegerea, în toate situaţiile, a cuvintelor „solemne”, aşa cum procedam la primele noastre întâlniri, dar nici nu foloseam cuvinte vulgare în conversaţii. Vorbeam direct despre orice, eu simţindu-mă obligat să explic, cu lux de amănunte, fiecare problemă pusă în discuţie pentru prima dată.

— Sunt de acord cu tine, am reluat eu ideea după o pauză. Mi-ai dovedit adesea că eşti curajoasă, spui direct ce gândeşti şi mă bucur că ai principii la care ţii. Mi-ai spus că mă iubeşti, iar eu te cred. Te întreb, totuşi, de ce o faci? Este o întrebare foarte grea, recunosc. Este veşnica întrebare pe care o pun toţi îndrăgostiţii şi care n-a primit niciodată răspunsul adevărat sau, mai bine zis, n-a primit, în totalitate, răspunsul.

— De ce o fac? Păi, eu te iubesc pentru că te iubesc! Asta este tot ce îţi pot spune.

— Şi eu, care n-am fost în stare să observ acest fapt! am replicat eu, zâmbind.

— Mie mi-a fost uşor să-ţi spun că te iubesc, dar multă vreme am aşteptat să aud şi de la tine acelaşi lucru, iar tu n-o făceai. Nu ştiam ce să mai cred şi, cu toate acestea, te iubeam şi mai mult. Desigur, tu ai experienţa vieţii şi ştii să-ţi stăpâneşti mai bine sentimentele. La un moment dat m-am resemnat. N-am mai aşteptat acele declaraţii verbale, ci am preferat faptele tale, care au avut darul să-mi spună mult mai multe. Am multă încredere în tine şi n-aş vrea să mă minţi.

…Cosmina a oftat prelung, după care a reluat:

— Mă gândesc câteodată când sunt singură: „Ce bizară este realitatea şi cât de puţin se aseamănă ea cu iluziile şi cu dorinţele noastre!”

— De ce spui asta? Suntem prieteni de mai bine de un an de zile, timp în care m-am ataşat de tine şi am început să te iubesc, i-am şoptit eu la ureche în timp ce-mi plimbam degetele prin părul ei mătăsos, împrăştiat pe pernă.

— Nu ştiu cât mă iubeşti tu, dar eu… eu… te iubesc

mult.

Şi a continuat să vorbească aşa, când liniştit şi analitic, când incoerent, încât m-a făcut s-o privesc cu îndoială. Avea acea nevinovăţie feciorelnică şi o alură tinerească nedefinită.

M-am aplecat spre ea şi am sărutat-o, astupându-i gura de câte ori începea să vorbească. După mai multe săruturi prelungite, Cosmina s-a zbătut pentru a se elibera.

— Lasă-mă puţin să-mi revin, că m-ai sufocat!

Joaca noastră a dat rezultate. Mai întâi a reuşit să ne îndepărteze de gândurile negre, apoi ne-a înfierbântat şi, în câteva minute, am ajuns amândoi în Paradis.

După o vreme, Cosmina m-a întrebat:

— Tu ştii să faci declaraţii de dragoste?

— De bună seamă că ştiu. Dar ce-ţi veni, aşa, deodată?

— Aş vrea să aud ce poţi inventa, mi-a zâmbit ea tandru.

Era îmbujorată la faţă după repriza de dragoste, iar frumuseţea ei mă îmbăta. De când începusem s-o iubesc acest sentiment mă cam speriase. M-am aşezat comod pe pernă şi m-am hotărât să-i răspund.

— Iartă-mă, Cosmina, că am venit prea târziu – pentru mine – în viaţa ta! Nu ştiu dacă am făcut bine sau rău. Ştii şi tu proverbul popular „Mai bine mai târziu decât niciodată”. Promit că de acum voi sta lângă tine, atât cât îmi va permite timpul şi destinul, pentru a te ocroti împotriva relelor şi pentru a te iubi. Fii tu pentru mine Ileana Cosânzeana, deşi eu nu mai pot pretinde că aş fi un Făt-Frumos pe măsură! Cu toate acestea, experienţa pe care am acumulat-o în cei câţiva ani pe care îi am în plus faţă de tine, îmi va sluji să te pot iubi cu credinţă şi să te fac fericită, după puterile mele. Simt că Providenţa ne-a aruncat unul în braţele celuilalt pentru a ne iubi şi pentru a ne obloji şi trata durerile şi suferinţele pe care le-am trăit. Aici mă refer în special la mine, care am fost rănit, fără să fiu iubit.

M-am oprit brusc, puţin descumpănit de cele ce

spusesem. Nu inventasem nimic, nu improvizasem nimic, era realitatea pură, viaţa mea, deşi o începusem ca pe o declaraţie pe care intenţionam s-o interpretez în stil teatral.

— Ce frumos ştii tu să declari dragostea!

— Ei, dragostea este o taină pe care îndrăgostiţii o ascund şi o poartă în umbră de frica luminii. Ea se veştejeşte când ajunge să fie cunoscută şi de alte persoane, îşi pierde vraja care i-a învăluit pe cei doi, devenind ceva obişnuit, banal. Cine iubeşte îşi creează propriile sale vise. Iubirea este cea mai înverşunată patimă a sufletului, atunci când ţi-a prins sufletul, nu mai ai scăpare de ea.

— Mie-mi spui!? sare Cosmina, lungind fiecare cuvânt.

— Ar fi bine ca omul să-şi obişnuiască sufletul să lepede tot ceea ce îl împovărează, numai că e aproape imposibil în cazul în care s-a îndrăgostit.

De când ne cunoşteam, timpul lucrase tenace şi cu folos asupra noastră, apropiindu-ne unul de celălalt atât trupeşte, cât şi sufleteşte. Îmi venea greu când nu era lângă mine. Cu acest prilej am constatat – pe propria-mi piele – că omul poate iubi şi a doua oară în viaţă, aproape cu aceeaşi intensitate ca prima dată, dar cu valenţe noi pe care i le adaugă experienţa şi vârsta. Dar pentru asta trebuie îndeplinite unele condiţii obligatorii: dragostea să fie reciprocă, să trăiască în sufletele celor doi parteneri şi să fie întreţinută ca o flacără permanentă. Ea este o parte a sufletului omenesc şi se transformă în fiecare etapă a vieţii. De aceea se cere să iubeşti cu devotament şi statornic.

Atracţia neobişnuită pe care o exercita Cosmina asupra mea nu poate fi explicată numai pe baza legii selecţiei naturale. Eram tot atât de conştient şi de faptul că ea s-a îndrăgostit de mine, dăruindu-mi acel sentiment proaspăt şi cinstit, cum n-o făcuse nimeni până atunci. Nimic nu poate cuceri şi nu poate atinge sufletul unui bărbat ca sentimentul că este iubit. De când ştiu că ea mă

iubeşte cu patimă, mă îndrept tot mai mult spre ea cu inima deschisă. Şi atunci mă las pradă visării.

Odată ne aflam în pădure. Era o zi frumoasă de toamnă. Privind copacii coloraţi în diferite nuanţe, Cosmina m-a întrebat râzând:

— Văd că iubeşti mult natura. Dar îţi place să visezi?

— Da, uneori mai visez şi eu, deşi…

— Deşi, ce? intervine ea prompt, văzând că m-am oprit.

— Cel ce visează, uneori este fericit, alteori nu. Ce să faci?

— Tu meriţi să fii fericit întotdeauna. Dar, ai dreptate, în viaţă nu e numai fericire. Cine ştie? Tu ai avut în viaţă un drum ascendent. Pe traiectoria vieţii tale am apărut şi eu. Te întreb dacă reprezint ceva pentru tine, adică aşa ca o cărare, un drum, un popas acolo, ceva care merită atenţie?

— De ce te îndoieşti de mine? Tu reprezinţi mult mai mult Eşti o oază de iubire, de linişte, de bucurie, de speranţă.

— Dragă Titus, de când drumurile noastre s-au întâlnit şi ştiu că exişti, trăiesc într-un fel de beţie, sunt cuprinsă de o melancolie dublată de iubire în amestec cu o teamă nedefinită. Mă gândesc deseori că viaţa mea fără tine n-ar avea niciun rost, iar drumul meu prin viaţă ar fi pustiu. Te rog foarte mult să nu mă dezamăgeşti!

— Nu am motive s-o fac şi nici nu-mi stă în fire să procedez ca un haiduc. În plus, află că şi mie îmi vine destul de greu de câte ori ne despărţim, dar mă liniştesc cu gândul că peste o vreme ne vom întâlni din nou. Asta spune multe. Nu-ţi mai face tot felul de gânduri că nu te ajută la nimic! Deşi am observat că atunci când eşti melancolică eşti şi mai frumoasă.

…Cosmina venea de la serviciu în jurul orei 16°°. Munca îi răpea mai mult de jumătate din zi, cu un efort intelectual mediu, încât erau rare zilele în care se simţea obosită, iar atunci făcea un duş şi oboseala îi dispărea ca prin farmec. îi era dor de mângâierea mea, dar se ruşina

de acest gând.

Îi promisesem într-o zi că o vizitez pe la ora 17°°, dar am avut unele activităţi profesionale urgente care m-au reţinut la serviciu până pe la ora 22°°, ceea ce a făcut-o să intre în panică, aşa cum mi-a povestit ea mai târziu: „văzând că a trecut de ora stabilită, am deschis fereastra şi m-am rezemat de pervazul ei, aplecându-mă în afară, din când în când, ca să văd dacă te zăresc venind. Chiar mi-am strivit sânii de lemnul alb al pervazului. Deşi aerul era rece, noaptea de toamnă dădea oraşului contururi vagi, albastre, ca de basm. Priveam la vecinii din bloc, oameni minunaţi pe care îi ştiam, cu preocupări diverse, iar acum îi ghiceam ascunşi în dosul perdelelor şi nu le mai dădeam atenţie pentru că mă obişnuisem cu ei. Pe măsură ce îmi creştea nerăbdarea, deschideam uşa de la intrare şi ascultam pe hol pentru a-ţi desluşi paşii. Spre mine urcau tot felul de mirosuri amestecate de prăjeli, frigărui, tocăniţă sau ceapă proaspăt tocată şi diferite cocături: cozonaci, chek, prăjituri, gogoşi etc”.

Întârziasem mult şi am urcat scările fără zgomot. Când am ajuns în faţa uşii apartamentului am bătut uşor, dar dincolo de uşă n-am auzit nicio mişcare. Am scos cheia din buzunar şi am deschis yala, apoi m-am strecurat în cameră fără zgomot. În dormitorul cufundat în penumbră, Cosmina dormea pe pat, luminată de razele lunii care trecea prin perdeaua de la fereastră şi o lumină palidă care venea de la o veioză de cristal rubiniu, acoperită şi ea cu un coif de ziar, proiectând pe perete o rază trandafirie.

Am rămas lângă pat câteva clipe privind-o. Cosmina dormea somnul liniştit al porumbelului, care şi-a strâns aripile în cuibul moale de puf şi pene. Avea o mână sub cap, iar cealaltă vârâtă sub pernă. Razele lunii îi luminau gâtul delicat înconjurat de părul ei bogat de culoarea bronzului, cu reflexe aurii, care acopereau o parte din suprafaţa albă a pernei. Printre buzele abia întredeschise îi ieşea respiraţia uşoară şi caldă, care-i sălta ritmic pieptul.

O priveam cu drag pentru că era femeia care, într-un timp relativ scurt, mă făcuse să gust din nou deliciile

dragostei, beneficiind de clipe fericite. Mi s-a părut că visa ceva deoarece buza de sus avea un fel de tresărire; poate visa cum luna de pe cer se reflecta în apa unui lac liniştit, ceea ce se traduce prin dragoste în tinereţe. Am zâmbit la acest gând, apoi m-am aplecat deasupra ei şi am sărutat-o. Imediat s-a trezit din somn şi a sărit din pat.

— Vai, cât de rece eşti! Este aşa de frig afară?

— Da, e cam răcoare.

— Ce bine că ai venit! a şoptit ea în timp ce mă strângea în braţe, lipindu-şi tot trupul de al meu, încât îi simţeam căldura prin halatul de casă. M-a sărutat cu foc şi atunci pieptul ei, urnă sacră a iubirii sfinte, i-a săltat de bucurie. Slobozind din piept un suspin uşor, a continuat:

— Credeam că nu mai vii şi tot aşteptându-te, am adormit. De ce ai întârziat atât de mult? Ori ai făcut o altă vizită parfumată? a mestecat ea expresia printre dinţi, în timp ce mă urmărea cu coada ochiului.

— Astăzi am avut multă treabă, dar n-am părăsit sediul unităţii până când am pornit spre tine.

Am luat-o în braţe şi am aşezat-o înapoi în pat.

— Ce se întâmplă cu tine? Sper să nu devii geloasă, ar fi păcat. Nu trebuie să-ţi faci griji în ceea ce mă priveşte, iar gelozia exagerată ar distruge totul între noi. Pe tine nu te poate înlocui nicio femeie din lume. Credeam că ai simţit asta mai demult.

— Doar nu eşti tu primul bărbat care să devină monogam convins.

— De unde ştii că nu pot deveni? Poate deţin şi eu un secret pe care îl ţin ascuns.

— Ştii când ne-am întâlnit în parc data trecută? Colega cu care eram eu mi-a spus că te place foarte mult. Atunci m-am gândit că…

— Gelozia este cumplită pentru că în străfundurile iubirii doarme o viperă care se târăşte la suprafaţă şi muşcă veninos. De aceea, un strop de îndoială vărsată în inima celui care iubeşte, bărbat sau femeie, este exact ca un cariu care s-a adăpostit în trunchiul unui copac pe care pune de îndată stăpânire şi-i roade fibrele; un astfel de

cariu poate culca la pământ cel mai rezistent copac, dacă nu se iau măsurile necesare din vreme. Cred că ştii ce vreau să spun? Odată am citit într-o publicaţie despre o „dramă” care se referea la femeia geloasă. Era vorba despre o femeie care îi cosea izmenele bărbatului său de aşternut ca să nu plece noaptea din pat la o altă femeie, iar dimineaţa, tot ea îl pălmuia, învinuindu-l că ar fi ieşit din pat şi ar fi plecat la presupusa amantă. De aici concluzia că acelei femei trăirile îi biruiau raţiunea, având şi multă agresivitate pe lângă pasiunea ei.

Gelozia, draga mea, este înjosire. Ea înseamnă ură, care porneşte de la cap, de regulă provoacă mari perturbări şi neînţelegeri în cuplu şi uneori, duce la boli psihice grave.

— Nu-ţi face griji în privinţa mea! N-am ajuns într-o asemenea stare, dar am vrut să te necăjesc un pic.

Am tăcut o vreme amândoi. Mă gândeam că nu gelozia ar putea fi cauza, ci faptul că Cosmina a devenit conştientă de realitatea din jurul ei, în sensul că va veni o vreme când va fi şi ea eclipsată de semenele mai tinere, la fel cum le-a lăsat, la rândul său, pe altele în planul al doilea. Poate tocmai de aceea manifesta mai multă prudenţă şi se străduia să beneficieze total de prezent, încercând să-şi organizeze un viitor cât mai realist.

— La ce te gândeşti? a rupt ea tăcerea, zâmbindu-mi cu toată faţa.

— La noi, la viaţa din jurul nostru.

— Nu-ţi este foame? Hai să mâncăm ceva, că nici eu n-am mâncat, tot aşteptându-te!

— E cam târziu pentru masă, dar fie precum zici.

Cosmina avea un surâs de ingenuă, care ascundea un bogat spirit practic. Această făptură primăvăratică trecea prin viaţa mea ca un zefir parfumat, iar de când am cunoscut-o a tot crescut sub ochii mei.

Ne-am aşezat pe pat şi ne-am iubit până la miezul nopţii. Peste câteva zile, Cosmina m-a sunat la birou şi m-a anunţat că vrea să treacă pe la mine. Am aşteptat-o la poarta unităţii şi am condus-o în birou. Înainte de a se

aşeza pe scaunul pe care i-l oferisem, a făcut câţiva paşi prin încăpere, a privit pe fereastră, apoi la cărţile din biblioteca aflată într-un colţ. O priveam cum se mişcă şi-l mulţumeam în gând lui Dumnezeu că, în locul furtunilor care-mi bântuiau viaţa, îmi scosese în cale acel îngeraş viu, ca o lumină, care reuşise, puţin câte puţin, să alunge tenebrele din viaţa mea. Atunci mă întrebam: „Oare sunt fericit?”. „Nu sunt!” – îmi răspundeam tot eu. Se spune că fericirea este o zână vaporoasă al cărei chip încântător şi-l arată numai în familiile în care este preţuită virtutea; fericirea fuge de cei stăpâniţi de viciu, precum şi de cei care o dispreţuiesc. Această rândunică nostalgică a „cerului nostru” care poartă numele de fericire, îşi poate face cuib numai la streaşină acelui cămin care este încălzit de două inimi ce se adoră.

Cosmina şi-a întors privirea spre mine, surprinzându-mă.

— La ce te gândeşti aşa intens? m-a întrebat în timp ce se aşeza pe scaun.

— La tine. Tocmai m-ai surprins în timp ce filosofam la nesperata fericire a oamenilor.

— Fericirea este foarte rară, de aceea este atât de preţioasă. Ar trebui să ne străduim în fiecare clipă să fim fericiţi.

…La primele noastre întâlniri Cosmina mă copleşise cu inocenţa ei sclipitoare şi cu privirea curată de copil, care încerca să se ascundă într-o carapace de nepătruns. Acum participa cu mult curaj la discuţiile mature, inteligente. Eram bucuros s-o ştiu alături de mine, luminându-mi zilele.

— De ce trebuie să ne ascundem dragostea ca pe o ruşine? repeta ea în diferite împrejurări.

— Pentru a evita unele neplăceri care ar fi greu de suportat. Relaţia dintre noi este considerată imorală de societatea în care trăim. Dacă situaţia ar fi alta, eu aş fi bucuros să te iau de mână şi să te arăt în tot târgul, strigând: „Iat-o pe adevărata mea soţie! Ea este dragostea mea”. Atunci m-ar invidia toţi bărbaţii pentru faptul că am

o soţie atât de frumoasă, care mă iubeşte şi este la fel de fericită ca şi mine.

Ştii că oamenii care se iubesc nu se gândesc la nimic altceva decât să se iubească? Ei aproape niciodată nu iau în calcul urmările faptelor lor de iubire. Însă nici dragostea nu poate subzista singură, izolată, oricât de mare ar fi ea; ea trebuie să se acorde şi cu restul din jur, adică cu oamenii în mijlocul cărora îşi duce viaţa acel cuplu, ca şi cu obligaţiile impuse de societate.

— Nu mă interesează ce crede lumea! Dar să lăsăm asta acum. Noi suntem mai importanţi, adaugă ea râzând.

— Bine. Cărui fapt datorez vizita ta?

— Am ieşit mai devreme de la slujbă şi mi-a fost dor să te văd. M-ai aşteptat?

— Nu ştiam că vii, dar de când ai dat telefon te-am aşteptat.

— Asta este toată vizita. Te pup şi te aştept acasă deseară! în biroul meu au intrat, pe rând, doi colegi de serviciu, Manole şi Zaharia, care mi-au adus nişte lucrări curente. Amândoi s-au holbat la Cosmina, studiind-o cu interes. După ce a plecat ea, cei doi au revenit în birou.

— Mişto gagică! a exclamat Zaharia, care nu s-a putut abţine să nu mă întrebe dacă este prietena mea.

— Da, este. Îţi place?

— Desigur, e fainã! Am senzaţia că respiră fertilitate prin toţi porii trupului ei. Sunt nevoit să accept că tipa este de departe cea mai frumoasă femeie din judeţ.

— Îi susţin şi eu părerea! intervine Manole. Dacă ar fi a mea, aş prefera să fac lecţii politice în fiecare zi, nu mi-ar mai fi silă de teoria clasicilor marxist-leninismului. Cred că mi-ar fi mai uşor s-o înţeleg.

După amiază, când am terminat orele de serviciu, am trecut pe la un magazin alimentar de unde am cumpărat o sticlă de şampanie şi nişte mezeluri.

Abia am ajuns în dreptul uşii, iar când am apăsat pe clanţă, aceasta s-a deschis. În spatele uşii mă aştepta Cosmina. După ce am strâns-o în braţe şi am sărutat-o, am întrebat-o:

— De unde ai ştiut că sunt eu la uşă?

— Păi, dragule, femeia care iubeşte îşi recunoaşte iubitul de la distanţă, după sunetul paşilor şi după parfumul răsuflării sale; ecoul vocii este în stare să-l deosebească din mii de alte voci.

— Bravo! îmi place cum gândeşti. Deci, mă iubeşti?

— Da, te iubesc şi nu-mi este ruşine să ţi-o spun. Mai ales că iubirea nu este un păcat.

M-a condus în cameră. Masa era aranjată mai înainte de sosirea mea. Când am scos dopul sticlei de şampanie, Cosmina a izbucnit în urale, apoi m-a întrebat:

— Ce sărbătorim?

— Faptul ca trăim şi suntem împreună. Atât. Nu este suficient?

— Ba da, aprobă ea, după ce a gustat din şampanie. După ce şi-a lins buzele cu vârful limbii, a adăugat:

— Să ştii că îmi place!

— Este foarte bună, mai ales când este ceva mai rece. Am mâncat, apoi am golit paharele. Treptat şampania i-a îmbujorat obrajii Cosminei.

— Şampania m-a răcorit în gât, dar mi-a adus un fel de înfiorare în vene. Mă bucur că suntem împreună astăzi, a mai spus ea, râzând ca un ştrengar care chiuleşte de la şcoală pentru a hoinării prin parcuri.

O priveam cum radia de fericire şi zâmbeam.

— Râzi de mine?

— Nicidecum. Mă bucur că eşti veselă. Veselia este forma de exprimare a fericirii.

— Chiar sunt fericită, să ştii! Totdeauna când eşti lângă mine îmi recapăt plăcerea de a trăi. Să nu uiţi acest fapt! Tu ai darul de a mă face fericită, dar pe care doresc să nu-l pierzi niciodată.

— Ştii de ce zâmbeam câteva clipe mai devreme? Astăzi când ai fost la mine în birou, cei doi colegi ai mei care te-au văzut, ţi-au atribuit multe calităţi. Unul dintre ei a spus că dacă ar avea o prietenă ca tine ar fi dispus să facă zilnic lecţii politice şi nu i s-ar mai părea atât de anostă teoria marxism-leninismului.

— Depinde la ce calităţi s-au referit ei.

— La unele fizice, bineînţeles. Iar eu, care am pretenţia că îţi cunosc şi alte calităţi, mă pot considera onorat şi norocos în acelaşi timp că te-am întâlnit. Nu ştiu ce ar trebui să-mi mai doresc?

— Ce să-ţi doreşti? Să poţi şi tu să mă iubeşti la fel cum te iubeşte făptura căreia colegii tăi i-au atribuit atâtea calităţi. Hai, vino în pat lângă mine! Mi s-a făcut un somn! a spus ea tărăgănat, clipind leneş din genele ei lungi, precum pisicuţa care toarce în cotlon.

— Eşti atât de obosită?

— Da. Vino lângă mine să mă odihneşti! mă cheamă ea, ţinând ambele braţe întinse spre mine.

Am făcut dragoste, după care eu am plecat acasă la mine. Când am ieşit în parcarea de lângă bloc, luna în descreştere, era suspendată pe un cer senin şi îşi împrăştia peste pământ lumina ei argintie şi rece; avea acea lumină rece care nu oboseşte ochii, aşa cum fac razele fierbinţi ale soarelui. Razele lunii îmi poleiseră maşina şi îmbibau natura cu o melancolie dulce, creând o atmosferă plăcută pentru perechile de îndrăgostiţi, dornici să profite de o astfel de noapte frumoasă de toamnă.

...Peste câteva zile Cosmina m-a sunat din nou la serviciu. Era ora 10.30 şi telefonul ei m-a pus pe gânduri.

— Vreau să trec pe la tine peste cinci minute!

— Te aştept. Dar azi n-ai fost la serviciu?

— Am fost, dar... lasă că îţi explic eu când sosesc.

A condus-o la mine unul dintre colegii mei. Când a intrat pe uşă arăta de parcă abia se sculase din pat după boală şi se abţinea cu greu să nu plângă. Chipul ei părea să spună: „Ce pacoste a căzut pe capul meu!”

— Bine ai venit! am întâmpinat-o eu, arătându-i un scaun.

S-a aşezat cu precauţie, luptându-se din greu să nu-i scape vreo lacrimă şi era închisă în sine, având înfăţişarea călugăriţelor carmelite.

— Acum spune-mi ce s-a întâmplat! E ceva grav?

— Nu s-a întâmplat nimic. Am trecut doar să te văd.

— Dacă zici tu Dar pe faţa ta citesc un motiv de disperare. Dacă nu mi-l poţi spune, renunţ.

— Te rog să treci pe la mine după orele de serviciu şi atunci îţi voi spune mai multe! Acum te las că văd că ai de lucru.

Ajunsă lângă uşă şi-a întors privirea spre mine, având pe chip întipărită o rugăminte dureroasă. A repetat:

— Te rog să vii neapărat!

— Voi veni, draga mea, doar ţi-am promis! în jurul orei 17°°, nu pot mai devreme pentru că avem ceva de lucru.

La terminarea programului am ieşit în parcare. Afară ploua mărunt, iar atmosfera devenise apăsătoare, ceea ce îmi inducea şi mie o stare de disconfort. Am pornit motorul, iar în timp ce acesta se încălzea mă gândeam: „Ce s-o fi întâmplat cu ea de i s-a transformat atât de mult înfăţişarea?”. Avea obrajii acoperiţi de o uşoară paloare, iar sub pleoape se desenau două cearcăne mari şi adânci, dar care nu-i diminuau cu nimic strălucirea ochilor. Chiar şi paloarea îi dădea un farmec misterios, dulce, care se aşternea pe chipul ei devenit aproape sever.

Gândul mi-a zburat apoi, la ziua în care o cunoscusem, acolo, la Popasul Merei, când era o domnişoară timidă, inocentă, dar având toate atributele sexului frumos; avea mijlocul mlădios, încorsetat în cingătoarea de lac, sânii proporţional dezvoltaţi care împingeau graţios mătasea bluzei, genele lungi arcuite în sus care adumbreau doi ochi zglobii şi isteţi şi faţa ovală cu buzele ca vişina dată în copt. Parcă o vedeam cum şedea lângă umărul Silviei şi mă privea pişicher, puţin oblic, iar apoi mi-a zâmbit aproape imperceptibil, ca o amăgire de scurtă durată, după care a rămas pe gânduri, posomorându-se ca o apă de pe suprafaţa căreia s-a retras lumina, lăsând locul umbrelor. Nu ştiu de ce, dar am tras concluzia, pe loc, că ea este obişnuită să respingă bărbaţii, împroşcându-i cu vorbe reci, fapt ce s-a adeverit mai târziu, dar făcând excepţie cu mine. Era foarte tânără, iar feminitatea ei se afla într-o deplină înflorire trupească. Din

toată fiinţa ei se desprindea un aer virginal de spiritualitate abia înmugurită, în straniu contrast cu siguranţa de sine pe care o afişa. O cercetasem atent, urmărindu-i gesturile şi mai ales când vorbea şi am constatat că avea în ea ceva unic, original, alcătuit din tăcere, blândeţe şi bunătate, calităţi care nu-şi găsesc niciodată calea cea dreaptă.

…Am oprit maşina în parcare şi am intrat în bloc. Mi-a deschis imediat ce am ajuns în dreptul apartamentului ei, dovadă că se aflase în spatele uşii, ascultându-mi paşii. Am strâns-o în braţe şi ne-am sărutat, simţindu-i toată căldura trupului ce se degaja prin halatul ei de casă.

După ce mi-am scos pardesiul, m-am aşezat pe un scaun, privind-o întrebător, semn că aştept un răspuns de la ea. Pe chipul ei stăruia o umbră de tristeţe, încât, din privirea cu care mă cuprindea, îmi venea greu să ghicesc starea care o copleşea. Mă gândeam: „O fi dragoste, o fi milă?”

— Ce să-ţi spun? a răspuns ea privirii mele. Hai să mâncăm ceva! Te rog să aşezi tu faţa de masă, până când aduc eu mâncarea! mi-a spus, în timp ce-mi mângâia obrajii cu palmele.

— De ce ai mâinile atât de reci? în cameră e destul de cald.

— Am stat la fereastra deschisă şi te-am aşteptat.

După ce am mâncat, eu am rămas pe scaun, lângă masă. Cosmina a venit lângă mine, a îngenuncheat pe covor şi a pus capul pe genunchii mei. Când şi-a ridicat privirile spre mine, avea ochii înlăcrimaţi, din ei răzbătând o durere mută, ceea ce m-a impresionat. I-am mângâiat părul, apoi obrajii.

— Vrei să-mi spui ce s-a întâmplat? am întrebat-o cu glasul stins de îngrijorarea care pusese stăpânire pe mine.

— Dacă îţi spun pici de pe scaun.

— Ce poate fi atât de grav?

— Sunt însărcinată! a rostit cu vocea răguşită.

— Da, asta este o ştire şocantă, am recunoscut eu.

Vestea ei mă lăsase fără grai şi am rămas câteva

minute pe gânduri, cu privirile căzute pe covorul din mijlocul încăperii, parcă eram în căutarea soluţiei salvatoare sau măcar o inspiraţie, în arabescurile lui delicate şi viu colorate.

— Când ai descoperit „necazul”?

— Săptămâna trecută, dar tot am crezut că mă înşel, a început ea să-mi povestească, privindu-mă cu figura unui căţeluş plouat, rătăcit pe străzi.

Am tăcut amândoi, măcinaţi de gânduri, după care ea s-a ridicat de pe covor şi s-a aşezat pe pat, reluând discuţia începută:

— Aşteptam ziua de 24 ca de obicei, dar n-a venit şi era a doua lună; prima dată am crezut că e vorba de vreo răceală. M-a dus gândul la furtuna de pe lacul din Mamaia, dar când am văzut că ciclul întârzie şi în a doua lună, am intrat în panică. Mi-am zis: „sunt însărcinată!” şi asta m-a lovit ca un trăsnet, care mi-a zdrobit inima, mai mult decât orice nenorocire. Ideea sarcinii mi s-a înfipt în inimă ca o sabie şi toată noaptea aceea am plâns, însă tot n-am putut nege realitatea, iar de atunci nu mai am somn, nici linişte. Mă tot gândesc: „cum să dau naştere unui copil, când eu nu am un soţ legal? Accept şi situaţia de a mă jertfi, dar societatea noastră socialistă nu va fi dispusă să mă ierte şi atunci ce voi face? „Asemenea gânduri aveau darul de a mă înspăimânta, umplându-mă de durere şi o emoţie care se împărţea între chin şi seninătate şi-mi induceau acel sentiment de jertfă. Nu mă puteam hotărî singură ce să fac şi am venit la tine, după ce am trecut pe la mine, pe la serviciu şi m-am învoit, pretextând că am de rezolvat o problemă în familie.

O ascultam fără să spun nimic. După câteva clipe de tăcere, Cosmina a continuat:

— Zilele trecute am mers şi la biserică. Nu mai fusesem de doi ani de zile, când mersesem la înviere împreună cu mama. În biserica din cartier nu prea era lume şi totul era învăluit într-o linişte deplină, încât, sunetele emise de orgă se auzeau atât de clar şi de aproape, vorbind distinct despre lucrurile veşnice şi

despre credinţă. Am îngenuncheat – pentru prima dată – în faţa icoanei Sfintei Fecioare Maria şi m-am rugat mult şi sincer, cerându-i ajutor în situaţia în care mă aflu, rugând-o să-mi călăuzească paşii în viaţă şi în dragoste. Când am ieşit din biserică şi am pornit pe stradă, am avut o uşoară ameţeală, dar am simţit o seninătate nepământeană; parcă lăsasem grijile în biserică şi devenisem liniştită şi împăcată cu soarta mea, ne mai îndrăznind să pătrund cu gândul revelaţiile subtile din ceasurile de contemplare. De fapt, cred că nici n-aş fi putut. Atunci am simţit destul de clar acea adiere a veşniciei care îmi insufla încrederea că undeva am un ocrotitor mare şi puternic, dar şi aliat în acelaşi timp, ai cărui ochi buni şi nevăzuţi privesc şi văd totul. Asta am făcut în biserică. Am înălţat o rugă fierbinte către Maica Domnului şi către Cel Atotputernic, iar acum aştept

Dar Cosmina n-a mai putut continua, datorită lacrimilor şi suspinelor.

— Dacă ne-am afla în alte condiţii decât cele de acum, această sarcină ar trebui să-ţi ofere bucuria de a trăi.

— Bucurie pe care nu o am în prezent, spune ea oftând.

— Să nu te temi, draga mea! Indiferent ce se va întâmpla, eu voi fi alături de tine şi te voi ajuta.

— Ar fi bine să găsim grabnic o soluţie ca să scap de această sarcină. Ştii bine că singură nu pot răzbi.

— Vom răzbi împreună. Nu-ţi mai face griji! am încercat eu s-o liniştesc, deşi o cohortă de gânduri rele mă înconjuraseră şi pe mine din toate părţile.

Cosmina a ridicat faţa spre mine, şi-a şters lacrimile cu dosul palmei, m-a privit cu uimire, apoi a rostit calmă:

— Văd că tu nu ai îndoieli niciodată. Ce te face atât de tare şi de sigur? Ştii totdeauna care este soluţia? Adică, vreau să spun, ştii ce trebuie făcut în orice situaţie?

— Poate nu ştiu ce e de făcut în toate cazurile, dar în cazul tău de acum întrevăd o soluţie salvatoare care ne va putea asigura reuşita. Dar pentru asta trebuie să ne

străduim, iar eu voi face tot ce depinde de mine. Mai ales acum când toată liniştea mea sufletească ţi-o datorez ţie.

— Dragul meu bărbat, tu îmi dai speranţa care-mi alină sufletul. Asta îmi întăreşte convingerea că tu eşti bărbatul pe care mi l-am dorit dintotdeauna, acela căruia îi datorez totul: visele mele de fată şi viaţa mea de femeie, plăcerea de a mă afla oricând în braţele tale puternice, la pieptul tău primitor şi cald, unde găsesc mereu atâta siguranţă. Sunt fericită că te-am întâlnit şi că m-am îndrăgostit de tine.

...S-a ridicat de pe pat, s-a apropiat de mine şi m-a sărutat pe frunte, apoi a făcut câţiva paşi prin cameră. Plângea.

— Nu mai plânge! Nu-mi place să te văd înlăcrimată. Ai încredere în mine, că vom izbândi în mod sigur!

— Ce pacoste a căzut pe capul meu! a spus ea printre suspine, privind undeva, în gol. Când am descoperit acest necaz toată noaptea am plâns şi am gemut. Parcă-mi suna în urechi ca un rechizitoriu necruţător îndreptat împotriva fiinţei mele. Începusem să-l percep ca pe un adevăr incontestabil, ne lăsând niciun dubiu, care-mi adusese o totală deznădejde. Rămăsesem trăsnită la gândul că în trupul meu, în pântecul meu, trăieşte o nouă viaţă. Printre multe întrebări, persista una: „Cum mă voi descurca?”. Dar nu găseam niciun răspuns.

...A tăcut din nou. S-a întins pe pernă şi a rămas o vreme cu ochii închişi, într-o poziţie în care parcă îşi asculta gândurile, iar când i s-a reglat respiraţia, s-a liniştit.

— Când crezi că s-ar fi putut întâmpla să rămâi însărcinată? am întrebat-o când a deschis ochii.

— Nu ştiu sigur. Poate s-a întâmplat acolo, la Mamaia, pentru că nu am mai avut ciclu niciodată după aceea şi au trecut mai mult de două luni de zile.

— De ce nu mi-ai spus până acum?

— N-am ştiut nici eu. Credeam că mă înşel, că ar putea fi vorba de o banală răceală care trece, dar Asta este! Acum ce mai pot face? a spus ea repede, bolborosind

şi alte cuvinte, amestecate cu suspine, pe care nu le-am înţeles.

Am ridicat-o şi am luat-o în braţe, apoi i-am luat mâinile într-ale mele. Deşi în încăpere era cald, mâinile ei erau reci ca gheaţa. Obsesia celor întâmplate o făceau să vorbească incoerent, pierzând uneori şirul vorbelor, ca o persoană căreia încep să-i cedeze nervii. Starea ei mă răscolea ca o provocare, dar rezistam stoic.

Cosmina continua să plângă încet, fără a se schimonosi sau vulgariza, cum li se întâmplă altor persoane, străduindu-se din răsputeri să se stăpânească.

I-am apropiat capul de pieptul meu, i-am şters lacrimile, apoi am sărutat-o şi am ocrotit-o îndemnând-o să înceteze.

— Hai, nu mai plânge! Situaţia nu este catastrofală, o vom rezolva cât mai curând.

— Cum? întreabă ea, ridicându-şi spre mine faţa plânsă.

— Am un bun prieten la Tulcea, care este medic. îi voi scrie o scrisoare şi…

— De ce nu-i dai un telefon, s-o rezolvăm mai repede?

— Telefonul mai poate suna şi în altă parte şi putem rata toată operaţiunea. În plus am putea intra în altă încurcătură.

— Bine. Procedezi cum ştii tu că vom avea succes!

— Iar tu va trebui să-ţi iei un concediu fără plată şi să te pregăteşti să faci un drum până la Tulcea.

— Încep să mă tem de pe acum de cele ce urmează să pătimesc acolo, a spus ea cu glasul tremurat. Este o întreprindere destul de periculoasă şi riscantă, încât simt că îmi clănţăne dinţii de pe acum, de parcă aş fi zgâlţâită de frisoane.

— Când vei fi pregătită să pleci, îţi dau scrisoarea şi te conduc la gară. Nu te pot însoţi, din mai multe motive, dar îţi dai seama şi tu. Îţi voi explica cum să-l găseşti pe prietenul meu.

Cosmina a închis ochii şi a lăsat bărbia în piept. Am mângâiat-o, apoi am sărutat-o şi i-am spus:

— Rămân la tine. Această seară îţi este dedicată în totalitate.

— Ajută-mă să fac patul! De acum trebuie să mă protejez şi să mă port ca o „mămică”, a adăugat ea, uitându-se fix în ochii mei, întocmai ca un căţel ascultător, topit de dragoste pentru stăpânul său.

După ce ne-am urcat în pat, Cosmina a depăşit momentul dificil de mai înainte şi mi-a surâs fericită, făcând ca şi inima mea să se încălzească lângă jarul iubirii ei înfocate. Acea fiinţă serafică şi excitantă în acelaşi timp mă făcea să mă simt nemaipomenit de tânăr. De fapt nici nu eram prea departe de acest adevăr, deoarece abia împlinisem 38 de ani. Ne-am mângâiat, ne-am sărutat şi am făcut dragoste până târziu, după miezul nopţii, în pauze stând rezemaţi de perne la capătul patului unde discutam despre noi:

— Poate ţi se va părea nepotrivită discuţia, dar să ştii că maternitatea este cea mai fină, cea mai frumoasă şi cea mai poetică descoperire de la geneză încoace, am început eu. Îmi amintesc anul în care mi s-a născut primul copil. Emilia şedea pe un scăunel cu el în braţe şi-l alăpta. Între ei se instalase în acel moment o intimitate care m-a mişcat profund şi m-a făcut gelos. Era un tablou unic, iar eu devenisem gelos, spre ruşinea mea, că fusesem exclus oarecum din acea entitate pe care o formau ei doi.

— Aşa ceva aş dori şi eu din tot sufletul, dar în situaţia noastră vezi bine că nu se poate, a răspuns Cosmina cu tandreţe în glas, dar şi cu oarecare îngrijorare, care n-o mai părăsea.

Şi cu toate acestea, în momentele de dragoste, ea participa cu toată fiinţa, cu multă pasiune şi dăruire, care făcea să simţim o nouă vitalitate care ne străbătea fierbinte pe amândoi, vibrând profund în trupurile noastre.

Au mai urmat câteva zile de frământări, după care i-am scris scrisoarea doctorului, căruia i-am pregătit şi câteva sticle de vin şi de ţuică din podgoriile buzoiene. N-am scăpat nici de unele întrebări sâcâitoare din partea Cosminei:

— De unde îl cunoşti pe medic? Mă tem să nu fac drumul degeaba, iar la final, să rămân tot cu „pacostea” asta pe cap. N-am făcut niciodată o asemenea călătorie în necunoscut.

— Draga mea, această călătorie nu o vei face în necunoscut. Acest medic este vecin cu familia mea din Constanţa, ne despart numai două case pe aceeaşi stradă. Este medicul familiei noastre de foarte mulţi ani, iar eu îl cunosc de când eram copil. Deşi cu doisprezece ani mai în vârstă decât mine, pot spune că suntem foarte buni prieteni; păcat că de când a fost mutat la Tulcea cu serviciul, ne întâlnim mai rar.

Când eram la liceu mă ajuta deseori să-mi rezolv problemele la matematică şi fizică, iar în vacanţa de vară mă lua cu el în spital pentru că voia să urmez medicina, dar n-a fost să fie. Poate şi pentru faptul că detest mizeria umană pe care am văzut-o în spital la tot pasul, dar motivul principal a fost ratarea primului examen la Facultatea de Medicină. După aceea a venit armata, iar următorul examen l-am susţinut abia în 1962 la Institutul Politehnic Bucureşti şi nu la medicină.

— Dar doctorul cum a ajuns la Tulcea?

— A fost mutat forţat, din dispoziţia Ministerului Sănătăţii în anul 1968 când s-au înfiinţat judeţele ţării. De acea reformă administrativ-teritorială am beneficiat, într-un fel şi eu: pe atunci lucram la Tecuci şi profitând de brambureala care se iscase cu judeţele, m-am căsătorit cu Emilia şi m-am transferat cu serviciul în Ploieşti. Asta este o istorie mai lungă.

Să revenim la prietenul meu, doctorul Cernea. Cu el am ţinut legătura telefonic şi prin scrisori, iar uneori ne întâlneam la Constanţa în concediile de odihnă.

— Nu i-ai scris prea multe în această scrisoare. De ce?

— I-am scris strictul necesar. El ştie să citească şi printre rânduri. Şi aşa scriu destul de rar, poate pentru că scriu prea mult la serviciu.

— Spune-mi cum să procedez ca să ajung la el!

— Sunt de părere să călătoreşti cu trenul de la Buzău – Feteşti – Medgidia. Nu este nevoie să ajungi în Constanţa, vei avea tren de la Medgidia la Tulcea. În Tulcea trenul opreşte în staţie chiar pe malul Dunării, unde vei coborî şi mergi pe faleză până la hotelul „Delta”, aflat la 3 – 400 m. distanţă. Te cazezi la hotel, iar a doua zi dimineaţă vei merge să-l cauţi pe medic la adresa scrisă pe plic. Voi încerca să-l sun şi eu într-o seară, ca să-l atenţionez de sosirea ta, aşa, mai pe ocolite, cum ştim noi doi să ne înţelegem de multă vreme. După ce termini totul la Tulcea, să pleci la Brăila cu o navă de pasageri rapidă – Racheta sau Săgeata – până la Brăila, iar de acolo vii cu trenul până la Buzău! Abia vezi şi tu peisajele de toamnă pe malul Dunării.

— Vom avea multe de plătit în continuare, şopteşte Cosmina.

— Nu trebuie să ne speriem. Eu plătesc mereu, de când mă ştiu, şi tot n-am reuşit să ajung la scadenţă. Uneori am plătit şi pentru ceea ce n-am făcut, dar cu timpul m-am obişnuit cu toate, încât nimic nu mă mai miră.

Cosmina mă urmărea cu atenţie şi-mi studia trăsăturile chipului de parcă ar fi vrut să şi le întipărească în memorie. Îmi plăcea la ea faptul că era realistă şi judeca corect lucrurile, ea nu era dintre acele persoane care se refugiază în lumea viselor, când în cale le apare realitatea aspră, crudă şi nici nu încerca să înşele cu speranţe. Aflase destul de devreme că o picătură de otravă îl poate îmbolnăvi chiar şi pe omul sănătos, dar nu se temea de dragostea pe care o ştia curată şi devenise conştientă că merită sacrificiile ei. Şi totuşi, avea unele îndoieli care o făceau uneori să se întrebe: „Care va fi sfârşitul?”. Atunci îşi imagina că amândoi suntem prinşi într-o plasă, din care ea nu se îndura să fugă, să se elibereze.

Văzând-o preocupată, parcă visând cu ochii deschişi, am întrebat-o:

— La ce te gândeşti?

— La tine. Te priveam cum ţi se adânceşte cuta dintre sprâncene. Suferi?

— Într-un fel, da. Mă preocupă situaţia în care ne aflăm în mod deosebit. Sunt suficiente motive care nasc temeri.

— Eu sufăr de două ori. Nu este deloc uşor când ştii că porţi în trup o fiinţă de care trebuie să te desparţi brutal pentru că nu ai posibilitatea legală s-o păstrezi, iar în inimă porţi dragostea unui om care nu-ţi aparţine.

— Să avem răbdare, poate tot răul va fi spre bine. Acum câteva clipe tocmai filosofam: „viaţa, ca şi istoria, după ce parcurg anumite perioade de frământări, îşi au şi ele orele lor de linişte”.

— Aşa o fi precum spui, dar eu mi-am cam pierdut speranţa.

— La fel mă gândesc că omul uită lesne necazurile pentru că este nevoit să le ducă în spate veşnic singur. Tu să nu te sperii! Voi fi lângă tine permanent până le vei învinge.

Joia care a urmat am condus-o la gară. Era o zi de toamnă târzie, cu un soare palid, dar şi puţin vânt. Înainte de a porni trenul i-am reamintit drumul de parcurs, iar la întoarcere să mă sune la serviciu în ziua în care soseşte. Seara l-am sunat pe doctor şi i-am spus că am nevoie de el.

Cosmina s-a întors duminică după ora 2100 şi abia luni m-a putut suna la telefon pentru a-mi anunţa sosirea. În acea zi, după programul de lucru, am trecut pe acasă pe la ea. Aspectul ei exterior m-a pus pe gânduri. Slăbise mult. O priveam cu compasiune, amestecată cu o doză de vinovăţie din partea mea. Aşa slăbită şi puţin nervoasă cum era, putea fi uşor asemuită cu un câine care a rătăcit săptămâni de zile în şir, fără apă şi fără mâncare.

— Povesteşte-mi cum a fost, te rog!

— Groaznic! Dar să încep cu începutul: în trenul în care am călătorit până la Medgidia am stat nemişcată pe locul meu de lângă fereastra vagonului, fără să mănânc sau să beau apă. Nu mi-a fost nici foame, nici sete. În compartiment cu mine mai erau doi domni şi trei doamne care mă tot studiau, încât mi se părea că toţi îmi ştiu secretul. O doamnă chiar m-a întrebat în şoaptă dacă îmi

este rău. I-am spus că nu, dar ea a insistat: „Aveţi o paloare neverosimilă a feţei, aşa, ca de ceară”. „Nu, doamnă, n-am nimic, aceasta este culoarea mea naturală”.

Adevărul era că eram cuprinsă de teamă, gândindumă la cele ce urmau să se întâmple cu mine şi oricât mă străduiam, tot nu reuşeam să alung acest gând. Mă străduiam din răsputeri să fiu calmă, dar calmul meu era nefiresc, glacial, care mă transformase într-un automat viu. Nu mai puteam să râd sau măcar să zâmbesc, mă abţineam tot mai greu să nu plâng; aveam şi o privire îndârjită care mă trăda.

Am ajuns în Medgidia pe la ora 11.40, iar peste circa o jumătate de oră am urcat în trenul Constanţa – Tulcea, un tren personal care a oprit în toate staţiile, haltele, încât a ajuns în Tulcea pe la ora 16.00. când începuse să se însereze, iar peste oraşul de la Dunăre se lăsase un val de ceaţă.

Am mers la hotelul „Delta”, de pe faleză, aşa cum mi-ai spus, am obţinut o cameră şi m-am instalat. Noaptea am dormit cu multe întreruperi.

În zorii zilei mi-am făcut toaleta şi am plecat să caut locuinţa doctorului. Am întrebat de două ori până când am ajuns la strada lui, bâjbâind prin ceaţă. Am avut noroc cu o bătrânică amabilă, care m-a condus până la porta cu pricina. Am sunat la sonerie şi a ieşit o doamnă în vârstă, căreia i-am spus că îl caut pe domnul doctor Cernea, aceasta s-a întors în casă şi a apărut chiar doctorul. I-am dat scrisoarea ta, pe care a citit-o repede, iar la sfârşit a spus: „Nu! îmi pare rău, dar astăzi…”

Crezând că mă respinge categoric – pentru că nu reuşeam să aud ce a spus mai departe – am izbucnit într-un plâns zgomotos, rugându-l să nu mă lase să mor. În timp ce eu plângeam şi îl imploram, doctorul mă privea fix şi nu scotea niciun cuvânt. La un moment dat mi-a spus: „De ce nu ai răbdare să termin ce am de spus? Nu pot astăzi pentru că sunt ocupat la serviciu toată ziua. Treci deseară pe la ora 19.00 când mă întorc de la spital! Unde te-ai găzduit?”. „La hotelul „Delta”, i-am răspuns.

I-am mulţumit că mă aşteaptă la ora 19.00 şi m-am întors la hotel, având grijă să memorez toate detaliile drumului pe care urma să-l străbat noaptea.

Camera mea avea vederea spre Dunăre, unde veneau tot felul de vapoare şi vaporaşe care pluteau pe apă în sus şi în jos. Aproape toată ziua am stat singură în cameră, privind pe fereastră, iar seara mi-am luat sacoşele şi am pornit spre locuinţa doctorului.

Am nimerit relativ uşor, iar când am sunat la sonerie, a ieşit chiar doctorul, care m-a condus într-o încăpere cu aspect de cabinet medical. Mi-a făcut o injecţie, apoi m-a urcat pe o masă şi mi-a umblat „acolo”. Am simţit o arsură şi o înţepătură, după care mi-a spus „gata! îmbracă-te şi du-te înapoi la hotel, iar dacă la noapte simţi că se produce ceva în neregulă, adică apar dureri, ameţeli sau te jeneză tare ceva acolo, înăuntru, vii aici imediat! Dacă nu ţi se întâmplă nimic, te întorci abia poimâine dimineaţă!”

I-am lăsat toate sacoşele şi m-am întors la hotel, unde am aşteptat să se producă „minunea”, dar am avut de aşteptat. Noaptea care a urmat m-a dăruit cu tot felul de vise, care m-au făcut să mă trezesc în toiul nopţii transpirată şi buimacă, încât numi dădeam seama unde mă aflam. Am răsuflat uşurată abia după ce am răsucit comutatorul şi în jurul meu a apărut lumea reală. Pe masa din cameră se afla o cană cu apă. Am turnat într-un pahar şi am băut cu sete, după care am ieşit în balcon. Pe Dunăre trecea un vapor de mare tonaj cu toate luminile aprinse, care înainta încet cu direcţia spre Sulina. Din cauza ceţei ce se instalase deasupra apei, sirena lui scotea nişte mugete intermitente. O pală de vânt mi-a mângâiat obrajii încinşi şi am simţit că pielea mi se înfiorează. Mă cuprinsese frigul.

Din restaurantul de la parter nu se mai auzeau zgomote, semn că era ceasul când înceta orice activitate. M-am întors în cameră dezamăgită că nu se declanşase, încă, acel proces pe care îl aşteptam cu atâta nerăbdare. Nu mă durea nimic, dar simţeam o arsură discretă în zona pântecului.

Am adormit din nou. Dimineaţa m-au trezit zgomotele de pe un vaporaş pe care era desenată o cruce roşie. Nişte bărbaţi manevrau neglijent lăzi şi butoaie, pregătindu-se să plece undeva. Mi-am făcut toaleta de dimineaţă şi am rămas în cameră până aproape de prânz, când am ieşit în oraş pentru a-mi cumpăra ceva de mâncare, deoarece nu mă simţeam în largul meu să intru singură în restaurant. M-am înapoiat repede în camera de hotel, de teamă să nu am surprize neplăcute, aducând cu mine mâncare, ziarul local „Delta” şi o revistă „Femeia”, cu care mi-am ocupat toată ziua. Noaptea care a urmat a fost groaznică. Mai întâi am simţit dureri în partea de jos a abdomenului, apoi valuri de căldură, înţepături şi nişte junghiuri repetate de parcă se rupea ceva. Am început să transpir, în timp ce din măruntaie mi se ridica spre inimă un regret fierbinte, arzător, care o strângea ca într-un cerc de fier înroşit. M-a cuprins teama de moarte, gândind că nu voi mai putea parcurge drumul până la locuinţa doctorului, dacă starea mea se va înrăutăţi.

Pe la ora 20.30 m-am îmbrăcat şi am pornit, la adăpostul nopţii, cu paşi mărunţi şi nesiguri, spre omul de la care aşteptam salvarea. Când am apăsat butonul soneriei mi-a răspuns chiar doctorul, care m-a întrebat: „Ce s-a întâmplat?”. „Mă simt foarte rău”. „Intră!”. M-a condus în aceeaşi încăpere unde mă consultase şi prima dată, mi-a pus câteva întrebări profesionale, apoi mi-a dat să înghit un fel de bomboană, cu indicaţia să-mi aştern pentru dormit pe o canapea şi să încerc să mă odihnesc. Înainte de a ieşi din cameră mi-a arătat butonul unei sonerii practicate în perete, deasupra canapelei, spunându-mi să sun de trei ori dacă mă simt mai rău.

Rămasă singură în încăpere, am aşternut un cearşaf pe canapea, o pernă şi o pătură cu cearşaf, m-am dezbrăcat în furou şi am adormit. Nu ştiu cât să fi durat somnul meu, dar o durere groaznică m-a făcut să sar de pe canapea şi să defilez de la un capăt la celălalt al camerei. Durerea se amplifica şi simţeam o greutate care cobora din interior spre ieşire, trăgând afară ceva din trupul meu. Am

simţit pe pulpele picioarelor ceva cald şi m-am cercetat, constatând că era sânge. „Ce mă fac?”, mă întrebam disperată. Nu îndrăzneam să apăs pe butonul soneriei, pentru a nu strica somnul doctorului. Am început să bâjbâi prin întuneric pentru a găsi baia, dar n-am aflat-o. Sub o masă am găsit un lighean emailat şi m-am aşezat deasupra lui, fără să mă gândesc prea mult. Mi se părea că mă aflu la hotarul dintre viaţă şi moarte.

Of! Of! atunci s-a întâmplat. În lighean a căzut o bucată de carne de om. Era fătul mort, care m-a impresionat peste măsură, sfârşindu-mi inima de durere. Aveam în faţă un băieţel de două luni şi mai bine, în greutate de câteva sute de grame, având conturate toate organele trupului.

Priveam fătul mort şi mă gândeam: „Două fiinţe s-au întâlnit, s-au iubit cu exaltare, iar din iubirea lor s-a născut acea făptură care i-a amestecat pe amândoi. Dacă eu năşteam acest copil la termen, el ar fi trebuit să fie o parte din fiecare dintre noi şi s-ar fi manifestat în trăsături, gesturi şi pasiuni. Curioasă şi de nepătruns este Creaţia lui Dumnezeu”.

Ce a urmat apoi. cu sângele şiroind, vata şi restul, nu-ţi mai povestesc a fost îngrozitor. Noroc că am găsit tot ce-mi trebuia într-un dulap (vată, tifon) şi m-am oblojit singură, după care m-am aşezat pe canapea.

Când m-am simţit ceva mai bine am trecut lângă fereastra care dădea spre stradă, de unde vedeam cum peste casele din cartier se întindea tristeţea nopţii de toamnă. În colţul străzii un bec se legăna în adierea vântului, iar mai jos atârna un abajur din tablă, ca o zdreanţă în pustietatea neagră care-l înconjura. Pe trotuarul de vis-à-vis trecea un bărbat, întârziat pe undeva în noapte, mergând cu gulerul ridicat la palton şi ambele mâini în buzunare, vârâte până la coate. Paşii rari sunau sec pe asfaltul dur.

M-am întors pe canapea aproape de ivirea zorilor şi am reuşit să adorm, cuprinsă de un vis care m-a făcut să păşesc pe acele meleaguri despre care se spune – deşi

nimeni nu ştie ceva sigur – că ar fi preimaginea morţii.

Când a intrat doctorul la mine în cameră şi a constatat ce se întâmplase, m-a certat, după care m-a ajutat cu toate cele necesare pentru a-mi uşura situaţia. La ora şapte a plecat la serviciu lăsându-mă în grija unei doamne, cu indicaţii precise. „De aici nu pleci până la ora zece! Dacă nu te simţi bine, mă aştepţi, că voi reveni pe la ora 14.00!”

I-am mulţumit pentru tot şi i-am oferit bani, pe care i-a refuzat. Ţi-a transmis multă sănătate şi te sfătuieşte „să te cuminţeşti”, iar la vară te aşteaptă la Constanţa. După ora zece m-am întors la hotel unde m-am spălat, am mâncat ceva, apoi am coborât la recepţia hotelului, am achitat nota de plată şi am plecat la gara fluvială de unde mi-am cumpărat bilet la nava rapidă „Racheta” ce urma să mă ducă la Brăila.

De la doctor primisem nişte comprimate antibiotice pe care trebuia să le iau din patru în patru ore, aşa că am scos una din flacon şi am înghiţit-o cu apă de la o fântână ţâşnitoare din apropierea gării.

La ora stabilită toţi pasagerii ne-am îmbarcat pe Rachetă şi am pornit spre Brăila, rugându-mă în gând, să ajung cât mai repede acasă, după ce trecusem prin atâtea suferinţe, umilinţe, cu zvâcniri înflăcărate, alternând cu temeri şi coşmaruri.

Ieşisem pe punte ca să privesc peisajul de toamnă de pe malul Dunării, dar sub razele unui soare palid nu vedeam decât apă, mărginită de nişte maluri cu vegetaţia arsă de bruma toamnei. Peisajul îmi lăsa liber gândul şi repetam într-una: „Iartă-mă, Doamne! Nu mă pedepsi pentru fapta mea pentru că n-am avut altă posibilitate de a mă apăra de societatea în care trăiesc”.

În acel moment simţeam că mi se clătina inima între deznădejde şi speranţă. De această dată aveam îndoieli.

— Te rog să te linişteşti! Acum totul a trecut.

— Am învins moartea, Titus! Dar ştii cât regret că am ucis acel copil, rodul dragostei noastre!

— Da, desigur, îmi închipui cât de greu ţi-a fost. Mă

bucur că ai trecut cu bine peste toate şi eşti în afara oricărui pericol.

— S-a sfârşit, dar nu mai pot! a exclamat ea, clătinând din cap pentru a împinge în străfundul inimii durerea, ca şi lacrimile care îi întunecau ochii.

— Te rog, Cosmina, să nu mai plângi, pentru că nu-ţi faci bine! De acum totul s-a terminat şi în viitor să manifestăm prudenţă.

— Ai dreptate, dar nu mă pot stăpâni.

…Cosmina şi-a revenit greu din acel şoc. S-a întremat abia peste vreo lună de zile, când a reuşit să mai uite de acel episod nefericit din viaţa ei. O surprindeam adesea stând în faţa oglinzii în care îşi cerceta chipul, cu grija şi întristarea pe care le manifestă o artistă ajunsă la vârsta când îmbătrâneşte. După ce şi-a examinat fiecare trăsătură a fizicului, a făcut o apreciere de ansamblu, concretizată în grimasa de pe chipul ei care părea să spună: „Oare mai sunt eu frumoasă cum am fost? Nu prea”. Mie mi se părea că îşi revenise destul de bine şi devenise şi mai frumoasă ca femeie. Când îi spuneam asta, ea mă contrazicea, adăugând expresia: „Tu nu vezi cât m-am ofilit?”, cu toate că nici ea nu credea în totalitate ce spunea. Oglinda n-o ajuta să descopere vreun semn de ofilire sau de îmbătrânire timpurie, mai degrabă un semn al noii sale maturităţi, după ce încheiase acel capitol neplăcut din viaţa ei.

De când s-a întors de la Tulcea, Cosmina era permanent în toate preocupările mele. Fie că eram la serviciu sau acasă la ea, totul se învârtea în jurul ei. Începusem s-o port în gând peste tot, iar uneori o şi visam în somn. Pe stradă o comparam cu toate femeile pe care le întâlneam, având grijă totdeauna să-i acord ei calităţile superioare, încercând s-o scot mereu în avantaj faţă de celelalte.

În perioada de iarnă am stat mai mult în oraş, dar am continuat să ne întâlnim, tot pe ascuns şi tot în raport de posibilităţi.

4. Să lăsăm totul baltă. Hai în Delta Dunării!

Într-o sâmbătă de la începutul lunii aprilie 1977 am trecut pe la Cosmina, pe la serviciu, ca s-o iau acasă, dar când am ajuns în apropiere, ea m-a rugat:

— Mergi înainte şi nu te opri! Prefer să petrecem câteva ore în aerul curat din pădure. Te superi?

— De fel.

— Atunci, hai în pădurea Spătarul

Când am intrat pe drumeagul de lângă liziera pădurii, ne-a întâmpinat o mireasmă de răşină amestecată cu miros de iarbă crudă şi pământ reavăn. Printre smocurile de iarbă uscată, dăduse colţul ierbii fragede, care răsărise peste tot.

Am luat o pătură din maşină şi am întins-o într-un loc unde ne ajungea şi soarele, apoi ne-am aşezat amândoi alături.

— Ce frumos a înverzit natura! exclamă Cosmina.

— Da, e o adevărată explozie de viaţă nouă. Îţi aminteşti cântecul interpretat de Nicolae Furdiu Iancu:

„De-ar veni primăvara.
Să-nverzească pajiştea.
Să mă duc cu mândra-n luncă.
S-auzim cucul cum cântă”.

— Aşa este viaţa, diferită pentru fiecare om. Unii au noroc să se bucure de ea, alţii mor atât de uşor…

— La ce te referi?

— Mă gândeam la cutremurul produs la 04 martie 1977, când ne-a zgâlţâit un pic şi pe noi, cei din Buzău. Ai văzut cât de uşor se moare? câţi şi-au găsit sfârşitul printre dărâmături! continua ea să-i compătimească pe: Toma Caragiu, Doina Badea cu toată familia ei şi câţi alţi oameni de valoare, care s-au dus de parcă nici n-au fost.

— Poate că aşa le-a fost scris să-şi sfârşească viaţa? Şi nouă ne va veni rândul odată să plecăm de pe acest pământ şi să lăsăm totul baltă. Nimeni nu ia cu el „dincolo” altceva decât un sicriu. Dar să schimbăm subiectul!

…Din desişul pădurii s-a auzit ciripit de păsări, preludiul unui concert inedit pe înserat, înainte de a se duce la culcare.

— Ce frumos cântă! a şoptit Cosmina, privind cerul care se întuneca. Iată că au apărut şi stelele, împodobind cerul cu covorul lor strălucitor! Acum, aici, jos, în bezna care se lasă treptat, suntem numai noi doi şi natura.

— Da, dar tot nu suntem chiar singuri între cer şi pământ, o contrazic eu. Ia priveşte acolo, în stânga! Vezi câte păsări călătoare glutesc în văzduh? Acestea toate se duc în Delta Dunării!

— Îţi mai aminteşti cât de frumos a fost la Mamaia în vara trecută? a spus Cosmina pe gânduri. Eu am mai fost şi altă dată la mare, dar nimic n-a fost ca atunci, cu tine. Mai ştii ce cuvinte frumoase mi-ai spus atunci, în camera de hotel?

— Da, îmi aduc bine aminte: „Tot ce am pe lume eşti tu!”

— Aşa ai spus. Iar eu am repetat aceleaşi cuvinte, în care mai cred şi astăzi.

S-a aplecat spre mine şi m-a sărutat, apoi a continuat aproape în şoaptă:

— Cred că acolo, la Mamaia, am rămas însărcinată. A fost mult prea frumos şi excitant totul.

— Nu crezi că s-ar fi putut întâmpla când ne-am întors acasă? De exemplu, la începutul lunii septembrie?

— Nu. Copilul avea aproape două luni şi jumătate, după cum a apreciat doctorul.

Cosmina s-a oprit brusc şi m-a privit cu duioşie. Se gândea intens la ceva ce abia aştepta să-mi comunice. Arăta bine, ca o femeie care se maturizase şi simţea nevoia să fie curtată, dorită şi cucerită de bărbat.

— Dă-i drumul! i-am zis eu, văzând-o pregătită să înceapă.

— Spune drept, Titus, ai fi în stare în această clipă să laşi totul baltă şi să plecăm amândoi undeva, departe, până mâine seară? Ştiu că e o nebunie, dar a mai adăugat ea repede, cu sufletul la gură.

— Unde ai vrea să mergem?

— Oriunde, numai să fim împreună. Nu ştiu de ce, dar când eşti lângă mine mă simt în totală siguranţă şi am

senzaţia că totul îmi este cunoscut, normal şi sigur. Paradoxal, mi se pare că nici Universul nu mai are vreo taină pentru mine, deşi ştim bine că, la fel ca toţi ceilalţi oameni, nici eu nu însemnez mai mult decât un fir de nisip.

— Ce se întâmplă cu tine, Cosmina? Visezi, filosofezi.

— Nu prea ştiu, dar azi mă simt bine, parcă plutesc. Te rog să mă scuzi că vorbesc cam anapoda, poate mai exagerez câteodată, dar mă mai amăgesc şi eu uneori. Ce să fac? Vreau să îndepărtez de mine amintirile neplăcute.

Amintirea mai neplăcută din viaţa ei mi se părea că ar fi fost întâmplarea din Tulcea cu doctorul. „Ce-ar fi s-o duc la Tulcea, ca să îngropăm definitiv acea amintire?” m-am gândit eu. Nu ştiam cum va reacţiona la propunerea mea. Şi eu aş fi vrut să văd oraşul în care nu mai fusesem deloc din anul 1958, când satisfăceam acolo stagiul militar.

— Eşti de acord să mergem la Tulcea?

— De acord! răspunde ea prompt, aplaudând din palme.

Am pornit motorul şi am ieşit în şoseaua naţională, iar apoi am intrat pe şoseaua de beton care traversează zona industrială, făcând legătura cu drumul naţional ce duce la Brăila.

Drumul nu era aglomerat la acea oră, încât mi-am permis să accelerez mai tare. Motorul „torcea” frumos, iar Fordul meu spaţios, de culoare neagră ca noaptea, s-a aşternut la drum şi rula atât de repede, de parcă nici nu atingea asfaltul. Mergeam în medie cu 140 km/h.

La un moment dat Cosmina a coborât geamul de la portiera din dreapta, lăsând aerul să pătrundă înăuntru. Curentul de aer stârnit de goana maşinii îi învolbura părul bogat, lung şi mătăsos, dându-i un zbor vaporos, o zbatere aproape imaterială. În jurul gâtului îşi înfăşurase o eşarfă lungă din voal de culoare roz-pal, ale cărei capete libere fluturau la spatele ei.

O priveam cu drag. Prin ţesătura fină, aproape transparentă a bluzei de mătase cu care era îmbrăcată i se conturau sânii frumoşi, precum şi celelalte linii pure şi delicate ale trupului său. Mă privea, la rândul ei, cu coada

ochiului şi râdea cu poftă, ţinând gura întredeschisă. Râsul Cosminei avea puritatea unui clopoţel de argint, iar când îşi dădea capul pe spate, curentul îi plimba părul peste scaunul din spatele ei.

— Îţi place? am întrebat-o zâmbind.

— Da. E foarte bine.

Aşa cum se comporta în acele clipe, o asemuiam cu o pisică de Angora, care se desfăta în puf. Privea în faţa maşinii şi continua să ţină buzele întredeschise, care fremătau uşor, lăsând dezveliţi dinţii albi, strălucitori.

La un moment dat a căpătat o mină mai serioasă şi a început să mă privească mai intens.

— De ce mă priveşti astfel?

— Nu ştiu. Mi se pare că eşti stăpânit de acel umor englezesc, deşi ştiu că eşti român, cu sânge latin, cald, fierbinte şi exploziv.

— Ţi se pare ţie. Sunt departe de acel umor negru.

— S-ar putea să mi se pară. Atunci îţi cer scuze!

— Tu ce ai spune, de exemplu, dacă îţi spun că mă atragi precum Circe, iar pentru a mă apăra, ar trebui să-mi tom ceară în urechi ca Ulise? Cine ştie ce întorsătură ar lua lucrurile? Cu tine nu este de glumit, am spus eu, râzând cu poftă, încât am antrenat-o şi pe ea a veselia ce a cuprinsese.

Cu un gest tineresc, Cosmina şi-a aruncat părul pe spate, continuând să râdă şi mai tare, punându-şi mâna dreaptă pe gâtul de lebădă pe care vântul amenința să-l lase gol, smulgându-i eşarfa.

Noaptea, pe la ora 23.30 am ajuns în Brăila, iar în timp ce pătrundeam în centrul oraşului, mi-am adus aminte că bacul de trecere peste Dunăre nu mai funcţionează după ora 22.00, deci era imposibil să mai ajungem la Tulcea în acea noapte. I-am explicat acest fapt Cosminei:

— Trebuie să rămânem în Brăila până la ora şase dimineaţa. Cred că putem merge la un hotel.

— Nu! spune Cosmina hotărât. La hotel putem avea unele probleme. Poate ar fi mai bine să dormim în maşină.

Am ascultat-o. Am intrat într-o parcare iluminată din zona portului, am coborât scaunele şi ne-am învelit cu păturile existente în maşină. A doua zi de dimineaţă am urcat pe bac printre primii pasageri şi am trecut la Smârdan în mai puţin de jumătate de oră.

După ce am trecut de oraşul Măcin, am oprit la un popas şi am mâncat, apoi am continuat drumul spre Tulcea.

În jurul orelor nouă intram în parcarea din faţa hotelului Delta. Am coborât din maşină şi am pornit pe faleză, unde erau legate la cheu mai multe vapoare. Unul dintre ele tocmai se pregătea să plece spre localitatea Crişan, aflată în deltă. M-am interesat la Comandantul navei dacă ne poate lua şi pe noi pentru 24 de ore, iar acesta a strâmbat puţin din nas, apoi a discutat ceva cu alt marinar, după care s-a întors spre mine, zâmbind:

— La Crişan mergeţi la cineva anume?

— Nu domnule Comandant, vrem doar să vedem şi noi Delta Dunării. Dacă nu ne puteţi caza, dormim sub cerul liber să ne mănânce ţânţarii, dar tot vrem să mergem…

— Noi ne întoarcem abia mâine pe la ora două (14.00), ne atenţionează căpitanul, privind-o pe Cosmina.

— De acord! am răspuns eu.

— Tu ştii că n-am nimic de schimb? Ce fac la noapte?

— Dormi cu mine goală, iar pentru restul, am în maşină două prosoape, aparat de ras, săpun, etc. De mâncare cred că nu este nevoie. Vom mânca peşte.

— Când plecaţi? îl întreb pe secund, care rămăsese pe punte.

— Peste vreo jumătate de oră să fiţi aici, altfel rămâneţi pe uscat!

— Hai la maşină! m-am adresat Cosminei.

— Ce facem?

— Mergem să luăm ceva de mâncare şi ceva de băut, că marinarii nu pot sta fără „udătură”. Trecem apoi pe la maşină să luăm prosoapele şi o pătură, după care urcăm pe vapor. Dacă ne întoarcem mâine este foarte bine.

— Nu mi-ai spus pe drum că vom merge în deltă.

— Nu ştiam că vom găsi atât de uşor un vapor care să ne poată duce în acel paradis natural plin de apă, peşte, păsări şi ceva vegetaţie.

...La ora stabilită, Comandantul navei a dat semnalul de plecare, iar după ce i-au fost desfăcute legăturile, nava s-a depărtat încet de mai şi a intrat pe şenalul navigabil. Noi am rămas pe punte până când am trecut de far, apoi am discutat din nou cu secundul pentru o cabină în care să dormim noaptea şi am obţinuto. M-am întors pe punte lângă Cosmina, pe care nu o mai puteam desprinde de la locul ei de observaţie, fiind copleşită de frumuseţea peisajelor care se derulau în faţa ei.

Mă voi rezuma la câteva fraze: în cele 24 de ore am mâncat peşte, atât borş, saramură, cât şi prăjit, toate pregătirile fiind făcute pe malul Dunării şi cu apă direct din Dunăre. Noaptea am dormit în cabina de pe vapor, iar a doua zi de dimineaţă nava a adunat peştele de la câteva echipe de pescari şi am pornit înapoi spre Tulcea. Pe la prânz nava acosta la un ponton din zona fabricii de peşte din Tulcea. Am coborât pe uscat şi ne-am întors la locul de parcare unde ne aştepta maşina noastră.

— A fost o excursie pe cinste! a spus Cosmina. Păcat că a durat atât de puţin! Ce sociabili sunt toţi marinarii! Ce facem cu peştele pe care n l-au dat?

— Îl ducem acasă. Va trebui să căutăm nişte gheaţă. Am pus bagajele în maşină şi am intrat în restaurantul hotelului să mâncăm ceva înainte de a porni la drum. Când am urcat treptele, Cosmina s-a crispat.

— Ce s-a întâmplat?

— Locul acesta îmi aminteşte de păţania mea petrecută aici cu şase luni în urmă, a spus ea cu voce stinsă.

În restaurant era lume puţină, doar mesele din fundul sălii erau ocupate, iar la fereastră, la o masă, aşteptau să fie serviţi doar patru bărbaţi tineri. Pe rândul de mese din partea opusă ferestrelor erau libere toate. Ne-am aşezat şi noi la o masă şi imediat s-a apropiat chelnerul care ne-a

înmânat meniul zilei, apoi s-a îndreptat spre tinerii de la fereastră.

— Ghici ce am ales? m-a întrebat Cosmina, după ce a consultat lista. Dacă ghiceşti, te pup aici, cu toată lumea de faţă.

— O friptură! încerc eu să ghicesc.

— N-ai ghicit. Mai încearcă! insistă ea.

— Indiferent dacă ghicesc, cred că ar fi bine să n-o faci în public. Cred că ai ales somn pane, am spus eu, după ce am parcurs întreaga listă.

— Ai ghicit.

S-a aplecat şi m-a sărutat pe obraz, pentru a-şi respecta promisiunea, dar când am privit-o avea faţa îmbujorată. Chelnerul ne-a onorat comanda, ne-a urat „Poftă bună!”, apoi şi-a văzut de treburile lui, în timp ce noi ne ocupam de bucatele de pe masă.

Tinerii de la fereastră vorbeau tare, încât ne-au atras atenţia spre masa lor. Când am privit spre ei, au început să râdă şi să-şi dea coate, continuând să privească sub masa noastră. Am descoperit repede motivul: faţa de masă fiind cam scurtă, din poziţia în care se aflau, cei patru tineri puteau vedea picioarele cam dezgolite ale Cosminei, de pe care fusta se ridicase puţin deasupra genunchilor, atunci când le întinsese sub masă. Avea picioarele lungi şi bine clădite, ca de altfel tot trupul ei, încât aveau ce admira. Toţi erau tineri, viguroşi şi plini de viaţă, cu ochii pătrunzători şi avizi, puţin agresivi, asemenea ochilor felinelor. Priveau şi ei şi se amuzau, nu-i poţi condamna pentru atâta lucru.

I-am zâmbit Cosminei şi am atenţionat-o:

— Tinerii de la masa de lângă fereastră îţi admiră picioarele pe sub masă. Probabil au ce vedea că se amuză.

— Ei şi? N-au decât să se uite! a replicat ea, continuând să mănânce liniştită, mulţumită de faptul că eu îi aprob neglijenţa. Poate râd pentru că mi-am scos pantofii? îmi ard picioarele stând mereu încălţată în pantofi.

O priveam şi eu cu coada ochiului în timp ce mânca şi

îmi plăcea ce vedeam la ea: umeri rotunzi, gâtul lung, şi pieptul frumos, peste care îi cădeau în falduri pletele bogate de culoare bronzului aurit. Cosmina era ca un cal pur-sânge şi se revolta împotriva a tot ceea ce încerca să-i îngrădească libertatea.

— Ce şanuri are tipa! s-a auzit vocea oftată a unuia dintre tineri.

Auzind şi Cosmina acea expresie s-a îmbujorat la faţă. Eu am considerat că îi năvălise sângele în obraji mai degrabă de bucurie, decât de ruşine, simţindu-se măgulită de atenţia acordată. Acea preţuire de moment nu era obligată s-o împartă cu nimeni, mai ales că în jurul ei se crease o atmosferă palpitantă, întregită de o adâncă şi nemărturisită emoţie.

Se făcuse roşie ca macul de câmpie şi îmi era dragă, aşa era de încântătoare. Atunci mi-am spus în gând: „Ea este toată viaţa mea. În ea s-a condensat tot ceea ce mi-am dorit de la o femeie”.

Am plătit consumaţia şi am ieşit din local. Afară era cald şi soarele trecuse bine de amiază. Peste tot, în parc şi prin curţile oamenilor, primăvara îşi etala vegetaţia verde, iar vraja ei adusese pe crengile copacilor imense jerbe de flori albe, roz sau portocalii. Toate acestea se adăugau cu generozitate la buna noastră dispoziţie de „fugari în weekend”, după ce lăsasem totul baltă.

Cosmina sorbise câteva înghiţituri dintr-un pahar de şampanie şi devenise limbută, fără a fi ameţită în vreun fel. Îmi părea bine că reuşise să uite coşmarul de care avusese parte în urmă cu şase luni. Când am ajuns în parcare, am pornit motorul şi i-am spus:

— Acum vom merge la Halele Frigorifice să luăm câteva bucăţi de gheaţă pentru peştele din portbagaj, apoi plecăm spre casă.

— Nu-i faci o vizită doctorului, prietenul tău?

— Nu. Astăzi este duminică şi pleacă la familie, acasă la Constanţa. Chiar dacă ar fi aici, m-aş jena de el pentru fapta mea. Voi discuta altă dată cu el, la Constanţa.

La Halele Frigorifice am dat de navele de pescuit

„Polar V şi „Polar 6”, care sosiseră cu peşte şi preparate de peşte oceanic, tocmai din mările Sudului.

I-am explicat Cosminei că zece dintre ele au la bord o adevărată industrie de prelucrare şi refrigerare a peştelui, iar alte optsprezece au cele mai sofisticate scule de pescuit, toate lucrând, pe bază de contract, departe de ţară.

...Am ieşit din Tulcea pe şoseaua care merge aproape paralel cu fluviul Dunărea, respectiv trecând prin localităţile: Somona, Isaccea, Jijila, Măcin, Smârdan, iar de aici am trecut cu bacul spre Brăila, continuându-ne drumul spre Buzău. La ieşirea din Brăila am oprit la o staţie de benzină şi am umplut rezervorul.

Cosmina era bine dispusă şi era plăcut să călătoreşti în compania ei. O vreme mi-a povestit tot felul de bârfe şi discuţii la care a luat ea parte în compania femeilor, adesea colege de serviciu. Voi aminti câteva, pe care le-am reţinut mai complet: „Ne adunam în cancelarie în pauzele stabilite şi discutam. Colegele mele numeau aceste discuţii „Informări despre viaţă”. Odată tema a fost: „Cum să te porţi cu bărbatul”. Una zicea: Sunt unele femei deştepte care se pricep al naibii de bine să-i câştige de partea lor pe bărbaţi, folosind tot felul de şiretlicuri. E vorba, în special, de acei bărbaţi care le plac. Alta zicea: Să te convingi, mai întâi, că acel bărbat te place şi abia după aceea să-i cedezi! Majoritatea bărbaţilor îţi promit câte-n lună şi-n stele, până când obţin ce şi-au dorit, după care îţi întorc spatele şi nu te mai cunosc. Să nu te amăgeşti apreciindu-i calităţile: că e deştept, frumos sau că ştie să-ţi vorbească de te ameţeşte. O astfel de naivitate te poate costa liniştea, reputaţia şi, uneori chiar viaţa. Nu mai pun la socoteală cazul în care mai rămâi şi cu un copil de la el”.

Cosmina a tăcut o vreme, apoi a clătinat din cap şi a privit spre mine, spunând:

— Mi-am adus aminte de întâmplarea mea la Tulcea care mi-a dat fiori prin trup. Nu ştiam cum să mă ascund.

Alta zicea: în situaţia când se ajunge aici, pot spune că nu există bărbaţi deştepţi, ci, mai degrabă, femei

proaste, care nu-şi cunosc interesul. O femeie deşteaptă ştie exact când este momentul prielnic să-l îmbrobodească pe bărbat, dar şi când să-i smulgă fraierului bandajul de pe ochi, având grijă să dispară înainte de a deschide el ochii. Dar pentru asta trebuie să ai suficientă experienţă.

Cosmina privea spre mine, de parcă mă viza direct, dar eu am ignorat-o, părând că nu mă interesa şi atunci ea a continuat:

Alta zicea: Femeia trebuie să fie independentă faţă de bărbat, să aibă un serviciu, un venit stabil al ei, ca să nu rămână toată viaţa dependentă de el, sluga lui, pentru că oricând se poate schimba comportarea lui. Găseşte alta mai tânără şi mai frumoasă, iar ţie îţi dă papucii. Alta a completat-o: Ai dreptate dragă! Eu ştiu nişte cucoane care iau bătaie, din diferite motive, de la soţii lor, dar sunt obligate să tacă, să rabde şi să suporte mizeriile pentru că nu mai au unde să se ducă, le lipsesc mijloacele de întreţinere şi, pe deasupra, le mai copleşeşte şi ruşinea de lume. Dacă se întâmplă să mai aibă şi copii cu ei, rămân sclave pe toată viaţa. Dar decât o astfel de viaţă, mai bine moartă! a încheiat ea cu hotărâre, clătinând amarnic din cap.

— S-ar putea să aibă dreptate colega ta. Sunt tot felul de oameni pe lume, am spus eu.

— Viaţa este complexă, iar oamenii nu încetează să te surprindă, continuă Cosmina. Mă aflam odată în parcul „Crâng” din Buzău, cu colega şi prietena mea, Valeria. Pe alee s-a apropiat de noi una, Vasilica, o fostă consăteană de-a mea, pe care n-o mai văzusem de mulţi ani, deoarece eu reveneam în sat numai în vacanţele şcolare. Mi-a sărit de gât şi m-a pupat, mai-mai să mă sufoce, apoi, fără nicio invitaţie, s-a aşezat pe canapea lângă mine şi ne-a povestit de toate, fără să-i cerem noi.

— Nu se întâmpla asta când am trecut eu pe alee, însoţit de un coleg, iar tu erai încadrată în stânga de o brunetă cu cocul mare, cu pantaloni de blugi trei sferturi iar în dreapta de o doamnă şatenă cu deuxpiece maron?

— Da, da, atunci a fost. M-am supărat că nu te-ai mai

întors, deşi eu te-am aşteptat.

— Mergeam undeva cu colegul meu şi întârziam. Nu te-am salutat pentru că nu ştiam dacă vrei să se ştie că te cunosc.

Da. Şi Vasilica ne-a povestit atâtea, încât ne-a ameţit, ne-a spus aproape toată viaţa ei. Vasilica este cu opt ani mai în vârstă decât mine, are treizeci de ani, dar înfăţişarea ei oarecum sobră, păstrează încă nişte trăsături de copil, amplificate şi de comportarea ei libertină. Când povestea cu haz, râdea chicotit, dar râsul care îi ieşea din gâtlej părea să fie un râs îngândurat, care prevestea apropierea plânsului. O priveam miratã, întrebându-mă în gând: „Oare ce mister ascunde această fiinţă plăpândă?”. Pentru că trebuie să spun că Vasilica avea un trup firav, umerii îi erau aplecaţi în faţă de parcă erau împovăraţi de greutatea sânilor ei cam voluminoşi care i se revărsau peste abdomen. Şi, cu toate acestea, cu tot trupul ei firav de sub veşmintele modeste, Vasilica părea de o măreţie discretă. Îşi fixase privirile undeva, în gol, de parcă vedea o vrajă care se pierdea treptat din faţa ochilor ei mari, lăsând-o să surâdă în acel hău nesfârşit.

În timp ce îşi povestea ea viaţa, eu continuam să-i studiez cu atenţie trăsăturile feţei, care îmi aminteau de acel joc armonios de linii, forme şi trăsături cu care era înzestrată statuia Nefertiti – regina antică – pe care o văzusem, nu demult, într-un album de specialitate. Atunci mi-am zis în gând: „Da, Vasilica este o Nefertiti a României”, stăpânindu-mi cu greu râsul.

Era îmbrăcată într-un tricou bej, cu dungi maro şi verzi, cam strâmt pe ea, încât îi scotea în relief nişte sâni cam ostentativi, care cădea peste nişte blugi decoloraţi prinşi la mijloc cu o curea pe care erau bătute ţinte metalice.

Cu toate necazurile prin care spunea că trecuse, nu prea se dovedea a fi o fiinţă modestă, dimpotrivă, avea chiar o doză de impertinenţă în comportarea ei şi un vocabular plin de vulgarităţi.

— Ai mai întâlnit-o pe Maria Chivu? Ştiam că sunteţi

prietene pe când vă aflaţi în sat – am întrebat-o eu.

— Pff! Aia? Era o venetică de neam prost. M-am certat de mult cu ea. Păi, nu-i ştii originea? Pe ea a flatat-o măsa cu un grăjdar de la C.A.P. (Cooperativa Agricolă de Producţie) şi după aia i-a pus-o în spinare bărbatului ei, căruia i-a atribuit paternitatea, aşa cum face cucul care-şi depune ouăle în cuibul altor păsări. Aşa a ajuns bietul om un imbecil comut.

— Vai, draga mea! am exclamat eu, puţin iritată. Tu foloseşti nişte expresii de mahala, că nu te mai recunosc.

Atunci Vasilica s-a oprit din povestit, s-a întors spre mine şi m-a întrebat, cu stilul ei inconfundabil:

— De fapt pe tine ce te-a supărat? Fătatul, cucul sau imbecilul comut?

— Mă gândesc şi eu că o persoană ar trebui să evite folosirea unor asemenea expresii când se află într-un anturaj civilizat, pe când tu abunzi în expresii tari.

— Scuză-mă! Vezi, n-am ştiut că în prezenţa ta mă aflu într-un astfel de anturaj unde trebuie să vorbesc foarte frumos. Sau poate vorbele mele au deranjat-o pe doamna de lângă tine? O rog să mă scuze, dar acesta e felul meu.

— Nu m-a deranjat, a răspuns Valeria.

— Asta e bine. Vezi? Doamna nu se „zgârie” ca tine. Mi-am dat şi eu drumul la gură, ştiind că eşti de-a noastră. Dar se vede treaba că tu ai trăit printre oameni selecţi, pe când eu am cunoscut bine şi „pleava” societăţii, aşa că am căpătat alte talente. Eu ştiu să desfac picioarele la momentul potrivit şi asta îmi aduce banii de la bărbaţii cu care mă întâlnesc. Nişte proşti!

— Dar cu sentimentele ce faci? am insistat eu.

— Sentimente?! explodează Vasilica. Mă faci să râd. La mine totul e tehnică şi obişnuinţă. Pentru ca să-l conduci pe un bărbat la orgasm nu ai nevoie de sentimente. Asta o poate face oricare femeie. În „meseria” noastră se cere să respecţi o condiţie de căpătâi: să nu te îndrăgosteşti de clienţi. Dar până înveţi asta…

— Tu ai respectat această condiţie?

— Păi, tocmai asta este, n-am respectat-o şi tare mult

am mai suferit.

— Hai, povesteşte-ne! am incitat-o eu.

— Bine, dacă vrei... Printre bărbaţii cu care mă întâlneam, am dat de unul Virgil Neguţ, care mi-a plăcut cel mai mult şi mi-a căzut „cu tronc”, îndrăgostindu-mă de el lulea. I-am căzut în plasă, ce mai, repetă ea cu amărăciune.

— Deci, ai şi tu habar de dragoste?

— Încetează dragă să foloseşti cuvinte mari! Pentru mine dragostea nu înseamnă decât Virgil, golanul meu, iar atunci când mă gândesc la el, mi se moaie picioarele. Numai că el m-a dezamăgit profund. Măgar! Ce să faci? Se zice că viaţa omului e prea lungă pentru dragoste, dar eu cred că e aşa numai pentru unul dintre parteneri, care se plictiseşte repede şi îl lasă pe celălalt să privească în gol până când îşi pierde minţile.

— Te-a supărat rău acest Virgil.

— Aveam depusă la C E.C. suma de 36.000 de lei, care mi-ar fi ajuns să trăiesc multă vreme fără să fac nimic – a continuat ea, părând să nu fi luat în seamă observaţia mea – dar i-am dat lui mai mult de jumătate ca să-şi cumpere haine, că nu avea mai deloc. După o vreme am luat o cameră cu chirie în care ne-am mutat amândoi, dar după câteva luni a dispărut şi n-am mai dat de el până astăzi. Zicea că umblă să-şi caute serviciu, ca să trăim şi noi mai bine, dar a plecat şi dus a fost. Lui nu-i spusesem că am practicat meseria cea mai veche din lume, de teamă să nu mă părăsească, dar tot m-a părăsit.

— Trebuia să-i spui şi aflai totul de la început.

— Ce ştii tu?! Pe Virgil l-am iubit ca pe nimeni altul şi nu voiam să risc despărţirea, a răspuns Vasilica cu glasul stins, mai mult murmurat.

— Nu te temi de bolile sexuale? a întrebat Valeria.

— Nu. Îmi iau unele măsuri de igienă strictă, apoi ţin „calendarul”, iar o dată sau de două ori pe lună merg la doctor pentru control medical.

— Nu-ţi este frică de SIDA? E o boală foarte periculoasă.

— Este, dar îi oblig pe bărbaţi să-şi pună prezervativ.

— Cum te descurci cu cei care refuză? insistă Valeria.

— Uneori există şi din aceea, dar până la urmă îi fac să mă asculte şi ne înţelegem. Am colege de treabă care s-au îmbolnăvit de SIDA sau alte boli venerice, dar eu am scăpat până acum.

— Ce făceai cu „clienţii tăi" când trăiai cu Virgil?

— De dragul lui am întrerupt activitatea cu „clienţii", deşi îmi venea destul de greu. Mă obişnuisem să am doi-trei bărbaţi pe zi şi să beau aproape un sfert de litru de cognac, tot pe durata unei zile.

După ce m-a părăsit el, am avut zile grele, începusem să mă gândesc la moarte ca la o posibilitate de a mă elibera de acest coşmar care era viaţa mea. Ce să-i faci? Asta e viaţa! Aveam impresia că voi sparge munţii alături de Virgil, dar el a fugit şi de când am rămas singură nu mai visez la nimic.

A tăcut brusc şi a rămas pe gânduri. îi priveam chipul peste care vremea şi „meseria" ei lăsaseră urme adânci. îi rămăsese frumos doar părul ei negru şi bogat, prins într-un coc mare la spate cu agrafe, având un breton care îi cădea peste frunte până aproape de sprâncenele ei bogate de sub care priveau doi ochi inteligenţi de culoarea prunei coapte. Avea buzele cărnoase, pieptul bogat şi coapsele destul de bine conturate. Poate de aceea ne spunea ea că nu-i rezistau bărbaţii pe care îi ademenea cu frumuseţea, pasiunea şi cu focul ei lăuntric.

A ieşit din visare şi s-a întors spre mine, întrebându-mă:

— Tu ce faci? Te-ai măritat?

— Da, am minţit-o eu.

— Bine ai făcut! Dar nu din dragoste, sper! Asta ar fi o mare prostie. Să nu negi că mai înainte de „el" n-ai iubit tu pe cineva care, până la urmă, te-a dezamăgit!

— Şi dacă ar fi fost aşa, ce importanţă mai are?

— Hai, nu mai face pe mironosiţa cu mine! Are, asta e! înseamnă că ai iubit şi că te-ai înşelat în privinţa persoanei, care a dovedit că nu are suflet. Dar nu trebuie

să te călugăreşti pentru atâta lucru. A trecut vremea când fetele care sufereau din dragoste luau drumul mănăstirii. Ia aminte la mine, Cosmina, că sunt mai bătrână decât tine, iar experienţă de viaţă am cât pentru o sută! Niciodată să nu sari în apă după câinele căzut în lac pentru că el se va descurca oricum; câinele învaţă să înoate din instinct, fără să-l fi învăţat cineva. Aşa că dă-i dracului de bărbaţi! Sunt nişte măgari care nu ştiu să se poarte corect cu doamnele.

În apropierea noastră s-a auzit un clănţănit metalic, care imita aproape perfect clănţănitul pe care-l fac dinţii câinilor enervaţi de muşte vara, pe arşiţă, înainte de a se porni ploaia. Pe banca dispusă în rând cu noi, o doamnă destul de nervoasă, tocmai îşi închidea o geantă mai veche prevăzută cu încuietori metalice.

…Vasilica ne-a zâmbit. Vorbise atât de mult, încât se încălzise şi se înroşise la faţă. Treptat ochii i s-au umezit, sclipindu-i de emoţie. Întregul ei trup radia de satisfacţie, vrând, parcă, să scoată astfel în evidenţă acea forţă de seducţie cu care reuşea să-i acapareze pe bărbaţi, reuşind să inspire teama în rândul soţiilor acestora că îi vor pierde datorită farmecelor ei.

Între timp, pe alee a trecut un tânăr înalt, frumos, cu o figură languroasă, defilând prin faţa noastră la braţ cu o tânără senzuală. Acesta ne-a zâmbit imperceptibil, dar suficient pentru a o face pe Vasilica să se frământe ca un cal nărăvaş, cu pofte dulci pentru o aventură amoroasă.

— Vezi? mi se adresează ea. Ei sunt de vină că apar aşa, şi…

— Da, văd. Şi tot ei te duc la rătăciri periculoase şi îţi dezlănţuie simţurile. Nu asta ai vrut să spui?

— Întocmai. Înainte, când ajungeam în acele momente de vrajă şi rătăcire, abia aşteptam ca bărbatul să mă strângă în braţe, să mă mângâie şi să mă Nici nu luam în seamă privirile oamenilor care ne priveau pentru că nu mă interesa ce gândesc ei despre mine, abia aşteptam să mă dărui cu totul. O vreme chiar vedeam în fiecare bărbat cu care mă împerecheam mijlocul prin care să ajung la

cucerirea marii iubiri, dar după ce am păţit-o cu Virgil, toată dragostea mi s-a stins, rămânând doar „o maşină de oferit plăceri bărbaţilor”. Aşa se scrie viaţa, draga mea!

Zicând acestea, Vasilica s-a ridicat de pe bancă, ne-a tras un salut, apoi s-a îndepărtat spre fundul parcului, după care ne-a făcut câteva bezele, ţinând degetele în dreptul buzelor.

— Ai văzut ce curajoasă este Vasilica, consăteana ta? mi-a atras atenţia Valeria. Nu-şi face niciun fel de iluzii în ceea ce priveşte viaţa. Mai mult, pare destul de conştientă că dacă vrei să prinzi din zbor fericirea râvnită, trebuie să te zbaţi. Ştie la fel de bine că pentru fericire trebuie să plăteşti adesea îndoit sau întreit, deşi, cu tot acest preţ colosal, fericirea rămâne lucrul cel mai nesigur.

— Poate, dar fără dragoste nu este fericire şi viaţa nu mai are niciun rost.

— Hai să mergem acasă la mine! facem o cafea şi ne mai încălzim oleacă la focul amintirilor – mi-a propus Valeria.

4 întâlnirea de la mare. Mătuşa Angela.

Vara parcă a venit mai devreme ca de obicei în acel an şi ne potopise cu călduri mari, încât era greu să rezişti în aglomeraţia din oraşul cu asfaltul încins. Cum aveam puţin timp liber, fugeam la răcoarea pădurii. În luna iulie Cosmina se afla în vacanţă, iar aceasta însemna mai multe posibilităţi ca să ne întâlnim. Într-o zi, stând pe pătură la umbra unui copac umbros din pădurea Frasinul şi vorbind despre toate, Cosmina s-a referit la căldura sufocantă din aer şi a spus cu regret:

— Ce bine s-or simţi acum turiştii aflaţi pe nisipurile de la malul mării!

— Ei, se simt bine numai aceia care n-au nicio grijă.

— M-am gândit să dau o fugă până la mare în prima jumătate a lunii august. Am acolo o mătuşă, soră cu mama, care locuieşte în cartierul „Tăbăcărie”, aproape de Mamaia. Am vorbit cu ea la telefon şi mă aşteaptă, dar am vrut să ştii şi tu că plec pentru vreo două săptămâni.

— Nu ştiu dacă se poate numi coincidenţă, dar pe

data de întâi august plec şi eu cu familia la Constanţa, pentru că pe 03 august este ziua de naştere a mamei mele. M-am gândit să ne luăm vreo două săptămâni din zilele de concediu de odihnă şi să-i facem o surpriză.

— Dacă vrei să vii să mă vezi, iată numărul lor de telefon. Ar fi bine să suni dimineaţa, în zilele de lucru, când sunt toţi plecaţi la serviciu! Eu plec la plajă după ora nouă de fiecare dată.

— Sper să te pot vizita.

— Eu te aştept.

Pe două august la ora şase am pornit cu Emilia şi cu copiii la Constanţa. Ne-a prins căldura când ne apropiam de podul care trece peste Dunăre de la Vadul Oii. După ce am sărbătorit onomastica mamei, plecam în fiecare zi cu familia la plajă, schimbând mereu locul, de la Mamaia şi până la Mangalia.

Într-o dimineaţă n-am mai putut pleca la plajă. Cerul era complet acoperit de nori şi aşteptam să se pornească ploaia dintr-o clipă în alta. Mi-am adus aminte de promisiunea pe care i-o făcusem Cosminei şi mi-am pregătit strategia ca să ajung la ea. Motive aveam destule, dar am invocat o defecţiune la motor, apoi nevoia de a vulcaniza două camere de la maşină şi nevoia completării benzinei din rezervor.

— Să te întorci la masa de prânz! mi-a strigat mama din hol, când ieşisem deja în curte unde era parcată maşina.

— Da, da! i-am răspuns, deşi nu eram sigur dacă mă voi putea ţine de cuvânt. La fel îi promisesem şi Emiliei.

Am sunat-o pe Cosmina de la un telefon public, iar ea mi-a spus exact cum pot să ajung până în cameră la ea, deoarece toţi sunt plecaţi, inclusiv vecinii şi rudele gazdei sale. Totul a mers ca pe sfoară. Cosmina mă aştepta în prag, iar revederea noastră a fost patetică, apoi pasională, încât ne-am simţit excelent împreună timp de aproape o oră, în care ne-am iubit cu foc.

— Cred că este mai prudent să plecăm de aici. Cine ştie cine poate veni şi nu este bine, mai ales pentru tine.

Mergem undeva cu maşina, departe de acest loc.

— Facem cum zici tu, dar să ştii că mie nu-mi pasă de ei.

S-a îmbrăcat şi ea, am urcat în maşina pe care o parcasem în apropiere, după colţ şi ne-am îndreptat spre Cazino, unde am rămas în maşină aproape două ore, discutând şi privind marea cuprinsă de furtună. Pe uscat sufla un vânt puternic care îndoia pomii aflaţi de-a lungul trotuarelor. Marea mugea intermitent în larg şi auzeam din când în când răsuflarea valurilor care se izbeau cu putere şi aproape ritmic de stabilopozii care protejau ţărmul, asemenea unui baros uriaş. În urma izbiturii de piatra dură, peste diguri se ridicau adevăraţi pereţi înalţi de apă de culoare verzuie, ale căror creste clocoteau în spumă. Norii formaseră un strat compact şi atât de dens, încât întunecaseră tot cerul şi coborâseră până aproape de suprafaţa apei învolburate. Treptat s-a răcit şi aerul din jur şi au apărut fulgerele în zigzag care treceau prin straturile de nori, iar cozile lor roşii se terminau în apa mării. Urmau tunetele asurzitoare care reuşeau să acopere ţipetele speriate ale pescăruşilor, adunaţi în grupuri compacte pe mal şi pe faleză. N-a durat mult şi a început ploaia, o răpăială rapidă, însoţită de picături mari care bubuiau în caroseria maşinii, făcând să nu mai vedem nimic prin parbrizele acesteia.

După aproape un sfert de ceas ploaia s-a oprit, dar pe străzi şi alei apa luneca în puhoaie spre locurile mai joase. Încet-încet pe pământ s-a instalat liniştea, apoi cerul s-a luminat spre răsărit, mai târziu şi în partea de apus, rămânând doar un grup izolat de nori peste mare, în partea dinspre sud.

Scăpat de perdeaua deasă de nori, soarele care ajunsese aproape la zenit îşi trimitea perpendicular pe sol razele sale fierbinţi, care făceau ca din pământ să se ridice aburi.

Am pornit maşina şi ne-am îndreptat spre portul „Tomis”, pentru a privi micile ambarcaţiuni legate la ponton sau aflate în ancoră. Când ne-am oprit în

apropierea digului, din larg tocmai se apropia de intrarea în port o barcă cu vele.

— De unde vin nebunii ăştia? mă întreabă Cosmina.

— Din largul mării, de bună seamă. Faptul că au reuşit să ajungă până aici cu toate pânzele sus, dovedeşte că au suportat bine furtuna dezlănţuită pe mare. Probabil că au ieşit în mare înainte de a începe furtuna şi au fost surprinşi în larg.

— Ori sunt foarte curajoşi, ori sunt nişte aventurieri care habar nu au de pericol.

— Poate şi una şi alta. Sau sunt marinari încercaţi.

Am ieşit din nou în strada principală, trecând pe lângă hotelul „Pâlace”, apoi pe lângă statuia lui Ovidius, după care am intrat pe strada Mircea cel Bătrân şi am oprit pe marginea trotuarului de deasupra plajei „Modern”.

— Ce facem aici? întreabă Cosmina.

— Hai să coborâm puţin acolo, pe nisip! Văd că plaja este aproape pustie.

— Păi cine ar fi avut curajul să înfrunte vântul şi ploaia pe care le-am văzut şi noi mai devreme?

Am coborât treptele şi am ajuns aproape de apă. Câţiva turişti făceau plajă stând în picioare, deoarece, din nisipul udat de ploaie continuau să iasă aburi. Marea se liniştise şi totul părea încremenit. Din larg veneau nişte valuri prelungi şi line, care mângâiau nisipul, după care se prelingeau înapoi, întorcându-se în mare. Cu acest prilej aduceau gunoaie, alge, meduze vii şi moarte pe care le depuneau pe nisip la a doua sau la a treia revenire, de parcă le lipsea îndrăzneala. În jur mirosea a iod, petrol şi plancton intrat în putrefacţie.

Soarele arzător şi-a făcut efectul: aerul a devenit din ce în ce mai cald, vântul nu mai adia deloc, iar dogoarea lui a uscat complet nisipul, care frigea picioarele goale. Am mers împreună cu Cosmina la capătul digului şi ne-am aşezat pe o piatră ca să mai stăm de vorbă, în timp ce priveam întinderea de apă.

— Ieri am avut o discuţie cu tanti Angela, mătuşa

mea, a început Cosmina. M-a cam pus pe gânduri.

— De ce? E vreo discuţie cu referire la ai tăi de acasă?

— Nu. Despre mine a fost vorba. I-am povestit aşa, pe departe, că iubesc un bărbat. Ea are 53 de ani şi suficientă experienţă ca să-şi dea seama că nu este vorba de un băiat, ci de un bărbat adevărat, încât, pe parcursul discuţiei am fost nevoită să-i spun adevărul despre noi.

— Nu cred că era momentul să-i dezvălui secretul nostru.

— La început aşa am crezut şi eu, dar văzând că este dispusă să mă ajute, i-am spus adevărul.

— Şi ea ce sfat ţi-a dat?

— Cine? Mătuşa Angela?

— Da. Nu despre dânsa vorbim acum?

— Ce să-ţi spun? Discuţia noastră a decurs cam aşa:

„Tanti Angela, eu iubesc un bărbat, dar nu ştiu cum să-ţi spun, aş vrea să nu mă dispreţuieşti, iar dacă poţi, să mă sfătuieşti cum să procedez în continuare”. „Cum să te dispreţuiesc, copilă dragă? Dintre toate îndeletnicirile unei fete, dragostea este, de departe, cea mai nobilă şi cea mai omenească, în sensul că ea produce cel mai puţin rău celor din jur”.

Cuvintele ei calde şi pline de înţelepciune m-au dat gata şi atunci am prins curaj şi i-am spus mai departe: „Îl iubesc nespus de mult, tanti Angela. Mulţi băieţi mi-au făcut curte înainte, roind în jurul meu, dar nu le dădeam atenţie, îmi băteam joc de acest sentiment. Când l-am cunoscut pe el, iată-mă fulgerată de dragoste. Şi ceea ce este şi mai rău decât toate, dragostea lui îmi este interzisă”. „Cum aşa?, mă întreabă mătuşa contrariată. „Nu pot să-ţi spun”. „Bine!” a spus ea, după o pauză. „Cred că ai dat peste o situaţie dificilă. Ar trebui să te gândeşti de două-trei ori înainte de a acţiona, fata mea”. „Ar fi foarte bine dacă aş mai putea comanda inimii, dar ea nu mă mai ascultă”. „Să ştii că sunt dispusă să te ajut! Deci, când consideri tu că eşti pregătită să stăm serios de vorbă pe această temă, vino să-mi spui totul fără sfială”.

— Poate că n-ar trebui să mai abordezi acest subiect, i-am spus eu.

— Cred că ai dreptate. Nu ştiu deloc ce să fac.

Plaja se populase între timp. Am trecut printre cearşafurile întinse pe nisip, am urcat scările şi am ajuns la locul unde parcasem maşina.

— Hai să te duc acasă!

— Când ne mai vedem? întreabă ea.

— Cred că pe la sfârşitul lunii, dar în Buzău.

Ne-am despărţit în colţul străzii, dar am rămas pe loc câteva minute, privind în urma ei, după care m-am întors acasă la ai mei.

…În toamnă Cosmina a fost detaşată pe timp de câteva luni în comuna Vadu Paşii, împreună cu câteva colege ale sale. De două ori pe săptămână participau la pregătirea pentru festivalul „Cântarea României” în cadrul Căminului Cultural local, împreună cu toţi ceilalţi tineri.

Am aflat că un inginer de la sectorul zootehnic îi face curte şi n-am mai căutat-o până în februarie 1979, când m-a căutat ea la serviciu ca să afle ce s-a întâmplat cu mine de o ocolesc. Între timp eu verificasem, prim intermediul unui coleg de serviciu, situaţia ei şi constatasem că nu era vinovată. Cu toate acestea eram conştient de faptul că ea era frumoasă şi avea „inventarul” complet care îi atrăgea pe tineri, dar când am făcut aluzie în acest sens, s-a cam supărat.

Am primit-o în birou şi am discutat câteva minute, deşi eu nu prea eram în apele mele deoarece primisem de la mama o telegramă să merg urgent acasă pentru că tata „e pe ducă”.

— De ce nu mi-ai dat niciun semn de viaţă atâtea luni? mia reproşat Cosmina. Ţi-ai găsit, probabil, o fată mai caldă şi mai aproape?

— Poate că am şi eu un secret pe care îl ţin straşnic ascuns, aşa cum l-ai ţinut şi tu pe cel cu inginerul de la sectorul zootehnic din Vadu Paşii. De ce a trebuit să aflu totul de la alţii?

— Pentru că acel „secret” poate nu trebuie spus. Ce,

ai şi început să nu mai ai încredere în mine?

— Încrederea nu este un dat definitiv, ea se poate altera.

— Dar memoria ta?

— Nici memoria nu se poate încărca la infinit. Mai are şi ea nevoie ca, din timp în timp, să se cureţe prin uitare, aşa, ca un fel de serviciu de igienă sanitară.

— Sau ca un serviciu de salubrizare, nu?

— Poate şi aşa.

— Măi, tu eşti meşter mare. Lipeşti până şi focul de apă, nu numai fiarele între ele, cum faceţi în meseria aia a voastră. De data asta cred că n-ar trebui să-ţi faci griji în privinţa mea. O femeie iubeşte odată în viaţă, a apăsat ea, cu îndârjire, pe fiecare cuvânt.

— Îmi place când eşti puţin îndârjită, chiar aprigă, dar nu şi când eşti geloasă.

— Dar tu ce ai de eşti aşa de cătrănit?

— Voiam să nu-ţi spun, dar am primit ieri o telegramă de la mama, în care mă anunţă că tata este grav bolnav. Plec la Constanţa peste o oră. Mai vorbim când mă întorc.

Tata era grav bolnav de silicoză şi a murit în aceeaşi noapte.

5 Mă mărit!

Cosmina revenise la vechiul loc de muncă din oraş şi ne vedeam mai des, în special acasă la ea, unde ne iubeam cu pasiune, mistuiţi de dorinţă.

Pe la sfârşitul lunii martie m-a sunat la telefon, cerându-mi să ne întâlnim pentru că are să-mi comunice ceva foarte important. Abia terminasem programul de lucru şi am pornit cu maşina spre centrul oraşului. Pe Cosmina am luat-o din apropierea intersecţiei „Pomul Verde”.

— Unde mergem? am întrebat-o.

— Oriunde, dar în afara oraşului.

Am mers în pădurea Spătaru. Când am oprit maşina, m-am întors spre ea şi am întrebat-o:

— Ei, ce s-a întâmplat?

— Trebuie să merg neapărat până acasă la părinţi.

— E ceva grav?

— Încă nu ştiu. M-au chemat de mai multe ori, dar am tot amânat, făcându-mă că „plouă”. Acum m-am hotărât să merg ca să le fac pe plac. Te sun când mă întorc

— Foarte bine! Mergi şi vezi care este pricina! Când te cheamă părinţii, nu se cade să-i refuzi.

Cosmina s-a întors peste câteva zile şi mi-a povestit tot.

— Mă mărit! şi-a început ea povestirea.

Deşi expresia pe care a folosit-o ea m-a surprins, în voce am desluşit mâhnire.

— Când am ajuns acasă am avut o discuţie aprinsă cu părinţii, a continuat ea după o pauză. Închipuie-ţi că mi-au găsit „bărbatul vieţii mele” – cum zice tata – cu care va trebui să mă mărit de îndată.

— Poate că aşa va trebui să faci.

Cosmina m-a privit lung şi mi-a întins mâna stângă cu o bunăvoinţă firească, la fel de nevinovată ca în zilele noastre fericite. I-am apucat-o şi i-am strâns-o uşor, constatând că era stăpânită de un tremur aproape imperceptibil.

I-am privit chipul palid, marcat de un râs şters care arăta că se străduia să-l afişeze pe buze; când a observat că o studiez cu atenţie, râsul i-a dispărut complet de pe buze.

— Mă mărit, ce să fac? a repetat ea ştirea cu care-şi începuse povestea care o umpluse de amărăciune.

— Şi mi-o spui cu atâta detaşare?

— Nu mai am de ales. Pe de o parte mă presează părinţii, iar pe de altă parte, mă roade situaţia mea incertă cu tine, a reuşit ea cu greu să pronunţe printre buzele tremurânde, după care a dat drumul unui suspin îndelung înăbuşit.

— Deci, asta era! am spus dezamăgit, îndreptându-mi privirile afară prin geamul lateral al maşinii.

— Da. Le-am spus că n-am de gând să mă mărit, apoi am motivat că nu-mi place bărbatul pe care mi l-au ales ei, că îmi voi alege eu perechea la timpul potrivit. Mama a

interpretat refuzul meu că m-aş fi îndrăgostit pe la Buzău de vreun alt băiat, iar tata a început să mă dojenească: „Draga tatii, dacă tu nu-l vrei pe ăsta care este de la noi din sat şi îl cunoaştem bine, îi ştim părinţii, este profesor cu un venit sigur care să vă ajungă să vă întreţineţi decent, du-te după un necunoscut care poate fi un terchea-berchea sau un sărăntoc cu care să trăiţi în lipsuri! Că un sărăntoc va avea întotdeauna portofelul gol, iar tu masa neîndestulată. De la noi să nu te aştepţi la cine ştie ce ajutor, că ştii bine ce venituri avem. Nu-ţi rămâne decât să te zbaţi în lipsuri, care duc, aproape în toate cazurile, la nemulţumiri, certuri repetate în familie şi chiar la despărţire. În cazul că mai ai şi copii, cum îi veţi creşte şi educa? Nu ai dreptul să dai naştere unor făpturi care să fie sortite foamei şi lacrimilor”.

„Şi apoi – intervine mama – chiar tu, ca femeie, dacă duci o viaţă în necazuri şi în lipsuri, pe la vârsta de 35 – 36 de ani vei arăta obosită ca o femeie bătrână, pentru că vei fi tot muncită, trasă la faţă şi cu ochii trişti. Noi nu te învăţăm de rău, maică! înţelege şi tu că nu mai eşti copil neştiutor! Băiatul este cuminte, este profesor, iar împreună, cu două lefuri, va fi altfel. Puteţi să vă încropiţi şi voi o gospodărie ca să fiţi în rândul lumii. Mai gândeşte-te, mamă!”

— Cine este, de fapt, acest băiat? o întreb eu pe Cosmina.

— Este un tânăr din sat, se apropie de 28 de ani şi este profesor de biologie la o şcoală din Buzău. În prezent urmează un curs de specializare în Bucureşti.

— S-ar putea să aibă dreptate părinţii tăi. Ei văd mult mai pragmatic viaţa datorită experienţei trăite.

— În seara care a urmat au apărut şi peţitorii mei – a continuat Cosmina. Era Marius Sofian însoţit de părinţii lui. Când au pătruns în antreul din faţă, eu am fugit în camera mea. La câteva minute m-am pomenit cu mama, care venise să mă cheme şi insista: „Hai, mamă, acolo să vorbim cu ei! Este ruşine să stai aici ascunsă”. Am mers împreună cu mama în camera în care erau toţi adunaţi în

jurul unei mese. Cum am intrat, părinţii lui Marius au şi început: „După cum ştiţi, Marius este profesor, iar acum face o specializare în Bucureşti şi termină prin iulie – a început tatăl lui mândru de aşa fecior. Dacă este de acord şi fata, cred că ar fi bine să facem actele imediat după Paşti, apoi şi nunta prin luna mai”.

Nimeni nu a mai spus nimic, aşteptând răspunsul meu. Dar eu continuam să stau pe scaun ca o invalidă, cu gura ferecată, incapabilă de a mă apăra, deşi în sinea mea eram absolut sigură că nu vreau să mă mărit cu el. Nu-mi intra în cap, nu-mi puteam reprezenta acea căsătorie, oricât de indulgentă aş fi fost. Simţeam că mă sufoc şi o senzaţie disperată de furie şi neputinţă pusese stăpânire pe mine, de natură să-mi estompeze înţelepciunea necesară pentru a depăşi acel moment critic. Am încercat să mă scuz, iar ei au pus starea mea pe seama timidităţii şi nu mi-au luat-o în nume de rău.

Mama mea, ştiindu-mi poziţia faţă de această căsătorie, a încercat să-mi ia apărarea, vorbind pe un ton împăciuitor: „Noi suntem de acord cu căsătoria lor, dar ar fi bine să n-o zorim pe fată. Să mai aşteptăm puţin, că asta este o treabă care trebuie bine cântărită”.

I-am mulţumit în gând pentru vorbele ei. S-a întors spre mine şi mi-a spus: „Du-te în camera ta împreună cu Marius şi mai vorbiţi amândoi, până mai judecăm noi aici ce e de făcut!”

Când am ajuns amândoi în camera mea, Marius mi-a adresat două fraze standard: „eu te plac de mai multă vreme şi aş vrea să ne căsătorim curând, dacă tu nu ai nimic împotrivă”. După aceea a început să se foiască pe scaun în aşteptarea răspunsului meu care nu mai venea. Deşi încerca să afişeze un aer plin de demnitate, Marius era curios să-mi afle răspunsul, iar curiozitatea lui se manifesta naiv şi sâcâitor, în timp ce păstra o tăcere perfidă. L-am lăsat şi eu să fiarbă în propriul lui suc. Nu pentru că l-aş fi dispreţuit, ci pentru că subiectul era prea delicat pentru a-l discuta amândoi. Propunerea lui mi s-a părut aproape indecentă şi a făcut să-mi ridice presiunea

sângelui, care a dus la următorul răspuns din partea mea: „Încă nu concep să mă leg de cineva prin căsătorie, dea ceea îmi voi menţine pe timp nedeterminat rezerva de a spune „Nu!”. Iubesc prea mult libertatea, iar căsnicia n-ar face decât să mi-o răpească”. „Eu cred că ar fi bine să te mai gândeşti” – a încercat el să îndulcească situaţia în speranţa obţinerii răspunsului dorit ceva mai târziu.

...În timp ce Cosmina îmi povestea eu o priveam şi mă gândeam: „Are o minte ageră şi este încăpăţânată ca o sălbatică. Multă vreme se ferise să cadă pradă iubirii faţă de un bărbat pe care îl considera inferior ei ca intelect şi simţire; îşi dorise un bărbat puternic care să-i înfrângă firea. Oare eram eu acela? Of! tinereţe, cât de nechibzuită eşti! Mi-am adus aminte de expresia ei: „Ce să discut eu cu mucoşii aceia?”

După cele ce auzisem, îmi simţeam inima uşoară. Am aruncat adânc o privire în sufletul ei, unde am descoperit că acolo se zbătea neliniştit şi descumpănit orgoliul ei tânăr care o apăsa ca o greutate. Toată fiinţa ei tindea spre adevăr, ceea ce mi-a plăcut foarte mult. Îmi plăcea sufletul ei şi totul mă atrăgea spre această fiinţă stranie.

Când s-a oprit din povestit, am întrebat-o:

— Şi cum s-a terminat?

— Ne-am întors în încăperea în care discutau părinţii. Când ne-au văzut ai lui, s-au ridicat de pe scaune şi s-au pregătit de plecare. În prag, mama lui Marius li s-a adresat părinţilor mei: „Vă aşteptăm mâine seară pe la noi. S-o aduceţi şi pe Cosmina! Vă aşteptăm, să ştiţi!”

— Cred că aţi onorat invitaţia? am spus eu întrebător.

— Da, la insistenţa părinţilor, că eu n-aveam niciun chef să-i dau curs. Mama a insistat mult să-i însoţesc pentru ca să dovedesc bună creştere. Acolo, părinţii au rămas de vorbă la un pahar cu vin, iar eu am privit la televizor, într-o cameră alăturată, împreună cu sora lui Marius. Mai târziu ni s-a alăturat şi Marius, însoţit de mama lui. Aceasta n-a rezistat mult şi a adormit în poziţia stând pe scaun, după câteva minute de la sosire. Cred că era prea obosită de toată roboteala din gospodărie de

peste zi. O priveam cum doarme cu capul lăsat pe piept şi mă gândeam: „Oare aceasta este imaginea acelei căsătorii perfecte? Aceasta să fie finalizarea dragostei?”. Gândul m-a cutremurat şi mi-am întors privirile spre micul ecran, pe care imaginile alergau fără să înregistrez vremea. Uşa s-a deschis şi m-am auzit strigată de mama: Cosmina, vino şi tu aici împreună cu Marius, că doar despre voi este vorba!”

Am mers la masa lor. Tatăl lui Marius mi-a întins un pahar cu vin. L-am luat, am sorbit două înghiţituri, după care l-am aşezat încet pe masă.

Mai târziu am plecat acasă la noi, fără să mai discutăm despre acea căsătorie buclucaşă.

...Am tăcut amândoi o vreme, privind afară. Se înserase şi se lăsase răcoarea. Peste vârfurile copacilor se ivise luna care semăna cu o jumătate de monedă aurită, care încerca să alunge umbrele nopţii cu lumina ei argintie şi rece.

— Ştii poezia lui George Coşbuc referitoare la lună?

— Nu ştiu despre care poezie este vorba. Are multe.

— Aceea în care o personifică:

„Iese luna din brădet şi se-nalţă încet-încet.

Gânditoare ca o frunte de poet”.

— Îmi aduc aminte versurile. Dar iată că luna chiar se ridică deasupra pădurii! Asta ţi-a adus aminte versurile.

Deschisesem geamurile de la maşină, iar din pădure ajungea până la noi mireasmă de răşină, de tei, frasin, stejar, în timp ce luna se ridica, alunecând pe cer şi scoţând din umbră plantele şi pe noi care ardeam de dorinţa de a ne contopi cu natura. Văzând că nu vorbeşte, am întrebat-o încet pe Cosmina:

— Mergem acasă?

— Te rog să ai răbdare şi să mai rămânem aici! Ştiu că în oraş, la colţul străzii eu trebuie să cobor din maşină, tu pleci acasă la tine, iar eu rămân singură.

Ştiam că are dreptate. Am strâns-o la piept, ne-am sărutat, ne-am mângâiat şi apoi ne-am iubit acolo, în maşină, după care am dus-o acasă.

După vreo două săptămâni, Cosmina m-a anunţat că va pleca, din nou, acasă la părinţii ei, dar de această dată va fi însoţită de sora sa, Silvia şi Paul – soţul acesteia din urmă.

Când s-a întors m-a sunat şi m-a spus că mă aşteaptă ca să-mi povestească noutăţi. Curios să aflu amănunte, am dat curs invitaţiei, dar după ce s-a înserat, deoarece am avut mult de lucru. Ca de obicei Cosmina mă aştepta în spatele uşii, încât n-a mai fost nevoie să apăs pe clanţă. Ne-am sărutat şi am pătruns în celelalte camere.

— Hai să mâncăm ceva, că nici eu n-am mâncat! Te-am aşteptat pe tine. Fă-te lejer şi treci la masă că totul e pregătit!

Pe masă se afla un castron mare cu came prăjită din care se ridicau aburi, iar alături o sticlă cu vin roşu.

— Ce sărbătorim? am întrebat-o.

— Faptul că suntem împreună. Noroc! mă îndeamnă ea, ridicând paharul.

— Noroc, sănătate şi succes în ceea ce ţi-ai propus!

După ce am mâncat şi am sorbit câteva înghiţituri de vin din pahar, am îndreptat spre ea privirile, aşteptând să povestească ce a făcut acasă la părinţi. A înţeles repede.

— Da, noutăţile promise.

A tras aer în piept, m-a fixat cu privirea, apoi a început:

— Dragul meu prieten, amant şi soţ nedeclarat! Te anunţ, cu durere în suflet, că de data aceasta *trebuie* să mă mărit. Acasă la părinţii mei toate au fost deja stabilite: pe data de 25 aprilie cununia civilă, iar pe 15 mai nunta propriu-zisă la Căminul Cultural din sat. De această dată n-am mai putut refuza pentru că mi-au lipsit argumentele, iar pe deasupra, lipsa perspectivei juste a relaţiei noastre. Dacă vrei şi poţi, te invit la nunta mea pe data de 15 mai!

— Hm! Ştii bine că nu pot participa în mod oficial. Poate acolo, la Cămin, voi încerca să mă amestec prin mulţime, ca să te văd mireasă. Sper să reuşesc. Ce ai mai făcut acolo?

— Ce să fac? Toate fuseseră hotărâte dinainte. Dar

să-ţi povestesc ce discuţie am avut cu Marius înainte de a-mi da acceptul la căsătorie, în faţa părinţilor noştri.

Mă aflam cu el în camera mea de fată. La un moment dat el s-a apropiat de mine şi a vrut să mă sărute, dar l-am respins. Contrariat, m-a întrebat: „Ce se întâmplă cu tine? De ce mă respingi, că doar urmează să ne căsătorim cât de curând? Ai auzit şi tu ce au hotărât părinţii: facem actele şi vom fi soţi”. Marius socotea „afacerea” deja încheiată şi considera că nu mai era nevoie să depună eforturi pentru a mă cuceri şi personal, sau să se mai tulbure pentru un motiv oarecare. De acum mă considera proprietatea lui.

M-a durut mult acel gând, dar am tăcut şi am privit afară pe fereastră. Mi-am întors, apoi, faţa spre el, forţându-mă să surâd şi am spus: „Sunt fericită să aud o asemenea propunere din partea ta, dar m-ai luat prea repede. Până acum nu-mi era gândul la căsătorie, aveam alte priorităţi. Mă gândeam să încerc din nou la facultate”. „Lasă că poţi sta fără facultate! a sărit el ca ars. Ai dat odată şi n-ai reuşit”.

Această frază pe care el a rostit-o cu un ton de stăpân m-a făcut să explodez, dar m-am abţinut. El nu ştia că ratasem admiterea la facultate numai la diferenţă de 17 sutimi în toamna precedentă. Când a observat că mă înroşisem, şi-a dat seama că greşise şi-a cerut scuze. Îmi frigeau obrajii şi urechile. „Dacă ţii neapărat, înscrie-te la cursuri fără frecvenţă! mă îndeamnă el vrând să fie indulgent cu mine”. „Nu vreau la f.f. ci la zi! m-am încăpăţânat eu. Am o colegă care a făcut facultatea la f.f. şi ne povestea că soţul ei care este extrem de gelos, nici la examene n-o lăsa singură. îi cerea justificare pentru orice minut de întârziere”, „înseamnă că o iubeşte”. „O iubeşte, pe naiba”. „Îţi dau timp de gândire ca să-mi spui dacă doreşti să te căsătoreşti cu mine”. „Cât timp îmi dai?” i-am răspuns eu ironic, ceea ce nu i-a căzut bine. „Ce este cu tine, Cosmina? Nu crezi că ne-am jucat destul? Eu am intenţii serioase, vreau să ne căsătorim cât mai repede şi să te ştiu a mea, iar la vară când mă întorc, să ne facem şi noi un rost în Buzău”. „Mă vrei aşa, ca pe o proprietate, cu

drepturi depline asupra mea?”. „Nu cumva a intervenit altcineva şi ne.

Marius n-a mai apucat să-şi termine fraza, deoarece a bătut la uşă Silvia, care a intrat şi ne-a anunţat că masa este servită şi tata ne cheamă pe toţi la masă.

— Deci, te măriţi?! am spus cu regret în glas.

— Trebuie. Şi o fac cu inima atât de strânsă! Nutresc speranţa că voi avea libertatea pe care mi-o doresc, chiar dacă nu va semăna întocmai cu cea a cazacului în întinderea stepei. El promite să fie un tip proteguitor faţa de mine. Cine ştie? îmi vine greu să mă despart de tine, dar în situaţia dată cred că procedez bine. M-am gândit – şi supun judecăţii tale acest raţionament – că este drept ca oamenii care au ajuns o povară pentru alţii, să înveţe ce este modestia şi să caute să dispară din viaţa lor; dacă nu ştiu ce să facă cu viaţa lor, măcar să-i lase pe cei care ştiu, să o trăiască liniştiţi pe a lor. Nu am dreptate?

— Ai expus o adevărată şaradă. Noroc că eu te înţeleg ce vrei să spui. Nu ai decât în parte dreptate, însă eu nu sunt în măsură să-ţi dictez ce să faci în situaţia ta. Regret nespus de mult că nu sunt liber ca să pot schimba totul, prezentul şi viitorul nostru. De aceea mă văd în postura omului care este nevoit să piardă fără drept de apel. Nu vreau să par egoist, dar până mai ieri speram să rămâi numai a mea. Mi-aş fi dorit din toată inima să rămânem împreună şi să ne iubim toată viaţa, dar constat, cu părere de rău, că toate ne sunt potrivnice.

— Ai dreptate, dar ce putem face? Asta este viaţa!

Cosmina se schimbase. Arăta de parcă sufletul i se ascunsese în adâncul făpturii sale. Nu mai semăna deloc cu acea domnişoară pe care o cunoscusem în 1975 la Popasul Merei.

— Tu când trebuie să pleci la Constanţa?

— Nu prea ştiu sigur. Atunci când am făcut cererea de transfer, mi s-a spus că se fac locuri la I.T.A. Constanţa prin vară (iunie-iulie), dar mai ştii?

— Tot e bine că mai avem două luni de stat împreună, ca să ne iubim şi să trăim din plin. Să profităm!

— Căsătoria ta mă întristează şi nu mă lasă să mă desfăşor ca altă dată. Cu toate acestea, să ştii că mă bucur că îţi faci un rost. Eu n-aş fi putut să-ţi ofer mare lucru în situaţia în care mă găsesc şi te-aş fi păgubit mai mult.

— Eşti bucuros că scapi de mine?! a spus ea în timp ce mă urmărea cu coada ochiului, după cum îi era obiceiul.

— Tu nu ai dreptul să spui aşa când ştii prea bine care este adevărul.

— Of! Fac şi eu haz de necaz, că doar asta mi-a rămas.

— Acest Marius va fi un om fericit şi norocos totodată că te va avea alături de el.

— Poate îl vei cunoaşte la nuntă, dacă vii.

— Aş vrea să ştii, Cosmina, că eu am fost un bărbat viguros şi am fost obişnuit să iubesc femeia aşa cum iubesc natura primară şi grandioasă, cu nişte sentimente statornice şi pure. De aceea m-am apropiat de tine cu toată reverenţa, iar tu ai reuşit să mă ţii lângă tine şi să faci aproape inofensivă vigoarea mea.

Pe unii bărbaţi încercările vieţii îi fac mai înţelepţi, dar sunt şi cazuri când unele femei frumoase le iau judecata. În cazul nostru, dacă dragostea este culpabilă, cum ne mai putem pune la adăpost de încercările ei inerente? în situaţia când există doi rivali, fiecare dintre ei poate ajunge în dificultate, deoarece poate fi la fel de îndrăgostit de persoana respectivă ca şi rivalul său (Nu e cazul meu cu Marius). Într-o atare situaţie trebuie lăsat numai timpul să decidă, indiferent de furtunile lăuntrice ale celor ce se iubesc.

Desigur, o floare delicată are nevoie de un grădinar bun şi priceput pe care îl găseşti foarte greu. Să aşteptăm, deci, să hotărască trecerea timpului şi depărtarea ce se va instala între noi. Vor fi ele în stare sa de a lucrurilor şi fiinţelor dragi, acea aură încărcată de nostalgia amintirilor neîmplinite? Vom vedea.

…Am aprins lumina din plafonul camerei şi ne-am privit amândoi drept în ochi. Am constatat, cu surprindere, că în adâncul ochilor Cosminei mocneau atâtea vise, parcă

ar fi defilat toată populaţia unui oraş supra aglomerat. Dorind să-i abat gândurile şi să creez o atmosferă mai veselă, am luat-o în braţe, apoi am făcut dragoste, rămânând mai multe minute lipit în continuare, de trupul ei cald.

M-a însoţit până la uşă, apoi m-am întors şi eu la mine în apartament, unde ai mei dormeau de mult. M-am dus în camera mea şi m-am aşezat pe pat, dar n-am putut să adorm decât foarte târziu. M-am tot gândit: „Ivirea Cosminei în viaţa mea fusese întocmai ca o lumină adusă de zorii dimineţii după ceasurile unei nopţi întunecate. Trăiam o altă viaţă, mai luminoasă decât umbrele din căsnicia mea în care avusesem parte de frământări, iar uneori, covârşit de haos. Fusese ca atunci când pătrunzi adânc într-o ceaţă densă, care îţi dă impresia că este şi nemărginită, luându-ţi orice speranţă de a mai găsi drumul”.

Dimineaţa m-am trezit tot la ora şase, conform obiceiului, m-am bărbierit şi apoi am coborât în parcarea din faţa blocului în care locuiam. Am pornit motorul, iar în timp ce se încălzea, ţinând mâinile pe volan, mi-am adus aminte de cele povestite de Cosmina privind viitoarea ei căsătorie. Cuprins de un fel de lehamite de viaţă, mi-am zis: „Ce este omul, de fapt? Un firicel de praf în acest univers nesfârşit. Dar când te gândeşti mai bine, constaţi că multe din cele ce ne înconjoară depind de hotărârile pe care le luăm noi, oamenii, tocmai acele firicele de praf neînsemnate. Câte generaţii de oameni au tot curs pe această lume, străbătând cărările vieţii, după care au părăsit-o, plecând în pământ, aşa cum voi face şi eu când îmi va veni vremea. Ce bine ar fi dacă ai şti venirea vremii când „trebuie să pleci”! N-ar mai trebui să laşi în urma ta lucruri începute şi neterminate”.

Între timp a început să plouă. Câteva picături la început, apoi acestea s-au îndesit, transformându-se în ploaie în toată regula, pe care ştergătoarele de parbriz o înlăturau anevoie.

Ploaia mi-a îndepărtat gândurile, am ieşit din parcare

şi m-am îndreptat spre serviciu.

...În săptămânile care au urmat nu ne-am mai întâlnit şi mi se părea că totul este monoton în jurul meu.

Într-o joi, pe la prânz, Cosmina m-a sunat şi mi-a cerut să mă întâlnesc cu ea în parc, pe aleea principală.

— Ce cauţi în parc? am întrebat-o.

— Sunt cu o colegă. Am ieşit mai devreme de la slujbă. M-am întors la ai mei şi am câteva noutăţi.

— Bine. Sosesc peste un sfert de ceas, dar fă în aşa fel să te găsesc singură! Nu complica lucrurile!

— Da, ştiu ce am de făcut.

Am găsit-o pe o bancă citind o revistă de modă. Am salutat-o şi m-am aşezat pe bancă lângă ea.

— Am fost acasă la părinţii mei – a început Cosmina. Voiam să te anunţ că s-au schimbat datele stabilite anterior cu privire la nuntă: pe data de 12 mai va avea loc cununia civilă iar pe 15 mai nunta propriu-zisă şi masa. Poate vei veni şi tu, măcar la salonul de dans, ca să ne vezi.

— Voi încerca să trec pe la Căminul Cultural, dar ziua, am spus încet. Nu-mi este indiferent ce se întâmplă, dar nu te pot împiedica în acţiunile tale. Ştiu că este firesc a te căsătoreşti şi să-ţi faci un rost, iar eu nu am niciun drept să mă opun.

— Ţi-am spus care au fost motivele. Acum scap şi de sâcâiala părinţilor, care mă tot întrebau: „Ce ai de gând? Cât vrei să mai amâni căsătoria? Vrei să rămâi fată bătrână?”

— Dacă te gândeşti bine, părinţii tăi au dreptate. Şi eu cred la fel.

— Nu mă aşteptam ca tocmai tu să spui asta.

— Îţi repet: eu nu am nicio posibilitate să schimb situaţia, neavând niciun drept asupra ta, în afară de faptul că te iubesc. Poate că tocmai acest fapt mă obligă să te îndemn să faci acest pas. Dar să nu uiţi ceea ce îţi voi spune acum: „Nimeni nu are dreptul să ia în derâdere chinul iubirii împărtăşite a altuia”. E valabil şi pentru tine. M-aş bucura să ai un viitor fericit. Dacă lucrurile ar fi stat altfel... Dar cu situaţia mea ingrată, nu vreau să te

pedepsesc şi pe tine.

— Titus, dragă, tu ştii bine că visul meu a fost şi este legat de tine. El nu s-a sfârşit şi poate nu se va sfârşi niciodată.

— Poate acest om te va iubi la fel ca mine.

— Nu este acelaşi lucru, a spus Cosmina oftând adânc.

— Ce să-ţi spun, tare aş vrea să te ştiu fericită, altfel aş fi de două ori mâhnit. Sper să înţelegi corect atât vorbele, cât şi faptele mele. Restul nu mai contează, e vorba de clacă.

— Nu mai ştiu ce să cred, a pronunţat forţat printre buzele-i strânse, de parcă strivea cuvintele.

…Între timp, pe o bancă de pe partea opusă nouă, s-a aşezat un bătrânel spilcuit, având un trup zvelt, mişcări lejere şi nişte ochi vioi, ca de viezure, care ne privea cu plăcere. Ne-am ridicat şi am pornit pe alee, mergând alături. Omul nu-şi lua ochii de la Cosmina, care era atât de frumoasă în deux-pièces-ul ei de culoarea vişinei putrede şi care defila pe alee în ţinuta ei maiestuoasă, încât părea s-o soarbă din priviri. Îşi clătina capul când într-o parte, când în cealaltă, cu regretul bărbatului în vârstă, care iubeşte frumosul, conştient că timpul ce i-a mai rămas pentru a-l admira se scurtează cu fiecare zi ce trece. Ce să-i faci? Singura care nu are leac este vârsta – trecerea inexorabilă a timpului – dar visurile omului nu i le poate lua nimeni.

Am intrat pe o altă alee, mai dosnică şi ne-am aşezat, din nou, pe o bancă, rămânând acolo până când s-a întunecat.

— Te văd trist. La ce te gândeşti? M-a întrebat Cosmina.

— La nimic special, dar nu ştiu de ce, mă simt atât de singur.

— Am mai auzit această expresie la tine în toamna anului 1976, când eram cu maşina lângă pădure. Atunci nu ştiam prea multe despre situaţia ta în familie, iar când am ajuns acasă, m-am aşezat pe pat cu faţa în sus şi în

memorie mi-a apărut imaginea obosită, când ai spus: „sunt atât de singur!”. Atât de tare m-a durut şi m-a întristat acea expresie! Mi-am zis: „Oare şi el are necazuri? Un bărbat atât de puternic, de bun, de cinstit şi cu atâta experienţă de viaţă? Vino la mine, că sunt la fel de singură ca şi tine şi te mai şi iubesc, pe deasupra! De-ar fi al meu”. Gândul mă ducea apoi la soţia ta pe care o consideram vinovată de neînţelegerile dintre voi, care îţi creau acele supărări. Erau bănuielile mele, pentru că nu ştiam adevărul. De atunci am vrut s-o cunosc neapărat, dar abia peste doi ani de zile v-am întâlnit în parc. Erai cu ea şi cei doi copii. Îţi aminteşti?

— Da. Te-am observat când ţi-ai întors privirea şi priveai în urma noastră, după ce ai trecut pe lângă noi.

— Am studiat-o şi eu puţin. Cred că are 35 – 36 de ani, este puţin cam durdulie, dar nu este deloc urâtă, iar costumul cu care era îmbrăcată îi conferea un fel de distincţie. Mi-au plăcut mult copiii, mai ales fetiţa, care mi s-a părut că este o dulceaţă. N-am vrut s-o judec greşit pe soţie, chiar m-am gândit atunci că acea femeie s-ar putea să-ţi fi dăruit cei mai frumoşi ani ai tinereţii şi vieţii ei, iar acum fie te-ai săturat de ea, fie a intervenit ceva mult mai greu în căsnicia voastră. Aşa că examinarea ei nu m-a lămurit, dimpotrivă, m-a tulburat şi mi-a accentuat nedumerirea. Pe atunci eu, beneficiind de anii tinereţii, aveam senzaţia că pluteam pe deasupra pământului pe care ea călca apăsat. Şi nu zici că mă consideram superioară că eram tânără şi liberă. În acelaşi timp îmi ziceam în gând: „Dacă aş avea eu un bărbat ca el, l-aş iubi, am face planuri împreună, m-aş strădui să fiu mereu misterioasă pentru el, ca să-l păstrez adorator fidel şi stăpân al visurilor mele”.

Aşa gândeam eu atunci, o fetişcană de abia douăzeci de ani, care înaintam încet în viaţă, păşind pe un teren înşelător.

— Gândeai frumos, numai că soarta ne spune altceva.

— Poţi să-mi spui acum de ce nu vă împăcaţi? A greşit ea cu ceva atât de grav? E vorba de bărbaţi sau ceva

care are legătură cu caracterul ei? Ultimul e foarte greu să mai poată fi schimbat.

— E vorba de amândouă. S-a întâmplat, mai întâi la Ploieşti. Ne-am mutat aici şi după câteva luni a repetat fapta cu un coleg de serviciu care locuia la un bloc aproape vecin cu noi. De ce nu închei socotelile ştii: P.C.R. şi copiii.

— Da, e foarte grav. Acum te înţeleg mai bine.

Am ieşit din parc şi am dus-o acasă cu maşina. Când a coborât m-a întrebat:

— Când te mai văd?

— Marţi. Nu, miercuri, după program. Sună-mă tu când termini şi stabilim!

— Nu mai stabilim nimic. Te aştept acasă şi vii când termini treaba. E bine aşa?

— E foarte bine.

6 Nunta Cosnunel.

Ca orice nuntă desfăşurată în satele noastre începea de sâmbătă şi continua până în noaptea de duminică, cu alai şi mare tărâmboi prin curţile familiilor prinse în nuntă. Duminică dimineaţa era pregătită mireasa pentru a merge la biserică în vederea cununiei religioase, iar după amiază se mergea la salonul de dans unde se distrau toţi, tineri şi vârstnici, până seara când se aşeza masa.

Cosmina se afla în camera sa de fată unde se pregătea, sub atenta îngrijire a mătuşii sale, Teodora, care o pieptăna şi o îmbrăca cu ajutorul domnişoarei de onoare. După ce a fost îmbrăcată cu rochia de mireasă şi i s-a aşezat pe cap voalul, s-a aşezat pe scaunul din faţa oglinzii şi s-a privit lung, constatând că din oglindă o privea o necunoscută timidă şi drăgălaşă, care devenise doamnă şi nu mai avea nevoie să joace pe scena lumii rolul unei adolescente întârziate. În curând va fi soţie şi mamă.

Îi plăcea noua pieptănătură în care se împleteau şi nişte bucle încântătoare ce i se revărsau pe umeri. S-a gândit: „De m-ar vedea Titus acum! Poate va veni până la urmă”. La aceste gânduri a simţit cum începe să-i bată inima şi mai tare. O ciocănitură în uşă a scos-o din visare.

Era sora ei, Silvia.

— Hai, dragă, odată! Grăbeşte-te că aşteaptă lumea afară ca să mergem la biserică!

— Vin imediat! a răspuns ea, supărată că a deranjat-o din visarea ei blândă, cu ochii deschişi. S-a aplecat şi s-a mai privit, încă o dată, în oglindă. În poziţia în picioare Cosmina îşi vedea limpede zvelteţea liniilor lungi ale trupului său, care îi dădeau o graţie de sălbăticiune. Şi-a privit mai atentă chipul şi a constatat cu mirare, că faţa are o uşoară paloare, iar la colţurile gurii au apărut două linii mici, ca nişte vagi defecte în curba dulce a obrazului. „Da!” şi-a spus în gând. Cu acest prilej şi-a întărit convingerea că tinereţea este trecătoare, ea fiind doar materia primă cu care pleci la luptă, însă, pentru a obţine victoria mai ai nevoie şi de alte talente.

A deschis încet uşa şi a trecut în hol, iar de acolo, afară în curte. Aerul răcoros i-a mângâiat obrajii şi au înviorat-o, aducând-o în realitate: era mireasă şi i se arăta mulţimii.

— Vai, Cosmina! Eşti încântătoare! a lăudat-o Valeria, colega sa de şcoală şi de serviciu.

Afirmaţia acesteia a emoţionat-o până la lacrimi, nişte lacrimi de suferinţă, cum va povesti mai târziu. Cu toate acestea chipul ei frumos radia căldură şi blândeţe, amestecate cu o suavă mireasmă. Lacrimile care îi alunecau pe obraji păreau nişte boabe de rouă sau semănau cu acele picături de ploaie adunate între petalele unui trandafir.

Cu taraful de muzicanţi în frunte, nunta s-a deplasat la biserică unde îi aştepta preotul.

Alături de Marius în biserică, Cosmina se străduia să zâmbească pentru a topi eventualele tensiuni interioare, iar prin gesturi şi priviri de imperceptibile gradaţii venea tot mai aproape de intimitatea lor. Instinctul ei de conservare o alerta întotdeauna într-o disimulare perfectă şi avea obiceiul să-şi folosească de fiecare dată frumuseţea fizică pentru a le distrage celor din jurul său atenţia de la unele subiecte neplăcute.

După ce i-a păcălit preotul cu pişcoturile, apoi cu vinul, cei doi miri au spus „Da”, apoi s-au îndreptat cu tot alaiul spre salonul de dans.

…Aşa cum îi promisesem Cosminei, spre seară am poposit şi eu în sat. Am lăsat maşina pe o uliţă lăturalnică şi am mers pe jos până la Căminul Cultural, unde dansul era în toi. M-am amestecat în mulţime, luând seama la tot ce se întâmpla în jurul meu. Pe scenă urcase taraful de lăutari care cântau cam strident melodiile de dans, acoperind vocile oamenilor, care se auzeau doar ca un zumzet. La o masă aşezată pe colţ, care era plină cu sticle şi pahare de vin, se adunaseră câţiva petrecăreţi care sorbeau de zor, ciocnind surd paharele, ale căror vibraţii nu puteau învinge sunetele instrumentelor muzicale.

Mireasa, mirele şi alte câteva persoane se aflau aproape de fereastra din fundul sălii. Am privit-o atent şi mi s-a părut că e absentă, chiar străină de murmurul glasurilor din jurul ei. De câteva ori am surprins-o privind în gol; părea preocupată de ceva care nu-i dădea pace. Am aflat mai târziu că lângă ea stătea Marius, fiind înconjuraţi de Valeria, soţul acesteia, George şi doi prieteni ai acestuia din urmă. Pe Marius l-am recunoscut după floarea de ginere de la rever. Mi s-a părut a fi un băiat obişnuit. Avea trăsături regulate care îi dădeau un farmec personal. Era zvelt, nu prea înalt, cu părul şi ochii negri, încadraţi pe o faţă ovală, puţin oacheşă şi cu început discret de chelie, care îi stătea bine, adăugându-i un plus de inteligenţă. Părea fascinat de mireasa lui, pe care o privea aşa cum priveşte pasărea fascinată de privirea viperei, care o fixează înainte de a o ataca. Acest tablou m-a emoţionat şi m-a făcut să mă bucur, în gând, pentru ea.

Se dansa perechi. Prin faţa lor au trecut „în zbor de vals” două perechi de tineri. Cosmina a privit în urma lor. îi atrăsese atenţia o fetişcană mlădie, îmbrăcată într-o rochie care imita culoarea aripilor de efemeridă şi care îi zâmbise special miresei de la braţul unui tânăr distins care dansa, dar privea undeva departe, pierdut pe gânduri.

Inima Cosminei s-a strâns: „Seamănă cu el!” şi-a zis

ea în gând. „Este la fel de gânditor şi sobru”. Apoi a continuat să plutească în amintirile lor trecute, în care au fost fericiţi împreună.

Am părăsit localul. Văzusem tot ce doream să văd. Ne-am întâlnit abia peste o săptămână şi atunci Cosmina mi-a povestit totul cu lux de amănunte. La un moment dat s-a oprit din povestit şi m-a întrebat:

— Tu de ce n-ai venit? Te ştiam om de cuvânt când promiţi.

— De unde ştii că n-am venit?

— Pentru că nu te-am văzut.

— Asta este cu totul altceva. Am fost acolo şi te-am văzut în mijlocul unui grup de şase persoane cu care şedeai lângă fereastră. Am recunoscut-o pe colega ta, Valeria, cu care discutai ceva, dar eram prea departe de voi ca să pot desluşi vorbele. Pe Marius l-am recunoscut după floarea de ginerică de pe reverul hainei şi mi-a plăcut. Pare să fie un tip drăguţ. Despre tine ce să spun? îţi stătea foarte bine mireasă, dar m-a mâhnit faptul că erai tristă şi priveai în gol. Ai avut o tresărire scurtă când, prin faţa voastră, au trecut doi tineri valsând, după care iar te-ai întristat.

— Da. Tânărul care conducea fata avea pe chip o tristeţe la fel ca tine când ne-am cunoscut noi doi. După acele amintiri eram complet răvăşită, vorbeam anapoda şi nu răspundeam la întrebări, încât Valeria a devenit bănuitoare şi m-a tot certat ca să-mi schimb atitudinea.

— Cum te-ai descurcat cu Marius în prima noapte?

— Relativ bine. M-a întrebat: „De ce nu mi-ai spus că ai mai avut relaţii cu un bărbat?”. „Pentru că nu mai întrebat” – i-am răspuns. După aceea a fornăit puţin şi, în final, s-a liniştit. Ieri a plecat înapoi la cursurile lui la Bucureşti şi mi-a spus că se întoarce peste două săptămâni.

— Când termină?

— Pe la 15 iulie. Zice că atunci va contracta un apartament în rate, depunând ca avans banii de la nuntă.

Ne-am dezbrăcat şi ne-am urcat în pat unde ne-am

iubit cu pasiune până aproape de miezul nopţii.

Într-un târziu, Cosmina m-a luat în braţe, şi-a pus capul pe pieptul meu şi mă privea de jos în sus, cu un zâmbet nedefinit, dar tandru, pe buze.

— Ce-ai zice dacă-ţi spun că sunt însărcinată?

— Iar?! am întrebat aproape involuntar, dar cam speriat când am auzit „vestea”. De când?

— Da. Cred că s-a întâmplat la începutul lunii aprilie, dar n-am vrut să-ţi spun până acum. Am de gând să păstrez copilul, mi l-am dorit oricum, iar în prezent am statut de femeie căsătorită.

— Marius ce a spus? Sau nu l-ai informat, încă?

— Îl voi anunţa după ce se va întoarce de la cursuri. Cred că va fi bucuros că are un moştenitor, după ce s-a luptat aproape două săptămâni să-l aibă.

Mă simţeam vinovat faţă de el. Deşi o protejasem atâta vreme după „episodul” neplăcut de la Tulcea, din aprilie, devenisem mai neglijent. Asta şi datorită insistenţei Cosminei de a face ceva ca să ne simţim bine, aşa, ca la Mamaia.

Trebuia să mă resemnez, mai ales după căsătoria lor, dar eu n-am fost în stare să mă despart de ea şi am continuat să ne întâlnim, nesocotind cerinţele înţelepciunii de care trebuie să dea dovadă omul care are suficientă experienţă şi cunoaşte rigorile impuse într-o familie. Am uitat de vârsta-mi matură care cerea ponderare şi să evit a da impresia că aş profita de naivitatea Cosminei. Într-un cuvânt, m-am purtat ca un băieţandru fascinat de fuste.

Văzându-mă preocupat de gânduri, mi-a trecut mâna peste obraz şi m-a mângâiat matern:

— Linişteşte-te! Acest fapt nu te afectează cât de puţin. Poate nici nu este adevărat. Ia-o ca o glumă!

Nu i-am răspuns. M-am ridicat şi m-am îmbrăcat. Când am ajuns la uşă şi ne-am sărutat de bun rămas, Cosmina a pus obişnuita întrebare:

— Când te mai văd?

— Oricând doreşti. Mă suni tu la serviciu!

7 Despărţirea dureroasă.

Aminteam mai sus că în luna martie primisem o telegramă de la mama prin care mă chema urgent acasă, la Constanţa, că tata era grav bolnav. Acolo m-am întâlnit şi cu Mariana, unica mea soră, care este căsătorită şi locuieşte în oraşul Panciu. Tata a lucrat peste treizeci de ani la silozul din portul Constanţa unde s-a îmbolnăvit de silicoză, o boală urâtă care i-a adus şi sfârşitul. L-am înmormântat a doua zi, apoi am mai rămas o zi alături de mama, care a suportat foarte greu acea pierdere. „De ce nu te întorci, mamă, aici, în oraş, cu serviciul? Aş avea şi eu un sprijin, că Mariana e departe”. Am depus o cerere la I.T.A. Constanţa, iar directorul de atunci, inginerul Proşcanu, mi-a aprobat-o pe loc, dar mi-a spus că trebuie să aştept până în vară, deoarece nu are funcţii în schema de organizare a întreprinderii.

Într-un fel îmi convenea că nu plec imediat, abia mai aveam vreme să fiu împreună cu Cosmina. Când m-am întors la Buzău, i-am spus şi ei câte ceva, aşa, în treacăt, despre cererea depusă, dar nici eu nu eram sigur că aşa se va întâmpla.

Am continuat să ne întâlnim aproape la fel ca mai înainte, colindând împreună atât judeţul, cât şi la Braşov şi la Lacul Sărat, lângă Brăila, până în ziua de 22 iunie, când am primit răspunsul scris de la I.T.A. Constanţa, ca să mă prezint la noul loc de muncă.

La început acest răspuns m-a surprins în mod neplăcut. Parcă nu mai doream să plec de la Buzău, simţeam aşa, un gol în mine, parcă totul era deşertăciune. Vedeam toată iubirea mea cu Cosmina alunecând ca o stea căzătoare.

Sosise ziua fatală şi mă gândeam să-i fac o vizită şi să-i anunţ vestea, după ce termin orele de lucru, dar pe la ora 15.45 m-a sunat ea la telefon şi m-a întrebat dacă pot s-o aştept în faţa unui magazin din zona centrală, pentru că merge să-şi cumpere ceva îmbrăcăminte.

— Nu pot veni decât la ora 16.30, deoarece mai am ceva urgent de lucru.

— Bine. Atunci te aştept în faţa primăriei, jos, lângă

staţia de autobuz.

Am luat-o cu maşina şi ne-am îndreptat spre locuinţa ei, dar, când am ajuns în apropiere, a insistat:

— Te rog să mă duci în afara oraşului! în casă este prea cald la ora asta. Hai să ne răcorim puţin!

— Nu te simţi bine?

— Nu pot spune că aş avea vreo durere fizică, dar am o stare aşa, nedefinită, pe care nu pot să ţi-o explic cu cuvintele. Nu am chef de nimic.

Am virat la stânga în intersecţia cu semafor din Bariera Ploieşti, apoi am urcat pe podul care leagă oraşul de zona industrială. După vreo doi kilometri am intrat pe un drum pietruit pe care existau căsuţe de ciment de la sistemul de irigaţii. Am oprit lângă o astfel de căsuţă şi am discutat până când s-a înserat, despre orice, mai puţin despre plecarea mea, deoarece nu găseam modalitatea de a-i aduce la cunoştinţă această veste – şoc.

Starea mea sufletească semăna bine cu a Cosminei în acele momente şi ne-am pomenit că tăcem amândoi, gândindu-ne fiecare la ceva. Vreme de aproape patru ani de zile, vieţile şi destinele noastre se contopiseră, deveniseră comune, iar acum venise vremea să ne despărţim pentru mult timp, poate chiar pentru totdeauna.

Privind în tăcere pe geamul lateral al maşinii, mă gândeam: „cred că armonia în eternitate provine tocmai din acea tăcere absolută, cuvântul fiind pedeapsa pe care Dumnezeu a dat-o omului”.

Dar dragostea noastră nu era dată de prezenţa materială, ci de faptul că pătrunsesem unul în viaţa celuilalt, iar de atunci ne unea o înţelegere tacită, desăvârşită. Ajunseserăm să ne înţelegem uneori numai din priviri.

Prietenia noastră a fost o prietenie mare, adevărată, deşi se ştie că prietenia este, în general, nestatornică şi orgolioasă, ba, chiar ţâfnoasă, la fel ca o fată bătrână care pretinde să-i mângâi permanent trufia, spunându-i că este frumoasă, veselă, proaspătă şi fără cusur. La noi nu era cazul. Prietenia noastră era ca rădăcina care dădea seva

copacului, făcându-l să respire prin ramurile şi prin frunzele lui. Nu este suficientă numai pasiunea cărnii, deoarece, fiind ca şi fulgerul, ea nu ţine multă vreme. Ce bine ar fi dacă bărbatul şi femeia ar putea rămâne toată viaţa în relaţia de prieteni, soţi şi amanţi în acelaşi timp! Ar avea astfel posibilitatea de a se cunoaşte mai bine, pentru că abia când ai făcut un drum lung alături de el ai prilejul să-l vezi când se enervează „îşi dă în petec”, adică îşi dezlănţuie caracterul său adevărat sau, cum se mai spune în popor, „îşi dă arama pe faţă”.

Cheia convieţuirii civilizate o constituie apelul la calm, la răbdare, atât în căsnicie, cât şi în celelalte relaţii de viaţă în doi.

Priveam discret, cu coada ochiului, spre Cosmina şi îmi plăcea faţa ei ovală, care mai păstra, încă, acea expresie copilărească, dar cu un aer de matură gravitate. Avea obrajii fardaţi cu un fond de ten aproape imperceptibil, cu buza de jos uşor răsfrântă pe care afişase, cu multă străduanie, un surâs indecis, care se pierdea undeva.

Era îmbrăcată într-un costum taior de culoarea vişinei putrede, având geanta şi pantofii de aceeaşi culoare. Bluza ei de culoare albă, din dantelă, îi lăsa lejer gâtul, iar gulerul ei era răsfrânt peste sacou. Mănuşile ei albe, tot din dantelă, pe care şi le scosese din mâini când intrase în maşină, se odihneau pe bord, una peste alta. Nu îndrăzneam s-o întreb dacă era însărcinată cu adevărat. În urechi îmi sunau vorbele ei: „Ia-o ca o glumă!”. Nu puteam, însă, să nu mă gândesc la o eventualitate, deşi mi-ar fi părut rău să fie aşa. Ştiu bine că apariţia unui copil într-o familie n-o ajută, în toate cazurile, pe femeie să-şi iubească soţul mai mult, poate doar să ţină mai serios cont de el. Copilul constituie adesea o asigurare a căsniciei care, însă o leagă şi mai mult de mâini şi de picioare pe mamă. Dar asta este o altă poveste.

Atmosfera devenea tot mai apăsătoare, iar nesiguranţa mea semăna tot mai mult cu o plasă în care se prinseseră toate cuvintele rămase nespuse. În acea

reţinere tainică în care ne aflam amândoi, parcă şi maşina se transformase într-o corabie care plutea în largul mării, unde eu auzeam numai murmurul valurilor, în timp ce zgomotele de pe ţărm le receptam tot mai slab.

Aveam senzaţia că în jurul nostru se deschisese un neant prin care nu puteam trece niciunul dintre noi.

La un moment dat Cosmina s-a întors cu faţa spre mine şi m-a privit drept în ochi, surâzându-mi discret, chiar puţin forţat. Era atât de frumoasă, iar în adâncul ochilor ei am descoperit un ocean de dragoste.

— Deci, peste o săptămână-două urmează să pleci. Ce importanţă mai au o săptămână sau chiar mai multe, dacă tot va trebui să pleci? Totul s-a sfârşit! a pronunţat ea încet, ca o constatare, după care surâsul i-a încremenit pe buze.

— Din păcate, nu mai sunt săptămâni. Au rămas doar câteva ore pentru că mâine dimineaţă va trebui să plec. Te voi căuta cu prima ocazie, pe care aş dori-o cât mai aproape.

Cosmina a privit afară şi n-a spus nimic în legătură cu cele prezentate de mine. Şi-a coborât apoi privirile spre pantofi, părând că ar fi interesată de ei şi a rostit:

— Ar fi bine să plecăm acasă. S-ar putea să plouă.

Pe chip i se citea o adâncă amărăciune. Am cuprins-o de după umeri şi am adus-o lângă mine, apoi am strâns-o în braţe cu căldură şi am sărutat-o. Din bluza ei s-a degajat o mireasmă plăcută, firavă ca o amintire. Nu puteam să-i spun nimic, deoarece, gândurile care-mi năpădiseră mintea se adunaseră într-un ghem diform care o blocau.

Am rămas cu privirile fixate pe bordul maşinii şi am început să mă gândesc la anii mei tineri care s-au dus: „Of, tinereţe, tinereţe, cât de nechibzuită eşti! Nu ţii seama de nimic pentru că te crezi atotputernică, de parcă ai fi stăpână pe toate comorile pământului, dar în realitate îţi iroseşti forţele, risipindu-le pretutindeni în zadar, pentru că nu ştii ce să faci cu ele. La sfârşit degeaba mai faci reproşuri, zicând: Ce n-aş fi făcut eu dacă în tinereţe fructificam mai cu folos condiţiile pe care le-am avut şi nu-

mi iroseam în zadar forţele şi norocul! Asta este fericirea, nu are trecut, poate nu are nici viitor, dar are, în mod sigur, un prezent care se măsoară în clipe de care trebuie să te bucuri, atâtea câte îţi sunt date”.

Cosmina mă privea tandru, ca un câine credincios în prezenţa stăpânului său iubit. Ochii ei îmi ardeau sufletul, iar eu îi ceream iertare, în gând, pentru faptul că trebuie să plec, pentru că îmi era imposibil să rămân.

Şi astăzi îmi stăruie în memorie obrazul ei devenit palid, pe care alunecaseră lacrimile ca nişte bobiţe de rouă şi părul ei de culoarea bronzului aurit care îi căzuse în bucle peste gâtul lung şi alb ca de lebădă.

Am observat că numai anumite cuvinte, de cele mai multe ori fără importanţă, pot dezlega izvorul lacrimilor la om şi tot ele îl zguduie şi-i trezesc sentimente de compasiune, de milă pentru el sau pentru alţii.

Cum şedeam noi aşa îmbrăţişaţi, în totală muţenie, am observat că afară coborau umbrele amurgului, care începuseră să estompeze formele obiectelor din jur.

Acest deznodământ al dragostei noastre, pe care îl consideram nefericit şi niciodată nu-l visasem, venise peste noi din alte raţiuni şi mă păgubea nespus de mult. Cum să mă despart de fiinţa iubită de lângă mine, care mă întâmpinase cu bucurie, venind spre mine cu toată hotărârea şi nevinovăţia simţirii ei, aducându-mi în dar gingăşia şi tinereţea ei neatinse? Iar acum trebuie s-o părăsesc.

Ne-am întors acasă la ea. Cosmina a pregătit ceva de mâncare, dar am mâncat puţin. Nici mâncarea nu ne-a priit, încât ne-am ridicat în picioare de pe scaune, aproape în acelaşi timp. Mi-a sărit în braţe şi mi-a înlănţuit grumazul, zguduită de emoţie, fără să-şi poată stăpâni suspinele. Şi-a deschis buzele şi s-a pornit să mă sărute cu acea violenţă a feminităţii care sfâşie până la cele mai lăuntrice profunzimi deplinul rod al iubirii. Respirând greu, în cele din urmă a pronunţat: „Te vreau acum!”

Am făcut dragoste până la ziuă, renunţând complet la somn. Cosmina lăsase, cu o vinovată voluptate, să

pătrundă în ea acea încordare lăuntrică de strune întinse, de care nu se mai putea apăra. „Este ultima noastră noapte de dragoste!”, a exclamat, după care ne-a cuprins iureşul pe amândoi.

Când mişcarea trupurilor noastre s-a oprit, am fost străbătuţi de o fericire senzuală, fiind stăpâniţi de o voluptate cu totul aparte, ciudată şi aproape supranaturală.

Uraganul iubirii noastre a făcut să se despartă în două pârâiaşe care curg şi astăzi pe făgaşe diferite, cine ştie până când? Poate pentru totdeauna.

Stând în pat unul lângă altul, ne-am înţeles să ne aparţinem pentru totdeauna, iar iubirea noastră să dăinuie şi să constituie nemurirea noastră. Eu chiar credeam atunci că sentimentele pe care le nutream pentru ea sunt veşnice, ele fiind ceva care depăşeşte caracterul schimbător al fenomenelor din natură.

Mă simţeam nefericit, dar credeam că ne aparţinem unul altuia, fără rezerve şi atunci i-am spus:

— Dă-mi mâna ta! Să facem împreună acea călătorie imaginară. Fizic, de mâine vom porni pe căi diferite, dar să ne rămână unite sufletele.

Mi-a dat mâna şi am stat o vreme uniţi pe gânduri, apoi i-am spus cu glasul scăzut şi cu oarecare strângere de inimă:

— Îţi doresc din suflet să ai o căsnicie fericită şi lipsită de griji, să-ţi respecţi şi să-ţi iubeşti bărbatul cu care ţi-ai unit destinele! De asemenea, îţi doresc să ai nişte copii cu suflet bun ca al tău.

— În afară de tine nu vreau să mai iubesc pe nimeni.

— Iubeşte trupul lui şi sufletul meu, aşa cum ne-am înţeles! Nu uita nicio clipă că eşti cununată cu el, iar acolo, în biserică, ai aflat că ceea ce a unit Dumnezeu, nu poţi despărţi. Mai mult, taina cununiei creştine a fost sustrasă diavolului.

— Vai, câte ştii tu în legătură cu religia! Credeam că ai învăţat doar despre teoria marxistă cu care ne-a intoxicat acest regim prin şcoli şi pe la cursurile de

învăţământ politic.

— Dumnezeu cere să-ţi respecţi şi să-ţi iubeşti bărbatul – am continuat eu, prefăcându-mă că n-am sesizat cele spuse de ea – dar nu totdeauna dorinţa înseamnă şi putinţă. Dorinţa singură nu este de ajuns, deoarece, problemele inimii nu pot fi rezolvate nici de cea mai puternică voinţă. Din păcate, când este vorba de dragoste, niciun om nu mai este stăpân deplin pe inima lui.

Cosmina a strâns din dinţi, pe faţă i-a apărut o umbră de crispare, apoi s-a înroşit, semn că ceva nu-i convenea, iar pulsul o luase razna. A încercat, totuşi, să se stăpânească şi a răspuns cu mai multă convingere în glas:

— Când e vorba de lucruri importante, am o voinţă de fier.

— Ştiu. M-ai convins în multe situaţii. Aş vrea să ştii că afecţiunea pe care mi-ai arătat-o pe parcursul celor patru ani, bunătatea şi căldura ta, pe care le-am simţit din plin, mi-au făcut bine întotdeauna, pentru care îţi voi rămâne profund îndatorat. Îmi pare nespus de rău că trebuie să plec mâine. Îţi doresc din toată inima mea multă sănătate, noroc, o viaţă liniştită, frumoasă şi cât mai lungă.

— Afară s-a făcut ziuă. Este deja astăzi, nu mai e mâine, a spus Cosmina privind pe fereastră.

— Draga mea, îmi vine greu să plec. Tu eşti o parte din mine, din existenţa mea, din adâncul meu, eşti o cărare desprinsă din drumul vieţii mele, al cărui început se află acolo, la Popasul Merei.

— La fel de greu suport şi eu această despărţire, care mă umple de amărăciune şi regrete.

Ochii i s-au împăienjenit de lacrimi care exprimau durerea ce i se strânsese în suflet. Gesturile noastre deveniseră confuze şi precipitate. Gândindu-ne la distanţa fizică ce urma să se aştearnă în curând între noi, după patru ani în care fuseserăm aproape nedespărţiţi, în sufletele noastre începuse să-şi facă loc acel sentiment de teamă.

Reuşisem să ne apropiem atât de mult, încât ne puteam ghici gândurile cu uşurinţă, ca şi dorinţele sau

stările de tristeţe.

Cosmina s-a desprins din braţele mele, a mers la fereastră pe care a deschis-o, iar după ce a privit afară, a lăsat-o deschisă. Primele raze de soare ale dimineţii ne priveau prin perdea pe noi, doi oameni obosiţi de efort şi de nesomn. Noaptea plouase, iar din asfaltul care iniţial fusese încins se ridicau aburi. O pală de vânt ia fluturat părul, i-a acoperit obrajii cu el şi cu perdeaua din fereastră i-a învăluit trupul.

Când a revenit de la fereastră avea faţa umezită, iar în genele ei lungi sclipeau nişte lacrimi blânde, ca nişte bobiţe de rouă.

— Te rog să nu mai plângi! Hai să ne străduim să nu facem şi mai grea despărţirea noastră!

— Lasă-mă să plâng după clipele frumoase pe care le-am petrecut împreună! a rostit ea cu destulă greutate. Tot ce-a fost s-a dus. Mi-au rămas doar amintirile pe care nu le pot smulge pentru că au prins rădăcini adânci în inima mea. Văd că va trebui să mă împac cu gândul că speranţele şi aşteptările mele s-au năruit.

Când a început să se îmbrace, am observat că îi tremurau uşor mâinile şi nu nimerea nasturii bluzei. Cu greu şi-a strâns hainele pe ea, suspinele făcând să-i tresară tot trupul, iar sânii rotunzi să-i zvâcnească în corsajul prea strâns. Încerca să-şi acopere cu palma buza de sus care îi tremura şi ea uşor.

Am luat-o din nou în braţe, iar ea şi-a culcat capul cu tâmpla pe pieptul meu, a oftat adânc şi a şoptit:

— Nu mai contează decât azi. Vreau să pleci cu credinţa că te iubesc din toată inima atât cât trebuie să ajungă pentru amândoi. De fapt ştiam încă din luna martie a acestui an că vei pleca.

— De unde ştiai? în luna martie nici eu nu ştiam dacă voi pleca. După moartea tatălui meu, atunci în martie, aşa cum ţi-am spus şi ţie, am depus o cerere de transfer la I.T.A. Constanţa, dar mi-au spus că mi se va aproba doar sub rezerva dacă se va face loc în schema lor de organizare. Nu era nimic sigur şi nu speram.

— Ţi-am spus că Valeria mi-a fost colegă de liceu şi acum îmi este şi colegă de serviciu. Ne-am apropiat amândouă destul de mult, încât ne considerăm prietene de suflet şi confidente. Ea ştie să ghicească în cafea. E un dar şi… ce să-i faci? avem şi noi unele preocupări feminine. Mi-a ghicit de mai multe ori şi de fiecare dată, mi-a spus că ne vom despărţi. Mai recent mi-a spus că în această viaţă vom mai avea posibilitatea să ne întâlnim o singură dată, peste un număr de ani, doar pentru a discuta şi a ne plânge tinereţea.

— Tu crezi asemenea prostii? Crezi în ghicitori? Bănuiam că, mai degrabă, crezi în destin, în soartă, aşa cum cred şi eu.

— N-ar fi trebuit să-ţi spun, dar am vrut…

— Continuă, te rog!

— Am vrut să ştii ce te aşteaptă. Despre tine mi-a spus că acolo unde pleci vei avea o viaţă grea, în sensul că va trebui să te lupţi pe două fronturi, atât cu şefii tăi, cât şi cu soţia, care îţi va deveni duşman pe faţă. Vei fi precum matadorul spaniol în arenă la coridă, iar în această luptă vei fi învins către sfârşitul activităţii tale profesionale, în parte de „taur”, iar în parte va fi voinţa ta de a te lăsa învins. Mai departe mi-a spus… dar nu mai are rost să-ţi spun.

— Dacă tot te-ai apucat, acum termină ce ai de spus, indiferent dacă ce voi auzi îmi va fi pe plac sau nu.

— Mi-a spus că peste zece ani vei divorţa. Dacă se va întâmpla aşa, să nu stai singur! Anunţă-mă şi te voi aştepta. Să nu uiţi asta!

— Scumpa mea! Totul pare o utopie în actualele condiţii ale societăţii noastre. Un divorţ ar duce la pierderea serviciului, a casei de la stat şi copiii noştri n-ar mai avea nicio perspectivă. Nu este posibil. În plus, tu ai o familie abia constituită pe care o respect şi nu mi-aş putea permite să atentez la ea în vreun fel.

— Mai vedem noi, a spus Cosmina, făcând un cerc larg cu mâna. Mă bazez pe dragostea ta. Oricât de departe vei fi să nu uiţi că eu te-am iubit mai mult decât oricare

dintre femeile care au trecut prin viaţa ta şi n-am vrut să-ţi stau în drum, să te stingheresc, oricât voi mai avea de suferit în viitor. M-am dăruit ţie fecioară, dar nu-ţi fac niciun reproş pentru că nu tu eşti cel vinovat: nu m-ai minţit, nu m-ai ademenit cu şiretlicuri, nu m-ai sedus. Am venit singură spre tine şi m-am azvârlit la pieptul tău pentru că te-am iubit şi te iubesc şi astăzi, încât nu-ţi caut nicio vină, aşa cum nu voi regreta nimic niciodată. Copilul pentru care am suferit în urmă cu câţiva ani, a fost rodul netăgăduit al dragostei noastre. El m-a făcut să te iubesc şi mai mult. Întotdeauna am binecuvântat ceasul bun în care mi-ai ieşit în cale, la care am adăugat, pe rând, toate clipele frumoase pe care le-am trăit împreună. Am suferit mult atunci, la Tulcea, dar pentru tine aş fi dispusă să trec prin asemenea suferinţe, chiar şi să nasc un copil.

În cei patru ani mă obişnuisem foarte mult să fii lângă mine şi de fiecare dată când plecai undeva pentru mai multe zile, abia aşteptam să te întorci. Atunci când te ştiam lângă mine, mă simţeam total fericită şi în siguranţă, deşi am avut şi unele momente când mă speria atâta fericire. Nu ştiu ce se va întâmpla după ce pleci tu. Aş vrea să am curajul să-ţi spun să pleci, dar nu-l am, îmi lipseşte. De asemenea, aş vrea să te visez tot restul vieţii mele aşa cum eşti acum. Nu mai pleca, Titus! a spus ea în şoaptă.

— Tare aş vrea să pot lua o asemenea hotărâre. Poate că ne-a fost scris să ne bucurăm împreună numai aceşti patru ani de zile. A fost aşa, ca un drept limitat în timp pentru nişte clipe furate, departe de ochii lumii, la adăpostul nopţilor întunecate. Te voi căuta curând! Nu cred că acesta e sfârşitul.

— Ar fi bine să ne surâdă iar norocul şi să avem parte în viitor de mai mulţi ani împreună, a spus Cosmina oftând.

— Peste ani aş vrea să-ţi aminteşti că împreună am trăit o frumoasă poveste de iubire, i-am spus, strângând-o şi mai mult la pieptul meu.

— De ce, după o dragoste atât de mare trebuie să ne despărţim?

— Poate că aşa ne-a fost scris în cartea vieţii. Şi eu

am crezut că urmele unei mari iubiri nu le poate şterge decât moartea, adică atunci când dispare unul şi rămâne celălalt sau dispar amândoi. Din păcate, am fost nevoit să constat că iubirea din cuplu dispare şi în situaţia când cei doi ajung să se urască unul pe celălalt.

— Dar povestea noastră de iubire a fost nespus de frumoasă şi ar fi păcat să rămânem doar cu amintirile şi cu speranţele. Iubirea este una dintre cele mai nobile virtuţi, alături de credinţă şi de dragoste pură, pe lângă multe alte dorinţe nemărturisite.

— Ai dreptate, draga mea, dar nu este vorba numai de noi doi, trebuie să-i luăm în calcul şi pe cei de care aparţinem, de care suntem legaţi, cel puţin cu acte, faţă de care avem deja unele obligaţii.

— Pricep la ce te referi. Să ştii că eu ţin puţin la Marius, dar nu-l iubesc. Nu ştiu dacă vreodată îl voi putea iubi aşa cum te iubesc pe tine, pe care am impresia că te ştiu dintotdeauna.

A urmat altă pauză, tăcerea noastră devenind din ce în ce mai apăsătoare, pe care n-o puteam învinge cu niciun gest de tandreţe. Cosmina se foieşte la pieptul meu, ridică privirile spre mine şi întreabă, în general, mai mult o constatare:

— Aşadar, acesta este sfârşitul drumului nostru împreună?

— Aşa se pare. De aici urmează ca eu să-mi iau crucea în spate şi s-o port în continuare, oricât de mult va trebui să mă gârbovesc sub greutatea ei. Trebuie să mă înţelegi că sunt nevoit să plec, dar tu să fii tare! am pronunţat eu cu glasul tremurat, cu inima strânsă, abţinându-mă din răsputeri să nu mă fac de ruşine, arătându-mi durerea prin lacrimi.

— Încerc, Titus, încerc, dar fireşte sunt şi eu destul de temătoare când ştiu ce mă aşteaptă, ca orice om pe care nu-l copleşeşte fericirea.

— Mai este o problemă spinoasă. Nu ştiu cum să comunicăm între noi. De scris, nu-ţi pot scrie şi să n-o faci nici tu, iar telefonul… poate suna şi în altă parte. Eu nu voi

contribui niciodată la distrugerea familiei tale, deci să fii sigură că nu-ţi voi face nici cel mai mic rău.

— Ştiu. Nici eu nu voi putea să-ţi scriu. De acum ce va da Dumnezeu.

— Nu uita nicio clipă că te iubesc şi tot ce am făcut a fost numai din iubire.

— Te iubesc şi eu la fel, dar de astăzi în continuare trebuie să ne obişnuim cu ideea că fericirea are durata clipei, încât nu trebuie să ne amăgim că ea va dura o veşnicie. O vreme am crezut în veşnicia iubirii. Aş fi vrut să plecăm undeva departe împreună şi să trăim izolaţi de lume, în afara spaţiului şi timpului, dar se vede că o astfel de dorinţă are iz de utopie şi nu poate fi îndeplinită, de aceea trebuie să mă resemnez şi să sufăr. Am senzaţia neplăcută că va trebui să sufăr până când voi închide ochii definitiv. Se zice că suferinţa este aşa, ca un fum, fără o formă precisă, de aceea nu o văd şi cei care te înconjoară.

O ascultam ca în transă în timp ce priveam afară, prin fereastra deschisă. La un apartament din blocul de vis-à-vis s-au aprins toate luminile şi mai multe persoane au început să se foiască de colo-colo prin încăperi. Când au deschis ferestrele, o muzică săltăreaţă s-a răspândit în eter. Era un radio-casetofon dat la volum maxim. Am ascultat melodia: „Când iubeşti… a ta e viaţa, lumea-i toată a ta”. La câteva minute după ce s-a terminat prima melodie, a început o alta, care vorbea tot despre iubire: „Spune-mi cine te-a luat de lângă mine!”

Cosmina asculta cu ochii în lacrimi, iar mie mi se rupea inima când o vedeam aşa.

— Nu mai plânge, iubito! încercam eu s-o liniştesc. Îţi face rău, la fel şi mie. Viaţa noastră nu se va opri aici, iar tu mai ai destui ani ca să poţi fi fericită, în care viaţa să ţi se deschidă ca cerul fără nori.

— Uşor de zis, dar în cazul meu va fi greu de pus în practică acest gând frumos. Deja am început să mă simt nesigură pe mine. Numai alături de tine reuşeam să găsesc pacea, dragostea şi siguranţa. Tu ai multă dragoste de dăruit, Titus. Poate, totuşi, te vei întoarce. Eu te aştept.

— Poate. Dar vom mai găsi noi atunci fericirea sau numai experienţa şi maturitatea ta?

— Da, ai dreptate. Dacă va fi totul prea târziu, atunci vei găsi altă Cosmina, poate voi fi şi eu o matroană în aceşti patru ani m-am simţit bine cu tine, deşi o vreme – în special după acel avort nenorocit – n-am mai avut parte de acel paradis pe care îl descoperiserăm la Mamaia, ferindu-ne mereu să nu rămân însărcinată.

— Crezi că mie mi-a fost uşor să te protejez?

— Discut adesea cu colegele mele şi aflu tot felul de păreri. Aproape toate susţin că bărbaţii caută numai să se „descarce”, fără să le pese de femei, care nu mai reuşesc să ajungă la orgasm, pentru că ei se grăbesc, etc., etc.

— Văd că ştii destul de multe despre viaţa în cuplu.

— După atâta experienţă practicată cu tine, era necesar să-mi însuşesc şi teoria. Atunci, la Mamaia, cu experienţa ta trupească şi sufletească, ai reuşit să-mi dăruieşti cele mai desăvârşite şi mai depline desfătări. Ai avut voinţa şi putinţa de a zăbovi de fiecare dată până când ajungeam la punctul critic al descătuşării şi aşa ajungeam în extaz. Apoi, spre ruşinea mea, îmi venea somnul.

— A fost frumos! Şi poate va mai fi. Dar acum trebuie să plec pentru că „petrecerea” noastră a luat sfârşit.

Nu-mi venea să-i dau drumul din braţe, nici ea nu se grăbea. Deşi ştiam amândoi că va veni ziua în care va trebui să plece, ne prinsese nepregătiţi s-o întâmpinăm. O simţeam moale la pieptul meu, iar când i-am ridicat capul, am văzut-o, din nou, cu lacrimi în ochi.

— Pleci. Desigur, trebuie să pleci! A repetat printre suspine.

Şi-a şters lacrimile cu dosul palmelor, apoi mi-a pus pe umeri ambele braţe şi a continuat:

— Drum bun, iubirea mea şi nu uita că te iubesc! Poate este mai bine că pleci acum, deşi simt că mi se frânge inima. Îţi doresc numai succes în viaţă! Tu eşti un om mare şi ai calităţi care îţi pot deschide perspective profesionale la fel de mari; nu poţi înota în lacul care este

Buzău. Acolo, la mare, este locul tău natal şi totul este altfel pentru tine. Totuşi, de când mi-a „ghicit” colega mea în cafea sunt îngrijorată în ceea ce te priveşte. Îmi dai voie să-ţi dau şi eu unele sfaturi?

— Te ascult! Omului nu-i strică niciodată un sfat.

— Ai grijă de tine şi nu-ţi pierde vremea cu oamenii care îţi sunt inferiori!

— La ce te referi, în mod concret?

— La oamenii „mici”. Eu am studiat mult animalele, apoi am citit destul de mult despre caii, urşii şi câinii dresaţi. La asemenea animale, dresajul este totul şi numai astfel ţi-i poţi apropia. Cu omul, însă, este cu totul altfel, pentru că el se poate înfrâna singur, prin propria-i voinţă şi este prea clarvăzător pentru a fi ipocrit. Să te ferească Dumnezeu de obtuzitatea comodă a unor oameni care, pe deasupra, mai sunt şi încrezuţi!

— Draga mea, sunt conştient de faptul că va trebui să-mi înfrunt soarta, dar te asigur că am o experienţă de viaţă pe măsură şi nu am motive să mă tem.

— Iartă-mă că repet! Fereşte-te de oamenii inferiori!

— Îmi spui şi de ce insişti atât?

— Pentru că inferioritatea este un mod meschin de a privi viaţa şi de a judeca poziţia şi motivele altora. Oamenii mărunţi sunt, în toate cazurile, pizmaşi, pretenţioşi şi devin uşor irascibili din orice motiv. Nutresc speranţa că tu îi vei învinge pentru că eşti puternic, cinstit şi ai un suflet dârz. Ei nu te-ar putea lovi decât pe furiş, pe la spate, folosind tot felul de manopere necinstite care să-ţi rănească orgoliul şi astfel să ajungi la dezgust, cinism şi dispreţ.

…Eram uimit peste măsură de cele ce auzeam. Constatam cu plăcere că în Cosmina avuseseră loc mari transformări. În ea se dezvoltaseră noi laturi ale inteligenţei, alături de noi trăsături de caracter, care îi permiteau să analizeze situaţii complexe cu mintea ei lucidă. În adâncul sufletului meu mă declaram mulţumit şi mă înclinam în faţa purităţii şi judecăţii acestei făpturi care a crescut, în parte, alături de mine.

— Niciodată nu mi-ai vorbit despre astfel de lucruri, dar acum m-ai surprins plăcut. Îţi mulţumesc pentru sfatul tău! Ai intuit bine, eu nu pot trăi ca leul în cuşcă. Sfatul tău este pentru mine cel mai nimerit imbold înainte de a ajunge la Constanţa.

— Iar eu mă bucur că ai rămas la fel de ambiţios cum te-am cunoscut. Tu eşti un bărbat puternic şi poţi trata invidia celor ce te înconjoară ca pe un condiment plăcut al vieţii, totuşi, nu-ţi strica prudenţa. Poate şi din aceste motive te iubesc eu atât de mult. Astăzi, însă, toate vorbele spuse nu pot reda nici pe jumătate sentimentele pe care le port în inima mea. Ţi-am spus toate acestea pentru a trece mai uşor peste durerile mele, dorind să te mai reţin lângă mine câteva clipe.

Glasul ei a început să tremure şi s-a stins încet. În ochii ei trişti părea că s-a adunat toată tălăzuirea sufletului. Nu mai erau acei ochi veseli şi strălucitori de altă dată. Mă privea lung, iar când ne-am luat rămas bun, a oftat adânc şi a şoptit: „Ce mă fac eu fără tine?”, după care obrazul i s-a împietrit de durere. A avut puterea de a adăuga:

— Nu mai sper să mai fim vreodată împreună, dar tu să nu uiţi că te iubesc!

— Şi eu te iubesc mult, Cosmina! Deja îmi este dor de tine. Dar să nu disperăm pentru că în viaţă totul este posibil, încât să aşteptăm răbdători ce va hotărî soarta.

— Da, înţeleg, numai că pentru mine nu este acelaşi lucru. Tu ai în faţă cariera ta şi întreaga viaţă, pe care eu n-aş fi făcut decât să ţi le stric, să-ţi fiu o povară care te-ar fi adus în situaţia să eşuezi lamentabil. Ai posibilitatea acum să scapi de lanţuri, de povară, să te descătuşezi.

În glasul ei am simţit o undă de sarcasm amestecat cu multă durere. Am încercat, cu blândeţe, să aflu la ce se referă.

— Ce te face să vorbeşti astfel, draga mea?

— Mă gândesc şi eu că acolo, la Constanţa, vei găsi o altă fată care să se deschidă ca o floare după soare şi să aibă, pe lângă frumuseţe, acea profunzime interioară care

îţi trebuie ţie – a spus, zâmbind forţat, puţin vesel – ironic.

Îşi dăduse seama că a cam greşit-o şi încerca s-o dreagă. În ochii ei citeam deznădejdea şi disperarea. Se vedea că suferea. Dispăruse râsul ei captivant, cristalin şi lipsit de stridenţă, cu care mă obişnuise atâta vreme.

Îi priveam faţa umezită, încadrată de aureola părului ei bogat care îi cădea în bucle peste umeri, luminându-i chipul trist. Sentimentele mele se amestecau în acele clipe cu griji, suferinţe, durere, care mă făceau să văd viaţa desfigurată, ca atunci când mi-ar fi fost amputat un braţ, pe neaşteptate. Deveneam tot mai conştient de acea pierdere ireversibilă şi nu mă îndoiam de faptul că viaţa mea alături de Cosmina luase sfârşit, fără a-mi mai lăsa posibilitatea să mă întorc la femeia pe care o iubeam mai presus decât propria-mi viaţă. Gândurile mi se învălmăşeau în minte: „Ce pot eu să-i făgăduiesc? Unde aş putea s-o duc ca să putem trăi împreună până la sfârşitul vieţii? Trebuie să plec cât mai repede şi să pun capăt acestor clipe apăsătoare. Pasărea, oricât de mult i-ar plăcea zborul, nu poate zbura fără oprire. Are nevoie de un răgaz să se odihnească şi să se dezmeticească puţin înainte de a continua”. Aşa filosofam eu, încercând să găsesc soluţia care să mă scoată din acea situaţie apăsătoare.

— Nu te las să mai pleci! a izbucnit Cosmina pe neaşteptate, în timp ce sprâncenele ei zburaseră în sus, pe frunte.

— Se poate?

Am luat-o, din nou, în braţe şi am strâns-o tare. Eram surprins de atitudinea ei pentru că n-o ştiam vicleană, pe ea n-o caracterizează de fel viclenia. Îmi dădeam seama cu câtă disperare şi amărăciune rostise acele cuvinte. Dovedea cât de mult preţuia viaţa şi dragostea, dar ajunsese să-şi blesteme slăbiciunea şi neputinţa, aşa cum făceam şi eu, pe tăcute.

Cuvintele noastre nu mai erau suficient de convingătoare în acele momente devenite prea dureroase. Parcă treceam printr-un infern din care nu mai găseam

ieşirea.

Mă străduiam din răsputeri să ţin situaţia sub control.

— Să avem răbdare şi să aşteptăm ce ne va aduce trecerea timpului! încercam eu s-o liniştesc, deşi îmi pierdusem speranţa că timpul va hotărî de bine pentru noi doi.

Mi-am adus aminte de perioada mea de început, atât în carieră, cât şi în familie. Şi atunci m-am aflat la o răscruce de drumuri când aş fi putut să aleg mai uşor calea cea bună, dar nu ştiu de ce am ales alta. Acum, însă, ajuns aproape de mijlocul vieţii şi trăind în condiţiile date, această alegere mi-a devenit imposibil de înfăptuit. Acum depindeam de familia mea şi de locul meu de muncă.

Aveam, totuşi, o mulţumire ascunsă în suflet: în cei patru ani de zile, dând frâu liber unor dorinţe înăbuşite în mine, dar umblând pe căi ocolite, străine firii mele, mi-am recăpătat elanul tinereţii şi am încercat să trăiesc sentimentul unei fericiri senine, legat de această nouă şi binefăcătoare iubire pe care mi-a oferit-o Cosmina. Pentru această iubire îi mulţumesc şi îi sunt pururi recunoscător, fiind gata să-i aduc jertfe.

Cum să nu-mi pară rău că plec, lăsând să se stingă făclia iubirii care ne-ar fi putut lumina drumul tot restul vieţii? Pe fereastră intraseră razele blânde ale soarelui, care-i luminau faţa încercănată şi tristă a Cosminei. Am sărutat-o apăsat, ştiind că ar putea fi ultima noastră sărutare, apoi am spus încet:

— Te las cu bine!

— Mergi sănătos şi să nu mă uiţi!

Am dat afirmativ din cap, după care am ieşit pe hol. Din uşa apartamentului Cosmina mi-a făcut semn cu mâna până când am început să cobor treptele scării, apoi am auzit uşa care s-a închis.

Am închiriat un autotren închis de la I.T.A. Buzău, în care am încărcat bagajul şi familia mea, pornind spre Constanţa, cu sufletul îndurerat de ce lăsasem în urmă.

…Aşa a fost Cosmina pentru mine. Mărturisesc că am

iubit-o şi o iubesc încă. Ea a fost dragostea mea, femeia mea, raza mea de soare, lumină a lunii şi ciripit de păsărele. Ştiu că mărturisirea zgomotoasă a dragostei este suspectă, dar dragostea mea a fost adevărată.

După plecarea mea, Cosmina a intrat într-o lume în care eu nu mai am acces. Mă doare, dar trebuie să-i respect regulile, altfel n-aş mai fi eu.

*

Apoi a tăcut. Când a terminat istorisirea, glasul lui Titus a scăzut, încât, aproape nu-l mai auzeam deloc. Povestea lui mă impresionase mult, dar reuşisem să notez cele mai importante date şi fapte.

M-am ridicat din fotoliu şi am privit afară prin fereastră. Se înserase şi i-am spus încet lui Titus:

— Trebuie să plec şi eu acasă. Voi reveni altă dată sau poate îmi faci tu o vizită, acasă sau la serviciu.

— Da, da, te vizitez eu! a răspuns el, ca în transă, după care m-a condus în tăcere şi tot în tăcere ne-am strâns mâinile când ne-am despărţit.

PARTEA A II-a

Două vieţi paralele cu sufletele însingurate.

Cap. 1. Începutul unei căsnicii cu dezamăgiri

După ce a închis uşa de la intrarea în apartament, Cosmina a trecut la fereastră să vadă cum trece Titus cu maşina, dar nu l-a văzut pentru că plecase pe o direcţie opusă străzii Unirii spre care avea vedere apartamentul.

Rămasă singură s-a aruncat pe pat sleită de puteri. Simţea că i se scurgea din trup ultima picătură de viaţă şi s-a pomenit strigând: „Doamne, acest om pleacă din oraş pentru totdeauna! Cu el odată pleacă şi viaţa mea. Ce se va întâmpla de acum cu mine? Ştiu, va urma o noapte lungă, după care va veni un mâine plictisitor, de neîndurat, apoi alte zile, nopţi şi luni sterpe, din ce în ce mai sterpe, care vor marca, în continuare, viaţa mea gri”.

Cu faţa umezită de lacrimi s-a ridicat de pe pat şi cuprinsă de o umbră grea de tristeţe care-i învăluia fruntea albă ca fildeşul, a început să se plimbe prin cameră, întocmai ca sticletele care, văzându-se captiv în

colivie, caută ieşirea, în zadar, lovindu-se de pereţii de sârmă ai închisorii sale. Era primul semn că începe să se revolte împotriva singurătăţii sale. S-a apropiat de aparatul de radio şi a învârtit butonul, lăsând să se reverse în încăpere ştirile zilei, apoi cele care anunţau o vreme caniculară în ţară.

A urmat apoi o melodie de dragoste: „A căzut o frunză-n calea ta”, pe care o interpreta patetic Constantin Drăghici. Melodia rezona în inima ei aidoma ecoului într-o scoică goală. „Câtă durere mă apasă!” a exclamat ea involuntar şi pe obraz i s-a prelins o lacrimă întârziată.

Şi-a făcuttualeta de dimineaţă, s-a îmbrăcat şi a plecat la slujbă, fără să mănânce nimic de această dată.

A urmat o perioadă în care s-a autoclaustrat în casă. Nu ieşea decât pentru a merge la serviciu şi la magazinul alimentar; nu făcea vizite şi nu primea. Vegeta tot timpul în pat cu câte o carte în mână, într-o linişte deplină.

Încerca să se resemneze. Pentru o inimă chinuită, resemnarea este cel mai mare dar. Ce s-ar face omul dacă nu s-ar putea resemna?

Acest proces se dovedea destul de dificil pentru Cosmina, deoarece ea nu putea reduce la tăcere cei 23 de ani dornici de soare şi de bucuriile vieţii. Astfel că se întrerupea din citit destul de des şi se întreba: „Ce se întâmplă cu mine? Mi s-au închis toate căile? Oare nu mai am şi eu dreptul la viaţă?”

Frământările ei s-au mai rărit pe la jumătatea lunii iulie când s-a întors Marius de la cursurile care, parcă nu se mai terminau. împreună au început să-şi facă planuri pentru noua locuinţă şi au contractat un apartament cu două camere într-un bloc care se afla în stadiul de finisaj într-un cartier nou, aproape de fostele grajduri Marghiloman, unde sau şi mutat prin luna octombrie 1979.

Dar viaţa lor n-a avut un curs tocmai lin şi evenimentele la care a luat parte Cosmina au afectat-o destul de mult, ea fiind o făptură sensibilă şi deosebit de simţitoare.

Aflându-se în vacanţa de vară, Marius a invitat-o într-

o zi la restaurant. Au mers la parterul hotelului din centrul oraşului şi au mâncat o friptură, apoi au băut un pahar de vin alb. I-a servit o chelneriţă tânără, durdulie şi focoasă, cu o uniformă din care fusta îi cam rămăsese prea scurtă. Marius a pipăit-o când s-a aplecat peste masă, iar aceasta a chicotit de plăcere. Cosmina a observat, dar n-a spus nimic până acasă, doar a tras concluzia că are un bărbat afemeiat, căruia îi plac cele cu „fusta intrată la apă”.

Pe la jumătatea lunii august i-a vizitat sora sa, Silvia, împreună cu Paul:

— Noi mergem acasă la părinţi. Mergeţi şi voi? Hai, că ne întoarcem mâine seară!

— Mâine e meci de fotbal, joacă Gloria Buzău cu F.C. Bacău pe la ora unsprezece, aşa că eu nu pot să merg, se scuză Marius.

— Merg eu cu voi! intervine Cosmina.

Au ajuns puţin înainte de cină, astfel că au mâncat cu toţii. După masă, tatăl Cosminei a rămas de vorbă cu Paul, iar fetele şi mama au plecat la bucătărie să spele vasele şi au rămas la discuţii până târziu. Au vorbit despre toate, iar mama lor şi-a depănat o parte din amintirile din anii tinereţii sale:

— Pe vremea când eram noi tineri, lumea era altfel, nu era dezmăţul pe care îl vedem astăzi la tineret. Tatăl vostru s-a purtat atât de frumos faţă de mine, că nici nu m-a sărutat înainte de a fi mireasă. Chiar şi după ce m-a dus la ei acasă şi trăiam împreună, dormeam cu el în acelaşi pat, el nu m-a văzut niciodată mai mult decât în cămaşa de noapte. Pe atunci bărbaţii ştiau să se poarte, aveau ruşine, pudoare, nu erau brutali sau obraznici. Se purtau civilizat, aproape ca un frate cu sora lui sau ca un tată cu fiica lui. Aşa porunceşte Dumnezeu să ne purtăm că doar suntem oameni care avem minte, nu animale. Prin oraş am văzut tineri şi chiar unii mai tomnatici aşa, care se sărută fără ruşine pe stradă în văzul lumii, iar ce am văzut pe plajă când am fost la mare, m-a speriat. Asta nu e morală, mamă!

— Ei, nu mai este ca pe vremea dumitale, mamă! a

intervenit Silvia. Lumea s-a schimbat, a evoluat.

— Vrei să spui că noi suntem proşti sau înapoiaţi? a ripostat mama lor.

— Nu zic că sunteţi înapoiaţi, aveţi doar o reprezentare mai morală faţă de comportarea oamenilor. Acum şi noi trăim puţin altfel, dar…

— Păi, voi trăiţi niţel altfel, aproape ca sălbaticii! spune mama, cu năduf. Şi asta nu e bine! a adăugat ea, în timp ce părăsea încăperea.

— Hai şi noi la culcare! a propus Cosmina, când au rămas singure.

Dar, înainte de a se pregăti de culcare, cele două surori au mai zăbovit la o discuţie, care s-a complicat până la urmă.

Amândouă au o puternică personalitate şi nu admit duplicităţi sau compromisuri.

— Odată, când locuiam la voi în apartament – a început Cosmina – am participat şi eu la o discuţie în care era vorba despre dragoste, iar lui Paul nu prea i-a convenit şi m-a cam repezit: „Nu te băga tu în vorbă! Aşteaptă să mai creşti, să te îndrăgosteşti de un băiat şi apoi poţi să visezi cât vrei!”

Atunci nu credeam că mă voi îndrăgosti vreodată, dar iată că m-a prins şi pe mine dragostea şi mă portă pe propriul meu nor de vise.

— Asta este forte bine! Bănuiesc că Marius este fericitul? a spus Silvia, urmărindu-i reacţia cu coada ochiului.

— Nicidecum Marius. Cel care a reuşit să-mi pună pe jar inima este Titus Ştefănescu. Să ştii că este un mare domn, iar cu mine s-a purtat întotdeauna foarte frumos. Păcat că a trebuit să plece de aici.

— Nu cumva s-a întors la părinţii lui din Constanţa?

— Da, acolo este.

— Ce mai ştii despre el?

— Nimic. Nu-mi poate scrie, iar cu telefoanele… De fapt, la plecare mi-a spus că nu-mi va scrie pentru a nu-mi crea probleme în familie. Nădăjduiesc că pe parcurs

lucrurile se vor schimba în bine, iar situaţia va fi alta.

— Dar în ce sens vezi tu să se schimbe, dragă? Nu cumva ai început să visezi cu ochii deschişi? Văd că eşti foarte îndrăgostită de el, uitând că eşti căsătorită şi acum ai alte obligaţii. Ar trebui să te străduieşti să-l uiţi.

— Niciodată! a exclamat Cosmina.

— Judecă şi tu cu capul, fetiţo! El este departe şi, pe deasupra, mai este şi căsătorit. Două motive care ar trebui să te determine să renunţi la el, că dacă continui astfel şi nu va renunţa nici el la această relaţie, prevăd că viaţa voastră se va transforma într-un calvar şi totul va fi o lungă suferinţă.

— Nu pot să renunţ la el. Am încercat să-l uit, ocupându-mi tot timpul cu munca fără răgaz, preocupându-mă numai de ceea ce făceam ca să nu mă gândesc la el, dar şi atunci îmi apărea în minte imaginea lui, furişându-se cu viclenie în urma altor imagini şi gânduri, făcând să-mi slăbească atenţia şi mă trezeam cu gândul la el. Aşa se amestecau faptele şi întâmplările prin care am trecut împreună cu el, conturând acel trecut scurt, dar frumos. Ştiu că viitorul meu va fi altul, în care el nu mai are loc, dar amintirile legate de el nu-mi dau pace, răbufnesc cu duiumul la fiecare pas şi se înfăţişează din ce în ce mai clare de parcă ar fi fost ieri. Încerc să le înăbuş, dar degeaba, pentru că ele tot răsar în calea mea şi mă tulbură, răpindu-mi liniştea vreme îndelungată, continuând să-mi umple inima şi mintea cu gândurile şi sentimentele redeşteptate. Odată tulburată, greu îmi mai regăsesc liniştea. Depărtarea care s-a instalat între noi îmi amplifică suferinţa şi dorinţa care mă arde.

— Nu te înţeleg. Aşa vrei să suferi ani în şir? Dar viaţa trece, fetiţo! Trezeşte-te cât mai ai timp, că nu stă pe loc să mai poţi visa la Făt-Frumos şi Ileana Cosânzeana! Asta este un adevărat coşmar care te bântuie. împacă-te cu viaţa pe care o duci cu familia ta, învaţă să-i ţii piept şi să te lupţi cu ea! Lasă-l pe Titus!

— De renunţat nu renunţ la el. Mă voi ruga la Dumnezeu să se întoarcă. Simt aici, că se va întoarce, a

adăugat Cosmina, arătându-i cu degetul în dreptul inimii.

— Să dea Dumnezeu, dar aşteptarea ta poate dura ani în şir, între timp viaţa nu stă pe loc, trece şi lasă urme în suflet, cât şi în exteriorul fizicului, care se degradează. La asta te-ai gândit? în plus, mai eşti şi viitoare mămică.

— M-am gândit şi la asta, dar el mă ştie…

N-a mai apucat să termine fraza, care a fost întreruptă de o ciocănitură în uşă, după care a intrat Paul.

— Nu vii la culcare, Silvia? a întrebat el.

— Ba da, vin. Mai stăteam şi noi de vorbă.

După plecarea lor, Cosmina a ieşit în curte unde a privit minute în şir la întunericul ce se lăsase peste sat. Sub streaşină casei se găsea un bec mare care lumina toată curtea. Cosmina se plimba agale cântând bucuria copilăriei sale pe care spera s-o regăsească în culoarea ierburilor şi neclintirea prietenoasă a copacilor care se odihneau sub plapuma nopţii. Îşi rechema în gând, clipele fericite din anii copilăriei trăite în casa părintească, înainte de a pleca la şcoală în Buzău. Aceste amintiri o linişteau şi simţea că se însufleţeşte de fericire.

Treptat, gândurile i s-au învălmăşit şi peste ele s-a suprapus coşmarul dragostei pierdute, care o făcea să sufere şi a ţinut-o trează până la miezul nopţii.

A doua zi, la micul dejun, discuţiile au fost scurte şi banale, la care Cosmina a răspuns monosilabic, cu da şi nu. Când Silvia a însoţit-o pe mama lor în bucătărie, Cosmina a ieşit în curte, apoi a traversat strada, ajungând la pârâiaşul din apropiere, care era aproape secat. După ce a privit o vreme la firicelul de apă ce se strecura printre pietre, a traversat văioaga şi a urcat pe dealul împădurit de vis-à-vis, urmând o cărare bătătorită de paşii altor trecători.

Ajunsă sus pe deal, s-a aşezat pe covorul de iarbă verde dintr-o pajişte în care soarele lumina corolele gingaşe ale unui pâlc de flori. S-a întins să se odihnească şi a început să-şi mângâie cu mâna pântecele ce se rotunjise şi a pornit să viseze cu ochii deschişi. Prin minte i se derulau imagini de la mare, apoi din oraşele prin care

colindase cu maşina împreună cu Titus, peisaje din păduri şi clipele de neuitat din dimineaţa în care s-au despărţit. Inima care fusese pusă la efort în momentul urcării pe deal îşi domolise bătăile, iar aşa cum şedea în liniştea ce o înconjura, i s-a părut că aude un glas lăuntric, care îi şoptea cu o răbdătoare îndărătnicie cuvinte ale căror înţeles nu reuşea să-l prindă, însă îi umpleau sufletul cu blândeţea lor, aducându-i în trup calmul şi o seninătate misterioasă. În jurul prânzului s-a întors acasă, când toţi ai ei se pregăteau să se aşeze la masă.

— Pe unde mi-ai umblat, soro? a întâmpinat-o Silvia.

— Am urcat puţin pe dealul de dincolo de derea. Ştii cât e de linişte şi de frumos acolo sus?

— Hai la masă, fetelor, că aveţi timp să vorbiţi după aceea! le-a îndemnat mama lor, trecând pe lângă ele cu nişte tacâmuri în mână.

În timpul mesei Cosmina n-a scos niciun cuvânt, răspunzând muţeşte, prin mişcări ale capului, prin care nega sau accepta ceea ce i se spunea. Cuvintele comesenilor îi treceau pe lângă urechi, fără a le lua în seamă sau reţinea doar unele frânturi fără legătură între ele.

S-au întors acasă toţi trei spre seară. Când a intrat în casă, Cosmina l-a găsit pe Marius dormind şi s-a strecurat în vârful picioarelor pentru a nu-l trezi, până când a ajuns la şifonier unde şi-a schimbat hainele.

În toamnă, Marius a ocupat postul de profesor de biologie la liceul „B.P. Haşdeu”, iar Cosmina s-a prezentat la vechea sa şcoală. Viaţa lor părea că a intrat pe făgaşul normal, străduindu-se să-şi procure cele necesare pentru noul apartament, care promitea să fie gata înainte de a da frigul. Abia în octombrie s-au mutat în noua lor locuinţă, când afară ploua. I-a ajutat şi Paul să-şi ducă mobila şi le tot spunea: „Lasă, mă, că dacă plouă e bine, veţi fi bogaţi!”. Pe la jumătatea lunii noiembrie, Cosmina dădea semne de oboseală din cauza sarcinii şi a intrat în concediul legal prenatal.

Ieşea din ce în ce mai rar din casă, ocupându-se cu

mici treburi gospodăreşti care nu cereau un efort mare. Într-o zi a sunat tatăl lui Marius şi a transmis că acesta din urmă să meargă până la un cojocar ca să vadă dacă i-a făcut pentru probă o scurtă cu blană.

Simţindu-se bine, Cosmina s-a gândit să meargă pe la magazine pentru a cumpăra câteva obiecte pentru copilul pe care îl aştepta, iar de acolo să treacă şi pe la Marius pentru a-i transmite mesajul de la tatăl său. Vizita ei s-a dovedit a fi foarte păguboasă, după cum vom vedea.

Pe hol era linişte, elevii şi profesorii fiind la orele de curs. S-a gândit că ar fi bine să meargă să-l aştepte în cancelaria profesorilor până se termină ora, timp în care se mai odihneşte şi ea. Dar când a deschis uşa cancelariei şi a făcut primii paşi înăuntru, surpriză: soţul ei iubit tocmai o strângea în braţe pe una dintre colegele sale cu care rămăsese în încăpere. Erau atât de preocupaţi amândoi cu sărutatul, încât n-au auzit uşa, permiţându-i să asiste o vreme la toată scena. Iniţial s-a gândit să iasă şi să plece, dar o scânteie de orgoliu a ţinut-o pe loc şi a strigat: „Bravo! Aşa vă comportaţi voi într-un locaş de cultură? Halal educaţie!” a mai spus ea, săgetându-i cu privirea, când pe unul, când pe celălalt, în timp ce faţa îi devenise albă ca varul, iar buzele i se învineţiseră. S-a întors, a trântit uşa şi a plecat acasă.

Marius a fugit după ea, iar când a ajuns-o din urmă, a încercat să-i explice că nu este ceva serios ce a văzut ea acolo, etc., dar Cosmina n-a vrut să-l mai asculte şi şi-a continuat drumul spre casă.

După amiază, când s-a întors Marius acasă, s-au certat, iar noaptea Cosmina a plâns şi şi-a pus în gând să-l părăsească, dar nu ştia unde să se ducă, să n-o poată găsi el. Ştia că el o va căuta la Silvia şi la părinţi, care o vor îndemna să se întoarcă acasă. Atunci s-a gândit să plece la mătuşa Elvira din oraşul Nehoiu, o soră a tatălui său.

Dimineaţa, după ce a plecat Marius la serviciu, Cosmina a sunat-o pe Silvia la serviciu şi i-a spus că pleacă la mătuşa Elvira, la Nehoiu. „Ce cauţi acolo în situaţia în care eşti acum?” s-a impacientat Silvia. În câteva cuvinte

Cosmina i-a explicat cele întâmplate, rugând-o să nu spună la nimeni unde a plecat. „Eu te sfătuiesc să renunţi! Acolo nu ai condiţiile de la Buzău, apoi spitalul şi celelalte.

Degeaba a insistat, Cosmina nu dădea înapoi şi atunci s-a gândit că e mai bine s-o consoleze: „Să ai grijă de tine şi lasă că va fi totul bine până la urmă!”

Cu valiza în mână, Cosmina a pornit la gară, iar peste aproximativ o jumătate de oră a pornit în călătoria cu trenul spre Nehoiu. Când s-a întors de la serviciu şi n-a mai găsit-o acasă, Marius a plecat s-o caute peste tot. La început a mers la Silvia.

— Nu este la voi Cosmina? a întrebat el.

— Nu este! a răspuns Paul. Dar de ce trebuie să umble ea pe străzi tocmai acum când mai are puţin până când va trebui să nască?

— Nu ştiu, poate a plecat să se plimbe şi mă gândeam că a ajuns la voi, a spus Marius, ferindu-se să dea în vileag cele petrecute între ei.

— Du-te acasă că se va întoarce ea! a intervenit Silvia, care ştia adevăratul motiv al plecării Cosminei de acasă, continuând să-l privească cu faţa crispată de indignare.

Înspre seară a urcat în autobuz şi a plecat în comuna natală, aflată la doar 25 de kilometri depărtare de Buzău. A trecut mai întâi pe la părinţii Cosminei, crezând că o va găsi acolo, dar căutările lui au avut darul de a-i speria. „V-aţi certat?” au întrebat ei, dar Marius a minţit ceva, după care a încercat a să se retragă şi să plece acasă la părinţii lui, bănuind că acolo, poate a ajuns Cosmina pentru a li se plânge de comportarea lui.

— Ia stai puţin, Marius! l-a oprit soacra. De ce v-aţi certat aşa de tare încât a ajuns să părăsească locuinţa?

— Păi, a venit la mine la şcoală şi m-a găsit cu o colegă. Cine ştie ce şi-a închipuit că făceam, iar când am ajuns acasă mi-a făcut tot felul de reproşuri. Nu mi-a spus că pleacă, dar a doua zi când m-am întors de la şcoală, n-am mai găsit-o acasă.

Tatăl Cosminei, un om calm şi răbdător, deşi iritat

puţin de situaţia ivită între fiica sa şi ginere, a încercat să-l dojenească cu blândeţe.

— Să mă ierţi dacă sunt prea aspru, dar ce văd că se întâmplă cu voi, nu este bine deloc. Noi vedem altfel viaţa, pe când voi, tinerii de astăzi vă comportaţi fără judecată, întocmai ca nişte copii fără minte; vă este gândul la tot felul de ciudăţenii. Aşa ceva nu se întâmpla pe vremea noastră. Nu înţeleg ce aveţi de împărţit? în loc să vă preocupaţi de serviciu şi de viitorul vostru copil, voi vă certaţi şi ne faceţi şi nouă zile fripte.

— Da, a fost o greşeală, a recunoscut Marius încruntat.

— Greşeala asta vă va costa scump dacă veţi continua tot aşa.

— Cred că are o scuză mai veche, a precizat Marius. Poate era mai bine dacă nu ne căsătoream, dar acum nu mai am ce face. Poate copilul pe care-l aşteptăm va mai schimba ceva şi s-o luăm amândoi de la capăt, altfel… Dar vom trece noi şi peste acest „hop”. Acum este important s-o găsesc, dar nu ştiu unde s-o mai caut.

Mama Cosminei, care urmărise atentă toată discuţia, a intervenit:

— Ce vorbă e asta, Marius? De ce nu trebuia să vă căsătoriţi? Parcă deunăzi alergai după fată cu limba scoasă şi abia aşteptai să vă căsătoriţi. Acum nu-ţi mai place?

— Nu este aşa! Ştiu eu de ce am spus că nu trebuia.

— Şi nu crezi că ar trebui să ştim şi noi? Vorbeşti în dodii, maică, degeaba ai atâta carte!

Marius a plecat la părinţii lui, dar nici acolo n-a găsit-o pe Cosmina, fiind nevoit să dea alte explicaţii.

— Eu credeam că ţi-a spus Cosmina despre scurta mea de la cojocar, iar tu ai venit să mi-o aduci – a spus tatăl lui Marius, când s-a terminat cu povestea lui.

— Despre ce scurtă vorbeşti?

— I-am dat telefon ieri Cosminei să te duci la blănarul de pe strada Cuza Vodă, să vezi dacă mi-a terminat scurta aia cu blană de miel.

— Nu mi-a spus nimic.

— Păi, dacă voi v-aţi certat, poate a uitat să-ţi mai spună.

…Bănuind că Marius va merge în sat s-o caute pe Cosmina şi-i va răscoli pe părinţi, Silvia şi Paul au urcat în maşină a doua zi după amiază şi au dat o fugă până la părinţii lor, cărora le-a spus adevărul.

Aceştia au rămas uimiţi de cele ce au auzit.

— De ce n-a venit Cosmina aici, la noi? a întrebat mama.

— Ştia că o va căuta şi n-a vrut s-o găsească. Când a plecat m-a rugat mult să nu spun la nimeni, dar…

— Of! şi e atât de departe! Ce va face când va trebui să nască? s-a tânguit mama lor.

— Cred că este atât de deşteaptă ca să se întoarcă la Buzău când va simţi că i se apropie „sorocul”, pentru a se interna în maternitate, şi-a spus părerea Silvia. Până atunci, acolo la tanti Elvira se va simţi bine că are condiţii corespunzătoare, iar tanti ştie cum să se poarte cu ea.

…Silvia intuise foarte bine. Când Cosmina a ajuns în pragul casei Elvirei, aceasta a întâmpinat-o cu multă căldură, fără s-o întrebe ce motiv a mânat-o până la Nehoiu. A instalat-o de îndată într-o cameră plăcută, intimă şi călduroasă şi nu ştia ce să-i mai facă pentru a se simţi bine.

Deşi vedea că este însărcinată în ultimele luni, n-a îndrăznit să-i facă observaţie de ce a plecat la drum într-o asemenea stare, ci s-a mulţumit s-o observe discret. Ştia că este căsătorită, deoarece luase parte şi ea la nunta Cosminei.

— M-am gândit să vin la dumneata pentru câteva zile pentru a mai scăpa de aerul acela îmbâcsit din oraşul Buzău – a încercat să-şi justifice Cosmina acea sosire intempestivă. Aici este muntele, aer curat şi linişte, exact ce îmi trebuie mie până când se va apropia momentul naşterii. Nu mai puteam suporta aerul de la Buzău plin de atâtea noxe de la fabrici, termocentrale de încălzire şi de la maşinile de pe străzi.

— Ai făcut foarte bine că ai venit, draga mea! Abia

mai am şi eu cu cine să schimb o vorbă, că de când a plecat vărul tău Ion, la Bucureşti, am rămas singură, încât, aproape că am uitat şi să mai vorbesc.

— Ce face în Bucureşti? Este căsătorit?

— Acolo are serviciul şi casa lui. S-a căsătorit în urmă cu patru ani de zile, cu o fată din satul Nehoiaş şi au împreună un băieţel frumos care a împlinit doi ani în august. Vin şi ei aici în fiecare vară, în iulie sau august.

— Eu nu l-am mai văzut din anul 1970, când aţi venit cu unchiul Gore şi cu Ion pe la părinţii mei. Ion e mai mare decât mine cu vreo cinci ani de zile.

— Păi şi voi cu serviciul pe la oraş când să vă mai întâlniţi?

…Cosmina se simţea bine la mătuşa Elvira. Dormea bine, iar dimineaţa, după micul dejun, se plimba de la Nehoiu la Nehoiaş şi chiar până aproape de comuna Siriu, unde se executau lucrările de la Hidrocentrală, mergând cu pasul ei liniştit pe sub munte, respirând mireasma pădurii, din care auzea cântec de păsări.

Uneori la poalele pădurii cobora o ceaţă difuză şi rece, care se rostogolea până jos, pe drumul asfaltat.

Într-o seară se plimba prin faţa magazinelor de pe strada principală. Pe lângă ea a trecut un bărbat robust, care a urmărit-o insistent cu privirea. S-a cam speriat şi şi-a spus în gând: „N-ar trebui să mai rătăcesc pe întuneric. Unde eşti, Titus? Iată-mă singură şi părăsită! Am scăpat viaţa din mână, iar acum îmi alunecă încet printre degete. Nu mai am pe nimeni apropiat ca să mă pot refugia în siguranţă la pieptul lui, cu taina, cu durerea şi cu deznădejdea mea. Prea multă amărăciune mi s-a adunat în suflet de la o vreme şi am ajuns în situaţia grea, când sunt nevoită să golesc nu o cupă de venin, ci o mare întreagă”.

La începutul lunii decembrie a nins. Când a trezit-o mătuşa Elvira pentru cafea şi micul dejun, a chemat-o la fereastră:

— Vino, Cosmina, să vezi ce frumos ninge afară!

— Da, cad fulgii ca în basmele copilăriei, a şoptit ea, lipind nasul de sticla rece a ferestrei.

Până seara zăpada căzută a nivelat solul, dispărând toate gropile şi denivelările şi totul a devenit o întindere plană şi albă. Noaptea a bătut crivăţul, spulberând pe alocuri zăpada pe care a grămădit-o în troiene în diferite locuri, pe drum şi la adăposturi, dar spre ziuă viscolul a stat şi peste tot s-a aşternut liniştea. Mai târziu, pe cer s-a ridicat un soare palid, care a început să strălucească treptat, făcând să sclipească orbitor zăpada. În grădini şi pe drumuri copacii erau împodobiţi cu haine albe şi pufoase ca în poveşti, iar pe cornişele caselor, pe scândurile de la garduri, ca şi pe ridicăturile cu forme ţuguiate, ninsoarea aşezase cu grijă câte o căciulă miţoasă de zăpadă.

După ce se însera se lăsa un ger care întărea stratul de zăpadă, făcându-l să scârţâie sub talpa ghetelor, iar aerul rece îngheţa aproape instantaneu aburul cenuşiu şi cald ce ieşea din gură sau pe nări.

Dimineaţa Cosmina se îmbrăca gros şi ieşea pentru câteva minute să facă câţiva paşi prin zăpada imaculată şi să respire aerul curat. Pe drumul naţional trecea câte o sanie trasă de un cal sau de doi, care se pierdea în valea albită înspre Siriu în clinchet de clopoţei.

Peisajul montan de iarnă şi liniştea din zonă îi făceau bine Cosminei. Începuse să se îngraşe, iar în trupul ei copilul continua să se dezvolte. îi părea bine şi, în gând, îşi spunea: „Trăiesc numai pentru acest copil al meu şi al... Când se va naşte, voi scăpa de griji şi poate că vor dispărea şi neînţelegerile cu Marius. Binecuvântată fie clipa când a fost conceput acest copil! Ce bucurie va fi când se va naşte!”

Trupul Cosminei lua proporţii. Într-o dimineaţă, când s-a ridicat din pat şi şi-a scos cămaşa de noapte, a observat că şi sânii i se dezvoltaseră, făgăduind astfel un bogat izvor de lapte pentru guriţa vioaie şi flămândă a pruncului.

De acest copil îşi legase ea toate speranţele, socotind că el va face legătura trainică în familie, iar pentru creşterea şi educarea lui va trebui să rămână alături de Marius şi să dea dovadă de devotamentul necesar.

Într-una din zile, după micul dejun, Cosmina se afla în bucătărie cu mătuşa Elviara şi discutau ceva, în timp ce aceasta din urmă spăla vasele. În uşa de la intrarea în casă s-a auzit o ciocănitură puternică.

— Cine-o fi? s-a întrebat mătuşa, ştergându-şi mâinile, în timp ce se îndrepta spre uşa de unde venise zgomotul.

— Bună ziua! a salutat-o un bărbat cu paltonul şi căciula pline de zăpadă.

— Bună ziua! Pe cine căutaţi? a întrebat ea.

— Nu mă mai recunoaşteţi de la nuntă? Sunt socrul Cosminei. Am venit să…

— Intrăn casă, omule, că te acoperă viscolul ăsta! Ninge de ieri, de când s-a înserat. Nu te-am cunoscut aşa încotoşmănat cum eşti. Ţi se văd doar ochii.

Auzind vorbele, a ieşit şi Cosmina în coridor, emoţionată, nu atât de sosirea socrului său, cât mai ales speriată la gândul că va afla mătuşa adevărul care ea încercase să-l ţină ascuns de când venise la Nehoiu.

Se tânguia: „Ce va zice tanti Elvira? Că n-am încredere în ea ca să-i destăinui păţania mea cu Marius. Vai, ce ruşine mă acoperă!”

După ce au intrat toţi în camera de zi, gazda l-a întrebat pe noul venit dacă vrea să mănânce ceva, iar acesta a refuzat, spunând că a mâncat în tren cu o oră în urmă. A mai spus că trebuie să se grăbească, deoarece, pe la ora 11.45 au tren înapoi spre Buzău.

— Am venit să te iau acasă! i s-a adresat Cosminei. Dar, înainte de a porni la drum, te rog să-mi spui ce s-a întâmplat între voi, încât a trebuit să pleci de acasă? De ce v-aţi certat?

— Eu cred că v-a spus Marius, dar se vede că n-a avut curajul necesar. Pe Marius îl interesează oricare altă femeie, mai puţin eu. Când mi-ai dat telefon în legătură cu scurta dumitale de la blănar, am trecut pe la liceu să-l anunţ, iar când am intrat în cancelaria profesorilor l-am găsit cu o colegă în braţe. Altă dată am fost cu el la restaurantul din centrul oraşului Buzău şi s-a apucat să

pipăie chelnăriţa care ne servea la masă, încât nu ştiam ce să fac de ruşine faţă de oamenii aflaţi la mesele din apropiere care văzuseră ce făcuse.

E drept că ne-am cam certat, dar merita o lecţie. Am plecat de acasă ca să-i las posibilitatea să se distreze nestingherit cu ele.

— Crezi că ai făcut bine? o întreabă socrul său. Ai fi putut să-l ierţi şi tu pe Marius, că este bărbat tânăr şi nu s-o fi putut abţine atâtea luni de când porţi tu sarcina. L-am certat şi noi după ce am aflat adevărul de la Silvia, dar ce putem face mai mult? El zice că a vrut să-ţi ceară iertare, dar n-ai vrut să-l asculţi.

Şi eu cred că era mai bine să ascultaţi amândoi aceste fapte şi să nu pleci de acasă, lăsând problemele voastre tot nelămurite.

— Marius nu este cel pe care îl crezi dumneata.

— Ai plecat atât de departe tocmai acum când mai ai puţin şi trebuie să aduci pe lume un copil, în loc să stai acolo unde este maternitate şi doctori pricepuţi.

Cosmina îl asculta ţinând privirile fixate pe covor.

— Ce zici? Mergi cu mine înapoi la Buzău?

— Merg! a răspuns ea încet.

— Atunci pregăteşte-te, că plecăm imediat!

Cosmina a trecut în camera care-i fusese repartizată de mătuşa Elvira, de unde şi-a strâns lucrurile personale şi a apărut în prag cu valiza. Acceptase plecarea la Buzău şi pentru că începuse să simtă fizic apropierea momentului aşteptat şi prefera o naştere în siguranţă, fără pericole.

Când şi-a luat rămas bun de la mătuşă, aceasta a întrebat-o în şoaptă: „Mie de ce nu mi-ai spus motivul?”

— Iartă-mă, tanti Elvira! Eram atât de deprimată şi n-am vrut să te mai supăr şi pe dumneata cu necazurile mele. Îţi mulţumesc mult pentru găzduire şi pentru sfaturi! i-a spus Cosmina, sărutând-o pe obraz.

După prânz au ajuns la Buzău, iar socrul său a condus-o până acasă la ea, lăsându-i valiza pe hol.

— Nu intri puţin înăuntru? l-a întrebat Cosmina.

— Nu! Merg până la blănar, iar după aceea plec

acasă la noi. Marius este în casă?

— Nu este. Lipsesc ghetele, căciula, paltonul, geanta, înseamnă că nu s-a întors de la şcoală.

— Bine. La revedere! a spus el şi a coborât pe scară.

— La revedere! a răspuns încet în urma lui.

…În apartament era cald şi bine, ceea ce a determinat-o să exclame aproape involuntar: „Ah, căsuţa mea dragă!”

Şi-a despachetat obiectele de îmbrăcăminte din valiză, după care s-a aşezat pe patul din dormitor să se odihnească. După amiază a venit acasă şi Marius, care a căutat-o prin toate încăperile până când a găsit-o. S-a aşezat pe fotoliul din apropierea patului şi a privit-o o vreme, apoi a întrebat-o:

— Cum te mai simţi?

— Bine. Cred că se apropie momentul când…

— Nu trebuia să pleci de acasă.

Cosmina nu i-a răspuns pentru a evita o nouă ceartă. Marius s-a ridicat pentru a pregăti ceva de mâncare şi a întrebat-o:

— Să fac o omletă? Tu ai mâncat ceva?

— Vezi că am pus în frigider o bucăţică de carne şi nişte slănină. Ar fi bine să pregăteşti nişte carne!

Ştia că el nu se pricepe să facă altă mâncare în afară de omletă şi carne prăjită, dar se simţea mai bine în pat şi nu s-a ridicat să-l ajute. Când masa a fost aranjată, Marius a invitat-o în bucătărie unde au mâncat împreună, după o absenţă de peste două săptămâni de zile.

Amândoi au ocolit să discute despre motivele care au determinat plecarea ei de acasă.

Către sfârşitul lunii decembrie, Cosmina se mişca tot mai anevoie şi uneori avea dureri abdominale, care îi dădeau nişte junghiuri în spate ce n-o lăsau să doarmă, plimbându-se prin cameră. Într-o noapte a avut dureri mari care au supus-o la zvârcoliri insuportabile. A fost nevoită să-l trezească din somn pe Marius.

— Du-mă la maternitate, că nu mai suport durerile!

Marius a chemat maşina Salvării, care a venit în

câteva minute şi a însoţit-o la spital. Dar travaliul a durat toată noaptea şi până a doua zi la prânz, încât au obosit-o, sleind-o de puteri. Marius a rămas pe coridorul din faţa salonului, moţăind toată noaptea pe un scaun, iar dimineaţa l-a întrebat pe medicul de serviciu despre stadiul naşterii. „Mai durează câteva ore, poate toată ziua”, i-a răspuns doctorul. Atunci a plecat direct la liceu, iar aproape de prânz a revenit la maternitate, îngrijorat de starea Cosminei.

Împreună cu asistenta şefa, Marius a pătruns în salonul în care se afla Cosmina, pe care a găsit-o întinsă pe pat, cu părul ud şi lipit de cap de transpiraţia provocată de efort şi de suferinţa care o copleşiseră. Lângă patul ei era aplecat un medic care îi controla bătăile inimii cu stetoscopul, după care a trecut în zona abdomenului, ascultând şi pulsaţiile fătului. „Totul este în ordine, numai că a început să piardă lichidul amniotic” a fost concluzia acestuia, care a părăsit încăperea. Marius s-a apropiat de patul Cosminei, întrebând:

— Te simţi mai bine?

— Nu este bine deloc. Îmi este greu şi mă dor toate părţile de jos ale trupului.

Durerea şi încordarea îi schimonoseau faţa năclăită de sudoare şi o aduseseră într-o stare disperată, crezând că nu vor mai înceta. După aproximativ un ceas, medicul a revenit la patul ei, a consultat-o din nou, după care a hotărât, spunându-i asistentei: – Targa! Repede cu ea în sala de naşteri!

Instalată pe masa specială pentru naşteri, chinurile ei au continuat, durerile s-au înteţit, ca şi ţipetele ei disperate. I s-a făcut o injecţie, apoi medicul, asistat de moaşă şi o asistentă medicală, au început s-o încurajeze şi să-i dirijeze eforturile: – împinge! o îndemna doctorul. împinge!

— Nu mai pot! ţipa Cosmina, sleită de puteri.

— Ba poţi. împinge! Acum, acum! împinge!

Sforţările ei, însoţite de acele îndemnuri şi apăsarea pe abdomen din partea medicului, se amestecau cu

ţipetele mai lungi sau mai scurte. A urmat o uşurare în trupul ei, iar după câteva secunde s-a auzit primul ţipăt al copilului.

— Este fetiţă! a strigat moaşa, care ţinea în braţe boţul de carne de culoare rozie. S-o cântărim! Aşa… are 2980 grame. Ai o fetiţă frumoasă, draga mea! i-a spus moaşa cea blândă, afişând un zâmbet larg sub boneta scrobită, în timp ce îi plimba prin faţa ochilor ghemotocul de carne, care bătea aerul cu mânuţele şi picioruşele ei atât de mici.

Cosmina a întins, din instinct, braţele-i ostenite şi tremurânde de atâta efort, pentru a primi copilul ieşit cu atâta trudă din trupul ei, gata să-i dăruiască afecţiunea ei de mamă tânără, dar moaşa a oprit-o:

— Lasă asta pentru mai târziu! Să-l şterg şi să-l înfăşăm. Ce nume îi veţi da?

— Sofian Corina-Speranţa! a murmurat Cosmina cu vocea aproape stinsă, dar faţa ei obosită şi palidă s-a destins într-un zâmbet liniştit şi plin de mulţumire.

Corina a fost dusă în pătucul din camera noilor născuţi, iar Cosmina a ajuns într-o rezervă din apropierea sălii de naşteri, unde i s-a permis şi lui Marius să intre mai târziu.

— Cum te simţi? a fost prima lui întrebare.

— Acum mă simt mai bine.

— Ce nume îi dăm fetiţei?

— Corina-Speranţa. Aşa s-o declari la oficiul de stare civilă!

După plecarea lui Marius, rămasă singură în cameră, Cosmina a adormit. A trezit-o din somn o asistentă care îi adusese fetiţa s-o alăpteze. La început, poate şi pentru că era istovită de eforturile la care fusese supusă, poate şi din alte cauze, a refuzat se apropie la sân, însă a acceptat-o până la urmă. În timp ce o alăpta îi privea faţa mică şi roşietică şi se gândea: „Oare va avea şi ea tot un noroc ca al meu? Să întâlnească un bărbat pe care să-l iubească, apoi să-l piardă şi să plângă cu lacrimi amare, care să-i curgă pe aceşti obrăjori? Va putea ea să privească cu

aceşti ochişori negri, rătăciţi de spaima disperării şi suferinţelor, cum îşi pierde dragostea?”

Când fetiţa a adormit la sânul ei, a sunat şi a venit asistenta care a dus-o în pătucul ei.

Zilele treceau, Marius o vizita mereu, aducându-i flori şi dulciuri. Cosmina se simţea mai bine cu fiecare zi care trecea, era tot mai încrezătoare şi se considera salvată.

În ea se treziseră sentimente materne şi era mulţumită că avea o fetiţă, pe care o numea, în gând, *bulgăre de aur*, chiar dacă mai credea că eşuase în dragostea ei, rămânând apoi cu suspinele. După aproape o săptămână de la naştere, mama şi fiica ei s-au întors acasă, iar în luna februarie au venit toate rudele lor apropiate şi au participat la botezul religios al Corinei şi s-au întrecut s-o poarte în braţe prin cameră.

„Fata asta seamănă mai mult cu mamă-sa” spuneau aproape toţi cei care o plimbaseră în braţe după ce se întorseseră cu ea de la biserică. Doar Silvia susţinea că seamănă cu Marius la ochi şi la nas.

După ce au băut un pahar şi le-au urat „Să vă trăiască fetiţa!”, l-au felicitat în mod special pe Marius, considerându-l un tată fericit.

Cap. 2 – Confidenta Cosminel.

La sfârşitul lunii mai, expirându-i concediul de maternitate, Cosmina a dus-o pe Corina la mama ei s-o ţină până la vacanţa de vară a elevilor, când va fi liberă şi se va putea ocupa de ea. Când s-a prezentat la serviciu, colegele ei i-au făcut o frumoasă primire.

Dintre ele, cea mai apropiată era Valeria Ghiţă, cu care Cosmina fusese colegă de liceu, dar prima era cu doi ani de studii mai înainte. Amândouă discutau probleme mai intime şi îşi făceau confidenţe. Când au rămas singure, faţă-n faţă, în cancelaria şcolii, aceasta i-a spus:

— Astăzi îmi place cum arăţi. Ai chipul mai vesel decât înainte de a intra în concediul de maternitate.

— La ce te referi? a întrebat Cosmina.

— Păi, îmi aduc aminte că, înainte de a pleca erai atât de supărată, bântuită de gânduri întunecate, de parcă

ţi se înecaseră toate corăbiile pe mare. Aproape la fel erai şi când ai fost mireasă. Ce motive aveai să fii mereu supărată?

— Poate într-o zi îţi voi povesti şi atunci vei înţelege!

— Vino duminică pe la ine să punem ţara la cale în faţa unei cafele aburinde! Hai, te rog, vino! Bărbatul meu pleacă la meciul de fotbal şi îl ia cu el şi pe fiul nostru, Victoraş, aşa că rămân singură. Joacă „Gloria” şi nu lipseşte niciodată de la meci.

— Nu pot duminică pentru că trebuie să stau cu Corina acasă. Abia luni va veni Silvia cu maşina, s-o ducem la mama până în iulie, când intrăm în vacanţă. Dacă vrei, vino tu la mine, că sunt la fel de singură, pentru că şi Marius merge la meciul Gloriei cu Dacia Unirea Brăila. Meciul începe pe la orele unsprezece.

— Bine, voi veni! a spus Valeria după un timp de gândire. Pe la ora unsprezece sunt la tine, după ce vor pleca ei la stadion.

La ora stabilită, Valeria bătea la uşa Cosminei, care o aştepta cu fursecuri şi câte o ceaşcă de cafea aburindă. După ce au trecut pe la pătucul micuţei Corina, pe care au mângâiat-o pe rând, cele două prietene s-au instalat comod în sufragerie în faţa ceştilor de cafea şi au început să discute.

— Mi-ai rămas datoare cu o explicaţie! i-a amintit gazdei Valeria, surâzând cu subînţeles.

— Da, motivul întristării mele. Nu-ţi voi ascunde că înainte de a mă căsători am trăit o mare iubire pentru un bărbat care ar fi putut să-mi fie soţ, dacă între noi nu s-ar fi interpus o serie de obstacole, culminând cu plecarea lui din Buzău. Deşi iubirea mea pentru el nu s-a stins nici astăzi, am încetat să mai sper că va mai fi posibil să ne întâlnim pe această lume, poate pe cealaltă lume. De la o vreme nici nu mai îndrăznesc să stărui în aceste gânduri deoarece mă tem că mă vor scoate din minţi. A fost o iubire pierdută, încheiată cu speranţe zadarnice, care m-au făcut să trăiesc clipe grele, presărate cu chinurile spaimei şi tortura geloziei faţă de soţia lui care se poate bucura de

el în orice moment. Toate acestea sunt flăcări care îmi mistuie pieptul. Acest bărbat şi-a pus pecetea pe cei mai frumoşi ani din viaţa mea. Au fost anii în care am sperat până în ultima clipă, însă am rămas doar cu lacrimi şi suspine.

Pe Titus l-am iubit cu toată fiinţa mea şi simţeam că plutesc înconjurată de ceaţă pe un râu frumos, lin, dar vioi în curgerea lui şi nu mai vedeam nimic în jurul meu. Am fost fericiţi împreună patru ani de zile. Aş fi plecat cu el până la marginea lumii, a apăsat ea pe ultimele cuvinte, căutând să întărească faptele sale.

A tăcut şi un zâmbet ciudat i-a arcuit buzele şi sprâncenele.

— Din câte îmi spui, trag concluzia că la voi a fost o dragoste mare, remarcă Valeria. Şi tu l-ai ţinut ascuns atâţia ani?

— Da, patru ani de zile.

— Dacă îl mai iubeşti şi acum, de ce nu te duci să-l cauţi?

— Acum e prea târziu. Ar însemna să-mi distrug familia. Mama avea obiceiul să spună că timpul vindecă rănile şi coase rupturile. Eu încă mă mai tem că nu-l voi mai vedea, iar atunci tot farmecul iubirii noastre se va risipi şi toate visurile noastre se vor spulbera.

— Ei, dragă, visurile sunt încăpăţânate, nu se destramă chiar aşa de uşor. Poate nici mândria ta nu se justifică în totalitate. Dacă îl iubeşti, nu poate fi un sentiment lipsit de sens. Mai gândeşte-te! Eu mă gândeam că este vorba de inginerul de la Vadu Paşii.

— Nu e vorba despre el. Cu el a fost altceva.

— Eu de ce nu-l cunosc pe acest Titus?

— Pentru că nu ţi l-am prezentat niciodată. Într-o seară mă plimbam cu el prin parcul „Crâng”, iar tu erai cu George pe aleea centrală. Ca să nu ne vedeţi voi, am pătruns printre copaci.

— Deci el ne cunoaşte?

— Da. Vă cunoaşte şi pe voi şi pe Vasil ca, prostituata. Dar în situaţia în care ne aflam noi atunci

eram obligaţi să ne întâlnim departe de ochii lumii, pentru a ne proteja imaginea şi situaţia familiei lui. Ne mulţumeam să părăsim oraşul Buzău şi să plecăm la Bucureşti, Braşov, Focşani, Constanţa, Tulcea, etc., unde ne comportam normal, adică aşa cum se poartă doi soţi. Titus avea o maşină neagră marca „Ford", mare, spaţioasă, încât puteam oricând să şi dormim în ea.

— M-ai făcut curioasă. Vrei să mi-l descrii în câteva cuvinte?

— Ce aş putea să-ţi spun? Titus este un bărbat frumos, în vârstă de 36 – 37 de ani, cu o figură impozantă şi o ţinută deosebită, chiar nobilă. Trăsăturile chipului său trădează inteligenţa şi un gen de autoritate împletită cu blândeţe. Are o gură fină cu un surâs reţinut şi o figură meditativă, puţin melancolică. Trăsăturile ferme de pe chipul său erau încadrate de un păr negru, puţin ondulat şi de nişte sprâncene care-i încadrau ochii căprui, aproape negri, dar luminoşi şi senini. Pe faţa lui albă, brăzdată de urmele cunoaşterii şi ale experienţei de viaţă, trona un nas drept cu nările fremătânde. Avea un glas plin de rezonanţă, aşa, ca la tenori, dar liniştit şi în armonie perfectă cu celelalte trăsături. Uneori cânta în maşină. îl simţeam ca având un calm care semăna cu cel al unui vulcan ce putea erupe oricând, dar în cei patru ani de zile nu l-am văzut niciodată iritat.

— Nu mi-ai spus cum l-ai cunoscut pe Titus, insistă Valeria.

— Asta a fost pe data de 23 august 1975. Mă aflam la Popasul Merei cu sora mea, Silvia, iar el a coborât dintr-o maşină de culoare neagră, s-a apropiat de noi şi ne-a salutat, apoi a început o discuţie cu ea. Ulterior am aflat că ei doi se cunoscuseră la o şedinţă la care participaseră la Comitetul Judeţean de Partid.

Silvia m-a prezentat lui, menţionând: „dânsul este domnul Titus Ştefănescu". Ne-a sărutat mâinile, apoi au discutat amândoi câteva minute. La plecare, ne-a sărutat din nou mâinile, a urcat în maşină şi a plecat. Atunci n-am bănuit că mă plăcea, eram aproape sigură că îmi sărutase

mâna numai aşa, pentru a mă face să-mi dau importanţă. Când şi-a aplecat capul spre mâna mea eram atât de emoţionată, dar şi de măgulită, încât îmi simţeam obrajii arzând.

— Păi era normal. Atunci ieşeau în evidenţă sentimentele unei domnişoare de nouăsprezece ani.

— Da. Până atunci nu avusesem asemenea emoţii. Asta şi pentru că nu avusesem ocazia să frecventez lumea bună, acea lume mai aleasă. Era prima dată când îmi săruta mâna un bărbat. De atunci l-am mai întâlnit abia peste vreo două săptămâni şi asta dintr-o pură întâmplare, când mă întorceam spre casă. Am discutat atunci doar câteva minute, iar la urmă el a spus: „se vede că avem multe să ne spunem. Ce-ar fi dacă ne întâlnim mâine pe la ora 16.00… să zicem, pe strada Democraţiei?”. „De acord!” am răspuns eu pe loc. A doua zi la ora stabilită am fost acolo, l-am aşteptat şi am pornit împreună cu maşina lui în afara oraşului. Neam oprit pe un drum de ţară în apropierea comunei Verneşti unde am stat de vorbă vreo două ceasuri, după care ne-am întors în oraş.

— Şi ce aţi discutat voi timp de două ore? a fost curioasă să afle Valeria.

— Banalităţi. Mai întâi m-a rugat să nu mă mai adresez lui cu apelativul „Dumneavoastră”, apoi mi-a cerut să-i povestesc viaţa mea, atât cât pot s-o fac. I-am spus că nu am o viaţă interesantă şi atunci el mi-a zâmbit, privindu-mă pe sub sprâncene, după care a insistat să-i povestesc, zicând: „de bună seamă nimeni nu are o viaţă plină şi spectaculoasă la această vârstă, dar în intervalul de când ne naştem şi… până astăzi când ne-am întâlnit aici şi stăm de vorbă alături, ceva tot s-a întâmplat”.

Au urmat apoi alte şi alte întâlniri, pe parcursul cărora am constatat că m-am îndrăgostit de Titus pe nepusă masă. Dragostea venise peste mine ca o boală, încât numai când îl vedeam, inima îmi bătea cu putere, gata să-mi sară din piept. Deşi în alte împrejurări eram sigură pe mine şi pe acţiunile mele, atunci, în prezenţa lui, mă purtam aiurea şi mă simţeam neputincioasă. Probabil

pentru că, eu cred n dragoste şi consider că atunci când iubeşti trebuie să te dăruieşti total persoanei iubite.

— Iar tu ai făcut-o, te-ai dăruit?

— Da, dar nu în înţelesul pe care îl dai tu acum cuvântului. Multe săptămâni de zile Titus nici măcar nu m-a sărutat, deşi şedeam ore întregi lângă el în maşină. Dacă la început când mă privea aveam impresia că mă dezbrăca cu privirea şi cu gândul şi mă feream de privirea lui, mai târziu mă intriga comportarea lui rezervată pe care o consideram ca fiind cauza prăpastiei ce se deschisese între el şi soţia lui. Nu-l credeam deloc tandru, iar până când am ajuns cu el la Mamaia, l-am crezut chiar impotent. Mare mi-a fost mirarea când am constatat că Titus era un domn, un caracter ales, care se străduia din răsputeri să mă protejeze de o astfel de întâmplare.

— Curios lucru! Altul ar fi sărit pe tine din prima seară.

— Titus nu poate fi „altul”. Tocmai de aceea şi eu l-am iubit total, oferindu-i totul, fără să cer nimic în schimb. Simţeam din toată fiinţa mea că întâlnisem bărbatul care fusese făcut pentru mine.

Acum el este departe şi nu mi-a rămas decât să vărs lacrimi în tăcere. De aceea sufăr. Adesea, când mă trezesc din visare, mă ascund cu grijă în spatele de nepătruns al tăcerii şi al indiferenţei casnice.

Atunci când mă observă căzută pe gânduri, Marius se supără, iar eu am sentimentul de vinovăţie, de parcă l-aş fura. Mă strădui să devin alta, să mă transform într-o soţie grijulie şi o mamă destoinică, să ia sân urmă viaţa pe care am dus-o, socotindo o nebunie a tinereţii mele, când eram aproape convinsă că ea mi se va aşterne la picioare ca un covor fermecat.

Uneori stau şi mă întreb: „oare să-mi fi lepădat eu aripile pe care le-am căpătat la naştere, la fel ca şi ceilalţi oameni?” în continuare mă dojenesc: „pentru cele ce mi s-au întâmplat sunt singura vinovată, m-am cam jucat cu viaţa mea. Nimănui nu-i este îngăduit să se joace cu viaţa lui fără să se aştepte că poate da şi de necazuri, unele

chiar fatale pentru om. Poate că a sosit momentul judecăţii aici pe pământ, pentru mine”.

Da, Valy, aşa judec eu uneori. Ştiu că prietenia şi, mai ales, dragostea cu un bărbat este un lucru frumos atunci când se întemeiază pe sentimente reciproce. Pentru Marius nutresc sentimente de respect care se datoresc, în bună măsură, încrederii pe care el mi-o acordă şi pentru grija lui pentru familia noastră, ceea ce mă îndeamnă să-mi îndeplinesc obligaţiile matrimoniale.

În acelaşi timp în inima mea există un colţişor ascuns, neştiut de nimeni, în care stă Titus, loc pe care mă străduiesc să-l feresc permanent de cercetarea şi de judecata lui Marius.

De multe ori, după plecarea lui Titus la Constanţa, m-am întrebat şi l-am întrebat pe Dumnezeu: „De ce, Doamne, ai făcut asta, după tot ce a fost între noi? Acesta trebuia să fie sfârşitul?” – Deci, îl iubeşti şi continui să suferi? constată Valeria.

— Da, pentru că dragostea noastră a fost o dragoste adevărată, care m-a însoţit pretutindeni, încălzindu-mi sufletul în clipele grele. În acei ani m-am convins că omul nu poate trăi fără iubire. Acolo unde lipseşte iubirea, totul este pustiu şi se simte chemarea morţii, care dă târcoale.

— Dacă aşa stau lucrurile, gândesc că a fost un suflet mare. Ai ce regreta.

— A fost, într-adevăr, un suflet mare! Pentru mine a fost şi a rămas un bărbat frumos şi tandru, capabil să iubească şi să fie iubit, a adăugat Cosmina, zâmbind unui gând interior, numai al ei, care n-a împiedicat-o pe Valeria să continue cu întrebările pe această temă.

După o pauză de câteva clipe, Cosmina a reluat:

— A face dragoste este o artă – m-a învăţat el – la fel ca pictura, sculptura, teatrul, literatura, etc. În dragoste trebuie să treci dincolo de ceea ce s-au obişnuit oamenii să numească „a face dragoste” şi nu sex, care este urmarea instinctului animalic. Titus ştia să facă dragoste în înţelesul real şi fin al cuvântului. După ce ne sărutam şi ne mângâiam, apoi ajungeam în punctul critic, Titus mă

simţea că sunt pregătită şi mă atenţiona: Gata, dă-i drumul! Ca un făcut, eu îmi simţeam trupul cum se destindea, mă cuprindea o căldură în tot trupul, apoi un curent, nu mă mai puteam controla şi nu mai auzeam nimic, dar simţeam că îi dau drumul odată cu el şi aşa ajungeam amândoi în Paradis.

— Vai, cât de tehnic şi cât de frumos descrii tu acele momente unice! Eu nu am avut parte de aşa ceva. Noi am fost amândoi fără experienţă şi am procedat cum ne-am priceput.

— Pe Titus îl voi iubi toată viaţa mea. La început n-am crezut, dar m-am îndrăgostit foarte repede de el, şi-l iubesc nespus de mult, iubirea va dăinui în inima mea până când se va stinge de la sine, dacă acest fapt este posibil. Atunci voi mulţumi lui Dumnezeu că m-a izbăvit.

— Acum că Titus a plecat din oraş, totul va trece mai uşor. Nu crezi?

— Nu ştiu, a răspuns Cosmina cu voce tremurândă. După plecarea lui am rămas cu un sentiment ciudat: el a plecat, dar n-a dispărut complet din viaţa mea, doar s-a retras undeva, într-un colţ din oraşul Constanţa, aşteptând vremea când se va putea întoarce ca să reluăm totul de unde am rămas atunci. Toţi cei patru ani de zile petrecuţi împreună cu el au fost numai prilej de bucurie. La plecarea lui mi-am simţit inima străpunsă de o sabie, dar am rezistat, fără a mă resemna, însă. De multe ori m-am gândit la el şi mi se părea că nu eu, ci o altă femeie, într-o altă viaţă, trăise cu el acele momente unice. Uneori nu mai eram la fel de sigură dacă totul a fost real şi dacă acele amintiri nu există decât în fantezia mea. Poate de aceea îl mai aştept şi azi.

— Văd că îl aştepţi cu atâta încredere care te face să uiţi că eşti soţia lui Marius Sofian, cu care te înţelegi bine, iar venirea lui Titus ar produce doar tulburarea căsniciei voastre. Nu este bine să obţii ceva cu orice preţ. Se ştie că puterea şi voinţa omului pot face multe, dacă le dai frâu liber, de aceea te sfătuiesc să faci apel la raţiune şi la chibzuinţă!

Tu mai speri să reiei viaţa de la capăt alături de Titus, idee de care se pare că nici el nu este străin, dar pentru asta vă trebuie multă voinţă, susţinută de o doză de nebunie din partea amândurora, iar la sfârşit vă trebuie mult noroc.

— Îl aştept mereu să se întoarcă, dar el întârzie şi, cu fiecare zi se îndepărtează tot mai mult de mine. Am început să cred că iubirea poate avea şi alte faţete, în sensul că amintirile şi dorurile pot fi uitate. Norocul meu a rămas Corina care mă mai linişteşte, deoarece o consider comoara vieţii mele.

— Cum a fost la început, în prima noapte? Ştii tu cam ce aş vrea să-mi spui! insistă Valeria.

— Atunci? Titus a fost un mare domn şi aşa a rămas. Află, draga mea, că timp de un an de zile cât am fost prieteni, totul s-a rezumat la discuţii, mângâieri şi sărutări. Nu s-a atins de mine până în vara anului 1976 când am ajuns amândoi la Mamaia. Ziua am făcut plajă, iar seara, după ce ne-am întors de la masă, am făcut duş fiecare, după care am rămas la masa din cameră unde am discutat în clar obscurul înserării. Într-un târziu ne-am ridicat de pe scaune, Titus m-a luat în braţe şi a început să mă mângâie peste tot şi să ne sărutăm. Când a ajuns cu mâna pe piele, tot spatele mă furnica de parcă fusese electrizat; degetele lui catifelate se plimbau tandru de-a lungul coloanei vertebrale, apoi au coborât împreună cu rochia pe care mi-o scosese de pe trup. M-a ridicat pe braţele lui puternice şi m-a depus pe pat, după care s-a dezbrăcat şi el şi a venit în pat lângă mine. De aici toate s-au amestecat. Titus îmi mângâia părul, faţa, gâtul, sânii, coapsele, în sus şi în jos, în timp ce continuam să ne sărutăm, încât nu mi-a trebuit prea mult ca să-mi pierd autocontrolul şi să intru complet în jocul dragostei. Buzele lui îmi frigeau pielea pe care dogoarea soarelui de peste zi o înroşise şi se plimbau în sus şi-n jos, peste sfârcurile întărite ale sânilor, pe care le gâdila cu precauţie. La un moment dat am simţit că-mi arde tot trupul care era scuturat de senzaţia unei imense plăceri. Mâna lui ajunsese în cel mai ascuns ungher al

meu, care era şi cel mai intim, apoi mi-a deschis încet coapsele şi ceea ce trebuia să se întâmple s-a întâmplat, purtându-se extrem de delicat cu mine, graţie experienţei pe care o avea. A procedat exact aşa cum îmi explicase în faza pregătitoare: m-a pătruns încet pentru a evita orice durere sau alte surprize. Cu toate acestea, atunci am simţit nevoia să ţip, dar el mi-a acoperit gura cu un sărut şi totul a trecut. Mai târziu m-am obişnuit cu el, a început să-mi placă, iar trupurile noastre au intrat, zi după zi, într-un extaz grandios, urcând şi coborând într-un dans care imita valurile mării pe timp de furtună. Cu trecerea timpului am reuşit să aflu şi orgasmul, pe care Titus mi-l descrisese mai înainte cu lux de amănunte. Este nemaipomenit!

— Te cred. Eu n-am avut parte de un „debut" ca al tău, a recunoscut Valeria cu părere de rău în glas. La noi totul a fost brutal şi dureros.

— Şi astăzi îmi stăruie în minte sărutările lui tandre, continuă Cosmina. Simt mirosul plăcut al obrajilor lui netezi, raşi în fiecare zi cu o deosebită grijă, apoi braţele lui puternice, cu palmele fine, trupul lui cald care se lipea de al meu cu atâta tandreţe şi dorinţă pătimaşă. Simţeam atunci cum năvăleau din vene spre inimă cascade de sânge cald, care o făceau să se zbuciume, ca un uragan. Acel bărbat avea în el ceva care mă domina, iar farmecul lui mă copleşea, făcând să nu-mi fie deloc indiferent.

Uneori şedeam minute în şir în faţa lui şi-l priveam cu duioşie în timp ce îmi povestea câte ceva. Visam cu ochii deschişi să trăiesc lângă el o viaţă încântătoare, compusă din ore de muncă la serviciu, ore de distracţie, viaţă de familie cu copii frumoşi în jurul nostru şi o dragoste adevărată. Ce să-ţi spun? Eu vedeam totul aşa... ca în romanele de dragoste. Totul ar fi fost altfel dacă el n-ar fi fost căsătorit. Poate aş fi fost şi eu mai fericită, dar aşa... La început mă mulţumea şi numai faptul că eram împreună, că el era aproape permanent în preajma mea. Atunci simţeam că îl interesez şi era mare lucru. Mai târziu, când am început să facem acea dragoste pătimaşă, mă simţeam deja împlinită ca femeie şi nu mă mai deranja

faptul că este căsătorit, că are copii şi o soţie care i-ar putea pretinde uneori şi patul. Abia după ce au trecut vreo doi ani de la relaţia noastră, au început să mă deranjeze astfel de lucruri.

— Nu ai nicio fotografie de la el?

— Nu. Ar fi fost „material compromiţător” pentru amândoi. Eu consider fotografiile nişte cartoane care înşală, arătând de obicei ce a fost şi ce eşti dispus să vezi. E la fel ca atunci când cineva se străduie să-ţi spună ceea ce ştie că vrei să auzi.

— Ce frumos ştii tu să povesteşti, Cosmina! Ascultându-te încerc să trăiesc şi eu acele amintiri odată cu tine. Cât de frumoasă este tinereţea! adaugă Valeria, oftând din rărunchi. Nu degeaba se spune că tinereţea este raiul, cerul, universul tot, iar după ce a trecut ea, oricât de mult mai primim de la Dumnezeu, nu mai reprezintă decât o fărâmă de compensare sau un fel de despăgubire, dar care nu poate înlocui acele comori pe care le conţine tinereţea. Şi cu toate acestea omul o preţuieşte prea puţin – unii chiar îşi bat joc de ea – iar când o avem, parcă ne grăbim să scăpăm de ea, căsătorindu-ne.

— Tinereţea este frumoasă, draga mea, dar ea se cere să fie însoţită de dragoste, altfel o trăieşti fără rost. Desigur, mă refer la acea dragoste adevărată şi împărtăşită, precizează Cosmina gânditoare. Acea dragoste blândă şi reală, care să-ţi mângâie inima şi să n-o rănească.

— Mie-mi spui? Dar dragostea adevărată este o floare rară, care nu înfloreşte într-o inimă de gheaţă, ci numai în acele inimi generoase, pure, neîntinate de minciună, de ură şi de răutate. Iubirea nu-şi înfige rădăcinile într-o inimă pângărită de amintiri şi într-un pământ îngheţat de lacrimi. Nu te contrazic, s-ar putea ca tu să ai dreptate, divinizându-l pe Titus.

— Ştiu că îţi vine greu să crezi. Dar atunci Titus era ca un Dumnezeu pentru mine, totul începea şi se termina cu el. La fel îl consider şi astăzi. Chiar dacă nu-l voi mai vede niciodată până la sfârşitul vieţii mele, ultimul meu

gând va fi tot pentru el.

— Înspăimântător, cât de mult poate însemna o persoană pentru tine!

— Titus a fost şi rămâne un om important în viaţa mea.

— Înţeleg că între voi a existat o dragoste mare.

— Mare şi adevărată. Mi-l amintesc atunci când dormea în pat cu mine. Mă lua în braţe şi mă ocrotea, îşi potrivea respiraţia cu a mea şi mă veghea înainte de a adormi. Trupul lui adormit degaja o căldură binefăcătoare, încât lângă el mă simţeam ca în preajma unei sobe primitoare. Când mă gândesc la el – şi o fac destul de des – simt nevoia să zbor, să plutesc în văzduh pe nişte curenţi de aer care să mă poarte peste mări şi continente şi să mă ducă undeva departe, de unde să nu mă mai întorc.

— Nu ţi se pare că ai devenit prea visătoare? De ce te-ai căsătorit cu Marius şi n-ai mai aşteptat o vreme, poate lucrurile ar fi luat o altă întorsătură cu Titus?

— Mai întâi pentru că Titus era căsătorit, avea doi copii şi nu întrezăream rezolvarea favorabilă a problemei noastre într-un viitor apropiat. Apoi m-au forţat şi părinţii mei, de parcă se temeau să nu rămân fată bătrână, deşi abia împlinisem 23 de ani. Atunci, în luna martie 1979 m-au chemat părinţii acasă, acolo a venit şi Marius însoţit de părinţii lui şi s-a stabilit totul peste voinţa mea.

— Titus ştia despre căsătoria voastră?

— Da, i-am spus. Încă nu plecase la Constanţa. La început a căzut pe gânduri, nu i-a venit deloc bine, dar după o pauză de gândire, a răspuns cu glasul stins: „Ştiu bine că nu am niciun drept asupra ta, iar în afară de iubirea mea nu-ţi pot oferi nimic momentan, datorită situaţiei în care mă găsesc şi pe care tu o cunoşti destul de bine. Nu am niciun drept să te opresc, dar asta nu înseamnă că hotărârea ta îmi este indiferentă. Sunt conştient de faptul că ai dreptul să-ţi întemeiezi o familie”. „Dar visul meu este legat de tine şi el nu s-a sfârşit” i-am răspuns eu. Au urmat, apoi, nunta şi celelalte.

Cosmina a tăcut, iar după o pauză a reluat:

— Mă gândeam că voi reuşi să trec „bariera” împreună cu Marius şi să începem o viaţă nouă, dar se pare că nu prea am reuşit să ajungem la acea barieră, iar până în prezent n-am prea simţit să se fi produs cine ştie ce schimbări în viaţa mea.

— Ce faci, plângi? Mi s-a părut că plângi, a spus Valeria, cercetându-i ochii cu atenţie. Sau plângi fără lacrimi?

— Am terminat de mult cu lacrimile, aşa încât nu mă vei mai vede plângând.

— Spune-mi, te rog, de ce a plecat Titus din Buzău?

— În martie 1979 i-a murit tatăl, iar mama lui rămăsese singură, bolnavă şi în vârstă şi-l tot chema acasă.

— De când a plecat ai încercat să-l uiţi, să nu-l mai iubeşti?

— Am încercat în zadar. Amintirea lui mă bântuie tot mai stăruitoare şi perfidă, mă asaltează în cele mai neaşteptate momente şi mă văd mereu silită să mă înfrunt cu ea într-o luptă crâncenă. Rareori mai reuşesc s-o înăbuş în sufletul meu ca pe un incendiu gata să răbufnească. Ştiam că Titus va trebui să plece, dar o vreme speram să nu se întâmple şi să-mi rămână alături pentru a ne bucura împreună, pentru că în egoismul meu, voiam să-l păstrez toată viaţa.

Despărţirea noastră de la sfârşitul lunii iunie a fost ca o lovitură de trăsnet. În acea noapte de pomină am stat împreună până când ne-au prins zorile, dar când a ieşit pe uşă şi a plecat, am avut senzaţia că mi se spărsese în mână un obiect preţios pe care nu-l mai puteam reface. Atunci, în acea noapte, n-am dormit deloc, am făcut dragoste până în zori. A fost ultima noastră noapte de dragoste.

Până atunci încă mai sperasem că într-o zi voi putea pleca cu el, să părăsesc Buzăul şi să-mi uit trecutul, spre a putea asculta respiraţia viitorului. Dar după ce a plecat el, m-am trezit că am rămas cu prezentul care, drept să-ţi spun, nu prea mă mai interesează. De atunci, toată dragostea inimii mele pentru Titus trebuie s-o dăruiesc altuia şi nu pot, oricât m-aş strădui. Aceasta este mărturia

zbuciumului meu pe care încerc să-l înfrâng şi să-l îndepărtez de când a plecat el şi mi-a lăsat doar amintirile. Uneori sunt deprimată şi rămân pe gânduri. Parcă îi aud atunci glasul lui Titus care înfrumuseţa cuvintele. După plecarea lui am rămas singură în cameră şi m-am zbuciumat o vreme, întrebându-mă: „Acesta este sfârşitul drumului? Acesta este rezultatul luptelor şi suferinţelor mele îndelungate, rodul atâtor nopţi fără vise în care m-am zbuciumat, oscilând între mustrările de cuget şi năzuinţa spre fericire, între teama de a suporta consecinţele şi credinţa în izbândă? Oare să nu-i aparţin niciodată bărbatului iubit? Orice speranţă trebuie să sfârşească în faţa morţii, dar eu sunt vie, eu trăiesc. Păcat că am ajuns să arăt ca mucul unei lămpi gata să se stingă. Însăşi viaţa mea parcă pâlpâie, iar flacăra se menţine doar prin voinţa şi speranţa într-un miracol, care nu mai sunt sigură că se va mai produce vreodată. Va mai reveni Titus?”

Mi-am revenit greu. Ce s-a ales din toţi acei ani frumoşi? Astăzi ei nu par decât un suspin al timpului, iar eu am ajuns să mă hrănesc cu amintirile din cei patru ani în care am fost împreună, ani de dragoste, fericire şi speranţe, ca dintr-o provizie modestă pe care am agonisit-o în grabă.

După plecarea lui, timp de câteva săptămâni mergeam la serviciu ca un automat, iar la terminarea programului mă trezeam hoinărind pe străzi fără vreo ţintă anume, cu paşi şovăitori şi privirile în asfalt, măcinată de gânduri. Îmi legănam larg poşeta pe lângă trup şi-mi muşcam buzele căutând în gând ceva cu care să-mi ocup timpul până a doua zi când urma să merg iar la serviciu. M-am convins atunci că fericirea nu este veşnică pe pământ şi am încercat să mă resemnez. Apoi, în luna decembrie am născut-o pe Corina şi m-am mai liniştit puţin. Nu am de la el nicio veste şi îmi vine greu. Adesea mă întreb de ce mi se întâmplă mie toate acestea?

— Nu-ţi scrie?

— Nu. Şi nu-l condamn pentru asta. Mi-a spus că va evita, pe cât este posibil, să ofere vreun motiv care să-mi

afecteze familia, iar scrisul este unul dintre ele. Cât despre telefon, nici nu ştie dacă avem.

— Draga mea, ştii şi tu la fel de bine ca şi mine că fericirea omului nu vine dinafară. Nimeni nu ne-o aduce, deci trebuie să ne-o făurim singuri, cu mintea şi cu inima noastră. E drept că pentru asta avem nevoie de iubire şi de înţelegere. Într-o familie, într-o casă, nu avem nevoie numai de mobilă, de lustre, jaluzele şi perdele. Ne mai trebuie hrană, căldură, în special cea sufletească. Constat că îl mai iubeşti pe Titus, poate şi el te iubeşte la fel pe tine. Din cele ce mi-ai povestit, ai reuşit să mă faci invidioasă pe dragostea voastră, dar părerea mea este să reflectezi mai profund la noua ta situaţie de familistă.

— Ştiu. Îmi vine, însă, foarte greu să trec peste acea dragoste specială care a fost între mine şi Titus. Atunci am înţeles că nimeni nu poate pune stăpânire pe inima şi pe sufletul unui om, în afara omului pe care îl iubeşti cu adevărat. Aşa a fost şi cu mine, iar după plecarea lui, n-am mai putut iubi pe nimeni.

— Dacă Titus s-ar întoarce, ce-ai face? N-ar fi prea greu ca „soba” care a fost atât de încinsă odinioară să nu se încingă din nou, de vreme ce flacăra mai mocneşte, încă, în cenuşă şi oricând se poate reaprinde.

— Acum totul ar putea fi în zadar. Sunt căsătorită, am un copil… Iar pe Titus îl ştiu ca fiind un om raţional, care n-ar fi în stare să distrugă pe nimeni, dimpotrivă, s-ar sacrifica el pentru binele meu.

— Şi familia ta pare că a pornit pe un drum bun. Din câte am observat eu, Marius te iubeşte şi se ocupă de casă.

— Aşa s-ar părea. Încerc şi eu să-mi îndeplinesc îndatoririle de soţie, de mamă şi de gospodină şi să-mi corectez sentimentele faţă de el, dar mă tem să nu-l dezamăgesc.

— Poate vei reuşi să-l uiţi pe Titus şi totul ar putea intra în normal, a insistat Valeria.

— Nu ştiu dacă voi putea vreodată.

Valeria o privea discret, cu coada ochiului şi se gândea: „Această fiinţă, pe lângă înfăţişarea deosebit de

plăcută, este înzestrată şi cu virtuţi morale înalte”.

— Titus ştie că aveţi o fetiţă?

— Nu ştie. Dar poate voi avea ocazia să-i anunţ personal acest fapt. Cine mai ştie ce se poate întâmpla? Uneori am aşa un sentiment de vinovăţie faţă de Marius deoarece el a pus stăpânire pe trupul meu, pe când sufletul continuă să-i aparţină lui Titus. De aceea trebuie să evit în continuare să discut cu el despre iubire, tinereţe, dragoste, fidelitate. El observă evitările mele, dar nu-mi reproşează nimic, însă îmi aruncă câte o privire tristă, dojenitoare.

Odată mă hotărâsem, în gând, să-i povestesc totul, cu lux de amănunte, pentru a-mi arăta păcatele, aşa, ca o „spovedanie” care să-mi uşureze conştiinţa, un fel de purificare a sufletului. Marius parcă mi-a ghicit gândul şi a reacţionat tocmai pe dos: a dat din mână în semn de lehamite, s-a ridicat din fotoliu şi a părăsit încăperea. S-a întors seara acasă, mirosind a alcool. În holul din faţa bucătăriei a spus doar atât: „aşa a fost să fie, nu este începutul de la tine”, după care s-a culcat pe canapeaua din sufragerie. Am rămas în urma lui să dezlege enigma. Probabil acesta era răspunsul la întrebarea din noaptea nunţii: „De ce nu mi-ai spus?”

Viaţa are ciudăţeniile ei. Poate tocmai de aceea se întâmplă adesea să nu putem trece pragul unui trecut. Desigur, motivele sunt multe, iar unele dintre ele prea subtile. De aceea, oricât de frumos ar fi acel trecut, din pudoare sau din interes ne vedem siliţi să-l învăluim în tăcere şi să ne urmăm calea aşa cum a fost ea croită, bună sau rea.

…Cosmina s-a oprit brusc din relatare, rămânând cu privirile în ceaşca de cafea. După o scurtă pauză a reluat:

— Vezi tu, Valy, după o vreme de patru ani de zile în care visasem să-mi îndeplinesc dorinţa de a fi împreună cu el, visul s-a destrămat. Şi cât m-am rugat Sfintei Fecioare Maria să mă ajute în dragostea mea! Se vede treaba că nu m-am rugat suficient, de aceea sunt descumpănită şi astăzi. Pe parcurs am avut parte de unele întâmplări neplăcute, cărora le-am făcut greu faţă. Odată ma dus

Marius la un restaurant din centrul oraşului. Ne-a servit o chelneriţă tânără şi frumoasă, cu un păr negru strâns într-un coc bogat şi o faţă ca de creolă, pe care străluceau doi ochi negri, migdalaţi. Ne-a lăsat meniul şi s-a îndepărtat cu un mers ca de gazelă, iar în urma ei, Marius privea încântat de plăcere. Credeam că totul s-a sfârşit aici, dar când chelneriţă s-a întors cu comanda, în momentul în care s-a aplecat să aşeze platourile pe masă, rochia prea scurtă i-a dezgolit partea din spate, suficient pentru Marius să pună mâna. Am întors capul şi mi-am pironit privirile pe faţa de masă, prefăcându-mă că n-am observat. Gândul mi-a zburat atunci la Titus, care era un caracter ales, ca să încerc să găsesc mireasma trupului şi patima blândă şi cumplită care ardea în ochii lui adânci şi limpezi. „Marius nu se deosebeşte de bărbaţii de rând” – am gândit eu. Altă dată, am primit telefon de la tatăl lui Marius ca să-l anunţ să meargă la blănarul din strada Cuza Vodă, să se intereseze dacă i-a făcut o scurtă. Era la începutul lunii decembrie 1979 când mă aflam în concediu de maternitate. M-am gândit să-i duc mesajul cât mai repede şi am trecut pe la el, la liceu. Când am intrat în cancelaria profesorilor, surpriza mi-a fost mare: Marius o ţinea în braţe pe una dintre colegele sale şi o săruta cu foc, încât nici n-a auzit când am intrat. Nu m-am putut abţine şi le-am strigat: „Bravo! Halal educaţie faceţi voi elevilor!”, apoi am trântit uşa şi am plecat acasă. Seara ne-am certat rău de tot, dar el nu s-a sfiit deloc să-mi arunce vorbe grele. Bărbaţii nu-şi dau seama că vorbele grele pe care ni le aruncă ei au darul să se fixeze în memorie, iar persistenţa lor ne face mult rău. Marius mi-a înăsprit inima, iar vorbele şi dispreţul lui mi-au secat lacrimile, încât rar mai pot să plâng ca să mă uşurez. A doua zi i-am dat telefon Silviei şi i-am spus tot ce s-a întâmplat apoi am plecat la Nehoiu, la o mătuşă a noastră, unde am stat două săptămâni. A venit acolo după mine, tatăl lui Marius, care m-a adus acasă, iar peste câteva zile am ajuns la maternitate şi am născut.

Ştiu că faţă de Marius n-am fost tocmai corectă, dar

ce mai puteam face? îl iubeam pe Titus şi credeam că asta ar putea fi o scuză pentru mine şi pentru fapta mea. Nu eşti de aceeaşi părere? Nu te sfii să-mi spui ce gândeşti! Dacă îmi spui adevărul, mă poţi ajuta şi mai mult. Cred că m-ai fi ajutat atunci dacă erai lângă mine.

— Nu ştiu cum te-aş fi putut ajuta. Este greu pentru cineva din afara familiei să ştie ce pretenţii are un bărbat şi…

— O vreme umbla parcă era turbat. Mă lăsa în casă singură şi pleca – numai el ştia unde se ducea – apoi se întorcea în zori sau chiar după prânz, când termina orele de cursuri la liceu. Stând singură, gândurile mele zburau spre Titus şi atunci lăsam amintirile din zilele fericite pe care le petrecuserăm împreună, iubindu-ne în taină, să revină, să mă mângâie şi să mă consoleze. Valy dragă, femeile pot rezista iubirii unui bărbat, faimei lui, frumuseţii lui fizice şi banilor lui, dar nu pot face asta şi în cazul când întâlnesc bărbatul care ştie să spună vorbe cu meşteşug şi cu ele să exprime realitatea care convine. Acela era Titus, după care tânjesc în aceeaşi măsură ca şi după anii copilăriei mele alături de părinţi. Deşi am în casă aproape tot ce este necesar unei căsnicii, îmi lipseşte cel mai important lucru – iubirea. Aş fi preferat să fiu săracă şi să duc un trai modest, ca majoritatea femeilor, dar să-l am lângă mine pe omul iubit, să trudesc pentru el şi pentru mine, să-i pregătesc hrana şi să-l servesc cu drag, iar el să se bucure de rodul mâinilor mele. Aşa am trăit cu Titus în cei patru ani fericiţi, dar se pare că soarta a vrut altfel, totul s-a schimbat, iar eu trebuie să tac şi să îndur acum şi unele comportări ale lui Marius care numi convin. Adesea mă gândesc: „ce bine ar fi dacă bărbatul şi femeia ar rămâne prieteni şi amanţi în acelaşi timp. Dar asta pentru toată viaţa”.

Of, draga mea! Despărţirea mea de Titus a făcut să mă prăbuşesc. Poate şi el a păţit la fel, după cum îl ştiu. Aşa am învăţat pe piele proprie că o căsnicie nepotrivită poartă în ea un blestem.

— Atunci, de ce ai făcut-o? De ce te-ai căsătorit?

— Am făcut-o la insistenţele părinţilor mei şi ai lui deşi mai puteam aştepta, nu ajunsesem „fată bătrână”. Apoi a fost şi situaţia lui Titus, care nu-mi mai arăta orizontul şi uite aşa îmi dau seama că trebuia să plătesc acest pas nechibzuit.

Dacă aş mai putea să-mi adun viaţa şi nimic să nu-mi mai amintească se trecut, ce bine ar fi! Poate aş acţiona cu mai multă chibzuinţă în continuare.

A urmat o tăcere profundă, după care Cosmina a întrebat-o pe prietena ei:

— Tu ai fost îndrăgostită vreodată?

— Am fost şi eu odată, dar n-am avut noroc pentru că cel pe care-l iubeam s-a însurat cu o altă fată pe care a plăcut-o mai mult decât pe mine, a răspuns Valeria încet, în timp ce ochii i se umpluseră de lacrimile amintirii acelui moment dureros, căruia cu greu i-a făcut faţă. În preajma lui mi se părea că trăiam clipe unice, ceva divin, iar când m-a lovit necazul, a fost ca un trăsnet. Dar totul a trecut. M-ai târziu l-am cunoscut pe George şi ne-am căsătorit fără prea multe mofturi.

…Cosmina o privea şi-i zâmbea compătimitor, dar cu gentileţe şi bunăvoinţă. Studiindu-i chipul, a descoperit că pe frunte, la despărţitura dintre sprâncene, îi apăruse o dungă care se adâncea.

Valeria era o femeie blândă, deloc certăreaţă sau impulsivă, iar viaţa o învăţase să-şi ţină limba în frâu. Chipul ei era calm, deschis, iar buzele parcă erau desenate, având o culoare de un roşu – purpuriu, luminos şi transparent. Vorbirea ei era zeloasă şi nevinovată, ieşindu-i dintre buze ca o adiere caldă în care palpita sufletul ei, iar din ochii albaştri ţâşneau sclipiri calme la fiecare cuvânt pe care îl rostea.

Se ştie că majoritatea femeilor, în anumite împrejurări, trădează dorinţa nestăpânită să-şi povestească viaţa. Valeria, însă, nu se grăbea s-o facă şi tot ce spunea parcă scotea din suflet, cu măsură.

Pe la ora 14.30, Marius s-a întors de la meciul de fotbal.

— Plec şi eu acasă, că au venit şi ai mei! a spus Valy.

— I-am văzut la stadion pe George şi pe cel mic, dar erau prea departe să putem discuta, a explicat Marius.

Cap. 3 Silvia la Constanţa.

În luna iulie 1984, Marius a fost trimis cu elevii într-o tabără şcolară din Câmpulung Moldovenesc. Rămasă acasă, Cosmina şi-a luat fiica şi a plecat la părinţii săi. După câteva zile li s-a alăturat şi Silvia, aflată în concediu de odihnă, însoţită de Paul şi de fiul lor, Gabriel. Au petrecut împreună până la sfârşitul săptămânii, apoi au anunţat că pleacă la mare pentru două săptămâni.

— Hai şi tu cu noi la Constanţa! a invitat-o Silvia. Vom merge cu maşina noastră şi este mai bine să fim împreună.

— Nu pot. Corina este prea mică şi nu vreau s-o expun la soarele torid de pe plajă.

— Ei, asta-i acum! Are aproape patru ani.

— Da, patru şi jumătate, precizează Cosmina, dar tot este mică pentru plajă. Poate vom merge anul viitor, a adăugat ea, privind insistent şi întrebător faţa Silviei.

— Spune! a intervenit brusc Silvia, citindu-i pe faţă neliniştea.

— Dacă tot mergi la Constanţa, am o rugăminte la tine.

— Care?

— Du-te şi caută-l pe Titus! Să-l îmbrăţişezi şi să-l săruţi din partea mea şi a ta. Dar vezi ce vorbeşti cu el! Nu-i spune că sunt nefericită, ca să-l întristezi! Poţi să-i spui că sunt sănătoasă, că am o fetiţă superbă şi cam atât.

Rostind ultimele cuvinte şi-a îmbrăţişat sora pe care a strâns-o puternic la piept. Lacrimi calde i-au picat pe pieptul şi umărul Silviei.

— Ce faci, dragă, plângi? Lasă că plânsul te uşurează, îţi face bine. Acum gata! Linişteşte-te, să nu intre mama sau tata în cameră, ca să fim nevoite să mai dăm şi alte explicaţii!

…A doua zi Silvia a pornit spre Constanţa împreună cu soţul şi fiul său. La despărţire cele două surori şi-au

făcut, din nou, semne a căror semnificaţie doar ele o cunoşteau.

După micul dejun, Cosmina şi-a luat fiica şi au pornit spre văioaga din apropiere, pe fundul căreia susura vesel un pârâiaş subţirel şi transparent. Lângă apă erau şi alţi copii, iar Corina şi-a găsit repede prietene cu care aduna floricele şi le dădea drumul pe apă. Aşa a reuşit să-şi murdărească de noroi rochiţa şi săndăluţele, dar n-a observat decât atunci când s-au întors acasă.

În timp ce Corina se juca cu fetiţele, mama acesteia se aşezase pe iarba de pe mal şi se gândea la ale ei. De obicei, dragostea lasă mintea să alerge fără frâu, înlăturând orice piedică din calea închipuirii. Astfel că ea visa să moară soţia lui Titus – cum va mărturisi mai târziusă se mărite cu el şi să-l ajute să-şi crească copiii. Dar pentru a se întâmpla toate acestea, Cosmina aştepta sprijin din partea Providenţei, conştientă că originea minţii şi frumuseţea ei nu erau suficiente, deşi avem, încă, o mare valoare. De asemenea ştia că Titus o iubea, ceea ce îi sporea încrederea că dacă va începe din vreme, cu el va putea repara orice greşeală a destinului. Gânduri, speranţe…

*

…Cu câteva zile înainte de a se întoarce la Buzău, Silvia s-a gândit să-i facă o vizită lui Titus la serviciu, pentru a-i îndeplini dorinţa Cosminei. De la intrarea în întreprindere a fost condusă la biroul lui Titus de un salariat, iar când acesta a deschis uşa, în prag stătea Silvia, cu faţa luminată de un zâmbet larg, ca o ghirlandă.

— Bună ziua, domnule! Nu te aşteptai la o astfel de vizită. Fii sincer, te-am surprins?

— Bună! Recunosc că mi-ai făcut o mare surpriză, nu mă aşteptam, a bâiguit Titus, emoţionat la vederea Silviei, care arăta ca o floare veselă de primăvară. Era îmbrăcată într-o bluză asemănătoare cu ia pe care o poartă interpretele de muzică populară (de folclor) din sudul ţării, care cădea peste o fustă vaporoasă de culoare deschisă. Faţa ei era frumos bronzată, încât căpătase culoarea

ambrei, iar pometii obrajilor uşor îmbujoraţi peste care tronau doi ochi limpezi, plini de o blândeţe vicleană.

S-a apropiat cu îndrăzneală de Titus şi l-a îmbrăţişat tandru, apoi l-a sărutat, continuând să-i privească faţa, după care a spus:

— Hai că nu te-am ştampilat cu rujul!

— Nu mă afectează şi aşa în niciun fel, a răspuns Titus, arătându-i cu mâna un fotoliu să se aşeze.

Silvia era o femeie de o frumuseţe insolentă, seducătoare şi arogantă; avea experienţă, fiind încercată de viaţă şi poseda suficientă forţă de a acţiona, iar pe chipul ei rămăseseră câteva urme: riduri discrete în jurul gurii şi ochilor ei căprui-deschis, cărora, acele riduri timpurii, dar superficiale le dădeau o căutătură iscoditoare. Avea o purtare aleasă, dar destul de practică şi activă, în general, era o femeie demnă şi atrăgătoare, o femeie care, cu zestre ei formată din fizionomie, ţinută şi gesturi, ar fi fost capabilă să înfrumuseţeze orice cămin.

Vorbea frumos şi ştia să asculte, la rândul ei, afişând mereu o fire agreabilă, veselă, receptivă la preocupări multiple. Faţă de Titus nu şi-a permis niciodată să rostească ceva supărător.

Deşi trecuse puţin de vârsta de 35 de ani, Silvia era încă, destul de tânără, iar trupul ei tocmai tinereţea o scotea în evidenţă, alături de o gravă seriozitate.

Titus n-o mai întâlnise de câţiva ani buni şi o studia cu atenţie. Avea bărbia fermă, chipul deschis, părul de culoarea bronzului, dar mătăsos şi cu reflexe satinate, pieptănat pe spate de parcă ar fi stânjenit-o, obrajii roşii care încadrau un nas drept, sprâncenele pensate şi frumos arcuite şi gura în armonie cu ochii ei vioi, iscoditori. Prezenţa ei îl emoţiona şi totuşi, continua să-i privească frumoasa linie a gâtului, care, împreună cu curbele trupului ei constituiau un ansamblu delicat.

Silvia era destul de comunicativă şi, fără ca Titus s-o întrebe ceva, ea i-a spus cam tot ce ar fi vrut să ştie de când plecase de la Buzău, detaliind mult unele date, presărate cu glume şi cu unele fapte comice.

Ascultând-o, Titus a întrebat în gând: „Oare Cosmina ştie că Silvia a venit la mine?”

După ce a povestit câte ceva despre fiecare, Silvia a tăcut, aşteptând ca şi Titus să-i povestească ceva despre el, dar acesta i-a înşirat câteva banalităţi şi pe faţa ei a apărut o tentă de întristare, care a făcut-o să se gândească, în ascuns, la ceva. Când a tăcut şi Titus, Silvia a spus pe un ton cam dojenitor:

— Ne-ai uitat de tot de când ai plecat din Buzău. Puteai să ne scrii, din când în când, câteva rânduri despre tine, că doar ştiai adresa noastră. Sau, măcar, să dai un telefon…

— Draga mea, poate nu am o scuză plauzibilă, dar te rog să mă crezi că nu am timp s-o fac. Ştiu că este greu să crezi, dar aici munca şi, mai ales, viaţa mea seamănă cu „Infernul” lui Dante.

— Ba, pot să te cred, dar nu este, totuşi, vorba de un egoism inteligent care şi-a făcut loc printre calităţile tale deosebite pe care ţi le ştiu foarte bine? a continuat ea să-l dojenească, aruncându-i o privire mândră şi aprobatoare. Pot să-ţi spun că îmi place starea ta de spirit, chiar dacă este în opoziţie cu puterea mea de convingere. Mi se pare că aici eşti mai fericit decât atunci când te ştiam eu. Mă înşel? M-aş bucura să te ştiu cu adevărat fericit.

— Asta aş vrea şi eu, Silvia, dar nu sunt.

— De ce?

— Sunt mai multe motive şi-mi vine prea greu să le expun.

Secretara lui Titus, aflată în biroul alăturat încetase să mai bată la maşina de scris, probabil pentru a auzi discuţiile dintre cei doi. Dornic să discute şi alte aspecte cu Silvia, Titus i-a propus să se întâlnească după ora 16.00, când termina el programul de lucru, la care ea a răspuns „în doi peri”, lăsându-i, totuşi, un pic de speranţă că va veni, dar nu ştia sigur dacă poate scăpa… etc., etc., un fel de a minţi destul de subţire, dar el s-a prefăcut că nu observă nuanţa.

— În orice caz, eu te aştept după ora 16.00, iar n

cazul că nu vei putea veni, te rog să le transmiţi tuturor multă sănătate şi cele mai alese gânduri din partea mea!

Silvia nu s-a prezentat la întâlnire şi totul s-a sfârşit.

...Când a ieşit din biroul lui Titus, în urma ei a rămas un parfum, venit parcă dintr-o grădină noptatică. Prima ei grijă când a ajuns în Buzău, a fost s-o sune pe Cosmina şi s-o atenţioneze că s-a înapoiat de la mare şi o aşteptă acasă la ea să discute, poate o mai interesează ceva. A doua zi Cosmina şi-a făcut apariţia. În casă era gălăgie. Paul discuta în sufragerie cu doi colegi de serviciu.

— Hai să mergem în dormitor că e mai multă linişte! a invitat-o Silvia.

— Vai ce lumină este aici la tine! a exclamat Cosmina.

Afară era o zi senină, cu mult soare, care-şi revărsa razele prin perdeaua de la fereastră. Luminozitatea lui neobişnuită crease în încăpere o atmosferă aproape ireală.

Silvia a început să-i povestească, iar Cosmina, care se aşezase în fotoliul de lângă fereastră, o privea cu nişte ochi trişti, dar nevinovaţi şi admirativi, asemenea ochilor unui copil care ascultă un basm frumos.

— Mi se pare că eşti tristă. Ce este cu tine? o întreabă

Silvia.

— Nu sunt tristă, dar nu am motive să fiu veselă. Poate îmi dai tu unul?

— Poate.

Astfel că Silvia şi-a reluat povestea, expunând tot ce a făcut la Constanţa, cu lux de amănunte, în timp ce Cosmina o asculta în tăcere. Când aceasta a tăcut, semn că a întrerupt relatarea, Cosmina a întrebat-o:

— Păi, restul?

— A, da, restul care te interesează pe tine. Cu două zile înainte de a ne întoarce la Buzău, l-am vizitat pe Titus, la el la serviciu. M-a primit foarte frumos. A vrut să mă servească cu o cafea, dar tocmai băusem una înainte de a apleca spre el, să-l vizitez, aşa că m-a înţeles. În biroul lui am discutat aproape o oră, timp în care eu l-am informat despre multe lucruri de pe la noi. Ma surprins faptul că el

nu mi-a spus nimic despre viaţa lui şi despre familia lui. S-a rezumat doar să spună că este foarte ocupat şi are o viaţă şi o muncă ce seamănă cu „Infernul” lui Dante. Şi a mai spus că nu este fericit. De asemenea, m-a surprins faptul că nu m-a întrebat nimic de tine, semn că nu-l mai interesează persoana ta. Asta a fost concluzia la care am ajuns eu. Poate ar fi bine dacă şi tu ai încerca să-l uiţi. În Buzău există destui bărbaţi, iar tu ai deja unul tânăr.

— Tu ştii bine că dintre toţi bărbaţii care există pe lume, pe mine numai Titus mă interesează.

— Aşa o fi, dar Titus este atât de departe şi mă îndoiesc că se mai gândeşte la tine în aceste clipe.

— Nu-l vreau decât pe el şi fericirea noastră, iar într-o zi se va întoarce la mine! a adăugat ea cu hotărâre în glas.

— Nu uita, prostuţo, că el este căsătorit. La fel îl vrea şi soţia lui şi se pare că este hotărâtă să-l ţină bine, încât n-a apărut el prin Buzău de atâţia ani.

— De ce încerci să mă superi cu astfel de vorbe într-o zi atât de frumoasă? Abia te aşteptam să-mi aduci veşti de la el, iar tu…

— Ţi-am spus toate astea, ca să pricepi că trebuie să cobori cu picioarele pe pământ, fetiţo.

Tristeţea de pe faţa Cosminei s-a întins ca o umbră, năpădind-o până la urechi. Silvia şi-a mai domolit glasul şi a continuat:

— Mi s-a părut şi el destul de trist şi nemulţumit de viaţă. Dar te sfătuiesc să fii şi tu mai prudentă, pentru numele lui Dumnezeu! Părerea mea este că, decât un amant care-ţi face căptuşeala delicată şi mătăsoasă este preferat un soţ, care este o haină croită dintr-un postav trainic, chiar dacă este mai aspru la pipăit.

— Ai început şi tu cu proverbe şi zicale. Eu îl vreau pe Titus, nu postavul la care te referi tu.

După o scurtă tăcere, Cosmina a scos din geantă o scrisoare. E de la Marius, scrie că vine acasă după data de 21 august.

— Vezi? Marius a plecat de trei săptămâni de acasă şi

îţi scrie, iar Titus nu ţi-a scris în cinci ani niciun rând. Asta nu-ţi spune nimic?

— Ce ştii tu! a spus Cosmina, privind-o compătimitoare.

Cap. 4 Cosmina la Constanţa. Întâlnire ratată.

La sfârşitul lunii iulie 1985, Marius a fost detaşat la tabăra şcolară Arbănaşi din judeţul Buzău pentru pregătirea elevilor din clasele de liceu pe linie de Crucea Roşie, care se încheia cu un concurs numit „Sanitarii pricepuţi”. Neputând să plece cu Cosmina la mare, acceptase ca aceasta să meargă cu fetiţa pe litoral, urmând să li se alăture şi el, dacă „acţiunea” de la Albănaşi se va termina mai repede. În acel an Silvia plecase cu familia sa în circuit prin partea de sud-vest a ţării, începând de la Deva, Timişoara, Oţelu Roşu.

Cosmina a sunat-o pe mătuşa Angela din Constanţa şi a întrebat-o dacă poate să-i facă o vizită în următoarele zile. „Vino, dragă, că ai unde să stai! Şi aşa sunt singură până la sfârşitul lunii pentru că unchiul tău este plecat la Govora pentru tratament medical!”

— Vin împreună cu fiica mea, Corina. Plecăm de aici mâine, cu trenul de la ora zece.

— Puteai să mă anunţi mai din vreme, ca să mă învoiesc de la serviciu şi să vă aştept la gară. dar aşa…

— Nu este nevoie, avem puţine bagaje, iar de la gară venim cu un taxi.

Mătuşa Angela era o femeie în vârstă de 53 de ani, cu un caracter şi o ţinută impunătoare, având maniere vechi, dar sănătoase. Era sora tatălui Cosminei şi ţinea foarte mult la fiicele lui, pe care le primea în casa ei cu plăcere, menţionând, de fiecare dată: „Voi îmi aduceţi de fiecare dată un aer proaspăt de la Buzău şi-mi mai trece de dor de meleagurile natale”. Mătuşa locuia în cartierul Tăbăcărie, la două staţii de autobuz de staţiunea Mamaia, distanţă pe care o puteau parcurge pe jos oricând ar fi dorit.

În prima săptămână, Cosmina şi fiica ei plecau zilnic la plajă, imediat după micul dejun şi reuşiseră să se bronzeze destul de bine, fără a se mai teme de arşiţa

soarelui. Obişnuiau să-şi aşeze cearşaful pe nisipul plajei din faţa staţiei „Radiovacanţa” pentru a asculta programul de radio transmis pe tot parcursul zilei, dar şi pentru a fi aproape de apă, unde Corina petrecea o mare parte din timp construind castele de nisip, cărând apă cu căldăruşa. Mama ei o ţinea sub o permanentă observaţie, temându-se să nu fugă în apă unde ar putea să fie lovită de valuri.

Cosmina avea grijă de fiecare dată, să înceapă ziua de plajă cu un scurt ritual, constând în ungerea pielii sale şi a Corinei cu loţiuni împotriva razelor ultraviolete ale soarelui, apoi îşi puneau ochelarii de soare şi se aşezau pe cearşaf pentru a se înroşi câteva minute bune, cu toate rugăminţile Corinei de a o lăsa să se joace în nisipul de lângă apă. După ce se odihneau astfel, îi permitea Corinei să-şi ia lopăţica, grebla şi găletuşa şi să se instaleze pe nisip în apropierea apei pentru a se juca. Mama rămânea pe cearşaf cu o carte în mână din care citea câte o pagină, apoi rămânea pe gânduri cu privirile aruncate în depărtare, peste întinderea nesfârşită de apă. Uneori marea era calmă, infinită şi grandioasă şi strălucea sub razele soarelui dogoritor de iulie. Din când în când, peste suprafaţa apei trecea o briză fină, uşoară ca o adiere mângâietoare, proaspătă şi înmiresmată, ca un mesager răcoros al depărtărilor limpezi. Cosmina respira cu nesaţ aerul ionizat de iod, care îi uşura respiraţia şi-i aducea bucurie în suflet. Nu înceta nicio clipă supravegherea Corinei. Din locul în care se afla o vedea săpând în nisipul umed cu lopăţica, apoi umplea, pe rând, găletuşa cu apă şi turna în groapa proaspăt săpată; când găsea cochilii de scoici sau pietricele colorate, venea la mămica ei să-i arate. Adesea plângea că i s-a murdărit lopăţica sau că un copil rău îi strică „construcţiile” sau o întreba diferite lucruri.

Cosmina îi explica de fiecare dată ce trebuie să facă, dar când nu era mulţumită de răspuns, fiica ei ofta şi spunea cu năduf: „Dar ţi-am spus odată. Tu nu înţelegi nimic. Of, of, ce greu este să te înţelegi cu oamenii mari!”, după care se întorcea la castelul ei.

Expresia inedită a Corinei a fost receptată de câteva doamne aflate în apropiere, care au făcut mare haz pe seama ei.

Când se întâlnesc, copiii de vârste apropiate se înţeleg foarte bine între ei chiar şi în situaţia în care ei vorbesc limbi diferite. În jocurile lor reuşesc să folosească un limbaj comun pe care li-l dau nevoia de comunicare aproape primară, iar maşinuţele, lopăţica şi găletuşa reuşesc să-i apropie mai mult.

Corina săpa şi construia castelul de nisip împreună cu o altă fetiţă de vârsta ei, cu care sporovăia continuu şi se completau reciproc, străduindu-se să ridice castelul. Când construcţia împodobită cu turnuri şi crenele era aproape gata, iar Corina îi turna pe vârf apă strecurată printre degete, un băieţel neastâmpărat a călcat peste mândreţea de castel, turtindu-l. Corina s-a apropiat dojenitoare de intrus şi l-a întrebat:

— De ce ai făcut asta, copil rău?

— Pentru că aşa am vrut! a răspuns prichindelul obraznic.

— Du-te la mama ta, obraznicule! Tu nu ştii să te joci frumos, a continuat ea să-l apostrofeze şi să-l împingă cât mai departe de locul lor dejoacă.

Împreună cu vecinele de cearşaf, Cosmina se amuza de vorbele odraslei sale şi de sporovăială copiilor ce se desfăşurase în faţa lor.

După ce totul a intrat în normal, Cosmina a continuat să citească din carte, dar după câteva minute a fost năpădită de gânduri şi cartea i-a căzut pe genunchi. Minute în şir privirile ei au rătăcit deasupra mării. îi era foarte cald, iar pe piele i e adunaseră broboane mari de sudoare peste care trecea adierea vântului şi o făcea să se înfioare. A închis ochii şi gândul ei a zburat înapoi, în vara anului 1976, când a petrecut la Mamaia acel sejur de neuitat împreună cu Titus. A continuat să viseze câteva minute într-un nedefinit clarobscur care îi tresărea sub pleoape, încercând să se scufunde în ea însăşi; buzele i se mişcau, zâmbind unui gând uşor melancolic, dar şi amar în

acelaşi timp.

S-a trezit şoptind: „Ce bine ar fi fost dacă Titus s-ar fi întors la mine! Dar acel bărbat pe care îl ştiu eu puternic, echilibrat şi tandru aparţine alteia. Acum sunt tot mai conştientă de faptul că în viaţă nu poţi întâlni mai mult de o singură dată un om care să-ţi stea atât de aproape şi să-ţi devină indispensabil mai mult decât toţi ceilalţi. Acel om este numai „cel ales" de inima ta, cel pe care l-ai acceptat cu toate calităţile şi defectele lui şi pentru care eşti în stare să dai din tine tot ce ai mai bun".

Cu această concluzie, Cosmina s-a ridicat de pe cearşaf, şi-a studiat la repezeală trupul, declarându-se, în sinea ei, mulţumită că i-a rămas, încă, frumos şi tânăr, după care a căutat-o cu privirea pe Corina. Aceasta era aplecată peste locul ei de joacă şi total absorbită de munca la noul castel de nisip.

— Vă rog să fiţi atentă şi la fetiţa mea câteva minute! i s-a adresat Cosmina vecinei de cearşaf. Aş vrea să intru în apă să mă răcoresc, altfel simt că îmi ia pielea foc, încearcă ea să explice.

— Desigur, doamnă, îi răspunde vecina. Acolo se joacă şi fetiţa mea. Mergeţi liniştită că voi avea eu grijă de ele!

Intrând în apa mării, Cosmina şi-a pus în gând să înoate până la barajul de stavilopozi din larg, dar când a văzut cum izbesc în el valurile înspumate, a renunţat şi s-a întors la mal, venind la locul de joacă al fiicei sale. S-a aşezat în genunchi lângă ea şi a întrebat-o:

— Ce faci tu aici, mămico?

— Păi nu vezi ce fac? Un castel de nisip aşa cum m-ai învăţat tu. Acum vreau să-i fac turnuri înalte.

— Este foarte frumos. Bravo! Dar ţie nu-ţi este cald de când stai aici în soare?

— Îmi este, dar trebuie să termin turnurile.

— Lasă-l aşa cum este şi hai să mergem în apă ca să ne răcorim, apoi să plecăm acasă!

— Mergem acasă la noi? S-a terminat? a întrebat Cosmina supărată.

— Nu, mămico, mergem acasă la tanti Angela, iar mâine venim din nou aici, pe plajă.

— Ce bine, ce bine că nu plecăm! se bucura Corina.

Au intrat amândouă în apă în apropierea malului, unde mama i-a umezit pielea cu apa turnată din pumn, după care a lăsat-o să se bălăcească în apă singură câteva minute. Revenind pe cearşaf s-au şters cu prosopul şi s-au aşezat cu spatele spre razele calde ale soarelui. Cosmina a închis ochii şi a dat frâu liber gândurilor: „Aş mai putea eu, oare, să-mi schimb viaţa? De ce nu? îşi răspundea tot ea. Totul este posibil să fie reînnoit. Se schimbă ea ţara, care a ajuns toată un şantier, dar eu care sunt o fiinţă posesoare a factorului conştiinţă?”, încerca ea să se autoîncurajeze.

După o vreme s-au ridicat de pe cearşaf, s-au îmbrăcat de plecare, iar după ce şi-au luat rămas bun de la vecinele vremelnice de cearşaf, au pornit spre casa mătuşii Angela. Îşi făcuse un obicei Cosmina să treacă pe lângă hotelul „Doina”, locul care-i trezea de fiecare dată amintiri plăcute, după care ieşeau în staţia de troleibus în care aşteptau. Nu mergeau cu troleibusul decât două staţii, iar când acesta era prea aglomerat, preferau să facă drumul pe jos.

Într-o dimineaţă vremea s-a dovedit neprielnică pentru plajă. Atunci Cosmina s-a gândit să folosească timpul, făcându-i o surpriză plăcută fiicei sale. Aşa că au mers într-una din staţiile „Trenuleţului vacanţei”, au urcat în micile vagoane şi au făcut circuitul prin satul de vacanţă, pe la Delfinariu şi de acolo înapoi în staţiunea Mamaia.

În această plimbare inedită, Corina a fost realmente fericită. Bucuria ei a fost mare şi exploda în strigăte şi aplauze ori de câte ori trenuleţul claxona la intrarea şi ieşirea din tuneluri sau când se apropia de străzi. Glasul ei cristalin şi râsul în cascade făcea să-i tresalte inima Cosminei, care se umplea de bucurie, încredere şi însufleţire, la care se adăuga şi dragostea de viaţă şi de copilul ei.

Când trenuleţul a ajuns din nou în faţa staţiei

„Radiovacanţa”, cerul se mai degajase de nori şi soarele îşi trimitea iar pe pământ razele lui calde, ademenind turiştii la plajă. Cosmina a căutat un loc pe nisip şi a întins cearşaful de plajă, iar după ce şi-au uns trupul cu loţiunea împotriva razelor solare, s-au aşezat să facă plajă. Dar n-a durat prea mult, că cerul a început să fie acoperit de cohorte de nori negri care acopereau soarele, lăsându-i foarte rar câte o spărtură în straturile groase prin care să-şi trimită câte o rază palidă.

În aceste condiţii Cosmina a renunţat la plajă şi, aproape de prânz, a plecat acasă. Cum era stăpână în toată casa în lipsa mătuşii, s-au spălat, au mâncat şi s-au culcat. S-au trezit abia când a venit de la serviciu mătuşa Angela. Cosmina a auzit când aceasta învârtea cheia în uşa, s-a ridicat din pat şi a întâmpinat-o în hol, de unde au intrat amândouă în bucătărie unde au stat de vorbă.

— Astăzi a fost vreme urâtă şi n-aţi mai plecat la plajă? a întrebat-o mătuşa Angela.

— Am fost, dar nu a fost soare decât prea puţin timp. De dimineaţă am profitat şi am plimbat-o pe Corina cu trenuleţul vacanţei, iar când a apărut soarele ne-am aşezat pe plajă. Cerul s-a acoperit iar de nori negri şi chiar se făcuse frig, astfel că am venit acasă înainte de prânz.

— Când am venit eu începuse să plouă, mai mult picura. Cred că va ploua până se întunecă, afară este aşa, un fel de zăpuşeală. Lasă că mâine este duminică, sunt şi eu acasă şi abia mai stăm de vorbă amândouă.

…Noaptea a plouat aproape o oră întreagă. La început a fost o răpăială zgomotoasă, apoi a plouat mărunt, liniştit şi a înviorat toată natura. A doua zi a debutat cu un aer proaspăt, dar destul de rece, menţinându-se o vreme mohorâtă, însă n-a mai plouat. Cu toate acestea Cosmina a fost nevoită să se lipsească de plajă, atât duminică, cât şi luni de dimineaţă. Abia către prânz s-a mai luminat. După ce au mâncat de prânz a culcat-o pe Corina iar ea a citit o carte. Când a văzut că afară s-a luminat cerul şi soarele se plimba iar pe cerul albastru, s-a gândit s-o ducă pe Corina la acvariu, dar să se întoarcă acasă înainte de căderea

întunericului.

S-a apropiat de patul în care dormea Corina şi a fluierat încet, aşa cum obişnuise de când era foarte mică. Aceasta a deschis ochii şi a zâmbit.

— Hai, scoală-te să mergem!…

— Mergem la plajă? a sărit ea veselă din pat, fără a mai aştepta ultima parte a frazei mamei sale.

— Nu mergem la plajă. Apa mării este mai rece după ploaie.

— Atunci unde mergem, mami?

— Mergem să vedem cum înoată peştii în acvariu.

— E un acvariu cu peşti ca la nenea Iulică, vecinul nostru?

— Da, tot aşa, dar e mai mare şi acolo înoată nişte peşti foarte mari.

S-au îmbrăcat şi au coborât în bulevard de unde au urcat în troleibusul 40 care le-a dus în centrul oraşului Constanţa. Dar acvariul se afla tocmai la malul mării, visavis de Cazino, pe faleza din apropierea digului care mărgineşte intrarea în portul Constanţa şi până acolo au mers pe jos, trecând prin piaţa Ovidius unde se află şi statuia poetului roman exilat la Pontul Euxin.

Vizita la acvariu a durat aproape o oră, fiind o mare încântare pentru mamă şi fiică, prilej pentru Corina să-i pună zeci de întrebări în legătură cu peştii pe care i-a văzut prin pereţii groşi de sticlă, veniţi atât de aproape de vizitatori şi mlădiindu-şi cu uşurinţă trupurile zvelte.

Când au ieşit de la acvariu s-au apropiat de balustrada metalică de pe faleză şi au privit marea şi zborul pescăruşilor din apropierea malului, care planau în văzduh însoţiţi de ţipete stridente, apoi plonjau ca săgeţile în apa mării după hrană; când ieşeau la suprafaţă, rămâneau o vreme, plutind ca nişte veritabile bărcuţe care săltau şi coborau odată cu valurile.

— Mami, păsările astea nu se îneacă?

— Nu se îneacă pentru că ştiu să înoate şi să zboare.

— Ce fel de păsări sunt?

— Se numesc pescăruşi pentru că se hrănesc cu

peşte.

Vântul aducea spre mal un aer îmbibat cu mirosuri de iod, apă sărată, peşte şi alge putrezite pe care valurile mării le scoseseră şi le aruncaseră pe mal la fiecare izbitură cu care iau contact cu stabilopozii şi bolovanii mari de piatră care protejează ţărmul.

Cosmina asculta murmurul mării. Marea are o muzică proprie, monotonă şi continuă, ca un freamăt viu, care transmite ceva în fiecare clipă.

Dinspre Cazino se auzeau acordurile unei orchestre, care veneau de pe terasa deschisă din faţa intrării în clădire şi se împrăştiau în eter, amestecându-se cu freamătul mării într-o simfonie care curgea şi se dispersa până când ajungea să se piardă undeva în adâncuri.

Ţinându-şi fiica de mână, Cosmina a defilat prin faţa Cazino-ului, îndreptându-se spre poarta Nr. 1 pe unde se intră în port. Din corpul clădirii ieşeau pe rând ospătari purtând în mâini platouri cu preparate culinare pe care le depuneau pe mesele aglomerate de pe terasă.

Înainte de a ajunge la poartă, s-a abătut pe la statuia marelui nostru poet Mihai Eminescu, lângă care se află şi statuia Veronicăi Micle, marea lui iubire. A citit cele scrise şi o vreme a rămas pe gânduri: „Dragoste mare, suferinţă pe măsură”, şi-a spus în gând.

De sus, de pe mal, a privit portul, apoi digul şi farul de la capătul digului, care arată marinarilor drumul spre rada portului.

Se înserase şi farul clipea ritmic şi zglobiu din ochiul său luminos, împroşcând luciul apei cu săgeţi din ce în ce mai lungi şi mai ascuţite, pe măsură ce negura înserării cobora peste pământ şi apă.

— Hai acasă, fata mamei, că e târziu!

— Dar tu ştii că eu am obosit? Şi s-a făcut noapte…

Treptat noaptea s-a lăsat peste tot, iar luna care era mai de multă vreme răsărită, devenise tot mai strălucitoare, în timp ce covorul de stele era tot mai evident, dând impresia că cerul fusese presărat cu o pulbere de diamante.

Privind încă o dată cerul şi marea, Cosmina a tras în piept aerul răcoros, apoi a suspinat prelung, încercând să-şi închipuie că se află la începutul lucrurilor şi să se considere împăcată cu soarta.

Păşind cu paşi rari, dar siguri, pe strada Mircea, care le va duce la staţia de autobuz, Cosmina continuă să mediteze: „Am aproape 28 de ani. Cred că ar trebui să-i mulţumesc lui Dumnezeu pentru că trăiesc şi sunt sănătoasă. Dacă viaţa mi s-ar sfârşi acum, ar fi o pedeapsă nedreaptă şi nemeritată, tocmai când mi-am mai revenit după necazurile prin care am trecut şi simt că prin fiinţa mea circulă o sevă nouă, mai proaspătă, care este însoţită de dorinţa de viaţă. S-ar putea ca Silvia să aibă dreptate, trebuie să cobor cu picioarele pe pământ”.

— Mami, am obosit! a scâncit Corina.

Mama n-a auzit-o, fiind cufundată în gânduri şi atunci Corina a scâncit din nou:

— Mami, am obosit, mă dor picioarele!

— Hai că ajungem acum la staţia de troleibus, ca să mergem acasă.

Când au ajuns acasă la mătuşa Angela şi au sunat la uşa de la intrare, aceasta le-a ieşit în întâmpinare cu faţa îngrijorată:

— Unde aţi stat dragă până la ora asta? Cum de ai hotărât tu, Cosmina, să umbli noaptea pe străzi?

— Am fost la Acvariu şi de acolo până pe strada Republicii nu este niciun mijloc de transport în comun, încât am fost nevoite să mergem pe jos.

— Nu ştiam unde sunteţi. Hai la masă, că nici eu n-am mâncat tot aşteptându-vă!

— Venim imediat, dar dup ce îi schimb rochiţa Corinei, a răspuns Cosmina din cameră prin uşa întredeschisă.

În timpul mesei au povestit ce au văzut, dar n-a trecut mult timp şi Corina a cerut să se culce.

Cu câteva zile înainte de a se întoarce la Buzău, Cosmina s-a hotărât să ia legătura cu Titus. A luat cartea de telefoane şi a căutat numărul, apoi a sunat.

— Alo! Centrala I.T.A. Constanţa, a răspuns centralista de la capătul firului.

— Vă rog să-mi faceţi legătura cu tovarăşul inginer Titus Ştefănescu!

— Da, răspunde o voce de femeie, probabil secretara.

— Vă rog să mi-l daţi la telefon pe tovarăşul inginer Titus Ştefănescu, a repetat Cosmina cererea.

— Eu sunt secretara domniei sale şi-mi pare rău că nu vi-l pot da la telefon pentru că este plecat la Bucureşti şi se întoarce la sfârşitul săptămânii.

— Mulţumesc! Bună ziua! Poate voi reveni, a adăugat Cosmina, lăsând receptorul în furcă.

Cap.5 Amintiri cu bucurii, cu dureri şi gene înlăcrimate.

Era într-o zi de la sfârşitul lunii mai 1993. Pe Titus Ştefănescu nu-l mai văzusem de aproape şase luni de zile şi îmi era dor să-l revăd, să mai discutăm despre tinereţea şi despre viaţa noastră. La telefon mai vorbisem cu el unele banalităţi, dar simţeam nevoia acută să stăm faţa-n faţa. De această dată am pornit spre casa lui fără să-l mai sun la telefon. L-am găsit în grădină aşezat pe celebrul de acum scăunel, sub pomul rotat, contemplând un răzor de trandafiri superbi: unii roşii, alţii rozi şi pe margine alţii de un galben auriu, în ale căror petale jucau razele soarelui cald de primăvară. Ţinea în mână cartea „Wilhem Teii”.

— Hai să trăieşti, prietene! l-am salutat eu, scoţându-l din visare, aproape să-l sperii.

— Noroc, camarade! m-a întâmpinat el, ridicându-se brusc de pe scăunel.

— Ce faci? încerci să trăieşti în mijlocul naturii?

— Da, încerc, ai dreptate! Toată iarna am căutat căldura sobei din casă cu care să-mi dezmorţesc mâinile şi picioarele, tot meditând la anii tinereţii mele care s-au dus aşa de repede. Uneori mă trezeam măsurând cu pasul camera, răbufnind din timp în timp: „Of, ani ai tinereţii mele, care mi-aţi oferit cândva momente unice, de neuitat, astăzi aţi dispărut ca o ceaţă împrăştiată de vânturi!”. Mă gândesc, apoi, în tăcerea camerei, la acei ani ca la nişte

morţi în cimitir, acolo unde adie un vânt înmiresmat de tămâie, vâsc şi trandafiri, care au darul să-mi înduioşeze inima şi să mă facă să lăcrimez. Amintirea lor mă transpune treptat în situaţia corăbierului care orbecăie pe mare, rătăcind prin negurile bântuite de furtuni năprasnice, aflat prea departe de un ţărm care să-i ofere adăpost şi să-l izbăvească de necazuri. Află, dragă prietene, că eu sunt acel corăbier însingurat! Anii mei au dispărut tocmai când credeam că mai am în faţă destul timp ca să trăiesc.

Abia astăzi realizez că n-au fost decât nişte clipe care s-au scurs repede, luându-mi cu ele candoarea, cele mai dragi miracole ale copilăriei şi apoi ale tinereţii mele netrăite, încă, aşa cum poate aş fi meritat.

Viaţa mea s-a derulat ca o fugă continuă, pe parcursul căreia sufletul mi-a fost deseori rănit. A trebuit să sufăr ca să aflu că tot ce se poate cumpăra cu bani nu valorează nici pe departe cât valorează o fiinţă sau un obiect pe care le-ai iubit şi apreciat ca atare.

Din tot ce am trăit mi-au rămas numai amintirile pe care încerc să mă sprijin cât pot în clipele grele de cumpănă. Adesea îmi vin în minte, foarte exact, multe date şi fapte. Poate şi pentru că în perioada cât mi-am desăvârşit pregătirea prin şcoli, mi-am antrenat bine memoria care m-a salvat din multe împrejurări şi am fost chiar răsplătit pentru asta.

A oftat uşor, întorcând spre mine o faţă deznădăjduită, a clătinat semnificativ din cap, apoi a continuat:

— Sunt o existenţă ratată, prietene! Sunt un om care, doborât de furtunile iscate la serviciu şi, mai ales, în familia mea, sunt gata să mă prăbuşesc întocmai ca un copac scorburos.

Şi-a întors faţa spre perete, lăsând să-i cadă pe masă mâna cu un gest inimitabil. Ştiam de la el că a avut multe necazuri la serviciu şi mulţi duşmani care l-au invidiat, dar marile lui talente nu i le-a putut contesta nimeni. Mă simţeam neputincios, nu-l puteam ajuta decât cu un sfat

prietenesc, eventual.

Privindu-mă dintr-o parte, Titus a continuat:

— Oamenii nu mai au încredere unii în ceilalţi, iar neîncrederea pe care ţi-o arată cei apropiaţi, cu care eşti obligat să vieţuieşti, doare şi ucide tot mai des.

— Da! îl susţin eu. La serviciu, dacă te rătăceşti în cercul lor, devii lebăda neagră şi se unesc toţi împotriva ta de parcă ar fi ameninţaţi de un dezastru. Le devii incomod şi numai pentru faptul că exişti. Dar acasă… Aici lucrurile se schimbă.

— Mulţi dintre ei sunt oameni reduşi, cu gândurile plate, apasă el cuvintele. Nişte porci râmători!

— E drept că la unii şi cuvântul exprimat devine suspect.

— Aşa am fost noi, prietene. Am dat din aripi, iar o vreme chiar am zburat, dar zborul ne-a fost întrerupt la un moment dat de către cei binevoitori, care ne-au transformat în nişte pinguini fără aripi, limitaţi la posibilitatea de a ne mişca doar în apă. Din această cauză adesea am avut senzaţia că mă înăbuş, iar sufletul îmi vâslea atunci pustiu şi trist în întunericul camerei mele, determinându-mă să recurg la tot felul de închipuiri fără noimă.

— Dragă Titus, constat neplăcut că pe tine a pus stăpânire o melancolie inexplicabilă. Poate te-ar fi ajutat mai mult dacă Emilia ar fi fost mai apropiată de tine şi ar fi fost mai drăgăstoasă şi mai bătăioasă. Se spune că în spatele fiecărui bărbat de succes trebuie să stea o femeie puternică.

— Sunt de acord cu tine, dar socot că acea femeie puternică mai trebuie să îndeplinească şi alte condiţii: să fie un înger păzitor pentru bărbatul ei, o soţie iubitoare şi un sfătuitor permanent, ceea ce Emiliei i-au lipsit întotdeauna. Poate tocmai de aceea o caut mereu pe Cosmina. Şi o găsesc adesea, deşi nu apare fizic, eu o simt aici, în sufletul meu şi în amintirea mea unde este adânc îngropată. Uneori, noaptea, parcă aud murmurul vocii ei dulci şi cristaline. Iubirea ar trebui să-i unească pe oameni,

nu să-i dezbine. Mă întreb de ce până şi omul cel mai apropiat, cu care îţi duci căsnicia, are ceva de ascuns, ceva în care păstrează tăcerea? Când se pierd legăturile, cei doi nu mai pot trăi laolaltă.

— Mai sunt şi alte cauze. Femeia ar trebui să-şi păstreze farmecul, tandreţea, fascinaţia a tot ce este tainic şi spontan în eternul feminin. Între femeie şi bărbat trebuie să existe nişte fire fine, ca de mătase, fire tainice, pentru că tainele vieţii sunt adânci, iar dragostea este cea mai de nepătruns dintre aceste taine.

În sângele îndrăgostiţilor – spun specialiştii în domeniu – există un hormon numit serotonină, care asigură stabilitatea psihică. Când nivelul ei scade, omul îşi pierde buna dispoziţie. Cred că şi la tine, în absenţa persoanei iubite, buna dispoziţie ţi-a dispărut, instalându-se în locul ei temerile, depresiile, pasivitatea faţă de cel ce se întâmplă în jurul tău şi, apoi te-a copleşit lipsa energiei.

— Ce să-ţi spun? Recunosc că o vreme, eu şi cu Emilia neam înţeles bine – reia Titus, privind faţa de masă. Nu ştiu dacă ea m-a iubit sau nu. Acestea au fost nişte întrebări pe care le-am ocolit întotdeauna, nevrând să scormonesc în sufletul ei. Asta şi pentru că am văzut că nici ea nu a catadicsit vreodată să-mi declare astfel de sentimente. Am trăit fiecare respectând regulile căsniciei.

— Să ştii Titus, că toate cuplurile au nevoie de o acomodare. Uneori, după trecerea a 5 – 6 ani, intervin şi compromisuri, de dragul relaţiei familiale şi pentru creşterea copiilor. Există, însă, şi excepţii de la regulă, când cei doi se împacă bine, dacă depăşesc neînţelegerile dintre ei.

— După cele ce s-au întâmplat la Ploieşti, apoi la Buzău, când ne-am mutat la Constanţa am intenţionat să uit tot ce a fost rău şi am avut cu ea o discuţie, cu scopul de a stabili câteva reguli care să ne ajute să depăşim greutăţile şi să îndepărtăm norii grei care s-au abătut asupra căsniciei noastre. Emilia a fost destul de reticentă şi de această dată. „Ce vrei de la mine?” mi-a strigat ea. „Să pornim pe un drum nou!” i-am răspuns. „Pentru a

reveni pe drumul nostru de la începutul căsniciei, este nevoie de efort, de voinţă şi luciditate, care să rupă vraja care ţi-a întunecat judecata". „Lasă lucrurile aşa cum sunt! N-am rătăcit niciun drum", a fost răspunsul ei. Cuvintele şi poziţia ei m-au întristat şi nu-mi dădeau nicio speranţă că ceva se va transforma în bine. Fuseseră nişte discuţii sterile, chinuitoare, iar în continuare, deşi nu făcea nimic pentru familie, tot timpul se arăta nemulţumită. Feminitatea ei generoasă ascundea o fire dură şi neşovăielnică, dovedind o energie neistovită în a-mi reproşa mereu câte ceva, ca de exemplu:

„Tu mă vrei în chip de femeie inofensivă, bună la pat şi atât, restul consideri că nu e cazul să-l iei în serios. La început m-ai salvat, ca apoi să rămâi indiferent la dorinţele mele!" „Ce vrei să fac în plus? îi răspundeam eu. Tu nu mă iubeşti, în plus, te-ai străduit şi ai reuşit să-mi faci viaţa un iad, iar pentru asta mai vrei şi răsplată? Află că la momentul potrivit te voi părăsi", am adăugat eu. „Foarte bine faci, pentru că nici eu nu am de gând să rămân cu tine. Cine mai are nevoie de tine? Voi pleca la părinţii mei şi nu-ţi voi mai tulbura viaţa! mi-a răspuns, privindu-mă cu o figură sfidătoare. Ştiu că am greşit faţă de tine, dar prin plecarea mea poate că voi repara greşeala. Acum ar fi mai bine să încetăm!"

— Aşa s-au petrecut faptele – a reluat Titus, după o pauză destul de lungă, în care a privit covorul. Iar în luna septembrie 1992 Emilia m-a părăsit, luând cu ea la Ploieşti şi copiii. Am introdus acţiune de divorţ şi am terminat cu căsnicia.

— Măi Titus, dragostea are început şi sfârşit, dar destinul este unic. E drept că atunci când ajungi să trăieşti singurătatea în doi, e foarte grav, dar să nu uităm că viaţa, ca şi istoria, nu reprezintă un circuit închis, ci un drum care ia sfârşit aici, pe pământ. Numai spiritul nostru continuă mai departe.

— Bine ar fi să fie aşa! a oftat Titus, ridicând din umeri.

— Copiii voştri au ales să rămână cu mama?

— Într-un fel, da. Emil a urmat în Ploieşti Institutul de Petrol şi Gaze, iar acum e inginer la întreprinderea „1 Mai Ploieşti”, iar Simona este în anul II la Facultatea de Management Bucureşti – Academia se ştiinţe Economice, deci mai aproape de Ploieşti decât de Constanţa şi nu le reproşez nimic. Vara vin la Constanţa amândoi şi stau la mine câte două – trei săptămâni, după care se întorc acolo. Îmi vine greu, dar asta este situaţia! într-o zi, fiul meu, Emil, m-a întrebat: „De ce nu vă împăcaţi, tată? Aş fi vrut să vă ştiu împreună”. Întrebarea lui m-a răscolit şi abia i-am putut răspunde: „Pentru noi este mult prea târziu, fiule. Ceea ce am avut eu şi mama voastră să ne spunem, ne-am spus, iar acum, oricât am încerca noi, o nouă viaţă în comun nu mai este posibilă şi nici nu ne-ar mai folosi la ceva. Abia am relua vechile discuţii, care ne-ar face să ne urâm şi mai mult, iar eu nu vreau aşa ceva. Drumurile noastre s-au despărţit de mult, iar de la răscruce, fiecare a pornit pe o altă cale. Ce s-a stricat atunci nu se mai poate repara. Tragedia erorilor dintr-o căsnicie este generată de crâncene orgolii, de conflicte şi apoi de nepăsarea care se instalează treptat între cei doi parteneri”.

La auzul acestor vorbe, Emil a clătinat din cap în semn că a înţeles, dar a rămas pe gânduri.

…Titus a făcut o nouă pauză şi deodată şi-a ridicat capul şi a început să vorbească rar:

— Când mi se urăşte să stau în casă, vin aici, în grădină şi visez. Ore în şir privesc pomii înfrunziţi, exprimându-mi în gând părerea de rău că la toamnă, frigul şi bruma vor transforma acest veşmânt verde şi viu, în straturi de frunze moarte, de culoarea ruginii. Atunci sufăr şi mă întorc în cameră, mă închid şi dau drumul radiocasetofonului pentru a asculta romanţe, muzică de lume, muzică uşoară şi uneori mă scald ore în şir în sunetele limpezi de pian ale operelor marilor compozitori clasici ai lumii: Bach, Beethoven, Ceaikovski, Johan Strauss, etc., care-mi mângâie sufletul şi-mi redau, pentru o vreme, bucuria de a trăi, deşi condiţiile sunt, încă, vitrege.

Toate acestea mi se întâmplă mai ales în zilele reci, când simt şi frigul din sufletul meu şi suport tot mai greu singurătatea, în fiecare om, lacrima tăcerii aşteaptă clipa mângâierii cu un cuvânt dintr-o inimă iubitoare. Atunci mă întreb: de ce se teme omul de zborul libertăţii, când ar putea şi ar trebui să alerge spre o altă inimă?

— Explicaţia ar fi una singură, Titus: când te afli în singurătate, aştepţi un mâine care doare şi sperie în mare măsură, mai ales că, după ani de aşteptare te simţi tot mai obosit. Când ai privirea umbrită de lacrimi ai nevoie de cineva, de un umăr care să-ţi fie aproape, pe care să te sprijini la nevoie.

— În cazul meu, singurătatea mi-am ales-o singur şi am acceptat-o, deoarece n-am mai putut suporta acea singurătate în doi care era mult mai apăsătoare. Uneori sufăr de insomnie şi în cap mi se învârt mii de gânduri care-mi trec noaptea: mă gândesc la Cosmina. Dragoste ei mi-a ars sufletul, încât uneori nu mai vreau nimic altceva, simţindu-mă epuizat.

Primăvara abia aştept să înflorească, pe rând: ghioceii, zambilele, pomii fructiferi, salcâmii şi lalelele. Ies în curte şi-mi încarc plămânii cu aerul proaspăt şi ascult ore în şir freamătul mării, amestecat cu foşnetul vântului în frunzişul verde, încă neterminat al pomilor şi viţei de vie de pe bolta din faţa casei. Adesea, pe înserat, deschid fereastra şi privesc ore întregi amurgul înserării, iar din grădină se revarsă parfumul florilor, aspru şi liniştitor în acelaşi timp. Mireasma plăcută şi răcoarea mă îmbie la visare. Atunci mă întind pe pat, cu mâinile sub cap şi visez cu ochii deschişi, închipuindu-mi-o pe Cosmina îmbrăcată la fel ca în urmă cu câţiva ani, cu rochia ei albastră ca marea, care îi scotea în evidenţă trupul zvelt, înalt şi suplu, armonios dezvoltat, care seamănă cu o vioară, vibrând la orice atingere pentru a interpreta acele melodii indescifrabile, pe care eu şi numai eu le traduceam în imnuri de slavă, aidoma celor închinate Patriei în care m-am născut şi pe care am slujit-o peste 36 de ani din viaţa mea.

Respirând adânc parfumul îmbătător care-mi pătrundea în cameră, încercam să desluşesc în acele miresme ascunzişurile sufleteşti. Şi visarea mea se oprea când apărea întrebarea: „Unde o fi ea acum?”. Cosmina avea o fire dârză şi echilibrată de la natură, dar este posibil ca despărţirea noastră să-i fi pus peste ea pete întunecoase, ceea ce mă întrista. Treptat, tristeţea mi se risipea şi imaginea ei se refăcea, apărând plină de speranţă şi oportunism, aşa cum o ştiam eu pe prietena mea nepreţuită. Ce bine am dus-o noi împreună! În prezenţa ei mă odihneam ca după parcurgerea unui drum lung, sub un soare torid pentru că ea era plină de energie şi de vitalitate. De la primele noastre întâlniri am întrevăzut femeia în care se va transforma cândva acea fiinţă nobilă care m-a fermecat. Mă întâmpinase cu atâta degajare şi bucurie încă de la început, de parcă avea un loc liber în inima ei, iar eu fusesem planificat să-l ocup.

Deşi la început mă privea şi-mi zâmbea cu un fel de vagă ironie, Cosmina era fericită şi plină de dragoste. Apoi vremea a trecut, am ajuns amândoi în staţiunea Mamaia, unde inevitabilul să produs, după care Cosmina s-a deschis ca o floare, nu înainte de a mă întreba: „Ce lumină fermecătoare îi inundase chipul adumbrit de acea sfială feciorelnică, plină de un farmec necunoscut? „Fără să ne gândim la consecinţe şi la ziua de mâine, atunci am păşit amândoi pe un drum care ne era necunoscut, dar eram veseli şi încrezători.

Cât de adânci erau sentimentele ei şi cu câtă putere i-au izbucnit în suflet! Acolo, atunci, ea mi-a declarat că m-ai iubit din clipa în care m-a văzut prima dată. M-a bucurat enorm când mi-a spus că a fost în extaz, adică a avut orgasm. Era ca la dans, când te mândreşti ca bărbat că ai reuşit să dobândeşti acordul perfect al mişcărilor, ca şi graţia partenerei. Când s-a întors de la baie, s-a cuibărit în pat, la pieptul meu şi mi-a şoptit: „Te iubesc pentru tot ce ai adus frumos în viaţa mea şi îţi mulţumesc din inimă!”

…Există în viaţă situaţii când dai peste marile iubiri – intervin eu, scriitorul – fără să ştii că ţi se cere să fii

prudent, iar uneori chiar să te îndoieşti de ele pentru a evita neplăcerile de mai târziu.

— După ce s-a căsătorit cu Marius – îşi continuă Titus povestirea – am mai trăit împreună încă vreo două luni de zile. No puteam consider „soţia prietenului meu” pentru că eu nu fusesem prieten cu el. În plus, soţia prietenului nu poate sau nu trebuie să fie dorită, ea fiind intangibilă, deoarece nu-i poţi face o asemenea răutate prietenului tău. Dar pe Cosmina am iubit-o şi o iubesc şi azi.

După plecarea mea de lângă ea am mai întâlnit şi alte femei, dar sentimentele trăite cu aceasta nu s-au mai repetat niciodată. Nimeni n-a putut înlocui acei ochi care mă priveau cu atâta dragoste şi nicio altă femeie care s-a lipit de pieptul meu n-a reuşit să stârnească acel fior dulce în inima mea.

— Păi, dacă privim obiectiv faptele, constatăm că nu toţi bărbaţii au şansa să întâlnească femeia perfectă cu care să aibă un final fericit. Tocmai din această cauză mulţi trăiesc cu nemulţumirea în suflet că nu au parte de jumătatea care să-i întregească, acea care li s-ar potrivi cel mai bine şi ar trebui să le fie lor scrisă.

— Din păcate, multora le sunt scrise tocmai cele care li se potrivesc altora, spune Titus cu năduf. Tocmai de aceea unii bărbaţi, când descoperă acest fapt, ajung să se prăbuşească. Iar noi nu facem excepţie de la regulă, adaugă el.

— Aici ar trebui să intervină sprijinul prietenilor, care să sară în ajutorul celui aflat în momente grele, însă gestul îl fac din ce în ce tot mai puţii oameni.

— Îl mai fac cei care au suferit ei însăşi prăbuşirea de care vorbeam mai înainte, fiind capabili să înţeleagă mai profund suferinţa celorlalţi.

— Prietenia şi camaraderia sunt astăzi din ce în ce mai rare, dragă Titus. Nu cred să mai existe undeva pe glob o prietenie exemplară ca cea care a existat între Nisus şi Eurial, când tânărul troian Nisus îşi dă viaţa pentru a-şi salva prietenul de la moarte.

Eu am considerat întotdeauna prietenia ca fiind

forma cea mai înaltă a iubirii, cea mai puternică şi cea mai stabilă dintre toate relaţiile interumane. Prietenia adevărată nu apare din constrângere sau din vicii, ea se naşte din alegerea liberă a inimii. De aceea, cel mai important este ca prietenia să se bazeze pe calităţile sufleteşti, nu numai pe cele umane sau pe atracţia fizică. Poate este greu de acceptat pentru unii, dar chiar şi într-o căsnicie sau într-un cuplu e nevoie de prietenie.

De asemenea, prietenia este cea mai bună apărare împotriva singurătăţii, a spaimelor şi depresiilor. Pe prieteni îi putem alege în raport de nevoile noastre sufleteşti, cu condiţia ca să analizăm mai înainte ce aşteptăm de la ei şi cât putem investi în legăturile noastre sufleteşti cu aceste persoane.

— Ce spui tu este foarte frumos, dar vezi bine că nu se mai potriveşte condiţiilor din viaţa noastră cotidiană, care a devenit haotică în multe privinţe. Nu numai că a dispărut acel spirit de sacrificiu, dar intervine, în dese cazuri, trădarea care ucide.

— Şi totuşi, prietenia dintre oameni este necesară. „Dacă n-ar fi prietenie, n-ar fi viaţă” este celebra concluzie la care a ajuns reputatul filosof roman Cicero.

Să ştii că eu mai cred, încă, în frumuseţea interioară a omului, fără a o considera un substitut al frumuseţii lui fizice – pe care n-o neglijez deloc – socotind-o un farmec al acesteia din urmă. În mintea mea, acea frumuseţe interioară, o asemăn cu un beculeţ care nu se aprinde de la sine şi nici la orice persoană. Cred că fiecare om posedă în el un farmec care trebuie cultivat, considerând că nu toate persoanele dispun din start de calităţile necesare, cum ar fi: optimism, umor, bună dispoziţie, ca şi acea pasiune necesară pentru meseria pe care o exercită. Aşa stând lucrurile, înţelegem de ce este necesar ca omul să nu se izoleze în singurătate, ci să întreţină relaţii de prietenie cu semenii apropiaţi.

— Vezi tu, camarade, eu am fost o fire veselă, iar pe parcursul vieţii mele am avut mulţi prieteni, mai ales în perioada tinereţii, dar o parte dintre ei m-au trădat, alţii

m-au abandonat din motive care mi-au rămas necunoscute, iar gestul lor m-a făcut să renunţ la ei. M-am mulţumit cu prietenia şi cu dragostea femeilor care mi s-au părut mai apropiate şi chiar dezinteresate, în unele momente.

— Dragostea pentru o femeie este benefică uneori. A fi îndrăgostit nu consider a fi un lucru rău, dar atunci e bine să primeşti o răsplată pe măsură de la ea şi să nu suferi. Dragostea îţi dă poftă de viaţă, simţi că îţi cresc aripi, ai clipe în care ţi se pare că reuşeşti chiar şi să te desprinzi un pic de pământ. A te îndrăgosti este un fapt matur şi destul de realist, iubirea fiind un sentiment nobil, care te încarcă cu o energie vitală şi te face să gândeşti pozitiv; uneori ea te predispune la un gest firesc, dar foarte rar, acela de generozitate. Există, însă, pericolul ca dragostea să devină obsesie, când dorul de celălalt se transformă în nebunie şi ajungi în situaţia să greşeşti, să faci fapte nesăbuite.

— Între mine şi Cosmina a fost altceva. Pot spune că am întâlnit acea dragoste necondiţionată. Este cea mai pură şi cea mai puternică formă de iubire, acea expresie directă a spiritului a doi oameni care se iubesc din toată inima, fără a cere altceva în schimb. Numai că noi n-am putut s-o trăim la lumina zilei cum ar fi trebuit, fără să ne ferim de ochii indiscreţi ai lumii, ci am fost nevoiţi să ne ascundem la adăpostul nopţii.

— Prima iubire adevărată este încărcată de inocenţă şi ea trebuie să fie o sărbătoare, trăită în văzul lumii, la un bal sau cocoţat pe promenada oraşului, îl completez eu. Ştiu foarte bine cum trebuie să arate o asemenea iubire. Atunci toată lumea ţi se pare minunată, partenera ta ţi se pare ideală, nu mai ai ochi să-i vezi defectele. Îmi spui de iubirea voastră necondiţionată, dar ea nu exclude iubirea de sine pentru că nu se poate situa în afara acesteia din urmă. Din păcate, există şi persoane care absolutizează iubirea necondiţionată, înţelegând-o ca pe un sacrificiu de viaţă pe care înţeleg să-l facă pentru celălalt, renunţând să-şi trăiască propria lor existenţă, trăind în umbră ca liliecii.

Sunt, în acelaşi timp, pentru acea iubire totală; a iubi doar spiritul cuiva, înseamnă să fracturezi puterea de a iubi a minţii, a sufletului, dar şi a trupului. Întrucât iubirea se adresează tuturor acestor componente ale persoanei, în cazul că unele sunt excluse, se pot crea obstacole în calea iubirii.

Mărturisesc că şi eu am iubit odată cu pasiune şi ce mult am suferit! Mi-au trebuit ani de zile ca să îndepărtez de memorie acele amintiri dureroase, de care nu am scăpat definitiv nici astăzi. Aşa m-am convins, pe pielea-mi proprie, că atunci când iubeşti pe cineva din tot sufletul este imposibil să nu suferi, altfel nu este iubire, adică acea capacitate sfântă a sufletului pe care a dat-o Dumnezeu. Se spune că acest minunat dar divin nu-l au toţi oamenii. Dar cine ştie? Specialiştii în parapsihologic susţin că, creierul uman are o construcţie asemănătoare Cosmosului, de unde ideea că şi omul reprezintă – într-un anumit fel – imaginea la scară redusă a Universului, obligat să se supună aceloraşi legi ale fizicii care guvernează atomii. De aici concluzia că, după moarte va continua să trăiască în acelaşi Univers spiritual.

— Până când vom ajunge în acel Univers spiritual, ar fi bine să ne îngrijim de noi aici, pe pământ. Cel puţin eu, acum, sunt condamnat la singurătate. Nimic nu a mai rămas din clipele fericite de dragoste pe care le-am trăit sau din speranţele şi năzuinţele noastre înaripate. Totul e ceaţă, fum şi singurătate! a exclamat Titus, apoi s-a ridicat din fotoliu şi a pornit spre bucătărie. Din prag mi-a spus să-l scuz pentru câteva minute. Am privit în urma lui, gândindu-mă: „Cât a durat „spovedania” lui nu l-am întrerupt deloc. îi înţelegeam nemulţumirea şi durerea accentuate de deznădejdea care-l cuprinsese, pentru că şi eu trecusem printr-o situaţie asemănătoare cu a lui, luptând cu grele încercări când traversam „deşertul”, lipsit de orice ajutor. Atunci am fost nevoit să lupt atât cu duşmanii, cât şi cu propriile-mi sentimente, până când am hotărât să mă izolez de toată lumea. În singurătatea pe care mi-o asumasem, universul meu se redusese la început

la munca fizică în grădină, iar mai târziu, am început să citesc şi să scriu. Reuşeam să îndeplinesc orice muncă aproape ca pe un ritual, perseverând cu râvna celui care nu mai este dispus să-şi îngăduie nici cel mai mic răgaz creierului, pe care trebuia să-l îndrepte spre alte preocupări folositoare. Acceptând, alături de grădinărit, mai întâi farmecul lecturii, apoi şi al scrisului, mă resemnasem de la alte preocupări şi, treptat, treptat, am început să-mi recapăt echilibrul sufletesc, încât nu mai ceream nimic de la viaţă. De multe ori mă apuca miezul nopţii la masa de scris, iar singura mea legătură cu exteriorul erau zgomotele nopţii şi parfumul florilor, care pătrundeau în cameră prin fereastra deschisă. Când oboseam, ieşeam în curte şi mă plimbam pe trotuar privind cerul de culoarea cobaltului, bătut cu mii de stele strălucitoare, iar printre ele luna argintie care îşi urma traiectoria ştiută în liniştea nopţii răcoroase. În unele seri nici vântul nu adia în curtea mea şi îmi venea să strig de atâta frumuseţe şi linişte, care-mi produceau plăcere şi o bucurie lăuntrică greu de explicat. „Dacă n-aş fi singur aici, totul ar fi nemaipomenit”, îmi ziceam.

Aşa că în înţelegeam situaţia lui Titus din care nu lipsea tristeţea dureroasă. Pentru el trecuseră toate: dragostea pentru Cosmina, căsnicia destrămată, lipsa copiilor, dar toate rămăseseră în interiorul lui, derulate de acel ochi lăuntric, imagine cu imagine, până când a ajuns în singurătate”.

Când a revenit în cameră, Titus purta pe braţe o tavă pe care odihnea o sticlă de vin roşu, alături de două pahare şi o farfurie cu arahide prăjite. Mi-a strigat din prag:

— Hai să bem împreună un pahar de vin, că de multă vreme n-am mai făcut-o! După aceea fac şi o cafea la foc mic. Am pregătit-o, deja şi aşteaptă în ibric s-o pun pe foc.

A turnat vinul în pahare, am ciocnit, apoi am sorbit câte o înghiţitură.

— E bun! am spus eu. Licoarea are în ea o înţelepciune profundă, care se revarsă numai asupra celui

care este dispus s-o primească.

— Întocmai! mă aprobă Titus. Dar pentru asta trebuie să fii fericit mai întâi tu însuţi şi abia apoi să încerci să dărui fericirea şi altora. Ori eu… sunt conştient că în viaţa omului nu există noroc fără o picătură de amărăciune.

Pe faţă i s-a instalat o expresie gânditoare, în timp ce în jurul ochilor i-a apărut o umbră de tristeţe comună oamenilor pe care îi apasă greu povara unor probleme nerezolvate. Pe frunte i-am văzut acel rid perfid care anunţă bătrâneţea. Ştiam că eu nu-l am încă şi atunci am simţit o strângere de inimă. îl compătimeam pe Titus. Fără să-mi dau seama, am simţit nevoia să vorbesc.

— Ştii, Titus… în legătură cu problemele tale de familie, despărţirea ta de Emilia… Eu cred că a fost mai bine că s-a limpezit situaţia voastră în acest mod. Este preferabil un sfârşit de spaimă unei spaime care nu se mai sfârşeşte. Nu se cuvenea s-o ţii şi pe ea legată de tine, mai ales că dorea să fie liberă ca să-şi trăiască viaţa aşa cum credea ea că este mai bine. La fel am procedat şi eu. Am convingerea că niciodată nu se poate afla adevărul întreg care a dus la ruptura unui cuplu. Adevăratul motiv rămâne mereu o taină pe care adesea nu reuşesc s-o înţeleagă în totalitate nici chiar cei care se despart. Ştii doar că toate neajunsurile au venit din acea căsnicie nefericită.

— Ai dreptate, poate e mai bine că s-a întâmplat aşa. Una este când îţi mărturiseşti că o ceartă nu este doar o furtună scurtă, după care iese soarele şi alta este când o vreme proastă persistă şi-ţi intră în cotidian. În ultimul caz o împăcare nu mai poate rezolva definitiv problema, dimpotrivă, ea vesteşte o oboseală fizică şi psihică, care te obligă să suporţi partenerul şi să fii tolerant cu el.

— Desigur, aşa fac toţi cei care s-au devotat unui proiect utopic de căsnicie, trăind într-o lume utopică şi nu într-una normală, o lume în care au prioritate asigurarea şanselor mai bune pentru copii sau pentru a-ţi putea menţine slujba. Aceasta a fost viaţa noastră pe care am trăit-o aproape ca persoanele handicapate, mereu

dependenţi de ceva. Astăzi, însă, cred că este mai bine să renunţi la lumea care te desparte de celălalt şi să preferi traiul în singurătate.

— În viaţă este important să chibzuieşti mult pentru a fi în măsură să iei decizii corecte, deşi sunt şi situaţii în care este foarte dificil s-o faci, fiind adesea nevoie de timp şi, mai ales de curaj. Să nu uităm că viaţa contabilizează tot, atât hotărârile pe care le-am luat, cât şi pe cele neluate din diferite motive. Ăsta-i destinul.

— Dragă Titus, destinul omului este implacabil şi nu avem dreptul să-l criticăm, dacă n-am ştiut să-l influenţăm la timp, prin faptele noastre şi în folosul nostru.

— Aşa este. În ceea ce mă priveşte nu mai am ce face. Toate acestea sunt frânturi din existenţa mea pe care le înghite clipa, pentru a răsări mai târziu în toată profunzimea şi strălucirea lor, pline de o anumită semnificaţie care reuşeşte să ne scape multă vreme. Astăzi, la vârsta la care am ajuns am început să simt pregnant conştiinţa faptelor ireversibile. Ca orice vârstnic, sufăr şi eu de două boli: singurătatea şi bătrâneţea care se apropie şi mă condamnă să-mi rumeg cruntele mele dezamăgiri care nu mă mai părăsesc de la o vreme. În ultima perioadă m-am cam resemnat cu totul, rezumându-mă să ies aici, în grădină, unde observ plantele care răsar, cresc, rodesc, apoi mor, la fel ca şi omul. În zilele reci şi ploioase stau în casă şi privesc pe fereastră la turturelele care se iubesc pe câte o ramură sau la vrăbiuţele zgribulite care freamătă, căutându-şi adăpost la streşini.

— La ce fel de bătrâneţe te referi, Titus? Păi, la vârsta de 55 de ani nu s-ar spune că suntem bătrâni! încerc eu să-l încurajez. Auzi, bătrâneţe! Eu nu mă consider bătrân. Inima mea îmi spune că sunt la fel ca la 20 de ani, când mai poţi face „nebunii”. Mai zilele trecute am discutat cu un vecin cam de vârsta noastră care este căsătorit cu o tânără de 30 de ani, după ce soţia l-a lăsat, plecând cu un alt bărbat pe care îl cunoştea ea din copilărie. Mi-a spus că a întinerit de când s-a recăsătorit. Noua lui soţie a fost o muncitoare simplă, dar pentru el nu

contează. I-am dat dreptate. În dragoste diferenţele intelectuale, ca şi celelalte, se topesc între parteneri, nu mai contează diplomele universitare.

— Adică şi tu eşti de acord că toate diferenţele dintre doi parteneri se topesc în îmbrăţişările tandre şi în căldura patului?

— Desigur, Titus. Când lucram încă, am cunoscut o directoare de la o întreprindere importantă din oraş care s-a căsătorit efectiv cu şoferul său, un bărbat simplu, având ca studii şapte clase şi meseria de şofer. Şi astăzi trăiesc împreună, ca doi pensionari care se iubesc şi nu au ce să-şi reproşeze. Deci, se poate! Fără bariere.

În cazul meu, încerc să-mi păcălesc vârsta şi să înfrunt mai uşor necazurile. Şi eu sunt tot singur ca tine, prietene. Singur cu amintirile şi suferinţele pe care le-am adunat de-a lungul anilor. Mi-a fost greu la început, dar cu trecerea timpului, am adăugat muncii fizice cititul şi apoi scrisul. Scriu nişte cărţi pe care nu sper să le public vreodată, având în vedere cum evoluează viaţa, economia şi lăcomia oamenilor.

— Dar tu de ce eşti singur? se miră Titus.

— Pentru că imediat ce am obţinut pensionarea, am divorţat de soţie, lăsând-o în apartament împreună cu copiii, iar eu m-am mutat într-o casă modestă.

— Nu puteai să mai lucrezi? a venit următoarea întrebare.

— Din punct de vedere fizic şi mintal aş fi putut lucra încă vreo douăzeci de ani, dar n-am mai suportat situaţia de la serviciu care devenise mizerabilă. Ani de zile am fost privat de viaţa personală, din care-mi fusese scos tot ceea ce ar fi trebuit să-i dea sens şi mi se impunea permanent să servesc unui scop care îmi mutila voinţa şi însăşi viaţa, devenind un robot. Recunosc că nu eram eu singurul robot, mulţi dintre colegii mei acţionau şi sufereau la fel. Acea viaţă continuă să mă chinuie şi azi, încă nu am reuşit să-mi revin. Munceam 14 – 16 ore pe zi, inclusiv în zilele de duminică şi sărbătorile legale, iar familia suferea. Uneori nu reuşeam să observ acest fapt, fiind mereu ocupat cu

munca, precum un orbete care sapă mereu sub pământ, zi de zi.

— Ţi-am spus odată – intervine Titus – că la Buzău am discutat cu nişte colegi de-ai tăi care te lăudau pentru competenţa ta profesională. Multe aprecieri la persoana ta.

— În mod sigur acele aprecieri n-au venit de la vreun şef de-al meu, care nu agrea faptul că aplicam legile nefăcând diferenţe între poziţiile persoanelor care le încălcau. Dovada grăitoare am avut-o când m-am întors la Constanţa, după peregrinările pe la diferite Inspectorate de Poliţie din ţară, când mi s-a interzis să lucrez la serviciul circulaţie. Iată ce mi s-a motivat: „Pe litoralul Mării Negre vin toate cadrele din Comitetul Central al P.C.R. Şi aceştia pot greşi, iar tu, intransigent cum eşti, i-ai fi lăsat fără permis de conducere auto, ceea ce ar fi afectat conducerea Inspectoratului de Poliţie”.

Am fost repartizat să lucrez la Miliţia Canalului Dunăre-M. Neagră aflat atunci în construcţie, unde am muncit trei luni de zile, perioadă în care am fost tare descumpănit. Mă simţeam smuls din meseria mea, în care avusesem rezultate notabile peste tot unde am fost trimis să lucrez. Aveam senzaţia că fusesem dezrădăcinat şi aruncat în voia valurilor. Deşi lucrasem câţiva ani la Constanţa, înainte de înfiinţarea judeţelor, majoritatea foştilor colegi se lepădau de mine, parcă aş fi fost un ciumat, ceea ce m-a durut foarte mult. Mulţi dintre şefi încercau cu disperare să mă îndepărteze pentru că le stârnisem invidia şi teama, gelozia, acestor aroganţi superiori. Ulterior am fost promovat în funcţie, dar am avut o traiectorie profesională în zigzag, datorită atitudinii belicoase a şefilor mei, cărora le-am făcut faţă cu greutate. Ei mi-au ucis visurile şi speranţele şi m-au făcut să simt, pentru prima dată, gustul înfrângerii amare. De atunci n-am mai putut trăi omeneşte, doar am supravieţuit, suportând tot felul de insinuări şi critici gratuite, pentru motive inventate. Pe omul care lucrează corect şi în dreptate, orice critică îl arde şi îl doare. Eu nu puteam să

suport criticile nedrepte, ştiind bine că dreptatea era de partea mea.

Mulţi dintre ofiţeri, aleşi pe criterii politice, au fost puşi să comande, deşi nu erau buni nici de executanţi. Ştii cum este în armată: „Ordinul şefului este lege pentru subordonat. El se execută fără şovăire, întocmai şi la timp”. Neavând alternativă, m-am supus, impunându-mi voinţa şi stăpânirea de sine, care m-au ajutat să supravieţuiesc. Minciuna învenineză şi schimonoseşte. La minciună recurg numai oamenii cu suflete mici, deoarece lor nu le convine o realitate care îi dezavantajează. Având sufletele schimonosite consideră realitatea ca pe un coş de gunoi sau ca pe un wc în care sunt gata să arunce tot ce nu le este pe plac sau de care nu au nevoie. Asemenea oameni sunt strâmbi de la natură, dar ceea ce este mult mai rău, ei încearcă – uneori chiar reuşesc – să-i strâmbe şi pe alţii pentru a-i face la fel ca ei. Mint din obişnuinţă pentru a-i determina pe cei care îi ascultă să creadă că ei sunt altceva decât îi arată realitatea.

— Asemenea colegi am avut şi eu – intervine Titus cu glasul plin de indignare. Deşi lipsiţi de calităţile profesionale necesare, erau numiţi pe funcţii pe bază de „pile”, beneficiind astfel de multe avantaje, fără să facă nimic. Şedeau în culise şi cântau „Aria calomniei”, devenind astfel personificarea urii, asumându-şi rolul de a-i distruge pe cei capabili, care munceau corect, dar fuseseră stabiliţi de diriguitorii vremii să treacă prin „purgatoriul răutăţii” acestora din urmă. Îmi aduc aminte de unul dintre ei, un semidoct, care li se adresa subordonaţilor cu expresia „Vezi, mă! Cap ai, minte îţi mai trebuie”.

— Da. În ultima perioadă, înainte de pensionare, mi-au fost de mare folos gândirea logică, capabilă de o profundă autoanaliză, dublată de o mare perseverenţă în lupta pentru învingerea greutăţilor. Scrâşneam din dinţi şi-mi îndesam pumnii, aşteptând răbdător sosirea zilei în care voi scăpa de ei, conştient fiind că fără aceste „arme” nu voi avea sorţi de izbândă. În lupta cu obstacolele care

îmi erau aşezate în cale de către cei interesaţi ca să nu reuşesc, perseverenţa mea semăna cu picătura de apă care roade stânca de piatră. În final am reuşit. Atunci am tras concluzia că într-o asemenea luptă inegală numai un om hotărât şi curat la suflet poate reuşi, iar apoi să se bucure de linişte şi poate, de un dram de fericire. Atunci m-am convins că omul care suferă din cauza eşecurilor, a planurilor distruse în legătură cu profesia lui, cu prestigiul şi căsătoria lui, dacă nu învaţă să le accepte ca pe un medicament amar, dar eficient, nu se va putea menţine sănătos şi va cădea.

Omul mai învaţă şi altele: „Să te fereşti în viaţă să ajungi să împărtăşeşti soarta lui Prometeu, care fusese pedepsit de zei şi legat cu lanţuri de o stâncă, având în preajma lui doar un vultur care avea sarcina să-i ciugulească zilnic coastele titanului nesupus!”

— Am înţeles că eşti pensionat, de ce mai lucrezi? mă întreabă Titus destul de intrigat.

— Tu mă obligi s-o iau de la început cu explicaţia. Prin anul 1987 mă aflam la un curs de reciclare în Bucureşti. Deja îmi devenise familiară acea „teamă a sălbaticului” care văzuse pentru prima dată că soarele care lumina pământul dispare la orizont şi se temea că nu se va mai întoarce pentru a-l mai lumina din nou. Astfel că după toate relele prin care trecusem eu m-am hotărât să mă pensionez. Vechime în muncă aveam suficientă, dar nu şi vârsta de 55 de ani necesari pe atunci. Exista posibilitatea pensionării medicale şi am acceptat să mă chinui prin spitale aproape doi ani de zile pentru a aduna peste 104 zile de spitalizare cerute de baremurile medicale. Optasem pentru această cale dorind să-mi recâştig libertatea care era prioritatea mea indivizibilă, pierdută la data intrării în instituţia amintită, odată cu semnarea acelui angajament care mă adusese în starea de condamnat la locul de muncă, robind la stăpân. Venise vremea să mă gândesc şi la mine, la faptul că viaţa este scurtă şi nu mai trebuie s-o sacrific pentru alţii, aşa că mi-am luat „concediu total de la societate”, pentru a mă putea

odihni şi mişca în calitate de om liber.

În interiorul meu simţeam o mulţumire că scăpasem de munca ingrată de la serviciu, unde aveam de-a face cu hoţi, tâlhari şi criminali, dar cel mai adesea cu scandalagii, dar mai ales scăpasem de acei şefi care se credeau atotstăpânitori şi reformatori ai lumii, dar care erau mai răi decât primii pe care i-am enumerat.

— Dar de acasă de ce ai plecat? insistă Titus.

— Pentru că devenisem străin în propria mea casă, unde aveam toate drepturile să trăiesc alături de familia mea. Suportasem prea mulţi ani nişte dureri sufleteşti, iar când durerea începe să prindă crustă precum lava unui vulcan, apoi urmează cicatrizarea, trebuie să iei măsuri. Atunci m-am izolat de toţi ca să-mi găsesc echilibrul şi liniştea. Tu ai trăit astfel de stări şi îţi dai mai uşor seama de cele ce îţi povestesc. Lucrurile mărunte din căsnicie pot acţiona perfid şi îi pot aduce pe oameni în pragul nebuniei, provocând uneori grave tulburări cardiace. În aceste condiţii, dacă nu mai poţi stăpâni evenimentele, este mai bine să le laşi în voia lor. Atunci eu le-am lăsat în voia lui Dumnezeu şi m-am izolat, dedicându-mă muncii fizice pentru ca, pierzându-mă în acţiune, să nu mă afund în depresie. Munca reuşeşte să vindece multe persoane care au suferit dezastre sufleteşti.

Te ascultam când povesteai despre plantele din grădina ta. De aproape patru ani de zile şi eu stau ceasuri întregi în grădină şi privesc plantele în toate anotimpurile anului. Primăvara şi vara mă trezesc adesea pe la orele patru, ies în curte şi respir aerul curat, răcoros şi binefăcător, iar din răzoarele cu flori vin efluvii parfumate, amestecat cu miros de plante verzi care se mişcă sub adierea brizei de dimineaţă. Mă aşez pe scăunel, aproape de cuşca câinelui şi privesc cerul plin de stele, printre care luna coboară spre asfinţit. În jurul orei cinci începe să se lumineze de ziuă, cerul devine dintr-odată cenuşiu, în loc de negru, stelele pălesc treptat, iar iluminatul stradal se stinge. Ca la un semnal, încep păsările să cânte, în concerte puternic disonante, iar eu stau şi le ascult. Ele

îmi amintesc de pădurea deasă din diferitele locuri prin care am drumeţit şi-mi trezesc dorul de ducă. Atunci mă năpădesc şi alte gânduri mai sumbre care mă obligă să observ că pe măsură ce omul îmbătrâneşte, timpul este mai grăbit, iar răgazul de viaţă ce ia mai rămas se împuţinează. Îşi aminteşte că în anii tinereţii i se părea lung acel răgaz, pentru că abia aştepta să aibă succes în profesie, să se bucure de preţuire, tihnă şi o situaţie materială corespunzătoare. În perioada anilor târzii timpul se simte gonind nebuneşte, pentru că bătrânul nu mai aşteaptă nimic. Este la fel ca atunci când străbaţi un drum care ţi-a devenit familiar tocmai pentru că nu-ţi mai ascunde nimic. Alteori mă surprind stând la fereastră cu privirile pierdute în depărtare şi retrăind cu ochii sufletului momente dragi şi amintiri dureroase pe care le credeam pierdute, dar memoria, draga de ea, mi le aduce în actualitate cu lux de amănunte. Şi, tot aşa, crâmpeie din viaţa mea trăită se desprind din ghemul amintirilor.

Toamna, dintr-un nuc uriaş aflat pe hotarul dintre curţi, cad pe sol frunzele mari şi galbene, formând un covor gros care foşneşte la fiecare adiere de vânt, până când se aşterne peste ele bruma. Dimineaţa, când ies în curte, mă întâmpină o ceaţă tomnatică ce se prelinge peste aerul înmiresmat şi atunci nostalgia pune stăpânire pe mine, aducându-mă într-o stare de visare.

— Ai mai fost prin ţară, în drumeţii?

— Da, îi răspund oarecum vesel. Ajunsesem la un moment dat să iubesc singurătatea, proprie „geniului neînţeles”, cum se spune. Iubeam filosofiile originale şi exclusiviste pe care le găseam în cuprinsul cărţilor pe care le citeam, acceptând benevol tăcerea, ca pe o mătase grea, în cuibuşorul meu singuratic. Atunci când oboseam de atâta singurătate şi pentru a mai uita de necazuri şi suferinţe, luam maşina şi dădeam câte o fugă în ţară şi colindam pe la mănăstiri şi locuri istorice sau mă pierdeam pe cărări de munte, în răcoarea pădurilor. Cel mai frumos loc mi s-a părut a fi Mănăstirea Tismana, apoi Mănăstirea Polovragi şi alte mănăstiri şi locuri care m-au liniştit şi m-

au apropiat de Dumnezeu. În ultima mea deplasare, hoinărind pe cărări de munte şi pe dealuri, am reuşit să-mi armonizez gândurile cu natura blândă şi liniştită a acelor locuri. Pădurea, dragă Titus, este somptuoasă şi liniştită ca o catedrală pustie şi peste tot miroase a răşină, mai ales acolo unde cresc brazi şi pini.

Plămânii respiră uşor aerul înmiresmat şi simţi cum îţi pătrunde pacea în suflet. Pădurea are multe taine şi depărtări neştiute care te pot surprinde. Odată am ajuns într-o zănoagă unde văzduhul era jilav, dar plăcut. În apropiere de locul unde mă aflam un pârâiaş susura printre pietre ca o muzică lină, pe lângă malurile tivite cu sălcii plângătoare, ferigi şi flori de munte. Rămâneam minute în şir pe mal, lăsându-mă în jocul domol al naturii vii şi în voia trăirilor de moment care mă cuprindeau. Simţeam cum toate treceau în sufletul meu ca o apă lină, care mă mângâia şi mă liniştea. Auzea zvonuri venite de pe pajiştile înverzite sau din zăvoaie, boncăluitul cerbilor pe toamnă târzie sau cântecul cocoşilor de munte pe înserat; dimineaţa mă delectam cu cântecul nemuritor al privighetorii, iar mai târziu cu bocănitul ritmic al ciocănitorii în scoarţa copacilor.

Despre biserici am scris multe, dar îţi spun doar atât: ele sunt albe, curate şi de o neasemuită frumuseţe; ele te invită să intri şi să-ţi petreci clipe de pioşenie şi încântare, pentru că în interiorul lor cald, primitor şi sfânt îţi simţi inima uşoară şi cugetul împăcat. Mie, personal, liniştea lor dulce mi-a umplut inima de miere şi nădejde.

— Cum te-ai apucat de scris? Influenţat de drumeţii?

— Da, o parte însemnată au avut-o şi peregrinările mele prin ţară, unde am văzut oameni şi locuri, însă influenţa decisivă au avut-o cărţile pe care le-am lecturat şi timpul oferit de traiul meu în singurătate.

Am pornit greu. Deşi credeam că am reuşit, destul de repede, să deprind arta singurătăţii, am realizat cât de greu este să te aşezi la masă şi să mănânci singur-singurel! Atunci a intervenit dorinţa de a face mai mult pentru a acoperi golul şi am început să aştern pe hârtie amintiri şi

fapte petrecute din viaţa mea. Am scris multă maculatură pe care într-o zi mă hotărâsem s-o ard deoarece totul mi se părea de o slabă calitate, chiar imperfect, însă după ce am reluat ceea ce scrisesem şi le-am retuşat, le-am cizelat şi le-am completat, au apărut cărţile despre care ţi-am povestit. Ele sunt rodul muncii pe care am depus-o pentru a citi ca să mă informez şi să-mi formez un stil propriu, ajutat apoi de liniştea de care beneficiam în singurătatea casei mele şi nu în ultimul rând, ajutat de cunoştinţele căpătate cu prilejul deplasărilor pe care le-am făcut în ţară, care mi-au deschis noi orizonturi.

Îmi aduc aminte că într-o noapte când scriam am simţit aşa… o strălucire interioară a omului care are un scop, o misiune de a sluji o idee, care-mi devenise, prin nu ştiu ce minune, mai scumpă chiar decât persoana mea. Atunci m-am gândit să scriu pentru ca pe această cale să spun şi altora ce am aflat eu de la o viaţă trăită.

Acum, după ce am scris atâtea cărţi, distrugerea unui manuscris o consider ca pe o sinucidere spirituală. Şi am început să scriu aşa cum curge viaţa, pe care am comparat-o mereu cu o clepsidră în care curge nisipul, măsurând clipele, pe măsură ce partea de sus se goleşte, partea de jos se umple, cantitatea de nisip rămânând aceeaşi.

Am scris mai multe cărţi (aflate în manuscris şi acum). Printre ele sunt şi unele de dragoste, în afară de cea pe care o pregătesc acum şi pe care afirm că le-am scris cu multă grijă, dar şi cu patimă, deoarece am iubit şi eu cândva. Dar poate că starea de singurătate m-a determinat să scormonesc în viaţa socială şi în destinele oamenilor, precum şi făcând tot mai des apel la amintiri.

Ce era să fac? Caracteristica principală a omului este capacitatea lui de a-şi alege şi de a-şi defini universul propriu. Eu o fac în felul meu, dar în tot ce scriu caut să vorbesc despre adevăr. Sunt conştient de faptul că nu deţin adevărul, tot adevărul, adevărul absolut nici atât. În privinţa adevărului meu cel de pe urmă, declar că îl voi lua cu mine în mormânt pentru că în afară de mine, nimeni nu

va mai avea nevoie de el. Să nu ţi se pară curios dacă îţi spun că, dacă într-o carte mă refer la persoana mea, indiferent în ce poziţie socială, judecarea trecutului o fac corect, ca atunci când mă aflu la spovedanie.

Îţi spuneam mai devreme că am fost tentat să ard tot ce scrisesem. Aşa a fost. Spre ruşinea mea, începusem să-i invidiez pe scriitorii adevăraţi pe care îi citisem şi-i consideram adevăraţi „vulturi" ai literaturii. îi invidiam pentru vederea lor pătrunzătoare şi în perspectiva vremii, pentru agerimea vederii lor profunde. Ei, tocmai aceste gânduri m-au ambiţionat, am început să perseverez, iar la un moment dat am început să capăt încrederea că şi eu pot face ceva folosindu-mă de cele cinci simţuri pe care le-am primit în dar de la Dumnezeu. De aici înainte nu-mi mai rămânea decât să folosesc acest dar pentru a pune în valoare cunoştinţele pe ere le-am acumulat în viaţa deja trăită de mine.

Mi-am zis atunci: „Poate asta o fi menirea mea, cine ştie? Le voi scrie, iar dacă voi reuşi vreodată să le şi editez, înseamnă că n-am trăit degeaba".

Marele scriitor român Tudor Vianu, spunea că „literatura este o formă de viaţă". Încerc şi eu să plăsmuiesc o astfel de formă de viaţă şi mă indignez de ceea ce văd că este rău şi potrivnic oamenilor.

Când suntem nefericiţi simţim intens durerea altora şi atunci ne întrebăm: „Dar noi ce am făcut cu viaţa noastră?" Pentru că noi, cei care acum suntem mai în vârstă am tulburat apele pentru multe generaţii care vor urma. De aceea m-am hotărât să depun strădania mea pentru a lăsa ceva în urmă după ce nu voi mai fi. La început mi-am pus la treabă intelectul, să duc totul până la capăt, dar am aflat – e drept, cam târziu – că nimic nu poate fi dus până la capăt, deoarece acel capăt este unul singur pentru toate drumurile. De aceea toate cărţile mele încep direct, evitând formula „A fost odată, demult... Iar în conţinutul lor, ceea ce scriu, caut să-mi reprezinte, pe cât posibil, caracterul, personalitatea.

Restul vieţii care mi-a mai rămas voi încerca's = o

trăiesc gândindu-mă la neliniştea care va veni după noi. Te sfătuiesc să faci şi tu la fel cu viaţa ta, întrucât de acum înainte nu cred că ne mai putem croi cărare spre izvoarele limpezi.

— Camarade, merg să fac o cafea şi te las iar singur, dar tu mă scuzi, spune Titus care iese pe uşă.

Când s-a întors cu ceştile de cafea aburindă, mi-a zâmbit ştrengăreşte, le-a depus pe masă, după care şi-a aprins o ţigară, cu gesturi calme, aşezându-se comod în fotoliu. În cameră s-a împrăştiat fumul de tutun parfumat, care s-a amestecat cu aburul plăcut al cafelei, iar peste amândouă trona „parfumul" amintirilor noastre care vorbeau despre perioade trecute ale vieţii.

— Deci, am un prieten scriitor, spune Titus, mai mult pentru el. Dacă scrii şi despre dragoste, înseamnă că o faci destul de bine, având experienţă în domeniu.

— Nici chiar aşa! m-am apărat eu. Nu mă pot numi scriitor pentru că, până în prezent, n-am reuşit să public nicio carte. Editorii cer mulţi bani, iar eu nu-i am. Până acum sunt mulţumit că am găsit leac clipelor mele de disperare în singurătate. Când scriu, mă răcoresc, mă detaşez de prezent, evadând într-o altă lume şi reuşesc să fac abstracţie de tot ce este negativ în jurul meu. Izolat în căsuţa mea, refugiul se transformă într-un lux al singurătăţii, unde trăiesc ca un călugăr în chilia lui, dar cu sentimentul unei libertăţi totale, pe care mă străduiesc s-o păstrez cât mai mult, deşi mă consider sărac, dar mângâiat de acest sentiment unic şi de regula „Cunoaşte-te pe tine!"

Mă întrebi dacă scriu cărţi de dragoste. Da. Se spune că dragostea este cea mai bună formă de inspiraţie pentru poeţi şi scriitori, fiind o sursă care le întreţine şi le dezvoltă acea „stare artistică". Dragostea nu poate fi doar cea pasională dintre un bărbat şi o femeie, cum suntem tentaţi să credem. Există nenumărate alte iubiri, fie între oameni, fie între om şi animal sau iubirea de un lucru de care te ataşezi. Aceasta este o iubire de suflet, pentru că viaţa adevărată a omului este cea dinlăuntrul lui, acolo unde se întâmplă cele mai multe trăiri, mult mai multe

decât în viaţa exterioară. Tocmai de aceea, unele din scrierile mele îşi au sorgintea în imaginaţia şi în visele mele şi abia după aceea le transpun în viaţa reală, cu personaje şi corespondent în realitatea de fiecare zi.

Eu am simţit dragostea unei femei, iar fiecare femeie pe care am iubit-o a reprezentat pentru mine o lume pe care am studiat-o şi care mi-a produs acea stare de bine. Dar fiecare dintre ele a fost altfel.

Pot spune, însă, că marile iubiri, sunt unice, sunt unice, sunt acele iubiri care rămân neîmpărtăşite, de obicei, în special iubirile pe care ni le aducem aminte din perioada adolescenţei sau de la începutul majoratului.

Fiecare carte pe care o scriu este o provocare pentru mine. De aceea caut să citesc mereu, paralel cu studiul pe care îl acord vieţii, aşa cum este ea, crudă şi grea, cu oamenii şi relaţiile dintre aceştia. Am credinţa că fiecare om trebuie să-şi trăiască plenar viaţa, îndeplinind tot felul de profesii pe care i le-a stabilit Dumnezeu în existenţa sa pe lume.

Regret că astăzi oamenii comunică între ei din ce în ce mai greu şi nu numai că nu se mai iubesc, dar găsesc suficiente motive şi prilejuri ca să se urască reciproc. Lumea noastră se degradează tot mai evident pe zi ce trece. În relaţiile cotidiene îşi fac tot mai mult loc prostul gust, mitocănia şi apucăturile de mahala.

— Poate astfel de manifestări constituie o formă prin care indivizii se revoltă împotriva violenţei, sărăciei, crimei, nedreptăţilor, precum şi a nepăsării celor ajunşi la putere – intervine Titus.

— Poate. Rău este că trăim într-o continuă atmosferă de înveninare generală şi în loc să fie opriţi vinovaţii, poate chiar excluşi din societate, se tolerează, pe diferite căi, violenţa, mitocănia, agresivitatea, prostituţia, limbajul suburban, etc., etc., care au început să fie cultivate de televiziuni, presă, teatru, scăpate de sub controlul instituţiilor statului.

— Asta pentru că la noi hoţii autentici strigă în gura mare: „Prindeţi hoţii!”. Mă bucur că tu scrii ceea ce nu

este puţin lucru. Poate că vei publica până la urmă. Se vor mai schimba vremurile.

— Nu ştiu. Acum să nu-ţi închipui că sper să ajung vreun geniu, nici nu mi-am propus acest fapt pe ultima sută de metri pe care mai am posibilitatea să mă mişc. În plus, se ştie că opera unui geniu atinge preţuirea în artă la multă vreme după moartea creatorului ei, care, mai mult ca sigur, a murit în sărăcie şi mizerie. O operă este genială tocmai pentru că acel geniu este nepreţuit, indiferent cât de mare ar fi preţul cu care opera lui s-ar vinde pe piaţă. De aceea cel născut pentru fapte măreţe nu are nevoie de diplomă pentru a crea, iar când îl cauţi îl găseşti şi-l recunoşti după atmosfera lui visătoare şi preocuparea pe care le degajă.

Eu nu am pretenţia la aşa ceva. Cred că n-am reuşit să scriu precum titanii ca: Shakespeare, Dante Alighieri, Victor Hugo, F.M. Dostoievski, etc., dar scriu, în stilul meu propriu, cărţi care-mi exprimă personalitatea şi caracterul. Am pornit la drum numai cu zestrea mea, fără a-i imita pe scriitorii pe care i-am citit, dar m-am folosit de unele învăţăminte din operele lor. Sunt conştient că nu pot fi mai mult decât ce am fost la origini, iar ce am acumulat în plus vine de la instruirea din şcolile pe care le-am frecventat, experienţa de viaţă şi mediul în care am trăit. De acum, adevărata fericire pentru mine constă în valorificarea acelor daruri spirituale, în cazul că ele există.

În plan cultural se duce bătălia pentru a dobândi forţă artistică, pentru care la bază trebuie să stea: munca, adevărul, ştiinţa, precum şi talentul şi dăruirea celui care scrie.

Apoi începe munca pentru pregătirea unei opere literare, care cer mari eforturi pentru a reuşi să pătrunzi în cele mai adânci cute ale personajelor. Aşa se ajunge la artă. De aceea arta datorează mult celor care au talent şi o pot înălţa cât mai sus. Este greu să afli adevărul dacă tu ai ales arta sau ea te-a ales pe tine.

Dintotdeauna au existat oameni care au acţionat în domeniul artei, în diferite ramuri ale ei, reuşind să lase

omenirii opere care ne duc departe, pe drumul nemuririi, ca: Mihai Eminescu, George Enescu, Nicolae Grigorescu, Nicolae Iorga, Constantin Brâncuşi. Dinu Lipati, Clara Halskit şi mulţi, mulţi alţii, care au acţionat cu suveranitatea artistului în stare să domine totul doar cu o simplă atitudine, dar cu harul divin, cu care au reuşit să aducă un profund omagiu pământului nostru românesc.

— Ai dreptate! mă susţine Titus. Mihai Eminescu a fost şi a rămas un geniu neîntrecut al poeziei româneşti. Opera lui este nemuritoare, ea a obţinut de mult recunoaşterea internaţională binemeritată. El rămâne ca o statuie din cel mai nobil metal, care nu va prinde rugină niciodată. Eminescu va pluti veşnic în Univers şi se va înălţa tot mai mult. În urma lui a lăsat o lumină orbitoare şi un secret de nepătruns. Degeaba încearcă unii să-l denigreze. Am citit în nişte publicaţii apărute recent opiniile unor scriitori şi poeţi de mâna a doua. Cine sunt ei? Faţă de Eminescu sunt nişte pigmei. Cum îşi permit să-l mânjească cu noroi?

— Dragă Titus, dacă n-aş crede în forţa literaturii şi puterea ei de a influenţa în bine conştiinţa oamenilor, n-aş mai scrie deloc. Dar aştept să se mai schimbe atitudinea oamenilor faţă de carte. Eu consider că o literatură frumoasă, curată, atrăgătoare şi plină de învăţăminte trebuie să le fie utilă celor cărora li se adresează.

Marele filosof grec Seneca, spunea că: „Nu poţi fi mulţumit că ai un lucru decât dacă ai cui să-l împărtăşeşti”. Ştiu foarte bine că succesul în artă este efemer. La el pot spera, de regulă, oameni tineri şi plini de talent şi de promisiuni pentru viitor. Sau să fii „o stea de primă mărime”, care poate atinge perfecţiunea – deşi eu ştiu că perfecţiunea încă nu există în această lume, poate în cealaltă.

Munca de scriitor se începe de tânăr, nu ca mine, după ce am trecut de 50 de ani şi după ce mi-am uzat forţele, fiind nevoit să robesc peste 35 de ani pentru a câştiga existenţa mea şi a familiei. Am prins o perioadă nefastă pentru a face artă, iar publicarea creaţiei este

aproape imposibilă datorită lipsei banilor. Astăzi arta este sacrificată în favoarea unor dezgustătoare socoteli comerciale pe care le practică editorii, iar eu nu mai am nădejde că voi mai reuşi.

— Da. În general viaţa este ea însăşi un roman.

— Este un roman deosebit de complex, format din mii şi mii de fapte şi trăiri care nu poate fi cuprins între coperţile unei singure cărţi.

— Unde lucrezi acum? întreabă Titus.

— Sunt profesor de legislaţie la Şcoala de şoferi amatori.

— Da, da. Aceea de pe strada Olteniei. De ce mai lucrezi, dacă te-ai pensionat?

— După pensionare totul a mers bine. Am avut o pensie de serviciu peste medie, care mă ajuta să trăiesc bine. Asta a durat până în luna noiembrie 1991 când a început dezastrul: devalorizarea bruscă a banilor, preţurile au crescut ca din apă, iar pensiile au devenit simbolice. Astfel am ajuns să nu mă mai pot întreţine şi atunci mi-am căutat un loc de muncă pentru a-mi completa veniturile.

Ca toţi cetăţenii României, aşteptam şi eu cu speranţa ascunsă în suflet să se producă transformările promise de cei ajunşi la putere, ca să putem răzbate în viitor unde vor fi restabilite toate valorile sociale şi personale, dar aşa cum ştii, viaţa noastră, cu aşteptările tainice şi luminoase nu ne-a adus nimic bun. Înfruntând molima aşteptărilor, trăiam şi eu la fel ca toţi ceilalţi pensionari ai „epocii" trecute şi aşteptam zadarnic. Trebuia să muncesc, la fel ca eroul din cartea „Doctor Jivago" a scriitorului rus Pasternak, care tânjea după o viaţă retrasă şi liniştită, dar visând să trăiască izolat de lume, din rodul mâinilor sale.

Treptat m-am convins că „eroii" de pe arena vieţii politice şi sociale, acei cameleoni hrăpăreţi, dornici să se îmbogăţească peste noapte, au mai multe şanse de reuşită în viaţă decât mine şi vor putea să vadă cu ochii lor „raiul", folosindu-se din plin de avantajele revoluţiei din decembrie 1989, fără să mai aibă nevoie de studii, fiindu-le suficiente

tupeul, curajul şi un stagiu de practică prin puşcării. Pentru unii, noţiunea de personalitate n-a contat niciodată, dar acum nu trebuia să vin eu cu pretenţii să-mi respecte personalitatea – atât cât era ea – dimpotrivă, trebuia să mă aştept din partea lor să se lupte pentru a o suprima. Vedeam în fiecare zi cum se năştea o lume întâmplătoare, în care nimeni nu mai răspunde de nimic, iar odată cu epoca care se stingea treptat, se prăbuşea în neant şi tot ce se făcuse bun până atunci. Se năruiau relaţiile sociale cu toate verigile lor: familia, morala, instituţiile statului şi societatea în ansamblul ei. Tot mai mulţi politicieni de duzină apăreau în public sau la radio şi televiziune unde vorbeau despre idealurile tinerilor participanţi, pe baricade, la Revoluţia din dec. 1989, despre ţelul lor de a trăi într-o lume mai bună, dar nu făceau nicio referire la faptul că acei tineri şi-au jertfit vieţile în zadar, ba mai mult, că le-a dat lor, profitorilor, posibilitatea să se îmbogăţească, iar de tinerii rămaşi în viaţă nici nu se mai interesează.

În această perioadă numită „de tranziţie” – care nu se mai sfârşeşte – ne-am trezit într-o lume total străină, care vorbeşte o altă limbă decât noi, cei care am depăşit o anumită vârstă. Între anumite segmente ale societăţii s-a produs o ruptură, oamenii sunt tot mai dezbinaţi, încât nu se mai pot înţelege şi tolera între ei.

— Măi băiete, tu gândeşti la fel ca mine. Mă mir că până acum nu mi-ai spus nimic. De ce?

— De politică îmi este silă, iar despre problemele mele personale am evitat să-ţi vorbesc pentru a nu adăuga şi amărăciunea mea la toate câte te frământă pe tine.

— Deci şi tu stai ca un pustnic într-o curte?! Ce parşivă este viaţa asta! spune Titus, oftând din rărunchi.

— Nu sunt chiar singur, am un câine foarte inteligent cu care vorbesc zilnic. Este foarte ataşat de mine. Îl cheamă Codiţă, deşi nu are decât un ciot de coadă, dar este vrednic şi tare simţitor. Când latră are un glas care o întrece pe răposata cântăreaţă Doina Badea când cânta melodia „Cânta un matelot la prora, iar dacă îl aud din

casă, în momentele de concentrare asupra scrisului, lătratul lui mă emoţionează, la fel ca în clipele când sună brusc telefonul. Ştii că şi câinii zâmbesc? Codiţă, când mă apropii de el, îmi zâmbeşte într-un fel anume. E greu să crezi, dar e adevărat.

— Cred că îmi voi lua şi eu un câine.

— Câinele este un prieten bun, devotat şi îţi dă acel sentiment că nu eşti singur. Odată am vrut să-l duc la mare, să-i fac o baie, apoi să-l las liber să zburde. I-am pus lesa şi l-am urcat în maşină. Era atât de vesel şi nerăbdător să facă plimbarea cu maşina! Când am ajuns în parcul de lângă gară, m-am răzgândit să-l mai duc pe plajă, de teamă că nu va şti să se poarte în lesă printre oameni, el fiind obişnuit să fie mereu legat lângă cuşcă. Nu aveam nici botniţă pentru el. Am oprit şi am intrat cu el în parc, ţinându-l de lesă. A înţeles destul de repede că lesa şi cu mine nu sunt decât o extensie a personalităţii lui canine şi atunci s-a relaxat, totul decurgând normal, de vreme ce pe aleile parcului se plimbau şi alte persoane însoţite de câini mai mici sau mai mari. Câteodată ne întâmpinau şi alţi câini maidanezi, care se pripăşiseră acolo, stabilindu-şi habitatul prin tufişuri, lătrând la noi supăraţi că le tulburăm somnul. Codiţă defila ţanţoş pe alee şi îi trata cu indiferenţă. La un moment dat m-am aşezat pe o bancă să mă odihnesc. Pe banca de vis-à-vis de noi şedea o doamnă, însoţită de o căţeluşă pudel francez de culoare cafenie. Doamna respectivă era preocupată s-o înveţe să urineze pe sol, iar când, în sfârşit, a reuşit, nu ştia cum să se bucure mai mult alături de căţeluşa ei, pe care nu contenea s-o laude, iar aceasta din urmă dădea din coadă cu satisfacţia pe care ţi-o dă un lucru bine făcut. Codiţă privea spre minunea roşcată cu nişte ochi curioşi, dar opaci şi parcă, rugători în acelaşi timp. „Ce-o fi în capul lui?”, mă gândeam.

Vara am mai mult timp şi obişnuiesc să stau de vorbă cu Codiţă. De fiecare dată am impresia că el mă înţelege, mă urmăreşte mereu cu ochii lui blânzi, întorcând capul când spre stânga, când spre dreapta. îl mângâi duios pe

cap, iar el mârâie mulţumit. Pentru el sunt ca un prieten sau mai mult ca un tată, nu am deloc impresia că sunt servitorul lui, ceea ce sunt de fapt, însă o fac cu plăcere. În acelaşi timp am nevoie de el să-mi păzească curtea şi casa şi sunt fericit că îl am, restul nu mai contează. Este un câine mare, robust, trăit în mijlocul naturii, spre deosebire de căţeii pudeli, care sunt ţinuţi în casă, pe post de jucărie, pe care poţi să-i împopoţonezi şi să-i plimbi oriunde.

— Un câine adevărat îşi are locul în curte, nu în casă.

— Am constatat că un câine, o pisică sau o pasăre pot umple viaţa multor persoane care trăiesc singure, reuşind să le facă singurătatea mai uşoară.

Revenind la Codiţă al meu, pot spune că el este în stare să-mi dăruiască fiecare secundă din viaţa lui, fiind devotat întocmai ca cel din povestea „Câinele grănicerului”. El îmi întăreşte convingerea că un câine devotat omului îşi petrece tot restul vieţii trăite alături de om pentru a-i câştiga dragostea. Şi o face în fel şi chip: din priviri, din mişcările cozii, din cap. Însă nu toţi oamenii care primesc dragostea acestui patruped necuvântător îi pot spune, prin vorbe, fapte şi mângâieri „te iubesc!”

— Constat că tu ai o viaţă mult mai bogată decât a mea, camarade! în plus călătoreşti, scrii… spune Titus.

— Am avut prilejul să străbat aproape toată ţara şi am văzut multe mănăstiri, biserici, lacuri de acumulare, hidrocentrale şi ecluzele de pe Dunăre. Avem o ţară frumoasă şi bogată!

— Eu am fost doar în zona judeţelor Prahova, Braşov şi Buzău, iar de când m-am întors la Constanţa cu serviciul, abia m-am mai putut deplasa de câteva ori la Ploieşti şi la Buzău, prin 1982 şi 1984.

— Bănuiesc că la Buzău ai întâlnit-o pe Cosmina?

— Nu, din păcate. Prima dată, în vara anului 1982, am sunat la apartamentul lor şi nu mi-a răspuns nimeni. Am aşteptat aproape două ore în faţa blocului lor în zadar şi am fost nevoit să mă întorc la Constanţa fără niciun rezultat. Am încercat din nou în anul 1984. Când am sunat, mi-a deschis uşa Marius, soţul Cosminei, urmat de aproape

de o fetiţă în vârstă de aproximativ doi ani, având năsucul plin de gălbenuş de ou, ceea ce m-a dus la gândul că i-am deranjat de la masă.

Cosmina era plecată de acasă, altfel îmi deschidea uşa chiar ea, după cum o ştiu de vioaie. În situaţia dată ce puteam face? l-am întrebat pe Marius dacă pe scara lor locuieşte o familie pe care am numit-o la întâmplare, el mi-a răspuns că nu locuieşte acolo şi pentru a doua oară, m-am întors acasă fără s-o văd pe Cosmina. Când am coborât din blocul lor, am fost cuprins brusc de o durere fizică, ceva se încorda în mine nelămurit, poate că devenisem invidios pe presupusa lor intimitate, care-mi produsese un mare gol în suflet pe care l-am simţit pe tot restul zilei, alături de sentimentele mele de orgoliu şi revoltă. În drum spre casă, îmi apărea în geamul de parbriz imaginea fetiţei mânjită de gălbenuş de ou, care mă privea cu ochii ei negri şi jucăuşi.

Întors acasă la mine, mi-am reluat munca, iar în clipele de răgaz am continuat să visez pe scăunelul din grădină sau în fotoliul din casă. În visele mele, imaginea Cosminei îmi apărea tot mai des, tot mai clară, apropiindu-se de mine atât de mult, încât îi simţeam căldura buzelor pe obrazul meu. Atunci mă cuprindea un dor cumplit de ea, amestecat cu teama că nu o voi mai vedea niciodată, dar care mă chinuia şi-mi strângea inima atât de tare, gata-gata s-o golească de sânge; ea bătea puternic şi abia se liniştea după ce obosea.

Aceste sunt neplăcerile mele de care sunt singurul vinovat. Atunci când un bărbat îndrăgostit nu este capabil să-şi stăpânească pasiunea, trebuie să se consoleze cu gândul că suferă numai din propria sa vină.

— Şi, cu toate acestea, intervin eu, viaţa are farmec numai atunci când omul are dorinţe şi pasiuni, chiar dacă ele includ şi o inevitabilă doză de suferinţă. Numai când eşti convins că suferi pe nedrept poţi declanşa lupta atât cu tine, cât şi cu alţii, dar când ţi-o faci cu mâna ta, mai ales din dragoste…

— Sufăr, prietene, sufăr! Dar oricât aş suferi, tot

Cosmina rămâne femeia pe care mi-am dorit-o şi niciodată nu mi-a fost ruşine să-mi recunosc profundele sentimente pe care le nutresc pentru ea. Pentru mine Cosmina a fost soră, prietenă, amantă şi chiar soţie, fără a poseda acel petic de hârtie de culoare albastră violet. A fost şi a rămas o fire iubitoare, inteligentă, cinstită, pe care n-au interesat-o prejudecăţile şi opiniile altora. Când eram împreună, îmi spunea adesea: „Vreau să trăiesc demn, să iubesc şi să fiu iubită de un bărbat inteligent, care să-mi fie mereu aproape, ca o umbră care să mă apere şi să mă ocrotească în orice împrejurare”.

Aşa vedea ea viaţa. Astăzi, deşi ştiu că este aproape imposibil, în inima şi în mintea mea o vreau alături de mine, în trup, spirit vis şi realitate, aşa cum încă mi-o mai aduc aminte. Am încercat să pornesc spre ea cu acest gând, dar de fiecare dată m-a oprit acel obstacol nevăzut care mă domină: dorinţa de a nu-i tulbura familia. M-am mulţumit cu amintirile frumoase din perioada când ne-am iubit fără condiţii. Când iubeşti, viaţa ţi se pare frumoasă ca o primăvară şi totul în jur pare să cânte traiul plenar al acelor momente.

— Nu trebuie să fii trist, Titus! am încercat eu să-l consolez. Viaţa are multe necunoscute. Ea ne poate înşela, dar moartea niciodată. Dac trăim mai putem spera că lucrurile se pot schimba. Viaţa este darul cel mai de preţ pe care Dumnezeu l-a făcut omului, creaţia Lui cea mai desăvârşită, iar iubirea dintre oameni face ca să dispară divergenţele, luându-le locul înţelegerea.

— Cine mai ştie cum vor evolua lucrurile în viitor? Este sigur doar faptul că viaţa mea şi a Cosminei curg acum paralele şi niciunul dintre noi nu ştie ce face celălalt. Oricât aş încerca să-mi mut gândul de la ea, el persistă şi îmi declanşează un noian de amintiri şi nicio speranţă. Sunt amintiri care s-au furişat în mintea mea şi mă chinuie, adăugându-se altor suferinţe deja existente şi nu găsesc metoda care să mă ajute să mă izbăvesc de ele.

Când eram student în facultate, un profesor mi-a spus de mai multe ori: „Fii înţelept, Titus!”. Astăzi îi dau

dreptate, dacă înţelepciunea n-o ai din naştere, ea mai poate veni abia odată cu bătrâneţea şi cu experienţa pe care o capeţi, după ce ai avut parte de înfrângeri. Se spune că unii oameni nu găsesc înţelepciune nici când ajung să moară de bătrâneţe.

Niciodată nu mi-am putut închipui cât de vii şi de strânse pot fi legăturile sufleteşti şi trupeşti care unesc doi oameni – aşa cum am fost eu cu Cosmina – şi cât de mult poate durea despărţirea dintre ei. Numai dacă treci prin asemenea momente îţi dai seama câte lucruri există pe lume fără de care nu poţi trăi, una dintre ele fiind şi plăcerea pe care o simţi în clipele împărtăşite cu persoana iubită şi tot ceea ce îţi este drag. Îmi amintesc ce frumos a fost în anul 1976, când am dus-o la bal în Constanţa, unde am dansat până la miezul nopţii. În timp ce dansam ea îmi şoptea la ureche: „pe toate femeile îndrăgostite le consider surorile mele. Să ştii că nu mă căiesc pentru cele întâmplate, dimpotrivă, plăcerea aceea face pentru mine cât toate coroanele din lume. Aş dori să am parte de ea cât mai mult, poate chiar…”. Acel „poate chiar” eu l-am tradus „pentru toată viaţa, dar n-a fost să fie aşa, deoarece în luna iunie 1979 ne-am despărţit şi bucuria noastră a luat sfârşit.

Au fost clipe grele. Atunci mi-a şoptit printre lacrimi, cu mare durere în suflet: „Deci, totul s-a sfârşit?”, ceea ce spunea că inima ei sângera puternic. Acea despărţire m-a durut şi pe mine atât de mult încât nici astăzi nu reuşesc să-mi revin. Nu visasem acel deznodământ care a avut darul să mă destabilizeze şi să mă păgubească de ceea ce aveam mai scump pe lume.

Am plecat, iar mai târziu, lipsa posibilităţilor de a afla ce face îmi accentua şi mai mult suferinţa. În nopţile mele de nesomn începusem s-o chem tot mai des să-mi fie alături pentru a-mi mângâia clipele existenţei. Mi-o închipuiam la fel ca prima dată, când îmi ieşise în întâmpinare cu toată hotărârea, nevinovăţia şi simplitatea ei, aducându-mi în dar tinereţea ei neatinsă. Îmi venea greu să recunosc că totul este în zadar şi mai speram.

— Dragul meu prieten, te văd că suferi. Află că fericirea nu are trecut, nici viitor, are doar un prezent care se măsoară în clipe, de cele mai multe ori! am intervenit eu, în chip de filosof, deşi mă gândeam mai mult la situaţia mea, care nu diferea prea mult de a lui.

— Fie şi clipe, dar ele au fost şi m-au marcat. Pentru mine Cosmina rămâne femeia care mi-a ieşit înainte când eram foarte necăjit în familia mea şi a reuşit să mă facă să-mi uit durerea şi să mă facă fericit în toţi cei patru ani de zile în care am fost împreună. M-a iubit şi m-a ajutat s-o iubesc, la rândul meu, din toată inima. Iubirea ei avea duioşia patimilor iubirii dintâi, iar eu, în acele momente tandre, m-am angajat în jocul domol al întâmplării şi în voia trăirilor care mă cuprindeau, trecând în sufletul meu ca o apă lină, în care înfiripa lent, dar sigur, acel sentiment nobil.

— Tu crezi în superstiţii? l-am întrebat eu ca să-l scot din visare.

— De ce mă întrebi?

— Odată mi-ai spus ceva în legătură cu o ghicitoare careţia prezis ce situaţie vei întâmpina la Constanţa. Despre ce era vorba?

— N-a fost o ghicitoare veritabilă, ci o colegă de serviciu a Cosminei, care i-a ghicit în cafea şi i-a spus că eu voi pleca „la un drum de strămutare”, unde voi avea o viaţă grea, atât în serviciu, cât şi în familie, iar peste zece ani voi divorţa de soţie.

— Şi ce s-a adeverit din toate cele ce ţi-a spus?

— Cam toate, dar până acum n-am dat importanţă. Să le analizăm: de când m-am întors la Constanţa, n-am promovat deloc în muncă, deşi am experienţă şi vechime suficiente. Cred că am fost ţinut în funcţii subalterne tocmai pentru a nu-mi lăsa libertate de acţiune.

De fapt acesta a fost şi motivul pentru care am plecat de la acea unitate, chiar înainte de a se desfiinţa, iar acum lucrez într-o firmă portuară.

Anul trecut am divorţat de Emilia, care a plecat la părinţii ei, la Ploieşti, deci şi acea previziune s-a adeverit.

…A urmat o pauză în care fiecare dintre noi ne-am gândit la altceva. La un moment dat eu am rupt tăcerea:

— Înainte de revoluţia din 1989 situaţia era cam aceeaşi peste tot, unii fuseseră cocoţaţi în funcţii pe care nu le meritau, iar ceilalţi erau ţinuţi în funcţii subalterne, obligaţi să tragă la jugul comun. Nici la noi situaţia nu era mai bună. Cadrele noastre militare ajunseseră să arate la fel de blazate şi neajutorate de parcă ar fi făcut parte din cine ştie ce ordin călugăresc. Toţi au trăit într-o lume care, formal, ne făcea părtaşi la toate realizările societăţii, dar ne obliga să credem pe de-a-ntregul, fără îndoieli şi fără păreri proprii, că trăim în cea mai dreaptă societate.

— Tu crezi că lumea de acum e mai bună?

— Deocamdată nu este, dar să avem răbdare o vreme şi poate vom avea norocul să trăim mai bine în anii care ne-au rămas. Atunci vei călători şi tu mai mult şi vei ajunge la Buzău pentru a o întâlni pe Cosmina, reuşind astfel să-ţi mai alini suferinţele sufletului.

— Sper că nu râzi de mine.

— Nicidecum.

— Ehei, ce spui tu e greu de realizat, camarade.

— Ba nu va fi greu deloc. Până la Buzău nu sunt decât 280 de kilometri, deci nu poţi spune că se află la capătul pământului sau peste mări şi ţări.

— Aş merge acolo oricând ca s-o văd, dar nu vreau să-i tulbur liniştea căminului şi mă resemnez, mulţumindu-mă cu amintirile care mi-au mai rămas şi cu gândul că ea a rămas pentru mine o dragoste pierdută, singura mea zână angelică şi capricioasă de care m-am îndrăgostit, întocmai ca beduinul de „Fata nisipurilor”. Acum ea trăieşte într-o lume în care eu nu mai am acces, încă de când s-a căsătorit cu Marius. Uneori Cosmina îmi apare ca o umbră albastră, memoria nu mi-o poate reprezenta aşa cum era ea în realitate. De la o vreme am început să n-o mai pot percepe în mod senzitiv şi acest fapt mă amărăşte nespus de tare. Câteodată am senzaţia că o iubesc mai mult cu sufletul şi mai puţin fizic, ca femeie. Nu ştiu dacă este bine sau rău.

Zilele trecute m-am gândit mult la ea şi pe mine a pus stăpânire un sentiment ciudat, inexplicabil, parcă a slăbit dragostea noastră, sentimentele şi-au pierdut caracterul activ, parcă aş trăi o existenţă vegetală. În acelaşi timp, mi-a devenit tot mai neplăcut gândul de a acţiona, deşi niciodată nu m-am simţit incapabil de acţiune.

— Ceea ce îmi spui nu e deloc bine. Permanentele introspecţii duc la pustiirea sufletului, apoi când imaginaţia încetează, rămâi cu singurătatea în care viaţa este nespus de seacă. Aşa cum ţi-am mai spus şi altă dată, eu mi-am desfăşurat munca prin mai multe oraşe din ţară, datorită unor şefi ierarhici care au avut puterea şi interesul să mă mute după bunul lor plac cu serviciul dintr-un loc în altul – ca ţiganul cu cortul – pretextând necesităţile stringente ale muncii la stat. M-am supus ordinelor, dar locuind în diferite judeţe, m-am simţit la fel ca un pom scos din glia lui, dar ne sădit temeinic în altă glie. Aşa a fost şi la Buzău, unde ştii şi tu că ne-am regăsit după ce trecuseră atâţia ani.

Prin anul 1978 m-a vizitat un fost coleg de şcoală care locuia cu familia în Brăila. La plecare, acesta m-a invitat să-i fac o vizită, sens în care mi-a lăsat adresa şi numărul de telefon. Peste două luni de zile, un coleg de serviciu m-a rugat să-l ajut să-şi înscrie fiul la Liceul de Marină din Brăila şi nu ştia cum să procedeze. M-am folosit de prilej şi i-am întors vizita prietenului meu din Brăila, cu care am depănat amintiri timp de aproape două ore, cu precădere din perioada şcolii, apoi cum ne-am luat fiecare zborul în viaţă, la început având aripile prea tinere şi fără prea multe pene care să ne susţină la înălţime. M-am bucurat mult pentru el, întrucât se realizase în parte: era ofiţer portuar la Căpitănie, soţia era secretara liceului de care am amintit mai sus, aveau o fetiţă în vârstă de doisprezece ani, frumoasă şi sănătoasă şi se mutaseră de curând într-un apartament nou, compus din trei camere în cartierul Hipodrom. Era mulţumit de serviciu, ca şi de familia sa, care-i dădeau siguranţă şi linişte. În mintea mea

făceam comparaţie între mine şi el, ceea ce nu mă mulţumea deloc. Deşi pe atunci eu aveam o funcţie socială mai bine plătită, duceam viaţa omului trecut „prin ciur şi prin dârmon”, ascuţit ca un brici pe cele mai diferite polizoare şi curele ale vieţii sociale, pe când el era un om modest, preocupat exclusiv de slujba şi de familia sa. Nu-l invidiam absolut deloc – era doar o constatare – iar pentru că alegerea profesiei mele o făcusem eu singur, trebuia să suport consecinţele.

Cel puţin tu, acolo la Buzău, te-ai ales cu acea mare iubire pentru care spui că suferi în prezent, uitând însă, că ai fost fericit patru ani de zile. Ştiu că inima nu se poate apăra împotriva iubirii, mai ales atunci când ea se dezlănţuie ca o stihie sau ca o forţă asemănătoare cu fluxul şi refluxul mării.

— Să nu ai impresia că m-am considerat vreodată un Casanova căruia să nu-i poată rezista nicio femeie. Relaţia mea cu Cosmina a avut, însă, darul de a mă convinge că numai femeia care iubeşte cu adevărat se pierde şi nu poate rezista iubirii. Să-ţi povestesc un fapt:

În 1976, după ce avusesem câteva întâlniri cu ea, am observat că prietenia noastră căpătase consistenţă şi m-am gândit să-i pun capăt pentru a nu ajunge mai târziu să plutim pe nisipuri mişcătoare, în care să ne afundăm tot mai adânc. Acea hotărâre venise prea târziu şi atunci mi-am spus: „Fie ce-o fi!” şi am continuat să ne vedem.

— Îţi aminteşti opera „Iliada şi Odiseea” intervin eu. Acolo numai Ulise a rezistat dragostei pentru că a fost legat de catarg, pe când ceilalţi însoţitori ai săi au fost ademeniţi la acea petrecere şi transformaţi în porci.

— Lasă-l, măi, pe Ulise! A fost o legendă, pe când dragostea adevărată este în stare să rupă orice legături, dacă este suficient de puternică. După toate cele întâmplate între mine şi Cosmina simţeam că îi aparţin fără rezerve, iar dacă s-ar fi întâmplat ca altă femeie să-mi ceară o singură bătaie a inimii, aş fi considerat că a atentat la bunul Cosminei. Îmi era de ajuns această credinţă interioară – a adăugat Titus, oftând prelung.

— Totuşi, dragostea nu este legată la ochi, aşa cum se mai spune; ea nu înăbuşă raţiunea, ci doar o subjugă.

— S-ar putea să ai dreptate, dar când te îndrăgosteşti, judeci altfel lucrurile. Mă bucur că îmi pot atribui şi eu un merit, acela de a fi contribuit la modelarea comportării Cosminei, educând-o şi pregătind-o pentru dragoste, singurul sentiment pentru care merită să trăieşti şi să suferi. M-a primit în inima ei cu o sfială calmă, care reacţiona vulcanic numai când era iritată rău de ceva. De aceea mă gândeam că ei îi trebuia un bărbat liniştit, poate chiar anost, dar care s-o iubească total, pentru a-i potoli unele explozii vulcanice şi să-i asigure condiţii pentru scurgerea lentă a timpului în familia lor, fără certuri, fără drame şi fără lipsuri. Astăzi nu ştiu dacă a avut parte de aşa ceva. Cu mine ea reuşise să fie o amantă şi o soţie model.

— Poate exagerezi un pic, Titus?! Statutul de amantă este unul destul de curios. Amanta îţi împărtăşeşte gândurile şi grijile pe care le ai şi i le aduci la cunoştinţă fără rezerve, aşa cum se face în cazul spovedaniei la preot. Ea te compătimeşte cu blândeţe şi sinceritate şi nu-ţi ascunde faptul că te consideră a fi un om neînţeles şi neapreciat de soţia ta nerecunoscătoare. În pat sau în alte împrejurări îţi spune că eşti frumos, deştept şi că ai multe alte calităţi şi intenţii la fel de bune, pe care soţia ta nu le apreciază. Poate fi chiar aşa în realitate. Aşa stând lucrurile, amanta îţi dă impresia că numai ea îţi deschide ochii – unele dintre ele te ajută, de fapt, să-i închizi şi mai mult – cu privire la familia ta, ceea ce face să-ţi dispară atât conştiinţa, cât şi sentimentul că procedezi greşit şi imoral şi te consideri fericit în prezenţa ei, simţind că trăieşti din nou.

— Află că în situaţia mea nu prea se potriveşte teoria ta. Cosmina m-a iubit cu adevărat, iar dacă am fi rămas împreună formam un cuplu fericit.

— Este posibil ca ea să constituie o excepţie de la regulă, îl aprob eu. Ar fi bine, însă, să mai luăm în calcul şi alte realităţi ale vieţii. De exemplu, la vârste diferite există

şi nevoi de asociere diferite, dar una singură urmăreşte omul pe tot parcursul vieţii lui, nevoia de a avea un partener sexual. Tocmai aceasta face să existe cupluri diferite, în care intervin diferenţe semnificative de vârstă şi de preocupări.

Psihologii susţin că, în general, bărbaţii se simt atraşi de femei fertile în cazul împerecherii, dar aceasta li se întâmplă mai des celor care simt că au ratat anumite momente din tinereţea lor şi atunci se îndreaptă spre partenere mai tinere pentru a-şi regăsi vigoarea sexuală pe care n-o mai află la cele din generaţia lor. Este valabilă şi pentru femei.

— Atunci cred că ai dreptate. Dar sunt şi femei tinere, care caută bărbaţi mai în vârstă decât ele, la care găsesc tandreţe, experienţa de viaţă, cultura şi siguranţa.

— Astăzi se află mai greu o dragoste adevărată la astfel de tinere. Majoritatea dintre ele îşi propun ascensiunea socială şi o situaţie mai bună, iar când nu le pot realiza prin forţe proprii, îşi caută amanţi bogaţi.

Desigur, acea căsnicie care respectă toate regulile cerute de societate este benefică pentru sănătatea fizică şi mintală a cuplului. Ea îi dă posibilitatea femeii să ştie că acel bărbat îi aparţine numai ei, fapt care îi dă sentimentul de siguranţă.

De asemenea, sexul practicat în astfel de cupluri de câteva ori pe săptămână îi dă ocazia să elibereze o cantitate de estrogen care-i catifelează tenul, aşternându-i pe chip o amprentă a tinereţii, favorizând şi dispariţia eventualelor depresii de care a suferit.

O situaţie de neînţeles mai persistă, încă, printre oameni, aceea în care ideea de dragoste şi a iubirii neîmpărtăşite, o leagă de gelozie şi de neîmplinire, în general. Statisticile arată că în majoritatea familiilor şi cuplurilor patul îi ţine aproape pe bărbat şi femeie, iar când acesta dispare, fiecare partener îşi caută satisfacţia în altă parte, la acela care reuşeşte să-i găsească acele calităţi pe care, în realitate s-ar putea să nu le aibă, cu excepţia orgasmului, pentru care femeia face orice. Poate

chiar aceasta e cauza destrămării cuplurilor, când soţii, sătui de foştii parteneri, simt nevoia să evadeze din familiile lor, căutând „Paradisul”, care le-ar putea asigura condiţii mai bune de cuplu şi iluzia de mai bine în viaţă.

În căutările lor se orientează spre parteneri mai tineri, mai frumoşi şi mai bine dotaţi fizic. Câte o femeie se mai întreabă uneori: „Oare vârsta şi sentimentele mele sunt atât de potrivite precum cred eu? Nu cumva este o dragoste copilărească, iar mai târziu voi regreta faptele? Ce să fac? îmi place acest bărbat destul de mult, la fel îmi plac şi fizicul, manierele şi tandreţea lui. Într-o zi pot trece peste această ezitare şi s-ar putea să-l iubesc. Ce voi face dacă iese prost?”

— Nu numai femeile judecă astfel. Există şi bărbaţi care, deşi îşi iubesc soţiile, mai merg şi la alte femei. Nu e cazul meu, precizează Titus.

— Nu te contrazic, dar cred că bărbatul care îşi iubeşte soţia nu prea o trădează cu alta. Poate acela care are o vlagă prea mare este împins să râvnească o altă femeie, pentru satisfacerea fizică, fără vreun sentiment sau alt interes. Dragostea adevărată este ca vinul vechi, odată cu trecerea anilor peste el este şi mai bun.

— Iubirea! Ştii şi tu foarte bine cum se manifestă îndrăgostiţii. Unii spun: „trăiesc o mare iubire şi parcă zbor de fericit ce sunt”, etc. Sunt expresii legate de starea lor lăuntrică, de caracterul lor, în care se dezvoltă superior spiritul uman.

— Dragul meu prieten, Universul nostru cotidian ar fi mult mai sărac dacă n-ar exista tineri şi vârstnici îndrăgostiţi – nu fac aluzie la tine – precum şi persoane care suferă din dragoste. Se ştie că pe unii dragostea îi face mai umani, dar pe alţii îi înrăieşte, transformându-i în nişte adevăraţi satrapi. Fenomenul îndrăgostirii este deosebit de complex, motiv pentru care el a rămas până astăzi o enigmă neînţeleasă. Unii îl definesc ca pe un extaz, o enormă sporire a afectivităţii şi a dorinţei umane. În multe cazuri cel îndrăgostit supraestimează obiectul iubirii sale şi astfel devine orb faţă de calităţile celui iubit

şi surd la vocile celor care-l înconjoară sau care îl sfătuiesc, încercând să-l salveze din greşeala lui.

— De ce să ne plângem că suferim din dragoste? Citeam undeva despre psihanalistul Wilhem Stekel, care este destul de radical în părerile sale. Ştii ce spunea acolo? „Fiecare sentiment de fericire depinde de iubire”.

— Ar fi foarte bine aşa, dar tu de ce te plângi? Pentru că ai pierdut iubirea, dar ai uitat că nu există mântuire fără suferinţă, iar Dumnezeu cere de la noi un car de suferinţă pentru fiecare dram de iubire pe care ne-o dă. Citeam nu demult, în „Eclesiast”, unde se spunea: „Bucură-te tinere în tinereţea ta, fii cu inima veselă cât eşti tânăr, umblă pe căile alese de inima ta şi plăcute ochilor tăi, dar să ştii că pentru toate acestea Dumnezeu te va chema la judecată”. Iată, deci, că pentru toate greşelile trebuie să plătim în faţa Lui.

— De unde ştii tu toate astea? se arată curios Titus.

— Din cărţi. După revoluţie am citit tot ce mi-a căzut în mână, fără să mă întreb la ce îmi va folosi. Dintre aceste cărţi, literatura religioasă a fost un segment important. Am citit Biblia şi mi-a mai rămas de citit doar ultima parte care cuprinde „Psalmii”.

— Aş vrea să-ţi fac o destăinuire, spune Titus cu o voce mai înceată. La începutul discuţiei noastre, când mi-ai spus că scrii cărţi, m-am gândit la scrisorile mele… ştii… în clipele mele din nopţile de nesomn, când îmi era tare dor de ea, i-am scris nişte scrisori, dar nu i le-am trimis niciodată, din motive pe care le ştii. Îmi este dor de ea şi acum, pentru că n-am mai văzut-o de când ne-am despărţit. Prin anul 1988 a fost prezentată la televizor o „vizită de lucru” a lui Nicolae Ceauşescu în judeţul Buzău, iar în primele rânduri ale mulţimii adunate am zărit-o şi pe Cosmina. Era neschimbată la înfăţişare. Aş fi vrut să opresc pe loc imaginea pentru a o studia în lege, dar aşa, n-am reuşit să-i descifrez decât trăsăturile pe care le ştiam de atâta vreme. Pe chipul ei nu am putut citi dacă era fericită, doar un nimb de frumuseţe care-i radia în raport cu celelalte chipuri de lângă ea.

M-a întristat gândul că ea era acolo, iar eu aici, fără posibilitatea de a-i vorbi sau de a o atinge, să-i spun că, încă o iubesc, chiar dacă aparţine altui bărbat. Apoi m-am liniştit, gândind că e posibil să mă fi uitat.

— N-o condamna şi tu pe simple supoziţii! Poate te înşeli.

— Aş vrea să dau o fugă până la Buzău în săptămâna următoare. Vreau s-o caut şi să-i spun personal tot ce mă frământă.

— Bine faci! Abia îţi mai alini sufletul. Dar, ia spune-mi, dacă te rog, îmi împrumuţi pentru o vreme, scrisorile despre care mi-ai spus? Sau sunt prea secrete, prea intime, şi nu vrei să văd ce ai scris acolo?

— De sentimentele mele nu-mi este ruşine, iar faţă de tine nu am secrete.

S-a ridicat din fotoliu şi s-a îndreptat spre un dulap, a tras un sertar şi a scos la iveală un dosar plin cu hârtii scrise îngrijit, cu litere egale, înclinate spre dreapta.

— Ia-l cu totul! Când termini, te rog să mi le restitui. În privinţa scrisului sper să te descurci, a mai spus el, în timp ce îşi lua locul în fotoliu.

Le-am pus în geanta mea, după care am trecut lângă fereastră. Afară începuse să plouă mărunt, o ploaie sâcâitoare, care se strecura printre zdrenţele norilor, formând o ceaţă difuză la nivelul solului. Am murmurat încet, aproape numai pentru mine: „Viaţa este ca o fântână adâncă de pe fundul căreia omul s-a obişnuit să privească spre cerul albastru cu disperarea pe care i-o dă limita pe care o desenează cercul fântânii”.

— Ai dreptate! a spus Titus, care înţelesese bine ce am spus şi se grăbise să mă susţină. Suntem prea mici, fire de nisip.

— Asemenea ploi sunt frecvente la munte, am încercat eu să explic vremea de afară. În anumite zone ale ţării, plouă uneori, câte zece minute, ploaie repezită, urmează o pauză de 4 – 5 minute, apoi iar plouă şi tot aşa. În pauze se observă cum de pe solul încălzit de soare, se ridică un abur dens pe care îl împrăştie o boare de vânt.

Apa de ploaie se scurge pe pantele munţilor, dând naştere la pârâiaşe noi sau le alimentează pe cele existente.

— Mai stai jos să mai vorbim! insistă Titus. Ce faci acasă?

— E târziu şi mă aşteaptă Codiţă, dar mai stau puţin, l-am asigurat eu, aşezându-mă în fotoliu. Discuţia cu tine îmi face plăcere.

*

Când am ieşit în stradă se înserase de-a binelea, iar cerul era spuzit de stele mai luminoase sau mai palide, mai mari sau mai mici, tremurând şi încrucişându-şi luminile sclipitoare pe fondul întunecat. Luna încă nu răsărise, dar în întunecimea străvezie, neadumbrită, conturul obiectelor se vedea aproape limpede.

Ploaia se oprise, doar din când în când de mai auzea şuşoteala molcomă a frunzelor din copaci, însoţită de zumzetul unor albine întârziate pe undeva datorită ploii; vrednice cum le ştim, încercau să culeagă nectarul din corolele florilor neatinse de ploaie. „Miracolele naturii”, mi-am zis în gând şi am pornit în lungul străzii.

Dintr-un pom aflat într-o curte m-a întâmpinat cântecul unei turturele, care îşi chema, probabil, perechea.

La mine acasă, când întorceam cheia în yala de la poartă, Codiţă m-a salutat cu lătratul lui vesel, sărind nerăbdător în lanţ. Am intrat în casă şi i-am adus mâncare, l-am mângâiat pe cap şi am vorbit cu el, apoi am intrat în casă, m-am dezbrăcat şi m-am aşezat în pat. M-am gândit mult la cele discutate cu Titus, iar în final, i-am dat dreptate în unele probleme. Singurătatea este grea ca o noapte care te învăluie din toate părţile. Ajuns în întuneric, te zbaţi să scapi de amărăciune. La fel ca el am făcut şi eu, anii au trecut peste mine şi nu ştiu ce am folosit din ei.

M-am zbătut mereu în gol, luptându-mă neîncetat cu viaţa, mai tare decât cu morile de vânt, iar de când m-am pensionat trăiesc asaltat de tot felul de gânduri, ştiind că se apropie bătrâneţea, căreia îi urmează, inevitabil, moartea. Ştiu că nimeni şi nimic nu-l mai poate mângâia pe cel ce suferă de apropierea bătrâneţii, numai el singur îşi

mai poate alina acea durere, încetul cu încetul. Nu mă tem de moarte, dar aş vrea să mai zăbovesc puţin pe acest pământ pentru a termina ce am început.

Bătrâneţea este grea, dar mai grea este singurătatea, ea având darul de a amplifica grijile şi necazurile bătrâneţii, dând omului sentimentul că s-ar afla izolat ca în Siberia rusească, unde bântuie gerurile cumplite, unde sunt nopţi lungi, fără sfârşit, cu frig şi beznă. În acele condiţii, omul bătrân şi singur îşi pune întrebări despre toate cele neştiute.

M-am ridicat de pe pat, mi-am pus halatul de casă şi am trecut la masa de scris. Din geantă am scos dosarul lui Titus şi am citit toate scrisorile, până pe la miezul nopţii.

Voi reproduce în continuare numai şase dintre ele, care mi s-au părut mai potrivite pentru a ne face o idee în legătură cu trăirile prietenului meu:

Scumpa mea, sunt singur în noaptea neagră, dar perna nu mă atrage, deşi este trecut de miezul nopţii.

Spre seară, aici la noi a nins liniştit, cu fulgi mari şi grei, care au căzut peste oraşul adormit şi peste pământul care nu se mai dezgheaţă de la ultima zăpadă. Aşezat la masă, în faţa hârtiei de scris, încerc să-mi adun gândurile care zboară spre tine ca nişte stoluri de vrăbii. Nu mă pot concentra şi atunci deschid fereastra şi privesc afară cum începe viscolul, cu rafale de vânt şi zăpadă învolburată.

Ştii că pentru mine zăpada a constituit o plăcere dintotdeauna, dar acum îmi aminteşte de iernile de pe meleagurile buzoiene.

Acum locuiesc într-o casă cu curte, în care am o grădină plină cu flori, în toate anotimpurile. Abia aştept să se topească zăpada şi să văd ghioceii mei albi – imaculaţi şi graşi, încât, toţi care-i văd mă întreabă de unde am acest soi. Ghioceii mă vestesc că a venit primăvara, pe care o aştept să sosească şi în sufletul meu.

Mi-e dor de tine. De când ne-am despărţit, ceva nea împiedicat, cu atâta îndărătnicie, să ne revedem. Să ştii că, în ceea ce mă priveşte, distanţa dintre noi, ca şi lipsa revederii, n-au reuşit să-mi slăbească dragostea pentru

tine dimpotrivă, este la fel de puternică, ceea ce dovedeşte că ceva o împiedică să se spulbere. Mă întreb adesea: cum s-ar orândui viaţa noastră dacă am fi din nou împreună? Oare mai însemn eu ceva pentru tine? îmi simt inima grea. Amintirile aduc cu ele atâta dor, dar şi unele lucruri plăcute, care-mi mângâie inima.

Viscolul vuieşte şi-mi aruncă zăpadă pe lângă perdeaua care fâlfâie, iar de afară se aud vibraţiile sârmelor de la bolta viţei-de-vie. Închid fereastra pentru a nu mai auzi vântul turbat care-mi aduce aminte de lucruri care dor.

Au trecut atâtea luni de zile fără să fi aflat ceva despre tine. Cum ţi se pare proverbul „ochii care nu se văd se uită”? Te-a influenţat el în vreun fel?

Rămâi cu bine prietenă nepreţuită, care ai ştiut să fii, pe rând, amantă şi soţie iubitoare!

Noapte bună!

Titus, 19.02.1980 Constanţa.

Dragă Cosmina, îţi scriu din oraşul de la mare, pe care ştiu că îl iubeşti la fel ca mine. Aici e cald, e vară toridă, iar Constanţa arată la fel cum o ştii, poate ceva mai animată ca în 1976, în special la Mamaia.

Îl laud şi eu, ce să fac? Doar este oraşul meu, pe care l-am purtat în rucsac în toţi anii în care am peregrinat prin ţară, iar de părăsit, nu cred că îl voi părăsi uşor, deşi mi-e dor de tine.

Fără tine sufletul meu este trist şi obosit, împovărat de tot felul de reziduuri, care s-au tot acumulat pe parcursul vieţii şi peste ele se suprapun altele noi, cu tendinţe a le îmbâcsi.

Iubirea are la îndemână ca mijloc încercat, doar suferinţa, de aceea, eu am urât-o întotdeauna pentru efectul ei distrugător. Cu toate acestea eu te iubesc la fel de mult, chiar dacă sufăr. Bănuiesc că şi tu mă mai iubeşti, n-ai lăsat în urmă iubirea noastră care ne-a ţinut uniţi patru ani de zile. Sper că n-o consideri ca fiind de domeniul trecutului. Ea a fost „muzica” pe care am ascultat-o amândoi, atât separat, cât, mai ales, împreună.

Mă rog bunului Dumnezeu să ne ajute să ne mai întâlnim cel puţin odată în această viaţă. Te sărut fierbinte.

Titus, 19.07.1980, Constanţa.

Cosmina, dragostea mea de departe, stau la masa mea de scris şi mă gândesc, iar prin minte îmi trec tot felul de scene petrecute împreună cu tine în perioada acelor ani frumoşi.

Îţi mai aminteşti primele noastre întâlniri? Acelea când fetişcana naivă şi timidă s-a apropiat de mine şi i-am inspirat încredere, iar de atunci a început episodul dragostei noastre, care s-a continuat şi s-a desăvârşit la Mamaia, în acea vară de neuitat a anului 1976.

Despărţirea noastră a fost crudă. Ea ne-a rănit pe amândoi şi ne ţine departe de atâta vreme, fără vreo speranţă.

Dacă ai avea prilejul să mă vezi, ai constata cât de tulburată îmi este liniştea de fiecare zi, iar calmul şi pacea pe care tu le ştiai, mi-au dispărut dimpreună cu fericirea care părea atunci că nu se va destrăma niciodată. Deseori stau de vorbă cu mine însumi şi încerc să-mi găsesc vina şi, eventual s-o justific, dar nu reuşesc şi atunci revin tot la iubire, facultatea de a iubi fiind extrem de grăitoare şi de semnificativă. La om sentimentele de iubire oglindesc trăsături de caracter de mare profunzime, pe care eu le laud pentru că ele scot în evidenţă nobleţea sufletului persoanei în cauză. Gândeşte-te la cel ce te-a iubit şi nu mă uită! aşa cum spun versurile de mai jos, scrise de M. Eminescu:

„Mă vei uita că-s prea departe
Şi pentru prea mult timp lipseşti.
Mă vei uita, că şi uitarea
E scrisă-n legile omeneşti”.

Dar poate nu va fi aşa. Noapte bună!

Te pup, zâna mea dragă.

Titus, Constanţa.

04.09.1981.

Păpuşă scumpă, te salut de la malul mării! Afară s-a înserat, iar eu stau în grădină, sub un pom rotat şi nu mă

pot desprinde de pe scaun, ca să las răcoarea serii şi să intru în casă unde mă întâlnesc cu singurătatea.

La fel procedez aproape zilnic, cât este vara de lungă. Stau aici şi aştept, dar nu prea ştiu ce anume. Îmi place însă că grădina capătă, treptat, strălucire, iar pomii contur, de la lumina lunii care a răsărit, împrăştiindu-şi peste tot lumina rece şi argintie, ca de cositor, poleind oraşul care se pregăteşte de culcare.

Părăsesc locul meu de observare şi alerg în casă la masa de scris pentru a aşterne pe hârtie ceea ce vreau să-ţi spun. Pe drum mă cuprinde melancolia şi mai întârzii câteva minute, pentru a mai face câţiva paşi, aidoma unui înotător care traversează un ţinut pustiu. În răcoarea nopţii privesc cerul care s-a acoperit cu un bogat covor de stele şi mă opresc cu privirea pe luceafăr, care iese în evidenţă prin mărimea şi strălucirea lui.

Aud soneria de la poartă, iar când deschis, în faţă îmi apare vecinul şi prietenul meu, doctorul Cernea, pe care ai avut prilejul să-l cunoşti la Tulcea. Trece des pe la mine, în timp ce îşi plimbă câinele pe înserat, un lup din rasa ciobănescului german, frumos şi tânăr, care nu are deloc astâmpăr.

Tu ce faci? Sper că eşti bine, sănătoasă şi te mai gândeşti, din când în când şi la mine. Tare aş vrea să fim împreună la malul mării, la ceas de seară!

Mi-e dor de tine! Te sărut dulce.

Titus, 15.08.1984.

Constanţa.

Prietena mea iubită, îţi scriu în toiul nopţii, ca de obicei cu sufletul plin de amărăciune. Este a doua oară când vin la Buzău, te caut, dar nu reuşesc să dau de tine.

Mi-am făcut tot felul de gânduri, iar dacă greşesc în aprecierea faptelor, te rog să mă ierţi!

Prima dată am venit la voi în vara anului 1982. M-am interesat de adresă şi am poposit la blocul în care locuiţi. E un bloc nou, în jurul lui se mai văd unele urme ale fostului şantier.

Am sunat la apartamentul şase de la etajul întâi, dar

nu mi-a răspuns nimeni şi a trebuit să plec fără să te văd.

La sfârşitul lunii august 1984, după ce a fost Silvia pe la mine – cred că ţi-a spus – am venit din nou la Buzău şi am făcut o nouă încercare. De această dată, pe holul din interiorul apartamentului vostru s-au auzit paşi şi foşnete, care mi-au făcut inima să tresalte la gândul că vei apărea tu în prag. N-a fost aşa. În cadrul uşii a apărut Marius, în urma căruia venea, cu paşi mărunţi, o dulceaţă de fetiţă cu ochi negri şi vioi ca de viezure şi mânjită pe năsuc şi guriţă de gălbenuş de ou.

L-am întrebat pe Marius dacă locuieşte pe acea scară o familie Voicu, iar el mi-a răspuns că nu locuieşte. Ce era să fac? L-am salutat şi am plecat pentru a doua oară. N-am sunat-o pe Silvia din motivele pe care le ştii.

Mă bucur că am văzut fetiţa, dar în legătură cu revederea noastră a trebuit să mă resemnez din nou, considerându-mă învins pentru a doua oară.

La vederea lui Marius în cadrul uşii am avut o tresărire, ca un sentiment de gelozie faţă de soţul iubitei (desigur, nejustificat), deşi nu aveam niciun drept, spre ruşinea mea. Am coborât scările şi am urcat în maşină cu gânduri negre, care mă făcuseră să mă supăr pe tine, asemuindu-te cu Norma din piesa scrisă de Puccini. Mi-am zis în gând: „Cosmina este la fel ca Norma lui Puccini, o îmbinare de lumină şi întuneric, pură, sfântă şi inaccesibilă pentru oricine. Dar numai eu ştiu că ea a păcătuit cu ajutorul meu. Acum ce să fac? Pe ea am iubit-o şi o mai iubesc încă”.

Am pornit motorul şi m-am îndreptat spre Constanţa, dar gândurile nu-mi dădeau pace, asaltându-mă din toate părţile să mă convingă că trecutul nostru a rămas în urmă, ca o cameră obscură dintr-o locuinţă în care se intră foarte rar. Este aproape ca o cameră „bună”, „de păstrare”, pregătită pentru eventualii oaspeţi, aşa cum se mai află şi astăzi prin satele noastre.

Încerc să deschid uşa de la acea „cameră „cu puterea gândului, considerând că am uitat-o demult închisă.

Sufletul meu te vrea, Cosmina, dar îmi dau seama pe

zi ce trece că scurm în zadar, ca un visător în cenuşa acelor ani, căutând sub grămada de scrum, o cât de mică scânteie în stare să aprindă focul, să refacă tot ce am pierdut şi să reînvie ceea ce a fost atât de plăcut şi ne-a înfierbântat sângele de atâtea ori.

Scuză-mă, Cosmina! Acestea ar putea fi doar trăirile mele imaginare despre tot ce a fost atunci. Încerc şi eu să-mi urzesc azi viaţa, folosindu-mă de amintirile plăcute din perioada când eram împreună, deşi sunt tot mai conştient de faptul că ele nu se vor mai întoarce niciodată. Ce vrei? Omul speră, asta e datoria lui până moare. Mai ales că eu trăiesc o cumplită „singurătate în doi „care are un chip schimonosit şi ursuz.

Aştept resemnat bătrâneţea tremurătoare, împănată cu tristeţi, amărăciuni şi cu tot cortegiul de neajunsuri care o însoţesc. Atunci, visurile se vor scutura treptat cum se scutură toamna frunzele copacilor.

Dacă tinereţea este puternică prin orbirea ei nepăsătoare, când omul ajunge la bătrâneţe, tare ar vrea să-şi cerceteze faptele din perioada tinereţii, dar constată că nici asta nu se mai poate.

Te rog să-mi scrii! Cel puţin minte-mă!

Închei cu speranţa că vom reuşi să ne mai vedem măcar o dată, până la sfârşitul zilelor. Noapte bună, dragostea mea! Te sărut.

Titus

Constanţa, 30.09.1984.

Iubita mea de departe, mi-e tare dor de tine. Aş vrea să pot zbura până la fereastra ta ca să te văd măcar pentru o clipă şi să-ţi spun că te iubesc, dar nu găsesc destulă putere pentru a-mi pune în aplicare planul. Neputinţa mea nu constă în vreo suferinţă fizică, doar sufletul meu tânjeşte după iubirea care ne-a unit. Tu ai reuşit întotdeauna să-mi spulberi iluziile, dar ai preţuit totodată forţa şi curajul meu. Astăzi sunt nevoit să-ţi dezvălui slăbiciunea care mă cuprinde ori de câte ori mă gândesc la familia ta şi la drepturile ei sacre, pe care le respect şi nu vreau să le tulbur în niciun fel

De la o vreme am început să mă mângâi doar cu amintirile şi visez mereu; în visele mele îţi aud atât de aproape glasul de clopoţel, deşi ne despart atâţia kilometri. Depăn din memorie toate scenele noastre intime, toate tăcerile, toate gesturile, discuţiile calme şi toată dragostea noastră.

Astăzi am fost la malul mării – o fac tot mai des în ultima vreme, fie că arde soarele torid sau ninge peste întinderea de apă, pentru că acolo simt că mă odihnesc şi-mi limpezesc gândurile.

I-am privit digurile de piatră pe care razele calde ale soarelui le dezmiardă. M-am întors acasă pe înserat şi am petrecut alte clipe în curte, sub pomul meu din grădină.

În grădiniţa mea de flori au înflorit zambilele roze şi albastre şi liliacul, iar lalelele şi-au scos lujerii din pământ, ca nişte baionete îndreptate spre cer, gata pentru a-şi etala frunzele crude, apoi florile roşii sau galbene, după soi.

Aş mai fi întârziat în mijlocul lor, dar o ploaie repezită m-a alungat, forţându-mă să mă adăpostesc în casă. O ascult şi acum cum curge prin burlane, de unde se scurge pe trotuar şi ajunge în răzorul din grădină unde se formează o băltoacă, în care se încropeşte adhoc un clipocit muzical: sol, sol, mi, re, de sol, fa mi, re de… care se repetă la nesfârşit. Îmi place această muzică şi atunci deschid fereastra pentru ca să pot asculta acea doină a ploii. Mii de gânduri mă năpădesc, iar printre ele tu tronezi ca o regină, pentru că tu eşti setea care mă cheamă laolaltă cu alte dorinţe. Te voi dori şi de acum înainte ca pe un fruct atârnat prea sus şi care mi-a devenit interzis de atâta vreme. Ştiind toate acestea, mă stăpâneşte o emoţie, ca atunci când urmează să mă apropii de o mare răscruce a destinului meu.

Abia acum îmi dau seama că dragostea noastră a fost ca o stea căzătoare. Te rog să mă ierţi pentru durerea pe care ţi-am pricinuit-o prin plecarea mea din Buzău! Dacă ai şti cât sufăr acum, poate ţi-ar fi mai uşor să mă ierţi. Suferinţa mea s-a dublat de atunci.

Nu mai trag nădejde să te mai văd şi asta mă doare.

Când a fost Silvia la mine în vara anului 1984, m-am jenat să-i cer amănunte despre tine şi fetiţă. Motivele le ştim amândoi.

Afară ploaia s-a mai domolit, ceea ce mi-a permis să ies din nou în curte. M-a întâmpinat liliacul cu parfumul lui amărui, un amestec curios de terebentină şi migdale, care răzbate din mugurii întredeschişi, ce se zăresc printre celelalte ghirlande înflorite.

Ce bine ar fi să fim împreună aici în aceste clipe! Ştiind că dorinţa mea este utopică, mă resemnez şi mă întorc în casă să termin epistola pe care ţi-o adresez. Noapte bună! Te pup dulce!

Titus.

Constanţa, 12 mai 1992.

Cap. 6 – Surprize, bucurie şi planuri de perspectivă.

Conform obişnuinţei, de fiecare dată când se schimbau seriile de cursanţi la şcoala de şoferi, profitam de ocazie şi plecam să hoinăresc prin ţară, una-două săptămâni de zile. Pe Titus nu-l mai văzusem deloc de ceva vreme şi mă gândeam să-i fac o vizită de îndată ce voi reveni acasă, la Constanţa. M-am întors într-o sâmbătă din luna octombrie, aproape de asfinţit.

Duminică pe la orele nouă mă aflam în grădină, iar Codiţă lătra insistent spre poartă. Fiind departe de casă, nu auzisem ţârâitul soneriei, decât foarte târziu.

Am deschis poarta şi… surpriză! în poartă Titus.

— Ce te-ai baricadat atâta, domnule! mi-a reproşat el.

— Am făcut porţi metalice cu gând de perspectivă, i-am răspuns.

— Salut! Ai făcut bine, sunt înalte şi destul de solide, a adăugat el, în timp ce intram amândoi în casă. Ai fost plecat pe undeva? Te-am căutat şi zilele trecute.

— Da, am fost plecat prin ţară. Intră şi ia loc!

— Greu te mai găseşte omul! s-a văicărit Titus, în timp ce se aşeza pe un scaun de lângă masă.

— De această dată am vizitat Băile Tuşnad, Lacul Sf. Ana şi Lacul Roşu de la Bicaz. Ai mâncat ceva? l-am întrebat eu. Vreau să te servesc cu un pahar cu vin din

producţia proprie, m-am lăudat eu.

— Am băut o cafea înainte de a pleca de acasă, dar nu te refuz.

— Scuză-mă câteva clipe să le aduc! Până atunci ocupă-ţi şi tu timpul, consultând ziarele şi revistele de pe măsuţa de alături!

Am încropit o masă frugală din caizer, brânză, ardei kapia şi pâine, pe care le-am aşezat pe o tavă şi le-am adus la masă, apoi m-am întors şi am luat farfurii, vinul, paharele şi şerveţele. Pe Titus l-am găsit citind un manuscris de-al meu neterminat, aflat deasupra altor hârtii, pe un colţ al mesei. Am turnat vin în pahare şi l-am invitat să ciocnim un pahar. Ridicând paharul, am toastat:

— Hai noroc şi bine ai venit în casa mea modestă!

— Noroc şi sănătate! a răspuns el, ridicând paharul cu vin rubiniu. Dar să ştii că este foarte bun vinul tău, a adăugat el, după ce a tras o înghiţitură cu sete.

— Mă bucur că îţi place.

— Tu ai scris toată maculatura asta? Acolo este cam o jumătate de metru cub, când ai mai avut timp să dormi?

— De ce te miri? Timp de patru ani am citit şi am scris aproape continuu, uneori ziua, dar mai ales noaptea, trecut de miezul nopţii, iar când se întâmplă să mă trezesc din somn şi-mi dă târcoale câte o idee interesantă, trec la masă şi o aştern îndată pe hârtie.

După ce am mâncat, eu am făcut o cafea şi ne-am apucat de discuţii.

— Pot să fumez? m-a întrebat Titus.

— Desigur.

— Văd că ai scrumieră, dar ştiu că tu nu fumezi.

— Este pentru oaspeţi, mereu aflată acolo, pe noptieră.

— Povesteşte-mi cum a fost la Lacul Sf. Ana!

— Povestea e lungă, dar voi încerca să fac o sinteză, cât de cât lămuritoare. A fost foarte frumos.

În încăpere se amestecaseră aburul cald şi parfumat al cafelei cu fumul alb şi subţire din ţigara lui Titus. Mireasma umpluse camera şi dădea senzaţia că ne aflam

în mijlocul povestirii cu „Lampa lui Aladin”.

— Ce mai face doctorul Cernea? l-am întrebat eu, ca să mai amân povestea de la Lacul Sf. Ana.

— Doctorul Cernea a murit pe data de şapte septembrie a acestui an. D-na Cernea pe care el o căina mereu că nu se simte bine, trăieşte şi acum, iar el s-a dus la vârsta de 67 de ani. Asta este viaţa, camarade! Nu ştii niciodată când se sfârşeşte. El a fost medicul familiei noastre mulţi ani de zile.

— Moartea face şi ea parte din viaţă, nu i te poţi împotrivi.

— Hai, te rog, povesteşte-mi cum a fost la Lacul Sf. Ana!

— La Tuşnad-Băi am ajuns seara şi ne-am cazat la un Hotel din staţiune, împreună cu alţi turişti veniţi din Bucureşti. Eu am fost însoţit de o prietenă mai veche de aici, din oraş.

— Foarte bine ai făcut! m-a aprobat Titus.

— Am urcat pe nişte cărări de munte până aproape de vârful, în al cărui crater se află lacul. Muntele se numeşte Ciumatu şi este de natură vulcanică. Se spune că acesta a erupt, apoi apa din intemperii s-ar fi strâns în craterul lui. Lacul e limpede ca cristalul, iar suprafaţa lui este liniştită întocmai ca oglinda, în care cerul de cleştar se reflecta. De formă aproape circulară, lacul este împrejmuit din toate părţile de păduri, care coboară până aproape de apă, oglindindu-şi verdele lor aprins ca de smarald. Pe toată suprafaţa apei, inclusiv lângă maluri, nu tresare niciun val, nu se vede nicio încreţitură pe toată oglinda ei.

Când am fost noi acolo era soare, iar mai departe de mal se vedea o barcă în care erau câţiva oameni, probabil tot turişti. Aveau ramele (lopeţile) de la barcă ridicate în văzduh ca nişte aripi, semn că nimeni nu vâslea, iar barca se legăna ca o lebădă graţioasă pe apă. De pe mal s-a auzit o chemare. Era un glas de femeie, iar vocea ei uşoară şi pură aluneca pe oglinda lacului. Fiecare cuvânt al ei trezea în pădure un ecou, care, după ce răsuna în codru, se

întorcea la mal dând, în mod miraculos, senzaţia că venea de pe un alt ţărm. Totul era forte frumos, iar inima îmi bătea ca un pendul.

De fapt, povestea Lacului Sf. Ana abia acum începe. Oamenii locului spun că lacul are o veche legendă, care vorbeşte despre doi fraţi bogaţi, dar hrăpăreţi, care stăpâneau acel munte, unul în vale şi altul pe vârful muntelui, care se concurau între ei, care este mai bogat.

Povestea este lungă, dar voi menţiona ultima parte a acelei legende: fratele de pe vârful muntelui a cumpărat o caleaşcă, toată din aur, la care a înhămat, în loc de cai, douăsprezece fete aduse din împărăţia lui. Acestea n-au avut forţa necesară să urnească din loc caleaşca şi hapsânul stăpân le-a bătut cu biciul până le-a umplut de sânge. Atunci, una dintre fete, pe numele ei Ana, l-a blestemat pe boier şi s-a produs un cutremur care a explodat vârful muntelui în care a apărut lacul, care şi-a lut numele de la acea Ana, care a construit un schit lângă lac, s-a călugărit şi a slujit mulţi ani locuitorii din zonă.

În România avem frumuseţi neasemuite, dar trebuie să colinzi, să te opreşti şi să le vezi. Eu am colindat mult, rătăcind ceasuri întregi pe cărări de munte; uneori părăseam cărările şi săream din ţanc în ţanc, privind de sus cum codrul liniştit veghează natura, apoi lunecam la vale peste straturile mătăsoase de muşchi verde-gri. Când oboseam mă opream la umbra vreunui copac stufos unde mă odihneam, purtat de gânduri în neîntrerupta şoaptă a pâraielor care susurau printre malurile năpădite de ferigă. Câteodată rămâneam acolo ore întregi să ascult cântecul răsunător al unei mierle, privind cum se rezema soarele de creasta muntelui.

— M-ai făcut curios. Cred că în vara viitoare voi porni şi eu la drum prin ţară. Pe data de întâi octombrie am depus cererea de pensionare pentru limită de vârstă şi mi s-a aprobat. Mi s-a făcut lehamite să mai lucrez pe platforma portuară. Vechime în muncă am aproape 35 de ani, an de an.

— Mă bucur că scapi de stres, dar cu pensia care se

dă acum este ceva cam… zgâriat.

— Mă voi descurca eu până la urmă, răspunde Titus.

— Ce ai mai făcut de când nu ne-am văzut?

— Ce să fac? Am muncit. À-propos! Nu ţi-am spus ceva interesant: în iunie 1993, deci în urmă cu trei luni de zile, am fost la Buzău.

— Cum a fost? l-am întrebat eu puţin precipitat.

— Bine. Stai să-mi aprind o ţigară! Trebuia s-o caut pe Cosmina, altfel visul meu ar fi murit fără a avea o explicaţie corespunzătoare, îşi începe el povestea.

— Bănuiesc că, de această dată, te-ai întâlnit cu ea!?

— Nu ne-am întâlnit, ne-am regăsit, mă corectează el. Cred că a fost ultima noastră regăsire.

Când am ajuns în Buzău, am insistat peste tot, până când am dat de ea. Visasem s-o mai văd măcar o dată, dar tot amânam ziua aceea, neştiind ce voi găsi la ea.

— Spune-mi cum a fost!? insist eu.

— Într-o zi mi-am luat inima în dinţi şi am pornit la drum spre Buzău. Am procedat la fel ca în celelalte dăţi, dar după ce am văzut că la apartamentul lor sun în zadar şi nimeni nu-mi răspunde am sunat la nişte vecini ai lor. De la o doamnă binevoitoare am primit toate datele de care aveam nevoie, iar după un sfert de ceas am găsit-o. Faţă în faţă cu mine, Cosmina s-a emoţionat atât de tare, încât abia a fost în stare să-mi răspundă la salut.

— Bine ai venit! Ce vânt te aduce atât de târziu?

— Bine te-am găsit, iubirea mea pierdută! i-am răspuns ţinând braţele larg deschise pentru a o primi la pieptul meu. Atât de tare se lipise de pieptul meu, încât nu reuşeam să-i mai văd decât ochii căprui, umeziţi de lacrimi, gata să-i scape dintre pleoape.

Îi priveam ochii frumoşi şi vioi care păstraseră dragostea noastră. Mi-a înconjurat grumazul cu braţele ei albe şi catifelate, lipindu-şi buzele fierbinţi de ale mele şi am continuat să ne sărutăm tandru clipe în şir, nedesprinzându-se din braţele mele.

— Of! Of! a explodat ea la urechea mea. Era o şoaptă greu de stăpânit. Cine a vrut să ne despartă? De ce a

trebuit să se întâmple aşa ceva? mă tot întreba ea.

— Destinul, draga mea! i-am răspuns, cu faţa ascunsă în părul ei.

— Destinul! a repetat ea, clătinând din cap.

— Da, destinul, în faţa căruia se pare că suntem neputincioşi, fiind obligaţi să ne supunem. Viaţa este un lung şir de despărţiri: ne despărţim de părinţi, de fraţi, de propriii noştri copii, de prieteni, de colegii de şcoală, apoi de persoana iubită şi, în final, ne despărţim de viaţă.

— Aşteaptă-mă câteva clipe să transmit ceva colegelor mele, apoi plecăm de aici!

— Te aştept afară, am spus, privind în urma ei.

Imediat când a ajuns lângă mine, în stradă, Cosmina a observat lipsa maşinii cu care ne-am plimbat patru ani.

— Unde este „Fondul” tău? a întrebat ea mirată.

— L-am vându după ce am plecat din Buzău şi am cumpărat „Dacia”.

Am urcat amândoi în maşină şi am pornit în afara oraşului.

— Unde vrei să mergem?

— La locul nostru din pădurea Frasinul, mi-a răspuns.

În pădure ne-am oprit în poieniţa de la umbra copacilor, locul nostru preferat de ani de zile. M-am întors cu faţa spre ea şi i-am zâmbit. Ea s-a ridicat şi m-a sărutat, apoi şi-a fixat privirile pe faţa mea, cu insistenţa omului preocupat de studiu.

— Te rog să-mi povesteşti tot ce ai făcut de când ne-am despărţit! i-am cerut eu.

— Nu prea am ce să-ţi spun care să te bucure.

— Acum nu mai contează dacă mă bucură sau nu. Te ascult.

— Ce să-ţi spun?

— Asta-i acum. Deja ai devenit o enigmă pentru mine. Altă dată aveai o fire mai deschisă, iar eu reuşeam să-ţi citesc pe faţă toate gândurile.

— Se mai schimbă oamenii. Câţi ani au trecut de când ai plecat de la Buzău?

— Paisprezece, am răspuns după câteva clipe de

gândire.

— Tot atâţia ani are şi Corina-Speranţa noastră.

— Ce vrei să spui?

— Că în luna decembrie 1979 am născut o fetiţă pe care am botezat-o Corina-Speranţa.

— Mi-a spus câte ceva Silvia când a trecut pe la mine, la Constanţa, în 1984, dar nu i-am putut cere amănunte. Al cui este copilul?

— Ce întrebare! Al meu. Dar poate fi făcut cu Marius, cu tine sau cu oricare alt bărbat. De ce ţii neapărat să afli?

— Vreau să ştiu.

— Atunci află că eu sunt foarte mulţumită pentru faptul că în această perioadă ai fost lângă mine, iar timp de patru ani ne-am iubit şi am fost fericiţi! Copilul este rodul dragostei noastre. Abia târziu am aflat că pentru ca un copil să iasă om întreg, trebuie conceput numai cu omul pe care îl iubeşti.

De asemenea, îmi pare bine că am reuşit s-o aduc pe lume la o vârstă care mi-a permis s-o cresc şi s-o urmăresc cum se dezvoltă, cum învaţă la şcoală, apoi, cine ştie? poate voi reuşi să-mi ajut şi nepoţii. Am gânduri de bunică. Râde.

— Citeam undeva că acei copii născuţi în preajma solstiţiului de iarnă (decembrie 22) sunt frumoşi, cocheţi şi au ambiţii realiste, dispun de o inteligenţă pragmatică şi abilă şi îşi iau tot ce vor cu francheţe, fără a înşela pe cineva, considerând că acele lucruri li se cuvin. Tot astfel, ei au cerinţe rafinate, sunt gospodari şi buni familişti, dar în schimb, sunt lipsiţi de imaginaţie în iubire.

— Corina s-ar părea că ne moşteneşte genetic, având câte ceva de la fiecare din noi. Asta nu e rău, are ce moşteni, a adăugat Cosmina cu mândrie.

— De ce a trebuit să aflu toate acestea abia acum?

— Ce ai fi făcut, dacă ţi-aş fi spus mai demult? Stai liniştit! Corina are tată, mamă, bunici.

— Ce aş fi făcut? Depindea de situaţia şi împrejurările în care aş fi luat la cunoştinţă despre adevăr. Puteai să mă anunţi şi pe mine.

— Lasă faptele aşa cum sunt, dragul meu! Tu ai copiii tăi, eu îl am pe al meu. Nu sunt copii din flori care să ridice probleme, îţi aduci aminte ce mi-ai răspuns odată, când te-am întrebat ce este amorul? Nu ştiu dacă voi putea să reproduc întocmai, dar ai spus cam aşa: „Hm! Amorul; este un lung prilej de lacrimi şi durere. Inima îţi bate cu putere şi totul; atârnă de un cuvânt şoptit pe jumătate, apoi o strângere de mână şi un sărut, care te urmăresc şi te cheamă zile şi nopţi, toată viaţa”. Este?

— Bravo! Ai reţinut aproape tot, mai puţin ultima parte „… când dragostea te cuprinde ca o liană şi nu-ţi mai dă drumul”. Dar, hai să revenim la prezent! Să ştii că te admir pentru curajul de a da naştere acestui copil, deşi puteai avea neplăceri în căsnicie. În afară de aceasta mă simt puţin în culpă şi mi-ar fi părut rău ca cineva să creadă că ai conceput copilul cu un ticălos, care n-a avut curajul să-l recunoască. Acesta era motivul supărării mele că nu mi-ai spus nimic. Se zice că Dumnezeu, când vrea să te pedepsească, îţi ia minţile. Eu nu vreau să fiu pedepsit astfel.

— Tu poţi fi liniştit, n-ai nicio vină în ceea ce am făcut.

— Unde este acum Corina?

— Am dus-o la mama la ţară pentru că am observat că la bunici se simte bine. Acum cred că se joacă în grădină cu fetiţele unei foste colege din sat, spune ea, privindu-şi ceasul.

— Deci, tot nu pot s-o văd? Zici că este frumoasă?

— Da, foarte frumoasă! Poţi fi mândru de o asemenea făptură, care este şi destul de inteligentă, pe deasupra.

— Păcat că îmbătrânim! Eu am 55 de ani, tu ai 38, niciunul dintre noi nu mai este tânăr, eu fiind de departe şi mai matur.

— Acum nu mai contează vârsta. Îţi mărturisesc că am fost foarte fericită cu tine în decursul celor patru ani. Păcat că finalul a fost altfel decât ce ne doream noi! Nu ştiu dacă a existat o altă femeie care să se poată bucura de fericire ca mine, atâta vreme. Multe femei sunt nefericite

azi. Din statisticile sociale rezultă că femeile sunt mai numeroase decât bărbaţii, iar multe dintre ele trăiesc în singurătate din diferite motive. Eu pot spune că am avut noroc de două ori, pentru că la sfârşitul legăturii noastre am fost dăruită de Dumnezeu cu această nestemată care este Corina, iar ea are darul nepreţuit de a-mi încălzi inima când trec prin momente mai grele. Poate destinul a hotărât aşa – cum zici tu.

Despre mine ce să-ţi mai spun? Uneori trec pe strada Unirii şi privesc spre ferestrele locuinţei în care ne-am iubit noi o vreme şi visez, visez la cele ce au fost. Tu ai rămas pentru mine dragostea adevărată, care nu se schimbă după cum bate vântul şi nu se teme de nimic. Am momente când mă cuprinde nostalgia şi aş vrea să zbor până la tine, dar privesc în jur, revin cu picioarele pe pământ şi mă resemnez.

— În atâţia ani de zile puteai să vii la mare şi să treci să mă vezi. Nu ştiu ce te-a împiedicat s-o faci.

— Am fost de câteva ori la Constanţa cu familia, dar n-am putut să te caut. Numai în vara anului 1985 am fost doar eu cu Corina, iar înainte de a ne întoarce acasă, te-am sunat la serviciu. Mi-a răspuns o doamnă care a spus că este secretara ta, dar nu mi te poate da la telefon deoarece eşti plecat pentru un instructaj la Bucureşti, de unde urma să te întorci peste o săptămână.

— Mi-a transmis secretara că a telefonat o doamnă din Buzău şi tare mi-a părut rău că s-a nimerit să fiu plecat.

— Mă gândesc mereu cât de frumos am petrecut noi amândoi atunci, la Mamaia! Sunt fapte de neuitat, care nu se pot şterge uşor. Uneori stau în cameră cu Corina, ea îşi face lecţiile, iar eu stau într-un fotoliu şi o privesc discret, zâmbesc mulţumită, apoi mă cufund în gânduri, ea fiind făptura care ne leagă. Când mă surprinde astfel, cu privirile pierdute undeva departe, mă întreabă: „Unde călătoreşti, mamă?”. „Sunt obosită”, îi răspund, dar adevărul îl ştiu numai eu.

În maşină se aşterne o tăcere profundă. Amândoi ne

gândim, poate la acelaşi lucru. Cosmina rupe tăcerea:

— Tu de ce n-ai venit să mă vezi? a sunat glasul ei, cu o palidă nuanţă de reproş. Te-am aşteptat ca să te mai văd, mai ales, să ţi-o arăt pe Corina. Ştiu că nu aveam dreptul să sper că te vei întoarce definitiv la mine, dar aşa… să ne vedem şi să mai vorbim.

— Am venit de două ori, draga mea. În august 1982 m-am interesat şi am aflat adresa voastră, dar când am sunat la apartamentul cu numărul 6 nu mi-a răspuns nimeni. În ziua aceea am revenit de trei ori, dar fără rezultat. După vizita Silviei din august 1984, am venit din nou la voi, făcând o nouă încercare. Atunci am fost surprins să apară în prag Marius, iar în urma lui, cu paşi mărunţi, a venit o fetiţă de 3 – 4 anişori, cu năsucul şi guriţa mânjite de gălbenuş de ou.

— Probabil îi dăduse să mănânce, spune Cosmina râzând.

— Mi-am dat seama că tu nu eşti acasă şi l-am întrebat pe Marius dacă în bloc locuieşte familia Voicu, la care el mi-a răspuns că nu locuieşte. Ce era să fac? Am plecat înapoi aşa cum venisem, puţin supărat pe tine şi trebuie să recunosc, gelos pe Marius, care deţine cu acte iubirea mea.

— Dacă tu ai fi liber, aş fi în stare să plec cu tine chiar în acest moment, a spus Cosmina cu hotărâre în glas.

— La fel aş face şi eu, dacă nu m-ar împiedica conştiinţa să despart ceea ce a unit Dumnezeu prin taina căsătoriei voastre creştine, aşa cum ţi-am spus şi atunci când te-ai întors de la nunta ta. În plus, eu mă conduc şi după un principiu care spune că dragostea şi căsnicia sunt frumoase numai atunci când tinerii sunt de vârste apropiate şi se întemeiază pe sentimente reciproce dintre bărbat şi femeie, urmând să ajungă împreună la bătrâneţe, capabili să-şi trăiască tot împreună amintirile din viaţa pe care au parcurso.

— De ce te îndepărtezi de la subiect?

— Pentru că astăzi îmi văd risipite toate speranţele. Mai bine povesteşte-mi ce ai mai făcut de când nu ne-am

văzut! Vreau să mă întorc liniştit acasă, cu tine în gând.

— N-aş fi vrut să-ţi spun, dar văd că insişti în continuare, a spus Cosmina oftând. Am dus-o greu, Titus. Când mai aveam o lună de zile până s-o nasc pe Corina, l-am surprins pe Marius la el la liceu, sărutându-se cu o colegă. Ne-am certat şi eu am plecat de acasă. După ce am născut, în vara următoare, am plecat în concediu de odihnă la băile „Felix" Acolo m-a terorizat ca să-i spun cine a fost bărbatul cu care am păcătuit înainte de a mă căsători cu el. Într-o seară, după ce s-a ameţit în restaurant, s-a întors în camera de hotel şi a continuat să mă terorizeze. Bineînţeles că n-am pronunţat niciun nume. La început am încercat să tăgăduiesc că ar fi existat alt bărbat, dar el repeta obsesiv: „Cine a fost fericitul? Poate îmi spui odată şi când se va sfârşi „doliul" inimii tale, că de când eşti măritată cu mine nu prea ai scos la iveală fiorii dragostei ce-mi porţi".

Atunci m-am enervat şi i-am spus: „A fost odată un bărbat care a plecat de mult de pe aici. Iar acum te rog să te liniştteşti! Ceea ce a fost dat, nu mai poate fi luat înapoi. Tu mă poţi avea aşa cum sunt, este imposibil să mă nasc din nou pentru tine. Dacă aş putea, aş face-o".

Nici astăzi nu s-a vindecat complet de acel gând, iar când îşi aminteşte, are grijă să adauge: „eu ţi-am salvat onoarea".

— Dacă situaţia continuă tot aşa, de ce nu divorţezi?

— Din cauza fetiţei, care vreau să nu sufere. Ea s-a ataşat foarte mult de Marius, ca şi el de ea, iar divorţul i-ar produce un mare rău. Prin anul 1984, după o astfel de discuţie, m-am gândit şi eu să divorţez de el şi chiar am luat legătura cu un avocat. Am dat peste un bărbat uscăţiv, cu o faţă palidă, un tip tăcut şi calm, cu o voce puţin dogită, cu o privire atentă şi cu maniere reţinute. Mi s-a părut că nu era dispus să-şi arate simpatia faţă de persoanele necunoscute şi nici să-şi lase tulburat calmul său profesional, aşa, ca orice avocat mai în vârstă. Mi-a explicat ce piese îmi sunt necesare în dosar, cum să formulez cererea, apoi să plătesc taxa de timbru stabilită

de lege şi să i-l duc lui. M-a avertizat însă, că va dura mai multă vreme până când va intra pe rol acţiunea, deoarece vom trece prin trei-patru „şedinţe de conciliere”, abia apoi trei şedinţe de judecată. M-am întors acasă şi m-am gândit cât de greu îmi va fi să suport toate acele momente stresante, fiind nevoită să povestesc în public toate necazurile mele din familie.

— Ai mai dus dosarul? o întreb eu gratuit.

— Nu. Mi-am dat seama că nu voi fi în stare să suport tracasările, renunţând să-mi „spăl rufele în văzul lumii”.

A tăcut. Pe obrajii ei îmbujoraţi din cauza căldurii, dar şi ca efect al celor povestite, s-au rostogolit două lacrimi, pe care i le-am şters cu batista mea. Nu s-a clintit, semn că mai aştepta ceva din partea mea, stând cu ochii închişi. M-am aplecat şi am sărutato, iar după câteva clipe a continuat:

— Să ştii că niciodată n-am regretat cele ce s-au petrecut între noi, aşa cum ţi-am spus de atâtea ori. Cred, dimpotrivă, că fără acest episod n-aş fi înţeles nimic din viaţă. Deseori mă gândesc la nopţile noastre blânde, liniştite şi pline de strălucire din acei ani.

…O ascultam şi parcă vedeam cum visarea ei îşi întindea aripile şi-i plutea pe deasupra capului ca un nor, în timp ce mie îmi umplea sufletul de fericire. Atunci i-am spus:

— Inima ta este adâncă precum o fântână cu apă limpede, îmi pare nespus de rău că te-am rănit atunci prin plecarea mea, dar ştii că n-am avut de ales.

— Hai să lăsăm asta acum! Spune-mi tu, ce vânt te-a adus aici? Şi de ce atât de târziu?

— Un vânt prielnic care suflă pentru toţi la fel, dar îi ajută, în mod sigur numai pe cei care ştiu să manevreze pânzele corabiei. Am crezut cândva că şi eu ştiu să o fac, dar se pare că m-am înşelat. Tu cu ce te mai ocupi?

— În afară de serviciu şi casă, cu nimic.

— Altă dată femeilor li se potrivea statutul de gospodine.

— Ai rămas tot de modă veche, spune ea râzând. Păi

asta este teoria lui Hitler, prin anii patruzeci, când se făcea propaganda cu cei trei „k” (biserică, bucătărie şi copii), dar de atunci şi până astăzi femeile s-au emancipat. Hai să ne oprim aici cu spovedania!

O vreme ne-am privit, ne-am mângâiat, ne-am sărutat, după care „am intrat în păcat”, încercând să repetăm plăcerile trupului din perioada 1976 – 1979. Nu mai era acelaşi lucru, parcă ne ruşinam de fapta noastră şi după… am stat minute în şir, unul lângă celălalt, fără să scoatem o vorbă, stăpâniţi de acelaşi gând pe care nu îndrăzneam să-l mărturisim. Când mi-am mai revenit, am încercat să pun capăt tăcerii apăsătoare şi să rostesc fraza care mă durea:

— Acum trebuie să te conduc înapoi la şcoală şi să ne despărţim din nou, poate pentru totdeauna. Îmi vine tare greu s-o fac. Această despărţire mă doare întocmai ca o rană care sângerează.

— Aşa se întâmplă cu toţi oamenii care au parte de despărţiri, ca noi, unii sunt stăpâniţi de regrete, alţii au un sentiment de uşurare sau de victorie şi o parte sângerează. O rană nouă, dragul meu, doare la început, dar o poate uita pe alta, mai veche, pe când o despărţire inevitabilă poate purta în ea o apropiere. Cel puţin eu simt că întâlnirea aceasta cu tine ne-a apropiat şi mai mult. Am constatat cu plăcere că, deşi a trecut atâta timp de când ai plecat, cenuşa dragostei noastre n-a putut fi spulberată. Aceşti ani ne-au arătat ce înseamnă să iubeşti cu deznădejdea în suflet, dar n-au reuşit să ne năruiască iubirea, nici să aştearnă peste ea praful uitării, ceea ce consider că este foarte bine pentru noi.

— Îmi vine greu să plec. Cine ştie când ne vom mai vedea, dar în situaţia dificilă în care ne aflăm ar fi de preferat să menţinem intactă prietenia noastră şi să nu uităm ce a fost frumos între noi. Consider că o prietenie sinceră, trainică, poate sta oricând deasupra iubirii. Trebuie să fim conştienţi că nu ne putem angaja robi ai aşteptării pentru toată viaţa.

— Ai dreptate! a răspuns Cosmina, oftând. Vorba

poetului „iubirile se nasc şi mor”, iar eu adaug că, destrămarea unei relaţii nu poate afecta sau elibera, decât în anumite situaţii. Nu eşti de părere să lăsăm timpul să hotărască pentru noi? a adăugat ea, zâmbind în colţul gurii, aşa cum o ştiam. Apoi a tăcut o vreme şi a reluat ca în vis:

— În vara lui 1979 când ai plecat, am fost distrusă. Luni de zile am tot visat şi mi se părea că acei patru ani de zile împreună au cuprins totul, întreaga noastră existenţă. Îmi dorisem să fie destinul nostru, care să dureze veşnic, dar nu mi-a trebuit mult ca să-mi dau seama că nu este după cum vrem noi, pentru că toate au un rost în lume. Visam cu ochii deschişi şi în memorie îmi răsunau melodiile pe care le ascultaserăm amândoi în maşina ta: „Aşa începe dragostea”, „Când iubeşti”, „Se întâmplă câteodată”, „Spune-mi cine te-a luat de lângă mine”, etc. Şi mă apuca plânsul.

Ţi-am spus toate acestea pentru a trece mai uşor peste durerile mele şi cu scopul de a te mai reţine lângă mine câteva clipe. Cine ştie dacă şi când ne vom mai vedea?

— Astăzi mă întorc la Constanţa. Nu ştiu când mai pot reveni, dar te aştept pe tine să vii la mare şi aşa ne mai putem întâlni.

— De obicei venim în fiecare an la mare, dar o facem cu toată familia, inclusiv Silvia cu familia ei, dar nu rămân singură şi-mi este imposibil să te caut. Dacă va fi posibil, te voi căuta cu multă plăcere.

Înainte de a pleca, vreau să-ţi spun ceva, să-ţi fac o declaraţie: „Iubitul meu drag, pierzania mea din cei mai frumoşi ani ai vieţii mele, de când ai plecat sufăr şi nu-mi revin deloc. Datorită acestui fapt şi unor disfuncţii din familia mea, am ajuns ca pasărea „spin”, să-mi cânt sfârşitul. Reţine aceste ultime vorbe care ţi le adresez numai ţie: Dacă vreodată vei fi liber, ştii unde să mă găseşti! Eu te voi aştepta mereu, iar dacă nu va fi posibil acest fapt, rămâne să ne mulţumim cu speranţa de a ne vedea în ceruri”.

…M-a îmbrăţişat, m-a sărutat prelung, apoi şi-a culcat capul pe pieptul meu. Reuşea – pentru a câta oară – să-mi arate întreaga frumuseţe a sufletului său, în stare să se dăruie necondiţionat, care se dezvăluia în acele clipe dureroase. O vedeam cum depunea eforturi să menţină deschise uşile inimii sale darnice. Aşa a fost pentru mine Cosmina şi tocmai de aceea o iubesc atât de mult. În drum spre locul ei de muncă am discutat tot felul de banalităţi, ca să fac despărţirea mai uşoară.

Când am ajuns la locuinţa mea din Constanţa, era noapte, iar peste casele din cartier trona luna care rumenea cerul, iar razele ei poleiau acoperişurile caselor, ca un aur mat. Lumina ei se revărsa rece peste crinii din grădină, făcându-i să strălucească la fel ca un şirag alb-tulbure, în timp ce parfumul lor făcea să pulseze aerul.

Am introdus maşina în curte, apoi am intrat în sarcofagul singurătăţii mele, plin de tăcere, aşteptări şi dorinţe.

*

…L-am ascultat pe Titus, fără să scot un cuvânt. Îmi plăcea cum povestea el rar, cu inflexiunile cerute de momentele relatate, zugrăvind scenele ca într-un film în care acţiunile şi imaginile se succed ritmic, una după alta, anunţând parcă, ce va urma. La sfârşitul povestirii, a adăugat ca pentru sine:

— Asta e! Iubirea te poate duce în fundul prăpastiei cu viteza cu care curg şi lacrimile, dar când ai parte de singurătate, fără nicio speranţă de mai bine, e groaznic. Asemenea stări negative nimicesc sentimentele omului, lăsându-l gol. Mie ce mi-a mai rămas din lumina vieţii? Doar nişte amintiri cu care să-mi ung sufletul în clipele grele ale bătrâneţii, după care să-mi aştept sfârşitul.

Odată îmi venise ideea să-mi iau copiii şi să-i duc la Buzău pentru a o cunoaşte pe Corina, sora lor vitregă, dar, după o mai matură chibzuinţă am renunţat. Le-aş fi năruit imaginea pe care o au ei despre mine, tatăl lor, dacă n-o fi făcut-o deja Emilia, în momentele ei de supărare, având predilecţie să născocească poveşti în legătură cu mine.

Sunt sigur că adevărul nu-l ştie nici ea.

Privind în urmă cu detaşare la tot ce am făcut eu în toţi aceşti ani, îmi dau seama că pentru om, lucrul esenţial rămâne viaţa, celelalte nu au aceeaşi importanţă. Viaţa este şansa supremă a omului pe pământ, să existe şi să trăiască. În faţa pericolului morţii toate celelalte lucruri pălesc, îşi pierd valoarea. Odată cu omul totul moare, tot universul lui moare.

*

...Nu l-am contrazis cu privire la faptele sale, dar când a venit vorba de moarte, nu m-am putut abţine să nu observ:

— Nu gândeşti corect, Titus! Nu toţi oamenii mor de foame, de ciumă sau de glonţ. Fiecare om îşi are sfârşitul care i-a fost înscris în destin. Se ştie că majoritatea oamenilor moare de bătrâneţe, iar eu consider bătrâneţea ca fiind cea mai demnă moarte, mai ales când acel om a trăit o viaţă cinstită, făcându-şi datoria corect şi a fost respectat de oamenii care l-au înconjurat. Pentru astfel de oameni moartea vine ca o binemeritată odihnă, ca un dar de la Dumnezeu. În ceea ce te priveşte, o poţi aştepta cât mai târziu, neavând a te teme de ceva.

Şi naşterea are unele daruri. Se zice că pentru fiecare fiinţă care se naşte, pe pământ creşte o plantă.

Dar viaţa nu este decât o vizită pe care o face omul pe pământ, după care pleacă „dincolo” fără să ia ceva cu el.

Moartea nu alege dacă eşti tânăr sau bătrân, preot sau mirean, nu te întreabă dacă eşti pregătit sau nu, nu te aşteaptă şi mai ales, nu te întreabă dacă ai buletin de identitate. Ea te are pe listă şi vine la data stabilită să te ia. De nimic nu este mai sigur omul pe pământ, ca de moarte, iar cine uită de moarte, va cădea uşor în mrejele ei. Trebuie să se ferească omul să moară cu sufletul, că atunci ajunge în gheenă. Natura urăşte vidul. Şi un bec din care a fost scos aerul, dacă se sparge, acesta se umple imediat cu aer. De aceea omul trebuie să fie activ în permanenţă, să nu-şi lase niciodată mintea să funcţioneze

în gol, să-i dăm mereu de lucru.

— Citeam undeva şi am dat peste un proverb african care spune că „un bătrân care moare este o bibliotecă distrusă”. Câţi bătrâni de valoare mor la noi zilnic, datorită condiţiilor mizere de trai şi nimeni nu se sinchiseşte de ei!

— Da, Titus. Se spune că vârsta a treia este una a virtuţilor. Chiar şi filosoful roman Cicero, scria că: „Bătrâneţea este vârsta cea mai prielnică pentru virtute, pentru că experienţa şi viaţa l-au luminat pe om. Numai atunci când sufletul este liniştit şi pasiunile sunt potolite, acesta merge uşor, fără piedici, spre fericire. Bătrâneţea nu este nicidecum vârsta neputinţei, ci, dincontră, este o etate a creativităţii”.

Ce spui de asta? Mai ai motiv să te plângi de bătrâneţe?

— Ei, în teorie totul este altfel, dar timpul se scurge, camarade! Se scurge grabnic, zorind tot mereu pe căile lui, neştiute de om, nu ne aşteaptă pe noi; în trecerea lui implacabilă ne presară neaua pe păr, împreună cu greutăţi şi nelinişti, răpindu-ne, cu fiecare zi care trece, frumuseţea, puterea şi veştejind tot ce ne-a mai rămas.

— Asta este firea lucrurilor. Omul a fost creat de Dumnezeu din lut (pământ) şi tot în pământ se va întoarce. Viaţa omului este la fel ca iarba care se veştejeşte şi ca floarea care se usucă şi cade. La fel slava şi mândria, cad toate ca şi când n-ar fi fost niciodată. Numai în moarte suntem – sau devenim – toţi egali.

Dar până atunci mai este mult, deci trebuie să fim optimişti. În ceea ce te priveşte, te sfătuiesc să ai răbdare, că vei avea prilejul să întâlneşti o altă femeie de pe aici, care să-ţi aprindă speranţa de viaţă.

— Imposibil! Astă vară am fost de câteva ori la plaja din Mamaia. Într-una din zile, stând întins pe cearşaf, am observat o doamnă blondă, cam de 35 de ani, cu nişte ochi verzi şi un păr bogat care bătea în auriu, ce-i cădea în cascade peste umerii rozi şi rotunzi, care nu prinseseră bronzul definitiv; avea nişte buze cărnoase şi puţin umede pe care afişa, aproape permanent, un zâmbet discret, care

ar fi răsărit din corola unei flori. Tocmai acest amănunt mi-a atras atenţia. Am continuat s-o privesc. Soarele de amiază îi aprindea părul auriu, care îi acoperea, ca o platoşă strălucitoare, umerii şi o parte din spate. Îmi zâmbise de mai multe ori, dar n-am dat importanţă, crezând că nu mi se adresează mie. M-am frecat la ochi ca să mă conving că nu mi s-a părut şi, într-adevăr zâmbetul îmi era mie adresat. Deci, nu mă înşelasem, femeia dorea să discute cu mine şi i-am dat satisfacţie. Am rămas împreună, cu cearşafurile pe nisip, unul lângă altul, până pe la ora 16.00, apoi am plecat împreună cu ea acasă, dar nu la mine. Acolo am înţeles că trăieşte singură, de când i-a murit mama, dar n-am aflat dacă a fost căsătorită. De atunci ne-am mai întâlnit de două ori, apoi eu am renunţat deoarece mi-am dat seama că, orice ar face ea, n-o poate înlocui pe Cosmina.

Ce vrei? Asta simt eu. Stau şi mă gândesc uneori, cu părere de rău, că n-am cunoscut-o pe Cosmina înainte de a mă căsători cu Emilia. Atunci toate pânzele corabiei mele erau întregi, viguroase şi fluturau în vânt, zbârnâind pe catarg, sub presiunea vântului care sufla tare din pupa la travers. Tot eu îmi răspund, cu mâhnire în suflet: pentru că atunci Cosmina era prea mică, iar eu mă grăbeam să-mi fac o situaţie şi să intru în rândul lumii. Iar în 1979, când am avut posibilitatea s-o aleg pe ea, am dat înapoi întocmai ca marea în reflux, de teama pierderii funcţiei, a calităţii de membru de partid şi a familiei, încurajând-o să se mărite, deşi mi se rupea inima când ştiam că o voi pierde şi voi suferi toată viaţa. De data aceasta, Cosmina îmi face o nouă propunere – aşa cum ţi-am povestit – pe care sunt obligat s-o refuz, în mod tacit, pentru a nu-i destrăma căsnicia prin care preotul a unit-o cu Marius prin sfânta cununie.

Când Titus a oprit iureşul frazelor prin care se dojenea, încăperea s-a umplut de o tăcere profundă şi o linişte apăsătoare. A întins mâna şi a luat de pe masă bricheta şi ţigările şi cu gesturi calme şi-a aprins o ţigară. Prin fumul alb care-i acoperea faţa, mă privea întrebător:

„Ei, ce zici?”, după care a întrebat cu voce uşor tremurată:

— Despre ce să mai vorbim, camarade? Despre vremurile noastre trecute, fără întoarcere? Despre familia mea ştii aproape totul. Acum ştii şi faptul că de la divorţ încoace duc o viaţă solitară şi discretă.

— Discreţia este semnul distinctiv al nobleţei, dar nu uita, Titus, că viaţa solitară în singurătate, ucide mai repede decât munca! Sunt situaţii când te certi cu soţul sau soţia, dorindu-i răul, dar când celălalt dispare din viaţa ta şi rămâi singur este mult mai greu. Începi să vorbeşti singur şi vorbeşti atât de mult, încât uiţi să te opreşti, ca să te mai şi asculţi. Asta ţi-o spun din propria-mi experienţă. Între noi există şi unele nuanţe, care ne diferenţiază într-o oarecare măsură. Pe când tu suferi din dragoste, suferinţa mea are alte cauze, iar iubirea şi-a găsit afirmarea în scris. Şi scriu mereu, deşi nu ştiu dacă voi putea edita şi publica vreodată sau dacă după moartea mea, voi lăsa vreo urmă în literatură. Ceea ce pot să-ţi spun sigur este că scriu fiecare carte cu gândul la oameni, la viaţă, la dragoste, suferinţe şi destine.

— Nu te-am întrebat, cum îţi alegi temele? intervine Titus.

— Din viaţă. Scriu despre afaceri, turism, drame umane, romane poliţiste, despre suferinţe din dragoste, etc. Le scriu aşa cum îmi vine la îndemână, încercând să le fac cât mai accesibile viitorilor cititori, dacă vor fi. Dacă în text pun anumite personaje comice, le înzestrez cu calităţi şi defecte, le manevrez în dialoguri şi râd singur, mirându-mă de unde îmi vine acea seninătate, dar mă conving tot eu că toate vin din reuşita acestei munci grele şi plăcute, în acelaşi timp. Uneori mă transpun în pielea personajelor pe care le creez şi le înfrumuseţez, apoi le îmbrac şi le dau posibilitatea să se deplaseze pe stradă, să vorbească cu cei pe care îi întâlnesc, să dea replici, etc. Aşa ajung să-mi înţeleg propria persoană.

De la o vreme scriu fără efort, aşa cum sunt nevoit să respir – deşi de această funcţie organică are grijă subconştientul meu. Totuşi, când termin o carte, simt

nevoia să mă odihnesc. Uneori, chiar a doua zi plec în oraş să mă plimb, fără vreun motiv anume, apoi caut un loc pe malul mării, de unde privesc întinderea nesfârşită de apă. Marea a acţionat totdeauna asupra mea ca un balsam, ca un tratament, care posedă darul de a mă încărca cu energie, dându-mi un sentiment de uşurare, întocmai ca atunci când mi se ia o povară de pe umeri, care m-a ţinut prea mult sub apăsarea ei. Câteodată, tot pe malul mării reuşesc să găsesc subiect de lucru pe care îl gândesc şi chiar întocmesc în minte scheletul următoarei lucrări.

În primele cărţi pe care le-am scris mi-am spus povestea vieţii mele, aşa cum s-a derulat ea în diferite perioade de existenţă. N-am vrut să tac, din laşitate sau de ruşine că vor afla şi alţi oameni durerile mele, dimpotrivă, am dorit să le cunoască, pentru a nu mai fi şi ei condamnaţi să trăiască o viaţă chinuită ca a mea, obligaţi să îndure nedreptăţi, dezamăgiri şi suferinţe.

Am considerat că nu am dreptul să mă ascund, să tac şi să mă resemnez, continuând să mă mint chiar şi pe mine că aş fi dus-o bine.

Cu toate acestea, în unele probleme am apelat la prudenţă, socotind-o necesară. Am socotit că în aceste vremuri nesigure, omul ar face bine să se orienteze şi după legile fizicii, precum elefantul care pipăie solul cu copita înainte de a face un pas.

În cărţile mele am strecurat o doză destul de mare de suferinţă, de năzuinţe neîmplinite, dar am scris şi despre patimile mele, ca şi despre lupta dintre spiritul meu şi realitatea crudă în care am trăit atâţia ani. Poate tocmai acestea toate mi-au adus setea de singurătate în care trăiesc şi pe care am luat-o în serios, gândind că izolarea de restul lumii constituie o stare normală. Abia după ce am constatat pe piele proprie unde duce izolarea, am început să caut dialogul cu ceilalţi pentru a mă smulge din acea stare. Şi am reuşit.

— Mă bucur pentru tine că reuşeşti să scrii. Aşa ai o ocupaţie şi, în plus, satisfacţia reuşitei! mă laudă Titus.

— Este o ocupaţie plăcută, deşi mă cam ţine lipit de

fotoliu şi de masa de scris. Dacă eşti de acord, într-o zi poate voi scrie şi povestea voastră de dragoste. Titus nu mi-a dat un răspuns ferm, dar a clătinat din cap în sensul că totul îi este indiferent, dar pe parcurs ne-am înţeles deplin asupra acestui lucru.

La plecare i-am restituit dosarul cu toate cele scrise de el, inclusiv scrisorile netrimise Cosminei

...Având şi alte preocupări şi în lucru alte cărţi, pe aceasta am scris-o de abia acum. Sunt, totuşi, mulţumit că am reuşit. El a citit-o în manuscris, dar nu ştiu pe când va avea parte să fie editată.

Constanţa
23.03.2006
Autorul.

EPILOG

Îmi vine greu să închei această carte, fără să fac câteva aprecieri asupra personajului principal. Mi-l amintesc pe Titus Ştefănescu încă din perioada stagiului militar. Era un tânăr frumos, dotat cu o minte ascuţită şi cu o exuberanţă de invidiat, dar timpul a lucrat şi asupra lui şi prin anul 1979 când ne-am întâlnit, din nou, la Constanţa, după alte perioade mai sărace în întâlniri, schimbarea lui era evidentă.

Deşi îşi păstrase întreaga putere sufletească şi trupească, dublate de o austeră mândrie, pe chipul lui se putea citi o suferinţă interioară pe care cu greu mi-am putut-o explica la început. Şi cu toate acestea Titus reuşea, încă, să intimideze femeile cele mai mândre, mai trufaşe şi mai puţin sfioase cu purtarea şi prospeţimea lui.

Titus obişnuia să spună: „fiecare bărbat trebuie să treacă prin viaţă fără salturi şi să se străduiască să-şi bea cupa vieţii până în ceasul de pe urmă, fără a risipi vreo picătură din otrava ei”.

Chiar şi atunci când era stăpânit de o pasiune el nu-şi pierdea pământul de sub picioare, reuşind să păstreze în el destulă putere pentru a se putea smulge, la nevoie, şi să-şi recapete libertatea. Aceasta şi pentru că niciodată nu-şi uita demnitatea de bărbat şi nu se lăsa orbit de frumuseţe,

ca apoi să devină sclavul pasiunilor sale. Cu Cosmina totul a fost altfel, s-a îndrăgostit de ea, au trăit fericiţi aproape patru ani de zile, după care viaţa i-a despărţit. Mă miră, dar mă şi bucură în acelaşi timp faptul că şi acum Titus o vrea alături de el tot pe Cosmina, deşi este căsătorită, îl invidiez puţin pentru acest fapt. Îmi plac astfel de oameni hotărâţi în viaţă şi în iubire, ei pot convinge că fericirea nu se găseşte numai în cărţi, ea poate fi trăită aievea.

În ceea ce priveşte „cupa” la care făcea el referire, sunt sceptic, considerând că este greu să nu verşi nicio picătură din ea, dar îl priveam cu dragoste şi respect, apreciindu-i voinţa puternică.

Aşa cum îl cunosc de când era foarte tânăr, era un bărbat chipeş şi bine crescut, purtând întotdeauna o îmbrăcăminte fără cusur ce se potrivea de minune cu demnitatea ţinutei sale, precum şi cu eleganţa manierelor, uneori cam prea pedante, dar reţinute.

Titus era unul dintre acei oameni care reuşea să arate impecabil chiar şi la sfârşitul unei zile de muncă, nu numai la matinal. Avea o privire deschisă şi profundă care te chema, nefiind deloc ascunsă, iar sinceritatea face parte din construcţia lui. Când se bucura sau suferea îi puteai citi pe chip şi în ochi veselia sau tristeţea care îl apăsau, pentru că el are un caracter deschis, cinste, francheţe şi o deplină integritate. În relaţiile sale cu semenii se poartă atent şi chiar delicat, fără a afişa acea politeţe convenţională – rod al educaţiei sau dintr-un interes anume – ci o politeţe deschisă, care vine din sufletul lui. Cu toate acestea „nu se trage de şireturi” cu şefii sau cu colegii săi, evitând să se poarte prea familiar cu aceştia, pentru că evită linguşeala pe care n-o suportă, dimpotrivă, îl scârbeşte. Numai cu prietenii şi colegii lui de şcoală are unele slăbiciuni de apropiere. Deşi se distinge total prin politeţe, el nu poate fi influenţat, atins, nici ajuns, dar exercită o forţă tot atât de coercitivă, pe cât de ademenitoare.

În problemele profesionale ştie să asculte şi îşi consultă şefii şi subalternii, procedând cu tact şi decenţă.

Nu suportă oamenii proşti şi îngâmfaţi. Dacă te apropii mai mult de el ai surpriza să constaţi că a trecut prin multă suferinţă pe care i-au pricinuit-o persoane care i-au făcut un mare rău sau o mare nedreptate.

Din discuţiile avute cu el am reuşit să aflu că nu suportă cuvintele tari, jignitoare şi invectivele care vin de la şefii săi vremelnici şi nesăbuiţi, care i-au otrăvit fiinţa şi i-au rănit orgoliul, în ultimii ani îi lipsea dragostea, ceea ce era şi mai dureros pentru el.

În general suferinţa este aceea care curăţă murdăria cel mai bine, însă, pe unii oameni suferinţa îi face să se închidă în ei pentru totdeauna, pe alţii îi înrăieşte, iar o altă parte dintre ei se resemnează.

În ceea ce priveşte corectitudinea sa, niciodată n-am avut vreo îndoială, deoarece Titus are principii sănătoase şi se conduce după credinţa că în viaţă trebuie să te temi doar de Dumnezeu şi de faptele tale. Poate tocmai de aceea timpul a curs mereu pentru el ca nisipul din clepsidră. El socotea că în viaţă pentru toate există un timp propriu al lor, care este determinat de alte legi decât cele omeneşti.

Inteligenţa, gândirea clară şi iscoditoare, precum şi succesele lui profesionale s-au aflat mereu în contrast cu simplitatea lui interioară şi nu l-au împins spre vanitate, ele făcând parte din obişnuitul lui stil de viaţă.

Fiind om realist, nu i-a plăcut niciodată să meargă pe căi ocolite, alegând mereu drumul drept care îi dă garanţia că va ajunge la ţintă şi va îndeplini totul în mod ireproşabil. L-a ajutat şi faptul că era un om drept şi curat, nu avea pete pe conştiinţă, neputând fi învinuit vreodată de cinism, necinste sau că ar fi nesimţitor. El ştia bine că cinismul nu înflăcărează, nu luptă.

Fiind capabil de frumoase sentimente, cu o rară sensibilitate şi nobleţe, golită de orice meschinărie, animat de un profund sens al justiţiei, dar şi de un fel de idealism aproape naiv, venit parcă din altă epocă, Titus a dat întotdeauna dovadă că este un om curajos şi s-a bucurat de onoare şi o reputaţie de invidiat. Era un om entuziast,

energic, dar şi generos, înclinat spre autoritate, fiind un tip exact, sever şi intolerant cu greşelile lui şi ale altora, fără a uita de sentimentele de prietenie, păstrând relaţiile individuale. Totuşi îşi revenea greu din eşecurile pe care le-a avut în muncă şi familie.

Este o persoană plină de farmec şi de sănătate cu o constituţie robustă şi o uimitoare rezistenţă la efort, asemenea unui alergător de cursă lungă. Are o formidabilă voinţă de a învinge, ceea ce i-a permis, în multe situaţii, să depăşească greutăţile ivite în cale. Fire sensibilă, visătoare, cum este el, îl poţi întâlni adesea în locuri romantice ca şi sufletul lui. Stă ore întregi pe malul mării, admirând răsăritul lunii, încântat de splendoarea nopţii şi a cerului înstelat. Alteori pleacă în ţară, sălăşluind pe cărări de munte, prin păduri, căutând să ajungă în vârful înălţimilor, ca şi sufletul lui, să se culce în iarbă cu faţa în sus şi să asculte cântecul mierlei, trilul privighetorii, cântecul cocoşilor de munte pe înserat şi răgetele animalelor pădurii sau, pur şi simplu, să asculte tăcerea şi pacea ireală din acea zonă.

Ceea ce suportă el cel mai greu este povara singurătăţii, iar pentru omul însingurat este suficient să mai dea năvală şi noianul de amintiri venite din urmă peste golul din sufletul lui, care apasă dureros acel suflet greu încercat de evenimente. Nu este durere mai grea decât singurătatea, iar oamenii singuri aud mereu voci ale durerii lor sufleteşti, deoarece umbrele trecutului lor se întorc mereu şi le bântuie viaţa.

Sufletul omului are nevoie de iubire, după care plânge la fel ca un copil rătăcit şi rămas singur pe lume. Toţi avem nevoie de iubire, ca de hrană, nu numai oamenii singuri. Dacă îi ascultăm pe specialiştii în domeniu, ei spun că pentru durerile sufletului încă nu există răspuns şi tocmai de aceea oamenii suferinzi şi singuri sunt reci, izolaţi de ceilalţi şi acea răceală îndepărtează de ei sufletul pereche.

Îl încredinţez pe cititor că faptele menţionate în carte sunt cât se poate de reale. Tocmai de aceea l-am lăsat pe

Titus să depene „Povestea de iubire” a lui şi a Cosminei, mie revenindu-mi rolul de a o aşterne pe hârtie, fără să adaug ceva de la mine. Dialogul purtat cu Titus este singura mea intervenţie pe care n-am putut s-o evit, fiind discuţiile pe care le-am purtat de câte ori neam întâlnit.

Regret că n-am reuşit să scriu această carte mai demult, dar am avut şi alte îndeletniciri, însă după ce am cules toate datele necesare, am reuşit să pun în pagină „Povestea unei mari iubiri”, în care sufletele celor doi s-au îngemănat fără prejudecăţi privind diferenţa de vârstă. Titus mai speră să recupereze acea iubire, dar eu cred că ar face bine să nu mai piardă nimic de acum.

Dorinţa mea a fost să arăt cât mai multe despre iubirea lor, nu ştiu dacă şi cât am reuşit, motiv pentru care las cititorilor spaţiul în care să poată adăuga ceea ce cred ei că lipseşte din povestire.

Titus a fost şi a rămas prietenul meu drag cu care continuu să mă întâlnesc şi astăzi pentru a discuta şi a ne consola reciproc în faţa unei cafele. Vorbim despre pensie, despre sănătate şi viaţă, precum şi despre cărţile pe care mi-am propus să le scriu în viitor. Uneori, dacă la discuţii mai participă şi alţi cunoscuţi sau prieteni, alunecăm în domeniul politicului, apărând şi părerile divergente.

Constanţa
24.03.2006